

CLAVIS
POETARVM CLASSICORVM
PARS POSTERIOR.

SIVE

INDEX

PHILOLOGICO-CRITICVS

IN

OVIDIVM ET VIRGILIVM,

MINORI FORMA

IN ORPHANOTROPHEO HALENS[I]

IMPRESSOS.

AVCTORE

GOTTLOB BENEDICTO SCHIRACH.

HALAE

SVMTV ORPHANOTROPHEI

MDCCLXIX.

MAGNIFICO
ILLVSTRI
D. CAROL. ANDREAE
BELIO
SERENISS. ELECTORI SAXON. A CONSILII
AVLAE, PROFESSORI POESEOS
CELEBERRIMO ETC. ETC.

VIR MAGNIFICE,
ILLVSTRIS,
PATRONE
PRAESTANTISSIME.

Quod ei, qui librum, illustri quodam nomine et fauore ornatum, commendare lectoribus cupit, maxime est optabile, vt operam impensam non plane improbari sciat; id mihi

iam contingere, iure quodam meo laet
ri mihi videor. Cum enim publice, tu
priuatim, quae TVA est literarum st
dium promouendi liberalitas, non di
plicere TIBI eam, quam in hac cla
poëtica adornanda nauauerim, opera
haud obscure significasti. Ea vero
literarum humaniorum, quae in exp
candis auctoribus antiqui temporis ve
santur, conditio, vt cum plerique, v
ii etiam, qui eruditionis famam ad
ctant, philologiae et grammaticae st
dium diligens alto supercilio fastidi
et contemnere soleant, si quem, q
vere faueat, patronum adeptae fueri
non exiguo solatio recreentur: cum
tro autem non a TE amentur solum, v
rum etiam exemplo perfecto comme
de

dentur, exſultandum ſit earum cultori-
bus. Eſſet hic locus dicendi quam
ampliſſimis verbis de conſpicuis, qua
ſplendes, laudibus TVIS atque in bonas
artes meritis ſummis; qua tamen data
copia, quo minus vtar, prohibet tum ve-
recundia, quae magis admirari quam lau-
dare, pectore colere, quam verbis, aſ-
ſolet, tum cogitatio conſuetudinis vul-
garis. Omnibus, qui inſigniunt libros
nominibus celebribus, iſte mos eſt, vt
laudum luxurioſa, nonnunquam ridi-
cula effuſione, cumulent aut onerent
patronos. Ego vero vel leuiſſima ſu-
ſpicione conſuetudinis in dicando hoc
TIBI libro vacare optem: animus, non
conſuetudo, reuerentia virtutum, non
ambitio gratiae, me, et omne hoc

meum ſtudium, TIBI tradit; candidum et ſimplicem, vt olim Flaccus Cilnio ſuo, me TIBI offero.

Neque tamen nego, aliquam etiam mei ipſius rationem eſſe habitam; recte ſperans fore, vt quae TV libenter legiſſes, qui citra auctoritatem iudicis incorrupti et grauitatem TE ſemper retinuiſſes, ea omnes libentiſſime vel TVA cauſa legerent.

Conſtitueram, nonnulla hic TVO iudicio ſubiicere, quae ad Ouidii ingenium laudandum pertinerent, cui equidem iniuriam fieri ab plerisque cenſeo, quemque longe maiorem poëtam, ac vulgo habetur, iudico, maiorem adeo

ſ.

ſi ſpecto fingendi inueniendique artem, acuminis elegantiam, ſenſuum picturam, Virgilio ipſo: at ſuccurrebat praeſtare ingenuam timiditatem ſedulae plurima effundendi cupiditati.

Habes itaque, quae tanti non erant, vt a TE legerentur, niſi illis pretium feciſſes, approbando: quantae igitur venerationis, tantae fiduciae plenus TE oro, vt hic nihil praeter deuotum virtuti TVAE animum quaeras, quem hoc pignore publico dato, TIBI, quoad vita fuerit, conſecro. Non eſt eius, qui fortunae TVAE conſpicuae, atque Academiam Lipſienſem et literarum orbem illuſtrantis, incrementa vsque maiora in votis quotidianis habet,

hoc loco multa bona apprecari. Sic
omnibus me probatum iri existimabo,
quatenus TIBI me probaro. Vale, et
fauore summo TVO me dignare.

NOMINI TVO ILLVSTRI

addictus
GOTTLOB BENED. SCHIRACH.

PRAEFATIO.

Vt, qui decurso fere spatio, iam paene metam contingens, sollicitus, ne collectam effundat gratiam, timet;

> Corda pauor pulsat exultantiaque haurit
> Pectora —

ita me propemodum in edenda hac altera *Clauis poëticae* parte affectum sentio. Pauca dicenda habeo, quibus vt facilem te praebeas L. B. oro.

Asse-

ma quaeque me ſtuduiſſe vt dicerem profi teor. Fuit autem id mihi propoſitum, vt laudato nomine tanto ſaepius deſiderium inⅰicerem tibi legendi ipſa ea, quae vir celeberrimus docuerit, quaeque non compilare ſed indicare modo debebam. Si quando faciendum putaui, vt ab *Eius* ſententia diſcederem, conſilium erat ingenium et doctrinam viri excitandi ad perpendenda ea, quae in Aeneide noua protuliſſem. Eo maiori expectatione opto, vt quam primum cum Germania docta Aeneida ab *Illo* expoſitam oculis vſurpare, et inde haurire doctrinae vberem copiam poſſim, quo maiori cum verecundia *Illius* exiſtimationi, quaecunque adnotaui, trado aut refutanda, aut confirmanda.

Ornamenta porro haud exigua contulit in hanc etiam Indicis partem amabilis doctrina viri amiciſſimi et eruditiſſimi, cuius nomen hoc loco non laudare gratiis agendis ſummis, niſi ipſe vetuiſſet, nefas ducerem. Accipe itaque, vir ſuauiſſime, et doctiſſime, animi mei tibi arctiſſimo amoris vinculo dediti profeſſionem publicam, atque me ſic amare perge, vt de te mereri ſtudebo, hoc eſt quam maxime.

Quam-

PRAEFATIO.

Quamuis versatus sim praecipue in docendis iis, qui nondum ad id, quod summum est, in tractando philologiae studio, et intelligendis auctoribus peruenerint: tamen alius generis interdum disputatiunculas appositas esse, haud male laturos esse spero, qui fidem mihi habeant, longe plura, quae in animo obuersarentur, esse omissa, quam dicta, quique diligentiae condonare vbertatem et excursus non grauentur.

Si qui praeterea sint, in quorum reprehensionem iste liber cadat, primum ad omnem meam rationem prouoco, de qua in praefatione I. Partis egi; deinde vero etiam mihi nihil esse profiteor in omni vita iucundius, quam mei ipsius quotidianam emendationem, excepta ea vna, quae aliis nocere tantum, mihi non prodesse possit. Non enim perfectam meam curam, sed librum hunc potius multa adhuc addenda expectare, nec potuisse primo conatu *ad eam, quae quaeritur, speciem et ideam elaborari*, noui ego ipse optime. Quodsi hanc meam operam non inutilem scholis, iisque, quibus eam dicaui, censuerint, quos Germania iustos agnoscit arbitros, *Klotzius*, *Belius*, *Heynius*, paucique alii; multorum lubenter carebo

plau-

plausu, neque me huius in hac componen
claue poëtica exhausti laboris, quo pro
rium mensura conferre ad philologiae veri
studium, et accuratum conatus sum, vnqu:
poenitebit. Scr. in Regia Fridericiana,
a. d. XXX. Martii MDCCLXIX.

CL

CLAVIS
OVIDIANA
SIVE
INDEX
PHILOLOGICO-CRITICVS
IN
OVIDIVM.

A.

A, AB, *ante* Fast. 1, 711. Haec erit a mensis fine secunda dies. *adde* Fast. 2, 686. * *post* Met. 3, 273. Surgit ab his solio. *Iuno, postquam haec dixerat, solium reliquit. breuiloquentia, apud Latinos satis frequens. Et ita* ab *saepius pro* post. Met. 4, 329. Pont. 4, 26. * *Sic per breuiloquentiam* Met. 9, 58. vix solui duros a corpore nexus *i. vix solui nexus, et a corpore remoui, reieci, vel simile quid. Heinsius mauult* a pectore *pro* a corpore; *male! namque Hercules inhaeret tergo* cf. vers. 54. * *Per eandem orationis formam, breuiter loquendi, saepius dicitur* ab aliquo cadere, *qui cadit, ab aliquo interfectus* Met. 5, 192. Magna feres tacitas solatia mortis ad vmbras *A* tanto *cecidisse* viro. *Frustra* Heinsius *ad h. l. id satis latinum esse negat, et emendare conatur. Respondet enim* a *in tali locutione graeco* ὑπο, *quod frequenter coniungitur cum* ἀποθνησκειν *et aliis eius generis verbis. exemplis Homerus abundat.* cf. Iliad. α. 242. etc. *Nec Latinis inusitatum. Ipse* Ouidius Met. 13, 596. Occidit *a* forti, sic vos voluistis, Achille. et Epist. 9, 36. Torqueor, infesto ne quis *ab* hoste *cadat. Adde* Valer. Flacc. 8, 317. *Quid? quod et* Plinius *dixit:* perire *ab* aliquo *libr.* 11, 37, vt

Burmannus iam notauerat. * Met. 6, 316. vtque fit *a* facto propriore priora Renarrant: *occasione data, et memoria excitata. vide* Renarrare. * *Ab* Trist. 2, 28. mitissime Caesar, Fiat *ab* ingenio mollior ira meo. *Ciofan. explicat. contra me virum ingeniosum. Burmannus, reprobans hanc interpretationem,* Crispini adfert, *eamque ipsam recte damnat; quae exposuerat:* „flecti „te patiaris meis carmini„bus, vt tu Deos tuis „carminibus placasti„ *sed tamen ipse reponit:* Fiat ab ingenio Mollior ira tuo. i. *a tuis moribus et natura clementi; Male! cf. praeced. versum vbi poëta dixerat ipsum Augustum iussisse,* carmina Phaebo dicere et turigerae Opi; *adeoque pergit, fiat* ab ingenio mollio ira meo. *Quid apertius quam, adeoque et mihi faue, poëtae, qui colis et amas carmina, et vates?* * Pont. 1, 1, 41. Scimus *ab* imperio fieri nil tale Dianae. * *propter* Fast. 4, 338. nomen magno perdit *ab* amne minor, *propter amnem maiorem, qui miscetur.* * *secundum* Fast. 6, 83. populum digessit *ab* annis *h. e. secundum annos, annorum habita ratione.*

ABIRE *de voluntaria coniugis desertione* Fast. 3, 474. Ille *abit: me coniugem reliquit.* * abire in flammas *pro* accendi Met. 1, 495. Sic Deus in flammas *abiit.* * Fast. 4, 85. Quo non liuor *abit? progreditur,* sunt qui tibi mensis honorem eripuisse velint. * *interire,* Fast. 4, 709. Factum *abiit,* monumenta manent. *res ipsa perdita, rudera supersunt.*

ABSCINDO *pro discindo* Met. 4, 546. et 5, 398. *Adde* Fast. 4, 448.

ACANTHVS *qui fuerit fuse disputauit Ciofanius ad* Met. 13, 701. Summus inaurato crater erat asper acantho. *Sed breuiter, quid, ad h. l. pertinet, adponamus. Locus classicus de Acantho est apud* Plin. libr. 22. c. 22. „Acanthos est topioria et vrbana herba, elato,

elato, longoque folio crepidines marginum, assurgentiumque puluinorum toros vestiens. Duo generis eius sunt, aculeatum, et crispum, quod breuius, alterum leue, quod aliqui Paederota vocant, alii Melamphyllum. „Inauratum acanthum *igitur Ouidius dixit, quod in aurato cratere Acanthus, figura Acanthi erat insculpta.* ‛ *Namque et vestibus figura acanthi circumtexebatur.* Virg. Aen. 1, 649. Et circumtextum croceo velamen *acantho. Plane geminus vero est nostro Ouidii loco ille* Virg. Eclog. 3, 45. Et molli circum est ansas amplexus acantho. *vbi etiam sculptura intellig. Quodsi plura cupis de* acantho, *et* Gesneri Thesaurus dabit, et conf. inprimis Salmas. Exercit. Plin. pag. 375. seqq.

ACCIDERE *cadere* Fast. 5, 360. *Accidere* in mensas, vt rosa missa solet.

ACCIPERE *notum ex Antiquitt. vocem fuisse solemnem, vbi veteres signum, aut omen quoddam ad se pertinere profitebantur; cui contrarium erat* reiicere, *quod ritibus, notis ex Antiquitt.* (cf. v. c. Theophr. Char. c. 12. ibique Casaub.) *fiebat. Aeacus hinc, dum tonitru secundum audit, peractis sacris* Met. 7, 622. Accipio; sintque ista precor felicia mentis Signa tuae, dixi (*narrat*) quae das mihi pignoris omen. *Hanc lectionem, stabilitam a septem, optimae notae Codd. recte in nostra Editione retentam, tuendam certe puto. Burm edidit:* Quod das mihi, *pigneror* omen. pignerari, *dicens, esse* firmare omina, *vt docuisset in* Ioue Fulgeratore c. 9. *Ergo etiam, quoniam in Ioue Fulgeratore probatum est, hanc phrasin esse latinam, necesse est, et Ouidium ea h. l. esse vsum. Nonne sententia clara lectionis vulgata? Sint ista signa felicia mentis tuae, quae mihi das, vt omen pignoris i. vt omen, et quasi pignus.* Cete-

rum, *si adsciscamus cum Burmanno* pigneror, *inficete Ouidius idem bis dixit*. Pigneror *enim nihil aliud est, nisi* accipio, *quod versu praecedenti iam dixerat Aeacus*. *Indignor sortem meam, qui saepe in* Ouidio *cogar facere verba plura, vt probem sanam rationem esse sanam; nempe quia alii negauerunt docti viri*. * sacra accipere *est* celebrare; *de nouis dicitur, quae suscipiuntur, indicuntur*. Met. 4, 2. At non Alcythoe Minyeias orgia censet *Accipienda* Dei.

ACER naribus, *sagax, de cane* Met. 7, 808. Nec mecum famuli, nec equi, nec naribus *acres* Ire canes nec lina sequi nodosa solebant. *Burm. legit:* Nec — *famulos* nec equos — — lina sequi nodosa *sinebam*. * vultus *acrior, bene de virili, opp. vultui foemineo*. Met. 9, 787. sequitur comes Iphis euntem Quam solita est maiore gradu; *intelligo de passibus, longioribus:* nec

candor in ore Perm et vires augentu *acrior* ipse est Vult incomtis breuior sura capillis. Pl vigoris adest, quam foemina. *formatio virginis i rum. Singulae im huius lineae singul dent virtute; et e ter discrimen int trumque sexum gitur, quatenus licebat, de ceteris et pulchre*: iam qu mina nuper eras, es: *quo perficiatu ctura*. * acrior Met. 3, 540. * Fast. 4, 215. Cur genus *acre* leones bent insolitas ad iug ua iubas? *sic acer* Met. 3, 704. *et ace* rus Trist. 4, 9, 29. Met. 10, 559. fluctus *est impet vehemens* Met. 11, Sic vbi pulsarunt latera ardua *fluctu*

ACERBVS *quum p de immaturis pom norunt omnes, di eleg. transfertur a tus, immature* Fast. 4, 647. Et

ante diem *partus* edebat *acerbos.*

ACONITVM *vide descriptum* Met. 7, 408. Illud (*Aconitum*) Echidneae memorant e dentibus ortum Esse canis etc. „*Plinius quoque* Histor. Natur. 26, c. 11. aconiton ex spuma cerebri extracti ex inferis natum *dicit*; *Idem dicit* Schol. Nicandri in Alexipharm. et Pompon. Mela 1, 19. et Seruius ad Georg. 2, 151. *Alia fabula est de Aconito apud Auson. Idyll.* 5. *de Historiis; qui ex Promethei sanguine generatum contendit. vide* Plin. loc. cit. 26. 2. *de Aconito.* *Heinsius.*„ *Echidnaea canis dicitur Cerberus, quia ex Echidna monte natus Cerberus fingitur. vid.* Hesiod. Theogon. 308. Alii *Echidnaeam canem Cerberum ideo dictum putant, quia* Echidna *Graecis eadem, quae Latinis* hydra. *vid.* Met. 9, 69. Fast. 5, 405. *atque Hydra Echidnae filia quibusdam est.* * Met. 1, 147. Lucida terribiles miscent aconita nouercae.

ACQVIRERE *parare* Met. 7, 459. Ante tamen bellum vires *acquirit* amicas.

ACVTVS. aes acutum *est cymbalum, propter acutum, et quasi aures pungentem sonum* Fast. 4, 189. sed me sonus aeris *acuti* Terret. *sic* Met. 5, 704. acuti tinnitus.

AD aliquem incumbere Met. 9, 386. Quoniam mihi *fas ad* vos incumbere non est, *non licet me demittere ad vos, et incumbere vobis. vide* Incumbere. * Met. 2, 774. Ingemuit, vultumque Deae *ad* suspiria duxit. (*de Inuidia*) *locum esse corruptum omnes iam viderunt; sed facillime profecto sanandus! lege:* Ingemit, ad vultumque Deae s. d. *quid frequentius, quam eiusmodi transpositio librariorum? et vocab.* ad, *quam saepe sic vsurpatur! Confirmat etiam Glossa Cod. Leid. quae haec habet:* „Vultus Deae pulcherrimus fuit causa, cur suspiraret.„ * *ad* annum; i. *post annum praeterlapsum.* Fast,

4, 775. * Fast. 2, 323. Fregerat armillas non illa *ad* brachia factas, *non aptas brachiis. vide* Vorst. de Latinit. falso suspect. p. 167. * *apud* Trist. 2, 97. Haec est *ad* nostras non leue crimen auos. Pont. 1, 6. omnis an *ad* magnos culpa Deos scelus est? *Sic, et* Phaedrus: *vide* Part. priorem huius Clauis.

ADAMANTEVS: nares adamanteae, *de Tauris igniuomis Colchicis.* Met. 7, 104. Ecce *adamanteis* Vulcanum naribus efflant Aeripides tauri. *nares adamanteae sunt* χαλκεα στοματα *ora ex aere facta, qualia dat his tauris* Apollon. Rhod. 3, 230 *vnde plura in h. l. Ouidius expressit. conf. voc.* Aeripes.

ADAPERTILIS *vox ab Ouidio nata* Trist. 3, 11, 45. Adspicis a dextra latus hoc *adapertile* tauri, *quod facile aperiri possit;* Huc tibi, quem perdes, coniiciendus erit.

ADDERE fidem, *frequens est apud Ouidium, pro* dare, Met. 15, 361. si qua fides rebus tamen est addenda probatis. *et ita saepius.* Epist. 12, 194. It. 21, 136. * addere se in florem *elegantissime* Met. 10, 208. Tempus et illud erit: quo se fortissimus heros (Aiax) *Addat* in hunc florem; folioque legatur eodem, *et ipse mutetur in hunc florem et nomen eius* Ai *legatur in folio floris, Hyacinthi scil.* cf. Met. 13, 386-399. * Met. 7, 790. dum digitos amentis *addere* tento. *sed meliores libri habent* indere; *et elegantius est. Sic noster* Met. 12, 321. inserit armento digitos

ADDICERE *quum proprium sit de oraculis, responsis vatum, et auguriis verbum, significans, ratam rem facere bona dare omina; nihi mutandum est* Met. 15, 647. darentque Oraneri Deum; qui praesens funera gentis finiat Ausoniae: certas *addicere* sortes. *Burm. edidit:* certa ita dicere sortes. *male.* cf. Liu. 27, 16. *Legat dicunt, sortes, et Apollinis responsa rem confirmare, et ratum facere*

cere quod petunt. * *constat esse hoc verbum iuris etiam, vnum ex tribus* do, dico, addico, *notareque, alicui ius rei cuiusdam dare, arbitrio committere; hinc suauiter* Met. 1, 617. petit hanc Saturnia munus Quid faciat? crudele suos *addicere* amores; *in potestatem Iunonis dare.* Non dare, suspectum.

ADDVCERE clauam, *extollere ad caedendum, vibrare.* Fast. 1, 575. Occupat Alcides: *adductaque* claua trinodis Ter quater aduersi sedit in ore viri; *equi *adducti, sunt, frenis coerciti, vt ne vltra progrediantur.* Fast. 6, 586. Nos tamen *adductos* intus agemus equos.

ADDVCTVS *bene, ad pingendam rem.* Met. 8, 28. Torserat adductis hastilia lenta lacertis. *Et ita saepius* adducta manus, *vt* Met. 8, 358, Vtque volat moles, adducto concita neruo. Met. 9, 52. Epist. 10, 15, et 104. &c. *Bene vero in primo loco* hastilia lenta! * adducta funibus arbor; Met. 8, 775. labefactaque tandem Ictibus innumeris, *adductaque* funibus (*tracta*) arbor corruit, et multam prostrauit pondere siluam.

ADESSE Met. 5, 467. et os et lingua volenti Dicere non *aderant: bene* adesse, *cum dicatur de iis, qui auxilium dant in caussis, adsunt reis, qui pro caussis loquuntur; quod vero sic interpretandus sit locus, verba consequentia iubent;* nec quo loqueretur habebat; *nempe si* adesse *proprie intelligantur, non ex nostra ratione tautologia est inepta:* non aderant os et lingua, et non habebat, quo loqueretur.

ADFECTVS *aeger* Trist. 3, 3, 14. Lassus in extremo iaceo populisque locisque: Et subit *adfecto* nunc mihi quidquid abest. *Alii legunt* adfectu; *sed temere. vocem autem* adfectus *pro* aeger *saepius inuenies. Heinsius ad h. l. plura exempla attulit, sed non libet eum compilare.*

ADFECTVS *eo sensu quo nos dicimus die Affecten* Met. 8, 473. Thestias haud aliter *dubiis adfectibus* errat. *Fluctuat animo, variis perturbationibus, amore, ira, pietate, indignatione acta. Praecedens comparatio, quamuis non noua ipsa, nouis illecebris tamen ab Ouidio ornata est; namque nauis,* Quam ventus ventoque rapit contrarius aestus, Vim geminam sentit, paretque incerta duobus. *mire,* paret duobus; *et tamen verc! sed totus locus, dubitatio, et fluctuatio, mentis Altheae excellenti imagine, sensuum summa vi, picta est. lege inde a versu* 463-475. * *amor* Trist. 4, 5, 30. Diligat et semper socius te sanguinis illo Quo pius *adfectu* Castora frater amat. * *aegritudo.* Trist. 5, 2, 8. *Adfectus*que animi, qui fuit, ante manet.

ADGEMERE, *in societatem gementis quasi venire, et vna cum aliquo gemere.* Trist. 1, 3, 112. *Adgemit* et nostris ipsa carina malis. *Sic* 5, 400. Ingem[t]
ron, traxitque e
ferrum: *Adgemi*
des, Haemoniusq[u]
vide Heins. ad h.

ADHIBERE, *in au*
adhibere Fast. 4
Quosque pium e[st]
bere Deos.

ADIPISCI crimen,
et insolenter, si
ctio Trist. 2, 92.
si non prodest, et
sti gratia nulla Re
at nullum crimen
eram. Heinsius,
nus latinum iu
reponit: Crimen
tus eram. *Burm.*
cit: Quodsi non
est, et honestae
vitae Perditur:
lum crimen a
equum. *Qua l*
nihil ineptius fin
est. Bis enim ide
ceret poëta, et alt
ce absurde. Glo[r]
nestae vitae pe
quam inepte hoc
Vulgati et optim
tenent constanter
lum crimen adeptu[s]
Quid igitur? Nil
tauerim contra
omnium bonorum

rum. Noua sit locutio. Quot similes iam in Ouidio notaui! quot in aliis poëtis inueniuntur! Si quis tamen sit, qui nimis respuat hanc insolentiam; Heinsianam lectionem accipiat, quam dedimus, certe eam non audacem, aut omnino falsam; me vero comitem non habebit, nec nouam coniicientem lectionem, qui, morem poëtarum inprimis Ouidii cognoscere me, mihi persuadeam.

ADMISSVM pro *peccatum* Met. 11, 380. Sed memor *admissi* Nereida colligit orbam. *Vtitur hoc vocabulo libenter Ouidius.* cf. Art. 2, 581. Heroid. Epist. 11, 106. *Admissi* memores sed tamen esse rei. *Adde ibid. vers.* 110. Epist. 6, 45. &c.

ADMISSVS: crura *admissa, quae sint, quaeritur, apud* Ouid. Met. 6, 237. Ille vt erat pronus per crura *admissa* iubasque Voluitur et calido tellurem sanguine foedat. *Micyllus explicat: in cursum incitata. Regius: propinqua, iuncta, adstricta. Constant. Fanens. Velocia. Raphael et ipse cum Regio, propinqua, adstricta crura intelligit, ipsius Sipyli, non equi. Glareanus reddit: in cursum permissa. Heinsius denique emendat;* colla *reponens pro* crura; *et ita exhibet etiam Editio Burmanniana; quibuscum facio eo lubentius, cum auctores septem codices habeam.* colla admissa *eleganter dicuntur frenis laxata, vbi frena remissa, admissa.*

ADMONITOR *longe praeclarissime dicitur* Lucifer Met. 4, 663. *Admonitorque* operum coelo clarissimus alto Lucifer ortus erat.

ADMOVERE fretum remis Met. 6, 512. *Admotumque* fretum remis, tellusque repulsa. Regius, *Hypallagen putat, mari namque remos, non mare admoueri remis. At quidni?* Micyllus *intellegit* ἀντίθεσιν *simpliciter, in* admoto freto, *et* repulsa tellore. Burmanno *non probatur* Micyl-

Micylli interpretatio. ipse itaque cum Regio Hypallagen quaerit: in vno codice tamen se inuenisse dicit amotum *pro* admotum; *quod mutandum arbitratur in* emotum. Frustra. *Siue itaque accipiendum illud* amotum; *quo quid potest esse facilius intellectu?* Amouetur remis fretum, *nauigant relinquentes fretum; siue retinendum* admotum fretum remis; *et poëtica locutio est, et satis elegans pro* nauigant: *namque fretum*, i. *mare* admouetur remis naui, *dum instant remiges, pelluntque aquas. Quae posterior explicatio praeplacet priori.*

ADMOTVS: spes admota *i. quae magis apparet, certior, et propinquior facta, non* lenta spes, *vt alibi dixit.* Met. 11, 454. His vbi promissis spes est *admota* recursus.

ADOPTARE opes *adsciscere, sibi adiungere, eleganter.* Fast. 4, 880. Bellum erat: Hetruscas Turnus *adoptat* opes. cf. Cic. Epist. Diu. 9 Stat. Theb. 7, 259

ADOPTIVVS Fast. Et fit *adoptiua* nc te tuus.

ADSCITVS: dapes *a* i. *aliunde petitae tiosae*, Fast. 6, Prisca Dea est: alit cibis, quibus ante bat, Nec petit *a* luxuriosa *dapes.* *more inductas*

ADSENSVS *opp. voc approbanti* Met. 1, Dicta Iouis pars probant, stimul frementi, Adiiciunt partes *adsensibus* plent. *Sunt qui l* furenti *pro* fren *quod non adeo p* Virg. Aen. 10, 97 rio *adsensu* fremere

ADSIMILARE Met. *Adsimilare* freto p quod saeua quie Ventorum rabies n Exasperat vndis. *pr* lut fretum &c. *At n an laudem mere hac locutione Oui Mihi videtur vim parationis frangere; saicum quoddam r lens. Ceterum ea fere, simillima certe*

m

moris inconditi cum freto a ventis turbato, est apud Homer. Iliad. *β.* 144. *sed longe amplior.*

ADSTRICTVS: ferrum adstrictum *i. aerugine coniunctum cum vagina* Fast. 4, 930. conatusque aliquis vagina ducere ferrum *Adstrictum* longa sentiat esse mora *diuturnae pacis signum.*

ADSVETVS *cum ablatiuo* Met. 13, 554. Credidit Odrysius: praedaeque *adsuetus amore* In secreta venit. *Heinsius mutare lectionem voluit, sed refutauit eum, et probauit locutionem exemplis pluribus ex aliis scriptoribus* Burmannus, *quem cf. * passiue de re, cui adsueti sumus, vel sexcenties occurrere, notum est.* v. c. Fast. 4, 254. &c.

ADSVMERE *cum vi singulari et propria* Met. 7, 79. Vt solet a ventis alimenta *adsumere*, quaeque Parua sub inducta latuit scintilla fauilla Crescere, et in veteres agitata resurgere vires; Sic iam lentus amor, iam quem languere putares. *comparatio egregia, ad rem scite lecta: vox* adsumere *pulchre adhibita, dat notionem leniter a vento acceptarum nec acceptarum solum, verum etiam captatarum virium, adiumentorum, alimentorum,* inducta fauilla, *pro imposita aut superiacenti eleg.* veteres vires *h. l. apprime appellatae, et ad Medeam inprimis respiciunt*, cf. vers. praeced. 34. sqq. lentus amor, *praeclare dictum de amante languido amoris affectu cf. geminos huic locos in* Ouid. Heroid. Epist. 12, 33. sq. *et in* Pseudo - Senecae Medea 75. &c. *Versum sequentem:* Vt vidit iuuenem specie praesentis inarsit, *expungere studuerunt Heinsius, et Burmannus. Immerito. Est enim, si vllus alius, et Ouidio dignus, et h. l. ad sensum necessarius.* Burmannus *quidem putat, non recte dici* amorem inardere specie iuuenis. *At quidni tandem? Nonne* eiusmodi tropi

vel

vel sexcenti apud poëtas occurrunt. Piget exempla ponere. Quod vero dicit „non solet „Noster ita comparatio-„nes claudere, vt scintil-„la solet resurgere in ve-„teres vires, ita lentus „amor; sed addi debet; „sic iam lentus amor et „iam languere visus noua „incrementa capere, vel „simile quid„ *illud recte dictum mouere eum de veritate abiecti versus debebat; namque eo, vt par est, retento, iuste et eleganter clauditur comparatio, et vt vult ipse Burmannus.*

ADVERSVS: Sol aduersus, *vide* Sol.

ADVERTERE lumina Met. 6, 180. In quamcunque domus *aduerto* lumina partem. *Frustra lectio ab* Heinsio *sollicitatur*; cf. Met. 8, 482. Fast. 1, 179. Trist. 2, 223. Lusibus vt possis aduertere lumen ineptis.

ADVLTERARE Pont. 4, 10, 59. Copia tot laticum, quas auget *adulterat* vndas Nec patitur vires aequor habere suas. „*Ex copia et vbertate fluuialis aquae, q undat mare Pon contendunt fieri, cilius, quam aliud uis mare, con gelu, et glacie a gatur. Videndus caetera Herodoti hac re,* cf. Gellius Attic. libr. 17, c. nius 6. c. 17. Mac bro 7. Saturnal. Solinus ex Varrone in descriptione.„ *stus.* * *adulterare* i *mutare* Fast. 1, 3 suam faciem trans *adulterat* arte. *A gunt*: alterare, *qu re* Heinsius *et alii diarunt.*

ADVRERE *de vehen frigoris* Fast. 4, 918 sic marmoreo palle *sta* gelu. i. *afflicta*, *Sic eadem de re saepius apud Ouidi*

AEDES primae, *a est* Met. 2, 284. A musque viro, *prim* intrauimus *aedes.*

AEGER *vulneratus* 12, 373. Ipse dolor animo dabat: *aeg* hostem Erigitur. *Sic apud alios auctore quo videndus* He

ad Val. Flacc. 1, 147. * seges aegra *bene de infrugifera* Fast. 1, 688. Nec vitio coeli palleat aegra seges.

AERIFER *vox ab Ouidio facta.* Fast. 3, 740. *Aeriferae* comitum concrepuere manus. *Bacchi comites tintinnabula, aera acuta gerebant; hinc* aeriferae manus: *eleg.* concrepuere; *propria in hac re vox.*

AERIPES *aut aere armatus, aut totus aeneus explicatur ab interpretibus, ad* Met. 7, 105. *sed est profecto idem, alterum est alterius explicatio. Imitatus est Ouidius l. c. Apollon. Rhod.* libr. 3, 228. seq. vbi: τοί ἀρ ἐνι μεγαροισι Κυταιεος Αιηταο Τεχνηεις Ηφαιςος ἐμησατο θεσκελα ἐργα. και οἱ χαλκοποδας ταυρες καμε χαλκεα δε σφεων Ην ςοματα κ. λ. χαλκοποδες *sunt aere, vngulis armati tauri: poët. et eleg. In* Heroid. Epist. 12, 32. vocantur *aeripedes tauri.* Ita etiam Heroid Epist. 12, vid. Ios. Scal. ad Auson. libr. 1, 6.

AERIVS *cum quadam* ὑπερβολης *figura, longus* Fast. 5, 119. Hic fuit haedorum mater formosa duorum Inter Dictaeos conspicienda greges Cornibus *aerii*, atque in sua terga recuruis.

AES recuruum, *hamus* Fast. 6, 240. Quique legunt paruis *aera recurua* cibis. * *de tintinnabulis, quae credebantur etiam vmbras et sagas fugare, alibi fusius dicemus. Saepissime vero apud Nasonem aes ita occurrit.* v. c. Fast. 3, 742. et 4, 184. 189, 212. et 5, 441. &c.

AESTVARE in aliqua, *de vehementi amore* Met. 6, 491. At rex Odrysius, quamuis secessit, in illa *Aestuat. Sic saepius et* aestuare, vt Met. 2, 250. &c. *et* Aestus. cf. Met. 7, 815.

AESTVS *de vento* Met. 13, 729. remis, *aestu*que secundo sub noctem potitur Zanclaea classis arena. * ignauus Met. 7, 531. coelum spissa caligine terras Pressit (*eleg. descripta nebula!*) et

ignauus inclusit nubibus *aestus. vide* Ignauus.

AETERNVS carcer, *de Aeoli carcere ventorum* Met. 4, 662. Clauserat Hippotades aeterno carcere ventos. *Forte miraris, lector, cur id notauerim, sed ideo notaui, vt mireris doctos viros, omnesque Ouidii interpretes, quibus illud epitheton adeo difficile explicatu visum est, vt singuli fere singulas emendationes adferrent; vt quippe locum sanarent, profecto sanum. Variis coniecturis olim tentauit h. l. Heinsius.* „Quare dicatur, *inquit,* „carcer aeternus, ex quo „venti frequenter emit„tantur, non video. Cen„seo igitur scribendum, „*terreno carcere;* certe „vnus Leidensis, *exter*„*no.* Tempus noctur„num describit, quo „venti plerumque silent. „*Terrenus* pro *subterra*„*neo* familiaris vox Na„soni.„ *At cur non* carcer aeternus *dici potest, vnde frequenter venti emittuntur? audiamus vero Burman*-

num: „*terrenum*
rem vix probare p
qui, nisi firmiori
ria fuisset, non
violentos ventos co
set:„ *Ohe! iam sa*
Primum non inte
se mihi Burm
Heinsium videtur
inde male philosop
Tandem addit:
hic nihil certi ap
nec *aeternus* mihi
placet, *Hoc cred*
homini aeternus
placebit? Sed ae
carcer ventorum
valde placet. Por
et ipse haec: „Sec
re aeterno carcere?
phael *exponit se*
duraturo; atqui i
nimirum nesciet.
„Certe Iouem Aeol
„testatem dedisse
„Maro, premendi
„xandi ventorum
„nas. Non possur
„go aeterno carcere
„cludi.„ *At qui*
Nonne aeternus *ille*
cer dici meretur,
venti perpetuo pre
tur, non omnes s
sed tamen omnes?
ne semper reuerti
bent, vbi emissi s

non in aeternum eum locum habitare, etiamsi interdum eiiciuntur, cum redire oporteat, et premi imperio? Possit etiam h. l. aeternum *idem esse ac* magnum, immensum, *quo significatu occurrere* Gesnerus *in Thesauro docuit. sed vt verum fatear, ego de hac significatione valde dubito; certe loca ab* Gesnero *allata nihil probant. namque* aeternus amor Virg. Aen. 8, 394. *sempiternum designat, durantem, quoad vita est: quo sensu saepius haec vox occurrit. Et alter locus ex* Curtio 4, 1, 22. *hanc significationem ne patitur quidem:* aeternae sortes *non sunt immensae, magnae, quis hoc dicat? sed potius diuturnae, assiduae, sicut etiam interpretatur* Freinshemius. *Est itaque, vt reuertar,* aeternus carcer ventorum Met. 4, 162. *perpetua sedes, vbi venti habitant imperio coerciti. Multus fui in hoc loco, quo mature discant iuuenes diffidere Interpretibus et Editoribus.*

AETHERIVS *diuinus* Fast. 1, 473. Quae simul aetherios animo conceperat ignes Ore dabat vero carmina plena Deo. *Ignis aetherius est* ἐνθουσιασμός. ἡ μανία.

AGERE *proprium vocabulum in sacrificiis, de victimis mactandis* Fast. 1, 322. Qui calido strictos tincturus sanguine cultros, Semper *agone* rogas, nec nisi iussus *agis. Solemnis formula erat in sacrificiis, vt quaereret, qui victimam percussurus erat,* Agone? *et responderetur*, hoc age; i. *macta victimam. Sed pleni sunt libri Antiquitt. huius ritus descriptione. cf etiam Casaub et alios ad* Sueton. Caligul. c. 58. *Semper obseruare debebat popa, ne* ageret, *mactaret, nisi iussus. hinc intell.* h. l. * agere obliuionem Met. 12, 539. Herculeae, mirum est, obliuia laudis Acta tibi senior *Non exiguo cum artificio facit h. l. poëta Achillem cupidum, audiendi*

diendi plura de Hercule, vtpote quem imitari ardens amabat maxime, et, si conferes, quae sequuntur, eo magis mirabere Nasonem. * agitur; *ita vt curam, et sollicitudinem exprimat* Met. 5, 372. *Agitur* pars tertia mundi. *in periculo est, vt amittatur; sic* agi salutem, famam, fortunas *millies Cicero. Bene autem h. l.* tertia pars mundi, *de Plutone, rege tertiae partis totius orbis. Quasi: omnem illam partem mundi tenebit Venus, aut saltem eo imperium proferet, si amabit Pluto.* * agere currum Met. 2, 62. Vasti quoque rector Olympi — non agat hos currus. *vid.* Barth. ad Stat. Theb. 6, 316. * agere silentia Met. 1, 349. vota Met. 6, 968. * Met. 3, 527. Dicta fides sequitur; responsaque vatis aguntur *h. e. euentum suum habent, fiunt, quae praedicta erant.*

AGITARE: *belle* agitatus aër pennis, i. *percussus, et strepitu sonans.* Pont. 3, 3, 9. subito pennis agi-*tatus* inhorruit gemuit paruo m[illegible] stra sono. * agit uiuia *proprium re vocab.* Met. Agitant conuiui Et medium v[illegible] Terent. Hecyr. 1 et Heaut. 4, 4.

AGONALIS lux *[illegible] stum a Numa ins[illegible] vt contendit Antias apud* Saturn. 1, 4. *[illegible] solitum* V. Idus rias; *et iteratu[illegible]* Calendas Iunia *erat sacrum, q[illegible] piandus. Vnde incertum. Ita de hoc festo* Fast seq. Quattuor a[illegible] ductis ex ordine Ianus Agonali lu dus erit. Nom pater succinctu[illegible] Minister (*popa*) coelitibus quo cadit Qui calido tincturus sangui tros Semper *Ago[illegible]* gas, nec nisi iust *Tu, popa, fort[illegible] nominis es, namq niam semper deb tea quam feris mam quaerere*

nec potes caedere bestiam, agere (*quae vox solemnis vide* Agere) *nisi iussus fueris solemni verbo*: hoc age. *Alias causas nominis adfert ipse Poeta* vers. 325. seq. *quos cf. Solebat eo festo Rex sacrorum numina placare agno caeso.* Vers. 333. Rex placare Sacrorum Numina lanigerae coniuge debet ouis.

AI Met. 10, 215. *de figura Hyacinthi*: Ipse (*Apollo*) suos gemitus foliis inscribit: et ai, ai, Flos habet inscriptum; funestaque litera dicta est. *vide de toto hoc loco* Inscribere. et cf. Fast. 4, 223.

ALBANVS tempora Albana, *mensis tertius Albanorum*, Martius, *ab Albanis Marti consecratis* (cf. Fast. 3, 89.) Fast. 3, 91. Inter Aricinos, *Albana*que *tempora* constat Factaque Telegoni moenia celsa manu.

ALBENS *pro* albus Met. 5, 110. Ambycus *albenti* velatus tempora vitta.

ALBVS *boni ominis hoc esse vocabulum, sicut etiam vox* candidus, *dictum in L Parte clauis, vbi has voces confer*: *sic vero etiam apud Ouidium saepius occurrit.* vt Fast. 1, 720. *Alba*que percussa victima fronte cadat. *Adde* Fast. 4, 619, 5, 355. &c. *Eodem significatu vsurpatur a magicis* vt Fast. 6, 129. Sic fatus spinam, qua tristes pellere possit A foribus noxas, haec erat *alba*, dedit. *Omnibus enim spinarum generibus vim insitam noxarum depellendarum veteres credebant. de spina* alba *etiam cum Heinsio locum intelligo* Fast. 2, 26. Ipse ego Flaminicam poscentem februa vidi, Februa poscenti *pinea* virga data est. *atque lego* spinea. *Adscribere placet Notam* Neapol. *doctam ad* loc. laud. Ouidii: „ Dioscorides de Rhamno: λεγεται δε και κλωνας αυτης, θυραις η θυρισι προσθεντας, αποκρουειν τας των φαρμακων κακεργιας. Rhamnus est alba Spina: Synonyma. Glossae veteres, *spina alba*, βατομον, ῥαμνος.

Graeci tamen et Latini passim miscent et confundunt albam spinam, ὀξυακανθον, λευκακανθον, aquifolium, παλιουρον γλευκην, ακανθαν. Quod obseruandum duxi, omnibus spinarum generibus veteres noxarum pellendi vim ingnitam credidisse, nam et aspalatho (arbor est alba cum spinis) eandem tribuunt potestatem. „

ALES *gallus saepius apud Ouidium et in Metam. et in* Fast. vt Fast. 1, 455. Nocte Deae Nocti cristatus caeditur ales Quod tepidum vigili prouocat ore diem. *quam eleganter! vide* cristatus.

ALIENVS ioci *pro* a ioco; *de iocosis, aut potius iocis* fauentibus. Fast. 1, 396. Di quoque cultores gelidi venere Lycei Et quicunque ioci non *alienus* erat.

ALIPES *epitheton Mercurii: ratio in promptu est, cum sit* διακτορ (Iliad. β. 114.) nuntius *alatus* deorum Met. 4, 755. *sic equi solis, a velocitate nacti hoc epitheton* Met. 2, 48. e Fast. 3, 416. *et ita pas sim.*

ALIQVID esse *pro* esse Met. 6, 543. Si numina Diuum *sunt aliquid: s vere sunt numina. Possi etiam explicari, si aliquid valeant, si sint potentes. prius magis placet* cf. vers. 548. *Est aliquid; *i. est praeclarum, est quiddam bon &c.* Met. 13, 241. Est *aliquid*, de tot Graiorum millibus, vnum A Diomede legi. *Sed habet haec locutio singularem quandam elegantiam quam vix exprimere possis, sentitur magis. Ouidius ea quam frequentissime vtitur. vt* Fast. 6, 29. *et saepissime in* Trist. *sed parco afferendis locis.*

ALTE *pro* quamuis alte, *quamuis imo fundo* Met. 5, 589. Inuenio sine vortice aquas, sine murmure euntes Perspicuas imo, per quas numerabilis *alte* Calculus omnis erat. *omnes, vel iacentes in imo fundo lapiduli cerni, nec cerni, sed numerari poterant; adeo erat*

pellucida aqua, quas
x ire putares. Cana
a dabant, nutrita-
›opulus vnda Sponte
atas ripis decliuibus
as. *Qualis descri-*
' * alte percuti *eleg.*
6, 266. minimo
1 occidit ille Vulne-
non *alte* percusso
sagitta.
antiquus, *nobilis*
4, 305. Claudia
:a genus Clauso re-
t ab *alto*; Nec fa-
npar nobilitate fuit.
S *labrum balneare*
3, 655. Erat *alueus*
agineus curua claua
ısus ab ansa: Is te-
impletur aquis; ar-
: fauendos Accipit.
us *scil.* nauis, *ita*
feriorem nauis si-
:t partem, vbi fa-
ua colligitur Fast.
2.
IVS *venuste appel-*
Proteus, *faciem*
mutans. Met. 2, 9.
:us est Ouidium
Flacc. 2, 318.
cf. *Plane ita vox*
it Met. 7, 271. *fi-*
:as ambigui prose-
ıpi, *siue* Ambi-
, *vt ad virum* re-

feratur, *quod mihi valde placet.* * ambigua mala, *ab effectu, quae reddant ambiguos homines;* Trist. 1, 2, 32. *Ambiguis* ars (*nauigandi i. rector*) *stupet ipsa malis.*

AMBITIOSVS *belle* Met. 13, 289. *de Thetide, quae ambierat, rogauerat Vulcanum, vt clypeum Achillis fabricaret.* Scilicet idcirco pro gnato caerula mater *Ambitiosa* suo fuit, vt coelestia dona Artis opus tantae rudis et sine pectore miles Indueret. *Plane sic* Pont. 3, 1, 84. Sed tamen hos factis adiunge prioribus vnum Pro nostris vt sis *ambitiosa* malis; *vt ambias gratiam Caesaris, vt adeas eum, quo me seruet.* * domus ambitiosa *passiue, a multis frequentata.* Trist. 1, 9, 18. Nota quidem sed non *ambitiosa* domus. *Possit tamen h. l. intelligi de domo, quae nullos honores ambiit, cuius dominus non oppetiit honores, id quod et alibi de se Ouidius ait, et ex historia constat.* * ambitiosus honor. Met. 8,

ANCEPS Ianus, i. *duplicis capitis*. Festus *in vocab.* anceps: „significare videtur id, quod ex vtraque parte caput habet„ Met. 14, 334. Ille fouet Nymphen, quam quondam in colle Palati Dicitur *ancipiti* peperisse Venilia Iano. *de Emendationibus virorum doctorum nihil dicam, namque omnia satis plana, et vera; emendare vero h l. est offuscare. Sed* Ianus *rursus* anceps appellatur Fast. 1, 95. Tum sacer *ancipiti* mirandus imagine Ianus.

ANCILE *vide hoc voc.* in I. Parte Clauis. Vnus vero locorum classicorum est Fast. 3, 377. Idque *ancile* vocat quod ab omni parte recisum est. cf. *praeced.* et Neapol. *ad h. l. qui figuram ancilis excudi curauit.*

ANGVIGENA *vox ab Ouidio nata, et scite ad rem facta.* Met. 3, 531. Quis furor, *anguigenae*, proles Mauortia, Vestras Attonuit mentes. *Vocat Pentheus Thebanos* anguigenas *et* prolem Mauortiam, *quod a sparsis Cadmi manu dentibus draconis, qui in tutela Martis erat, originem ducunt. Compara* Met. 3, 103. seq.

ANHELARE *pro* exhalare Fast. 4, 491. — Aetne — cuius *anhelatis* ignibus ardet humus. *Poterit hoc loco locupletari Thesaurus Gesneri. Adde Epist.* Heroid. 12, 15.

ANHELVS *anhelans, aut potius, qui anhelitum creat.* Pont. 1, 10, 5. Nec febribus vror *anhelis: hinc audacter* Met. 11, 348. Cursu festinans *anhelo, pro anhelans, in cursu festinans. et Met.* 4, 632. *anheli* equi.

ANIMA *in periphrasi personae* Met. 4, 110. Nostra nocens anima est; *ego sum nocens. Adde* Met. 6, 618. *et* Fast. 5, 469. * *de corpore animato* Fast. 4, 666. Det sacris *animas* vna necata duas. * animam claudere Met. 7, 604. *vide* Claudere.

ANIMARE in angues, *per breuiloquentiam vitam dare, animare, et mutare in angues.* Met. 4, 618.

Gorgonei capitis
: cecidere cruentae
humus exceptas va-
nimauit in angues.
iam Met. 14, 566.
erat, in nymphas
ita classe marinas

SVS bella animosa
5, 59. Martis opus
nes, animosaque
gerebant.

S ad graec. θυμος
crudelitas Fast. 3,
Tela viris animus-
cadunt gladiisque
:is dant soceri gene-
:cipiuntque, manus.

SVS Fast. 2, 571.
anus in mediis re-
; annosa puellis.
nihi videtur Hein-
ectius legisse vino-
ib sequentem ver-
vix tamen ipsa ta-
:t 580. Aut ipsa
omites, plus tamen
ibit; licet Burman-
liud se videre sibi
adeat, et probet
nem annosa.

; Veteres anni Met.
:o. vide Vetus.

exspectatum i. an-
quam expectatum
Met. 8, 5. Ante exspectatum portus tenuere petitos.

ANTICIPARE viam, *breuiorem reddere, et celeriori cursu, vt per compendium viae quoddam, aliquem praecurrere.* Met. 3, 235. Tardius exierant (*canes*) sed per compendia montis *Anticipata* via est. *Noli legere cum aliis* praecipitata; *reclamant etiam optimi Codd.*

ANTIQVVS, *praeteritus* Met. 1, 106. Iuppiter antiqui contraxerat tempora veris i. *quale fuerat antea; vide* Trist. 3, 12, 2. * antiquum, *pro olim* Fast. 1, 641. Furius antiquum populi superator Hetrusci Vouerat et voti soluerat ante fidem. *Ita enim cum tribus Codd. legendum. Nec alia lectio, quae habet* antiquus; *vt referatur ad* Furius, *nec illa, quae habet* antiqui, *assequuntur Ouidianam elegantiam.*

APERTE *sine fraude, et insidiis* Fast. 2, 213. Vbi vincere *aperte* Non datur insidias armaque coeca parant.

APERTVS *nudatus clypeo.* Met. 12, 100. nec tertia cuſpis *apertum* Et ſe praebentem (*qui apertum latus ei praebuerat*) valuit deſtringere Cygnum. *vide* Deſtringere * *latus*, *vaſtus* Met. 1, 285. Exſpatiata ruunt per *apertos* flumina campos. *Aut habet h. l. voc.* exſpatiari *notionem hanc*, *vt ſimul vim prorumpentem ſignificet*, *aut non eſt incurſioni huic rapidae aquarum ſatis aptum vocabulum. Videtur tamen prius magis probabile ex gemino loco* Met. 2, 202. quae poſtquam ſummo ſenſere iacentia tergo *Exſpatiantur* equi, nulloque inhibente per auras Ignotae regionis eunt. * apertum tempus *longe elegantiſſime, de vere, vbi ſe omnia quaſi aperiunt* Faſt. 4, 98. Aprilem memorant ab *aperto* tempore dictum Quem Venus iniecta vindicat alma manu. *Conſentit cum Ouidio in docenda cauſa nominis Menſis* Aprilis Macrobius ſaturnal. 1, 12. *quem locum, excerptum dabo, quum forte non in eorum manibus Macrobius ſit, quibus hoc libro conſultum imus* „Cincius in eo libro „quem de Faſtis reliquit „ait, imperite quosdam „opinari, Aprilem men„ſem antiquos a Venere „dixiſſe: cum nullus „dies feſtus, nullumque „Sacrificium inſigne Ve„neri per hunc menſem „a maioribus inſtitutum „ſit: ſed ne in carmini„bus quidem Saliorum „Veneris vlla, vt cete„rorum coeleſtium, laus „celebretur. Cincio etiam „Varro conſentit, affir„mans nomen Veneris „ne ſub Regibus quidem „apud Romanos vel La„tinum vel Graecum fuiſ„ſe; et ideo non potuiſ„ſe menſem a Venere no„minari. ſed, cum fere „ante Aequinoctium ver„num, triſte ſit coelum, „et nubibus obductum, „et mare nauigantibus „clauſum, terrae etiam „ipſae, aut aqua, aut „pruina, aut niuibus con„tegantur, eaque omnia „verno hoc menſe *ape„riantur*; arbores quo-

„que

, nec minus cetera,
e continet terra,
rire se in germen
plant, ab his omni-
Mensem Aprilem
merito credendum,
si *Aperilem*; sicut
d Athenienses ἀν-
'ηςηων idem mensis
atur, ab eo, quod
tempore cuncta
escant. „ *Hoc igi-*
st apertum *tempus.*
flammae, *scintilla,*
dictum, et mire.
10, 279. amici nu-
omen flamma ter
a est, *apicem*que
ra duxit. *Sic etiam*
4, 9, 54. Detque
n voto lucidus o-
apex.
VDERE *percutere*
4, 352. Ille cauis
applauso corpore
s Desilit in latices.
more natantium.
Turi enim aquas
us cauis corpus
iunt. cf. Met. 5,

S arbor. Met. 4,
Hic color *aprica*
atibus arbore pomis
bori tincto est, aut
ndore rubenti cum
resonant aera au-

xiliaria Lunae. *de ipso vocab.* Apricus *vide* Part. I. *huius clauis*; *de toto loco cf. voc.* Auxiliaris.

APTARE nauem *proprie dicitur pro* instruere, ornare, &c. Met. 11, 457. *Aptarique* suis primum iubet armamentis. *Fuse hanc signific. pluribus sustentat ad h. l.* Burmannus.

AQVATICVS *vocab. ab Ouidio sine dubio genitum, apud eum solum occurrens.* Met. 9, 342 In spem baccarum florebat *aquatica* lotos; *quia amat aquas, et vt distingueretur ab alia loto, vide vocab.* Lotos. * aquaticus Auster; *quia affert aquas, imbres, dicitur* Met. 2, 853. Pont. 2, 3, 89.

ARATRVM. *Solitus erat mos apud antiquos, vt* aratro *signarent moenia vrbis condendae nouae. vide de hoc ritu* Cael. Rhodig. lect. antiq. libr. 26. p. 1204. Dempsteri paralipom. ad Ros. Antiqu. Rom. libr. 1. c. 3. *Hinc intell.* Fast. 4, 819.

cf.

cf. Virg. Aen. 5,755. et 7, 157.

ARBITRIVM *ex Gesneri quidem mente est* facultas, poteſtas, *vulgari illa notione, in Ouid.* Met. 4, 224. famulae diſcedite, neue Eripite *arbitrium* matri Secreta loquenti: *et si vera est haec, quam posuimus, lectio; non minus recte se fortasse explicatio habet. Sed tantum abest, vt valeat lectio, vt vltro mirer Gesnerum nihil monuisse, qui alias solet.* Ciofanius *se inueniſſe testatur:* Abripite arbitrium matri ſ. l. *quae lectio sine dubio fluxit ab illa, quam habent veteres omnes, teste* Heinſio: Arripite arbitrium matri ſ. l. *nempe non intellexerunt librarii, quid esset,* arripere arbitrium, *emendaruntque* abripere; *vnde sciolí fecerunt* Eripere. *Probarem rationibus haud iniustis illud:* arripite arbitrium, *nisi criticorum aliorum fauorem tulisset. Recepit hanc lectionem Burmannus:* Fiſcherus, *et interpres Franciscus* du Ryer (*edit forma maxima Amstelod.* 1577.) *iam eam probatam acceperunt Quodsi legendum est vt vere est,* neue Arripite arbitrium matri Secreta loquenti; *h. l.* arbitrium *exquisitiori significatu dicitur, quo vsurpatur de eo, qui est arbiter sermonis i. audit eum, testis, socius, aut videt aliquid, vt* Met. 2, 458. *Rarior quidem est significatio, sed eo magis, nisi me omnia fallunt, propior veritati criticae; et optarim, notatam eam saltim esse a Gesnero in Thesauro, cum praeterea etiam occurrat apud* Pſeudo - Senecam Hippolyt. 598. En locus ab omni liber arbitrio vacat: et in Hercul. Oetaeo 484. *En* locus ab omni tutus arbitrio vacat. *Quae loca etiam magis de Ouidio nostram sententiam firmant: solet enim* Pſeudo - Seneca *Ouidium vt cum maxime imitari.*

**potestas*, Faſt. 5, 212. Atque ait, *arbitrium* tu, Dea, floris habe. *Sic et* Faſt.

, 316. 4, 818. Trist. 18. &c. * *Elegan-* *Met.* 5, 387. Ille r) pharetram isol- *t arbitrio* matris le Sagittis Vnam se- . *Quam venusta ! ipsa Venus eli- gittam*, qua nec r vlla est, nec mi- ıcerta, *et secun- iudicium Veneris de hac sagitta ca- Amor, et mittit.* 2.

/S Met. 1, 104. *eos* foetus, monta- fraga legebant; *siluestria, prima ab hominibus col-* Ciosan. *rubicun- uisse fructus con-* . *Sunt qui legant* os, *male! vide* ;, 630, 819. Fast. ;. Virg. Aen. 11, Georg. 1, 148. *ibi-* :rv.

sinuare arcum Met. *vide* Sinuare.

: ruere Met. 5, Nescit vtro potius et *ruere ardet* v- .

virginis, *amor* , 101. At te Nesse

ferox eiusdem virginis *ardor* Perdiderat.

ARGENTEVS: proles ar. gentea *de ea, quae vi. xit aetate mundi argen- tea* Met. 1, 114. Post- quam Saturno tenebrosa in Tartara misso Sub Io- ue mundus erat; subiit *argentea* proles. * *ve- nuste* argenteus fons, *pellucidus*, Met. 3, 407. Fons erat illimis, nitidis *argenteus* vndis. *Notum est et nostram lin- guam illam translatio- nem adsciuisse. pari ele- gantia* luna *argentea di- citur* Epist. Heroid. 18, 71.

ARGVMENTVM Met. 8, 752. memoresque tabel- lae Sertaque cingebant voti *argumenta* poten- tis Signa. *vide* Potens. * *de caelatura* Met. 13, 684, fabricauerat Alcon Myleus; et longo caela- uerat *argumento* * ar- gumentum animi laeti; *de tibia, lyra &c. i. si- gnum* Met. 4, 761. lotis- que lyraeque Tibiaque et cantus animi felicia laeti *Argumenta* sonant. (*de Nuptiis Persei, vide* Lotus) * *fabula* Met. 6,

69.

patens summa. *Qua lectione quid potest esse melius? quid ad h. l. aptius?* Erat ardua turris Arce patens summa; *in summa arce exstans, patens, aperta late oculis, hinc:* fessis loca grata carinis. *namque nautis in portum properantibus phari loco fuit illa turris patens in arce. De significatione illa vocis* patere *vide infra ipsum hoc vocab.*

ASPER *eleganter dici constat apud Latinos* asperum, *caelatum opus, etiam recens cusus nummus, nondum attritus, quoniam exstent apices quasi, et asperitates.* Met. 12, 235. fuit iuxta signis exstantibus *asper* Antiquus crater. *Apud Iuuenal.* 14, 62. Hic leue argentum, vasa *aspera* tergeat alter. *vbi et ipsa* aspera vasa, *caelata intellig. Ipse noster poëta* Met. 13, 701. Hactenus antiquo signis fulgentibus aere Summus inaurato crater erat *asper* acantho. *vide* Acanthum.

ATER *vt vox* albus *omnino notionem felicitatis habet, bon nis, &c. ita v contrariam signi nem refert, et i uersum id notat, voluntatem, spem citatem &c. o aut tollit.* v. c. F 53. *et saepissime a*

ATRIVM Fast. 4, 62 quoque, ni fallo pulo dignissima Atria Libertas coe bere sua. *Aedifi est Deae* Libertati plum; *saepius en* tria *de templis,* vt 6, 264. &c. *Ten* Libertati *primum berio Graccho dic postea a Senatore Pollione refectun et aucta Bibli Scriptorum icon adornata, quae e omnibus scriptis pa vnde intellig. quoa ritur Naso* Trist. 3, *Nec* me quae docti tuerunt prima li Atria Libertas ta passa sua est.

ATTINGERE Fast. 3, Intumuere Cures, et dolor *attigit* idem. *runt Cenninenses, stumerini, et Ante*

primum impetum
t, non Curites,
bini; sed felici-
oeliis a Romulo
resque urbes eo-
mo ductae sunt
:. hoc primum
entum ciuitatis
se.
TVS *rarissimo*
Etiue, is qui per-
cit Fast. 3, 864.
: *attonita* pectora
nanu, * Met. 4,
Nunc quoque vt
os formidine ter-
les, Pectore in ad-
nos fecit, sustinet
, *Et nunc etiam*
ad terrendos ho-
inimos caput Me-
cum serpentibus
ida transtulit.
t. *nuntius, qui*
interpres litera-
leg. dicitur, qui
literas; qua ra-
aec notio deriuan-
cognosces ex Cla-
estina in h. v. Met.
Dum libet, o
scelerate libidinis
· Effuge. * *legis-*
Met. 8, 101. vt le-
ptis iustissimus *au-*
loslibus imposuit.
tius in vniuersum
t. Tom. II.

Met. 11, 666. non haec tibi nuntiat *auctor* Ambiguus. et *Ibid.* 12, 58. auditis aliquid nouus adiicit *auctor* * Met. 11, 125. Miscuerat puris *auctorem* muneris vndis: Fusile per rictus aurum fluitare videres. *auctor muneris h. l. vinum est, namque Bacchus dederat hoc donum, vt omnia fierent aurum, quaecunque Midas tangeret* cf. vers. 100. praeced. et seqq. * auctor *pro domino* Met. 1, 615. Iupiter e terra genitam mentitur, vt *auctor* Desinat inquiri.

AVDIRE arcum *tela dicuntur, quae facile ab arcu emittuntur, facilia: alii explicant, quae obtemperant arcui, eius quasi imperium sequuntur, certa tela. Adponamus locum.* Met. 5, 382. Ille (Amor) pharetram Soluit, et arbitrio matris de mille Sagittis Vnam sepofuit, sed qua nec acutior vlla, Nec minus incerta est, nec quae magis *audiat arcum. Inde, puto, elucet,* audire arcum *h. l.*

vix esse posse obtemperare, *eo sensu, vt certa tela notet; namque id iam antea diserte poëta dixerat.* Nec minus *incerta* est, nec quae magis audiat arcum. *Non ita solet Ouidius ταυτολογειν. Notata itaque Sagitta subtilis; praeclara vero est descriptio Amoris sagittam mittentis; eligit de mille vnam, et quidem acutissimam, certissimam, facile sequentem; atqui vero tanta cura opus erat, etenim* agitur pars tertia mundi cf. vers. 372.

AVERTERE *in fugam compellere* Met. 9, 54. Impulsumque manu (certum mihi, vera fateri) Protinus *auertit*: tergoque onerosus inhaesit. *Nonnulli legunt*; aduertit, *pessime! Burmannus haec* „comprehensum me ita rotat, vt tergum ipsi obuertere cogeret, quod protinus Hercules insilit, et ita inhaeret: quae ars in lucta fuisse videtur. Sic, licet in tumultuaria Centaurorum pugna apud Valer. Flacc. 1, 145. Fert grauis inuito victorem Nestora tergo Monychus."

AVFERRE iram, *vt minus latinum culpant interpretes ad* Trist. 1, 1, 33. Quaeque volet rata sint: *ablata*que principis ira Sedibus in patriis det mihi posse mori *ideoque de lectione mutanda cogitant. male! namque, etiamsi noua esset locutio, contra omnes Codd. praesertim in poëta nil mutandum erat. atque* auferre *saepius occurrit, vt notet* cessare, desinere. *vide hoc vocab.* in I. Part. Clauis poët. et *ibid.* pag. 395.

AVGERE formam *eleg. condecorare, pulchriorem reddere* Met. 10, 534. adsuetaque semper in vmbra Indulgere sibi formamque *augere colendo. Sic Met.* 1, 530 *aucta*que forma fuga est *pulchrior.* * animos. Fast. 3, 65. Vt Genus audierunt: animos pater editus *auget.*

AVGVRIVM: *explicatio augurii* Metam. 1, 395 Coniugis Augurio quam

quam

ı Titania mota est ;
tamen in dubio est.
TVS : Sancta vocant
sta patres: *augusta*
itur Templa, sacer-
n rite dicata manu.
s et augurium de-
ɛt origine verbi Et
cunque sua Iuppiter
ope. Fast 1, 609.
Hinc augustum ca-
det. 15, 869. gra-
Met. 6, 73. forum
5, 552. &c.
ide longe elegantis-
n aurum descriptio-
, *et cur, et quan-*
mmolari coeperunt
1, 441. seqq. * ex-
aues, *consulere,*
cium captando Fast.
4. Magna fides a-
est! *experiamur*

le vehementi ven-
st. 3, 585. Et du-
brantur ab *aura. et*
ibi etiam, vt Fast.
4. *&c.*
VS : sinus auratus,
veste auro sparsa,
cu picta, siue au-
ilis contexta Fast.
10. Ibat odoratis
ros perfusa capillis
nis, *aurato* con-
nda sinu.

AVREVS: aurea Venus, i. *pulchra ad frequentissimum Homericum illud* χρυσῆ ἀφροδίτης Met. 10, 277. &c. * *de curru solis* Met. 2, 107. *Aureus* axis erat, temo *aureus*, aurea summa curuatura rotae, radiorum argenteus ordo. *Diomedes h. l. vituperat; ca*cozelia est, *inquiens, per affectationem decoris corrupta sententia. damnat nimirum Grammaticus nimium cultum et ornatum. sed forte phantasiae eius vis tantae pulchritudinis repraesentandae non capax fuit; omnia hic apud Ouidium bene se habent et eleganter. finge tibi eiusmodi currum, et cogita, eum esse Phoebi; admiraberis eum, nulla erit offensio. Praeterea est aperta et pulchra imitatio illius loci* Homeri Iliad. 5, 722. *vbi eodem modo currum Iunonis describit. Burmannus ad h. l. plura similia loca laudauit: vt ex* Callimach. Hymn. in Apoll. 33. *et in Dian.* 110. in Delum 260.

Adde Victor. Var. Lection. 33, c. 12. *et de curru Solis* Lambin. ad Hor. od. 3, 6. * *de nitore stellae* Fast. 3, 516. Aurea per stellas nunc micat illa nouem.

AVRIGA *pro gubernatore nauis.* Trist. 1, 4, 16. Si non quo voluit, sed quo rapit impetus vndae *Aurigam* video vela dedisse rati.

AVRIGENA *nobile epithet. Persei* Met. 5, 250. *quia, vt ex fabulis notum, filius Danaës, quem a Ioue, conuersum in pluuium aurum, conceperat. Perplacet illud cognomen vt cum maxime, et nobilem habet audaciam.* Hactenus aurigenae comitem Tritonia fratri se dedit. *Bis hieher vvar Minerva ihres Goldgebohrnen Bruders Begleiterin gevvesen.*

AVRORA purpucrea Met. 3, 184. *vide voc.* Sol aduersus.

AVSPEX; *cuius adsensu, adprobatione aliquid fit.* Fast. 1, 26. *Auspice* te felix totus vt annus eat. *Alloquitur Germanicum, cui dicauerat* Fastos.

AVSPICIVM: *initium coniunctum cum quodam omine* Met. 10, 8. Exitus *auspicio* grauior &c

AVSVM: auso potiri Met. 11, 242. Quod nisi venisses, variatis saepe figuris Ad solitas artes, *auso* foret ille *potitus* *Imitatus est Virgilium*

AVXILIARE *antique* Pont. 1, 3, 24. Tollere nodosam nescit medicina podagram Nec formidatis auxiliatur aquis. *vide* Nodosus.

AVXILIARIS: aera auxiliaria *apud Ouid.* Met. 4, 333. *sunt illae tubae et cornua, quorum concentu strepituque, quasi succurrere et auxiliari Lunae volebant, vbi deficiebat, in Eclipsi describit rem Tacitus* Annal. 1, 28. *quem locum iam* Micyllus *ad h. l. Ouidii laudauerat. Adde* Met, 7, 207. Te quoque Luna traho, quamuis temerata labores Aera tuos minuant. *Ita enim lego non* Temesaea *cum Burm. vide* Temeratus *hinc vides, quare* auxilia-

ia aera, *illa aenea*
tintinnabula, &c.
tur. cf. Tibull. E-
, 8. et Pseudo-Se-
Hippolyt. 787. Sed
lori loco *Ouidiano*
ua est venustas,
ruborem poëta di-
buisse in ore pueri
undi, et ingenui
aphroditi, qualis
dum sit Lunae de-
tis. noua profecto
aratio et mira! *
: auxiliares Met. 1,
Sed illum Caeru-
frater (*Neptunus*)
auxiliaribus vndis.
re! Ioui aquis ter-
undanti quasi au-
mittit Neptunus
f.

B.

sincera Met. 8,
Ponitur hic bico-
incerae *bacca* Mi-
e Conditaque in li-
corna autumnalia
Heinsius *intelligit*
m recentem, et
sale aut muria con-
; *sed vide* Since-

VS dare Met. 7,
Lanigeribus gregibus balatus dantibus agnos Sponte sua lanaeque cadunt et corpora tabent. *in nobili descriptione pestilentiae; cuius insignes virtutes legendo cognosces, et si vis, comparabis cum* Lucretio Silio, Virgilio, cf. Scalig. Poët. lib. 5, critic. pag. m. 673. seq.

BARBA noua, *non recens laeuigata vt alii explicant, sed* est barbula prima, πρωθήβη. Fast. 3, 60. Martia ter senos proles adoleuerat annos, Et suberat flauae iam *noua* barba comae.

BASIVM: *eo vocabulo nunquam Ouidium esse vsum notandum duxi: praesertim in tali scriptore.*

BELLATOR equus Met. 15, 368. Pressus humo *bellator* equus crabronis origo est.

BELLICVS, *bellicus Deus, Romulus* F. 2, 478. *Bellicus* a telo venit in astra Deus.

BENE, *omnino* Fast. 5, 278. Vix *bene* desieram; retulit illa mihi: *et Sic* Fast. 6, 513. *Nec alia fere notione, vt scil*

notet plane, prorsus Met 12, 616. Iam cinis est, et de tam magno restat Achille Nescio quid, paruam quod non *bene* compleat vrnam. *Quam suauiter! quam nobili sententia! Adde sequentia.* At viuit, totum quae gloria compleat orbem. Haec illi mensura viro respondet, et haec est par tibi Pelide; nec inania Tartara sentit. *sed lege cum Burm.* et hac est par sibi Pelides. *cet. clamat ipse locus.* * bene esse alicui Pont. 1, 3, 39. Cum *bene sit* clausae cauea Pandione natae Nititur in siluas illa redire suas. *sensus facillimus. Quamuis commode viuat in cauea hospita luscinia, tamen libertatem siluarum expetit. Sed plerique codd. bonae notae et Aldinae Editt. legunt:* cum bene sit clausa cauea Pandione nata. *Atque Heinsius ipse hanc lectionem probat. Quae nunc legitur, lectio debetur emendationi Mycilli; Ego vero sequor Codd., nec admittendam Micyl-*

li emendationem *vide* Burm. ad I c. 34. et 65. * I 637. Et bene nc triae, bene te, p: ptime, Caesar, suffuso, per sacra mero. *Nota est* *la combibentium* nos, bene se, b &c. *Adulatur h. l. poëta Augus sari, idque ex rit corum, qui finit uiuio poculum l bant,* Διος σ και ἀγαθȣ Δα dictum, vt ex *At et aliis constat.* *loco igitur Ouidi sari, Patri patr. laribus libandun det. Similis plan cus ille* Horat. 4, 5 dit quisque diem bus in suis Et vi duas ducit ad a Hinc ad vina redi et alteris Te me hibet Deum. &c. *scripti et editi* *vehementer; ali* nos, *alii* bene vos *Si* nos *retineamu telligemus votu salute publica.* *mibi placet haec*

cur enim bene vos, *cum sequatur postea* Caesar. *et magis est, ex more conuiuantium*, bene nos. *De ritu illo plura, sed ad nostri instituti rationem non attingentia, docuit* Heinsius *ad h. l.* *quem si lubet, conferes.*

BENIGNVS, praeda benigna, i. *satis commoda.* F. 5, 174. et est illi praeda *benigna* lepus: At postquam virtus annis adoleuit in apros Studet et hirsutas cominus ire leas.

BIBERE, eleganter! F. 3, 561. Mista *bibunt* molles lacrymis vnguenta fauillae.

BIBVLVS talaria bibula Met. 4, 729. Nec *bibulis* vltra Perseus *talaribus* ausus, *non amplius confidit calceamentis istis alatis, quae iam multum aquae et humoris adtraxerant.* lana bibula; *bene!* Met. 6, 9. Phocaico *bibulas* tinguebat murice lanas. * nubes Met. 14, 368. patrio capiti *bibulas* subtexere nubes cf. vers. *seq.* * bibula radix Met. 14, 633.

BICOLOR bacca, Met. 8, 667. ponitur hic bicolor sincerae *bacca* Mineruae. *eleg.* bicolor oliua, *quia viridis et nigra. vide* Sin. us.

BICORNIS *epithet. eleg.* furcae. Met. 8, 650. *Furca* leuat ille *bicorni* Sordida terga suis nigro pendentia tigno. *Vide* furca. *Est descriptio carnarii, proximi foco, et proinde fumo expositi. vide* Plin. H. N. libr. 19, c. 4. p. 548 Columel. 12, 53. *de Salsura suillae carnis.* Varron. 2. de Re Rust. c. 4. Petron. c 136. sordida terga *loc. laud. Ouidii* sunt fumosa. * Met. 11, 764. Aesacon vmbrosa furtim peperisse sub Ida Fertur Alixothoe gracili conata *bicorni. Sic ille locus in nostra Edit. et vulgatis legitur, qui mire torsit interpretes. Primum non ego dimicandum censeo de lectione nominis; namque, siue appelletur* Alixothoe, *siue* Alizothoe, *siue* Alirrhotie, siue Alexirrhoe, et *quidquid voles in tam obscura persona profecto idem*

erit. *Sed quid est* gracili conata bicorni? *Raphael exponit* bicorne, *instrumentum rusticum, quo nixa peperisset Alixothoe. Certe de furca paullo ante locum attulimus. Atqui ego non video, cur non sequamur Raphaelem; praesertim si conf. contexta. Pingit actionem pariendi poëta, quo rusticam generationem, indeque vitam agrestem, vrbibus inimicam, eo magis probabilis reddatur.* Furca nixa eum peperit Alexithoe, *vt solent parturientes, auctore Raph. fulciri ad aliquid, vbi nemo adest. Heinsius coniecturae suae indulgere mihi videtur, reponens:* Granico nata bicorni. *Primum nullum vestigium eius lectionis* in vllo codice. *deinde, quid sibi hoc vult, quod poëta addit:* natam eam esse Granico? *Certe hoc non poëtica virtus, sed complementum versus esset.* Burmannus, *qui Heinsianam, siue potius* Pierianam (a Pierio duxit eam Heinsius) *lectionem non admittendam duxit, suspicatur,* Sagarim, *vel* Sagarium *fluuium hic latere. Sed caussam ego non video. Emendat:* Alexirhoe Sagari cognata bicorni. *Fluuios dici* bicornes *notum est, sed hanc lectionem accipiet qui volet. Certe ego mentem meam explicui,* et, *nisi fallor, videor mihi etiam Ouidianam videre mentem; quae iubeat vt primo loco posita mea explicatio valeat.*

BIDENS, *instrumentum agreste; emolliendis imprimis vineis, aut agris inseruiens* Fast. 4, 694

Ille suam peragebat humum: siue vsus aratri
Siue cauae falcis, siue *bidentis* erat.

BIFORIS Pont. 335. Non erat, et *bifores* intrabat luna *fenestras, duplicibus valuis instructas;* Mense fere medio quanta nitere solet.

BIFVRCVS *verbum Ouidianum* Met. 12, 447 ramum prior ille *bifurcum* gesserat.

IS epitheton Corin-
aſt. 4, 501. *et* Met.
›7. Bacchiadae *bi-*
gens orta Corintho.
voce bimaris vide
poët. Part. I. *in hac*
ſic et bimaris Iſth-
Met. 6, 419. et 420.
verborum vſu et
diano. Bacchiadae,
acchii nepotes. Bac-
enim Dionyſii fi-
Corinthum habita-
ab eo autem genus
ntes generoſiſſimi
thiorum habeban-
Bacchiadas dixit
tione Apollonii Rho-
libr. 4, 1212. vbi
hol. *cf. etiam* Ae-
Var. Hiſtor. 1, 19.
Strabon. lib. 7, p.
* bimaris Iſthmus
7, 405. Qui vir-
ſua *bimarem* paca-
Iſthmum; Pelopon-
, Achaiam &c.
terras a latrociniis
auerat Theſeus.
ER *epitheton Bac-*
nouum Ouidii vo-
lum, at elegans, ef-
, et eo loco quo in
Baccharum ſonat,
lenti cum virtute
tum; eſt enim ve-
ithyrambicum ver-
bum, et miram rem mi-
re exprimit. Met. 4, 12.
Bacchumque vacant Bro-
mumque, Lyaeumque,
Ignigenamque, Satum-
que iterum, ſolumque
bimatrem. De verita-
te cognominis vide Met.
3, 317. ſeq. *vbi duplex*
eius mater, et Semele,
et Iupiter narratur.

BIMEMBRIS *epithet. Cen-*
taurorum propter du-
plicem, equi, et homi-
nis formam; deinde, pro
ipſis Centauris ponitur.
Met. 12, 240. ardeſcunt
germani caede bimem-
bres; *ſic noſtra Editio. Ple-*
rique libri habent, ger-
mana caede bimembres.
Heinſ et Burman. emen-
dant: germani a caede
b. i. *propter caedem, vt*
ſaepius apud poëtam a
et ab *ponitur. Nec ta-*
men equidem video, qua
de cauſa mutandum ſit.
Lego germana caede: *be-*
ne germana caedes, *de*
iis, qui ſanguine con-
iuncti, et longe melius
ardeſcere caede, *quam*
a caede. *Vocab.* bimem-
bris *pro* Centauro *occur-*
rit etiam Met. 15, 283.
illic lauere *bimembres*

Vulnera, Clauigeri quae fecerat Herculis arcus. Adde Met. 12, 494.

BINVS Met. 14, 205. mentique haerebat imago Temporis illius, quo vidi bina meorum Ter, quater affligi sociorum corpora terrae: cum super ipse iacens hirsuti more leonis Visceraque et carnes cumque albis ossa medullis Semianimesque artus auidam condebat in aluum. *Mire torsit hic locus interpretes. plurimi post voc. ter, incisum ponendum censuerunt, quod et factum in nostra Editione; vt sensus sit*: bina ter corpora, i. *sex corpora sociorum terra adfligit &c. Sed primum obstrepit consuetudini nostri et cuiusque boni poëtae, adeo ambigue* ter quater *coniungere et diuisim intelligere. Deinde, vnde haec distinctio nata, causa est friuola. Dicunt enim, quia apud Homerum* Odyss. 1, 290. seqq. *Sex numerentur, ideo et h. l. ita accipiendum: quod minime sequitur; aperte*

enim Ouidius h.
Homerum imitat
sed Virgilium A
623. *vbi* duo c
narrantur inter
Quae cum ita sint
tabula ter quater *c*
genda sensu sun
millies pro saepius
Omitto sedulitaten
rum interpretum,
tantum abest, vt
iuuet, vt vltro eu
scuret. Lege ian
locum, et omni
erunt facilia, nisi
pulum mouebunt
cumque *albis* ossa
dullis. *At vero,*
ego ita legendum
tror: verum siue:
que ipsis ossa me
siue collisisque oss
dullis; *quod boni*
tuentur; nec de
rem ipsam horri
foedamque; quippe
racitatem et imm
tem Polyphemi in
poëta, quem, vt
nem, non mora
ossa. Non ego
cur dicam, vlcus
latere, vt autumat
mannus, nec quid
cipienda sit, quam
sui, lectio. For

locus vnus eorum est, quos nondum plane elaboratos, politosque poëta emendationi futurae destinauerat, adscribens interim varias locutiones, vnde aut optima eligeretur, aut alia noua poneretur. Quae coniectura, de versibus, in ipso autographo Ouidii, variis lectionibus, incertis adhut a poëta conscriptis, nae, plurimis sustentatur locis et argumentis.

BIPENNIFER Lycurgus. Met. 4, 22. Penthea tu, venerande (*Bacche*) *bipenniferumque* Lycurgum Sacrilegos mactas. *Nomen et totus locus desumtus videtur* ex Hom. Iliad. 6, 130. seqq. *vbi Lycurgus dicitur τιθηνας h. e. nutrices bipenni siue securi (βουπληγι quod explicat Eustath. ad h. l. πελεκυν βοος αναιρετικον) persecutus esse, ideoque postea a Ioue oculis priuatus.* Adde Trist. 5, 3, 39. *vbi* Lycurgi ossa *bipenniferi.*

BISVLCVS: lingua *bisulca de angue, lingua, velut sulco, in duas partes diuisa; rarior vox, quam* trisulca *lingua, quae solemni modo tribuitur serpentibus.* Met. 9. 65. fero moui *linguam* stridore *bisulcam.*

BITVMINEVS *vocabulum ab Ouidio natum.* Met. 15, 350. Siue *bituminae* rapiunt incendia vires, *bene* rapere incendia; *nec minus*, vires bitumineae.

BLANDVS: cornua blanda, *quae sint non intelligo, nec intellexerunt ante me viri docti ad* Ouid. Met. 10, 271. Festa dies Veneri tota celeberrima Cypro venerat, et *blandis* indutae cornibus aurum Conciderant ictae niuea ceruice Iuuencae. *Burman. edidit*: et *pandis inductae* Cornibus aurum. Heins. *emendationem, restituentis* pandis *pro* blandis *sequutus. Nec temere, nisi velis legere*: pandis indutae cornibus aurum. *Blandus et pandus etiam alibi confunduntur.*

BONVS: pars bona i. magna Fast. 150. pars *bona* montis ea est. * bo-

num

num formae *pro* pulchra forma. Met. 10, 563. nec dicere posses Laude pedum formaeque *bono* praestantior esset. *Laus pedum est* velocitas, bonum formae *eleg. et noue dicitur: miserum est igitur, emendationi dare locum.* cf. Epist. 21, 38. *codd. variant, glossis scilicet obruti, quae, infrequens hoc vocab. illo sensu, explicabant.* * bonus, *fidus*, Trist. 5, 14, 25. Esse *bonam* facile est, vbi, quod vetet esse, remotum est; *(sed totus locus pulcher; adscribam eum.)* Et nihil officio, nupta quod obstet habet. Cum Deus intonuit, non se subducere nimbo Id demum pietas, id socialis amor.

BRACHIVM: ducere brachia, *pro* iactare Met. 4, 353. Desilit in latices, alternaque brachia *ducens; nonnulli legunt* iactans, *quod vocabulum occurrit in eadem re* Met. 5, 595. *Sed quis credat mutatum esse, iactans in* ducens, *versa vice commutationem ortam haud dissimile vero est.* E *lectionum vari* *obseruat* Amor. 2, Burmannus; *quar* re *eo magis accipio* *sam docti facile* 1

BVCERVS armenta b s. *cornuta, a* βȣς *ρας.* Met. 6, 395. ruricolae — et Ny flerunt, et quisquis tibus illis laniger greges, armentaqu *cera* pauit.

BVXVS. longo for buxus; *de tibia, e* *xo fieri solita* Met. .

C.

CACVMEN *de su* *euergente parte* 1 *e terra crescentis* *vis.* Met. 4, 255. V que per glebas sensi dicibus actis Turrea rexit; tumulumque *cumine* rupit. *elega* *sima et descriptio e* *uentio!* * *pro mon* 4, 399. Nunc e tenera fronde *cacu* erant. *nunc comede* *homines arboreos,* *alios foetus mont* cacumina siluae Fas 439. subito motae

m

cacumina siluae.
unge *elegantissima*
ae *veris*. Trist. 3,
.. *Lege ipsum loc.*
INARE, acutum
s: *Nouum forte
hoc verbum Ouid.*
, 195. Dat spa-
collo; summosque
inat aures: *de
ine a Diana in cer-
transformato.*
E: dies cadens, *pro
re.* Met. 4, 627. *
ento, *vbi desinit
abit.* Met. 8, 2.
nitidum retegente
noctisque fugante
ora Lucifero, *cadit*
. * cadere *ab* aliquo.
Ab.
CVS, *vide hanc
s in priori parte*
t. Pont. 2, 7, 39.
lolor in morem ve-
eus; vtque *caducis*
ssa crebro saxa ca-
ir *aquis* &c. * *ca-*
Met. 7, 842. *Fron-*
uem rursus strepi-
faciente *caduca* *
s *caducae sunt* irri-
ast. 1, 181. Tem-
patent: auresque
n, nec lingua *cadu-*
oncipit vlla *preces*;
que pondus habent.

CAECARE, *elegant*: Pont. 2, 7, 45. Pectora quam mea sunt serie *coecata* laborum; Et nihil inueni, quod mihi ferret opem.

CAECVS specus, *caliginosus*. Met. 7, 409. specus est tenebroso *caecus* hiatu &c. *namque notum, hoc vocab. passiue creberrime solere vsurpari. Descriptionem huius specus et fluuii Acherontis, si vis, inuenies apud* Ammian. Marcell. 22, 8. cf. Spanhem. ad Callimach. in Del. 291. * Met. 1, 24. *caecus* aceruus; *de chao.* i. *niger, in quo nihil discerni poterat. Si tenetur, coecum et actiue vsurpatum et passiue, modo, quod videt, esse, modo, quod videtur, omnes locos, vbi occurrit, fere perspices. Hinc* coeca saxa &c. *contextus et sana ratio notionem voc. vbique, etiam vbi adiecta est quaedam idea illi coecitati.* v. c. *confusio, obscuritas, incertitudo, difficultas, ignorantia, improuisum, occultum seqq. docebunt.*

Hinc

Hinc historiae coecae apud Qv. in Ibin f. *sunt obscurae, parum notae. apud Virg. Aen.* 4, 209. coeci ignes *sunt improuisi. non* bruta fulmina *intelligenda esse, totus versus docet, vt* coeci fluctus *etiam s. non praeuisi apud Senecam Suasor.* 1, 7. * *qui non cognoscitur aut intelligitur* F. 2, 214. Vbi vincire aperte Non datur insidias armaque *caeca* parant. *Sic F.* 1, 623. *et* 4, 668.

CAEDES, *pro* sanguine Met. 4, 97. *Caede* leaena boum spumantes oblita rictus. *sic et paullo abhinc* 4, 125. Arborei foetus adspergine *caedis* in atram Vertuntur faciem.

CAELATVS: *vid. Ern. Clav. Cic. in hoc voc.* caelatus Clypeus Met. 13, 110. Clypeus vasti *caelatus* imagine mundi, *est Clypeus iste aeterna fama nobilitatus Achillis, in quo argumentum totius orbis pictum erat.* cf. Homer. Iliad. T. 388. sqq.

CALATHVS, *j*
proprie, qua το
h. e. lanas tinct
nebant feminae
operatae. sic F.
Nebat scilicet L
Ante forum cala
naque mollis erat

CALCITRARE *de*
palpitare, *quod vi*
12, 240. Madida
nus arena *Calcitr*
descunt Germani
bimembres. *vide*
bris. *Sic et* Met.
Calcitrat et posi
spergit sanguine
de percusso et m
do Rhoeto. N
scribenda videtu
lectio nec legend
tat *pro* calcitrat,
mannus edidit;
la quidem in h
frequens et pinge
noster Met. 6,
lingua Philomela
sa. Illa iacet te
tremens immu
atrae, Vtque sali
mutilatae cauda c
palpitat. Habes
cationem verbi
re. *Nec tamen id*
accipiam palpitat
non verisimile, ob
rem, et interior

phrasin *fuisse a li-*
: *pro solita posi-*

: Met. 13, 590.
ihi sacrificas *cali-*
ne ignibus aras.

ERE, *de furore*
li, poëtico, F. 6, 5.
eus in nobis, agi-
ralescimus illo.

S gramineus; *vide*
neus.

RE; *de albo colore*
h. v. in I. Part.
, Pont. 3, 3, 98.
eque mutatur nigra
lacteus humor, nec
erat *candens*, fit
nthus ebur. *De*
e terebintho conf.
13, 6. Syria et te-
hum habet. ex his
la est sine fructu;
arum duo genera.
fructus *rubet* len-
nagnitudine; alteri
us. *Attulerat h. l.*
Gesnerus in Thes. et
l. Ouidii eo carere
possumus.

DVS Pont. 2, 4,
Non ita pars fati
da (felix) nulla
dies, *serenus, se-*
Trist. 2, 142. Nube
pulsa *candidus* ire
dies. *vide hoc voc. in I.*
Parte Clauis.

CANERE *simpliciter de*
incantationibus magicis
Met. 12, 263. Orio ma-
ter erat Myrale: quam
deduxisse *canendo* Saepe
reluctanti constabat cor-
nua lunae *Notum est*;
incantationes, Carmina
de coelo possunt deduce-
re Lunam.

CANESCERE, *senescere*
Met. 9, 423. queritur
canescere mitis Iasiona
Ceres. *Variant maxime*
codd. in voc. Iasiona,
sed vera est, quam de-
dimus, lectio cf. Hesiod.
Theog. 969. et Theocrit.
3. extrem. Homer. odyss.
2, 125.

CANIS *infelix iactus in*
tesserarum ludo Trist.
2, 974. Quid valeant
tali, quo possis plurima
iactu Fingere damnosos
effugiasque *canes*. Pluri-
mà iactu fingere *intelli-*
go cum Mycillo de feli-
cissimo iactu Venere *di-*
cta; *de qua re Martial.*
14. — cum steterit nul-
los vultu tibi talus eo-
dem Munera me dices mà-
gne dedisse tibi. *Sed habe*
de talis; in ludo Tesse-
rarum

rarum Venus dicitur iactus, vbi plurima cadunt, i. e. octodecim: *vide* ad totum locum Fingere. * *vide comparationem ab cane feram insequente concinnam apud* Ouid. Met. 1, 533. *et eund.* Met. 7, 287. comp. Virgil. Aen. 12, 749. *imitati videntur esse hi vti etiam Statius* Theb. v. 165. Apollon. Rhod. 1, 11, 278. *cui simillimus tamen Ouid. locus laudatus videtur esse.*

CAPAX animus; *magnus, vastus*, Met. 15, 5. Non ille satis cognosse Sabinae gentis habet ritus: animo maiora *capaci* Concipit; et quae sit rerum natura requirit. * * pharetra Met. 9, 231. At tu Iouis inclyta proles Arboribus caesis quas ardua gesserat cete Inque pyram structis arcus pharetramque *capacem* Regnaque visuras iterum Troiana sagittas ferre iubes Poeante satum (*Philoctetem*). *Volupe erit conferre hanc omnem narrationem cum* Philoctete Sophoclis et Pseudo-Senecae Hercule furente. *Nobis hic non licet esse copiosis; quare hanc comparationem alii occasioni conseruamus. comp. tamen sunt imprimis* Sophocl. Philoct. 659. seq. Senec. Herc. Oet. 148. seqq. Philostrat. de imagin. c. 17. Sagittas Regna Troiana visuras *etiam inuenies apud* Sophocl. et Homer. in Iliade - *namque in fatis erat, absque Herculis sagittis non posse moenia Troiae capi.*

CAPERE, *eleganter* Trist. 3, 4, 30. Nec natum in flamma vidisset in arbore natas *Cepisset* genitor si Phaëtonta Merops. *Frustra verbis et Heinsius et Burmannus in h. l. abutuntur.* Capere genitor Phaëtontem *dicitur poëtice pro* accepisse. *Sensus: Si Merops habuisset genitor Phaetontem filium; si vere eius pater fuisset &c. Valeat doctrina, vbi copia* ipsa nocet; *vt ait alibi Naso; de re ipsa conf. Met.* 1, 750. *et seqq. et libr.* 2, init. * capere motus, *est moueri, tangi*

Trist. 3, 5, 32. Quo
iim maior, magis
:abilis irae; Et si-
totus mens gene-
pit. * Trist. 2, 76.
men, vt fuso Tau-
sanguine centum
itur minimo turis
: Deus. *delectatur*
truo; venusta sen-
, *et ad rem prae-*
'electa; cf. *perpe-*
'm loci.
VS. *Solebant vete-*
nulis mortuorum
:re sectos suos ca-
vid. Barth. ad
Thebaid. 6, 194.
ere *hac in re sole-*
verbum. Hinc
Met. 3, 506. Plan-
Narcissum) sorores
; et *sectos* fratri
e capillos. *Nulla*
:io, quae in multis
ibtinet: fratri *im-*
e cap. *nam quo-*
fratri imponerent
:, qui nusquam

ARE, sermonem,
do aliquem *eo de-*
', *vt materiem*
at verba faciendi
: *sine illa re, irre-*
aliquem loquendo
liquam. materiem,
t. Tom. II.

Ouid. Met. 3, 279. Er-
go vbi *captato sermone*,
dinque loquendo, Ad no-
men venere Iouis, suspi-
rat &c. *Venuste ad rem*
delectum verbum est.
cf. loci *perpetuitatem.*

CAPTATVS, *captari ten-*
tatus Met. 11, 769. sil-
uas *captatam* saepe per
omnes Adspicit Eperien
patria Cebrenida ripa.
In Burm. ed. leg. Hespe-
rien; *ad rem idem est,*
siue nominata Hesperie
siue Eperie fuerit; *nec*
nostrum nunc consilium
mythologiam tractare;
qui vult, leget plura in
Notis variorum viro-
rum ad h. l. in ed. Burm.

CAPTVS, toto pectore. F.
6, 509. *nimium faciles,*
e toto pectore captae.
Quae quidem dictio si
quam habet vim, eam
habet, vos totae dedi-
tae aliis, adeo vt ironi-
ce hic sit adhibita.

CARBASVS, *amictus sole-*
mnis fluuiorum, Sic et
Met. 11, 48. lacrimis
quoque flumina dicunt
Increuisse suis: obscura-
que *carbasa* pullo Nai-
des et Dryades passosque
habuere capillos. „*Conf.*

pro forte, *sed pro* lapsu *in terram debere intelligi. Ipse vero pro* fuit *reponendum putat* fugit: *casu viri ad terram, et inde morte secuta, carmen aufugit, et desiit. Meliores tamen codices habere* canit *pro* fuit *dicit. Cur itaque non eos sequamur? vt paucis absoluam. Legendum est, si quid video, necessario* canit. Casuque canit miserabile carmen. *O*mnia clara, venusta, Ouidiana. nam* canere *h. l. de eiulatu, fletu et clamore morientis recte dicitur et venuste. namque*, canit moriens miserabile carmen, *bene pingit eum, qui miserabiles, dum cadit, voces edit; et h. l. cum de perito Musices dicitur, recta est locutio.* Ouidiana *denique haec sunt; primum quod alluditur ita ad canentem et pulsantem citharam, deinde quod dixerat versu* 115. I, stygiis cane cetera — Manibus. *Solita sua repetitione poëta itaque dicit:* casuque canit miserabile carmen. *Ego de lectione amplius di[…] re non possum. S[…] pra Libr.* 4, 574: precor Serpens in lo[…] porrigar aluum, et vt serpens in lo[…] tenditur aluum.

CAVVS *incuruatus* F[…] 694. Ille suam p[…] bat humum: siue aratri Siue *cauae* siue bidentis erat. [*] machina *dicitur* Fast. 6, 381. Quo[…] que est Cereris s[…] caua machina fr[…] *eleg.* Ceres solida!

CAVSA, *occasio*, T[…] 452. Saepe velut[…] mam dominae sign[…] probaret: *Per c[…]* meminit se tetigiss[…] num. i. *hac occ[…] Plura loca hac phr[…] nata attulit ex Li[…] aliis* Heinsius *ad h[…]* Bronkhus. ad Tib[…] 7, 26. * Ov. Met. solitas accessit ad ir[…] *sa* recens. *i. nouum argumentum, et i[…] sus. Sed Burm[…]* plaga *pro* causa, *etiam vehementer arridet.*

CEDRVS. Trist. 1, Nec titulus miniq[…]

charta notetur. oc vocab. in L. Clau. et adde Vi- r. 2. c. 9. „Quem- um ex cupresso et sina, sic ex cedro quod cedrium nascitur; quo res, cum sint vti etiam libri, , et a carie non ur,„ Martial. ,2, 7. cedro nunc ibules perunctus. Trist. 3, 1, 13. neque sum cedro nec pumice leuis: domino cultior).

RE, habitare. r Trist. 5, 6, 37. multae madidae tur arundine fos. . 4, 46. quam ver- nis velantibus ar- na Palestini cre- elebrasse figura. et. 4, 414. Te- non siluas cele- Ibid. 4, 444. &c. 558. fretum ce- Naiades aequo- Eleg. de conue- is diis Ov. Met. Atria nobilium m,) valuis cele- . apertis i. fre- quentantur solemni conuentu.

CENSERE Pont. 2, 5, 73. Pro quibus vt maneat, de quo censeris amicus, Comprecor ad vitae tempora summa tuae. *Pro eo fauore, quo carmina mea, tuo studio oratorio confinia, complecteris, precor, vt ad extrema vsque vitae tempora maneat tibi amicus Germanicus, de quo censeris, de cuius fauore pendet aestimatio tua et dignitas.* * Pont. 3, 1, 75. Hoc domui debes, de qua censeris, vt illam Non magis officiis, quam probitate colas. *familiae, ad quam pertines, in qua numeraris; vnde metaphora ducta sit, facile apparet.*

CENSVS, *opes, diuitiae.* F. 1, 217. In pretio pretium nunc est. Dat *census* honores, census amicitias &c. Et sic, censu fraudatus, *est pauper*, F. 3, 829. Nec vos turba feri *censu* fraudata magistri.

CERAE, *de notis illis imaginibus cereis maiorum, per atria positis, quibus tituli subscripti, et quae*

gesserant munera in republica. Fast. 1, 591. Perlege dispositas generosa per atria ceras. Contigerunt nulli nomina tanta viro. *Creditum est, fuisse istas imagines ex cera compositas: sed vide Praefat.* Klotzii *ad comitis* Cayli Sammlung vermischter Abhandlungen pag. 9, *vbi docet, fuisse istas imagines opera talia, quae* encaustica *nominant.*

CERTVS, *eleganti significatione, pro* fatalis Met. 4, 573. Quem si cura Deum tam *certa* vindicat ira. *Sic* certa subtemina Parcae *Horatius dixit* i. e. *fatalia, vnde hominum fata pendent, de quo vid.* Part. I. Clav. poët. sub h. v. * *clarus* Met. 5, 296. Suspicit: et linguae quaerit, *tam certa (ita audiri bene omnia possunt, clare dicuntur,)* loquentes Vnde sonent. * sagitta certa. Ov. Met. 1, 519. *Certa* quidem nostra est: nostra tamen vna sagitta. *Certior* in vacuo quae vulnera pectore fecit. *Nec tamen ille lusus in ore Apollinis depereuntis satis pla-*

cet: frigidior e
fert amor illo l

CESSARE, Trist.
Aut ego praeb
ctis modo versib
Aut vbi *cessar*
pudoris eram. *n*
sus feceras.
interpretatur
nus cum aliis:
ctrina in simil
congerendis.
si vera non sit
tatio? Num
locorum et doct
teget? Certe eg
si hanc signif
vocis cessare pr
h. l. de peccati
sibus intelligo.
sare Hor. Epist.
et alibi. Neq
trer, erubuiss
Perillam, et p
culpantem fuiss
ruboris, si n
versibus pange
ram nauasset.
dubie ei Ouid
vt pensa certa
na scri[illegible]nda.
At erubescere,
peccata filiae
ostendat, id e
muliebre, et
est! Accedit, l
tuitas: aut aur

factis versibus; *audiui, probaui; aut vbi male cecineras, ruborem* incussi. * *officium relinquere* Met. 6, 421. Credere quis possit? Solae *cessatis* Athenae. *bene, namque religioni prae aliis gentibus maxime deditii Athenienses; mirum igitur, cur non simul cum aliis celebrent Latonam. Nota h. l. artificium poëtae, quo transit ab vna narratione ad alteram, et quam scite et callide connectere res dissimillimas possit. Certe illud artificium progrediendi ab vna re ad alteram et summam laudem meretur, et inprimis a Musa sua datum erat Ouidio. Satis sit h. l. mentis aciem direxisse ad talia animaduertenda. Fusius alibi super illa arte disputabo.* * *passiue,* cessata arua Fast. 4, 617. *sunt, quae incultu iacuerunt.* cessata tempora Met. 10, 669 *quae cessando consumpta.*

CIERE, *vocare* Met. 6, 662. Vipereasque *ciet,* stygia de valle sorores. *Eumenides. Adde* Fast. 4, 484.

CINCTVTVS, Fast. 5, 101. coleris *cinctutis* Faune lupercis. *conf. h. voc. in* I. Part. Clauis.

CIRCINARE, auras Ouid. Met. 2, 721. Inclinat cursus; et easdem *circinat* auras. *Satis poëticae, si satis iuste!*

CIRCINVS: *vide eius accurationem descriptionem* Met. 8, 247. *in historia Perdicis, Daedali discipuli, inuentoris circini.* Primus et ex vno duo brachia ferrea modo Vinxit, vt aequali spatio distantibus illis Altera pars staret, pars altera duceret orbem. *venuste! Sed est et hoc Ouidio datum munus a Musa benigna, vt res paruas, et minutas, difficilismas aliis poëtis, ipsis adeo bonis, et facili negotio, et suaui artificio, pingere possit. Exempla tibi plura occurrent, si inter legendum aduerteris mentem.*

CIRIS, *volucris, a tonso hoc nomen adepta capillo* Met. 8, 151. *namque in eam mutata Scilla, qui patris crinem fatalem*

regno abstulerat, ipsique parenti caput. vid. ipsum Ouid. Met. 8. inde ab initio. Est Ciris, *dicta auis* ἀκείρω. *Quaenam auis sit, apertius et planius alibi nusquam traditur. Graecorum quidam commentatores exponunt* ἱέρακα, accipitrem, τὴν ἀλκυόνα *intelligi volunt. Male alauda putatur.* Virgilius *seu quisquis fuit, qui carmen elegans* Cirin *composuit, solitariam auem hanc videtur facere, quae in solis rupibus, ac scopulis et littoribus desertis, vt ipse ait, exigat aeuum, vertice in medio cristam purpuream habens, ceteris plumis varie coloratis. Lege ipse eruditum illud poëma; praesertim vlt. vers. qui commentarium huius Ouid. loci praestant.*

CIRCVMFERRE Met. 6, 169. Vtque oculos *circumtulit* alta superbos. *Singula verba, singulam vim adferunt.* oculos superbos alta *ipsa* — circumtulit — *huc et illuc cum fastu iactauit.*

CIRCVMFVSVS Ov 1, 12. *circumfus* debet in aëre tellus *dent Romani hui cabuli elegantia nobis Germanis fr quasi ingenii cond interdicit. v. c.* Met. 3, 180. 'Ny *circumfusae* Diana ibid. 4, 360. Et hac iuueni, nun *cumfunditur* illa *ge suauissime!* Ita in herba, *Latini quens dictio, nol te insolens poëtic* libr. doctiss. üb neuere deutsche L tur, 1. Sammlung,

CIRCVMPLAVDI T 2, 49. Quaque ibi nibus *circumpl* tuorum; vndique to flore tegente v *pulchra illa tri imagine, qua mente poëta fing primis pulchri sui sus 53. et seqq.* no plausuque sim mituque canentur drijugos cernes sa sistere equos. *Im nem esse illius* Pro ni 3, 3, 14. Qua spoliis onerato C

Ad vulgi plausus
resistere equos;
otauerat Burman-
sed mihi videtur
or longe praecel-
rchetypon.
ISONARE Trist.
47. Threicio Scy-
ie fere *circumsonor*
Et videor Geticis
e posse modis. *Ad-*
ist. 4, 10, 111. *et*
5, 3, 11.
ISONVS Met. 4,
nore ferocis Versat
ori quem turba ca-
ircumsona terret.
ISPECTVS verba
specta i.*cauta,pru-*
. Fast. 5, 539. Ver-
uent iras non *cir-*
cta Deorum.
ISPICERE lucum;
luco. Met. 5, 265.
am lucos *circum-*
antiquarum. *Bene*
ersus in duplicem
um; nam Pallas
le circumspectat
lucos. atqui a-
duertere licet, in
fere semper eun-
pedem occurrere
optimos poëtas.
singulari pingendi
e adhibitum. h.
. Met. 5, 72. conf.
locum.

CIRCVMVELARE Met. 14, 263. Sublimis solio; pallamque induta niten- tem Insuper aurato *cir- cumuelatur* amictu.

CIRCVIRE Met. 6, 101. *Circuit* extremas oleis pacalibus oras. *Adpin- git in margine, quae circumibat omnem illam picturam. poëtice* circuit, *quasi pingentem ostendit Mineruam. vers.* 82. *di- xerat*: operi victoria fi- nis, *vbi intell. praeci- pua imago, cui iam in angulis addit alias, et in margine pacales oli- uas. Videtur hunc O- uidii locum in mente ha- buisse et imitandum sibi proposuisse* Claudianus de Raptu Proserp. 1. *Vbi Proserpinam similiter varias rerum figuras in velum intexentem fecit, addit cantum pro more textricum: materia non protrita, nec ignobilis, quatuor elementa, quin- que zonae, infernae se- des, seu Ditis regia. Co- loribus propriis omnia distinguit.* Ipsa domum tenera mulcens Proserpi- na cantu etc. *vid. etiam voc.* Pacalis.

CITRA, *ante* Met. 8, 365. Forsitan et Pylius *citra* Troiana perisset Tempora. *Sic* citra *etiam* Met. 10, 84. *Citra*que iuuentam Aetatis breue ver, et primos carpere flores. *Regius haec ad priorem Ouidii locum:* „*Tempora* namque infelicia calamitosaque fere accipiuntur„: *et Burm. addit:* „*recte et erudite*„; *laudatque* Manut. ad Cicer. Epist. 46. *et* Graeu. ad orat. pro Archia 6. *Sed* tempora *per se non* infelicia tempora *notant*, *verum* statum eo tempore *quemcunque*, *die Umstände*, *die Situation*; *hinc fit*, *vt si res sint infelices*, tempora *infelicia necessario sint intelligenda*, *si res speratae*, *optatae*, tempora *etiam felicia accipienda*. *Nec desunt plurima apud Ciceronem et poëtas eius generis exempla.*

CIVICVS arma ciuica; *de orationibus forensibus.* Fast. 1, 22. Quae sit enim culti facundia sensimus oris, *Ciuica* pro trepidis cum tulit arma reis. *De Germanico loquitur poëta*, *q*
sas orasse etiam S
et Dio *testantu*

CIVILITER Tri
41. At quonia
est odio *ciuili*
(*Augustus*) Mu
ter sit fuga nos
Sic vsus odio,
ciuem erga ciue
Sic accip. etiam
583. Exercet
plus quam *ciuil*

CLAMARE Ov.
443. (Diana)
hanc visamque
Clamata refugit
pius et magna
cata; *de vocab.*
hac signif. nul
emplorum dedi
ad h. l. * Fast.
Circus in hunc e
*mata*que palma
de festis Floralib
incipiebant Apri
fiebant in tempo
Plures Romae cir
se, *notum est:*
vnus Florae di
regione VI. Sex
fus in eadem
Florae, templum
templum Salu
Erant isti ludi v
et mansuetorum
lium, *vocantur*

cosi vers. 183. *quippe in quibus magna lasciuia, ita vt praeter verborum licentiam vestibus etiam exuerentur meretrices, mimorum fungentes officio* cf. Valer. Max. 2, 5. *vnde* clamata palma *theatris intellig. nempe de actis in scena, quod plausum excipiebat. Plura de hoc festo tradit ipse noster* poëta loc. cit. quem conf. *et adde, si vis,* Alex. ab Alex. Genial. Dier. libr. 7, c. 8.

CLARIOR. Pont. 3, 1, 128 Qua nihil in terris, ad finem solis ab ortu *clarius, illustrius,* excepto Caesare, mundus habet.

CLARVS, clarus ictus. i. *qui sonum dat grauem.* Ov. Met. 2, 625. Tempora discussit *Claro* caua malleus *ictu.*

CLAVDERE animam; *se ipsum interimere, sed eleg.* (*quia laqueo proprio clauditur anima*), in Met. 7, 606: Pars animam laqueo *claudunt,* martisque timorem Morte fugant, vltroque vocant venientia fata. *Nescio an clades pestilentiae maiori efficacia pingi et morbi cruciatus possint; summum profecto in imagine horrenda fingendum est, vbi homines ipsi tanto premuntur malo, vt vitam sibi ipsi adimere, quam illud malum pati, malunt.*

CLAVIGER *proles clauigera Vulcani* Met. 8, 437. *est Peripheta latro, qui iuxta Epidaurum, cum hospites interimeret claua quadam; quae coryna vocabatur;* Corynetus *fuit cognominatus. is a Theseo tandem interfectus est. Vide plura in Meurs.* Thes. c. 5. *quem locum iam laudauit Burm. ad h. l.* * est vero *etiam* clauiger *epithet. Iani, quia* clauem gerit. *vide* Fast. 1, 228.

CLAVSTRVM, vrbis, *porta* Met. 4, 86. Cumque domo exierint vrbis quoque *claustra* relinquant. *Sic enim legendum est cum nonnullis codd. alii habent:* tecta *pro* claustra, *quae glossa illius paullo rarioris hac significatione verbi* (claustra) *videtur. Ceterum* videri

deri possint primo intuitu hi versus nimis loquaces et lenti, fallere custodes *et.* foribus excedere, et tum, cum domo exierint, vrbis *quoque* claustra relinquere; *possit aliquis postulare, vt vno versu ad summum haec dicerentur, quae extensa per tres fere integros versus; sed caue damnes Apellis Venerem: est enim hic, si vnquam, grata copia verborum; namque ponuntur sic quasi ante oculos amantes* iuuenes, *seduli in minutis rebus et diligentes, et per rimam singula quaeque consilii sui mira adolescentiae ingenuitate et simplicitate secum communicantes.* Sie beschliessen in der schweigenden Nacht den Hütern zu entgehen, zu den Thüren hinaus zu schleichen, und wenn sie zum Hause heraus seyn würden, auch gleich die Stadtthore zu verlassen. Und damit sie nicht einander irre giengen &c. *Sentisne adolescentiam loquentem?*

CLIVOSVS Olympus; *nisi me omnia fallunt, dicitur ad imitationem Homerici illius frequentis* πολυδειράδος Ὀλύμπου. Fast. 3, 415. Sextus vbi Oceano *cliuosum* scandit Olympum Phoebus, et alatis aethera carpit equis.

CLYPEATVS Seges *clypeata* virorum. i. *clypeatorum virorum.* Met. 3, 110. Crescit *seges clypeata* virorum. *de hominibus e dentibus Serpentis a Cadmo humum iactis existentibus. Addisonus hoc epitheton superfluum ducit et damnat, quia* seges virorum *iam per se satis fuisset, et illa vox* clypeata *ideam nimis vastam, imaginemque iusto ampliorem efficiat. Sed* Breitingerus in Poët. art. T. II. p. 279. sq. *eum recte refutat.* Seges *enim* virorum *saepe pro ingenti multitudine ponitur a poëtis, cum vero hic mirabilis esset illa seges, et clypeos vere esse visos cum viris, iam ex antecedentibus colligitur, iustum est et ele-*

profecto epithe-
uatque, ad rem
praesentem effi-
i, mirum in mo-

VM *de lacte den-*
ft. 4, 545. Mox
onunt, liquefacta
lacte Pomaque
neris aurea mella
: *cum tota illa de*
rrante narratione
220. fqq. *vbi ea-*
rrantur.
'ARE Faft. 5,
ed quid et Orion
ra fidera mundo
feftinant, nox-
arctat iter. *Fictio*
longe excellens
ulatur facete Na-
ufto. Cito immer-
Orion, et cetera
, vt dies illa illu-
qua Caefar Octa-
in foro, a fe ex-
), templum Martis
: *confecrauit.*
[VM expugnare
Met. 9, 620. Non
è fuit, *coeptum*
nare fecundum eft.
.xpugnare.
ERE, verba nu-
Pont. 4, 8, 72.
modo bella geris,
is modo verba *coer-*
ces. Quodque aliis opus
eft, hoc tibi ludus erit.
Habent nonnulli libri
bella *pro* verba: *quod*
mihi maxime placet;
bella coercere numeris
eleganter dicitur qui
res geftas canit; et Oui-
dianum eft repetere ver-
ba; *Sentire mihi videor*
ipfe poëtam ita fcripfif-
fe: Nam modo bella ge-
ris, numeris modo bel-
la coerces. *bene etiam*
coercere bella! * *retine-*
re Met. 11, 78. Lenta
tenet radix, *exfultan-*
temque coercet. vide
Exfultare.

COGERE, *cum militare*
vocabulum fit, vid.
Cic. Epift. Attic. 15, 13.
eleganter Lucifer dicitur
a poëta agmen ftellarum
cogere, *quia vltimus*
claudit agmen, quod
eft cogere. Met. 11, 98.
Et iam ftellarum fubli-
me *coëgerat* agmen Lu-
cifer vndecimus. *Imitatus*
eft, more fuo, noftrum
poëtam Pfeudo - Senec.
Hercul. Fur. 128. *Cogit*
nitidum Phofphorus
agmen. *Nofter vero poë-*
ta plane ita: Met. 2, 114.
quarum (*ftellarum*) agmi-

na

poterit. Ne tamen et ego indoctus videar, laudo Natal. Com. libr. 6. c. 13. et Hygin. Fab. 9.

COMMISTVS, Met. 4, 578. *Commistaque* in vnum paullatim tereti tenuantur acumine crura. *Quae si vera lectio;* Commista crura in vnum, *sunt* confusa, *quae* tenuantur *i. tenuia ac subtilia efficiuntur; sed de dracone,* tenuia crura *quis dicat? et illud* commista in vnum, *non redolet elegantiam Ouidii, quae inprimis conspicua est in describendis transmutationibus; videbis me vera dicere, si animum aduerteris ad ea loca, vbi describit mutata corpora. Summa semper varietas, in eadem re, nitidissima verborum et phrasium elegantia, et lepos quidam naturalis elucet. Lego itaque, vt breuiter dicam, cum Burmanno, siue potius Heinsio*: commissaque in vnum (*bene h. l.* committere) paullatim tereti *sinuantur* acumine crura. *Sinuare de anguibus frequen-*

tissimum vocab. Ouidio et Virgil de inuenies, 1 *non culpandus* (*eiusmodi huc a quae vbique occ vbi de serpenti scriptiones. vid* mittere.

COMMITTERE *c nit.* Met. 9, 633. *committit* saepe *committit saepi repellatur.* * M 513. Vbi se veni *miserat* vnda (*plane quocunque tis ferebatur. men minus elegan est, quam tenent mi et optimae nota* admiserat. *Nil mutauerim. vide* tus. * praelia *co sunt, quibus i factum belli et p rum, vt vel doce* 2, 15, *ex* Liuio 2 Primo *commissum* lum, profligatum do, tertio vero ctum est. *Sic etia tellig. Ouid.* Met. 1 *Commissa*que proeli gno Stant Danais, tisque animae nec gnitus Hector, conf

66. et seq. *Sed certa est Heinsii emendatio*: fortisque animae nece C. H. *vt referatur ad Hectorem.* * commissa: *sic enim leg. cum Burmann. pro* demissa, *quod nihili est: de puella Salmaci amplectente tam arcte Hermaphroditum, vt* circumfunderetur *quasi omni parte corporis.* Met. 4, 369. *Commissa*que corpore toto Sicut inhaerebat. *Eadem elegantia* eod. libr. 579. *commissa*que in vnum paullatim tereti sinuantur acumine caura. *Simili fere sensu, vt notet* coniungere *habes etiam* Met. 12, 315. graue, respiciens, inter duo lumina ferrum Qua naris fronti *committitur*, accipis, imae. *Adde* libr. 12, 315. * sermonem Met. 6, 448. dextera dextrae Iungitur: infausto *committitur* omine *sermo. Sed iure haec lectio a Burmanno repudiata est; qui haec*: „*Quale id omen fuerit, aut vnde captum, non addit noster. Nec vero simile, Terea initio sermonis male ominata verba protulisse, sed blandissima: quod et dextrarum coniunctio, quae optimi ominis erat, designat.*„ *quare cum multis scriptis legendum*: vt primum Soceri data copia, dextera dextrae Iungitur et fausto committitur omine sermo. *Crediderunt Correctores, quia Ouidius mala in nuptiis omina nominauerat, hic etiam debuisse infausta repeti. Sed male: non enim adhuc aliquid sceleris Tereus meditabatur, sed simpliciter vxoris mandatis persungebatur, postea demum, visa Philomela, eius amore incensa est.* * *belle* Met. 9, 600. Nec me *committere* cerae Debueram. *loquitur Byblis; nec ego me, meum amorem, omnem fortunam, tradere cerae, tabellis perscriptis debui.*

COMMVNE, *ad graecum* το κοινὸν, *pro eo quod dicunt latini* corpus, *tota societas alicuius gentis, collegii &c.* Met. 12, 7. Coniurataeque se-

mete *significaret; quia dicit:* perfice, *id et in me, quod in aliis fecisti, quos* composuisti, *et me interfice. Denique miror in Thes. Gesneri de hoc loco et omnino vocab. tali signif. non esse factam mentionem. adscribi poterit itaque hic locus. Ceterum de* Scirone, *latrone, cogente omnes aduenas, vt lauarent sibi pedes, adeoque eos in mare deiiciente, post et ipso a Theseo deturbato in mare, vide* Pausan. libr. 1. c. vltim. et Euripid. Hippolyt. 979. * *frequenti et solita signif. de mortuis toro expositis, et ornatu funebri decoratis ad exequias* Met. 9. 505. toroque Mortua *componar positaeque; (compositae, repetitione Ouidio solemni)*, det oscula frater. * *noue item dictum est* Fast. 1, 708. Fratribus illa Deis fratres de gente Deorum Circa Iuturnae *composuere* lucos. *scilicet, coniuncti posuere.*

COMPOSITOR Trist. 2, 356. Magnaque pars operum mendax et ficta

meorum Plus s
sit *compositore*

CONCAVARE *l*
leg. vox ab C
cta Met. 2, 19
cus, in gemin
chia *concauat* a
pius. et cauda
vtrimque lace
git in spatium
membra duorū

CONCAVVS; cc
ra, *tintinnab*
explic. Gesnerı
Met. 4, 30. I
tympana palr
*ua*que aera so
obserua pinge
impulsa tym
mis; *habes it*
teram p et s
notantem; it
cauaque aera

CONCILIVM O
710. Hoc m
lium tecum m
enim pro consi
optimis libris
Hoc me tibi
sic semper tua
tate, et vsu f
fistula ea can
que ore tan
quam tu es
Virg. Aen. 2,
stabat regno
regumque vig

i. *foedere et ami-* *egum vicinorum.* *Heinf. ad h. l.* *dedit.*
ERE; *vox fre-* *ſſima Ouidio et va-* *vrpata* Met. 1, 177. aethera *concipere*, 1, 64. Met. 7, 9. *it* interea validus ignes. ibid. verſ. ceute virgineo *con-* pectore flammas. erſ. 22. Vreris et os alieni *concipis* *alii plurimi* con- *Peſſime!*) Adde o, 249. Faſt. 2, ont. 3, 7, 29. &c.
VS *celer* Faſt. 4, lic Dea: nec reti- mitus, et *concita* fertur, et e cam- ipit, Henna, tuis. aſt. 6, 520.
OR *eleg.* Faſt. 1, ſtibus intactis Tar- tur in arces Et po- eſto *concolor* ipſe h. *Kal. nimirum* *quibus noui Con-* *magiſtratum ini-* *populus* veſtibus *h. e. candidis* *vtpote quae can-* *h. e. felici diei* *irent.*

CONCORDITER Met. 7, 752. Hoc mihi confeſſo, laeſum prius vlta pudorem, Redditur, et dulces *concorditer* exigit annos.

CONCRETVS, dolor, *quo ita obſtupeſcimus, vt nec gemitum edere, nec lacrymas emittere queamus, tanquam horrore nimio congelati et concreti.* Pont. 2, 11, 10. grande voco lacrymas meritum, quibus ora rigabas Cum mea *concreto* ſicca dolore forent.

CONCVRRERE, *cum aliquo pugnare, de certamine ſingulari.* Met. 13, 88. Hunc (Hectora) ego poſcentem, *cum quo concurreret*, vnus Suſtinui. *vide* Suſtinere.

CONCVTERE, freta, *commouere mare, vt ſaeuiat, fluctus edat, turbulentum fiat.* Met. 7, 200. *concuſſa*que ſiſto, ſtantia *(quieta) concutio* cantu freta.

CONFESSVS, manus confeſſae, *longe elegantiſſime de eo qui ſupplex, confitens peccatum, orat.* Met. 5, 215. *Confeſſas*que manus, obliquaque brachia

git, et volucri non segnius alite ludit; *quod probo. Quam hic copulam dixit*, libr. Met. 8, 332. *vocauit* vincula. *Eodem sensu* copula Trist. 4, 9, 17. vtque canem pauidae nactum vestigia ceruae Latrantem frustra *copula* dura tenet.

CORNIGER *epithet. Hammonis ab arietis forma, qua colebatur a Libycis gentibus.* Met. 5, 17. *Pertinet huc locus Lucani*, 9, 512. Ventum erat ad templum, Libycis quod gentibus vnum Inculti Garamantes habent: stat *corniger* illis Iupiter, vt memorant, sed non vt fulmina vibrans Aut similis nostro, sed fortis *cornibus* Hammon. *Veram originem huius epitheti, et rem, vnde orta, vide* Met. 327. seq. * *epithet. cerui* Met. 7, 701. cornigeris tendentem retia ceruis *&c.*

CORNA: siluestria *corna* Hor. Serm. 2, 2. rubicunda dicit cf. Id. Ep. 1, 16. Corna *et cerasa eadem esse vult Seruius* Georg. 11, 18. *vid. autem Casaub. ad Athen.*
c. 11. de cerasis,
et moris, *erudite tantem, si vis*, a
Met. 1, 105. le
cornaque et in dur
rentia *mora* rubeti

CORNV, cornua,
extremae partes
rum extra vol
eminentes Trist. 1
Candida nec nig
una fronte geras
scribamus, quae
bene explicat n
Paull. Manut. a
Epist. 3, 7. „Ex
„partes, quod ex
„lumen eminentes
„nuum similitu
„prae se ferrent;
„nua vocabantur,„
ornamentum aliqu
di solitum ostendi
dius, cum librum
Eleg. 1. Trist. sic
quitur: *Candida n*
gra cornua fronte
nec geras candida c
quae fortunae sunt
cia laetioris; cum si
ta frons, qualem i
mitate nostra dece
Est enim *frons lib*
terior voluminis
Itaque dixit Ouidiu
vers. 11. nec fragi

minae poliuntur pumice frontes.,, * cornum *antique pro* cornu Met. 2, 874. litusque ablata relictum Respicit: et dextra *cornum* tenet; altera dorso Imposita est. *Nonnulli quidem Codd. habent*, cornu, *sed aperta est emendatio; cum alii bonae notae teneant* cornum, *et* Priscianus *Ouidium nominet, qui dixerit* cornum (libr. 6. pag. 685.) *adferens alium etiam locum* Met. 5, 383. Oppositoque genu curuauit flexile cornum; *vbi alii, emendati libri quoque, leg.* cornu. *Alios auctores, vsurpantes* cornum *pro* cornu, *collegit* Heinsius *ad not. loc. Ouidii.*

CORPVS *quodcunque integrum* Ov. Met. 1, 18. *Corpore* in vno *frigida pugnabant calidis, in vna massa, vt ipse alibi ait.* * corpora *de cadauere.* Ov. Met. 2, 325. trifida fumantia flamma *Corpora* dant tumulo * corpus *elegantissime de arena* Trist. 1, 5, 48. tot mala sum passus, quot in aethere sidera lucent, *paruaque* quot siccus *corpora* puluis habet. * *pari venustate* Trist. 1, 1, 120. His mando dicas, inter mutata *referri* Fortunae vultum *corpora* posse meae. *vultus fortunae transformatus bene inter transmutata collocatur.*

CORRIPERE, *culpare, inuehere dictis* Pont. 2, 6, 5. *Corripis*, vt debes, stulti peccata sodalis. Et mala me meritis ferre minora doces.

CORTINA, *lebes, tribus altis pedibus impositus, quo conscendens et numine afflata Pythias vaticinari solebat, siue dicta sit* cortina *a corte, vt quibusdam placet, quod in cortibus villaticis earum vsus esset ad aquas calefaciendas, et vina decoquenda, siue etiam aliunde dicta.* cf. Plin. libr. 34. c. 3. Ouid. Met. 15, 635. Et locus et laurus, et quas habet illa (*Pythia vt Apollinis sacerdos*) pharetrae, Intremuere simul: *cortina*que reddidit imo Hanc adyto vocem: pauefactaque pectora mouit.

Adde

CRETOSVS, ruta cretosa Cimoli Met. 7, 463. *dicta, quia in illa terra effoditur* creta, *quae cimolia dicitur, purgandis vestibus apta.*

CRIMEN *de eo quod vituperium magis mereat quam laudem, vitiosa virtus* Met. 5, 584. Quaque aliae gaudere solent, ego rustica dote Corporis erubui; *crimen*que placere putaui, *et placere putaui, quod me dedeceret plane. At totus iste locus a vers.* 580. *habet ingenuam illam narrandi simplicitatem, quae in ore puellae summam creet venustatem.* * *eleganter vestes pictae, quibus intexta adulteria Deorum, dicuntur* coelestia crimina. Met. 6, 131. Rupit pictas, coelestia crimina vestes, *(cf. praeced. vers.) Nihil hic ne cogitandum quidem de mutanda lectione. Plane sic* crimen *apud* Propert. 2, eleg. 5. *et in eadem tabula, quam Chaerea* Terentius suspectabat in Eunuch. 3, 5, 36. *vt iam notauerat* Burmannus.

CRINALE, *orna crinium, fascia capiti circumdat nibus cohibendi.* 5, 53. Ornabant monilia collum. didos myrrha *crinale* capillos. *mannus tamen an vera sit lecti* lud crinale, inqu absolute ponere an soleant vetere *nales dentes* C. Bell. Gild. 138, lem murum in 284. dixit, ad qu alia adduxit B *crinales vittae.* libr. 4, 6. Met. corpus habent 30 *uet igitur vir do ctioni, quam in aliis codd. se rece cit:* et madidos cohibebat mitra los.,, Namque addit, Orientem lentium cultus, e cipue mollium v erat. Vnde et ex India redeunti tur vt apud Valer. 2, 271. sic et H apud nostrum, 63. ausus erat mi dimire capillos; et

ol. 756. de Baccho:
iitra cohibens corni-
n caput; ita et Fast.
59. leui mitra canos
nita capillos.„ *Ego*
ausim eo magis hanc
nem crinale &c.
, *quo magis noua est,*
frequentior. Solent
mque ut semel mo-
, *critici in eo fru-*
laborare, vt, si
s lectionem statuant,
is exemplis et locis
quae idem voca-
n, eandem locutio-
habeant, eam fus-
nt; quod saepe ni-
rodest. Non enim
excentis aliis locis
sequitur coniectu-
esse et h. l. ita con-
ndum. Ibi tan-
valere mihi vide-
vbi apertum sit,
um auctorem alte-
imitatum esse, aut
ex eodem auctore,
adem re, idem af-
ur: nec tamen tum
er certa res est;
potest rem variare.
terea conferunt si-
s loci ad tuendam
iam lectionem, vbi
vocabulo ipso, aut
si quaeritur, vtrum
oet. Tom. II. F

sit latina, probata bo-
nis scriptoribus, an se-
cus. Loca itaque Bur-
manni *laudata, vbi* mi-
tra *occurrit, non probant,*
nisi stare posse *h. l. hanc*
vocem. Quod vero mi-
tra *est vsitata incolis*
Orientis, illud non im-
pedit quo minus et cri-
nale *positum h. l. sit;*
nam eadem res est. De-
nique tres illos codices,
non profecto inter Oui-
dianos optimos habitos,
probabile est, tenere po-
tius glossam, quam ve-
ritatem. Non enim ve-
ri est simile illum ver-
sum: cohibebat mitra
capillos, *esse ita a glos-*
satore explicatum, Et
madidos myrrha *curuum*
crinale capillos. *Elegan-*
tior esset interpres, et
magis poëticus ipso po-
eta. Tandem, sicut o-
mnes vere magni poëtae,
ita et Ouidius solet sae-
pius verba innouare, aut
noua iunctura vti, id
quod poëtarum critici
accuratiori mente sae-
pius cogitare debebant.
Hinc et h. l. crinale *no-*
ue dictum esse bene pot-
est. Accedit, vt sit mi-
nor

nor audacia, cum crinalis lis vitta, *frequens sit, et apud nostrum ipsum auctorem,* vt Met. 4, 6. crinales vittas fouere; *et, quod longe maximum est, occurrit eadem vox eodem sensu iterum apud eundem poëtam* Pont. 3, 3, 15. Nec torquem collo, nec habens *crinale* capillis, Nec bene dispositas, comtus vt ante, comas. *Hinc, ni fallor, causa dirimitur; quis enim ambo loca emendet, praesertim nullo codice refragante in loc. laud.* Pont. Epist. *certe* Burm. *illo loco ipse nihil notandum duxit.*

CRINIS simplex. Met. 8, 320. *Crinis* erat *simplex,* nodum collectus in vnum. *vide* Simplex.

CRISTATVS ales, *poët. gallus gallinaceus.* Fast. 1, 455. Nocte Deae Nocti *cristatus* caeditur ales; *et addit causam,* quod tepidum vigili prouocat ore diem. *quam venuste, quam facete! dicitur* etiam ales cristati oris Met. 11, 598. Non vigil *ales* ibi *cristati* cantibus *oris* Euoc ram. *in nobili et descriptione se somni, quam* c *luptate animi* *attento iudicio* cristatus: *est et* epithet. Met. 4,

CRVDVS, *crudeli* 240. defodit alt humo. *vid.* Part h. v.

CVLTVS: thalan *ebore et testudi* *rendum ad* l Met. 2, 737. Pa ta domus ebore dine *cultos* Tre *thalamos; ornat*

CVNEATVS Met. Prominet in por *neatus* acumine (*in modum cune tus*) Collis, v latus circumfluit ris vnda.

CVNEI, *ligna* *crassiora, quae tur nauibus, qu si in saxa in atterantur, r i n contrahant. Gr* λεσσματα Met. Iamque labant spoliataque tegr rae, Rima patet. cuneis Scheffer.

de Militia Nauali. c. *6. vnde sumta nostra explicatio.*

CVRA, *de sollicito amore, vt saepe* Met. 8, 81. Talia dicenti *curarum* maxima nutrix Nox interuenit, tenebrisque audacia creuit. *vere et elegantissime, nox fingitur*, curarum maxima nutrix *h. l. autem etiam propter euentum necessaria fere.*

CVRRVS, *habilis*, Ov. Met. 2, 531. *habili* Saturnia *curru* Ingreditur liquidum pauonibus aëre pictis i. l. *agili* l. *leui*, vt ibid. v. 150, et Met. 10, 717.

CVRSVS, timidus Met. 1, 525. Plura locuturum *timido* Peneea cursu Fugit. * Fast. 6, 362. Spes erat in *cursu*. *longius ire, progredi, et quasi procurrere posse videbatur.*

CVSTOS telorum, *elegantissime*, pharetra. Met. 8, 321. Ex humero pendens resonabat eburnea laeuo *Telorum* custos. *Bene* resonabat; cf. Hom. Iliad. *α.* 45. et 46.

CYATHVS Fast. 3, 532. Sole tamen vinoque calent: annosque precantur Quot sumant *cyathos*; ad numerumque bibunt. *Sensus facilis: vide voc.* Cyathus *in Parte I. Clauis.*

D.

DAMNVM *elegantissime, id quod amisimus cum damno* Met. 13, 16. Nidus erat volucrum bis quattuor arbore summa, Quas simul et matrem circum sua *damna* volantem Corripuit serpens; *volantem circa pullos suos iam perituros. Sic* Phaedr. 1, 28. *damnum* sanguinis *in simili re * de morbis*, damna. Pont. 1, 10, 29. Non haec immodico contraxi *damna* Lyceo: scis mihi quam solae pene bibantur aquae. cf. vers. praeced.

DAPES *antiqua significatione, de qua ita Festus* „Daps apud antiquos dicebatur res diuina, quae fiebat aut hyberna semente aut verna.„ Fast. 4, 745. Adde dapes mulctramque suas:

(*ita lego cum Heinsio et Burm.*) *dapibus*que refectis Siluicolam tepido lacte praecare Palen. *Mihi maxime arridet lectio:* dapibusque paratis i. *peractis. de lacte* conf. Tibull. 1, 1, 114.

DARI *pro* narrari *apud alios scriptores passim, sed ita etiam ex auctoritate Codd. legend.* Fast. 6, 434. Seu genus Adrasti, seu furtis aptus Vlysses Seu pius Aeneas eripuisse *datur. Alii leg.* ferunt. *nec tamen ratio latinitatis patitur.*

DE Met. 1, 127. *de* duro est vltima ferro. *sc. aetas hominum. Ita* de *etiam apud Virg.* Aeneid. IV. *de* marmore templum coniugis antiquum. * *propter* Met. 4, 49. Eurydicen vocant vmbras erat illa recentes Inter; et incessit passu *de* vulnere tarda. *Gradiebatur Eurydice inter nouas aduenas vmbras, et lento passu, propter vulnus acceptum, scil. a vipera, cuius ictu enecata modo fuerat. Sed non audeo dicere, qua laude poëta vmbram e vulnere adhuc dolentem finxerit. Quidquid pro eius caussa adferatur, non placet illa imago; longe alia est ratio, si* Dido stat vt marpesia cautes, nec *aspicit Aeneam* libr. 6. *quem locum sine dubio imitari voluit Ouidius; namque hoc erat vulnus animi, sed morsus viperae profecto non locum habet in mente, et vmbra exsangui. Est sine dubio etiam iste locus ex iis, quos emendasset Ouidius, si retractare opus licuisset. Etenim et mira est structura verborum, anxie et quasi a tirone conscribilata, non ab Ouidio, conspicuo facilitate et amoenitate poëta. Vox* inter *postposita omnibus est; superfluum etiam* τὸ illa, nec *nisi versum explet* * *de pro* propter *etiam* Met. 14, 477. antiquo memorem *de* vulnere poenas Exigit alma Venus. * *pro* ex, Met. 2, 555. &c.

DECENS Fast. 5, 23. placido *decens* Reuerentia cultu, *longe suauissima imagine ficta est, le-*

que verbum decens, quidem pulchritu- notat sed comem, placidam, qualis itudo conuenit Deae; at totus lo- let eadem comita- na hoc versu re- Reuerentia Dea. * elegantia, vt si- espiciatur ad pul- dinem, quae con- apta sit personae ', 356. Cur tamen itur vestes cereali- lbae Sic est haec versicolore decens. Versicolor.

L, ornare, pulchri- m addere Met. 4, pse timor decuit. sic b 4, 330, et Fast. 2, vt decens pro pul- vid. p. 1. clav. sub c. et Met. 1, 450. RE Met. 10, 18. iti sub terra numina, In quem decidi- quidquid mortale ur. sed tu cito lege nus pro decidimus iori sententia sua- et plerisque codd. iubentibus: ma- lud decidere ex h. ere versu 10, vbi Editio occidit, et meliores libri, Decidit, quod etiam elegantius.

DECIMVS. decimae vndae, maximae et vastissimae haberi solitae Met. 11, 531. Vastius insurgens decimae ruit impetus vn- dae cf. Trist. 1, 2. Qui venit hinc fluctus, flu- ctus supereminet omnes Posterior nono est, vn- decimoque prior. Inde decimum et decumanum pro maximo, amplissimo positum. cf. Sil. Ital. 14, 121. cum Ouidii loco.

DECIPERE diem eleg. vt alibi fallere dicitur, qui consumere, transigere studet diem, vt ne sen- tiat eius laborem, mo- lestias &c. Trist. 4, 10, 114. Tristia quo possum carmine fata leuo. Quod quamuis nemo est, cu- ius referatur ad aures, Sic tamen absumo, decipio- que diem. Sic eodem sensu Trist. 4, 1, 14.

DECOLOR India Met. 4, 21. Decolor (fusca et flaua) extremum qua cingitur India Gange. Ita et decolor Indus Trist. 5, 3, 24. Et quoscunque bibit decolor Indus aquas. In superiori loco pro cin-

gitur, *legunt alii* tinguitur. *Probe; namque non cingitur proprie Gange India, et habent quinque optimi codd.* tinguitur.

DEDOLERE *morte dolorem deponere* Fast. 3, 480. Quid me desertis perituram Liber, arenis Servabas, potui *dedoluisse* semel.

DEDVCERE, vestem, *de nudando pectore* Met. 3, 480. Dumque dolet, summam vestem *deduxit* ab Ora Nudaque marmoreis percussit pectora palmis. *Sic enim leg. perperam alii,* diduxit; *deducebant enim tunicam ab summa ora.* Hinc Iuuenal. Sat. 13, 133. nemo dolorem Fingit in hoc casu, *vestem deducere summam*, Contentus. Ouid. Met. 13, 764. Vestemque manu *deduxit*, et haec sunt pectora ait, *vti recte cum Heinsio legitur, cum alias inueniatur* diduxit. *deducta nempe veste interiore cicatrices in pectore ostentabat Vlysses. Vid. plura apud Heins. ad Ou. Amor.* 1,
7, 48, *praeterea i*
loco nostro Met. 3,
aduerte pingens m
et imitantem nun
sonum percutientis
daque marmoreis p
sit pectora palmis:
p. *iterata et ipsa*
tio dactyli cum sp
venusti quid prae
rem ipsam, fert *
prie de lanificio p
texere Met. 6, 6
vetus in tela *ded*
Argumentum. *F*
qui legerent. inscri
alii infingitur,
sunt mala, praet
deducere. *Adeo d*
tis *solemne verbum*
deducere, *vt et h*
corpora referatur
plectro. deducuntu
quo adi Burm. ac
Amor 1, 14, 7. *
cere marito, *ad ma*
Fast. 4, 153. Cum
mum cupido Ven
deducta marito H
bit. ex illo tempor
pta fuit. *Solemn*
hac re verbum.
Ernesti Clav. Cic. i
voce.

DEFECTVS deficiens
nutus Met. 9, 154.
tulit (*omnibus alii*

) imbutam Nesseo
uine Vestem Mittere,
vires *defecto* reddat
i cf. vers. 132. sq.
tus poples; *eleg. vbi*
; *et deorsum ver-*
secum trahens cor-
Met. 13, 477. Illa
terram *defecto* po-
labens, Pertulit in-
los ad fata nouissima
s. *Tota narratio de*
cena incomparabilis.
defectus *vero plane*
turp. Met. 9, 154.

:RE Met. 2, 382.
e; qualis cum *defi-*
bem Esse solet, i.
ccidit, vt alii, aut,
Eclipsi laborat, vt
xplicant. posterius
rram. Burm. legit
t orbe, sed non o-
Sil: Ital. X. 192.
hasta *viros, non*
t ensis. cf. Ov. A-
I. *Eleg.* 8, 93.

:RE, *bene et poëti-*
moribundo conci-
equo. Met. 6, 229.
os a dextro paulla-
efluit armos. *Non-*
lossam decidit *rece-*
t, sinistra mente.
, 141. Postea disce-
succis. Hecateidos

herbae Spargit. et extemplo tristi medicamine tactae *Defluxere* comae. *eleg. cito omnes* decidere; *id enim notat* h. l. defluere.

DEGENERARE suauissime Met. 7, 545. Acer Equus quondam magnae in puluere famae (*saepius in certaminibus celeritate victor.*) *Degenerat* palmae veterumque oblitus honorum Ad praesepe gemit morbo moriturus inerti, *Heinsius legit:* Degenerat palmam; *vt actiue vsurpetur, cuius quidem exempla non desunt, apposita ab ipso docto viro* ad Ouid. Pont. Epist. 3, 1, 45. Hanc caue degeneres. *in quo quidem loco ita legendum putauerim, quia plurima pars codd. suadet: sensus est facilis: caue ne dissimilis ei sis. Sed in loco priori Metam. dubito. Non enim, quia Ouidius altero loco* degenerare aliquid, *dixit, in altero bene accipitur, reclamantibus praesertim bonis libris. Et habet praeterea equi e pestilentia aegri descriptio* maio-

quuntur Mille rates gentisque simul *commune Pelasgae.* Communis Graecia *noster dicit.* Met. 13, 199. *vide* Munker. ad Lactant. Argument. libr. 13, fab. 1. *et sic saepius* commune *apud Ouidium.*

COMPESCERE, ignes, Ouid. Met. 2, 313. Expulit, et saeuis *compescuit* ignibus *ignes. Similis fere phrasis est.* Epist. 16, 229.

COMPONERE, *vide h. voc. in I. Part. Clav.* Met. 14, 753. Vix bene *compositum* lecto prospexerat Iphin. * amorem, i. *libros de amore* Trist. 2, 362. *Composito* poenas solus *amore* dedi. *conf. vers. praeced.* * componere *venuste de puella comi, se ornante, vestes scite in ordinem redigente &c.* Met. 4, 318. (*de Salmaci*) Nec tamen ante adiit (*Hermaphroditum*) etsi properabat adire (*adeoque festinando*), Quam se *composuit,* quam circumspexit amictus, Et finxit vultum, et meruit formosa videri. *Imago placendi studiosae puellae et delicatae ridens! composuit — circumspexit — (spectat per singula quaeque)* et finxit vultum (*blandum, amori aptum*), et meruit, (*quam eleganter!*) formosa videri; *namque* componere *de decenti ornatu frequentissime vsurpatur. vide* in Part. I. h. Clav. *illam vocem, et adde:* Fast. 5, 30. Considere simul Pudor et Metus: omne videres Numen ad hanc cultus *composuisse* suos. *de cura vero illa circa amictum componendum* cf. Ouid. nostri Epist. Pont. 2, 5, 51. seq. * *interficere, tollere, insolita profecto locutione, et plane noua.* Met. 7, 444. Tutus ad Alcathoen Lelegeïa moenia, limes *Composito* Scironi patet. *Regius ita explic.* „*componere* interdum finire significat, qui autem necantur, finiuntur.„ *Quod audirem, si attulisset loca, vbi* componere *vsurpatum est pro* finire. *Propior esset vero interpretatio, si ex solita significatio-*

e duceretur, qua ter mortui com- *cuntur, et vox* ſepelire. *Eſſet l.* componere, i. *, pro* interimere . *Burmannus m putat* depoſi- *npe facilis intel- um foret locus,* nere *ſic occurrit* 1, 288. *et* Stat. 4, 91. *Sed ſi t, hoc loco du- mendandum ſit, us explicandum. nia noua, ma- poetis, mutan- , qui ſcriptores frequenter noua a facere, et no- ificatus ſubiicere. it gloſſam aut rem illud* com- *Quare ego cer- retinendum eſſe icet paullo inſo- ſit ſenſus h. v. ot noua alia in iam notauimus poſterum adhuc us? Mihi vero dius in hac voc.* ere *elegantiam n quaeſiſſe vide- odſi proprie vo- r intelligas* com-

ponere hoſtem *dicetur, ad ſenſus accommodata re, qui ferum, pugnantem redigit in ordinem, quaſi vere componit. Nec hoc tamen opus, namque aut* componere i. ſepelire *poſitum, vt diximus, pro* interficere; *vti et* Faſt. 3, 547, *et* 5, 426. *et h. l. non vulgari ſenſu, ſed exquiſitiori, dum enim Theſeus Scironem deturbat de ſaxo in mare, ibi eum ſimul ſepelit, licet non nactum ſepulturam; aut cum* componere *ſaepe ſit* pacare, *nec haec ſignificatio ab noſtro loco plane aliena eſt, quanquam priorem habeo potiorem. Noli itaque emendare. Forte etiam ſimilem quandam ſignificationem h. verbo ineſſe dicat aliquis apud* Hor. Serm. 1, 9, 28. *vbi nugator:* Haud mihi quisquam Omnes compoſui: *et ſubiicit Horatius:* Perfice namque inſtat fatum mihi triſte Sabellae &c. *Vnde colligatur, vocab.* componere *ab Horatio ita acceptam eſſe, quaſi* interi-

mere *significaret; quia dicit:* perfice, *id et in me, quod in aliis fecisti, quos* composuisti, *et me interfice. Denique miror in Thes. Gesneri de hoc loco et omnino vocab. tali signif. non esse factam mentionem. adscribi poterit itaque hic locus. Ceterum de* Scirone, *latrone, cogente omnes aduenas, vt lauarent sibi pedes, adeoque eos in mare deiiciente, post et ipso a Theseo deturbato in mare, vide* Pausan. libr. I. c. vltim. et Euripid. Hippolyt. 979. * *frequenti et solita signif. de mortuis toro expositis, et ornatu funebri decoratis ad exequias* Met. 9. 505. toroque Mortua *componar positaeque; (compositae, repetitione Ouidio solemni)*, det oscula frater. * *noue item dictum est* Fast. 1, 708. Fratribus illa Deis fratres de gente Deorum Circa Iuturnae *composuere* lucos. *scilicet, coniuncti posuere.*

COMPOSITOR Trist. 2, 356. Magnaque pars operum mendax et ficta meorum Plus sil sit *compositore*

CONCAVARE *b* *leg. vox ab* O *cta* Met. 2, 195 cus, in gemino chia *concauat* a pius. et cauda vtrimque lacer git in spatium membra duorum

CONCAVVS; co ra, *tintinnab* *explic.* Gesnerus Met. 4, 30. In tympana palm *ua*que aera son *obserua pingen* impulsa tymp mis; *habes ite teram p et so notantem; ita* cauaque aera *a*

CONCILIVM O 710. Hoc mi *lium* tecum ma *enim pro* consil *optimis libris l* *Hoc me tibi c* *sic semper tua* *tate, et vsu fr* *fistula ea can* *que ore tang* *quam tu es* Virg. Aen. 2, stabat regno regumque vig

ciliis, i. *foedere et amicitia regum vicinorum. Plura Heinf. ad h. l. Ouidii dedit.*

CONCIPERE; *vox frequentissima Ouidio et varie vsurpata* Met. 1, 177. mente aethera *concipere*, Met. 2, 64. Met. 7, 9. *Concipit* interea validus Aeetias ignes. ibid. verf. 17. Excute virgineo *conceptas* pectore flammas. ibid. verf. 22. Vreris et thalamos alieni *concipis* orbis (*alii plurimi* concupis. *Pessime!*) Adde Met. 10, 249. Fast. 2, 261. Pont. 3, 7, 29. &c.

CONCITVS *celer* Fast. 4, 461. Sic Dea: nec retinet gemitus, et *concita* curfu Fertur, et e campis incipit, Henna, tuis. *Adde* Fast. 6, 520.

CONCOLOR *eleg.* Fast. 1, 80. Vestibus intactis Tarpeios itur in arces Et populus festo *concolor* ipse suo est. *Kal. nimirum Januar. quibus noui Consules magistratum inibant, populus* vestibus intactis *h. e. candidis ibat, vtpote quae candido, h. e. felici diei conuenirent.*

CONCORDITER Met. 7, 752. Hoc mihi confesso, laesum prius vlta pudorem, Redditur, et dulces *concorditer* exigit annos.

CONCRETVS, dolor, *quo ita obstupescimus, vt nec gemitum edere, nec lacrymas emittere queamus, tanquam horrore nimio congelati et concreti.* Pont. 2, 11, 10. grande voco lacrymas meritum, quibus ora rigabas Cum mea *concreto* sicca dolore forent.

CONCVRRERE, *cum aliquo pugnare, de certamine singulari.* Met. 13, 88. Hunc (Hectora) ego poscentem, *cum quo concurreret*, vnus Sustinui. *vide* Sustinere.

CONCVTERE, freta, *commouere mare, vt saeuiat, fluctus edat, turbulentum fiat.* Met. 7, 200. *concussa*que sisto, stantia (*quieta*) *concutio* cantu freta.

CONFESSVS, manus confessae, *longe elegantissime de eo qui supplex, confitens peccatum, orat.* Met. E, 215. *Confessas*que manus, obliquaque brachia

brachia tendens vincis, ait, Perseu. *Mirum, hic de emendatione modo cogitare viros, qui appellentur docti, potuisse, nec inuenies non exiguum numerum emendationum apud* Burm. ad h. l. *Ita fit!*

CONFITERI, se, *sich zu erkennen geben* Ov. Met. 3, 2. Iamque Deus posita fallacis imagine tauri *Se confessus erat.* Id. Met. 12, 26. *Confessam* amplectitur Deus. Virg. Aen. 2, 591. Alma Venus *confessa* Deam, gnatisque videri coelicolis &c.

CONFVNDERE *longe eleganter de Iunone* Met. 4, 471. Imperium promissa preces *confundit* in vnum. *Vox ista* confundere *pingit suauissime iratam mulierem, et mulierem Iunonem, superbam, saeuam, excandescentem; non, simul petit, et imperat postea et minatur, sed et preces, et minae, et promissa* confunduntur, *et* confunduntur in vnum. *Omnia simul erumpunt. In tota illa descriptione Iunonis de-*

scendentis ad Furi ipse superasse vi Ouidius; *lege perpe te animo* vers. 432. *Nimium quantum cebit poëta. non libellus noster, vt gulas pulchritudin virtutes exponamu*

CONFVSVS vultus i. *stis.* Trist. 3, 5, 11. ego *confusos* vultus sosque notaui. *B malit legere,* vers notaui, *scil. ex quo me antea esp solebas. Sed id p cto non iuuaret po eademque esset inco nitas, quam in ve ctione doleo reperi talia, non satis ac ta, elaborata, s coniuncta plura in libris reperies; na vere sunt* Tristes. confusum *vero e sensu accipio* Pont. 3, Reddita *confusa* per solatia menti lium nostris spemqu lere malis.

CONGERERE corpus *deuorato* Met. 15, Heu quantum scelu in viscera viscera c *Congesta*que aui

scere corpora cor-
vides Ovidianum
s, ludendi verbis.
CERE cultrum:
ilita de sacrifican-
hostiam caedenti-
Met. 15, 735. Icta-
oniectos incalfacit
cultros. Nihil
dum. Plura de
rbo Gronou. obser-
, c. 13. * Met. 14,
coëunt: et saxa
ue Coniiciant. Sed
continuare.
ALIS, festa con-
Met. 5, 3. Sed
tiam qui legant
ialia, pro qua le-
pugnat Turneb.
. 13. c. 22. com-
mis similem il-
um Met. 6, 536.
ea virginitas, nec
ialia iura. Sed et
iant libri. Deni-
n videtur de vna
pugnandum. Per
idem, quodcun-
s, liceat.
VS Met. 13, 15.
arret Vlysses (fa-
Quae sine teste
quorum nox con-
la est. respicit ere-
ab Vlysse et Dio-
nocturno tempore,

Palladium. apud Pseudo-Senec. Troad. 754. inde nocturnus miles dictus est, vt iam notauerat Burm.

CONSEQVI, proprie de iaculo, nam illud consequi dicitur, vbi ferit scopum. Met. 7, 685. Visum Maiorem specie mirabere, dixit in ista; Consequitur quodcunque petit.

CONSILIVM Ov. Met. 1, 710. Hoc mihi consilium tecum manebit. vid. concilium.

CONSIMILIS Pont. 2, 7, 3. Taedia consimili fieri de carmine vobis Quidque petam, cunctos edidicisse reor. Neque profecto valde errat poëta. Namque perlegenti Tristia et Ponticos libros vno tenore, non potest non suboriri indignatio, eadem vel millies repetita legenti.

CONSISTERE cum proprie dicatur de eo, qui a cursu aut itinere quiescit (vt Met. 5, 255. Hor. Serm. 1, 9, 63.) elegantissime de quiete mentis a timore et perturbatione Met. 2, 280.

Consistite, *dicit Pyreneus*, *ad fugientes et territas Musas*; *manete confidentes.* * consistere exitus *dicitur pro*, *euenire* Met. 12, 297. Te quoque, saeue Drya, circum caput igne rotato Insequitur: sed non in se quoque constitit idem Exitus. *bene h. l. praesertim delectum verbum!*

CONSONARE, *resonare.* Met. 7, 451. *Consonat* adsensu populi precibusbusque fauentum Regia.

CONSORS, *soror.* Pont. 3, 2, 48. *Consortem* Phoebi gens colit illa Deam. * Ibid. vers. 82. *et pro ciue posit.* audito patriae pia nomine virgo *consortes* vrbis comperit esse suae. * *frater* Met. 11, 348. Quaedam Lucifero genitus miracula narrat de *consorte* suo. * *vxor.* Met. 6, 94. Pingit et Antigonen, ausam contendere quondam Cum magni *consorte* Iouis, quam regia Iuno In volucrem vertit. (*ciconiam*) *Antigone namque Laomedontis filia*, *ob spretam Iunonis formam*, *mutabatur i coniam.* * *sang consors. i. frater* Met. 8, 445. Cae calfecit *consorti* sa ne telum.

CONSPECTIOR, *pu or* Met. 4, 295. N tota (Medusa) *co ctior* vlla capillis fuit. *Sic etiam* Me 794. Nobilior p platano *conspectior*

CONSPICERE Met. . tibi enim (*Bacche* consumta iuuentus: puer aeternus, tu f sissimus alto *Consp* coelo. *Bene* con ris, *nam* conspici *proprie*, *qui sunt in praestant aliis*, *vi* spectus chlamydi ctis in armis. Virg 8, 588. *Omisit ha gnificationem* τ8 cere, *siue hanc tem verbi* Gesne *Thesaur.* *Ceterun obiter*, *laudes loco Ouidii comme to*, *suo loco stare*: *que narrat poëta das celebrantes Bacchi*; *et quasi h des dicentes pr Bacchas*: *quod ve*

tionem mutat, et in sua quasi persona dicit, habet id venustatem; repetere quasi voces Bacchárum Deum celebrantium videtur. Eadem significationi, ut sit, elucere, praestantem esse Trist. 1, 6, 34. Prima locum sanatas hereidas inter haberes: Prima bonis animi *conspicere*re tui; *aliorum oculos ad te conuertes. Adde* Met. 4, 19.

CONSPICIENDVS Trist. 2, 114. Domus — clara nec vllius nobilitate minor: Et nec diuitiis, nec paupertate notanda: vnde fit in neutrum *conspiciendus* eques. *Puto h. l. Ouidium allusisse ad ordinis equestris classes. Erant enim qui ob generis antiquitatem dicebantur* conspicui, illustres, *non omnes equites hoc titulo ornati. Fuit autem eques* illustris O*uidius, ut docet* Massonus in vita Ouidii pag. 34. Tom. IV. ed. Burm. *Hinc dicit h. l. poëta, se non fuisse* diuitiis illustrem equitem (*licet generis nobilitate*) *nec paupertate tamen illustrem, notatum aliis propter res familiares exiguas. Est, hoc Ouidianum, ludere verbis. cf. vers.* 115. *ad ea quae dixi.*

CONSTERNATVS Fast. 5, 310. Hippolyte infelix, velles coluisse Dionen, cum *consternatis* diripereris equis. de *re ipsa vide* Pseudo-Senecae Hippolyt. Act. 5. *et Euripidis eandem notam fabulam.*

CONSVMERE, preces, *frustra, quascunque potes, effundere.* Met. 8, 106. *Consumtis* precibus violentam transit in iram.

CONTEMTOR, *longe suauissime* Met. 9, 240. *contemtoremque* petebat flamma suum. *Herculem summis et maiori quam humana fortitudine ferentem flammas; quasi contemnentem. Habet h. voc. plus venustatis, quam si poëta plurimos versus de Herculis constantia scripsisset.*

CONTINGERE, *tangere* Met. 2, 151. manibusque datas *contingere* habenas gaudet; *pinxit*

git, et volucri non ſegnius alite ludit; *quod probo. Quam hic copulam dixit*, libr. Met. 8, 332. *vocauit* vincula. *Eodem ſenſu* copula Triſt. 4, 9, 17. vtque canem pauidae nactum veſtigia ceruae Latrantem fruſtra *copula* dura tenet.

CORNIGER *epithet. Hammonis ab arietis forma, qua colebatur a Libycis gentibus.* Met. 5, 17. *Pertinet huc locus Lucani*, 9, 512. Ventum erat ad templum, Libycis quod gentibus vnum Inculti Garamantes habent: ſtat *corniger* illis Iupiter, vt memorant, ſed non vt fulmina vibrans Aut ſimilis noſtro, ſed fortis *cornibus* Hammon. *Veram originem huius epitheti, et rem, vnde orta, vide* Met. 327. ſeq. * *epithet. cerui* Met. 7, 701. cornigeris tendentem retia ceruis *&c.*

CORNA: ſilueſtria *corna* Hor. Serm. 2, 2. rubicunda dicit cf. Id. Ep. 1, 16. Corna *et cerasa eadem eſſe vult Seruius* Georg. 11, 18. *vid. autem Caſaub. ad Athen.* c. 11. de ceraſis, *et* moris, *erudite tantem, ſi vis*, a Met. 1, 105. le cornaque et in dur rentia *mora* rubeti

CORNV, cornua, *extremae partes rum extra volu eminentes* Triſt. 1 Candida nec nigi *una* fronte geras *ſcribamus, quae bene explicat n Paull.* Manut. a Epiſt. 3, 7. „Ex „partes, quod ex „lumen eminentes „nuum ſimilitu „prae ſe ferrent; nua vocabantur„ ornamentum aliqu di ſolitum oſtendi dius, cum librun Eleg. 1. Triſt. ſic quitur: *Candida n gra cornua fronte nec* geras candida c quae fortunae fun cia laetioris; cum ſi ta frons, qualem i mitate noſtra dece Eſt enim *frons lib* terior voluminis Itaque dixit Ouidiu verſ. 11. nec frag

minae poliantur pumice frontes.„ * cornum *antique pro* cornu Met. 2, 874. litusque ablata relictum Respicit: et dextra *cornum* tenet; altera dorso Imposita est. *Nonnulli quidem Codd. habent*, cornu, *sed aperta est emendatio; cum alii bonae notae teneant* cornum, *et* Priscianus *Ouidium nominet*, *qui dixerit* cornum (libr. 6. pag. 685.) *adferens alium etiam locum* Met. 5, 383. Oppositoque genu curuauit flexile cornum; *vbi alii*, *emendati libri quoque*, *leg.* cornu. *Alios auctores*, *vsurpantes* cornum *pro* cornu, *collegit* Heinsius *ad not. loc. Ouidii.*

CORPVS *quodcunque integrum* Ov. Met. 1, 18. *Corpore* in vno *frigida pugnabant calidis*, *in vna massa*, *vt ipse alibi ait.* * corpora *de cadauere.* Ov. Met. 2, 325. trifida fumantia flamma *Corpora* dant tumulo * corpus *elegantissime de arena* Trist. 1, 5, 48. tot mala sum passus, quot in aethere sidera lucent, *paruaque* quot siccus *corpora* puluis habet. * *pari venustate* Trist. 1, 1, 120. His mando dicas, inter mutata *referri* Fortunae vultum *corpora* posse meae. *vultus fortunae transformatus bene inter transmutata collocatur.*

CORRIPERE, *culpare*, *inuehere dictis* Pont. 2, 6, 5. *Corripis*, vt debes, stulti peccata sodalis. Et mala me meritis ferre minora doces.

CORTINA, *lebes*, *tribus altis pedibus impositus*, *quo conscendens et numine afflata Pythias vaticinari solebat*, *siue dicta sit* cortina *a corte*, *vt quibusdam placet*, *quod in cortibus villaticis earum vsus esset ad aquas calefaciendas*, *et vina decoquenda*, *siue etiam aliunde dicta.* cf. Plin. libr. 34. c. 3. Ouid. Met. 15, 635. Et locus et laurus, et quas habet illa (*Pythia vt Apollinis sacerdos*) pharetrae, Intremuere simul: *cortina*que reddidit imo Hanc adyto vocem: pauefactaque pectora mouit.

Adde

CRETOSVS, rura cretosa Cimoli Met. 7, 463. *dicta, quia in illa terra effoditur* creta, *quae cimolia dicitur, purgandis vestibus apta.*

CRIMEN *de eo quod vituperium magis mereat quam laudem, vitiosa virtus* Met. 5, 584. Quaque aliae gaudere solent, ego rustica dote Corporis erubui; *crimen*que placere putaui, *et placere putaui, quod me dedeceret plane. At totus iste locus a vers.* 580. *habet ingenuam illam narrandi simplicitatem, quae in ore puellae summam creet venustatem.* * *eleganter vestes pictae, quibus intexta adulteria Deorum, dicuntur* coelestia crimina. Met. 6, 131. Rupit pictas, coelestia crimina vestes, *(cf. praeced. vers.) Nihil hic ne cogitandum quidem de mutanda lectione. Plane sic* crimen *apud* Propert. 2, eleg. 5. *et in eadem tabula, quam Chaerea* Terentius suspectabat in Eunuch. 3, 5, 36. *vt iam notauerat* Burmannus.

CRINALE, *orn[...] crinium, fasci[...] capiti circumda[...] nibus cohibend[...]* 5, 53. Ornaba[...] monilia collum. [...] didos myrrha [...] *crinale* capillos [...] *mannus tamen [...] an vera sit lect[...]* lud crinale, inq[...] absolute ponere [...] an soleant veter[...] *nales dentes* C[...] Bell. Gild. 138, [...] lem murum in [...] 284. dixit, ad q[...] alia adduxit [...] *crinales vittae.* [...] libr. 4, 6. Met. [...] corpus habent 3[...] *uet igitur vir d[...] ctioni, quam in [...] aliis codd. se rec[...] cit:* et madidos [...] cohibebat mitra [...] los.,, Namque [...] addit, Orienten[...] lentium cultus, [...] cipue mollium [...] erat. Vnde et [...] ex India redeunti[...] tur vt apud Vale[...] 2, 271. sic et [...] apud nostrum, [...] 63. ausus erat m[...] dimire capillos; [...]

756. de Baccho:
a cohibens comi-
aput; ita et Fast.
leui mitra canos
a capillos. „ *Ego*
sim eo magis hanc
m critiale &c.
eo magis noua est,
quentior. Solent
que ut semel mo-
critici in eo fru-
borare, vt, si
ctionem statuant,
exemplis et locis
uae idem voca-
eandem locutio-
beant, eam sus-
; *quod saepe ni-*
lest. Non enim
entis aliis locis
quitur coniectu-
et h. l. ita con-
um. Ibi tan-
lere mihi vide-
bi apertum sit,
auctorem alte-
itatum esse, aut
eodem auctore,
m re, idem af-
nec tamen tum
certa res est;
test rem variare.
ea conferunt si-
loci ad tuendam
s lectionem, vbi
abulo ipso, aut
uaeritur, vtrum

sit latina, probata bo-
nis scriptoribus, an se-
cus. Loca itaque Bur-
manni *laudata, vbi* mi-
tra *occurrit, non probant,*
nisi stare posse *h. l. hanc*
vocem. Quod vero mi-
tra *est vsitata incolis*
Orientis, illud non im-
pedit quo minus et cri-
nale *positum h. l. sit;*
nam eadem res est. De-
nique tres illos codices,
non profecto inter Oui-
dianos optimos habitos,
probabile est, tenere po-
tius glossam, quam ve-
ritatem. Non enim ve-
ri est simile illum ver-
sum: cohibebat mitra
capillos, *esse ita a glos-*
satore explicatum, Et
madidos myrrha *curuum*
crinale capillos. *Elegan-*
tior esset interpres, et
magis poëticus ipso po-
eta. Tandem, sicut o-
mnes vere magni poëtae,
ita et Ouidius solet sae-
pius verba innouare, aut
noua iunctura vti, id
quod poëtarum critici
accuratiori mente sae-
pius cogitare debebant.
Hinc et h. l. crinale *no-*
ue dictum esse bene pot-
est. Accedit, vt sit mi-
nor

nor audacia, cum crinalis vitta, *frequens sit, et apud nostrum ipsum auctorem,* vt Met. 4, 6. crinales vittas fouere; *et, quod longe maximum est, occurrit eadem vox eodem sensu iterum apud eundem poëtam* Pont. 3, 3, 15. Nec torquem collo, nec habens *crinale* capillis, Nec bene dispositas, comtus vt ante, comas. *Hinc, ni fallor, causa dirimitur; quis enim ambo loca emendet, praesertim nullo codice refragante in loc. laud.* Pont. Epist. *certe* Burm. *illo loco ipse nihil notandum duxit.*

CRINIS simplex. Met. 8, 320. *Crinis* erat *simplex,* nodum collectus in vnum. *vide* Simplex.

CRISTATVS ales, *poët. gallus gallinaceus.* Fast. 1, 455. Nocte Deae Nocti *cristatus* caeditur ales; *et addit causam,* quod tepidum vigili prouocat ore diem. *quam venuste, quam facete! dicitur* etiam ales cristati oris Met. 11, 598. Non vigil *ales* ibi *cristati* cantibus *oris* Euocat ...ram. *in nobili et p... descriptione sedis somni, quam tum ... luptate animi ma... attento iudicio le...* cristatus: *est et di...* epithet. Met. 4, 59...

CRVDVS, *crudelis* M... 140. defodit alta c... humo. *vid.* Part. I. h. v.

CVLTVS: thalami ... *ebore et testudine; ... rendum ad laqu...* Met. 2, 737. Pars ... ta domus ebore et ... dine *cultos* Tres l... *thalamos; ornatos.*

CVNEATVS Met. 13... Prominet in pontu... *neatus* acumine l... (*in modum cunei f... tus*) Collis, vtru... latus circumfluit a... ris vnda.

CVNEI, *ligna qua... crassiora, quae aff... tur nauibus, quo n... si in saxa incu... atterantur, rimas contrahant. Graeci* λεσσματα Met. 11... Iamque labant ... spoliataque tegmin... rae, Rima patet. *vi... cuneis* Scheffer. Lil...

de Militia Nauali. c. 6. *vnde sumta nostra explicatio.*

CVRA, *de sollicito amore, vt saepe* Met. 8, 81. Talia dicenti *curarum* maxima nutrix Nox interuenit, tenebrisque audacia creuit. *vere et eleganrissime, nox fingitur*, curarum maxima nutrix *h. l. autem etiam propter euentum necessaria fere.*

CVRRVS, *habilis*, Ov. Met. 2, 531. *habili* Saturnia *curru* Ingreditur liquidum pauonibus aëre pictis i. l. *agili* l. *leui*, vt ibid. v. 150, et Met. 10, 717.

CVRSVS, timidus Met. 1, 525. Plura locuturum *timido* Peneea cursu Fugit. * Fast. 6, 362. Spes erat in *cursu. longius ire, progredi, et quasi procurrere posse videbatur.*

CVSTOS telorum, *elegantissime*, pharetra. Met. 8, 321. Ex humero pendens resonabat eburnea laeuo *Telorum* custos. *Bene* resonabat; cf. Hom. Iliad. *α*. 45. et 46.

CYATHVS Fast. 3, 532. Sole tamen vinoque calent: annosque precantur Quot sumant *cyathos*; ad numerumque bibunt. *Sensus facilis: vide voc.* Cyathus *in Parte I. Clauis.*

D.

DAMNVM *elegantissime, id quod amisimus cum damno* Met. 13, 16. Nidus erat volucrum bis quattuor arbore summa, Quas simul et matrem circum sua *damna* volantem Corripuit serpens; *volantem circa pullos suos iam perituros. Sic* Phaedr. 1, 28. *damnum* sanguinis *in simili re* * *de morbis*, damna. Pont. 1, 10, 29. Non haec immodico contraxi *damna* Lyceo: scis mihi quam solae pene bibantur aquae. cf. vers. praeced.

DAPES *antiqua significatione, de qua ita Festus* „Daps apud antiquos dicebatur res diuina, quae fiebat aut hyberna semente aut verna.„ Fast. 4, 745. Adde dapes mulctramque suas:

*(ita lego cum Heinsio et Burm.) dapibus*que refectis Siluicolam tepido lacte praecare Palen. *Mihi maxime arridet lectio:* dapibusque paratis i. *peractis. de lacte* conf. Tibull. 1, 1, 114.

DARI *pro* narrari *apud alios scriptores passim, sed ita etiam ex auctoritate Codd. legend.* Fast. 6, 434. Seu genus Adrasti, seu furtis aptus Vlysses Seu pius Aeneas eripuisse *datur. Alii leg.* ferunt. *nec tamen ratio latinitatis patitur.*

DE Met. 1, 127. *de* duro est vltima ferro. *sc. aetas hominum. Ita* de *etiam apud Virg.* Aeneid. IV. *de* marmore templum coniugis antiquum. * *propter* Met. 4, 49. Eurydicen vocant vmbras erat illa recentes Inter; et incessit passu *de* vulnere tarda. *Gradiebatur Eurydice inter nouas aduenas vmbras, et lento passu, propter vulnus acceptum, scil. a vipera, cuius ictu enecata modo fuerat. Sed non audeo dicere, qua laude poëta vmbram e vulnere adhuc dolentem finxerit. Quidquid pro eius caussa adferatur, non placet illa imago; longe alia est ratio, si* Dido stat vt marpesia cautes, nec *aspicit Aeneam* libr. 6. *quem locum sine dubio imitari voluit Ouidius; namque hoc erat vulnus animi, sed morsus viperae profecto non locum habet in mente, et vmbra exsangui. Est sine dubio etiam iste locus ex iis, quos emendasset Ouidius, si retractare opus licuisset. Etenim et mira est structura verborum, anxie et quasi a tirone conscribilata, non ab Ouidio, conspicuo facilitate et amoenitate poëta. Vox* inter *postposita omnibus est; superfluum etiam* τὸ illa, nec *nisi versum explet* * *de pro* propter *etiam* Met. 14, 477. antiquo memorem de vulnere poenas Exigit alma Venus. * *pro* ex, Met. 2, 555. &c.

DECENS Fast. 5, 23. placido *decens* Reuerentia cultu, *longe suauissima imagine ficta est, lectum-*

ıque verbum decens, quidem pulchritu- n notat sed comem, placidam, qualis ritudo conuenit Deae; at totus lo- idet eadem comita- qua hoc versu re- Reuerentia Dea. * elegantia, vt si- respiciatur ad pul- udinem, quae con- t apta sit personae 5, 3 5 6. Cur tamen ntur vestes cereali- albae Sic est haec versicolore decens. Versicolor.

E, ornare, pulchri- ıem addere Met. 4, Ipse timor decuit. sic t, 4, 3 3 0, et Fast. 2, vt decens pro pul- vid. p. 1. clav. sub oc. et Met. 1, 450. IRE Met. 10, 18. siti sub terra numina li, In quem decidi- , quidquid mortale ıur. sed tu cito lege mus pro decidimus riori sententia sua, et plerisque codd. inbentibus: ma- llud decidere ex h. nere versu 10, vbi a Editio occidit, et meliores libri, Decidit, quod etiam elegantius.

DECIMVS. decimae vndae, maximae et vastissimae haberi solitae Met. 11, 531. Vastius insurgens decimae ruit impetus vn- dae cf. Trist. 1, 2. Qui venit hinc fluctus, flu- ctus supereminet omnes Posterior nono est, vn- decimoque prior. Inde decimum et decumanum pro maximo, amplissimo positum. cf. Sil. Ital. 14, 121. cum Ouidii loco.

DECIPERE diem eleg. vt alibi fallere dicitur, qui consumere, transigere studet diem, vt ne sen- tiat eius laborem, mo- lestias &c. Trist. 4, 10, 114. Tristia quo possum carmine fata leuo. Quod quamuis nemo est, cu- ius referatur ad aures, Sic tamen absumo, decipio- que diem. Sic eodem sensu Trist. 4, 1, 14.

DECOLOR India Met. 4, 21. Decolor (fusca et flaua) extremum qua cingitur India Gange, Ita et decolor Indus Trist. 5, 3, 24. Et quoscunque bibit decolor Indus aquas. In superiori loco pro cin-

Adde Virg. Aen. 3, 90. et 6, 347. neque te Phoebi *cortina* fefellit dux Anchisiade. Pseudo-Senec. Oedip. 33. Lucan. 5, 13.

CORVSCARE linguas *de Tisiphone* Met. 4, 493. motae sonuere colubrae - pars circum tempora lapsae Sibila dant, saniemque vomunt, linguasque *coruscant*.

CRATER, *hiatus terrae, fauces* Met. 5, 424. Icta viam tellus in tartara fecit, Et pronos currus medio *cratere* recepit. * Met. 8, 67. Omnia fictilibus (*sc. vasis afferuntur*) post haec caelatus eodem Sistitur argento *crater*, fabricataque fago Pocula. *Heinsius emendat:* post haec caelatus eadem sistitur *argilla* crater. *Et ita edidit Burmannus, quae quidem lectio primo intuitu adeo facilis et docta videtur, vt vix ambigi possit. At si rem accuratiori mentis lance perpendis, sententiam forte mutabis. Primum omnes codd. habent:* eodem Sistitur argento. *Vnus palatinus* eodem argillo; *sed esse glossam inde colligitur, quod in plurimis codd. lectioni* argento *adscriptum est, argilla i. terra. Praeterea* caelatus *argilla crater, quae locutio est? Nec placuit adeo Heinsio, qui ineptam esse hanc metaphoram ipse vidit; quid ergo? emendat* illatus *pro* caelatus, *et probat fuse, quid? quid aliud, nisi?* inferre craterem dici latine posse. *At quis, Heinsi, dubitauit? Ouidium vero hoc loco* dixisse, *non dicere solum* potuisse, *hoc opus erat, hic labor. Quae cum non sint probata, retineo lectionem vulgatam, sed eo sensu, quo docte et eleganter exposuit, laudatus a Burmanno* Rigaltius ad Tertull. de cultib. femin. libr. 1. c. 2. *vt sit* Caelatus eodem argento crater, *Crater nullo argento caelatus, aeque non argenteus, ac reliqua, quae praecesserant. Sua uiter dicit itaque poëta.* Omnia vasa erant fictilia, et crater eodem argento (*scil*

argilla) caelatus.
est, vt putat Bur-
us, iocus, sed po-
legantia, qua pau-
Philemonis et
dis, breuiter et
nter notatur *
sit, *vt sciunt o-*
, *vas vinarium*
in quo vinum
e aqua, vnguen-
c. atque, vnde
e poculis vina so-
; *eleg. dicitur*
, 779. Tum licet,
ta, veluti *cratere*,
a, Lac niueum po-
rpureamque sapam.
ilibus pastores so-
e, in camella, lo-
eris posita, instar
dponere, et hau-
ide potare. Camel-
vas ligneum, vbi
otio infundenda;
urneb. Aduers. 26,
io illa ipsa diceba-
rrhanica, *a colo-*
rho. Festus: Burr-
potio, lac com-
sapa, a rufo co-
quem burrhum
vide voc. Sapa.
3, 418. Cratera
Vestae focis; *est*
ferre vino reple-
vnde vinum liba-
ri focis possit. Crateres
in sacris adhiberi, mos
fuit notus. * Fast. 3,
537, Ducunt *posito* duras
cratere choreas, Multaque
diffusis saltat amica
comis. i. e. *remotis*
crateribus, finito conuiuio, saltant; *at venuste!*
duras choreas ducunt; *incompositas, nullam artem prae se ferentes. opp.* molles choreae.

CREPITANS rostrum; *eleg. de ciconia* Met. 6, 97. sumtis quia candida pennis Ipsa sibi *plaudat crepitante* ciconia rostro. *Qui velit de ciconia plura scire, inueniet apud* Plin. H. N. libr. 10, c. 23.

CRESCERE in caput Met. 5, 847. Inque caput crescit longosque reflectitur vngues. *Alii legunt:* iamque caput cet. *perperam! Imitatus est* Quintilian. Instit. Libr. 4, c. 1. Vitanda immodica prooemii longitudo, ne *in caput excreuisse* videatur. *De ipsa mutatione Ascalaphi in bubonem* cf. Isidor. libr. 12. c. 7. *qui et h. l. ouid. adtulit.*

CRETOSVS, *ruta* cretosa Cimoli Met. 7, 463. *dicta, quia in illa terra effoditur* creta, *quae cimolia dicitur, purgandis vestibus apta.*

CRIMEN *de eo quod vituperium magis mereat quam laudem, vitiosa virtus* Met. 5, 584. Quaque aliae gaudere solent, ego rustica dote Corporis erubui; *crimen*que placere putaui, *et placere putaui, quod me dedeceret plane. At totus iste locus a vers.* 580. *habet ingenuam illam narrandi simplicitatem, quae in ore puellae summam creet venustatem.* * *eleganter vestes pictae, quibus intexta adulteria Deorum, dicuntur* coelestia crimina. Met. 6, 131. Rupit pictas, coelestia crimina vestes, *(cf. praeced. vers.) Nihil hic ne cogitandum quidem de mutanda lectione. Plane sic* crimen *apud* Propert. 2, eleg. 5. *et in eadem tabula, quam Chaerea* Terentius suspectabat in Eunuch. 3, 5, 36. *vt iam notauerat* Burmannus.

CRINALE, *orn crinium, fasci capiti circumd. nibus cohibend* 5, 53. Ornaba monilia collum didos myrrha *crinale* capillo *mannus tamen an vera sit lect* lud crinale, in absolute poner an soleant vete *nales dentes* Bell. Gild. 138 lem murum in 284. dixit, ad alia adduxit *crinales vittae* libr. 4, 6. Met. corpus habent 3 *uet igitur vir d ctioni, quam i aliis codd. se rec cit:* et madidos cohibebat mitr los.,, Namque addit, Oriente lentium cultus, cipue mollium erat. Vnde et ex India redeunti tur vt apud Vale 2, 271. sic et apud nostrum, 63. ausus erat m dimire capillos;

Hippol. 756. de Baccho: At mitra cohibens corni-gerum caput; ita et Fast. 3, 669. leui mitra canos redimita capillos. „ *Ego vero ausim eo magis hanc lectionem* critale &c. *tueri, quo magis noua est, et infrequentior. Solent plerumque vt semel moneam, critici in eo frustra laborare, vt, si quam lectionem statuant, multis exemplis et locis aliis, quae idem vocabulum, eandem locutionem habeant, eam sustentent; quod saepe nihil prodest. Non enim ex sexcentis aliis locis recte sequitur coniectura, esse et h. l. ita constituendum. Ibi tantum valere mihi videtur, vbi apertum sit, alterum auctorem alterum imitatum esse, aut vbi ex eodem auctore, de eadem re, idem affertur: nec tamen tum semper certa res est; nam potest rem variare. Praeterea conferunt similes loci ad tuendam aliquam lectionem, vbi de vocabulo ipso, aut phrasi quaeritur, vtrum sit latina, probata bonis scriptoribus, an secus. Loca itaque* Burmanni *laudata, vbi* mitra *occurrit, non probant, nisi stare* posse *h. l. hanc vocem. Quod vero* mitra *est vsitata incolis Orientis, illud non impedit quo minus et* crinale *positum h. l. sit; nam eadem res est. Denique tres illos codices, non profecto inter Ouidianos optimos habitos, probabile est, tenere potius glossam, quam veritatem. Non enim veri est simile illum versum:* cohibebat mitra capillos, *esse ita a glossatore explicatum,* Et madidos myrrha *curuum crinale* capillos. *Elegantior esset interpres, et magis poëticus ipso poeta. Tandem, sicut omnes vere magni poëtae, ita et Ouidius solet saepius verba innouare, aut noua innctura vti, id quod poëtarum critici accuratiori mente saepius cogitare debebant. Hinc et h. l.* crinale *noue dictum esse bene potest. Accedit, vt sit mi-*

*nor audacia, cum crina*lis vitta, *frequens sit, et apud nostrum ipsum auctorem*, vt Met. 4, 6. crinales vittas fouere; *et, quod longe maximum est, occurrit eadem vox eodem sensu iterum apud eundem poëtam* Pont. 3, 3, 15. Nec torquem collo, nec habens *crinale* capillis, Nec bene dispositas, comtus vt ante, comas. *Hinc, ni fallor, causa dirimitur; quis enim ambo loca emendet, praesertim nullo codice refragante in loc. laud.* Pont. Epist. *certe* Burm. *illo loco ipse nihil notandum duxit.*

CRINIS simplex. Met. 8, 320. *Crinis* erat *simplex*, nodum collectus in vnum. *vide* Simplex.

CRISTATVS ales, *poët. gallus gallinaceus.* Fast. 1, 455. Nocte Deae Nocti *cristatus* caeditur ales; *et addit causam*, quod tepidum vigili prouocat ore diem. *quam venuste, quam facete! dicitur* etiam ales cristati oris Met. 11, 598. Non vigil *ales* ibi *cristati* can-

tibus *oris* Euocat ram. *in nobili et descriptione sedi somni, quam cu luptate animi m attento iudicio l* cristatus: *est et d* epithet. Met. 4, 5

CRVDVS, *crudelis* 240. defodit alta humo. *vid.* Part. h. v.

CVLTVS: thalami *ebore et testudine rendum ad la* Met. 2, 737. Par ta domus ebore e dine *cultos* Tres *thalamos; ornato*

CVNEATVS Met. 1 Prominet in pont *neatus* acumine (*in modum cunei tus*) Collis, vt latus circumfluit ris vnda.

CVNEI, *ligna q crassiora, quae a tur nauibus, quo si in saxa inci atterantur, rim contrahant. Grae* λεοσματα Met. 1 Iamque labant spoliataque tegm rae, Rima patet. cuneis Scheffer.

de Militia Nauali. c. 6. *vnde sumta nostra explicatio.*

CVRA, *de sollicito amore, vt saepe* Met. 8, 81. Talia dicenti *curarum* maxima nutrix Nox interuenit, tenebrisque audacia creuit. *vere et elegantissime, nox fingitur*, curarum maxima nutrix *h. l. autem etiam propter euentum necessaria fere.*

CVRRVS, *habilis*, Ov. Met. 2, 531. *habili* Saturnia *curru* Ingreditur liquidum pauonibus aëre pictis i. l. *agili* l. *leui*, vt ibid. v. 150, et Met. 10, 717.

CVRSVS, timidus Met. 1, 525. Plura locuturum *timido* Peneia cursu Fugit. * Fast. 6, 362. Spes erat in *cursu. longius ire, progredi, et quasi procurrere posse videbatur.*

CVSTOS telorum, *elegantissime*, pharetra. Met. 8, 321. Ex humero pendens resonabat eburnea laeuo *Telorum* custos. *Bene* resonabat; cf. Hom. Iliad. α. 45. et 46.

CYATHVS Fast. 3, 532. Sole tamen vinoque calent: annosque precantur Quot sumant *cyathos*: ad numerumque bibunt. *Senius tacitis: vide vor.* Cyathus *in Tarte I. Gauts.*

D.

DAMNVM *elegantissime, id quod amisimus cum damno* Met. 13, 16. Nidus erat volucrum bis quattuor arbore summa, Quas simul et matrem circum sua *damna* volantem Corripuit serpens; *volantem circa pullos suos iam perituros. Sic* Phaedr. 1, 28. *damnum* sanguinis *in simili re* * *de morbis*, damna. Pont. 1, 10, 29. Non haec immodico contraxi *damna* Lyaeo: scis mihi quam solae pene bibantur aquae. cf. vers. praeced.

DAPES *antiqua significatione, de qua ita Festus* „Daps apud antiquos dicebatur res diuina, quae fiebat aut hyberna semente aut verna.„ Fast. 4, 745. Adde dapes mulctramque suas:

gitur, *legunt alii* tingui-
tur. *Probe: namque non cingitur proprie Gange India, et habent quinque optimi codd.* tinguitur.

DEDOLERE *morte dolorem deponere* Fast. 3, 480. Quid me desertis perituram Liber, arenis Servabas, potui *dedoluisse* semel.

DEDVCERE, vestem, *de nudando pectore* Met. 3, 480. Dumque dolet, summam vestem *deduxit* ab Ora Nudaque marmoreis percussit pectora palmis. *Sic enim leg. perperam alii,* diduxit; *deducebant enim tunicam ab summa ora.* Hinc Iuuenal. Sat. 13, 133. nemo dolorem Fingit in hoc casu, *vestem deducere summam,* Contentus. Ouid. Met. 13, 764. Vestemque manu *deduxit,* et haec sunt pectora ait, *vti recte cum Heinsio legitur, cum alias inuenitur* diduxit. *deducta nempe veste interiore cicatrices in pectore ostentabat Vlysses. Vid. plura apud Heins. ad Ou. Amor.* 1,

7, 48, *praeterea loco nostro* Met.
aduerte pingens ,
et imitantem nu
sonum percutien
daque marmoreis
fit pectora palmis
p. *iterata et ips*
tio dactyli cum
venusti quid pra
rem ipsam, fert
prie de lanificio
texere Met. 6,
vetus in tela *de*
Argumentum.
qui legerent. insc
alii infingitur,
sunt mala, pra
deducere. *Adeo*
tis *solemne verb*
deducere, *vt et*
corpora referatu
plectro deducunt
quo adi Burm.
Amor 1, 14, 7.
cere marito, *ad n*
Fast. 4, 153. Cu
mum cupido Ve
deducta marito
bit. ex illo temp
pta fuit. *Solen*
hac re verbum
Ernesti Clav. Cic.
voce.

DEFECTVS deficie
nutus Met. 9, 154
tulit (*omnibus a*

stiis) imbutam Nesseo sanguine Vestem Mittere, quae vires *defecto* reddat amori cf. vers. 132. sq. defectus poples; *eleg. vbi labat; et deorsum versus, secum trahens corpus* Met. 13, 477. Illa super terram *defecto* poplite labens, Pertulit intrepidos ad fata nouissima vultus. *Tota narratio de Polyxena incomparabilis. vox* defectus *vero plane ita vsurp.* Met. 9, 154.

DEFICERE Met. 2, 382. *de sole*; qualis cum *deficit orbem* Esse solet, i. *cum occidit, vt alii, aut, cum Eclipsi laborat, vt alii explicant. posterius praeferam. Burm. legit deficit orbe, sed non opus.* Sil: Ital. X. 192. non hasta *viros, non deficit ensis. cf. Ov. Amor.* 1. *Eleg.* 8, 93.

DEFLVERE, *bene et poëtice de moribundo concidente equo.* Met. 6, 229. In latos a dextro paullatim *defluit* armos. *Nonnulli glossam* decidit *receperunt, sinistra mente.* Met. 6, 141. Postea discedens succis Hecateidos herbae Spargit. et extemplo tristi medicamine tactae *Defluxere* comae. *eleg. cito omnes* decidere; *id enim notat* h. l. defluere.

DEGENERARE suauissime Met. 7, 545. Acer Equus quondam magnae in puluere famae (*saepius in certaminibus celeritate victor.*) *Degenerat* palmae veterumque oblitus honorum Ad praesepe gemit morbo moriturus inerti. *Heinsius legit:* Degenerat palmam; *vt actiue vsurpetur, cuius quidem exempla non desunt, apposita ab ipso docto viro* ad Ouid. Pont. Epist. 3, 1, 45. Hanc caue degeneres. *in quo quidem loco ita legendum putauerim, quia plurima pars codd. suadet: sensus est facilis: caue ne dissimilis ei sis. Sed in loco priori Metam. dubito. Non enim, quia Ouidius altero loco* degenerare aliquid, *dixit, in altero bene accipitur, reclamantibus praesertim bonis libris. Et habet praeterea equi e pestilentia aegri descriptio* maio-

maiorem efficaciam, *et misericordiae expectationem, si legamus*: Acer equus quondam magnaeque in puluere famae *Degenerat*, (*iam plane genus suum relinquit*, *negat*, *fessus iacet et iners*;) palmae veterumque oblitus honorum; *nonne sentis miseram conditionem equi nobilis*, *qui quasi oblitus iacet* omnium honorum et palmae. *Denique Heinsii lectio pessime disiungit*, *quae coniungenda sunt*; palmae et honorum oblitus, *praeclarum efficit et natura coniunctum sensum*; degenerare palmas: *dure dictum*, *et quae sequuntur*: Veterumque oblitus honorum ad praesepe gemit, *si coniungenda sunt vt vult lectio Heinsii*, *ridiculi potius quid sistent*, *nisi absurdi*, oblitus honorum equus, ad praesepe gemit? *Quasi gemere non debebat aeger equus*; *certe praue opponitur* gemens equus *et* honores prius capti, *bene vero*, *vt quisquis videt*, degenerat, *non amplius ostendit genus suum*, *et* oblitus palmae: *namque genere suo pristino palmam nactus erat*, *laudem*: *longe grauissime poëta dicit*, leto moriturus *inerti*; *quasi se indigno &c*.

DEGRANDINAT. Fast. 4, 755. Da veniam culpae, nec, dum *degrandinat*, obsit, Agresti fano supposuisse pecus. *Burm.* dum *pro* donec *accipiens* degrandinet, *inuitis Codd. legit*; *et intelligit*, donec grandinare desinit; *male! etiamsi* Gesnerum *in Thesauro secutus sit Burmannum*. Degrandinat *verbum insolens est*, *sed plura sunt eiusmodi verba*, *vbi adiecta praepositio nihil mutat significationem*, *in qua causa mihi* Gesnerus *ipse interdum errasse videtur*, *ut nonnulla talia verba probant in Thes. explicata*. *Est itaque h. l.* Degrandinat *idem ac simplex verbum*, *vt* Deproeliari, *quod vide* in I. Parte Clauis. *et alia*. *Facilior praeterea est sensus loci*, *si meam interpretationem sequeris*; *et*

quo

maximum est, non degrandinat *nota-* sinere grandinare, *ipsi legas* degrandi- *vt et fecit* Burm. nerus. *sed hoc ve-* *mnes bonae notae* *Cur itaque nolu-* *eqni veritatem?*
VS, *pronus lapsus* ; *ein* Abfall. Met. . Peneus spumosis ur vndis, *deiectu-* raui tenues agitan- nos Nubila condu- ummasque aspergi- luas Impluit: *de* *deorsum rapida* *u labente, at bone* *! quam amoena de-* *io! quam viuida!*
RE, *cum saepius v-* *tur de iis*, qui *pro-* , *victi iacent, ve-* *Ouidius hoc ver-* *sdit* Trist. 5, 8, 1. adeo cecidi, quam- *eiectus*, vt infra Te ne sim, inferius, quo esse potest. *Quam-* *prostratum quasi* *ine, non tamen se* *tum adeo, abiectum* *dicit, vt cum eo* *comparari.*
MENTARI: *vox O-* *propria ab eo nata,* *neque tamen emphasin* *habet, vt volunt inter-* *pretes nonnulli, sed idem* *est, quod* lamentari Met. 11, 331. natam *delamen-* *tatur* ademtam.

DELIQVESCERE Met. 4, 253. Protinus imbutum coelesti nectare corpus *delicuit*, terramque suo madefecit odore.

DEMERGERE Fast. 3, 517. *de occiduo sole*: Sex vbi sustulerit, totidem *de-* *merserit* orbes Purpu- reum rapido qui vexit a- xe diem. *vide* Emergere. * Met. 15, 105. Victi- bus inuidit, quisquis fuit ille virorum Corpo- reasque dapes Auidam *de-* *mersit* in aluum. *eleg. ad* *rem delecta verba.*

DEMITTERE Met. 4, 369. *Demissa*que corpore to- to Sicut inhaerebat. *sed* *legendum* commissa, *vi-* *de* Committere.

DEMVGITVS, *mugitu im-* *pletus, noue et singula-* *riter* Met. 11, 376. san- guine litus Vndaque prima rubent *demugi-* *tae*que paludes.

DENSVS; visus, *frequens* *consuetudo; noue* Pont. 4, 3, 15. Ille, ego con-

 victor,

uictor, *densaque* domestiçus vsu. * *idem fere ac vehemens* Fast. 4, 87. Ver aperit tunc omnia, *densaque* cedit Frigoris *asperitas*.

DEPASCERE *de hominibus, qui in saltibus pecora pascunt*. Fast. 5, 283. Venerat in morem populi *depascere* saltus: Idque diu licuit nullaque poena fuit.

DEPEXVS Fast. 3, 465. Interea Liber *depexus* crinibus Indos Vincit et Eoo diues ab orbe redit. *Burmannus vim in praepositione quaerit, vt sit* pexus, *diligenter et ornate pexus. Sed non est. Similiter multi falli solent.* Pexus *vltro notat, diligenter ornatum, et compositum crinibus. Adde* Fast. 6, 229.

DEPONERE *pro componere, sepelire: noue* Trist. 3, 3, 40. Nec mea consueto languescent corpora lecto (*Bene languescere*) *Depositum* nec me qui fleat vllus erit.

DEPOPVLARI, *elegant.* Fast. 1, 684. Neue graues cultis Cerealia dona

fauete Agmine
depopulentur au

DEPRENDERE M
458. Tibi, Tant
lae *deprenduntur*
bene quasi dicas
Schen: namque
lus a labris sitien
tia *captat* flumin
ri fere significati
prensa adultera,
2, 809. *Adde ib*
799.

DESIGNARE *pinge*
resp. ad picturar
vere, bene exp
tem Met. 6, 103.
nis elusam *design*
gine tauri Europ
rum taurum, fr
putares.

DESPECTARE, *p*
ex alto deorsum sp
cum vi pinguen
4, 623. fertur et
seductas aethere
Despectat terras.

DESPICERE *propri*
spectare, quod i
Met. 2, 710. Mun
que volans agros
tamque Mineruae
ciebat humum c
arbusta Lycei. *B*
leg. despectabat *h.*
Adde Fast. 4, 569.

INGERE corpus
ir telum, *vbi cu-*
aedit, leuiter per-
a vt fiat vibex.
Homerico Ἐπε-
λειν Iliad. β. 139.
us dicit conſcribilare.
12, 101. Nec tertia
apertum (*nuda-*
clypeo) Et ſe prae-
m valuit *deſtringe-*
ignum.

IOR pars vitae, *ſe-*
s Triſt. 4, 8, 34.
ae decem luſtris
ſine labe peractis,
premor vitae *dete-*
meae.

ERE Met. 1, 683.
em multa loquendo
uit ſermone diem;
praecipitantem con-
ando quaſi longio-
reddidit Argo, vt
tiret ille, fere iam
erire diem et occi-
ita extendere ſer-
noctem, *et ſimilia*
eneris plura inue-
tur. Burmannus
n hoc verbum alie-
ab hoc loco putat,
iam breuiorem fa-
diem Mercurius vo-
, vt Argum de-
m occideret, et de-
e ſit contrarium,
ſed viſi ſibi, tamen Ar-
go, non animaduerten-
ti diem vergentem, diem
longiorem fecit; *vid.*
Gebhard. L. 1. crepun d.
9. *Non opus itaque le-*
gere cum Burmanno,
aut: diminuit ſermone
diem, *renuentibus codi-*
cibus, aut: detinuit ſer-
mone ducem, *ſc. Ar-*
gum Id. Epiſt. ex Pont.
4, 10. 67. *detinui* tem-
pus, curasque feſelli. *Ita*
enim Heinſius reſtituit,
pro, detinui curas, tem-
pusque feſelli, *quae bo-*
na profecto et vera vi-
detur lectio; *eſt enim*
detinere curas, *cohibere,*
arcere. Burm. tamen et
h. l. diminui *leg. pro*
detinui. *perperam! ſi le-*
ctio recepta vera, deti-
nere corpus, *eſt terere,*
conſumere, ſed cur ſau-
ciemus Ouidium ſanum?

DEVELARE Met. 6, 614.
Oraque *deuelat* miſeri
pudibunda ſorori.

DEXTER Met. 2, 674. vt-
que vagi crines per colla
iacebant, In *dextras* ab-
iere *iubas. forte hic ſi-*
gnif. decentes iubas, *nam*
haec vox exprimit lau-
dem cuiusque decentiae.

Vir-

Virg. Aen. 4, 294. Qui rebus dexter modus, *sed nec hoc mihi satis placet. Quid? si legas: in penas abiere iubas. sed nihil confirmo. Locus mihi saltim suspectus est, et miror tamen omnes ante me siluisse de eo.*

DIDVCERE *eleg. et proprie, ut trahere et rapere in varias partes notet* Met. 8, 589. *Continuam diduxit* humum, partesque resoluit In totidem, mediis quod cernis Echinadas vndis, *continuam terram esse, quam nos dicimus, das feste Land opp.* Insulis, *notum est; bene igitur in* partes *resoluit, scil. Insulas &c.*

DIFFAMARE *vocab. ab Ouidio vt videtur cusum, in aliis posterioribus scriptoribus modo occurrens* Met. 4, 236. Vulgat adulterium, *diffamatum*que parenti indicat.

DIFFICILIS ianua Met. 8, 173. Ianua *difficilis* filo est inuenta relecto; *de Theseo. fabula notissima, sed eleg.* difficilis ianua *dicitur, quae inueniri quit. Ita fere* Bal 727. difficilis A *quae difficulter* (*gnatur.*

DIFFVNDERE vultus *hilarare* Met. 14, *Diffudit* vultus et didit omnia votis *nescio cur non du- nec ab ipso Burm cepta sit lectio, tenent plurimi cod* didit *omina* votis? *mihi elegantissima tur. Adde huic* Pont. 4, 4, 9. Qu men inueni vultum *fundere* causam Pc Fortunae nec mem meae. * diffusus n Met. 3, 318. Fort uem memorant *diff* nectare, curas Sepe graues.

DIGERERE: *eleganter* 12, 21. Nouem eres in belli *diger* nos. *Dicuntur res* ri, *in Fastis, vb annos ordinantur*: *Vates dicitur, dig nouem volucres n uem annos, cum nouem illos aues* (res cf. Homer. Iliad. 299. seq.) *notare n*

, *quos Graeci com-*
ri essent in bello
io.
S Met. 3, 471. spe-
- et dignos Baccho
: et Apolline cri-
Inde sic legitur,
satis sit probata
uctoritatibus, nisi
ipsa moneret, le-
Heinsiana, et *di-*
Baccho, *dignos* et
ini crines. *Notum*
ultis locis veterum
rum, pulcherrimis
us et Bacchum et
nem ornatos esse
s. In priori hoc
apud Burm. est;
: humi positus ge-
n *sua* lumina sidus:
a bene, vt illa al-
ectio habet, spe-
— geminum, *ceu*
a sidus. *forte ve-*
cum Heinsio le-
: — geminum,
umina, sidus.
ERE. *dimitto eleg.*
ni parte mitto lon-
eque. elegant. Ov.
1, 267. Ex omni
s *demittere* coelo.
nittere aciem, in
omnes *mittere,*
e et eleganter dici-
le iis, qui auide

aliquid aspiciunt, to-
tumque peruident, quod
obiectum oculis est, ocu-
lis quasi pererrant, et
diligentissime perspi-
ciunt. Met. 3, 381. *de*
puero Narcisso Echun-
tem audiente, et omnia
circumspiciente loca:
Aciem partes *dimisit* in
omnes. * animum in ar-
tes dimittere *pro appelle-*
re an. ad. art. discendas.
Met. 8, 188. non possi-
det aera Minos. Dixit:
et ignotas animum *di-*
mittit in artes. * Fast. 6,
705. Inuentam (*tibiam*)
Satyrus primum miratur:
at vsum Nescit, et infla-
tam sentit habere sonum.
Et modo *dimittit* digi-
tis, modo concipit au-
ras. *Eleg.* dimittere di-
gitis auras, *dicitur, qui*
sublatis digitis ab fora-
minibus tibiae, auram
quasi emittit late, h. e.
dimittere. Neque ego
nego coniecturam Bur-
manni h. l. mihi vehe-
menter placere, qua le-
git: comprimit *pro* con-
cipit. *Videtur ipse sen-*
sus tale quid postulare.
Modo emittit Satyrus
auras, modo continet,

tom-

latrunculorum vocatur. Sequor et hic, quia fateor me nihil melius scire, Micyllum, qui haec: is ludus, de quo hoc loco Ouidius agit, totus alius atque diuersus ab eo est, quam nostra aetate *Schachiam* vocant Graeceque πλινθιον, latine vt puto *laterculus* appellatur, cuius rationem Pollux libr. 9. describit his verbis: ἡ δε διὰ πολλῶν ψηφων παιδια πλινθιον εϛὶ, χωρας εν γραμμαις ἐχον διακειμενας· καὶ το μεν πλινθιον πολις καλειται, των δε ψηφων ἑκαϛη κυων· διηρημενων δε εἰς δυο των ψηφων κατα τας χροας, ἡ τεχνη της παιδιας εϛὶ περιληψις των δυω ψηφων ὁμοχροων την ετεροχρουν ἀναιρειν. *Vides, hanc descriptionem Pollucis cum versibus Ouidii per omnia fere conuenire, nisi quod Ouidius eius, quae* πολις *dicitur, mentionem nullam facit, et quos Pollux canes vocat, ipse latrones et milites appellat.*

DISTINCTVS: her
bus *distinctae*
266. *bene: var*
quasi pictae. fi
rat. Od. 2, 5, 1
in Part. I. Clav
guere.

DISTINCTVS *eleg*
latine pro varius
tus (*vid.* Distin
I. Part. Clav.)
86. Quattuor i
certamina quatt
Clara colore fuc
bus *distincta* figi
cta figuris vari
Met. 11, 168.
*cta*mque lyram
et dentibus Indis
a laeua, tenuit
altera plectrum.
libri mirum in
Alii, vt nos p
ex nostra editio
instructamque
alii Instructamqu
quam lectionem
Heinsius, *edidit*
nus. Iam *qua*
vera sit, si qu
primum dicam
habere, quo se tu
et videbit lecto
lam plane esse
sed elegantissima
est illa? Distin
lyram gemmis &

magis pedester
st; instructa gem-
a. *Quare, quum*
praeterea codd.
, *vt habet no-*
tio; nec alias ra-
lures adferre la-
rum forte non sit
Vide locum Met.
modo ante hunc
m, et adde Trist.
ex MSS. Comi-
dera *distincte* ca-
Ceterum non pla-
tile forte erit ad-
notam Glareani:
loco manifeste
ır, quid sit lyra,
plectrum. Lyra
el trichordos est,
chordos, vel he-
os: ipsae fides cer-
litiis, filo signa-
guntur, a sini-
nus digitis. Por-
ae plectro, id est,
uem dextra te-
us, percutiuntur,
runtur potius:
ie interstitia fa-
rota disdiapason
itia etiam tri-
haberi queat.
GERE *suauiter*
bus volantibus
qua, eamque
dentibus, alis;

sed legendum est, de-
stringere, *non vt male*
exprimitur fere vbique
distringere Met. 4, 561.
Pars volucres factae, quae
nunc quoque gurgite in
illo Aequora *destrin-*
gunt summis Cadmeï-
des alis. *Burman. legit*:
sumtis Ismenides alis;
male; cur enim sumtis
alis? *nisi scripsisset poëta*
nunc quoque gurgite in
illo; *de ipsa mutatione*
intelligi posset; *sed nunc*
legendum est summis
alis: *siue tu vero legas*
Ismenides *siue* Cadmeïdes,
nihil mea intererit. Ri-
diculum est vero, huius
lectionis (sumtis alis)
veritatem stabilire locis
his duobus; Met. 1, 671:
Alas pedibus virgamque
potenti somniferam sum-
sisse manu; et Trist. 3, 8,
5: Nunc ego iactandas
optarem sumere pennas
* *vniuerse pro* laedere
Trist. 2, 466. Inuenies
eadem blandi praecepta
Properti, *Districtus* mi-
nima nec tamen ille no-
ta est.
DIVERSVS, *distans, lon-*
ginquus Met. 15, 22.
Patrias age desere sedes,

Et pete *diuersi* lapidosas Aesaris vndas.

DIVIDVVS: luna diuidua *eleg.* Met. 3, 682. falcata nouissima cauda est, Qualia *diuiduae* sinuantur cornua lunae. *Ita enim cum* Gronouio obseruatt. 46,15 legendum; *alii legunt secuti libros* dimidiae. *Sed hoc nec dici quidem latine solet. Pulchre etiam eo loco Ouidii* sinuantur *cornua lunae diuiduae.* cornibus diuiduae lunae *oppon.* iunctae cornua lunae. Met. 7, 530. Dumque quater iunctis impleuit cornibus orbem Luna. *Plura loca vbi occurrit* diuidua luna, *cum dimidium orbis sui impleuit, attulit ad l. c.* Heinsius. * aqua diuidua *est, quae insulam circumdat* Fast. 1, 292. Accepit Phoebo Nymphaque Coronide natum Insula, *Diuidua* quam premit amnis aqua. *pulchre, quia flumen finditur in duas partes, ob insulae impedimentum.* cf. Met. 15, 739.

DIVTVRNVS *de eo qui diuturnam vitam agit.*

Fast. 5, 488. N
taedis eadem, n
nis apta Tempc
nupsit, non
fuit.

DOMARE *interim*
graec. Homeri
μαω. Met.
Quibus vnda pe
los longa *doma*
ieiunia victu. *
Met. 8, 653. *ste*
diu resecat *de*
(*fumo siccatae*
Exiguam, secta
mat feruendib
Eleganter doma
tibus vndis; *vi*
resecat — sectan
lida Ouidio
neque non exi
sine delectu; *qu*
per Philemon.

DOMESTICVS: i
stica, *bene fuis*
Boreae vento
685. Ast vbi
agitur nihil,
ira, Quae solit
nimiumque *d*
vento. *Burm*
h. l. duabus hi
solita *et* domest
Ouidium expres
eam vocem bix
cuius vi pluribi
ad Cic. 1. Attic

I

: Met. 1,121. tum
n subiere *domus*,
s antra fuerunt)
isi frutices et vin-
rtice virgae. *Lo-*
obscurum sic vt
lingue, vt verba,
antra fuerunt;
enthesi ponas, et
erunt expedita:
agitur, de primis
nibus (hominum)
cratibus atque
tis tuguria, vt-
e struere tenta-
ui antea in antris
egerant.

NIGENA *epithet.*
um: ratio vel ex
. *Ouidii et libris*
logicis vulgo con-
ed vox ab Ouidio,
or, nata est. Fast.
. Inque *draconi-*
nimbis comitan-
vrbem Desilit: et
ripit inde suos.

BILIS *vox ab* O-
forte nata Met. 1,
Nec erit *dubitabi-*
um Met. 13, 21.
ego si virtus in
ubitabilis, esset,
tate potens essem,
one creatus. *de*
multa . *Pindarus*

Isthmic. Od. 6. et Nem. Od. 4. cf. etiam vers. 23.

DVBITARE Met. 2, 461: *Dubitanti* vestis ademta est. i. *quum dubia an vestes poneret cum aliis nymphis cunctatur; ita suaue hoc verbum, vt ne videretur, quare tandem, vt non satis efficax, aut conueniens pugnanti puellae a Burmanno respueretur, reponente* luctanti; *quod profecto non valde h. l. efficax imo frigens! verbum autem* dubitare *eadem significatione, qua vsurpatur hoc loco, et alibi saepe occurrere, notum est. piget exempla ponere.* * *dubitor, pro in dubium vocor, raro vsu* Met. 6, 208. An Dea sim *dubitor?* Dubitare *accusatiuo iunctum inuenies apud optimos scriptores.*

DVBIVS: nox dubia, *elegantissime de crepusculis; sed totus locus longe excellens descriptio est* Met. 4, 399. Iamque dies exactus erat, tempusque subibat, Quod tu nec *tenebras*, *nec* possis dicere *lucem*, *mire!* (*sic*

Dantes, poëta notus Italicus, deliquium mentis describit statum vbi tu nec viuas nec moreris) sed cum luce tamen dubiae confinia noctis — *bene* confinia: et dubiae confinia noctis, *ponunt rem quasi ante oculos. Laudibus iustis h. l. exornauit et commendauit* Bodmerus in libro: Betrachtungen über die poëtischen Gemälde sect. 7. p. m. 173. * pennae dubiae *eleg. de dubitante inter volandum, quorsum vergatur* Met. 8, 12. Inter vtrumque volant *dubiis* victoria pennis. *plane sic de apibus* Fast. 3, 556. amisso *dubiae* rege vagantur apes.

DVCERE lanam Met. 4, 34. Aut *ducunt* lanas, aut stamine pollice versant. *Quam iucunde rem exprimens pictura si leges conseq. versus.* In Epist. 9, 79. dixerat: digitis dum torques stamina duris. *rimam Met. 4, 65. Fissus erat tenui rima quam *duxerat* olim, Quum fieret paries domui communis vtrique. *brachia: vide Brachium. * frigus, *de capt[...] gidiorem auram* Met. 10, 129. *ducebat* frigus al[...] * vbera Trist. 1[...] Quaeque tibi q[...] tenero, *ducenda* [...] Plena dedit nut[...] *ra* tigris erat. * Fast. 6, 649. *vid[...]* Glauis. * ducer[...] *de praeficis in po[...] nebri. res est not[...] tiquitt.* Fast. 6 Quaeritur in sce[...] tibia; quaeritu[...] Ducit supremos nulla toros. *R[...] tenta illa lect[...]* Burmanno, *cum multi Codd. qui rent legere*, cho[...] ri *sunt, vt conf[...]* cti, *in quibus efferebantur, si[...] tius* feretra.

DVLCE *absolute po[...] tio ex aqua et* [...] *polenta* Met. 5, 45[...] phamque rogam[...] *quam) Dulce* de[...] quod coxerat ant[...] ta. *sed legendu[...]* tosta *pro* testa, *i[...] docti plurimi doc[...]* tosta polenta, *i. polenta coxerat d[...]*

potionem illam. omnia facillima, ...*men noluerunt il*... *'e h. l. viri pluri*... *ecti, effuderunt*... *m immanem eru*... *m, vt miretur vnde haec omnia* ... *fluxerint. Dulce* ...*κιων* siue cinnus, *vocat Cicero, pa*... *e polenta tosta et dulcibus rebus.* Turneb. Aduersar. 12. c. 8. Qui *uendam locum ex* Hom. *κ. huc re*... *Quod vero sit in*... *dus cinnus, pro*... *rs.* 455. non ad... ota parte loquen... Cum *liquido mix*... fudit Dicta *polen*...

, *indurescere, la*... *re* Met. 7, 446. ... ctata diu fertur ... vetustas in scopu... *e etiam* Met. 10,

de iis rebus quae ... *lecent, aut duram* ... *ornant; inde ve*... *durus in pulcher*... *illo loco* Met. 4, ... saepe suas illi fa... t dixisse sorores;

Salmac... vel iaculum vel pictas sume pharetras Et tua cum *duris* venatibus otia misce; Nec iaculum sumsit, nec pictas illa pharetras, Nec sua cum duris venatibus otia miscet. *sentisne suauitatem repetitionis? finge tibi haec ad stamina coli sedentem puellam narrare, hanc enim hac ratione mire facit poëta loquentem.* * dura puella, *inexorabilis* Fast. 4, 111. Eloquiumque fuit duram exorare puellam. *Adde* Fast. 6, 120. * Fast. 3, 537. Et ducunt posito duras cratere choreas, Multaque diffusis saltat amica comis. *vide voc.* Crater.

E.

EBIBERE Nestoris annos, Fast. 3, 531. Inuenies illic, qui Nestoris ebibat annos. *tot cyathos bibat, quot Nestor annos vixisse fertur; namque tot annos precantur, quot sumant cyathos;* ad numerumque bibunt. vers. 532.

EBRIVS: verba ebria Fast. 6, 408. Saepe suburbanas rediens conuiua per vndas Cantat et ad nautas *ebria* verba iacit. * *vide* ebrii *elegantem descriptionem* Fast. 6, 677. sq. Nec mora: conuiuae valido titubantia vino Membra mouent: dubii stantque labantque pedes &c.

EBVR: ebore culti thalami Met. 2, 737. Pars secreta domus *ebore* et testudine cultos Tres habuit thalamos. *referendum ad laquearia. Similem locum ex* Apulej. Met. 5. *iam attulit* Heinsius: Summa laquearia citro et ebore curiose cauata subeunt aureae columnae, *qui locus nostrum explicat.* * ebur curule Fast. 5, 51. Ille datos fasces commendat, (*consules*) eburque curule, (*omnem magistratum maiorem*) Illa coronatis alta triumphat equis. *vide voc.* Ebur in *I. Parte Clauis.*

ECCE *de re improuisa et subita, cum poëtica virtute* Met. 441. &c.

EDERE opem, *suauiter de oraculis Apollineis, quae edant, qua ratione opem ferre homines* [...] *miseriis &c.* Fast. [...] Mittitur ad tripoda[...] ta qui sorte re[...] Quam sterili terra[...] phicus edat opem. [...] re animam *pro* ar[...] Met. 14, 777. a[...] via Tarpeia reclu[...] gna animam poen[...] gestis exuit armis. *enim ego legendu[...] istimo. vide Exuer[...] ne sic etiam* Fast. 6[...] *Ediderat*que ani[...] multum indignant[...] na.

EDITVM: *mandatu[...] gnificare saepius, [...] esse puto; nec tam[...] tauit Barthius, [...] ad Stat. Theb. 10[...] spurium indicaui[...] sum* Met. 11, 648. [...] ctisque e fratribus Morphea qui p[...] Thaumantidos [...] somnus Eligit. *opus erat, vt cum[...] mannus exercitu[...] rum repelleret. sufficit in tanta [...] quae vbiuis o[...]* Curt. 10, 8. edere data *et alii.*

EFFLVERE; Met. [...] Effluere vndae ma[...]

autem lego cum
, effluere vrnae
namque autea di-
, *de aqua asper-*
, *vrnae hic ita-*
cum suum habent;
um, has duas vo-
lepissime permuta-
isse, praeterea τὸ
e ad lapsum pro-
librario fecit. oc-
b. V. rarissime sic
elabi, nisi apud
ipsum huc perti-
nor. 3, 11, 14. De-
neis manibus lora
a *fluent.*
.ARI, *de aqua pro-*
ente Met. 4, 174.
— — tenues stri-
foramine longe *E-*
tur aquas. Adde
1, 270. *vbi de ca-*
re.
NTA Met. 2, 29.
r hic tellus elemen-
grandia traxit.
es materialis, quae
Graecis dicitur, in
ex est elementorum
m, id est ignis
lior, aër, aqua et
, *grandior materia*
, *quae vndique ad*
tellurem grauem-
lefluxerat. Imita-
t poëta sine dubio
Lucretium, cuius hi sunt
versus: omnis mundi
quasi limus in imum
Confluxit grauis et sub-
sedit funditus vt fex.

ELIDERE: elisus nubibus ignis, *fulgor*, *elegant.* Met. 6, 696. Exiliuntque cauis *elisi* nubibus ignes. *Belle*, exiliunt. Met. 8, 340. Fertur vt excussus *elisis* nubibus ignis. *Ita nonnulli vetusti etiam, nec timendum est de Syllaba vs, quippe posita in caesura; vt saepius. Non igitur necesse est emendare cum Heinsio*; vt excussis elisi nubibus ignes, *quamuis lectionem et ipsam vetustiores probare dicit: namque non bene* aper excitus fertur, *vt* ignes *plurimi; Certe elegantius vt fulgor. Imitatus hunc vers. est* Statius 10, 472. * elidere herbas, *est* pistillo *conterere; quod fiebat in sacris Cybeles a Gallis.* Fast. 4, 371. Candidus *elisae* miscetur Caseus *herbae.* Cognoscat priscos vt dea prisca cibos. Varro. de Re R. 1, 47. Ea summa integenda binis tabellis

dextra et finistra deligatis, herbaeque *elidendae, et dum tenerae sint, vellendae.*

ELIMARE Met. 4, 178. graciles ex aere catenas Retiaque et laqueos, quae lumina fallere possint, *Elimat. bene de Vulcano; nec sollicitanda lectio. Ipse Burm. retinuit eam, licet* ad Amor. 1, 14, 7 *suspicatus fuisset,* Eliquat.

ELOQVIVM *facundia* Fast. 4, 111. *Eloquium* fuit exorare puellam: *omnis ars oratoria. Sic pro facundia apud Ouidium saepius.* Pont. 2, 2, 51. Pont. 2, 5, 40. Met. 13, 327, et 13, 63. cet.

ELVDERE, *spem alicuius fallere.* Metam. 1, 691. Non semel et Satyros *eluserat* illa sequentes. * *pro decipere, de virgine* Met. 11, 117. Ille etiam liquidis palmas vbi lauerat vndis Vnda fluens palmis Danaen *eludere* posset. *Sermo de Mida, ex pollicito Bacchi, quodcunque tangeret, mutante in aurum; adeoque etiam aquam, qua se lauit; sed* i *poëta facete ad f. notam illam, qu ter dicitur in p aurum mutatus in gremium Dan in Part. d. Clat* Aheneus. *vocem* I *vero de eadem re pauit poëta.* Met. *Elusa* imagine Ta rope.

EMATVRESCERE *vocabulum Ouidii* 2, 124. Crimin domus, Atque ea psa est, vt surg modo laesi *Emati* Caesaris ira, quea *ganter! fructus* *initiores fiunt si* *facti; hinc de m Caesaris ira;* Ema rit.

EMERGERE Fast. 3 *eleg.* Dum loquii tum iam sol em orbem: *q. s. mersu tulerat. Sic ibid* 399. Tertia nox suos vbi mouerat *Ita enim, aucl optimis libris cum manno legendum.*

EMERITVS, *singul tione pro perfectu summatus.* Fast.

minus *emeritis* exi-
:urſibus annus Re-
:it nitido iam duo
Deo.
RE *de ſanguine*
ſiente, belle; Met.
1. Vt iacuit reſupi-
humi; cruor *emicat*
(*poſit. h. l. cruor*
ſanguine recens pro-
ti vt ſaepe) Non
quam cum vitiato
a plumbo Scinditur
nues ſtridente fora-
longe *Eiaculatur*
s, atque ictibus aëra
pit. *Quae compa-*
! et noua! et vera!
uſtrans rem mirifi-
pulchre, de telo ci-
miſſo ex arcu Met.
r. Dixerat, *emicuit*
o penetrabile telum.
ſanguine trepidante,
trepide proſiliente e
ere Met. 6, 260. ſe-
eiaculatus in altum
uit; bene eiaculatus:
omnino Ouidius
verbo emicare *quam*
uentiſſime vti.
VSTICAE *picturae*
s, quo colores in-
vide deſcriptum
3, 831. Quinque
es coelum tabulam-
coloribus vris &c. *et*

Faſt. 4, 275. ſq. *Bene ad h. l. iam laudauerat* Neapolis Plin. libr. 35. 2. Tertium genus acceſſit, reſolutis igni ceris, penicillo vtendi: quae pictura in nauibus nec ſole, nec ſale, nec ventis corrumpitur.,, *Conf.* Scheffèrum de Milit. Naual. libr. 2, cap. 6, et 3, c. 1.

ENIM: *quid enim? deliberantis vox et ſe quaſi corrigentis* Met. 3, 263. tum linguam ad iurgia ſoluit. Effeci *quid enim* toties per iurgia? dixit *Aber — vvas habe ich nun mit allem meinen Zancken ausgerichtet?* * enim *pro* etiam Met. 4, 609. neque *enim* Iouis eſſe putabat Perſea. ,,*Eſt fabulae ad fabulam connexio. Hoc loco Abantiades, Abantis filius, Acriſius dicitur, cum paullo poſt Perſeus* Abantiades *dicatur ſed non* Abantis filius, *vt Acriſius dictus eſt, verum Abantis pronepos, vnde et libro ſequenti 7to* Acriſioniades *dicitur Perſeus*,, Glareanus.

ENSIFER *epithet. Orionis.* Faſt. 4, 388. *Enſifer*

Orion aequore mersus erit.

EPOTVS Met. 15, 273. Sic vbi terreno Lycus est *epotus* hiatu, Exsistit procul hinc, alioque renascitur ore.

EPVLARI *cum quarto casu* Met. 15, 110. sed quam danda neci, non tam *epulanda* (*deuoranda*) fuerunt.

EQVIRIA altera Fast. 3, 519. Altera gramineo spectabis Equiria campo. *quia duo Festa ita dicta celebrata Romae.* et die XXVII. Febr. conf. Fast. 3, 557. et d. XIV. Mart. cf. Fast. 519. *Agebantur in* campo Martio, *vt ipse locus laudatus supra, docet.* Mars *in iis* curribus iunctos equos vrguebat. Fast. 2, 858. *scil. equi curribus iuncti exercebantur: Ita quidem, vt singulis missibus quattuor, aut plures quadrigae, laxato repagulo, ad palmam, certatim se funderent. Romulum Marti haec festa instituisse, auctor* Festus.

ERGO *elegant. in ore indignantis, orationem interrumptam loquentis.* Met. 7, 173. *ergo* ego cuiquam Posse tuae videar spatium transcribere vitae. *resp. graeco* ἄτω vel καὶδὸς, *quod saepius ita apud Homerum est, et cuius elegantiam, in tali oratione, qualem nostra h. l. vides, docet* Pseudo-Demetrius Phaler. περι ἑρμηνειας §. 55. et 56.

ERRARE Met. 4, 634. Mille greges illi, totidemque armenta per herbas Errabant. *errabant illi, solida elegantia et poëtica; Ihm vveideten Tausend Heerden. Notum est, greges de ouibus paruisque, armenta, de maioribus pecoribus dici.* * *fluctuare animo; belle* Met. 8, 474. Thestias haud aliter dubiis adfectibus *errat. vid.* Adfectus * Fast. 1, 468 Propositoque faue, ne tuus *erret* honos. *incerto falsoque sermone me proferatur.*

ERRATICVS: Delos erratica; *quam errare, instabilem esse, idcirco poëtae finxerunt, quia crebro terrae motu vexabatur*

, *donec ex oraculo*
illinis desierunt il-
cadauera sepelire.
5, 333. Vix *erra-*
Delos Orantem ac-
tum cum leuis in-
abat, i. e. *fluitabat.*
legi Errantem *pro*
em, *vt habet etiam*
Pontani *et aliae*
am; *Ouidianum*
illud, erratica De-
Errantem accepit.
VS *pro* error: *no-*
imus Ouidius di-
et. 4, 566. longis-
ratibus actus Con-
Illyricos profuga
coniuge fines; *nam-*
ita cum optimis
ranis legendum est.
in nostra Editio-
gitur erroribus *pro*
bus. Idem vocab.
consentientibus MSS.
rit Met. 15, 771.
ciro idem reposuit
ibus. Quae videam
n longis *erratibus*
Iactarique freto
De similibus voci-
nebulam quandam
atam aspice a Bur-
so ad Met. 4, 566.
tiam videbis, quam
e conspirent codd.
stissimi fere omnes
ad stabiliendam no-
stram lectionem. Adscri-
bendus igitur fortassis
locus Ouidii *Thes. Gesne-*
ri, qui solum Theodulph.
carm. citat in hac voce.

ERROR, *Amor* Trist. 1, 2, 99. Immo ita vos scitis, si me malus abstulit error. *Et alibi haec vox in Amorr. libr. ita occurrit, nec in Tristibus libris et Ponticis alio fere vtitur vocabulo, vbi peccati sui meminit.* * eleg. Fast. 3, 382. Plura iubet fieri simili caelata figura: Error vt ante oculos insidiantis eat. *Numa Pompilius iubet plura ancilia fieri, simili figura, vt, qui insidiaretur, et vellet ancile auferre quocum erat coniunctum fatum vrbis, erraret oculis, nec ex sex clypeis verum ancile dignosceret. belle!* Error ante oculos eat. *Res ipsa de ancilibus de coelo delapsis nota est ex Liuio et Antiquitt.*

ESTOTE *leuiter, et cum quadam poëtae negligentia positum* Met. 4, 154. Hoc tamen amborum verbis estote rogati. *Ver-*
ba

ba Thisbes lugentis mortem Pyrami et suam, quam iam meditatur. At non placet illud: estote rogati; *et totus versus,* Hoc tamen amborum verbis &c. *Codex Heinsii legit* lacrymis *pro* verbis, *bene: si* Scaliger *essem, alium versum Ouidio commodarem.*

EVANESCERE Trist. 1, 2, 107. Fallor? an incipiunt grauidae *euanescere* nubes. *sed legend. cum optimis* vanescere.

EVANIDVS, *euanescens, resolutus* Met. 5, 435. Pectora in tenues abeunt *euanida* riuos.

EVENIRE: *De oraculis aut praedictis futuris, vbi quae praedicta fuerunt, fiunt.* Met. 3, 524. *Euenient* neque enim dignabere numen honore. vid. Burm. ad Ouid. Fast. 4, 775. et Trist. 1, 8.

EVERBERARE Met. 14, 577. Praepes subuolat, et cineres plausis *euerberat* alis. cf. Gell. 5, 6. *et* Virg. Aen. 17, 866.

EVIGILARE libros; *noue et belle!* Trist. 1, 1, 10?. Aspicies illic positos ex ordine fratres Quos stu dium cunctos *euigilaui* idem.

EVITABILIS Met. 6, 235 Frena tamen dantem no *euitabile* telum conse quitur. *sed tu cito rescri be*: Frena dabat: dan tem non euitabile &c. *v versum genio Ouidian reddidit* Heinsius. *Qui ferat versum talem, qua lem dat nostra editio?*

EX AEQVO: *similiter* Met 4, 62. *Ex aequo* capti ardebant mentibus ambo *simili ardore amoris si mili eademque torrent flamma correpti. Sic et Met.* 5, 565.

EXASPERARE Met. 5, 6 Saeua quietum Vento rum rabies motis *exaspe rat* vndis: *suauiter* ex asperat.

EXCOECARE *eleganter de venis pro* siccare Pont. 4, 2, 17. Scilicet vt limus venas *excoeca* in vndis, Salsaque sup presso fonte resistit aqua Pectora sic mea sunt li mo vitiata malorum: Et carmen vena pauperiore fluit.

EXCOQVERE Met. 14 712. Durior et ferr quod

:us *excoquit* ignis;
! *Noricos optima vena et temperatu-* lin. libr. 34. c. 14. 4, 786. Omnia pur- :dax ignis, vitium- netallis *Excoquit.*

:ARE: *amatorium* '*olum*, *exspuere vi quadam et mo-* ·*odam tussis.* Trist. o. Scit cui latretur, solus obambulet illi, oties clausas *excreet* fores.

ABILIS. Pont. 1, 7, Quod nisi delicti *excusabilis esset*, a religari poena fu- fuit. *sic de eadem* 'ont. 4, 1, 1. crimen *sabile.*

TERE Met. 4, 491. ıque vipereis disten- brachia nodis Cae- m *excussit*; *mouit: orrenda illa imagi- qua pingit poëta nyn.* * Fast. 5, 215. ı *excussa* pruina est. *is solis amota*)

PLVM; *factum, quod imitatione alicuius ir.* Fast. 3, 272. Re- tenent fortesque u, pedibusque fuga- ıt perit *exemplo* post- modo quisque suo. * *exemplo pro* tanquam, ve- lut; *noue ni fallor*, O- *uidius dixit.* Metam. 4, 621. *exemplo* nubis a- quosae Fertur et ex alto seductas (*secretas*) aethe- re longo Despectat terras, totumque superuolat or- bem.

EXERCERE, *de terra, aratrum, atque rastra, omnino culturam susti- nente.* Met. 7, 287. — adunci vulnera aratri Ra- strorumque fero, toto- que *exerceor* anno.

EXIGERE. *quasi in truti- na exagitare.* Met. 1, 118. Spatiis *exegit* quattuor annum. vid. Interp. Per- sii ad Sat. 16. et Burm. ad Ouid. Ep. 17, 177. * *eximere* Met. 7, 338. Of- ficium praestate patri, teliaque senectam *Exi- gite.*

EXIGVVS: exiguum opus, *de Elegis* Fast. 2, 4. *Sic etiam* modi exigui intel- lig. Fast. 6, 22. *vide hoc* voc. in I. Part. clauis. * exigui fumi Met. 15, 351.

EXILIS via, *breuis*, Trist. 1, 2, 86. *Exilem* facio per mea vota viam. *bre- uiorem.*

uiorem quasi reddo. *Omnia plana.* *Heinsius vero et Burm. coniecturis locum obscurare conati sunt, quibus ne hic quidem locum dare possum.*

EXPALLESCERE Met. 4, 106. Serius egressus vestigia vidit in alto Puluere certa ferae, totoque *expalluit* ore. *Adde* Met. 6, 602. et 10, 185.

EXPERIENS, *epith.* *Vlysses* Met. 14, 159. Neritius Macareus Comes *experientis* Vlyssis. *Putant interpretes exprimere h. vocem* πολυμητιν Οδυσσηα. *Sed ego potius credam esse ad mala et labores referendum quos passus Vlysses; vt respiciat ad Odysseam, eumque* ὃς μαλα πολλα πλαγχθη ἐπει τροιης ἱερον πτολιεθρον ἐπερσε. Πολλων δ'ανθρωπων ιδεν ἀστεα και νοον ἐγνω.

EXPERIRI aues, *consulere* Fast. 4, 814. Magna fides auium est: *experiamus* aues. *omina ab eis petamus.*

EXPERIENTIA; *de facto quo periculum facimus,*

aliquid verum, *cus.* Met. 1, 2 illi placet *ex* veri.

EXPILARE: *ve* *signific. vocab.* *ferociter* Met. Inuolat et digit fida lumina con *pilatque* genas facit ira valent *riant libri vel* expellit *legunt* *alii* exspoliat; Heins. et Burm *hil opus ea lect* *detur.* expilare *h. l. vim habet* *rimis sustentat* *auctoritatibus.*

EXPOSITVS Met. Non comes hic Vnquam vexiss ces Hortator non te Polanti *expositum* Lem stro cum crimi ret. *verba Aiaci* *uidiam facere* *Vlyssi, qui p* *auctor fuerat* *insula Lemno* *retur Philocte* *versibus seqq. h* *scriptionem mi* *Philoctetae, qu* *tendunt, miri*

ıdi tributa Aiaci, lium concitandum . Pleni sunt libri emorationibus et ptionibus luctus et iarum Philoctetis. Trist. 5, 2. Cicero pluribus locis. Cf. i Clav. Cic. Histor. loctetes. de gemitu : quae continent Ouid. verſ. 47. ſeqq. .effingii Laocoont. l.

NARE coepta, no- ſine exemplo, ni dictum, pro per- coepta Met. 9, Non coepiſſe fuit, ı expugnare ſecun- eſt.

VIALIS: funebris, . ab Ouidio na- Met. 14, 430. Car- iam moriens canit uialia cygnus.

TARE, de feruen- ua, belle Met. 7, Interea validum po- ıedicamen aëno Fer- t exſultat, ſpumis- ımentibus albet. * qui conatur proſi- ſe tollit vinctus e. ne, de mulieribus iae, in arbores paul- mutatis Met. 11, 78. at illam Lenta tenet radix, exſultantemque coercet, retinet.

EXTENDERE: extentum latus curſu, eleg. Met. 12, 477. iactanti talia Caeneus Extentum curſu miſſa latus. eruit haſta; Qua vir equo commiſſus erat.

EXTREMVS: extrema luna apud Ouid. Met. 2, 117. Cornua extrema velut euaneſcere luna — ſuauiſſime, namque, aurora aduentante, luna longius recedere videtur, et oculos effugere velle, hinc extremo quaſi loco tandem conſpicitur. ſimili fere ratione apud Ouid. Met. 17, 53. extrema tonitrua, quae e longinquo audiuntur, tenuiora. Vid. Burm. ad Petron. c. 22. h. l. lucernae humore defectae tenue et extremum lumen ſpargunt.

EXVERE Met. 14, 777. Bella gerunt: arcisque via Tarpeia recluſa Digna animam poena congeſtis exuit armis. Sed primum de lectione videndum. Plures quam viginti Codices legg. edi- dit

dit *pro* exuit; *quae locutio, cum vltro sit rarior et elegantior, cur non recepta sit a Burmanno, mitor. Certe ego non video, cur repudiandi et tot codd. et regula nota de accipienda infrequentiori, elegantiori lectione, praevulgari, sapiente glossam, aut emendationem. Quod vero rem ipsam attinet, cognita ea plerisque est: sic enim* Corn. Nepos: „Sabini ob raptas bellum aduersus Romanos sumpserunt, et, cum Romae appropinquarent, Tarpeiam virginem nacti, quae caussa aquae sacrorum gratia hauriendae desederat, et T. Tatius optionem muneris dedit, si exercitum suum in capitolium perduxisset. Illa petiit, quod in sinistris illi manibus gerebant, videlicet annulos, armillas; quibus dolose repromissis, Sabinos in arcem perduxit: vbi T. Tatius scutis eam obrui praecepit.„ *Conf. tamen* Liv. libr. I. c. II.

EXVSTVS *adustus* Fast. 4, 473. Antraque Cyclopum, positis *ex* minis. *Adscribi ille locus* Thes. *qui explicuit ib.* re, *totum vrere consumere; nam immortalis praep bus adiectis ver pius vim temere re solitus est.*

F.

FABALIS stipula, *de quo pendent fabales.* Fast. 4, 7 certe ego de vit nerem, stipulasqu les, Saepe tuli pl brua casta, man vers. 734, *vbi in* simina *referuntu* lique fauilla, et *culmen inane* faba

FABRA *pro* fabrilis 383. Mamurius r *fabraene* exactior Difficile est, illud, re, clausit opus.

FABRILIS dextra, *b Vulcano* Met. 4, 1

FACERE aliquid fier *efficere vt* fieri Met. 13, 374. Iam in fine est. obstanti remoui Altaque, capi *faciendo*, Per cepi. * annos, Me

Is tria cum pri-
fecit quinquennia.
it et ita alibi;
la nonnulla exhi-
urman. ad Petron.
inuenire. *Sic Oui-*
let. 5, 264. *factas*
ctibus vndas *appel-*
ippocrenen, fon-
lu vngulae Pega-
rtum. * facere ex-
Pont. 1, 9, 53.
bi *exsequias*, et
funus honoris *Fe-*
murmura Met. 15,
scelus Met. 8, 340.
am Met. 4, 59. no-
primosque gradus
fecit. v. Gradus.
R Senex i. Satur-
ast. 5, 627. Falci-
ata seni duo corpo-
ntes, Mittite. *Sic*
Falcifer Deus *di-*
Fast. 1, 234. *et in*
18. *rursus* falcifer
cur ita vero ap-
s Saturnus, *ter-*
rammatici. Hein-
d primum locum
ausas affert: vel
huic Deo insertio-
rculorum, pomo-
ue educationes tri-
et omnium eius-
fertilium disciplii-
vel quia κρονος et
t. Tom. II.

τρονος idem sit, et falx ideo assignetur, quod tempus metat omnia, et incidat. vide Macrob. Saturnal. libr. 1. c. 7, et 8. *Certe in numis antiquis Saturni imagini videbis* Falcem subiectam.

FALLERE depositum; *fallere eum, qui deposuit, nec reddere depositum; poëtica quadam audacia.* Met. 5, 480. Aruaque iussit *fallere* depositum; *non segetes reddere. Solemnem vero in hac re huius voc. vsum probat* Horat. od. 1, 3. Fundusque mendax arbore nunc aquas &c. * laborem Met. 6, 60. studio *fallente* laborem *de Minerua et Arachne, de arte lanas texendi decertantibus. alii* minuente *pro* fallente. *sed male! eadem diuersitas in Met.* 4, 295. *Occurrit eadem locutio rursus* Met. 14, 121. *Imitatus videtur noster poëta* Horat. (Serm. 2, 2, 12. cf. *voc.* Fallere in Part. I. Clav.) *et nostrum* Statius 12, 230. * fallere *dicitur, quod cumque ita fit, crescit, nascitur,*

tur, vt non facile et certo animaduertatur. Met. 10, 519. *de puero crescente suauissime!* Labitur occulte, *fallitque volatilis* aetas; *infantia.* Et nihil est annis velocius.

FASTI picti Fast. 1, 11. Sacra recognosces annalibus eruta priscis; Et quo sit merito quaeque notata dies. Inuenies illic et festa domestica vobis; (*i. festa publica ob vestra merita in rempublicam, victorias &c. quae itaque domestica vobis festa sunt.*) Saepe tibi pater est, saepe legendus auus, (*Tiberius et Augustus, quia solebant nomina apponi fastis et Annalibus eorum, qui praemia tulerant hoc vel illo die*) Quaeque ferunt illi *pictos* signantia *fastos* Tu quoque cum Druso praemia fratre feres. *vide* Pictus. *Sed adscribenda est nota* Neapol. *ad h. l. et docta, et huc pertinens.* „ Bene miscet Naso annales Pontificios cum Fastis: in illis enim libris, in his visebatur etiam exaratum:

nam qua die
euenisset, fasta
fasta, recensen
in Annalibus.
ter hos duae e
Veteres tabulae
Fastorum nome
ditum; vna, i
ria Deorum i
solemnia Deor
ludi, et feriae i
dem honorem,
ctoriae aliquo
Huius generis
gauit primus
uius; notat Val
2. c. 5. *Ius*
multa secula i
caerimoniasqu
immortalium
solisque Ponti
tum. Cn. Fl
bertino *patre*
scriba, cum i
bilitatis indig
ctus Aedilis
vulgauit, et
ne toto foro
cf. Liv. libr. 9
haec de prin
Alia erat, in
na fere omni
stratuum conti
frequens huius
ptores mentio.
4, c. 3. Tacit.
c. 17. „ * fastu

lege licebat agi 48. *vide Liv.* 1, *et cf. infra voc.* is.
: capere fastus , 9, 16. Illa, confi- sic essem luce su- , Vt *caperet* fastus mus vlla meos * inest pulchris, rque superbia for- ast. 1, 419.
; Met. 15, 54. In- Aesarei *fatalia* flu- ıra. *i. fatis desti- vbi sedes ponen- ant.* * gleba, *a* ıota, *et vita dona-* t. 15, 555. *Fata- bam* mediis aspe- aruis Sponte sua i, nullaque agi- moueri; sumere ominis, terraeque e formam. * cri- *quo pendet fatum* Met. 8, 85. *fatali* parentem *Crine* spoliat. cf. eiusd. ers. 8. sqq. *Sic* 454. *Staminaque* o *fatalia* pollice *eleg.* impresso *rem pingit.* * ırum Met. 9, 412. *nile perniciosum quo Eriphyle pro- diderat Amphiaraum, et quod iam ab Alcmae- one petit Calirrhoe. Fa- bula longioris argumen- ti est, quam quae hic exponi possit. vide* Pau- san. 8, 24. Apollodor. 3, 7. * Fatalis lex *pro* fato. Met. 10, 203. Atque vti- nam pro te vitam, te- cumue liceret Reddere sed quoniam fatali lege vetamur (*siue potius* te- nemur. *vide* Teneri) Sem- per eris mecum, memo- rique haerebis in ore. *Luget Apollo mortuum Hyacinthum; et cupiens mori, se mori non posse dolet; namque fatum, fatalis lex, cui subiecti sunt omnes dii, ipse Iupiter, vetat mori.* * fatalia verba *sunt vatici- nia, quibus fatum prae- dicitur* Fast. 4, 257. Car- minis Euboici *fatalia* verba Sacerdos Inspicit. *Curae id scilicet fuit per hoc tempus Decemuiris.*

FATALITER *ex decreto fati.* Met. 12, 67. He- ctorea primus *fataliter* hasta Protesilaë cadis.

FATICANVS, *nouum et proprium Ouidii ver- bum pro* fatidico. Met.

 9, 418.

9, 419. Haec vbi *fatica-no* venturi praescia dixit Ore Themis. *Nihil mu-tandum. Nonnulli legg.* vaticino. *Sed nouum vocab. poëticum, vere, et librario nullo dignum, eiici non debet. Ego etiam* Met. 15, 436. *ita legendum existimo:* Sic dicere vates *Faticanas*que ferunt sortes. *Vulg. ha-bet:* Faticinasque &c.

FATICINVS. *vox Ouidii noua.* Met. 15, 436. sic dicere vates *Faticinas*que ferunt sortes. *Sed vid.* Faticanus.

FATIFER *pro* letifero. Met. 251. Intima *fatifero* rumpit praecordia *ferro.*

FATIGARE *eleg.* Met. 5, 485. lolium tribulique *fatigant* Triticeas messes, et inexpugnabile gramen. Trist. 5, 1, 62. Hoc erat, in gelido quare Paeantius antro Voce *fatigaret* Lemnia saxa sua.

FATVM, *de homine, de quo pendet fatum, aut qui exigit fatum, noue.* Fast. 5, 390. stare simul casu Troiae duo *fata* (*homines*) videres: Hinc puer Aeacides, hinc Io-ue natus erat.

FAVERE Fast. 1, 7
spera lux oritur:
animisque *fauete*
dicenda bono su
verba die. *vid.*
uere *in I. Parte*
Kalendae Ianu
dies totius anni
nouo magistratu
munusculis, mu
perstitionibus.

FAX *fustis incisus*
gnum quodcunqu
tum, non enim
fax *est cera et ol*
cta teda Fast.
Ipse genu posito
exsuscitat aura
mit quassas, com
que *faces. ligna*
Nihil hic de
mutanda cogit
at qualis, elega
tida, descriptio
cf. Met. 3, 508.
laris Ouidii vi
eius generis, cu
est, imaginibus
citur.

FEBRVA Romani
piamina patres
19. Denique q
que est, quo pect
stra piamur, Hc
intonsos nomen
anos. *origo a Gra*
petenda cf. vers. 3

FELIX arbor, *fertilis, vt saepius* Pont. 3, 1, 19. Rara, neque haec *felix*, in apertis eminet aruis Arbor; et in terra est altera forma maris. *Bene* eminet de arbore *surgente in aruis. Sic et* Fast. 5, 197. &c. * poma *felicia, optima.* Met. 9, 92. totumque tulit praediuite cornu (cornucopiae) Autumnum, et mensas, *felicia poma*, secundas.

FERALIS papilio. Met. 15, 374. *ferali* mutant cum *papilione* figuram *vid. voc.* papilio. * dies ferales *apud Rom. IX. Kalend. Mart. acti ita dicti, quia inferiae mortuis offerebantur, et placabantur sepulchris. vid.* Fast. 2, 34. *et ibid.* 569. et 570. cf. Alex. ab Alex. Genial. dier. libr. 5. c. 26. *et lege* Fast. 2, 543. - 546. et - 564.

FERIRE Solem cacumina, Ouidius Met. 9, 93. et *saepius dicit, vbi primum ortum solis, montis cacumina collustrantis, narrat; quae locutio nescio an ab alio poëta vsurpata sit, propriaque Ouidio.*

FERVERE. vulnus *feruens*; *vere et eleganter!* Met. 4, 120. nec mora, *feruenti* moriens e *vulnere* traxit. (*ferrum.*)

FESTINARE aliquid, *properando efficere* Met. 11, 576. et iam quas induat ille *Festinat* vestes; *propere fecit, fingit, aut parat.*

FESTINVS *pro* festinans, *vocem ab Ouidio primo vsurpatam puto.* Met. 11, 348. cursu *festinus* anhelo Aduolat armenti custos Phoceus Aneton.

FETVS triticeus *pro* tritico Fast. 1, 693. Triticeos fetus, passuraque farra bis ignem, Hordeaque ingenti foenore reddat ager.

FIBVLA *cingulum, aut proprie, cinguli annexa fibula est* Met. 8, 318. Rasilis huic summam mordebat fibula vestem; *Aut vestem dicit fibulis a summo connexam, ac* Dorida *appellatam; qua cum olim vterentur Athenienses mulieres, vnum, qui a pugna cum Aeginetis superfuit solus,*

lus, fibulis totum perforantes intermerunt; unde postea statutum ut eae ladibus vestibus, quae lineae sine fibula erant, in posterum uterentur; aut vestem post humeros fibula collectam intelligit, ut esset expeditior ad venandum; qualem Meleagro Balbus *assignat* libr. 1, 433. At tibi collectas soluit iam *fibula* vestes. *Fibularum autem inuentum Vulcano dabimus, si Homerum sequemur, qui* Iliad. 18. *scribit, eum Deum apud Eurynomen et Thetiden Oceani filias nouem annos fibulas, et monilia conflauisse. Versus autem proxime praecedens:* Venit Atalante Schoenei pulcherrima virgo; *certo expungendus est; omissus etiam in melioribus Edit. inde a Ciofanio, qui satis monstrauit, eum spurium esse; namque nec in vllo libro antiquo reperitur, nec eo opus, cum vers. praeced. eam iam nominauerat. (Tegaea vrbs est Arcadiae, patriae Atalantes) nec dignus est*

Ouidio: secunda S *enim in* Atalante, *tra aliorum exempl ducta; denique ec est illa* Atalante *cum filia Schoenei, cu men h. libro fili sistatur non Sch* Arcadica, non Boe *quod non hic ferei licet Statius eunde rorem errauerit* li vers. 563. *qui de* dica Atalanta *lo ea narrat, quae v de altera illa Bo De* Atalanta quae rit libro 8. Met. *fi fi* cf. Callimach. in Dian. 215. sq. et var. Hist. 13. c. 1. rizon. Nott. *Ce videtur Ouidius v* Atalanten *sistere qu* millam *sui operis rem Virgilianae nae.*

FIDES polliciti; *si v ctio est, pro* vero *dato pollicito.* M. 107. Pollicitique tangendo singula *promissum enim quodcunque Mid geretur, in auru tatum iri.* Heinsi *ro emendat, secu*

: pollicitamque fi-
t. f. t. nec tamen
esse videtur; nec
ni codici fidem ha-
aliis renuentibus.
Met. 9, 406. fient-
ares in vulnera fra-
Legerem, si lice-
vt habent plurimi
fientque pares in
e fratres. Nun-
autem concesse-
Heinsio lectionem
Iura constitutam
: ibuntque pares in
a fratres. Cui enim
persuadebit, ex
natum esse ibunt?
aepius solet, more
hoc est, pessimo,
lare locum, si ge-
vnus et alter oc-
it, vbi aliud quod-
verbum. Mira-
urmannum hanc
em recepisse, si
rimam malam le-
m inuenirem. Rem
ipsam quod atti-
atet, esse Eteoclen
ynicen pares in vul-
ratres, vt notum,
men, si placet, Sta-
hebaid. in primis
3, 69. 11, 306 &c.
m Antigones Sopho-
e.

FIGVRARE mutare Fast. 6, 142. Naeniaque in volucres Marsa figurat anus. de carminibus, incantationibus Sagarum. quoduis dictum priscum saeculum dixit naeniam. Neapol. ad h. l.

FINGERE Trist. 2, 474. Quod valeant tali, quo possis plurima iactu Fingere; damnosos effugiasque canes. Est h. l. Fingere eleg. diuersas talorum facies exhibere, quod vbi fit, iactus est felicissimus, et dicitur Venus. vide Canis. * fingere manus manibus est premere Fast. 5, 409. Saepe manus aegras manibus fingebat amicis. Sequentem versum: Morum, quos fecit, praemia doctor habet; Heinsium genuinum esse negat, putans, nihil eum spirare, praeter merum frigus, et Latinitatem semibarbaram a quo tamen equidem plane dissentio. mihi neque versus friget, neque facere mores, phrasis barbara, etsi insolens videtur. * quia forma fingendo rebus inducitur, saltim ex-

FLEXIPES *longe elegantissimum hederae epitheton, ab Ouidio natum.* Met. 10, 99. Vos quoque *flexipedes* hederae venistis. *Ita enim lectionem veram constituit* Turneb. Aduers. 1, 23. *In vulg. et nostra Editione male legitur* flexibiles. *Flexipes hedera est, quia flexuosis et errabundis flagellis, velut pedibus, serpit.*

FLEXVS, *ipse actus flectendi* Fast. 1, 143. Et mihi, ne *flexu* ceruicis tempora perdam Cernere non moto corpore bina licet. *Ita Cicero* flexum aetatis *dixit. vide hanc vocem in* Claue Cic. Ernestin.

FLORIDVS *floribus abundans* Fast. 3, 739. * serta florida *sunt e floribus facta* Fast. 6, 312.

FLVITARE, *venuste de velis a vento inflatis circa malum volitantibus* Met. 11, 470. Vela spectat summo *fluitantia* malo.

FOCVS a flammis et quod *fouet* omnia dictus; Qui tamen in primis aedibus ante fuit. Fast. 6, 301.

FONTANVS *voca dianum.* Met. 1 illum *fontana* *Numina* Naiade 1, 8, 46. Solebar ta *fontanas*, nec addere aquas. *Vt uidius saepius e bulo, vt* Fast. . Fast. 4, 654. &c.

FORDA, bos pra *antique.* Fast. 4 *Forda* ferens bos cundaque, dicta rendo. Hinc eti tus nomen hab tant.

FORMA *pro ipso l quatenus respici corpus.* Met. 1, 1. na fert animus dicere *formas* c *Canam homines n in noua corpor vocab.* formam o *re ostendit* Bur ad h. l. laud. (declam. 152. *S noster poëta ita ea vsus.* Trist. 1, 7, 1 mina mutatas ho dicentia formas. hominibus homin mas *habes. Plu empla dat* Drake Sil. Ital. 15, 86. *rito igitur Scalige*

dii hunc locum culpat Poët. libr. 6, pag. 862. *propter insolitatam dicendi rationem*; *immerito idem damnat vocab.* et illas. *Quid est*, *ait*, et illas? *et illas*: *et quid aliud?* „*Scilicet et te mutauerunt dii in Zoilum*; *qui carperes quae recte se haberent. Namque verba*: Nam vos mutastis et illas: *reddunt inuocationem ad Deos probabilem*, *quorum auxilium eo magis petat*, *quo magis ad eorum vim et secreta imperia pertineant*, *quae sit narraturus*; *Quodsi displicet vox* et, *poteris legere*: nam vos mutastis in illa (*sc. corpora*, *formas*) *sed neque hoc Ouidius profecto scripsit*, *neque opus*: et *h. l.* pro etiam *posit. non plane redundat*; *aspirate coeptis meis*, *ó dii*, *nam vos* etiam *debetis*, *si felicem successum me habere liceat*, *quippe vos mutauistis has res*, *de quibus canam*. *At vero Scaliger ex diuitiis ingenii sui*, *pauperis scilicet*, *Ouidio impertiri benigne voluit*, *et tale initium Metamorph. constituit*, *loco Ouidiani*:

Quas mutata nouas *immotis* corpora *formis*
Induerint facies: *se vt mirarentur in illis!*
Tecta fide veterum canimus miracula vatum
Dii quibus imperium *hoc*, verum variare figuras,
Et *fluxo reparare orbi sua semina*, coeptis
Aspirate meis.

Quale primordium? cur immotis formis? *addito scilicet*; facies nouas? *Cur?* se vt mirarentur in illis. *Vituperat Scaliger vnum vocabulum* et *abundanter positum*; *et ipse dimidium versus non abundans solum*, *verum etiam ridiculum vltro canit*. *Quid enim sibi id vult in propositione argumenti? an vult Ouidius canere admirationem horum mutatorum hominum? Et denique*, *quanta intolerabilis loquacitas poëtae in initio promittentis*

tam

tam vasto hiatu! Attuli uberius hoc loco, quae veritas cogitare iubebat, vt inde tirones discerent se abstinere a culpandis poëtis summis, et diffidere criticis morosis et subtilioribus iusto.

FORMIDO *venatorum funiculus, quae* linea *dicitur:* Fast. 5, 173. Dum noua lanugo, pauidos *formidine* ceruos Terret: et est illi praeda benigna lepus. *venationis enim voc. proprium est*, formido. *vide* Benignus.

FORS: *Si fors tulit*, *pro* fortasse, *ad* Homericum frequens illud ὧδε δέ τις εἴπεσκεν, Met. 11, 752. Proximus aut idem, *si fors tulit* &c.

FORTIS: vulnera *fortia* Met. 15, 694. Illam, demisso per *fortia vulnera* telo, Pro populo cecidisse suo. *Ita enim legend. Aliae omnes lectiones nihili sunt.* * *fortia* dicta; *aspera*, *saeua*, foribusque expellere tentat Cunctantem, et placidis miscentem *fortia* dictis. * exempla Fast. 4, 847. arma Fast. 5, 587.

FOVERE artus. *poët. de lauatione.* Met. 8, 657. Erat alueus illic Fagineus curua clauo suspensus ab ansa: Is tepidis impletur aquis; artusque *fouendos* Accipit.

FRAVS: *damnum* Fast. 6, 173. Piscis adhuc illi populo sine *fraude* natabat.

FREMERE Met. 6, 146. Lydia tota *fremit. Intelligunt omnes interpretes de indignatione et dolore popularium Arachnes sed non video, quidni possit simpliciter accipi de fama peruagante terram. Tum sequentia fauent, tum dignior fama illa Mineruae facta, quam indignatio. denique plane similis est locus, et vox* fremere *sic vsurpata* Met. 13, 47.

FREQVENS *terra aliqua re, est vbi copia eius rei* Met. 4, 619. Vnde *frequens* illa est, infestaque terra colubris; *vnde in illa terra frequentes angues. Sic et* Fast. 6, 528.

FRETVM Met. 6, 77. Stare Deum pelagi longoque ferire tridente Aspera saxa facit (*pingit Mineru*

nerua texens) medioque e vulnere saxi exiluisse *fretum*; quo pignore vindicet vrbem. *Lectio dubia et magis dubia a copia verborum Virorum doctorum ad h. l. reddita. Codd. plurimi legg.* fretum; *nonnulli tamen etiam* ferum. *Quae lectio posterior facillima quidem, et, nisi egregie fallor, eadem vera. Videt omnis lector, h. l. agi de certamine Deorum in condenda vrbe Athenarum; de qua haec* Hyginus 164. Inter Neptunum et Mineruam cum esset certatio, qui primus oppidum in terra Attica conderet, Ionem indicem sumserunt. Minerua, quod primum in ea terra oleam seruit, quae adhuc dicitur stare, secundum eam iudicatum est. At Neptunus iratus, in eam terram *mare* coepit irrigare, quod Mercurius, Iouis iussu, ne fieret, prohibuit. Itaque Minerua ex suo nomine oppidum condidit, quod oppidum in terris primum dicitur constitutum. *Hoc itaque et alio loco Varronis sustentant viri docti lectionem* τὸ fretum, *quum alia illa* ferum *designet equum in illa contentione procreatum a Neptuno, vt fabula notissima tradit. Locus* Varronis *hic:* Cecrope regnante, cum circa arcem Atheniensem olea arbor forte enata esset, et iuxta aquarum scaturigo emanaret; consultum super hoc, velut prodigio Apollinem respondisse, per oleam Mineruam, per aquam Neptunum indicari, eosque Deos inter se certare, vter vrbi nomen imponeret. Postea Neptunum iratum, quod Mineruae nomen inditum esset vrbi, magnam aquarum vim effudisse. *Huc respicere* τὸ fretum *dicunt* Interpretes. *Enimuero non videntur interpretes vidisse, vt sit, quidnam hic locus, et ingenium poëtae, et Minerua pingens flagitet. Si vera lectio est* fretum; *inundationem respicit poëta; eam igitur pinxit Minerua: at, vt nihil dicam,*

des ramos. *Ceterum pro* narrarent *legunt* Heinf. *et* Burm. Inciperent; *vt notet, dum* narrare incipiunt; *non male, cum feptem codd. auctoritatem faciant. Non tamen necesse habebat Burmannus, ingenti vi locorum probare vsum verbi* incipere eum, *quo notet* narrare incipere; *namque est frequentissimus. Verba autem ipsa ab Ouidio mira elegantia coniuncta ad rem pingendam, quae celeriter, et ita fit, vt simul ambo idem et videant, et experiantur. Bene hinc bis* frondere *et illud* Baucis, Baucida &c.

FRONTES, *frontes librorum primam paginam vel membranam, quae titulum habeat, mihi recte intelligere videtur Burmannus* ad Trift. 1, 1, 11. Nec fragili geminae poliantur pumice frontes, Hirfutus paffis vt videare comis. *Adscribere lubet eius notam*: „*Frontes* librorum ego *primam* membranam intelligo, vt ex Trift. 1, 1, 109. app[illegible] tera turba pala[illegible] oftendit apert[illegible] detecta nomi[illegible] geret. gemina[illegible] frons, quia et[illegible] minis parte ext[illegible] tulus obuoluto[illegible] fcribebatur; et[illegible] cum euolueretu[illegible] ma parte iter[illegible] vel titulus libri[illegible] tur et hinc *pri*[illegible] faepe etiam de[illegible] bus dicitur, [illegible] Phaedr. 4, 1. [illegible] frontes geminae[illegible] tur pumice, lic[illegible] (ad Catull. C[illegible] membranaceam[illegible] adglutinatam v[illegible] exterius habebat[illegible] feu titulum, [illegible] infcriptionem v[illegible] tionem. Illae[illegible] frontes geminae[illegible] exterior et inter[illegible] pumice poliebat[illegible] aequabatur, ne[illegible] effet, vt nofter i[illegible]

FRVGILEGVS *epit*[illegible] *micarum, pulch*[illegible] *Ouidio natum.* 626. Hic nos *fr*[illegible] adfpeximus agm[illegible] go Grande onus[illegible] formicas ore ger[illegible]

pennis, *alatus;*
et. Pegasi Met. 4,
Pennisque *fugacem*
on et fratrem, ma-
le sanguine natos.
rit quippe fabulam,
fertur Pegasus, *e-*
alatus, et Chry-
ensem aureum in
tenens ex collo
sae, reciso capite,
exsiliisse. cf. Pin-
Olymp. 13, 89. et
ast. ad Hesiod.
gon. vers. 287.
dat Burmannus.
, virga fulva. Met.
91. *vide* Virga.
VS Trist. 2, 491.
fumosi luduntur
Decembris. *Forte*
s fumoso. *epithet.*
lelectum, pro hu-
ensis Saturnalibus.
E Met. 12, 247.
s ab aede Lampa-
densum rapuit *fu-*
corufcis. „Funalia,
ente Isidoro libr.
10. erant *cande-*
exstantes stimu-
habentia, quibus
ili cera, vel hu-
di alimento lumi-
obliti figebantur.
coniicio fuisse hoc
lychnuchum traba-
et. Tom. II.

lem de fornicato laqueari et camera caeli cauum referente pendentem, lampadibus, aut lucernis stellatum. Virg. Aen. 1, 730. *Dependent lychni laquearibus aureis incensi et noctem flammis funalia vincunt.* Petron. c. 30. *lucerna bilychnis de camera pendebat*,, Farnabius.

FVMVS, lacrimosus. Met. 10, 6. Fax quoque quam tenuit (*Hymeneus, qui solebat in nuptiis praeferre facem*) lacrimosa stridula fumo vsque fuit nullosque inuenit motibus ignes. *vide* lacrimosus.

FVNDAMEN Met. 15, 433. Mole sub ingenti rerum *fundamina* ponit. * 5, 361. Ambibat Siculae cautus *fundamina*; *quae scil. metuerat*, cf. vers. 356. ne lato solum retegatur hiatu, *cautus sedulo ambit terram Siculam, et videt, an fundamenta bene adhuc consistant.*

FVNEREVS, *fatalis, qui mortem dat, efficit.* Met. 8, 512. *funereum* torrem medias coniecit

in ignes. cf. verf. 451. fqq. * *mortem praefagus.* Met. 10, 453. ter omen *Funereus* tubo letali carmine fecit.

FVNESTVS: taxus funefta, *bene! quia maxime venenofa, et letifera, vnde* taxica *appellata notat Plinius.* Met. 4, 432. Eft via decliuis *funefta* nubila *taxo,* Ducit ad infernas per muta filentia fedes. cf. Hercul. Fur. Pfeudofenecae. 835.

FVRCA bicornis Met. 8, 650. *Furca* leuat ille *bicorni* fordida terga fuis, nigro pendentia igni. *Carnarium defcribit, vbi carnes ficcandae fufpendebantur, aliaque, vfibus quotidianis neceffaria; Erat autem foco proximum, et fumo proinde expofitum. vide* Petron. cap. 135. *ibique* Burm. *et cf.* bicornis.

FVRIALIS: aufa furialia Met. 6, 83. vt tamen exemplis intelligat aemulo laudis Quod pretium fperet pro tam *furialibus* aufis * arma furialia Met. 6, 591. *Furialia* accipit *arma.*

FVRIATVS, ignis, *rente amore.* Faft. Interea iuuenis regius *ignes* Con cocco captus am rit. *ignes concipi* tos *et* furit, *ce placet; quare Heinfiana accipi detur, quae hal pro* furit. *etiam mannus in vllo inueniffe codice.*

FVRIOSVS, tibia Faft. 4, 341. E comites, *furiofa* bia flatur. (*i. a cautum furunt*) riunt molles tau ga manus. (*de Cybeles facerdoti*

FVRTIVVS: furtiu ptas Met. 4, 32 tibi fine aliqua (eft; mea fit *furt* luptas. *namque de amoribus illic pius apud noftru de* Furtum.

FVRTIVVS vir, Pont. 3, 3, 56. ab his omnis rig mota libellis Qu *furtiuos* arcet *viros? vide* Furt

FVRTVM, *infidia* 13, 111. Nec

caelatus imagine
si Conueniet timi-
ratacque ad *furta*
rae. *Vlyss:s cuius*
t insidiae metantur.
ic. Caelatus. * *se-*
de clandestinis amo-
, *adulteriis, apud*
. occurrit Met. 1,
It. 4, 174. et. 9,
Fastor. 2, 183. it.
46. et 6, 433. &c.
furtum *est, quid-*
occulte fit.
pro fusus, effusus;
ian. Voc. Met. 11,
Miscuerat paris
rem muneris vndis,
per rictus aurum
re videres. *vid.* Au-

teres. Met. 6, 22.
eretem versabat pol-
fusum. *totus locus*
nus eorum, in qui-
vires ingenii Oui-
elucent, quod par-
bus decus adiicere
num possit, et ri-
s imagines pingere
ssime.

G.

S: *cur* Gallos, qui
idere, vocamus, *vi-*
nd Ouid. Fast. 4,
361. Inter viridem Cy-
belen, altasque Celaenas
Amnis it insana, nomi-
ne Gallus, aqua. *Qui bi-*
bit inde furit. procul
hinc discedite queis est
Cura bonae mentis. *Qui*
bibit inde, furit. nota
eleg. Ouidianam in repe-
titione. cf. vers. 243.

GARRVLVS *elegantiss. e-*
pith. riui, et in nostra
lingua vsurpatum. Fast. 2,
316. Antra subit, tophis
laqueataque pumice viuo.
Garrulus in primo limi-
ne *riuus* erat.

GAVDERE aliquid Pont. 3,
4, 48. Et *gaudere* ali-
quid res mihi visa noua
est.

GEMELLIPARA *vocabu-*
lum Ouidio proprium,
epithet. Latonae, quae
vno partu ediderat A-
pollinem et Dianam Met.
6, 315. Magna *gemelli-*
parae venerantur numina
Diuae. Sic et Fast. 5,
452.

GEMERE *eleg. de fenestris*
concussis ictu, dum a-
periuntur. Pont. 3, 3,
10. Subito pennis agita-
tus inhorruit aer. Et
gemuit paruo mota fe-
nestra. *fictio illa poëtica*

praecellit egregie; est digna molli et suaui Ouidio. Tota illa Epistola fere eadem ad finem voluptate condita; neque, nisi fallor, forte haec optima omnium ex Ponto missarum fuerit.

GEMINARE Met. 2, 200. Ardet in immensum *geminatis* ignibus Aetna, *quia iam ignem perpetuum Aetna alit, duplicatur ille ab aestu solis et omnis ardet. Burm. pro ignibus, legend. putat viribus. Non ego.*

GEMINVS: *Cecrops geminus* Met. 2, 555, *siue ob longitudinem Corporis, siue idcirco quod, cum esset Aegyptius vtrumque linguam sciebat, (et graecam et aegyptiam.) Ita ipse Hieronymus chronico Eusebiano ad annum CCCLX. vbi vid. Scalig. et cf. Meurs. Regn. Attic.* 1, 6. *seq.* * geminus *Chiron dicitur, quia gemina eius facies, Centauri est.* Met. 6, 126. Vt Saturnus equo *geminum* Chirona creauit, Vltima pars telae *(texti Arachnes)* tenui circumdata limbo, Nexilibus flores hederis [...] tertextos. *Satu[...] Philyra, Oce[...] concumbens, [...] ne Opis vxoris [...] deprehenderetu[...] equum se com[...] sicque Centau[...] nuit Chironem [...] Virgilius Geor[...]* Talis et ipse i[...] uice effudit eq[...] iugis aduentu [...] turnus, et altu[...] hinnitu fugiens [...] acuto. *Regi[...]* Munker. ad Hy[...] 138.

GEMMA: gemma[...] Ouid. Met. 1[...] nas *pauonis* [...] *res et splendid[...] quam suauite[...] poëtice!*

GEMMANS: *ge[...]* sceptra f. *aut,* [...] *ge[...]mis distinct[...] nata, aut qua[...] dum gemmaru[...]* Met. 3, 264. Si[...] *mantia* dextra [...] tenere decet. *Iuno, et, adue[...] tione per omn[...] digna.*

GEMMEVS Fast. 2 [...] proximus hesp[...]

iturus in vndas
a purpureis cum
mit equis.
SVS flos, *noue*
211. Hunc meus
t *generoso* flore
. *Simili elegan-*
t. 15, 710. Sur-
s *generoso* palmi-
s *dixit poëta*.
S *noue et pulchre*
o, *quum enim*
esse constet, quod-
pertineat ad ge-
urandum, vt se-
eniale Annae Pe-
Fast. 3, 523 Vi-
geniale, pulcher-
ppellatur Met. 4,
nialis consitor v-
esneri Thesaurus
ari hoc loco pos-
epithet. platani.
0, 95. platanus
, acerque colori-
par. *Gesnerus in*
ro ita dictam pla-
putat, quod sub
uiuari veteribus
uisset. Qui mos,
m negandus est,
inde epitheton
usim explicare.
conuiuari solum,
etiam delectatio-
teris quamcunque
solebant sub hac
amoena, opaca, elegan-
ti arbore. Arbitror ideo
genialem *dictam, quia*
voluptuosa quasi arbor
est, talia enim quaecun-
que genialia dici, aliunde
abunde constat. Cete-
rum in illo loco Ouidii
perpende miram poëtae,
in adponendis arboribus
epithetis, artem, et mi-
rare eum, si placet, me-
cum. * tertum *geniale*
Met. 13, 929. Non data
sunt capiti *genialia* serta:
nec vnquam Falciferae se-
cuere manus. *intactus*
cespes; nec sertum inde
collectum vsquam, nec
quidquam decerptum.

GENITALIS: Corpora genitalia f. *elementa* Met. 15, 239. Quattuor aeternus *genitalia corpora* mundus Continet.

GENITIVVS: nomen genitiuum, *est* Gentis, *quod proprie* nomen, *differens a cognomine et agnomine* Pont. 3, 2, 273. Adiectique probent *genitiua* ad nomina Cottae, Si tu non esses interitura domus. *Nempe Cotta Messalinus*, M. *Valerii Messalae Coruini, orato ris illius, summi filius,*

iste, ad quem scribit poëta, adoptione in Aureliam gentem transierat, vnde et Cottae cognomen adsciuit. * genitiua imago Met. 3, 331. percussis anguibus isdem Forma prior rediit, *genitiua*que rursus imago. *prima, quam habuerat, cum nasceretur. Sunt qui legant*, genitiui, *vt ad Apollinem* γενητορα referatur. *de quo cons.* Macrob. Saturn. 3, c 6. *sed frustra sollicitatur lectio.*

GENS, *natio, quae plures populos comprehendit*, Met. 2, 215. Cumque suis totas *populis* incendia *gentes* in cinerem vertunt.

GENTILIS, *qui est eiusdem gentis, vt notum; bene* Fast. 2, 198. Vna domus vires et onus susceperat Vrbis: Sumunt *gentiles* arma professa manus. *de Fabiis trecentis.* cf. *verss. praecedd.*

GERERE ora Met. 4, 135. oraque buxo Pallidiora gerens, exhorruit aequoris instar, Quod fremit, exigua cum summum stringitur aura. *sed pro*

fecto dubito, . *tinum*, gerere . ora *quidem occ apud Virg. Ae* *Ouid. ipsum*, M et 13, 733. q *abesse videtur illa nostra lect* ora. *Heinsius i dauit* rigens p Pallidiora rig *Graecismo*, *v ipso Met.* 4. l Summa riget. rigendi *mihi bene h. l. plac rem ego* FREM que buxo Palli *mens*; *nam statim*: exhorr mit &c. *et tali ctio non infreq optimos poëta strum ipsum. tionem cum* b tur Nemesianu pallidior *buxo* que simillim *Verba autem* *uidiano ingen testes*; exhorr ris instar; Q *mit* — exigu summum — str aura. *Singula ua luce rem et ponunt sub*

ra gerere Fast. 2,
Sub Ioue durabant,
pora nuda *gerebant*,
ectora nuda gerere
2, 585. tempora re-
t foeno * Met. 5,
Applicat hic hume-
d magnae saxa co-
ae, Tutaque *terga*
s (*i. habens, prae-*
) aduersaque in ag-
versus sustinet in-
s.
:N *de infante non-*
nato Met. 9, 280.
RARE lanam Met.
, Siue rudem pri-
lanam *glomerabat*
bes. * Met. 14, 212.
ns eiectantemque
tas Ore dapes et
mero *glomerata*
ntem. * *belle ad*
pingendam Met.
251. tellus glome-
ogitur vnda.
LIS Catena, i. *te-*
Met. 4, 176. cf. vers.
et 179. * stamen
le, *pulchre!* Met. 6,
Et *gracili* geminas
dunt, stamine telas.
bra gracilis Trist. 4,
6. Si *gracilis* stru-
effugit *vmbra* ro-
* limes Trist. 5, 6,
Quam multae *gra-*
cili terrena sub horrea
ferre *Limite* formicae
grana reperta solent. *
materia Pont. 2, 5, 26.
Materiae *gracili* sufficit
ingenium. * eleg. Met.
10, 140. *de Cupresso*. Si-
dereum *gracili* spectare
cacumine coelum *i. te-*
nui.
GRADVS amoris Met. 4,
59. Notitiam primosque
gradus vicinia fecit. *Non*
est ἐν δια δυοιν *vt pu-*
tant alii; sed *vocab.*
Gradus *spectat ad vers.*
seq. Tempore creuit a-
mor. *adeoque primos*
gradus amoris intell.
Sunt autem primi gra-
dus amoris, visus *et* col-
loquium *de quo* cf. Part. I.
huius Clauis in voce *Li-*
nea et *Addenda* pag.
396. * gradus suspen-
sus Fast. 6, 338. Spem
capit obscoenam, fur-
timque accedere tentat,
Et fert *suspensos*, corde
micante, *gradus*. *Venu-*
ste, *ad pingendum*, *ta-*
cite et extremitate pe-
dum tantum timide re-
pentem.
GRAIVS Met. 4, 537. spu-
ma fui: *Graium*que ma-
net mihi nomen ab illa

sc. ἀφροδιτη. *Verba Veneris blandientis et precantis patruum Neptunum, summa cum arte hic tributa Veneri.*

GRAMINEVS campus, *de campo Martio* Fastor. 3, 519. Altera *gramineo* spectabis Equiria campo, Quem Tyberis curuis in latus vrget aquis. *Altera dicit Equiria, quia prima acta* 3. Kalend. Martias. *Pulchre:* Tybris curuis in latus vrguet aquis; *erat enim Martius campus positus prope Tyberim.*

GRANDIS: ingenium *grande* Met. 6, 574. *grande* dolori Ingenium est: miserisque venit solertia rebus. *Nonnulli legunt* Doloris, *sunt et alia discrimina codd.* h. l. *sed leues diuersitates quis a me exiget?*

GRANDIOR aetas Met. 6, 28. Non omnia *grandior* aetas Quae fugiamus habet, seris venit vsus ab annis. *Locus translatus ex* Euripide *Phoeniss.* 531. *Cuius haec sunt:* Ω τεκνον, ἐχ ἁπαντα τω γηρα κακα, ἐτεοκλεες, προσεςιν, ἀλλ' ἡ ἐμπειρια ἐχ ξαι των νεω τερον.

GRAVIS: *graue* tempestate Me *vide* Sidus. *infelix.* Met. 1 tus auspicio *vide* Auspiciun ue est; *exqui tate, pro,* nc *dedecet, vel si Melius senties dici potest, si* 5, 199. Quae hi forma grau rare modestae, nerum matri r la Deum: Ver rabam: Zeph spexit; abiba quitur. fugio: le fuit. *At bo qualis pulchri incisis istis br vix pulchrior potuit, quam versus.*

GVSTARE *pro* Fast. 6, 169. cur illis *gusten* Kalendis.

GVTTA, *macu* 5, aptumque cc men habet: *va* tus corpora *gu* Stellatus. *saepi*

o pro maculis po-
er, tum apud O-
tum apud Plin. vt
37. c. 10. vide, si
et vacat, Salmas.
lin. p. 92.

H.

E puerum, i. ab eo
i. Met. 4, 316. Cum
m vidit, visumque
it habere. Notat
tatem amoris exar-
tis illud: vidit vi-
ue optauit; Oui-
repetitio. * Met.
,5. Nil nisi frater
quod abest id ha-
ius vnum. Hunc lo-
vnam ob caussam
mus, quo Heinsii
um indicaremus
futaremus duobus
s; namque profe-
tie vir doctus so-
uit, quum talem
s adscriberet:
c mendosa sunt aut
rina, potest tamen
i: id habebimus
, Atqui sunt ea
Ouidiana, vt mi-
Heinsium non me-
se solitae poëtae ele-
ae quaesitae ex con-
s sibi relatis et pa-
ribus. Byblis amans fratrem dicit, Nil nisi frater eris; adeoque non amans, quod obest, id habebimus vnum, vnum hoc futile commodum habebis, namque quod obest, fratrem ego te habebo, pulcherrimum, et id ipsum, quod frater sis, obest. tu me amantem habebis sororem, sed obest quod sim soror, cum amem. cur autem perdo verba in re nota?

HABILIS telis, i. aptus Fast. 2, 14. His habilis telis quilibet esse potest.

HABITVS locorum, natura, genus Met. 4, 765. Cultus habitusque locorum quaerit Abantiades. Nonnulli etiam legunt genus pro habitus; accipientes glossam pro vera lectione, vid. Quaerere. In versum sequentem foeda lectio irrepsit, Narrat Cyncides moresque habitusque virorum, Aut legendum est superiori versu 765. cultus habitusque virorum, quod tamen sine vlla caussa fieret, aut h. Vers. leg. Narrat Lynci-

des mores habitusque locorum. *Malim tamen ego ita*: Narrat Lyncides, cultusque habitusque locorum, *e frequenti illa Ouidiana repetitione, quae iam in hoc libro (namque numeraui aliam ob causam) sedecim occurrit.*

HASTA recurua, i. *acus celibaris, diuersa ab acu comatoria, qua compago crinium sustinebatur et quae graecis* βελονης Fast. 2, 560. Nec tibi, quae cupidae matura videbere matri, Comat virgineas *hasta recurua* comas. *Inter ritus nuptiarum erat, sponsae comam cuspide hastae, quae quidem in corpore gladiatoris abiecti occisique stetisset, dirimere, vel vt quemadmodum illa coniuncta fuisset cum corpore gladiatoris, sic sponsa esset cum viro, vel quod hasta Iunoni esset sacra, vel quod aliud quodcunque significaretur. Vide rationes alias huius moris, easque etiam nonnullas ridiculas apud* Plutarch. Quaest. Rom. cap. 87.

Adde Brisson. d
Nupt. pag. 41.
tum iam ab Bu
ad h. l. Ouidii.

HAVRIRE pulueri
plurimum puluei
reptum coniicere
te, Met. 9, 35.
uis *hausto* spar
puluere palmis
vicem fuluae tac
uescit arenae. vic
Tactus *et* Flauel
latus: *confodere*
intelligam inde m
ram ductam, qu
hauriatur quasi
Met. 9, 413. Cog
que latus Phegeiu
ferit ensis. cogna
maeon Phegeo
quia affinitatem
contraxerat. vid
le aurum. * suspi
14, 129. Respici
vates et suspiratib
stis * Ibid. ver
ego pulueris *ha*
stendens cumulu
arenae pugilum.
hausta *de oppress*
sa fluctibus Fast.

HAEREO Met. 1,
patris blandis
ceruice, lacertis
imago Daphnes
xae collum pa

ad viuidam imaginem item efficiendam Met. 4, 27. Qui senex ferula titubantes ebrius artus sustinet, et pondo non fortiter haeret asello. *Omnia verba electa, venustissima*, senex ebrius *in comitatu Bacchi* sustinet artus — titubantes — ferula et asello — pondo — *haeret* — non fortiter. *singula verba singularem vim habent.* Haerere *vero in amoena scena summam lineam pingit*, vix enim sedet senex ebrius senex. sic et 1. Art. *ipse* 5, 43. vide etiam 1. partem huius clauis voc. haerere *et infra voc.* Pondus. * Met. 4, 184. In mediis ambo depressi amplexibus *haerent*. * *suauiter de osculantibus* Met. 9, 367. Affusique suae radicibus arboris *haerent*. * in ore *eleg. vsque in ore versari, nominari etiam* Met. 10, 204. Semper eris mecum memorique *haerebis* in ore. * *semper ante oculos versari* Trist. 3, 8, 35. *Haeret* et ante oculos, veluti spectabile corpus Adstat fortunae forma legenda meae. * Pont. 3, 1, 23. tristia per oculos *haerent* absinthia campos.

HEBERE Trist. 4, 1, 48. Vtque soporiferae biberem, si pocula Lethes, Temporis aduersi, sic mihi sensus hebet. *Verum pessime in nonullis legitur*: abest *pro* hebet.

HEBES *de Colore eleg. opp. claro, luculento, et est quasi, quae oculorum aciem hebetat* Fast. 5, 365. nec flos est *hebeti*, nec flamma colore; Atque oculos in se splendor vterque trahit.

HEBETARE *sidera, dicitur dies, vbi tepidum est vesperae tempus, vacans aestu calentis solis. valde poët.* Met. 5, 4, 44. vt alma dies *hebetaret* sidera, natam Solis ad occasum solis quaerebat ab ortu: *sic* hebetare *flammas Taurorum dicuntur carmina magica, quae efficiebant, vt ignes, quos euomere solebant et flammae nihil damni afferrent Iasoni.* Met. 7, 210.

HERES, *et audacter et maxime laudabiliter*, dicitur

tur apud Ouidium Met. 9, 72. *caput geminum illud, quod ex vno exciso Hydrae Lernaeae nascebatur.* Nec vllum de centum numero caput est impune recisum, Quum *gemino* ceruix *herede* valentior esset. *Duo illa capita noua nata ex exciso vno, quasi heredes duo sunt ceruicis, quam cum vincere, possidere velit Hercules, illa duo capita quasi heredes maius repugnant, et vsque, dum vnum depulit, duo noui heredes occupant, et valentior fit ceruix, quasi arx oppugnanda. Sed nescio tamen, an satis recte Hercules sic inducatur talia loquens, cum esset potius pugnandum, et nimis fuse describit certamen cum hydra. Risit quidem* (verſ. 66) *et illudens dicere talia poterat; cur tamen enumerat centum capita, et quasi historicus narrat accurate omne certamen?* Vulneribus fecunda suis illa erat; *quod et ipsum dedecet hoc loco Herculem. forte et hunc locum poëta emendaturu licuisset per fatum. Dubito saltem d gantia huius nar nis, et poëtam non Herculem mi deor; de eo auter dubito ridiculum esse Heinsium, q tionem quandam capitum Hydrae, dulo notat, quot illi* Diodorus Si Suidas, Seruius, Sequester, Aposl Palaephatus, Vir Alcaeus &c. &c. *buant; imo vero a laborat de numero tantae sint di tates. talem ἀκρι quis non miretur? si dubitas, iua meum de Ouidii fr sit ne verum an cf. voc.* Ramosus.

HIATVS *de fontibus* Met. 3, 167. M gramineo *patulos* ctus *hiatus. Burm* incinctus.

HIRSVTVS pinus *hi eleg.* epithet. Me 103. succincta hirsutaque vertice *quia in vertice frondes emittit.*

us : Grata Deum
; siquidem Cybele-
ttis exuit hac ho-
; truncoque in-
illo. „*Rem Dio-*
narrat: *Cybelem*
s Phrygum regis,
'indymenes filiam
; *a monte Cybelo*
o exposita fuisset
utam: *hanc cum*
prouecta esset,
centem quendam
egionis, *Atym no-*
adamasse, *ex eo-*
grauidam factam
Quod vt pater
duertit, *Atyn et*
es interfici atque
itos abiici iussisse,
m autem cum A-
more, *tum dolore*
um perculsam, *in-*
effectam in pu-
n prodiisse, *psal-*
que cum tympano
vniuersam patriam
s capillis peragrasse.
autem postea peste,
res, *consulto ora-*
iussos, *vt Atyn*
rent, *et Cybelen vt*
venerarentur vid.
or. Sic. Libr. 4. Non
n, *quin huc ad-*
um vetustissimam
am de hac re ean-
demque venustissimam
Inscriptionem, *quae le-*
gitur apud Gruter. pag.
655. Inscr. 3. Qui coli-
tis Cybelen et qui Phry-
ga plangitis Attin, Dum
vacat et tacita Dyndima
nocte silent. Flete meos
cineres, non est alienus
in illis Hector, et hoc
tumulo Mygdonis vmbra
tegor. Ille ego qui ma-
gni paruus cognominis
heres, corpore in exiguo
res numerosa fui, Flecte-
re doctos equos nitida
certare palaestra, ferre
iocos astu, fallere nosse
fidem. At tibi dent su-
peri, Quantum Domitil-
la mereris quae facis exi-
gua ne iaceamus humo.
* Trist. 1, 1, 12. *hirsu-*
tus possis vt videare co-
mis; *de libro non poli-*
to, *vt mos erat nec ae-*
quato pumice. vide Pu-
mex. * Trist. 2, 259.
sumserit Annales, nihil
est hirsutius illis, i. *se-*
verius grauius, *magis*
alienum a lusibus et io-
cis.

HONORATVS *epithet.* Praetoris Fast. 1, 52. Simul exta Deo data sunt, licet omnia fari: Verba-

Verbaque *honoratus* libera Praetor habet. *vide h. v. in Claue* Ernest.

HORA *de tempore anni quadruplici vid.* h. voc. in I. Part. Clav. Fast. 3, 241. Nunc fecundus ager: pecoris nunc *hora* creandi.

HORTATOR: animorum *hortator; bene de eo, qui excitat, animum addit, et vigorem clamando* Met. 3, 6118. Et qui requiemque modumque Voce dabat remis *animorum hortator* Epopeus. *Obserua h. l. hiatum*: animorum hortator, *qui sonum pingit fere clamantis. Idem suaue obseruatu est in simili loco* Virg. Aen. 111, 178. Nauticus exoritur vario *hortamine* clamor. vid. Neue Bibl. der schoenen Wissensch. T. IV. Part. I. p. 5.

HOSTICVS Trist. 3, 10, 66. Quae nequeunt secum ferre aut abducere, perdunt, Et cremat insontes *hostica* flamma casas. Adde Fast. 4, 893.

HVMANVS; onus humanum *pro* corpore mortali Fast. 4, 554. *elegantissime.* Trip
gremio sustulit
res) suo. Terq
permulsit eum:
mina dixit:
mortali non
sono. Inque so
corpus viuente
Obruit, *human*
get vt ignis onu
coniicit opus *p*
„corpus enim, *a*
manum opus est
ma, coeleste; *F*
lepide, et philoso
Quis est, quin
no fidem habea
vero tamdiu
tuebor, donec p
rit Philosophus
esse placitum de
anda anima per
cem. vt vero se
agam, τὸ onus
num *longe m*
habet elegantia
tat enim pondu
iners, quasi l
et crassum, quod
nitatem siue mo
rem hominis e
genus humanu
forma, species
Fast. 2, 503. *se*
Apotheosi Romu
quem locum cf. L
1. c. 16.

I.

IACERE Met. 1, 273. deplorata coloni vota *iacent; irrita sunt, sed suauiter* iacent, *quia nimbi depresserant segetes, vota coloni.* * *elegant.* Met. 5, 482. *de sterili agro, vitiato per Cererem, antea fertili.* Fertilitas terrae, latum vulgata per orbem Sparsa *iacet. Iacet in terra, non progerminat; putrefit. Sed quid sibi velit illud* sparsa? *vix est quo possis referre; quodsi ad voc.* fertilitas, *reuocas, quis redit bonus sensus? et quo alio referes? Atqui praestantiores codd. legunt*: falsa *pro* sparsa; *quod audio! Alii vero emendarunt* cassa. Fertilitas terrae latum vulgata per orbem Cassa iacet. *Dicitur etiam:* tellus cassa virorum; cassus incolarum cespes. cassa flamma *apud* Ouid. *ipsum* Remed. 447. *vbi vid.* Heinsius. *Quid vero si legamus* QVASSA? *quassa erat fertilitas terrae a Cerere.* cf. vers. 480. *et praesertim* vers. 485. *fatigant. et notum est doctis, quam facilis et vero etiam non infrequens fuerit librariorum lapsus in verbis:* cassus, quassus, sparsus &c. * *eleg. vt alias etiam, de puerpera.* Met. 8, 453. cum partus enixa *iaceret.* * Iacentes oculi, *de dormitante,* Met. 11, 619. tarda Deus grauitate *iacentes* vix *oculos* tollens. *bene* tarda grauitas; *ab effectu, vt solent poëtae.* * iacens crinis *pro* soluto Fast. 4, 318. * *de aegroto* Fast. 5, 411. Oscula saepe dedit; dixit quoque saepe *iacenti* Viue, precor; nec me, care, relinque, pater. * sub hasta iacere *est teneri, victum* est. Fast. 6, 310.

IACTARE carmina *eleg. dicitur, qui cantat, gloriam quaerens.* Met. 11, 153. Pan tibi dum teneris *iactat* sua carmina Nymphis Et leue cerata modulatur arundine carmen &c. *Plurimi libri* moderatur, *quod nec ipsum inficetum; sed frequentem esse harum vocum confusionem*

fuso probarunt viri docti ad h. l. Nil mutandum; nec accipienda lectio vnius codicis Leidensis: iaculatur, *quam non inelegantem misere indicat Burmannus; est enim aperta macula ducta ex praecedenti verbo* iactat carmina. verſ. 152. Iactari Tyberi *pro* in Tyberim. Faſt. 5, 659. Scirpea pro domino Tiberi *iactatur* imago. *Paullo aliter originem huius ritus persecutus est Macrobius* Saturnal. 1, 11. *Epicudus* refert Herculem occiſo Gergone cum victor per Italiam armenta duxiſſet, ponte, qui nunc *ſublicius* dicitur, ad tempus inſtructo, hominum ſimulcra, pro numero ſociorum, quos caſu peregrinationis amiſerat, in fluuium demiſiſſe, vt aqua ſecunda in mare deuecta pro corporibus defunctorum veluti patriis ſedibus redderentur. et inde vſum talia ſimulacra fingendi in ſacris manſiſſe.

IACVLABILIS *vocab. ab Ouidio factum.* telum *iaculabile;* i.
cf. verſ. 673.
680. Non forr
viderunt oculi
culabile noſtri.

ICTVS Phoebeus
ribus bene! M
Silua coronat a
gens latos om
que Frondibus
Phoebeos
ictus. Pulchr
lo; *poëtice*
ictus. *Nos et*
mus die Son
vid. in Clav. Pa
Ictus, *vbi fin*
dentem imagin
tii notatam in
Ictus fulmineus.
618. Remulus
annis *fulmine*
imitator fulmin

ICTVS *partic.* m
i. *afflictus* Faſ
qui paret exſeq
ue ſit *icta* malo

IEIVNIVM ſoluer
Met. 5, 535. ie
go ſoluerat. Me
pectus et ora
in vacuis ſpargi
venis.

IGNARVS, *ignot*
7, 404. Iamq
Theſeus proles
parenti: *Quare*

Aegeo Theseus,
Mythologi, non
nsilii est, docere.
narus *autem sae-*
o ignotus *poni-*
t Met. 7, 672.
188, *et alibi. vid.*
Var. lect. libr. 11,

; qui reddit
, fessos, aegros
, ab effectu, vt
epithetis vtun-
tae. Met. 7, 531.
— *ignauos* in-
ibibus aestus. *Sed*
a pestilentiae de-
longe pulcherri-
; vide, si placet,
poët. libr. 5. cri-
g. m. 671. *vbi*
as Ouidianae ve-
tutes, et compa-
in eadem causa
ium, Silium, O-
, et Virgilium
* preces *ignauae,*
ihil agunt. Belle
amantis puellae
, 73. sibi quisque
o Fit Deus. *igna-*
ecibus fortuna re-
. * ignauum lo-
sine sanguine et
e Met. 8, 518. *
m frigus Met. 2,
Abdita, sole ca-
t. Tom. II.

rens, non vlli peruia vento; Tristis, et *ignaui* plenissimo frigoris. *de domo* Inuidiae; *sed totus locus ingenium summi poëtae* prodit. * ignaua fata *eleg. de inopia* Fast. 6, 373. Nunc inopes victus, ignauaque fata timentes Monte suo clausos barbara turba premit.

IGNIGENA, *epitheton Bacchi; (causam habes* Met. 3, 298.) *sed cum efficacia in ore furentium Baccharum,* Met. 9, 11.

ILLIMIS; fons *illimis* i. *sine limo, purus, lucidus* Ov. Met. 3, 407. fons erat *illimis* niridis argenteus vndis.

IMAGO, *inanis rei repraesentatio, Idee.* Ov. Met. 1, 754 ea tumidus genitoris *imagine* falsi. * *Species quae praetexitur rei* Id. Met. 2, 37. falsa Clymene culpam sub *imagine* celat. * Imago erroris. Pont. 2, 2, 57. Num tamen excuses erroris *imagine* factum, An nihil expediat tale mouere, vide. *Ex hoc mihi veritas criminis Ouidiani posse elici videtur. Mul-*

 tis

tis enim ex locis, vbi eius rei mentionem fecit, collatis cum nostro apparere videtur, Ouidium non solum, vt Massonus ad Annum Ouidii 52. coniicit, Iuliae crimen vidisse, et commissum esse a comitibus *suis; verum etiam eum ipsum reum fuisse criminis. Suspicor propter verba:* erroris imago: *Ouidium forte nesciisse, forte dissimulasse, se nesciisse esse* Iuliam, *quam forte in quodam loco inhonesto inuentam ratus erat aliam longe feminam esse. Nec obest, quod dicit:* Cur aliquid vidi, cur noxia lumina feci; *namque non vero est absimile, poëtam modo plane negasse rem, modo excusasse. Nec vero, nisi hoc statuimus, Caesaris in innoxium Ouidium immanitatem, distantem eam ab illius natura capere quis possit; licet non negandum* Artem suam *Nasoni vel ideo fuisse fatalem, quod eam forte praelegerit Iuliae, docuerat eam, et magister scelerum fuerat.* Accedit a *disputata, ve* 3, 3, 75. *vbi lta ad Oui* aliud (*ac Ar* quod te la magis. Qui (neque enim lor ille ref ri tes a culpa tua. *Vnde tamen fecisse quo poenam si modo cum fuisset apud ita loqueret* Tu licet, *pe* erroris sub *i* men obumbr uior merito fuit. *Haec dici poteran piamus Ma ecturam; at potitus est, l se eam non fuisse* imagin *vere ira vin sti non grau fuit.* * *Cu vereae solitae ni in atrio, est, et maio ostendere, fi nustate de V Mensis April poëta dicit a*

l, 1. Hic ad te descendit *imagine* , Et fit adoptiua ate tuus. *Excel- dulatio! Constat reditum*, *Iulium m originem tra- b Aenea adeoque , cuius cum Au- fuerit filius ad-* r, adoptiua nobi- *st, qua Veneris* genies. *Hinc fi- m Venere ei Men- atus. cf. versus tes.* Imago *saepius it pro* origo. *Non , l. cum nonnullis legend.* origine. *aperta glossa est tis illius vocabu-* inis. * Imago fa- *eriphrasis poëtica rans, praesertim loco* Met. 8, 96. usque noui re- dit *imagine* facti. *aspectu tanto fa- , talem formam is* &c. * *forma*, Met. 14, 768. Qua- i oppositas nitidis- olis *imago* Euicit nullaque obstante . *Ita enim* imago *de forma* Met. 3, Fast. 1, 111. Tunc ego qui fueram globus, et sine imagine moles, i. *rudis et indigesta.* In faciem redii.

IMBELLIS: plectrum imbelle; *eleg. non aptum rebus bellicis.* Met. 5, 114. cui procul adstanti plectrumque imbelle tenenti Pettulus, i, ridens stygiis cane cetera! dixit; Manibus, et laeuo mucronem Tempore figit. *Habet ita vero ex opposito, et loci perpetuitate* imbelle plectrum *plurimam venustatem.*

IMITAMEN Met. 4, 445, Pars aliquas (*lege cum optimis et multis libris vetustis* alias) artes antiquae *imitamina* vitae Exercent, aliam partem sua poena coercet. *Burmannus secutus Heinsium alterum versum* Exercent, aliam partem suae poena coercet, *plane sustulit, ex auctoritate, vt dicit, optimorum codicum; sed nominare eos non placuit, et si vsquam, h. l. sequi dubito. Propius vero mihi videtur, excidisse vnum versum h. l. quam intulisse eum librarium*

binarium quendam. Praeterea illud Exercet *et* coercet *vno versu eodemque, Ouidianam negligentiam, et temporibus ad corrigendum inopiam notat. Statue, quid placeat tibi: mihi placet, hoc loco nihil delere.*

IMITARI *eleg.* Trist. 4, 8, 1. Iam mea cygneas *imitantur* tempora plumas. *Sit et* imitans aurum pyropus Met. 2, 2.

IMMANIS scopulus Met. 14, 182. Vestrae quoque clamor Vlyssis Pene rati nocuit. vidi cum monte reuulso *immanem* scopulum medias *permisit* in vndas *vide* Permittere. * Immanis, *vt respond. graeco* θαυμαστόν, *ingens, mirabilis* Trist. 2, 335. Diuitis ingenii est *immania* Caesaris acta condere; (*scilic. memoriae aeternae*) materia ne superetur opus. *Plane huc pertinet, licet iam a Burmanno laudatus locus* Vellej. Paterc. 2, 46. Cum deinde *immanes* res vix pluribus voluminibus explicandas

sar in Gallia age

IMMANSVETVS, *lis, ferox; de Po* Met. 14, 749. tae memores *im* tique Cyclopis gabamus; et tec ta subire. *Not plura eiusmodi maximam vim in priuatione sin verborum posit* illaudatus Busiri *lii culpatus Gelli* c. 6. *et* Baillio *sus a Clarkio ad Il. β. 269. vbi p adducta leges locutio adeo v difficultate, a quens, vt mi factum sit, man inficetam tionem Maria curs. ad poner ipse monere Explicat Mari curs. ridicule h suetum,* quasi *suetum,* quod „quae sunt na „manuum pe „mitescant, Po „ctum est. N „ro esse animan „asperum, ter

barum, immane, um, infandumque litur, quod non ndoque hominum manus veniat, ci- etur et mansuescat. igitur *immansue-* elt, is demum trux, entus, inhumanus, ie immanitate tri- videri potest.[1],, *id his velis, Ma- ele! Satis ex te au- mus. Ceterum isti Ouidii versus ex- et mihi videntur, ibi, ex* Odyss. κ. 199. seq. μνησα- ς ἔργων Λαιςρυ- Ἀντιφατᾳο κυ- ος τε βιης μεγα- ρος ἀνδροφαγοιο. τλ. 253. cf. odyss. 7. sq.

ERE, *de eo qui propinquus est, vt fere in eo sit, vt* t. Met. 1, 541. ter- gaci *imminet.*

VS, capilli immissi *entes passi* Met. 5, Surgit et *immissos* a collecta capillos ope. *Nec ista actio re parantis Musae venustate; sic et pro- entibus, vt notum: sed tamen explicantur fuse ad* Met. 6, 168. Mouemque decoro cum capite *immissos* hume- rum per vtrumque ca- pillos. Constitit. ab *Heinsio et Burmanno qui opera abutuntur in probanda lectione labe- factata, vti putant a Barthio, qui legat* im- mensos — capillos. *An critici soli vel in ridicu- lis formidandi, et docta vbertate repellendi?* * Met. 12, 651. Fast. 1, 503. Vtque erat *immis- sis* puppim petit ante ca- pillis. Trist. 1, 3. ibid. 3, 4. &c.

IMMITIS, *fata immitia.* Met. 13, 260. Exitioque dedi cum Chersidamante Thoona Et Charopen, *fatisque immitibus* En- nomon actum. cf. Ho- mer. Iliad. 2, 677. seq. *vnde omnes hi versus expressi.* * Immitis vrna, *de ea vbi calculi ponun- tur damnantes.* Met. 15, 44. Nunc quoque sic la- ta est sententia tristis? et omnis calculus *immi- tem* demittitur ater in vrnam.

IMMVNIS operum, *de feriante, vacante labore* Met. 4, 5. festum celebrare sacerdos *Immunes operum* dominos famulosque suorum Pectora pelle tegi (*hic enim habitus Baccharum vid.* Met. 6, 592.) crinales soluere vittas (*passis comis enim faciebant sacra*) Serta (*e pampinis et hedera*) coma, manibus frondentes sumere thyrsos Iusserat. *classicus est de Bacchis* seu *Thyadibus, earumque habitu locus.* Trist. 4, 2, 62. Illa (*mens*) meos oculos mediam deducit in vrbem; *Immunes* tanti nec finit esse boni. *carentes.*

IMPAR: modi impares; *de versibus elegiacis.* Trist. 2, 220. scilicet imperii, Princeps, statione relicta, *Imparibus* legeres carmina facta modis? Trist. 3, 1, 4. Clauda quod alterno subsidant carmina versu. *et*: Adspicis alternos intremuisse pedes. *vid.* Intremiscere.

IMPATIENS viri, Fast. 6, 288. Vtraque nupserunt; ambae peperisse feruntur. De tribus *impatiens* restitit viri i. virgo. agit Vesta, filia Satu[rni] ... impatiens irae, cha[ractere] Aiacis Met. 13, ... que erat impatien[s] ... Sigeia toruo Lito[ra] ... spexit classemque ... tore vultu, Intend[ens] ... manus. *Recte e[t] mero expressit hu[...] ris naturam, e[t] ... cherrime talem ... loquentem indu[...] quentibus longe pr[...] tissimis versibus, ... ne, si vlla alia, ... ta. Nota inprim[is] crimen orantis A[iacis] Vlyssis: ille non p[...] quentia vtitur, [sim]plicis veritatis or[...] in principio turb[...] ri, quippe irat[i] ... nimaduertes etia[m] ... stantem quasi ... eum, et plane ... ferentem. Virt[...] factis laudem q[...] non dicendi fa[...] Exprobrat Vlyssi ... quaedam facta, ... et generis nobili[tatem] ... rerum gestarum ... dore dignum pro[...] cui clypeus Achil[lis] ... cedatur. Alter*

plane eundem se
, qualem se sistit
Vlysses Home-
callide dicit et
rie, colorata
ratione, maiori
le arte, nobilio-
hominibus. Ad-
iam libet notam
„Imitatum esse
)uidium veteres
, Pacuuium et
n, qui fabulas
:runt, passim a
naticis laudatas,
; nomen fuit, *ar-*
m iudicium, o-
: Bernard. Marti-
ibr. 4. Var. lect.
ed praeter alios
Aeschylus scripse-
m ὅπλων κρίσιν
citat Schol. So-
Aiac. 190. An-
es etiam scripsisse
r orationes Aia-
Vlyssis, vt con-
ad Diog. Laert.
viri docti." *Ce-*
rro litora prospe-
einsius emendat:
respexit. *temere!*
de arte harum
um, de quibus
iximus, Quintil.
p. 222. ed. Gesf-

IMPEDIRE frenis equos, *pro* coercere. Fast. 2, 736. tollamur equis, Vrbemque petamus. Dicta placent: *frenis impediuntur equi.*

IMPELLERE, *auras mugitu*, Met. 3, 21. Mugitibus *impulit* auras. *Poëtis hoc credo solis vsitatum.*

IMPENDERE sanguinem in aliquem, i. *pro aliquo fundere; eleg.* Met. 13, 266. At nihil *impendit* per tot Telamonius annos *sanguinis* in socios.

IMPERCEPTVS *pro* non perceptus, non cognitus. *nouč factum vocab.* Met. 9, 712. *Imperceptа* pia mendacia fraude latebant.

IMPETE, *pro* impetu. Met. 3, 79. *Impete* nunc vasto, ceu concitus imbribus amnis Fertur.

IMPLERE, *hortari*, Met. 7, 120. Mirantur Colchi Minyae clamoribus *implent. Heinsius ad h. l. plures tales locos, vbi* implere *est* hortari *ex* Virgil. Aen. 7, 474. Silio, 1, 105. *et* 5, 150. Statio et Valerio Flacco *attulit. Sed facile intelligitur respicere h. v. ad*

clamorem et vocem vocantium. ad verſ. 122. cf. Apollon. Rhod. 3, 1175. ſqq. et Hygin Fab. 151. * Deos muneribus implere *dicuntur ſacrificantes plurimas magnasque victimas. vbi vel* Dii *pro* altaribus *accipiend. quae implent victimae; vel* implere Deos *eſt placare, quaſi implere eorum mentem, animum, vt apud Terent.* Hec. 1, 1, 11. animum explere *pro voluptatem* capere. Met. 7, 428. fouet ignibus aras Muneribusque Deos *implet.* * Implere conniuia dictis; *de confabulantibus* Met. 13, 676. Talibus atque aliis poſtquam coniuuia dictis *implerunt.*

IMPLICARE *proprie, vt ſit, innectere, ſich umſchlingen. Familiaris Ouidio vox, ſed plerumque ſumma cum vi.* Met. 1, 762. Brachia collo *implicuit* Met. 4. nitentem contra elabique volentem *implicat*; *(auget vim vocis h. l. addita veritatis luce colluſtrata comparatio)* vt ſerpens, quam ſtinet ales ſubli rapit; pendens pedesque Adliga Suſtinere: *add* dius h. l. et ca tiantes *implicat ne* ſpatiantes: *qu Sed* Heinſius *da* implicat, *quia i bum iam affui* 362 *et reponit fruſtra! non forte hanc fuiſ iem poëtae no ſibi indulgerei in repetendis, gendis verbis, ſe fortunam, dare opus hoc n Praeterea de e in eademque co ne haec vox o pud* Virgilium *loco plane noſ* 11, 751. Vtq alte raptum (*ſ* cum fulua drac aquila *implicu* des, atque vng ſit; *quam co nem cum Hom parat* Macrob. *ex quo primo te vterque hauſit.*

VNVS: *facta im-* l. Met. 10, 635. felicior essem, hi coniugium *fortuna* negarent. *mesin separatum bo quicum com- s erat, apud O-* et. 1, 231. *In* do- *dignos* euerti te- *ates* h. e. *euerti penates* indignos 1. *Vult ita Ill. elius in libro: lle und Begeben-* pag. 18.. *Gesnero praeplacet inter- tio Gronou. obseru. et a Burm. ad h. ata*; euerti tecta ieci in penates do- dignos i. *in pene- illa polluta stele- domini. esset tum oquentia, quae apud um valde frequen- peritur*, euerti in *s pro* euerti et con- 1 p. *Leg. tamen est, odocunque accipias: mino* dignos e. t. p. lominum. * Fast. 6, *in* multo nox est gilata mero. * *in* percutere Met. 5, Inque cor hamata ssit arundine ditem.

Sed paruum elegans vide- tur Percutere in cor. *le- go hic inque cum Bur- manno*: Inde cor hom. p. arundine Ditis. *Cer- te* Ditis *fuit in vno co- dice.* * crescere *in* ca- put Met. 5, 547. *vid.* Crescere. * *In* aliquo *pro* contra aliquem Met. 4, 546. nimium *in pelli- ce* saeuae i. e. *contra pel- licem et.* Met. 6, 635. scelus est pietas *in coniu- ge* Tereo. *aduersus con- iugem*. Met. 9, 274. Ne- que adhuc Stheneleius iras soluerat Eurystheus odiumque *in prole* pa- ternum Exercebat atrox. *contra prolem.* * In, *ad* Met. 12, 13. serpere cae- ruleum Danai videre dra- conem *in* platanum. *to- tus vero locus expressus est sedule ex* Homero Iliad. β. vers. 799. seqq. *vbi eadem res a Nestore narratur*; *latinis ver- sibus iam, reddiderat* Cicer. de diuin. libr. 2, c. 30.

INAMABILIS, *odiosus* Trist. 5, 7, 43. Siue lo- cum specto, locus est *inamabilis*; et quo esse nihil toto tristius orbe

 potest.

tacta paullo asperius lyra finem canendi mihi imposuit. cf. similem locum Hor. Od. 4, 15, 2. *Aliud est enim* increpare lyram i. *pulsare* v. c. in Epist. Ouid. Heroid. 3, 118. Tutius est iacuisse toro, tenuisse puellam, Threiciam digitis increpuisse lyram, *quem versum noster repetit Amor.* 2, 11, 32. *Sed loco notato Fast. alienus plane ille sensus.*

INCVMBERE Met. 7, 858. Ne thalamis auram patiare *incumbere* nostris. *Antiqui codd. habent* innubere; *vt recte edidisse Burmannus videtur.* * incumbere ad aliquem, *nouo dictum* Met. 9, 386. Et quoniam mihi fas ad vos *incumbere* non est. *Libri variant; alii;* fas non est incumbere vobis: *alii;* vobis incumbere non est. *Sed lectio insolentior non mutanda in vsitatiorem.*

INCVRSARE, *cum dandi casu,* Met. 2, 205. altoque sub aethere *fixis incursant stellis. Heins.*

leg. censebat: curs. stellas.

INDE Met. 2, 15
grates agit *inde*
propter illas,
nas datas.

INDECLINATVS
constans, Trist.
Teque, quod e
praesta, const
omne *Indeclina*
nus amicitiae.

INDELEBILIS, *n*
uidii vocabul.
876. parte tame
re mei super alt
nis Astra ferar:
que erit *indel*
strum. *Ridicul*
nus Platonicoru
tum de immo
animae hoc loc
tribuit, et C
pudorem ab O
cutere studet.
Burmannus ha
nec omisit in
sua, nec vno v
tauit. * Pont.
secli decus *indel*
stro. *ad August*

INDELIBATVS,
nis Trist. 1, 5, 1
iuuat et vultu ri
tuna secundo *In*
uncta sequuntu

E, *ex vera lectio-* et. 7, 790. dum di- amentis *indere* ten- *Praue apud nos* ad- *quod vide.*

ITATVS, *non eui-* 's. Ov. Met. 2, 605. *sitato* traiecit pe- telo.

, *lapis index di-* *qui etiam Lydius,* *ud* Plin. Hist. Nat. S. 43. coticula; *aurum aliaque me-* *spectantur et pro-* *ur*; *in hunc a Mer-* *mutatus* Battus a- Ov. Met. 2, 706. *iam contra datam* *n furta indicarat.* *Erasmi Adag. in h.*

NANDVS, *pro* in- ius. Met 8, 662. vi- le vetusque Vestis *ell. stragula*) erat, le- non *indignanda* sa- o.

NVS, *qui melio-* *sortem meretur* . 1, 631. *Indigno* cir- dat vinculo collo.

LESCERE l. *indole-* *cum genit. constr. a-* *Ouid.* Met. 2, 788.

Successorumque Miner- uae *indoluit*; *sed Burm. leg.*, *vt verum vide- tur etiam*, successorum- que M. I. *sc. mandatum Mineruae euentum suum habiturum esse*, *doluit.*

INDOTATVS Met. 7, 611. Aut inhumata (*corpora*) premunt terras aut dan- tur in altos *indotata* ro- gos. *Intell. de more eo- rum temporum*, *quo et tura iniiciebantur in ro- gos*, *et ab amicis mune- ra Res nota*, *ex plu- rimis locis.* Tibull. 2, 4. Seu veniet tibi mors, ne- que erit qui lugeat vllus Nec qui det moestas mu- nus in exequias. *Graecis talia munera* ἐνταφια *dicta.* *Mirum itaque, interpretes hallucinatos esse*, *quid sibi h. l. ve- lint* indotata corpora.

INDVRESCERE, *fieri la- pidem.* Met. 4, 744. Virga recens, bibulaque etiamnum viua medulla vim rapuit monstri, ta- ctúque *induruit* huius. *Sed nescio*, *quomodo illud* huius *h. l. duri- tiem mihi creat.* *Certis- sime hunc versum Oui- dius*

dius emendaturus, si licuisset, erat.

INERMIS Trist. 2, 34. Si quoties peccant homines, sua fulmina mittat Iupiter; exiguo tempore *inermis* erit. *Arma Iouis sunt fulmina; eleg. igitur* inermis erit, *fulmina ei deficient.*

INERS, *sine forma, incultum, horridum,* unfoermlich. Met. 1, 4. Nec quidquam nisi pondus *iners, de prima rerum confusione; obserua hic elegantiam imaginis* ponderis inertis. * *praeclarum stygis epitheton; notat lentum flumen, pigrum, et multo limo squalidum, iens cum inertia quadam.* Met. 4, 434. Styx nebulas exhalat *iners:* vmbraeque recentes (*modo aduentantes ex terra*) Descendunt illac, simulacraque functa sepulchris, (*quia, vt notum, qui caret sepulchro, stygia cohibetur vnda*) * *timidus, opp. forti* Fast. 5, 286. Vindice seruabant nullo sua publica vulgus Iamque in priuato pascere *inertis* erat. *quia scil.*

in morem vener
li depascere salt
283. * letum,
*de equo laboran
bo, e pestilent*
Met. 7, 546. A
saepe gemit leto
rus *inerti; nem
quod tanquam
cadit, et sine s
vt ipse poëta di*
8, 518. *Ridicu
velle mutare le
et ponere cum*
fato *pro* leto, *a
Heinsio;* languo
turus inerti *aut*
re ab. in. *Sapere
di et emendandi
pium et fons.* *
tas, *belle, non i
lantas de eo, q
ardore cupit,
in loci perpetuit
ganter.* Met. 8, 6
per omnia vultus
re boni: nec *ine*
perque voluntas
*uissime non pau
luntas de pau
qui cum contenti
lunt, etsi non*
* Met. 15, 148. I
per alta Astra: iu
ris et *inerti* se
ctis Nube vehi. *ine
eleg.* opp. astris,

.ETVS: lumen *in-*
:um; suauiter de
, qui videndo qua-
'iari non possunt.
3, 419. *de Narcisso*
it *inexpleto* menda-
umine formam.
IA, *infamis* Fast.
2. Lacus Auentinae
· atque *infamia* sil-
fin vero infamiam
is ad fluam, infa-
fluae est, qui in-
n reddit fluam.
IS ala strigis *h. e.*
habita venefica.
7, 269. Addidit
tas Lunae de no-
pruinas, strigis *in-*
; ipsis cum carnibus,
Bene infamis *di-*
strix, *cuius diffa-*
damna erant; nam-
nocte volat, pueros-
erit nutricis egentes
itiat cunis corpora
suis. vid. Fast 6,
sq. *Striges ipsae a*
o mulieres venefi-
abitae, conuersae
as aues. Male igi.
Burm. voc. infames
l. mutari cupit in
nes, *i. e. foedas,*
imes; cuius emen-
nis nullam aliam
im affert, quam
quod alii auctores voce
informis *vsi sint, cum*
de informibus rebus scri-
berent. Felicior forte est
coniectura Heinsii in
praeced. vers., quem ita
constituit: Addit et ex-
ceptas Luna pernocte
pruinas. *Certe elegan-*
ter Luna pernox *dicitur;*
et si vulgata lectio va-
lebit; pruinae Lunae *paul-*
lo insolentiores erunt;
opto saltem, Ouidium
ita scripsisse, vti conii-
cit Heinsius, et edidit
etiam Burmannus.

INFANS: ossa infantia, Met. 4, 518. rigidaque infantia saxa Discutit ossa ferox; *ad mouendam misericordiam imago aptissima, et vere παθητικη. Similis illi fere scenae in* Klopstockii Messia, *vbi* den kleinen zarten Benoni der Vater an einen entgegenstehenden Felsen wirft &c.

INFECTVS, pensa infecta; *quae nondum sunt exacta, noue dictum ab Ouidio: saltem nusquam sic occurrit, quod quidem sciam.* Met 4, 10. Telasque calathosque infe-

infectaque pensa reponunt, Turaque dant.

INFERIAE inanes Met. 12, 3. tumulo quoque nomen habenti *Inferias* dederat cum fratribus Hector *inanes. vide* Inanis.

INFESTVS, *qui infestat, vt saepius et alibi, de terra, vbi nos dicimus* unsicher. Met. 4, 619. Vnde frequens illa est *infestaque* terra colubris. *Hunc locum forte respexit* Pompon. Mela libr. 3. c. 10. Prima eius Aethiopes tenent, media nulli, nam aut exusta sunt, aut arenis obducta, aut *infesta* serpentibus. *Sunt qui loco* Ouidii *cit. legant* infecta *pro* infesta. * iratus. Met. 3, 172. *infestae* famulus, vindexque Dianae.

INFICERE Met. 43, 602. Corruit igne rogus: nigrique volumina fumi *Infecere* diem. *colorem atram induxerunt. belle! adde pulchram comparationem:* Veluti cum flumina natas Exhalant nebulas, nec ire admittitur infra.

INFIGERE Met. 11, 387. colloque *infixa* mariti

Mittat vt auxili
se, verbisque
Et lacrimis, C
in nonnullis libr
nit: colloque *inf*
riti; *quae lectio*
probata est Bu
ab eo edita. Se
forte suauis sit
non tamen vide
renuentibus p
aliis libris, m
vulgatam lec
Infixa collo *eleg*
imago ardenter p
et amantis feru

INFRAGILIS vox;
a graec. ἀῤῥηκτ
νη. Hom. Iliad.
quem locum imit
Ouidius Trist. 1,
Si vox *infragilis,*
mihi firmius aer
que cum lingui
bus ora forent.

INFRINGERE T
412. Nec nocet
mollem qui fecit
lem, *Infregisse* sui
facta modis. *bene*
gere; *narrare v*
cta fuerint, del
eneruata facta
Quem auctoren
dius innuat, paru
stat. Heinsius S
intelligit, cuius

Bionis Scholiaste Sotadium *carmen*, *vt ex grammatam graecis*, *atinis discimus*, *neruatum erat*, uintil. 1, 8. *Burelegiographum quemdam cum intelligit*, *quia non Achillem sed alios heroes molles fecisset. postea*, *forte s* ἐραςὰς *indi- tes incerta*, *sed ro Heinsio accet enim Sotades im heroes mol- it*, *tamen pro- incipem totius eroa bene Ouiere potuit*: Mold fecit Achillem. *oto*, *doctos vi- ntire*, *quis ille* vers. seq. 413. *Longum esse milicet*, *et*, *si o- xissem*, *quae di- t*, *tamen nihil ieerem*, *nisi vt n*; *ignorari eum n. Forte est is*, *ripti spurcissimi n memorat* Ar- n Epictet. 4, 9. *et Harpocration in* Δερμιςης. *cf.* Angeli Polit. Miscellan. 16.

INGENS: verba ingentia, *iactantia* Met. 13, 340. Fortis vbi est Aiax? vbi sunt *ingentia* magni *verba* viri? *bene* ingentia *magni* v.

INGRATVS Met. 2, 780. *de inuidia*; sed videt *ingratos*, intabescitque videndo, *successus* hominum. *h. e. felices*, *qui sibi sunt valde iniucundi*, *non grati*; *id enim proprie ingratum. Non probo emendationem Fabri legentis*: Sed videt ingratis &c. *i. ingratiis*, *inuita*, *nec sine dolore.*

INHIBERE, *monere ne facias* Met. 9, 124. Orbes concubitus vetitos poterant *inhibere* paterni. *vide* orbis.

INHONESTARE, *vox Ouidiana*, *forte ab eo nata*, *pro dedecorare* Trist. 4, 8, 19. Ne cadat et multas palmas *inhonestet* adeptas Languidus in pratis gramina carpit equus. *Scil. equi*, *quibus in ludis Olympiacis et aliis vsi erant*, *adepti victorias cum senio confice-*

ficerentur, *libere per prata vagabantur*. *Bene* Ciofanius *putat respexisse Ouidium forte illud Ennianum*: Sicut fortis equus, spatio qui saepe supremo Vicit Olympia, nunc senio confectu' quiescit. *Bene* ne multas palmas inhonestet; *ne gloriam multarum victoriarum turpet*; *vt mirum sit, quid cogitauerit Burmannus, qui vitium esse in τὸ* multas *putat*, *et aut* turpis, *aut* lentus *legendum coniicit*.

INIQVVS, *damnosus*, *grauis*, *qui infert detrimenta*. Fast. 2, 629. Et soror et Progne, Tereusque duabus *iniquus*. vid. Part. I. Clav. in h. voc. * Met. 9, 475. Ille quidem est oculis quamuis formosus *iniquis*, *alienis ab amore*, *non blandis*. Et placet et possum, si non sit frater, amare. * iniquus rumor. Fast. 4, 306. Casta quidem: sed non et credita, rumor *iniquus* Laeserat et falsi criminis acta rea est.

INITVS, Venus per suos *initus* continet omne genus. Fast. 4, 94. *animalium coiti bus Venus praee animalium gen seruat*. Initus e *perinde*, *vt ip* undi *verbum d nerea vsurpatu*

INNOCVVS, i Trist. 2, 273. *innocuas* vt ag dia causas, Prot sontes *immeritu* mit. *cf. h. voc. I. Clauis*. Trist. *Innocuum* rigid rat ense latus. *A* 1, 442. et 2, 62

INNVBA; *vocab. lor*, *ab Ouidio* laurus innuba 1 92. *quare dica tum. sic et N* 147. Permaneo *namque perpetu ginitatem coluit*

INOBSERVATVS 341. Vt puer e vt *inobseruatus* bis Huc it et hi Ad. Met. 2, 544. 111. *Videtur primus hoc v vsus*. * Fast. 3, 1 bera currebant e *seruata* per annu

instabat sed tamen
:os.

:NSVS vita *inoffen-*
g. felix *dicitur,*
itione ducta a cur-
stadio, vbi qui
offendit, felicem
rit cursum Trist.
. Detur *inoffensae*
tibi tangere vitae
gis hoc nobis non
us opus. Metam
e *bene, namque*
metae tres erant in
in medio, et v-
fine. Hinc dea
spatio meta tange-
Non opus vt
Burman. dicamus,
Metaphora a sta-
sumta semel *modo*
ere litere. Annes
rauit cursum, et
n finit, non ve-
l metam?

.NTVM *pro* quate-
te Ouidium nemi-
lixisse iam alii do-
ri adnotarunt ad
11, 71. Quippe
digitos, *in quan-*
quaeque secuta est,
t. *Burm.* „Sed si
t dicere *in tantum,*
iepius Velleius vti-
tur vid. libr. 1, 13, 21
53. et 120. et ipse Virg.
Aen. 6, 876. non video
cur non *in quantum*
etiam „ *Recte, sed ta-*
men obseruari meretur,
quo in primo auctore in-
ueniatur.

INSANVS lacertus, *de in-*
sana Fast. 6, 497. Huc
venit *insanis* natura com-
plexa *lacertis.*

INSCRIBERE Met. [illegible] 74.
sua quemque [illegible]orum
inscribit facies. *Notat,*
indicat. * *de formatis*
notis in flore, quae red-
dunt quasi litteras. Met.
11, 397. Litera commu-
nis mediis pueroque vi-
roque inscripta est foliis:
haec nominis, illa que-
relae. *cf. voc.* Ai. * Met.
15, 178. Nec satis est,
quod tale nefas committi-
titur: ipsos *Inscripsere*
Deos sceleri. *socios scele-*
ris adsciuere; auctores
fecere. sic et Met. 10, 199.
mea dextera leto *Inscri-*
benda tuo est.

INSERERE, brachia, *de*
lactantibus. Met. 9, 57.
Vix tamen *inserui* sudo-
re fluentia multo Bra-
chia. *Sed* inserere bra-

chia *vix dici de ea pot-est, qui iam tenetur ab aliquo, qui tergo eius inhaeret. Longe elegantius est, ut habent nonnulli, et Editio Burm.* Vix tamen exserui sudore &c. cf. Fast. 1, 409. et 2, 322. *bene* exserere *brachia dicitur, qui nexus hostis a corpore soluit.* cf. vers. 58. *Heinsius coniicit leg.* asserui *pro* inserui *vel* exserui; *quod sibi impense placere dicit. At mihi nihil temere placet.* * arma, *pro* induere Met. 13, 166. Arma ego foemineis animum motura virilem Mercibus *inserui. Achilli latenti sub habitu virginis in insula Scyro.*

INSIDIOSVS, limina *insidiosa, vbi factae insidiae* Met. 7, 746. *Insidiosa* malo cum coniuge *limina* fugit. *fecerat ei malus coniux ipse insidias, tentans eius pudicitiam. Fabulam omnem eleganter, licet comica arte, et diuersa ratione, narratam, de Cephalo et Procri legere poteris et conferre cum Ouidiana narratione in suauissimi*

Wielandii komis[...] zählungen. Fab. [...]

INSOMNIS draco [...] 190. Pomaque [...] *mni* non custod[...] cone. *Sed nihil lectio:* non cust[...] *ei nullo modo Sunt qui legant:* [...] stodita; *sed m[...] lectio Burman[...]* maque ab insom[...] custodita dracon[...] male *pro* frustra *vide* Male.

INSONARE Met. [...] Et primo similis mox vera voluc[...] *nuit* pennis: pa[...] *nuere* sorores in[...] quibus est eader[...] origo.

INSTABILIS Met[...] *sic erat* instabili[...] *non solido dens[...] haerescens, de [...] quitur poëta* [...] *qui aequilibrium vocamus, tener[...]* Met. 2, 164. v[...] bant curuae i[...] pondere naues, mare, *instabile* leuitate, ferun[...] *docta vero tota ratio cum cur[...] recto a Phaëton[...]*

l, *fascia tenuis*
, *quae togae sub-*
olam efficit, ve-
um matronarum,
et pro matronis
sita Trist. 2, 248.
ocul vittae tenues,
pudoris Quae te-
lios, *instita* lon-
les. *Versus sunt*
e Ouid. repetiti.
instita dicitur,
ongiorem reddit
, *cui subsutu, vt*
efficiat; et imos
egat.
MENTVM, *orna-*
n, sic enim cen-
struere, vt Fast.
, ibid. 4, 690.
, 1, 9. Felices or-
aec *instrumenta*
, *minium, ce-*
s. oleum cedri-
fucus purpureus
anae:
, *qui est aetate*
, *h. e. florente*
r. Andr. 1, 1, 45.)
50. egregius for-
iam diuite cultu
it, bis adhuc o-
integer annis. *A-*
g. octenis. *Sed*
icet prius.
ERE animum, *si*
t lectio Met. 6, 5.

Moeoniaeque animum
fatis *intendit* Arachnes.
Sed nescio an poëticum
satis, nec apud alios oc-
currit, si exceperis Sta-
tium Theb. 6, 618. Ar-
cades arma ferunt, ar-
mis defendere regem *in-*
tendunt: sed nec hic lo-
cus probat ipsam cau-
sam. respicit enim hoc
verbum et hoc loco cur-
sum aut actionem quan-
dam; quemadmodum
etiam occurrit in omni-
bus aliis poëtarum locis,
quae laudauerat Heinsius
ad Valer. Flacc. 7, 114.
et ad quae prouocat Bur-
mannus *in loco Ouidii*
laud. vbi defendere co-
natur illud vocabulum.
coniunctam vero phra-
sin intendere animum
frustra quaeres apud poë-
tas. Tacitus *eo quidem*
vsus, et alii orationis
solutae scriptores; at
nulli, quod equidem no-
ram, poëtae. Praeter-
ea friget locus noster O-
uidii, si recepta consistit
lectio. Maeoniaeque a-
nimum fatis intendit A-
rachnes, (Minerua). *Iam*
vero vnus Heinsii codex
legebat : Incendit *pro*

intendit; satis incendit; *qui elegans sensus! irascitur fato illo laeta Arachnes, quo sibi aequatur arte* cf. seqq. vers. *Igitur legendum mihi videri libere fateor*:
Maeoniaeque animum satis incendit Arachnes,
Quam sibi lanificae non cedere laudibus artis Audierat. *Coniunctus locus maiorem addit sententiae meae vim et significationem.*

INTERIOR locus, *honestior, si duo ibant, habitus erat, vbi quisquam munitus pariete ambulat*: *opp.* exterior, *plura vide in* I. Parte Clav. in voc. Exterior. *Hinc intell.* Fast. 5, 68.
Medius iuuenum, non indignantibus ipsis Ibat, et *interior* si comes vnus erat.

INTERNODIVM, *spatium inter nodos qui crura colligant et poplitem.* Met. 6, 256. qua mollia nodosos facit *internodia* poples. *Sed legendum est cum Burm.* Mollia *neruosos* facit internodia poples. Nodosus *et* internodia *dedecorant versum,* ...plite autem n... rimi. cf. Met.

INTONSVS vet... Fast. 2, 30. *intonsos* nome... auos. *vide ha...* I. *Part. Clauis.*

INTRA Trist. crede mihi, be... tuit, bene vi... *tra* fortunam ... que manere su... *sime Heins.* i... Intra fortuna... *est, accommod... tunae; sic Hor* in *Arte* vers. spem veniae ... *saepius* intra ... *Ceterum sent... ris versus est ... ri nota.* λαθ...

INTREMERE M... Quo simul int... que a corpo... *Intremuit* lin... Cerberus ex... *Legendum est* sio Ingemuit; *enim hac et* pressum, *et d... tatum in hac niqne eo magi... dum, cum ia... occurrat* Aen... gemuit sub pe...

ba, cui noster locus simillimus, compara quaeso ipse hos duo poëtas, et voluptatem capies non vulgarem. si de ipso vocab. plura vis, dabit Heinsius ad Met. 14, 739.

INTREMISCERE venuste Trist. 3, 1, 56. Adspicis exsangui chartam pallere colori? Adspicis alternos intremuisse pedes. de carmine elegiaco, alternis Hexametris et pentametris constantem; respiciente vocabulo timorem domini!

INVIDERE Met. 4, 157. Componi tumulo non inuideatis eodem. pulchre non inuideatis; et cum breuiloquentia, haud insolita Ouidio: non inuideatis vnum nobis tumulum, adeoque coniunctos eodem sepulchro condatis.

INVIDIA, facere inuidiam pro conuiciis persequi Met. 4, 547. Vtque parum iustae nimiumque in pellice saeuae Inuidiam fecere Deae; conuicia Iuno Non tulit. accusabant iniustitiae Iunonem. locutio ipsa, inuidiam facere, longe frequentissime occurrit, sed h. l. est exquisitiori significatu, quod imprecationes diras, et querelas acerbas exprimit.

INVIDIOSVS, odiosus, qui speciem iniucundam praebet. Met. 5, 573. Tota nubila vultu Ante Iouem passis stabat inuidiosa capillis. Ceres quaerens filiam raptam et iam fessa laboribus itineris implorans Iouem. Pingit haec imago Cererem iter facientem, et conturbidam mente, quam elegantissime! * de veteribus Romanis, quorum tenuis origo Fast. 3, 433. O quam de tenui Romanus origine creuit! Turba vetus quam non inuidiosa fuit! * Inuidiosior mors, horribilior, odiosior, Met. 7, 605. Ante sacros vidi proiecta cadauera postes, Ante ipsas, quo mors foret inuidiosior, aras. * Inuidiosa comes Met. 8, 144. Gnosiacaeque haeret comes inuidiosa carinae * Inuidiosa spes, quae inuidiam inter alios simul sperantes facit. Met. 9, 10. quondam pulcherrima

ma virgo Multorumque fuit spes *inuidiosa* procorum.

INVIDVS, iura inuida, *bene*. Met. 10, 331. Quod natura remittit, *Inuida* iura negant. *vide* Ius.

IOCOSVS: Floralia iocosa Fast. 5, 183. *dicuntur propter lasciuiam in his ludis vsitatis, tum verborum, tum vestium*, &c. cf. loc. cit. vers. 289. et Valer. Maxim. libr. 2, c. 5. *namque* iocus *de rebus obscoenis dici solet* vt Fast. 4, 946. collat. Fast. 3, 738. et 695. et conf. Heins. ad Fast. 4, 868. *Sic et* ioci alienus Fast. 1, 396. Di quoque cultores gelidi venere Lycei, Et quicunque ioci non alienus erat. Panes et in Venerem Satyrorum prona iuuentus &c.

IRA pellicis *pro* in pellicem concepta. Met. 4, 235. it. vers. 271. *vid. de hac locutione* Broukhus. ad Propert. 9, 7, 65. *vt alios taceam*. * Met. 13, 544. Interdum tornos sustollit ad aethera vultus: Nunc positi spectat vultum, nunc vulnera, nati; Vulnera praecipu armat et *instru*

IRE sacris *pro* abi *ra lectio est*. 201. Ite satis sacris laurumqu Ponite. *Sed in istis et praeced versibus mira Codicum diuer Editionum. foret omnes di hic ponere. L ramus lectione a Burmanno; strae editionis vnius quidem et deinde pauc iudicium nostr itaque legitur Burm.* Non t numerum redig ta duorum Lat ba quo quant ab orba? Ite sa perate sacris; la capillis Ponite nunt; infectaq relinquunt: Qu cet tacito v murmure nume gnata Dea est que in vertice C *Quae lectio, sit, dubito. enim quam offi gures illo simili*

— orba, *turba*
nantum distat ab
Deinde vero
non minus, quam
ris Ouidii super-
uae aliunde satis
tur, et digna facili-
genii nostri poë-
constructio illa
ta et contracta
quo quantum di-
ib orba, *etiamsi*
Heinsio quo *acci-*
ro quo numero,
praecesserat pro-
Non tales fabri-
rsus Ouidius; fun-
es, elegantes. Vix
us potuit detesta-
m illo *versu quen-*
cudere. Quam
vero istum versum
Burmannus, tam
omisit alterum,
nobis nonnulli li-
t nostra editio ipsa,
derunt; hac serie:
que licet tacito ve-
tur murmure nu-
Latonae. turba
um distabat ab or-
antum animosa sui
agitata doloris In-
ta Dea est; *quem*
m et inficetum ver-
iam alii viri docti
arunt. Sed in tan-

ta librorum diuersitate, cum singuli quique singulas lectiones prodant, quid nobis faciendum? Non verba perdenda, vbi eorum vis immensa frustra effunderetur. Breuiter vt expediam, hoc est, dicam, quid sentiam: sic ego legendum totum hunc locum arbitror: Fingite demi Huic aliquid populo natorum posse meorum? Non tamen ad numerum redigar spoliata duorum; Latonae toruae, quae, quantum distat ab orba? Ite sacris, propere ite sacris; laurumque capillis Ponite: deponunt; infectaque sacra relinquunt: Quodque licet, tacito venerantur murmure numen. Indignata Dea est &c. *Si cui nimis audax nostra lectio videtur, videat quam audaces codices ipsi in hoc loco fuere, inter se tam mire diffidentes; quam facilis lapsus in voce.* toruae *et* turbae; *vt plerique legunt; quam reddat Antiouidianum versum vox* turba *hac serie?*

legitur iniuſtaque buſta peregit. * iuſta forma. *eleg. de Mercurio, nos forte diceremus* Geſchickte Geſtalt, Bildung *l. ſim. reſp. gall. adroit* Ov. Met. 2, 732.

IVVENIS annus Met. 7, 295. *iuuenes* nutricibus *annos* Poſſe ſuis reddi. *iuuentutem reddi, vt Aeſoni; vid. praeced. verſ.*

L.

LABI *pro* natare Met. 14, 8. Inde manu magna Tyrrhena per aequora *lapſus. bene* magna manus *tributa Glauco Deo, ſic tribuit ei* ingentes humeros Met. 13, 962. *ſubiicit praeterea rem ſenſibus locutio*: magna manu labitur Tyrrhena per aequora. * Oculi *labentes ſunt natantes, moribundi, non cum Burm. intell.* oculi hominis labentis. *imago facilis et nota* Triſt. 3, 3, 44. Nec mandata dabo, nec cum clamore ſupremo *Labentes* oculos condet amica manus?

LABOR *de fuga ab ſummo angore animi profe-*

cta, vaga e
Met. 1, 748
immenſo reſt
labori. * *labo*
neribus eorum
cultatibus fre
apud Ouid. M
Met. 6, 340.
295. Ignoti
cis, ignota v
mina gaudeba
minuentelabor
laborem: *nom*
te *pro* minu
lectio ducta
illo loco Hora
2, 2, 12. *Oui*
credo adeo,
hanc ſententia
imitaretur vt
60. *et* 14, 12
apud Statium
Quum tamen
uem luctu falle
rem Neſcit ab
* *de inſania*
fugerat male
lis Ino Met. 5
et ipſa ingenio
tio: ſummus
dolor creat inſ
recte etiam fin
keſpearius reg
et alios.) verſ.
530. At venu
tae neptis miſe
res. ſic patruo

&c. *bene h. l.* *causa fingitur* *nis imus in Deam*: *nunc mutationem* longe *pulcherri-* *lerus*, *quem le-* *contulisse cum* *non poenitebit.*
RE Met. 2, 296. n ipse *laborat*, *aestu torripitur* *e comburetur il-* *contendere*, *quae-* t. 13, 285. His s, his inquam, s ego corpus A- it simul arma tu- ae nunc quoque boro.
FER *epithet*. *Her-* *um summa laude* *idio fictum* Met. . *Laboriferi* cum talis adesset *Her-* et decimum pre- ur sidere signum. *us est postea* Sta- *licet de alia re*, *frequens aemulus* 6, 25. *sed ibi* *arua*, *nisi nulla*, *vt* , *laude*. * Met. 15, iuuencus *bene dici-* borifer. Inscripsere , — numenque su- im Caede *laborife-* edunt gaudere iu- *vide Inscribere.*

LABRVM, *de lauacris et fontibus*, *in quibus se lauabant Dryades et Diana*. Fast. 4, 761. Nec Dryadas nec nos videamus *labra* Dianae, Nec Faunum medio cum premit arua die. *Noster* in Ibide vers. 479. Quique verecundae speculantem *labra* Dianae, quique Crotopiaden diripuere Linon.

LACERTOSVS *validis lacertis instructus*, *robustus*, *bene agricolae*, *coloni*, *appellantur lacertosi* Met. 11, 33. Dura *lacertosi* fodiebant arua coloni.

LACRYMA: Heliadum lacrimae, *electrum* Met. 10, 263. et ab arbore lapsas Heliadum lacrymas cf. Met. 2, 304. seqq.

LACRYMOSVS *praeclarum epithet. Fumi*, *qui solet acrimonia sua lacrimas oculorum ciere. imitatus est forte poëta Horatium* (vid. Serm. 1, 5, 80.) Met. 10, 6 Fax quoque quam tenuit, lacrimoso stridula fumo (*bene stridula*, *de face*, *quae non luculenter ardens quasi stridet*). Vsque fuit mul-

tan. et Farnab. reddidit legit *per* obiit, lustrauit; *et veri quiddam inest, namque perlustrando, vt diximus in l. quaesiuit et elegit saltus, vbi venari et casses ponere bene possent.*

LEGITIMVS: verba legitima, *sunt quae lex praescribit, quae ex lege ponuntur, vt si* Curio maximus *indicit festa.* Fast. 2, 527. Curio *legitimis* nunc Fornacalia verbis Maximus indicit nec stata sacra facit.

LEMVRES animas dixere silentum, i. *mortuorum.* Is verbi sensus vis ea vocis erat Fast. 5, 483.

LENTVS: *lenti passus* de spatiante otiose Met. 2, 572. dum per littora *lentis* Passibus, vt soleam summa spatiarer arena * aurum lentum, *flexibile, de filis ex auro ductis intellig.* Met. 6, 68. Illic et *lentum* filis imutetur aurum. *Plurimi Codd.* intexitur, *quae tamen glossa videtur; nonnulli legg.* innectitur, *sed longe elegantius* immittitur, *exhibet fere rem ipsam sensibus, si*

cogitas texen buntur tibi in la manibus in * hastilis *epit* 8, 28. torser hastilia *lenta patiens, negl magna cum* Trist. 2, 514 busque tuis, bus vtitur orb vidisti *lentus Non audet di vt quidam lib sed glossa est,* vidisti; *comi gens, non poen non iratus. B Heinsium seq* totus quibus v bis, *sed erat docti consuet figuram adeo vt intrudere cunque in Ou ret.* * lenta Trist. 4, 6. 3. paret equus *len* sus habenis.

LETATVS Ov. Vt nemus int *taque* corpora

LETHALIS, ia thale Met. 5, que manu iacu le parabat Mitt haesit signum d

. Burm. legit, fata-
o lethale; venustio-
: quia omnes scripti
sic legunt, veriori
ntia. * qui mortem
igit Met. 10, 453.
nmen funereus bubo
li carmine fecit. Ce-
lugubrem sonum
rtis praesagum can-

mbra Met. 5, 336.
risque leui consedit
mbra, und sezte
m sanften Schatten
Lustvvaldes hin. *
llus, de vmbris,
ribus scilicet leua-
leuibus animis: be-
let. 10, 14. Perque
populos simulacra-
uncta sepulchris Per-
inen adiit Orpheus.
AS Fast. 5, 14. col-
leuitas in loca sum-
ulit.
onditio (vide Ern.
Cic.) Met. 9, 703.
piunt legem, quis
dubitaret. * Met.
Lexque datur nu-
i magnorum horren-
borum. Male enim
ur in nostra Editio-
Voxque datur nom.
l. l. Putat quidem
mannus, defendi pos-
oët. Tom. II.

se h. l. lectionem, sed quibus rationibus? nempe ex vulgata lectione libr. 3, 340. Prima fide vocisque datae tentamina sumsit caerula Liriope, quasi ex dubia lectione alia dubia restitui possit; at vero si possit stare vox h. l. coacta profecto erit et contorta, lex eleganti significatu et ad rem aptissimo; fuit enim vere lex ab oraculo sancita, quae Iasoni h. l. proposita, neque vt putat Burm. h. l. de responso Aeetis agitur, sed de oraculi voce, lege, nunc modo patefacta Argonautis. Cf. vt melius omnia dignoscas Apoll. Rhod. Argonaut. Libr. 3, vers. 405.

LIBER Met. 1, 549. Mollia cinguntur tenui praecordia libro, i. cortice.

LIBERARE vagina ensem. si vera lectio Met. 6, 551. Quo fuit accinctus vagina liberat ensem. Codd. nonnulli legunt deripit ensem. sed cum eadem locutio occurrat etiam Met. 10, 475. et Fast. 2, 793. repudianda non videtur; licet non ne-

negandum sit, magis poëticum verbum hoc praesertim loco esse deripit. *friget quodammodo* liberare ensem vagina; *vbi de irato et furibundo agitur.*

LIBERIOR toga, *toga virilis* Trist. 4, 10, 28. Interea tacito passu labentibus annis (*quam venuste!*) *Liberior* fratri sumta mihique *toga* est. *De hoc etiam loco, vt alibi — consulenda vita Ouidii a Massono perscripta. vide eum ad* Annum 15. et 16. Ouidii.

LIBRA Pont. 4, 15, 47. Meque tuum libra norit et aere minus. *Difficilis non intellectu quidem, at explicatu versus.* Sensus: *Me tuum mancipium esse norit, quamuis aes et libra mancipationi non adfuerint. De mancipatione per aes et libram res nota est, aut* cf. Ern. Clav. in voce Mancipium. *At vocab.* minus *h. l. aut* ἐλλειπτικῶς *accipiendum, et per breuiloquentiam facile explendum, aut potius ita vt valeat* prae-

ter; *sic enim iungitur Abla* Verr. 1, 57. quid poterat tius, quam nu vno *minus* te Rabirio. *vbi* *uius, qui plur attulit; sic e* 765. *minus* m paucioribus, *et ster.*

LIBRARE Met. i deribus *librata* lus, i. e. co aequilibrio sur sum mota. v. Vi 4, 196. vbi et cis suauissime inuenies. * co 8, 201. gemi librauit in alas pus suum; *de alis a se ipso nisum voland* * *eleg.* Fast. 1, finitima corpu in herba; *ibat spenso digitis.* 426. *adeoque aequilibrio tent et se tacite n modo illuc me nusta imago. tatione nauis i et tempestate m* 3, 588. Vela c

:t dubia *libratur*
ra. *compara* Virg.
7. seq. *cuius hic*
imitatio est.
. Met. 1, 91. vin-
inacia collo Aere
ntur. *At pessima*
ctio, *in omnibus*
odd. verba *pro* vin-
. *et optimi tuen-*
gebantur *pro* liga-
. *Quid multa?*
cum Burmanno;
minacia fixo Aere
ntur, *et vid. viros*
ad h. l. Est pul-
legum aeri incisa-
descriptio, *poëta*
, *digna*.
A *promontorium*
13, 724. Intrant
im, tribus haec ex-
in aequora *linguis*
leg. *coniicit*: tri-
scurrit in aequora
s. *Nec video*, *cur*
Ouidius illud
men, *hic*, *saepius*
urpat cf. cum h. l.
4, 419.
RA *epithet. Isidis*,
t ipsa et eius sacer-
vestibus lineis in-
erant Pont. 1, 1,
Vide ego *linigerae*
1 violasse fatentem
Isiacos inter sede
re focos Met. 1, 747.
linigera turba *sunt eius*
sacerdotes.

LIQVEFACTVS. vnda *li-*
quefacta, i. *liquida*,
pura facta, *antea tur-*
bata Ov. Met. 3, 486.
de Narcisso, *qui antea*
lacrymis aquam turba-
uerat. Quae simul aspe-
xit *liquefacta* cursus in
vnda. Vid. Cuper. Apo-
theos. Homer. p. 163. *li-*
ceat animaduertere, *Oui-*
dium saepe in Metamor-
phosi praesertim noua
cudere vocabula, *aut*
singulares significatus
adhibere, *huc hoc etiam*
referendum.

LIQVEFIERI *incendi* Met.
7, 161. ex congesta flam-
ma tura *liquefiunt*. *po-*
terit hic locus adscribi
Thesaur. Gesn. sic et
liquescere *occurrit*. *vide*
h. v. in Part. I. huius
Clauis. * Pont. 1, 2, 57.
sic mea perpetuis lique-
fiunt corpora curis. *Ex*
emendatione Fabricii;
sed idem sensus, *eadem*
elegantia, *si vulgat. lect.*
retineamus. *vide* Li-
quescere.

LIQVESCERE *sic vt* lique-
fieri *omnem dissoluendi*

notionem praestat hinc elegantissimae, et nobis dura interdum visae tralationes maxime apud poëtas. Pont. 1, 2, 57. sic mea perpetuis *liquescunt* corpora curis. *vide* Liquefieri. *Vnde similitudo ducta, discimus ex* Pont. 1, 2, 68. Nil igitur purum, si mens mihi tabida facta, de niue manantis more *liquescit* aquae. * *de cadauere dissoluto* verwesen. Met. 7, 552. Mira loquor, non illa canes auidaeque volucres, non cani tetigere lupi, dilapsa *liquescunt.*

LIQVIDVS: aura liquida, *belle!* Met. 12, 525. Vidit auem pennis liquidas exire sub auras.

LIQVOR virgineus Pont. 1, 8, 38. Gramina nunc campi pulchros spectantis in hortos, stagnaque et Euripi, virgineusque liquor. *vide* Virgineus.

LITTOREVS cancer *appellatur, quia in littore fluminum maxime latitat, sed inde et signum in Zodiato* cancrum *dictum* litoreum *appellauit poëta* Met. 10, 127. Solisque vapore littorei ferueba cancri. *Bene* brachia, *audac* bant brachia, epithet. littor *dacter.*

LOCVPLES *vn docet* Ouid. Fa Luxuriae nond menta vigebant cus aut latam bebat humum etiam *locuples, pecunia* dicta 18, 3. Hinc e tes dicebant loc plenos.

LONGE longequ 325. sed *long longeque* beatio *differit pluribu hoc ipso Ouid de huius re elegantia* Ben Hor. Serm. 1 Quid oportet a Vulgo *longe* remotos? *vbi a quam plurima quaeres. Sed j fecto nostrae lectio est, leger cum Burmanno viris doctis:* s cunctis longequ *tior* illis. *Ita N*

14, 657. tantoque ntior, inquit, Pane laudatae dedit la. Recte Burmanetiam Met. 10, 340. constituit: ipsaque no est mihi proximialiena potentior es-

VM monile, quis rit? aut quomorecte et bene intelli- perperam igitur ur Met. 10, 264. digitis gemmas, dat t monilia collo. Seego tres Codd. le-: dat d. g. longoque ilia collo. Recte nannus longum col- inter elegantias tum, notat. Vide de Pictura libr. 3. c. Longa ceruix apud s frequenter inter ritudines numeracurrit.

clamore Met. 13, certatimque omnes ore, Arma arma, ntur.

AX epithet. Famae 9, 137. Victor ab alia cenaeo sacra pavota Ioui, cum loquax praecessit ras Deianira tuas. De Oechalia si quis curat plura scire, vbi sita terra et alia, animum explebit in Notis Glareani et Micylli ad h. l. ad nos, talia in hoc libro non explicantes, parum pertinent. Videntur autem ipsi hic Versus et narrata, vt recte coniecit Micyllus, sumta ex Sophocl. Trachin. vers. 740. seqq. vide etiam Pseudo-Senecae Herc. Fur. imprimis vers. 107. seqq.

LOTOS aquatica Met. 9, 347. Tyrios imitata colores In spem baccarum florebat aquatica lotos, vt ab alia Loto distinguatur. Lotam vero Nympham in fabam Syriacam mutatam narrat Seruius ad Georg. Virg. 1, 84. nam et mella et faba Syriaca, dicebatur Lotos, sed faba graeca frequentius. Eodem modo in Epist. Ouid. 13, 159. aquatica lotos et Met. 10, 69. Eleg. primo laud. loco. In spem baccarum florere. tibia ex loto, vt mos erat Met. 4, 759: lotique Lyraeque Tibia-

que et cantus animi felicia laeti argumenta sonant. *Vide* Gronou. obseruatt. Libr. 4, c. 15. *laud.* iam a Burm. ad h. l. *pertinet huc etiam locus* Polluc. 14, 9. ἡ δε ὁλη αὐτων καλαμος, ἡ χαλκος, ἡ λωτος, πυξος, ἡ καρας η οσεν cf. Met. 17, 158.

LVCROSVS Trist. 2, 507. Quoque minus prodest, poena est *lucrosa* poëtae, tantaque non parua carmina praetor emit. *vide* poena.

LVCTARI luctantia oscula *eleg. quibus alter repugnat, quae dat inuitus. rem pingit* Met. 9, 358. Pugnacemque tenet (Salmacis) *luctantia*que oscula carpit. *Bene* carpere. * *de aliqua re disputare* Fast. 6, 69. Nunc quoque non luctor de nomine temporis huius, Blandior, et partes paene rogantis ago.

LVCVS *interdum pars sanctior siluae aut nemoris* Virg. Aen. 3, 681. Silua alta Iouis *lucus*que Dianae. Hinc Cadmus *apud Ouid.* Met. 3, 175. per *nemus ignotum* non certis passibus erran nit in *lucum.*

LVGVBRIS ara Ou 10, 225. Ante f rum stabat Ioui tis ara, Lugubri *Heinsius mend habet, quem ceteri viri do restituenda lecti xie laborant.* *rus legit:* caedi stris. *Heinsius* celebris. *Burn* lugubris Veneri. *uero non equide cur lectio vul sollicitanda.* *mnia clara et f dentur.* Ante bat ara Iouis *at illa erat ara* *ara* sceleris. *Nu addam? Profe*

LYMPHATVS. lymphata *de eb* 11, 3. Ecce n num tectae lym rinis pectora v tumulo de vert nunt Orphea pe

M.

MAEONIDES *mu* Met. 5, 268. *I latas eas volunt*

vt Aonides *ab Ao-*
Pierides *a Pieria*
minatae: Maeoniam
ando Boeotiam vo-
m, siue a Moeone,
monis filio, qui au-
e Statio, solus su-
es ex iis, qui Ty-
insidias - fecerant,
isse traditur; siue
n aliunde sed quae-
ue dicuntur, coa-
videntur aut certe
m huc facientia.
qui dicant Ouidium
nomen ex vetu-
liquo poëta sum-
, quem tamen ipsi
rant. sed vetusti o-
s codd. h. l. habent
nonides. *scriben-*
: Mnemonidas. μ''η-
Musarum mater; *do-*
et eleganti inuentio-
eterum, quam ei
lerisque fabulis de-
iure quis miretur.
ctio Maeonidas *vera*
possunt etiam ab
nero, κατα προ-
ιν recte dici, vt
e notauit Pontanus.
smodi enim προλη-
s saepius et apud O-
ium ipsum occurre-
quis nescit?
NANIMVS, qui ma-
gna petit et sperat. Ouid. Met. 2, 111. *Magnanimus*, Phaëton.

MAGNVS Met. 4, 8. Inde manu magna Tyrrhena per aequora *lapsus*, vide Labi.

MALE valde Fast. 6, 785. Ecce suburbana rediens *male* sobrius aede, Ad stellas aliquis talia verba iacit. * *pro* non Met. 6, 467. Iamque moras *male* fert; cupidoque reuertitur ore Ad mandata Procnes et agit sua vota sub illis. *Sic enim legendus hic versus cum Burmanno. Sinistre nunc in nonnullis libris:* Mandata ad Prognes, et agit sua vota sub illa, *Nempe nesciuerunt alii, literam* N *in* Prognes *non liquescere solum, verum etiam saepius amoueri, more Graecorum, quem probat laudatus ab Heinsio ille ex Anthol. libr.* 1, 9. *versus:* χαιρε Προκνη παρα σειο κασιγνητης Φιλομηλης. *Eandem latinorum rationem ostendit alter a viro docto commemoratus locus ex Petron.* c. 141.

Dignus amore locus te-
stis siluestris Aëdon.
(*scribe* siluester, *si mi-
hi fidere potes.*) Atque
vrbane Progne. * *pro* non
Met. 4, 285. Vnde sit
infamis, quare *male* for-
tibus vndis, (mollibus)
Salmacis eneruet, ta-
ctosque emolliat artus.
*De ipsa fabula plura
dedit Burmannus, con-
gestis omnibus huc re-
spicientibus locis et Au-
ctoribus; sed qui Oui-
dium noscere tantum
curat, eis omnibus fa-
cile carebit, nec desunt
si cupiat, Mythologiae
auctores.* * *vix* Met. 4,
351. Iam cupit amplecti,
iam se *male* continet a-
mens. * *frustra, ex vera
Lectione* Met. 9, 190.
pessime nunc apud nos
legitur: Pomaque ab in-
somni *non* custodita dra-
cone: *vide* Insomnis. *sic*
male Epist. 9, 99. et
Epist. 14, 46. Ter *male*
sublato recidit ense ma-
nus &c.

MALVS *pro* inimicus Trist.
1, 1, 29. Tacitus secum,
ne quis *malus* audiat, o-
ptet.

MANARE lacrymas,
quarto casu) M
312. Liquitur, et
mis etiam nunc m
mora *manant*.
nim leg. Nostra
lacrymis manare
*ris quidem est con
dinis, sed minus
bonae notae. Heins
h. l. auctoritatem
satis probauit, et n
locorum similium
uenale altisque scri
bus posuit. Ipse
quem imitari Ou
saepius notauimus
de Niobe, in Agan*
376. stat nunc Sypi
tice summo Flebile
et adhuc Lacrymas
sta aeternum ma
manant. *Pausanias
rat, se eum lapide
disse, aspectu st
lacrymanti.*

MANDARE, *commen*
Fast. 6, 561. Al
prolem melius *ma*
tis illi. Vtilior Ba
quam fuit ipse st
mandare membra
pro fugere, *venuste*
11, 334. quater in
pulsus Concita m
fugae mandat, eleg
cita membra. * ma

pro mandato Met. 5. Sic vbi *manda-* iuuit facundia *cau-*

ATVM *de testa-* o Trist. 3, 3, 43. *mandata* dabo? nec clamore supremo ntes oculos condet a manus?

RE Met. 1, 17. nul- forma *manebat*, i. *stabat*, *se conti-* , *(ita et Nonius explicat.)* *locum vsque mutare ab pulsa cogebatur*, *a alia aliam semper bat: Suauissima de visio tota Nasonis*, t. 4, 537. Graium- manet mihi nomen la. *vide* Graius. * re *est etiam* excu- igere, vigilare, *ex- a significatione*, *ue* manere *proprie co suo insistere, nec ri.* Fast. 2, 66. Dent coelestes, quot tu stibus, annos: Pro- ua *maneant* in sta- domo. * *florere*, *um manere* Trist. , 35. Adspicis vt *maneat* laudabilis aeuo Nomen inexstin- ctum Penelopae a fides.

MANIFESTARE, *notare, indicare*, rariori signif. Met. 13, 106. Ipse nitor galeae claro radiantis ab auro Insidias prodet, *manifestabit*que latentem. *alii* pauentem, *quod valde probo*; *poeticum est, nitor auri radientis ostendet pauentem, nempe, qui pauet, eius galea quasi tremit, et radiat aurum magis cum trepidat.* Tan. Faber Epist. 2, 69. *damnat. epithet.* claro, *vt ignarum et iners, et conicit* cono radientis ab aureo. *Nesciuit* clarum *esse* splendens, *an* splendere *de auro dici recte posse, negat?*

MANIFESTVS doloris Fast. 5, 313. Longa referre mora est *correcta* obliuia damnis (*ita enim iam apud nos recte legitur pro* collecta obl. d. *verbum* corrigere *saepius notat non verbis tantum, sed et facto castigare, emendare errorem* cf. Terent. Eun. 4, 5.) Me quoque Romani praeteriere patres.

su occurrere saepius, quis ignorat?

MATERIA, *res familiaris* Met. 8, 882. Vis tamen illa mali postquam consumpserat omnem *Materiam*, dederatque graui noua pabula morbo. *vide* pabulum. * *pro causa* Met. 3, 333. Grauius Saturnia iusto, Nec *pro materia* fertur doluisse *h. e. non dolor et ira eius causae respondebat, plus excanduit, quam merebatur verum, quod dixerat Tiresias et quod effecerat eam iratam.* Sic et *pro* Causa Met. 10, 134. leuiter pro *materiaque* doleret Admonuit.

MATVRVS animo: *pulchre, de sapienti* Met. 8, 620.

MEDERI: *recreare, iuuare* Met. 7, 839. Aura veni dixi, nostroque *medere* labori; *Leua aestum.*

MEDICATVS Met. 1, 716. Languida permulcens *medicata* lumina virga. *caduceum intell.*

MEDIVS *arbiter; aequus* Met. 5, 564. At *medius* fratrisque sui moestaeque

sororis Iupiter (
(in aequas part
ventem diuidit
„Elegans recte
modus, cui si
libr. seq. Met. 6,
quem optime i
Torrent. ad H(
2, 19 et cui si
detur illa Sil. I
1, 307. mediu
Gronouio ad Li
illustratus, *sed*
quantum differ
dius enim rei
est, qui in medi
versatur, vt a
que parte rei is
emineat. sed hic
dius inter duas
homines, quo
in ablatiuo, N
fuit libr. 2. Ar
13. Non ego, I
Polluce et Cas
nar. Singularit
dixit Vellej. Pat
2. c. 14. *Age*
dium plurima
lantis, aliqua
tis,, Burman.
media *est temp*
aliquid paratur,
8, 650. Interea
fallunt sermonib
dum praeparat
est intelligi et

ipso et eius vxo-
t de Diis inter se
ntibus. prius prae-
; maxime quia
tur : sentirique mo-
prohibent, *quod de*
more et Baucide
melius accipitur,
de Diis. *Burm.*
d. coniicit: mediis
t sermonibus horas.
e! * tempus me-
pro interuallo Met.
. Desierat: *me-*
que subit breue
us.

actiue, qui me-
facit Met. 8,
memoresque tabel-
sertaque cingebant,
rgumenta potentis.
potens. *Sic et poena*
r *actiue, vt saepius*;
I. Part. Clav. sub
Met. 4, 190. Exi-
dicii *memorem* Cy-
ia *poenam.*

RABILIS; *veneran-*
memoria sancta
s, Met. 4, 416.
vero totis Bacchi
rabile Thebis Nu-
rat. *possit etiam h.*
numen memora-
de quo multa nar-
r celebrantur ore
omnium, quod eo ma-
gis placet, propter ea,
quae hactenus noua ge-
sta a Baccho relata e-
rant. * Celebre *dicitur*
etiam memorabile vt Met.
4, 614. Viperei referens
spolium *memorabile*
monstri, *Celebratum*
fama caput Medusae.
Muret. Var. lect. libr. 10.
c. 16. *hunc locum de-*
sumtum docet ex Apol-
lonio Rhodio. Recte!
cf. Apoll. Rhod. libr. 4.
vers. 1513. seq. Ἔυτε
γὰρ ἰσόθεος λιβύην
ὑπερέπτατο Περσεὺς
Εὐρυμέδων &c.

MENDAX penna, *quae*
aliunde assumta Met.
10, 159. percusso *men-*
dacibus aere pennis. *mu-*
tauerat enim Iupiter se-
se in aquilam.

MENSVRA nominis, *eleg.*
et poet. Fast. 1, 603.
Magne (*Pompeii*) tuum
nomen rerum *mensura*
tuarum est. eadem ele-
gantia ad Fabium cogno-
mine Maximum Pont. 1,
2, 1. Maxime, qui
tanti mensuram nominis
imples et geminas animi
nobilitate genus.

MISCERE *Solemnis vox de parandis medicaminibus et veneficis potionibus; sic* miscere aconitum *est parare, temperare* Met. 7, 406. Huius in exitium miscet Medea, quod olim Attulerat secum Scythicis Aconiton ab oris.

MISER: dona misera, *quae miserias domum afferunt.* Met. 9, 156. blandisque miserrima verbis Dona det illa vira, mandat.

MODERANTER Ov. Met. 1, 510. *Moderantius* oro, Curre: *sed vix hoc latinum est, lege hoc et aliis locis* Ov. Epist. 18, 45. *pro eo cum melioribus libris*, moderatius et cf. Burm. ad h. l.

MODERATVS Met. 4, 234. neque enim *moderatus* in illam solis amor fuerat. *sed lege cum optimis*: in illa, *vt saepius* ardere in aliqua. *Plura dabit volenti* Barth. Aduers. 31, 3.

MODVS: parui modi, *sunt carmina elegiaca et leuioris adeo argumenti* Trist. 2, 222. Forsan (et hoc dubitem) leuioribus aptu tis: in paruos que *modos.* * fi pissime Trist. Dare (*dies nat* ad miseros ven sulis annos? De lis imposuisse sic et *saepius* 258. Venerisqu sibi fecit in ill *sus sequens au* *sit emendandus* Tabuit ex illo ter amoribus 1 *vnus etiam co* omnes legg. clementer vsa *p* male vsa *non i* *h. l. et addi* *quid frigidi* 10, 377 Nec *m* requies nisi mor tur amoris. *et si*

MOERERE *cum q* *su.* Ov. Met, *Talia moerenti* submonet Arg *enim leg. pro gat. lectione probauere satis* *Eti* vid, Burmar h. l.

MOLES; *quod* *mus der Damm,*

bus terra exagge- Ov. Met. 2, 12. n mole sedens viri- ccare capillos, *vide* s.

RE humum foliis, *ter pro sternere fo-* .et. 4, 741. Angui- que (*Medusae*) ca- lura ne laedat are- *Mollit* humum fo- *eo pulchrius* mol *quia praecesserat* ne laedat arena.

S vultus *de aman- lacidus, mitis* Met. 09. Talia dicen- *nolli* Schoeneia *vul-* spicit, et dubitat, ari, an vincere ma-

NTVM *pro* motu *cum notum iam proprie enim est qs.* mentum, momen- sumere est moueri *nt:* Met. 10, 376. labefactus vulnere : Huc leuis, atque *momentaque* sumit jue. * momenta prae- , *est auxilium po- porrigere, quod rei* ; *momentum, vim* Pont. 4, 13, 49. ita potes praebe no- *momenta* saluti; *vit. Tom. II.*

quae nisi mutato nulla futura loco est. * *causa, ratio: vide* Monimentum.

MONIMENTVM Met. 11, 286 Adiicis huic animo *monimenta* potentia, clarum Nomen auumque Iouem; nec tempora perde precando *sed quae h. l.* monimenta? *quo sensu dicuntur* h. l.? Raphael *verba*, huic animo, *ad Ceycem retulit, quasi diceret noster, per se benigno, ac liberali: scribendum vero est* Momenta *pro* monimenta Adiicis huic animo *momenta* potentia, *causas, rationes magnas, scil.* clarum Nomen auumque Iouem. *Non opus plura dicere: res ipsa loquitur.*

MONSTRVM plural. *de singulis membris monstri,* Met. 4, 590. Cadme, mane: (*bene vxor ad maritum versum in serpentem* mane, Cadme, *quasi effugiat ipse Cadmus, et serpens veniat*) teque his infelix exue *monstris* h. e. *his squamis, vnguibus, vultu* &c. *et hoc ipsum pul-*

est *mortale* quod optas, h. e. *quod hominibus mortalibus sit concessum*; *sic apud* Virg. Aen. 12, 797. vulnus *mortale* i, *a mortali* illatum.

MOTVS: terra *mota*, *dic. cum aratur*, *et semina ibi conduntur*. Ov. Met. 3, 103. *motae* iubet suppoñere terrae vipereos dentes.

MOVERE Ov. Met. 1, 55. humanos *motura* tonitrua montes. i. *percellentia*, *terrentia*. *Eadem fere vi* Hor. od. 3, 1, 8. Iupiter cuncta supercilio *mouet*; sed tamen sublimitas est apud Hor. ad imitationem Homerici illius Iliad. α. 527. v. Longin. c. 10. quam noli quaerere apud Ouidium, *qui etiam paullo post h. l. Met.* 1, 179. *infra aemulatores suos est.* Terrificam capitis concussit TERQVE QVATERQVE Caesariem, cum qua terram, mare, sidera, *mouit*. (*Iupiter*) *Minuit illud* terque quaterque *et paene deprimit sublimitatem*, *neque satis placent* — hoc: concussit Caesariem *cum qua* — mouit. *

simpliciter mou
multu pugnae
5, 43. testatus
denique Hospit
ea se prohibent
tantas iras et
se inuito et v
tas. Est enim,
mouere, *vox*
seditionibus
* arma magi
suum auxiliu
namque propr
mouere arma,
re magicam ar
ctum igitur
quod neglige
tum videri pe
5, 197. Et
humum iuuen
arma *mouente*
re os vocale, c
5, 332. *vid.*
Carmen Met
tu, siue aliq
est in carmin
ore *moue* sa
Regnum. * *in*
Fast. 3, 11. Il
quid enim vet
ueri? * mouer
rari. Met. 7, 7
mirandum; nc
uebere facti.
mendauit: A
randi nouitat
re facti; *atqui*

ue hic sibi habet sub- *entem. bene* nouita- *le inaudito*, vix cre- :! Ita nouum *et* noui- *t sciunt docti, sae-* *et eleg.* mouere *eo* , *vt sit admiratio-* *creare; vide etiam* 8, 612. factum mi- : cunctos Mouerat *e saepius*) * *mutare* 3, 736. quorum for- mel *mota* est, et in enouamine mansit. quibus in plures st transire figuras. Renouamen.

VS: Luctisonus ma- Ov. Met. 1, 732. *luerte sonum pin-* *n actionem*, et lū- ō mūgitū, *aurem* *e!*

ERE *venustissime* *s dicitur aristas,* *leuiter eas concu-* *uc et illuc mouet.* , 61. Frigidus Ar- summas mulcebit . *Est vero Arge-* *entus, qui flat ab* *e solstitiali, sed oc-* *tali latere septem-* *is, ideo frigidus.*

CAVVS: nouum vo- Ouid. Met. 8, 561. ce multicano, nec leuibus atria tophis Stra- cta subit. *tophus* lapis asper, *qui facile in are- nam resoluitur.*

MVLTIFIDVS *vox ab Ouidio forte facta* Met. 7, 259. *Multifidasque* faces in fossa sanguinis atra Tinguit. *Findeban- tur, et inspicabantur solemni more faces in sacris nocturnis et magi- cis, quo facilius ignem caperent, et clarius ar- deret.*

MVLTIFORVS *vocab. Oui- dian.* Met. 12, 158. non illos carmina vocum Lon- gaue *multifori* delectat tibia buxi.

MVNVS: beneficium Met. 10, 426. Coecae *munere* noctis (*i. e. tenebris*) In- tercepta neci.

MVREX: Innato murice te- ctus Triton Ov. Met. 1, 332. Intellige *autem* in- natum muricem *asperita- tem ob muricis corticis scabritiem, de qua et* Virg Aen. 10, 209. Im- manis *Triton* - cui latero tenus hispida nanti Frons hominem praefert, in Pristin desinit aluus, Spu- mea semifero sub pectore

murmurat vnda. *Murices enim etiam vetustae saxorum asperitates telaque omnia dicuntur.* Virg. Aen. 5, 105. Concussae cautes et acuto in *murice* remi Obnixi crepuere.

MVRVS: *ad graec.* ἕρκος et τεῦχος Ἀχαιῶν *Achilles dicitur* murus Graium Met. 13, 281. Me miserum! quanto cogor meminisse dolore Temporis illius; quo *Graium murus* Achilles Procubuit: Bene procubuit; *de muro.*

MVTARE *pro* permutare Met. 8, 449 auratis mutauit vestibus atras. *pullam induit vestem.*

N.

NAENIA, *de carminibus magicis* Fast. 6, 142. Siue igitur nascuntur aues (striges. cf. praeced. vers.) seu carmine fiunt *Naeniaque* in volucres Marsa figurat anus.

NASCI vocatur Incipere, esse aliud quam quod fuit ante, morique Desinere illud idem. Met. 15, 255. *ex mente scil. Pythago-*

rae, cuius pla
dius in eo loc
arte, et elegan
ca tradit.

NATALIS origo.
609. Quibus e
Natalis origo.

NATVRA, melio
Ov. Met. 1, 2
Deus et *melior* l
tura diremit. *Fr*
sinus Parerg. L
39. *explicat* i
naturam eander
Deum, vt dei
quae principiun
et quietis in p
ceteris animantil
telligo ego natu
illam diuinam
procreat, nas
et constitui.
Plinium et alios

NEFAS, Met. 2, 5
quit omnipoter
terque ipsosque
sustulit, *h. e.* q
ret horrendum
omnes sanctissim
impediuit, co
Callistonem et A
coelum.

NEFASTVS dies
47. Ille nefastus
quem tria verba
co, addico *i. d*
rum possessioner

addiso id, de quo *itus,*) silentur: s erit per quem le- :ebit agi.
RALIS, antrum *ne- le* i. *nemoribus* te- , Met. 3, 157. Cu- n extremo est an- *nemorale* recessu t. 6, 59. Inspice quas it *nemoralis* Aricia s. Et populus Lau- Lauimiumque 1. *Leges, inquit,* em *Iunium, Iuno-* *dictum in Fastis* *cipalibus, Aricinis,* *ntinis &c.*
: partus nexi *sunt* *citi, impediti ad-* *in vtero, et bene* *illo* Met. 9, 195. io Lucinam ad *ne-* *artus* clamore vo- 1; *vt expediret ne-* *s vtero partus. cf.* *ed. et omnia erunt* *, et soluta. Cur* *e mutemus legen-* *im Burmanno* Lu- 1. Nexosque pares ore vocabam. *vt* Nexi *sint Dei, qui* *ctant membra mu-* *m soluta ad par-* *vnde dicantur* ne- *Namque cur dicun-* *tur nexi* pares, *etiamsi omnem illam rem largi- rer? Fluctuat quidem lectio, et ingens diuersi- tas reperitur. Sed ille ipse dissensus satis pro- bat, non intellectos* nexos partus *esse a librariis ideoque in monstra mu- tatos. Cur fidem habe- bimus illi codici nescio cui* Twisdenio, *eiusque glossae? Quid multa? lectionem vulgatam quis culpabit?*

NICTVS *signum oculorum claudendo et aperiendo: blande.* Ov. Met. 3, 460. *Nictu* quoque signa re- mittis, signaque dat *ni- ctu*, sollicitatque notis. Id. Fast. 1, 418.

NITERE Met. 4, 636. Ar- boreae frondes auro ra- diante *nitentes. de au- reis malis Hesperidum; sed codd. nonnulli ha- bent* virentes; *quam le- ctionem eruditiorem, quam vt librario in men- tem venerit, recte iu- dicat Burmannus; et vere adeo illud* niten- tes, *glossa habenda est.* Salmas. Plin. Exercit. p. 207. *aurea quidem ma- la ex fabulis fuisse di-* cit,

cit, non vero arbores aureas; quod falsum esse locus noster docet; qui et ramos et frondes aureas narrat. Ceterum nostra non interest, quamuis interesset Salmasii, *vtrum per mala* oues rufam lanam habentes sint intelligendi, an secus. *Neque profecto poëtae, credo, intererat, qui pingere rem ex fabulis studuit, et pulchre pingere; de interpretatione sollicitos esse philosophos otio abundantes et subtilitate siuit. Hoc autem magis nostra diligentia dignum: vocem* virere *h. l. optime esse delectam et cum summo iudicio in describendis aureis pomis, namque conuenit* virere *et* malis *et* metallis. *Obiter notanda* Ouidiana *illa repetitio*: Arboreae frondes *auro* radiante virentes, Ex *auro* ramos, ex *auro* poma tegebant. * Met. 10, 646. medio *nitet* arbor in arno Fulua comam, fuluo ramis crepitantibus auro.

NITI *proprie de conatu pariendi* Met. 10, 507. Non Lucina potes[t] rientis voce vocari[...] *tenti* tamen est sim[...]

NITIDVS, pisces Ouid. Met. 1, 74[...] *propter squamas la[...] lubricitatem. eleg[...]* id Met. 9, 267. [...] *pente*: squamaque recenti. Sic *apud* [...] 1, 13 pennarum ni[...] *buitur coruo.* * [...] stra nitida. *bene* [...] *pter oleum, quo* [...] *ctantes oblineba[...]* 6, 241. Transie[...] opus nitidae [...] palaestrae. *Vi[...] ster poëta eodem* [...] *to eiusdem rei.* [...] 667. Laete Ly[...] sae, *nitida* quoc[...] palaestra. *Adde* E[...] 19. et 16, 149.

NODOSVS: podag[...] sa *ad exemplum* [...] *vide hanc voc.* [...] *l.* Clauis Pont. [...] Tollere *nodosa*[...] medicina *podag*[...] formidatis auxi[...] quis. *Eleg.* [...] aquis.

NOTA: dare not[...] *nuere* Met. 7, [...] *notam* fulgor[...]

(*Iupiter*) tonitruque secundo.

NOTAE *de signis in via, quo ducaris vt scias locum, et notes* Met. 8, 160. Ponit opus (Labyrinthum) turbatque *notas. vide* Turbare.

NOTARE, *inficere, venuste!* Met. 4, 329. pueri rubor ora *notauit, colorem dedit nouum.* cf. seqq. *vers. longe elegantissimos, qui comparatione splendent excellenti.* * *de notatione censoria vid. hoc voc. in I. Parte Clauis* Sic et Trist. 2, 542. Carminaque edideram cum te delicta *notantem* Praeteriit toties iure quietus eques. *Erat Augustus magister morum, censoria potestate; a quo nunquam culpatum se dicit, cum solito lustro acto, equo eum de more praeteriret.* * notare *dicimur aliquem, vbi cursim eum quasi carpimus, et aliud agentes ad eum respicere videmur. Bene hinc* Met. 9, 261. Cetera non duro, duro tamen vltima vultu Dicta tulisse Iouis; seque indoluisse *notatam* (fixam *diceret Cicero, vt est in Orat. c. 26.*) cf. vers. 288. * *pro* tangere Fast. 6, 156. protinus arbutea postes ter in ordine tangit Fronde: ter arbutea limina fronde *notat. Est Ouidianum, repetitionibus ludere!* * *laedere, vulnerare* Fast. 2, 698. Luna fuit, spectant iuuenem, gladiosque recondunt. Tergaque deducta veste *notata* vident. * Fast. 3, 178. memori pectore dicta *nota*, i. *tene.* Sic et Fast. 5, 10. silent aliae: dictaque mente *notant. Adde* Met. 14, 813. * *pro* scribere Met. 9, 525. Et *notat* et delet, mutat, culpatque probatque. *Integer locus, imago scribentis Byblidis, quae celerem mentem nunc huc, nunc diuidit illuc, et in varias partes rapit, adeo est ex ipsa natura expressa, vt praesentem ipsam scenam lectori sentienti cuiuis proponat, adeo suauis, vt in admirationem quemcunque rapere debeat. Inprimis feliciter vsus est hoc loco Ouidius arte*

Plauditur, et magno palma fauore datur. * *de mirando quonis.* Met. 8, 155. Foedumque patebat matris adulterium monstri *nouitate* biformis. (*Minotauri*) *Nouitas hoc l. est monstrosa noua species.* * nouitas anni *de vere* Fast. 1, 160. tum patitur cultus ager, et renouatur aratro: Haec *anni nouitas* iure vocanda fuit.

NOVA via Fast. 6, 396. Romano foro iuncta erat, a Palatii porta initium capiens, et per radices Palatini supra circum Maximum tendens, v. Marlian. libr. 4, c. 24. vbi Vestae aedem fuisse ex Liuio discimus libr. 5. c. 32. quam inter Capitolinum et Palatinum montem non procul a foro Romano a Romulo conditam scribit idem Marlian. libr. 7. c. 12. 1, Taub.

NOX, *de dissimulatione fallente, et bene tecta.* Met. 6, 472. Pro superi! quantum mortalia pectora *coecae noctis* habent! *additur statim explicatio:* ipso sceleris molimine Tereus credit pius.

NVBERE, *de marit*[...] 1, 700. tibi *nubere* [...]pha, volentis vot[...] Dei. *Sic certe n*[...] *lae editiones h*[...] *sed dudum plurin*[...] *doctissimi feliciter* *restituerunt ita*: verba refert: re[...] verba referre; (*no*[...] ra referre *vt pessim*[...] *sim legitur!*) [...] *verba Panis ad S*[...] *a Mercurio non su*[...] *lata, qui cum v*[...] *Argumi somno oppr*[...] *statim vocem coh*[...] *ipsumque interfeci*[...] *bere apud elegant*[...] *tinos et optimos d*[...] *non reperitur. vi*[...] *ra apud Burm. ad*

NVBILVS, *infestus* [...] *micus.* Trist. 5, [...] Siue mihi casus, hoc dedit ira De[...] *Nubila* nascenti se[...] hi *Parca* fuit.

NVMEN, *donum*[...] *auxilium Dei.* M[...] 411. Inque breui superorum *numin*[...] xa Mi[...]a viri mani[...] ciem traxere v[...] *Semel monuisse* [...]

epissime occurrere.
urandum Met. 10,
Concituit: pro-
|ue *numine* firmat.
firmat Deo quo-
promissa, eum te-
scilicet i. *iurans.*
i vnum cod. Gro-
secutus reponen-
putat: Dicere l. iu-
promissaque numi-
nat. *Male! etiamsi*
iurare numen *pro*,
umen, *dicatur sae-*
vt Met. 2, 41. *&c.*
amen h. l. nisi glos-
tanda est illa lectio.
elegantius firmare
ne promissa, *quam*
re iurato numine.
LVS, *carminis ge-*
netricum Pont. 4,
. scribendi nulla vo-
s Est mihi; nec *nu-*
: nectere verba iu-
* Fast. 2, 6. Certe
'os (Elegi) habui fa-
in amore ministros
lusit numeris prima
ita suis &c.
. ; *paruo abhinc*
ore, mox, nec ad
es tantum et dies,
iam ad horas, quod
t Gesnerus in The-
), refertur. Sic
Ov. Met. 2, 515.

Mentiar, obscurum nisi nox cum fecerit orbem *Nuper* honoratas summo, mea vulnera coelo Videritis stellas illic. *vid. tot. contextum et reperies veram esse nostram interpretationem.*

NVTARE. *Venuste nutantia dicuntur, tegmina capitum, cono picto, propter cristas, vel ipsum apicem, qui solet nutans adspectanti militem euntem videri.* apud Ouid. Met. 3, 108. *pingens epitheton est?*

O.

OB[illegible]BVLARE, *vltro citroque discursare* Met. 14, 188. vt vero fuga vos ab acerba morte remouit; Ille quidem totam fremebundus *obambulat* Aetnam.

OBEX *poët.* Fast. 1, 563. Ille aditum fracti praestruxerat *obiice* montis: Vix iuga mouissent quinque bis illud opus.

OBLECTAMEN Met. 11, 412. Consulat vt sacras, hominum *oblectamina*, sortes. *Suauiter dicuntur*

Plauditur, et magno palma fauore datur. * *de mirando quouis.* Met. 8, 155. Foedumque patebat matris adulterium monstri *nouitate* biformis. (*Minotauri*) *Nouitas hoc l. est monstrosa noua species.* * nouitas anni *de vere* Fast. 1, 160. tum patitur cultus ager, et renouatur aratro: Haec *anni nouitas* iure vocanda fuit.

NOVA via Fast. 6, 396. Romano foro iuncta erat, a Palatii porta initium capiens, et per radices Palatini supra circum Maximum tendens, v. Marlian. libr. 4, c. 24. vbi Vestae aedem fuisse ex Livio discimus libr. 5. c. 32. quam inter Capitolinum et Palatinum montem non procul a foro Romano a Romulo conditam scribit idem Marlian. libr. 7. c. 12. 1, Taub.

NOX, *de dissimulatione fallente, et bene tecta.* Met. 6, 472. Pro superi! quantum mortalia pectora *coecae noctis* habent! *additur statim explicatio:* ipso sceleris molimi-

ne Tereus cred pius.

NVBERE, *de mar* 1, 700. tibi *nube* pha, volentis v Dei. *Sic certe lae editiones sed dudum plur doctissimi felici restituerunt ita* verba refert: verba referre; (*n* ra referre *vt pess sim legitur!*) *verba Panis ad a Mercurio non lata, qui cum Argum somno op statim vocem c ipsumque interfe bere apud elega tinos et optimos non reperitur.* *ra apud Burm.*

NVBILVS, *infestu micus.* Trist. 5, Siue mihi casu hoc dedit ira D *Nubila* nascenti hi *Parca* fuit.

NVMEN, *donum auxilium Dei.* 411. Inque bre superorum *numi* xa Milia viri ma ciem traxere *Semel monuisse*

epiſſime occurrere.
urandum Met. 10,
Concituit: pro-
que *numine* firmat.
firmat Deo quo-
promiſſa, eum te-
ſcilicet i. *iurans.*
i vnum cod. Gro-
ſecutus reponen-
putat: Dicere l. iu-
promiſſaque numi-
mat. *Male! etiamſi*
iurare numen *pro,*
umen, *dicatur ſae-*
vt Met. 2, 41. *&c.*
amen h. l. niſi gloſ-
tanda eſt illa lectio.
elegantius firmare
ne promiſſa, *quam*
re iurato numine.
RVS, *carminis ge-*
metricum Pont. 4,
. ſcribendi nulla vo-
s Eſt mihi; nec *nu-*
s nectere verba iu-
* Faſt. 2, 6. Certe
vos (Elegi) habui fa-
in amore miniſtros
luſit numeris prima
ita ſuis &c.
; *paruo abhinc*
ore, mox, nec ad
es tantum et dies,
tiam ad horas, quod
t Geſnerus in The-
o, refertur. Sic
Ov. Met. 2, 515.

Mentiar, obſcurum niſi nox cum fecerit orbem *Nuper* honoratas ſummo, mea vulnera coelo Videritis ſtellas illic. *vid. tot. contextum et reperies veram eſſe noſtram interpretationem.*

NVTARE. *Venuſte nutantia dicuntur, tegmina capitum, cono picto, propter criſtas, vel ipſum apicem, qui ſolet nutans adſpectanti militem euntem videri.* apud Ouid. Met. 3, 108. *pingens epitheton eſt?*

O.

OBAMBVLARE, *vltro citroque diſcurſare* Met. 14, 188. vt vero fuga vos ab acerba morte remouit; Ille quidem totam fremebundus *obambulat* Aetnam.

OBEX *poët.* Faſt. 1, 563. Ille aditum fracti praeſtruxerat *obiice* montis: Vix iuga mouiſſent quinque bis illud opus.

OBLECTAMEN Met. 11, 412. Conſulat vt ſacras, hominum *oblectamina*, ſortes. *Suauiter dicuntur*

bis *Cessit et* exitio *multis*: *pecorique sibi*que, Ruricolae pauere feram. *Editio Burm. et quae sequuntur Heins. talem exhibent locum*: Carmina *Laiades* non intellecta priorum *Soluerat* ingeniis; et praecipitata iacebat Immemor ambagum vates obscura suarum. Scilicet alma Themis *non* talia liquit inulta. Protinus Aoniis *immittitur altera* Thebis *Pestis*, et exitio *multi pecorum suoque* Rurigenae pauere feram. *Quas emendationes Heinsii cum primum legi, amplexus sum, et plane viri docti et acuti in sententiam iui. Re vero accuratius perpensa, dubitaui; iam certis nixus argumentis reiiciendam omnem fere operam Heinsii iudico. Sagacitate vsus videtur Heinsius, vbi ea minime opus. Mutat primum* Naiades *in* Laiades, *facili mutatione; et hinc ceterae omnes conuersiones fluxere. Explicat omnem illum locum de* Oedipo Laia-

de, *qui oracul*
nigma Sphingis
eamque ipsam i
rat. Videamu
primum de verl
de de sententia e
Carmina non
priorum inge
ergo aenigma .
quae iam dura
sed hanc missa
mus, at cur
immemor ambag
rum, *ab Cepha*
ter tantum haec
te: σαρκασμος
non hic Cephal
tristem ob rei n
euentum. Inep
detur, de Sphin
ta dici talia,
solent in pugnis
caesis illudentes
At haec leuia:
autem porro dic
tes obscura. N
ita appellatur, n
Pseudo-Senec. i
po... f. 92. *teste*
codice, cui non
ritas, frustra,
nuentibus debetu
te.. Vates *dici*
nescio an bene
Sed omnes verbor
ficultates non cu
deamus de re.

...m locum mutan-
m hanc, nec pro-
alia est, affert:
esse Naiades fati-
Quae istae, *in-*
Naiades fatidicae?
itaque quae sint.
ae nempe Cithe-
, Apollinis nutri-
yades et Nai:des
, de quibus et
sam vaticinandi
t alia refert Pau-
n Boeoticis Cap.
vnus locus satis
omnem Heinsii
ionem. Hae igi-
arrat Cephalus,
r, Nymphae sol-
armina, oracula
tellecta: et inde
tata iacebat im-
ambagum vates
suarum scilicet
hemis; *non am-*
lebatur Themis,
aecipitata, scil.
ius, proruta in
, (sic recti Dei
l. 4, 4, 48.) *iace-*
n colebatur, im-
ambagum sua-
le Themide Vate,
e oraculo, conf.
Ouid. Met. 1, 320.
nqueThemin (*ad-*
quae nunc o-

facla tenebat. *Hunc igitur sui neglectum non tulit aequo animo Themis*, nec talia liquit inulta; Protinus Aoniis immissa est bellua Thebis. *Id ipsum plane, vt Ouidius, narrat Pausanias loc. laud. At si sequamur Heinsium, ineptum est sane*, Themidem *non inultum* liquisse factum Oedipi, *quod Sphingem interemisset, eiusque oraculum soluisset. Qualis haec Themis esset? Profecto ridiculum fecit Ouidium Heinsius; namque* Themis *non patitur pestem terrae esse caesam; et statim immittit aliam belluam*; *quasi laesa esset Dea iustitiae occiso monstro homicida. His igitur fultus rationibus* Heinsio *fidem dare nihil possum. Si vero quis legere velit eum sequutus vers.* 765 et exitio multi pecorum suoque Rurigenae pauere feram, *pro* et ex. multis: pecorique sibique Ruricolae pauere feram; *non refragari valde possim.* * Pallas obscura Met. 6, 36.

est non agnita, latens forma anus. Talibus *obscuram* resecuta est Pallada dictis. *In praeced. versu poëticam nouam locutionem et bellum* confiteri vultibus iram, *nota. vide* Resequi. * aquas obscuras facere *pro* turbare Fast. 4, 758. ignoscite Nymphae, Mota quod *obscuras* vngula fecit aquas.

OBSESSVS ager *dicitur, vbi steriles herbae nascuntur, infelix lolium* &c. Fast. 4, 646. Saepe Ceres primis dominum fallebat in herbis, Et leuis *obsesso* stabat auena solo. * *pro* timidus Met. 5, 632. Occupat *obsessos* (*intellige a timore*) sudor mihi frigidus artus.

OCCIDVVS Met. 15, 227. Labitur *occiduae* per iter decliue senectae, *ad occasum vergentis. tota descriptio hominis in eo loco est longe pulcherrima.*

OCVLVS mundi, *de sole, suauissime* Met. 4, 338. Omnia qui video, per quem videt omnia tellus, *Mundi oculus.*

ODORARE *pro* oc plere, *inficere, n* Met. 15, 734. per ripas, aris e: factis, parte ab sonant: et *odor* fumis.

OLIVIFER Fast. Primus *oliuiferis* deductus ab aru pilius menses sen se duos.

OMEN Fast. 2, 20 mentis portae de proxima Iano est hanc noli, quis *Omen* habet. *Su illud omen seq* Illa fama refert exisse trecentos: vacat culpa, sed *omen* habet. *hic duo versus* i *nullis* MSS. *nec ideo, vt opino ciendi. repetitum* omen habet, *Ouic est; praeterea por lam* sceleratam *d infamem habitam mali ominis, propt dem causam, inf* Fabiorum ex ea eg nem *referunt ali ptores sat multi.* Dion. Cass. T. 1, p

:imari. *et laud. ibi* *'cript.*
ER, *pulchre de* *'s vultu, quippe* *omnia superficie* *ferre videtur* Ov. 2, 275. Sustulit is) *omniferos* collo arida vultus.
TVS *sacratus* Fast.). Vesta faue, tibi *perata* resoluimus ad tua si nobis fa- aire licet.
VS Ov. Met. 1, aundi moles *opero-* *le sententia Gesne-* lum quod semper ur ex disciplina il- motum rebus infe- s inprimit; *sed* *contextus diffua-* *idetur, vt intelli-* *le coelo; praeced.* *versu iam de coelo* *s erat poëta, et* *locus de vniuersi* *agit; quare hic* molem *de vniuer-* *ni capio, et* opero- les *est, magno* *io fabricata at-* *nagna, admiranda,* s operosum *apud* *Epist.* 3, 31. *et se-* um *operosius* in libr. 2. de Legib.

26. * *qui multa efficit.* Met. 14, 22. Vtere tentatis *operosae* viribus herbae * *artificiosus, pulcher.* Met. 15, 666 Incerti quid agant, proceres ad *templa* petiti conueniunt *operosa* Dei.

OPIFER *Apollinis epitheton et Nomen* Ouid. Met. 1, 521 *Opifer*que per orbem dicor, *resp.* *τω graeco: βονθεομsος* *et αοσσητης.*

OPPONERE Ouid. Met. 2, 276. Sustulit omniferos collo tenus arida vultus, (Tellus) *opposuit*que manum fronti, *sc. propter aestum, in Phaëtontis incendio, fronti intolerabilem. At bone Deus! quam felici mente et poëtica haec imago ficta est; nonne hic quasi ante oculos videmus Tellurem et dolemus eam?* tota ista descriptio *Telluris in praeced et seqq. summam poscit admirationem; vt v. c.* infra, quam solet esse fuit v. 277, presserat ara vapor &c. 283 *et tota ad Iouem precatio.*

OPVS, Ouid. Met. 1, 469. Eque sagittifera prom-

ſit duo tela pharetra, diuerſorum *operum*, i. *diuerſi et contrarii effectus.*

ORACVLVM Ov. Met. 1, 321. quae (Themis) nunc *oracla* tenebat, i. *reſponſa dabat quaerentibus de futuris; namque eo tempore, de quo ibi narratur, oracula quae ita dicebantur, nondum erant inuenta; Eiusmodi* προλήψεις *poëtarum ſaepius inuenies.* * Id. Met. 1, 491. Suaeque illum (Phoebum) *oracula* fallunt. *i. diuinandi vis, et praeſenſio, ſuauiſſime poëta hanc cogitationem h. l. addit, quia de Phoebo narrat.*

ORBIS, orbes *de rota Ixionis nota, in aeternum verſa, cui adfixus, quo ſe apud inferos ſequiturque fugitque, circumuoluitur.* Met. 9, 123. Si te nulla mei reuerentia mouit; at *orbes* Concubitos vetitos poterant inhibere paterni. *Neſſus enim filius Ixionis, qui, vt ſciunt omnes, propter tentatum ſtuprum Iunonis tali ſupplicio coercebatur.* * orbis, *cly-*

peus, quia eſt
pius Homerus
παντοσε ἴση,
tum, orbes *dici*
quae rotundam,
formam habeant
12, 97. Telum
Aeacidem: quod
(*laminam ſup*
ctam clypeo) et
rupit Terga
boum, (*erat cly*
templex, decem
ribus boum tect
cimo tamen *orbe*
tum: *quia circa*
clypeum ducta e
lis, orbis eſt.)

ORDO *de auctorit*
perii, quo ordo
tuitur. Met. 9, 4
pter amara ſeneci
dera deſpicitur; n
prius, *ordine* re

ORIGO, *conditor,*
originem, vt n
Urſprung, Urqu
Met. 1, 79. mun
lioris *origo, de D*
tore. imago *leg.*
li; perperam. vid.
Aduerſ. LVIII. c.
cauſa, inuentor
5, 262. Pegaſus
origo fontis. cf. v.

OS, *ora* pallida *gere*
4, 135. oraque bu

gerens. sed vide
* Os sonans, i.
'a summa Met. 8,
Non mihi si cen-
eus ora sonantia
, ingenium ca-
tumque Helicona
; Tristia perse-
miserarum dicta
1. Imitatio est
Iomerici Iliad. β,
rλη϶υν δ' ἐκ ἀν
ϑησομαι κ. τ. λ.
tio an felix imi-
Homerus enim
m militum mul-
em, tot arma ge-
quot folia gignit
i ver, descripturus
ine orationis vti-
itime, re quasi
xigente; at h. l.
m miserarum so-
dicta persequi pos-
'amsi non centum
onantia haberet;
m forte, si lu-
nunc vero dicta
modo miserarum
m narrare voluit.
et hunc locum
emendaturus, si li-
, erat; quare non
'a rimabor, nec
i Helicona vitupe-
ibet.

P.

PABVLVM Met. 8, 883. dederat graui noua pabula morbo. Glareanus noua pabula intelligit nouissima, vltima, sed ipse fatetur nusquam ita occurrere voc., hinc itaque nec h. l. sic accipiendum, nisi cogat necessitas; quod non est, namque morbo noua pabula dare est augere morbum, vt centies.

PACALIS: vox ab Ouidio nata. Met. 6, 111. Circuit extremas oleis pacalibus oras. Pingit in aris cingentibus omnem picturam oleas paciferas pacis signa sua. Scaliger παρεργα picturae intelligi in margine notat, quae extrema, vt plurimum, et margines occupare solent; tale παρεργον ex Luciano in Domo p. 909. picturae ornamentum, quod Perseum interficientem monstrum exprimebat, laudat ad h. l. Burm. et vid. voc. Circuire. Vocab. pacalis vero occurrit etiam Met. 15, 59. et Fast. 1, 719.

PACISCI, *pro poscere* Met. 9, 426. Venerem quoque Cinyra futuri tangit et Anchisae renouare *paciscitur* annos.

PALLERE, *eleg. de colore auri*, Met. 11, 110. Tollit humo saxum; saxum quoque *palluit* auro. *Adde ibid.* vers. 145. *et ne cogita de mutationibus.*

PALPITARE *dicuntur trementia membra morientium aut membra decisa corpori*, *vt* Met. 6, 560. Vtque salire solet mutilatae cauda colubrae *Palpitat* (*excisa lingua*) et moriens dominae vestigia quaerit. *Pulchra et veritate collustrata comparatio! Sed quae sequuntur*, *lingua* moriens dominae vestigia quaerit, *ea vereor ne sint subtilioris ambitionis, quam vt placere possint; Similem locum Virgilii culpauit* Marmontelius in Arte poëtica Part. I. c. 5. pag. 98. Vers. germ.

PANDVS asellus; *venuste in imagine senis ebrii, haerentis*, non fortiter (i. *vacillantis imbecilli titubatione*,) in Met. 4, 27. *Pan*... fortiter haeret *quasi incuruum videbis*; *illu*... fortiter *habet venustatem*. * D... *pandi*. i. *simi*. ... 10, 43. * Rami ... 660.

PAPAVEREVS, ... *Ouidio nata*; ... 438. Illa legit ... huic sunt violar... Illa *papavereas* vngue comas. *fl*... *ueris*: *suauite*... *papavereae*.

PAPYRIFER Tri... 27 In se *papy*... non angustior ... Ister. * Met. 15, ... que *papyriferi* ... flua flumina N... ces egisse rates.

PARARE iugulu... *gere, bene!* M... Iugulum *collu*... *in iugulo fige*... *ses, hinc* iugu... Ernest. Clav. ... Philomela *par*... que suae morti ... ceperat ense.

PARATVS, *or*... 6, 451. Ecce ... gnodines Phil...

Mitior forma. *Vi-*
Ouidius eo voca-
princeps vsus.
RE *cum infinit.*
1, 2, 2. Di maris et
quid enim nisi vo-
upersunt, soluere
tae *parcite* mem-
atis. *Parcite, nec*
soluite cet.
, *aduerbial.* Met.
8. *parilique* irata
os Ruricolasque
leto dedit. *Alii*
:: pariterque.
pro par, *frequens*
Ouid. vocab. Met.
7. Arte suum *pa-*
uirescere posse pa-
1. *Ibid.* 637. *pari-*
tremiscere motu.
E ieiunia, *bene!*
4, 263. *(de Clitie)*
: nouem luces ex-
vndaeque cibique
nero, lacrimisque
iunia *pauit.*
, passum lac, *de*
Met. 14, 274. Mi-
tosti iubet hordea
Mellaque vimque
et cum lacte coa-
asso.
E *dicuntur dii ei,*
exaudiunt. Met.
33. O si qua *pate-*
amina confessis. cf.

488. Numen confessis aliquod *patet.* * *eleg. etiam* patere *dicuntur, quae late conspiciuntur, et quasi* patent *oculis, vt* patens *coelum* Cic. de Diuin. l. 1. *et apud Ouidium ipsum* Epist. 7, 119. patentia moenia: *hinc emendandus locus* Met. 11, 394. *vide* arx. * patere ferro, *de parte corporis obnoxia vulneribus.* Met. 13, 392. Dixit: et in pectus tum denique vulnera passum; *nam antea caruit vulnere:* qua *patuit* ferro, letalem condidit ensem. *qua parte vulnus accipere poterat, reliquum enim corpus a vulneribus immune habebat.* cf. Sophocl. Aiax vers. 840. * Met. 14, 133. Si mea virginitas Phoebo *patuisset* amanti, *tradita fuisset ad corrumpendum!*

PATI seculum, *pro transigere viuendo, noue dictum* Met. 7, 274. quibus insuper addit Ora caputque *nouem* cornicis *saecula passa. Heinsius mutanda conicit* oua *atque non temere,* *vt*

vt equidem sentio, cum constet vsus Ouorum in sacris magicis vel ex laudato a Burmanno loco. Plin. 19, 4. * pati proelia, *graeco locutio, et audacter de clypeo.* Met. 13, 117. Adde quod iste tuus tam raro proelia *passus* Integer est clypeus.

PATIENTER, *cum venia, et fauore.* Trist. 2, 7, 27. Nec tamen illa legi poterunt *patienter* ab vllo; Nesciet his summam si quis abesse manum. *loquitur de libris* Metamorph. *in quibus huc illuc explicandis vt par erat ad h. l. prouocauimus licet non sit negandum, tam praeclare perscriptum etiam, vt nunc est, esse librum, vt vel minimi naeui optimam statuam leuiter foedare videantur. Forte etiam ipse poëta postea in exilio opus retractauit, quod elicere quis posset ex tam multis diuersis lectionibus, quae videntur ab ipso poëta nasci. Nec mirum foret, cum constet opus Fastorum apud Tomitanos demum ad finem esse ctum.*

PATRVVS *adiect.* ensis Fast. 4, (cadit *patruo* La *mutandum. Su* 9, 563. κασ φονον *dixit* f caedem, *et simil Graeci et Latin.*

PECTEN *quum e* plectrum, *quo fi rae percutiunt* alterno pectine *Ouidius dicit d* elegiaco. Fast. Dum canimus s terno pectine Nc ximus hinc fasti mulatur honos. *licet Nonis Augu gnomentum* Pa triae *accepit. hoc anno* 758. *septem annis po mum tertium consulatum.* cf. Aug. c. 58.

PECTVS, *venuste* 71. Romulus ho selectaque *pector* tres dixit: ad h summa relata no *lii legunt* corpor *est inficeta gloss* pectora selecta,

ctis, consilia et
ia grauibus.
IER, epith. Ae-
atum ab Ouidio;
enates gesserat,
in Latium per
rrores. Met. 15,
aec Helenum ce-
penatigero Ae-
ente memor re-

Met. 6, 667.
ra Cecropidum
pendere putares;
ant pennis quo-
:rit altera siluas:
tecta subit. Mi-
tificium h. l. in
da mutatione Pro-
Philomeles in hi-
em et lusciniam;
empe fuisset vati
os describere mu-
m, vt alias idem
iam adeo cito mu-
, vt vix sentiat
Vnde hoc? At-
rosequebatur eas
nse Tereus, effu-
et nisi quam mi-
temporis puncto
tur, mortem op-
. Dum itaque
it, iam quasi pen-
blatae properant,
nnis vere pendent;
volucres. Velo-

citas verborum velocem mutationem exprimit; feliciter. Longe alia res erat in Tereo transferendo: hinc etiam longior est in describenda eius mutatione solers poëta. cf. vers. 67. seqq. si qui sint, qui amant explicationem totius fabulae, et qua historia nitatur, scire; legant Pausaniam libr. 1. c. 41. De aliis ad mythologiam pertinentibus consulendus Cerda ad Virgil. Eclog. 6, 79. Sed est paullo longior iusto disputatio. * pendere in aëre, pulchre de volante, expr. quod nos dicimus schvveben. Met. 7, 329. Desiluit saxo; cuncti cecidisse putabant: Factus olor niueis pendebat in aëre pennis. Aduerte h. l. bene rei celeritatem exprimentem orationem. Narrat celeriter duobus versibus, quod cito fiebat. * Met. 8, 12 Et pendebat adhuc belli fortuna; diuque Inter vtrumque volat dubiis victoria pennis. Pulchre! dubiis pennis, de volante dubia mente,

quorsum vergatur, * Pendere *eleg. ii dicuntur, qui in summo rerum timore et expectatione versantur.* Met. 11, 352. *pendet* et ipse metu trepidus Trachinius heros. *Heinsius eiiciendum hunc versum putat. si quaeris causam; nullam dedit: neque ego vllam scio. Burm. emendat cum multis scriptis, vt est in nostra Editione. Heinsiana habet:* pendet et ipse metu trepidat Tr. h.

PENSARE, *compensare, in vicem alterius accipere.* Met. 5, 94. *pensa*que hoc vulnere vulnus. *de locutione pensare aliquid aliquo fuse disputat* Vorstius de Latinitate vulgo neglecta Part. 2. c. 1.

PER, *ita vt respondeat graeco* ἀνα, *diffuse, sparse &c. per aliquam rem.* Met. 4, 405. Fumida *iam dudum latitant per* tecta sorores; *huc, illuc, per omnia loca tecti &c.* per caussam Trist. 2, 452. *vide* caussa.

PERAGERE M[...] immensa est [...] potentia coel[...] bat: et quid [...] voluere *pera*[...] *longe pulchi*[...] *quadam cum*[...] *te*, peractum [...] *leritatem ex*[...] *luntatis Deo* [...] *candam. volu*[...] peractum.

PERARARE, [...] *verbum; iden*[...] *re, vel exar*[...] 565. Talia ne[...] *perarantem, e*[...] *scribentem*, pl[...] cera manum [...] que in marg[...] adhaesit. * *pr*[...] *pria significat* [...] 14, 96. Nares [...] te remissas Co[...] rugis *perara*[...] ora. *Nota e*[...] *tio* rugae ara[...] *de rugosa, se*[...]

PERCVTERE: *s*[...] *rii et codd. h*[...] *cum altero* perc[...] *per fere apud* [...] *fundere; qua*[...] *dum solum*, [...] *mannus iam* [...] percellere *hac* [...] *gnificatione*,

am dare, *euerte-*
ernere; percutere
i planctu et luctu
m esse vocabu-
hinc facili negotio
ri multa loca pos-
plus enim est per-
quam percutere.
, *vbicunque fere*
na res geritur, *et*
proscribuntur, *lo-*
bet percellere, *vt*
Ouidium Met. 5,
; et 98 13, 312.
percutere *vero est*
are, plangere Met.
, et 481. *eleganti*
tione. *Ouidio soli-*
Nidaque marmoreis
ssit pectora palmis;
ra traxerunt te-
percussa ruborem.
4, 138. *Percutit*
nos claro plangore
os. *Quam bene*
nos! *qui talia non*
erant; *mouet mi-*
rdiam. *Lubet hic*
ibere notam Bur-
ii *ad* Met. 4, 138 *et*
mihi probatur, *et*
non multa eius
is bona habet Bur-
nus. „Percutere *pro*
ngere infinitis apud
idium locis. In ve-
nentioribus animi
„adfectionibus, ego ma-
„lim vti verbo *percussus*
„quam *perculsus*, vt re-
„cte Pierius ad illum
„Virgilii locum. 1, 513.
„et libr. 6, 475. *Nec mi-*
„*nus Aeneas casu percus-*
„*sus acerbo*. Vbi addit
„idem, mortales tot ae-
„tatibus neglexisse diffe-
„rentiam inter *percul-*
„*sum* et *percussum*. libr.
„8, 122. *Obstupuit tan-*
„*to percussus nomine*
„*Pallas*. Lucan. 5, 595.
„Mens dubiis *percussa*
„pauet. 1, 487. Nec so-
„lum vulgus inani *Per-*
„*cussum* terrore pauet.
„5, 737. *percussoque*
„vulnere coeco. et ita
„passim. Ratio autem,
„cur in his omnibus *per-*
„*cussus* praeferri debeat,
„est quia translatio aper-
„ta est a vulnere corpo-
„ris ad mentem, quam
„manifeste Cicero osten-
„dit Epist. Att. 3, 17.
„Percussisti autem me
„etiam de oratione pro-
„lata; cui vulneri, vt
„scribis, medere, si quid
„potes." *Plura etiam*
dabit volentibus Dra-
kenborch. ad Sil. Ital.
libr. 2, 213. * percute-
re

re in cor. Met. 5, 384. Inque cor hamata *percussit* arundine Ditem. *Sed vide* In. * Met. 5, 472. et repetita suis *percussit* pectora palmis. *Notanda videtur ars huius versus quaedam, in ipsis verbis adhibita. Habes hic repetitam litteram* p *mira cum efficacia, et ipse versus numerus rem adiuuat.* * *verbum textorium, de qua significatione miror nihil in* GESNERI *Thesauro monitum esse; ea locupletari iam debet.* Met. 6, 58. *Percusso* feriunt insecti pectine dentes. i. e. *subtemen illud inductum, feriunt dentes insecti, ipso pectine percusso, vt textum densetur, filis arctius coëuntibus. Ita etiam hoc verbum occurrit apud* Iuuenal. Sat 9, 30. Et male *percussos* textoris pectine Galli; *de lacernis pinguibus, raris, duri crassique coloris. Et apud* Lucan. 10, 141. Candida Sidonio perlucent pectora filo Quod Nilotis acus *percussum* pectine serum soluit, et extenso laxauit velo. * percute[illegible] *bene de volante* [illegible] 159. *percusso* [illegible] bus aëre pennis.

PERFLARE. Met. 1 Excutiunt iidem *perflant* omnia, *Sed lectio oppid est. MSS. alii;* q flant omina. *alii plurimi;* qui p nomina: *eaque* [illegible] *ctio, vt iam ve*[illegible] *Heinsius. Qu*[illegible] *enim velit?* qui omnia, venti, *qu*[illegible] *gide, quinimo, pueriliter esset d*[illegible] *Lectio autem:* q[illegible] flant nomina, *et elegans, et O*[illegible] *est!* Adonidis *enim in* Anemon[illegible] *rem mutatus e*[illegible] *flos* ἀπο τȣ ἀνε[illegible] *men deducit. qu*[illegible] *sit Noster. Appo*[illegible] *nius libr. 21. c. anemone*: flos n[illegible] se aperit, nisi ve[illegible] rante, vnde et accepit. *quem lo*[illegible] *nii iam ad Ouidi*[illegible] *dauerat Heinsius*

PERMITTERE pr[illegible] *etymologικως*

m. Met. 14, cum monte manem scopu- as *permisit* in *xpressus locus* ss. 9, 480. seqq. *m conf.* , *variegatus.* *uidii vni pro- vera est lectio* Met. 10, 262. *ictas*que pilas re lapsas Helia- mas. *Sed plu- habent:* Lilia- sque pilas cet. *dit* Burm. Hein- *cit:* Lilia fert pilas. *Non MSS. auctori- tus Burman- lectionem acci-*

E *pro simplici* et. 14, 375. so- ui *peruidet* o- m Accipe. conf. ab. in Part. I.

Met. 5, 194. que velle ora lo- s; nec sunt ea verbis; *pulchre marmoreo* ho- *i aperit os ad m. Namque m mutatus. est*

Nileus eo ipso gestu, quo loqui vult. In tota illa descriptione mutatorum hominum cum Perseo pugnantium tanta ars poetae cernitur, vt nulla supra esse possit. Dum singulos mutatos narrat, singulos gestus describit cf. vers. 182. vers. 286. vers. 194, 199. 706. &c. *quales figurae! quanta poëtae inuentio! quanta venustas, quanta imaginum ridicula voluptas. sensus ipse tuus optimus erit interpres.*

PHILYRA *vide Part. I. Clauis.* Fast. 5, 337. Ebrius incinctis *philyra* conuiua capillis Saltat.

PIACVLVM *de inferiis* Met. 5, 569. Indui terque atras vestes et inane sepulchrum Constituit, falsisque *piacula* manibus infert. *bene* falsis manibus, *de foemina decepta fraude et mendacio mariti.*

PICTVS. fasti picti, *quia ornari coloribus solebant* Fast. 1, 11. Quaque ferunt illi *pictos* signantia *fastos*, Tu quoque cum Druso praemia fratre feres. *vide* Fasti.

PIN-

PINGERE *de opere textorio, vt solemne est* Met. 6, 71. Cecropia Pallas scopulum Mauortius in arce *pingit* et antiquam de terrae nomine litem. *Scopulus est* Αρεος παγος, *sic dictus ab inferendo eo loco a Marte Halirrhotio, Neptuni filio. De re ipsa vide* Burm. dispurt. de Ioue fulgerat. 6. 8. antiqua illa lis de Terrae nomine, *notissima illa quidem est, sed si vis, adi* Apollodor. Libr. 3. c 13. *qui cum Ouidio etiam consentit.*

PINGVIS: alimenta pinguia, *bene de sulphure &c. quae ignem creant in monte Aetna* Met. 15, 352. Nempe vbi terra cibos alimentaque *pinguia* flammae Non dabit, absumptis per longum viribus aeuum.

PLACARE ieiunia Met. 15, 94. Nec, nisi perdideris alium, *placare* voracis. Et male morati poteris ieiunia ventris. *vide* Moratus. *Sunt qui legunt* pacare, *male!*

PLACIDVS: lapsus *innocuus* Fast. 6, 510. Placido lapsu per fi
fuerunt.

PLANGOR Met.
Lugenti similis,
plangore lacertis
ideo solummodi
versum, quia
rinus est, in qu
etiam anim
Heinsius. Hic
adnotare libet,
in Ouidio tam
versus occurrant
rum, auctoritat
gant viri docti
esse quadam ani
uisione hic ag
atque plurimos t
sus et esse adu
et tamen non ess
animaduertitur
ribus libris e
versus non occurr
de a sexto libro
rum esse magnam
hoc? Nempe n
omnino fallunt
fallit coniectura n
poetae non ela
hos libros inuito
se, et plures ei
versus esse scrip
quibus adhuc, q
mam expectabant
emendaturus, si
set, erat, eos lect
brarii modo e

, *modo omiſe-*
do fideliter de-
it. hinc illa va-
icum; hinc et
i ſunt iam nec
i verſus.
; genialis Met.
latanus genialis
coloribusque
de Genialis.
. alis *dicuntur*
um ſtrepitum
iciunt Met. 14,
umerusque ex
aior ſubuolat,
plauſis circum-

lena manu, i.
argiter Faſt. 4,
enum dici, pro
, conſtat vel ex
Epiſt. 16, 376.
n *plena* munera
e, vbi plena
egra eſt, per-
c deſunt alia
ſic apud Cic.
Quaeſt. 26. pr.
armen eſt per-
nc intellig. ple-
Met. 11, 391.
regina piosque
us, plena eſt
gratia noſtri. i.
s meum grati-
profecto inte-
; vere fiet,

quod fauor, amor meus promittit. Peſſime enim in Vulgg. Edit. et quod mirum in ipſa Burmanniana legitur: promiſſi gratia veſtri. *Neſcio an hic dormitauit Burm. namque ipſe expedire h. l. ſe poſſe deſperat.* „An recte ſit dictum, *ait*, dubito, pro concedo in tuam ſententiam, et obſequor omnino; acutiores viderint„ *et tamen addit, codd. Med. et decem alios legere:* promiſſi gratia noſtri. *Hos et tot auctores cur itaque non ſequitur? Plana tum omnia, vt explicaui: etiam Heinſius emendat:* promiſſi gloria veſtri: quod quid *ſibi velit, viderint manes Heinſii.* * Pleniſſima verba, *quae ſint, quaeritur in* Met. 10, 290. Tum vero Paphius pleniſſima concipit heros Verba, quibus Veneri grates agat. *Pygmalion videns certo eſſe ſtatuam in puellam mutatam,* pleniſſima concipit verba: Burm. haec„ quaenam ſunt verba pleniſſima? mihi certe non intelle-

tellecta; quare non displicet vnius Heinsiani scriptura, *plenissima vota. plena vota* sunt, vt fruatur et coeat cum imagine illa eburnea, iam foemina facta; sic Art. 1, 671: *Quantum defuerit pleno post oscula voto.* Et ita Petron. c. 97. et hic quidem pleniorem spem concepit. *de votis* autem hoc sensu vide ad Petron. c. 86. *vota* vero et *verba* confundi docuit iam Heinsius ad Met. 4, 387. *Hoc certe nisi est corrumpere locum sanum; profecto nusquam vllus corruptus. Omnia reliqua, quae profert Burmannus fuerint inania necesse est, si modo plenissima verba sensum fundant. Atqui fundunt sensum elegantissimum. Ex iis locis, quae supra posuimus, clare elucet,* plenum *esse* perfectum, integrum, *hinc* plenissima verba *sunt* perfecta; *namque Pygmalion rediens ab ara Veneris inuenit statuam suam puellam plane factam* vers. 281. visa tenere est, iam

manibus pector
Iam stupet, e
gaudet, fallique
rursus statuam
Dum vero am
bitare nequit,
ram puellam, n
timide gaudet,
pet, sed plenis
ba concipit;
quin intelligat
nunc proloquitu
tium rumpit, pl
integra verba
quid apertius?
explicat ipse poë
cipit heros verb
Veneri grates ag
integra voce
grates iam agi
Vsque adeone
uit Burman.
poneret, cum
sensum pariant
enim est: Vot
pit quibus Ven
tes agat. *sed nim*
dixi. cf. insuper
rat. 47. *vbi* ple
simili sensu, et
voc. *in Claue* Er
POENA lucrosa *e*
poena eius est
Trist. 2, 507.
minus prodest p
lucrosa poëtae,
que non paruo

or emit. *Vix ego*
, *qui factum sit vt*
s *interpretes hunc*
s *concoquere non*
rint. *Omnes fere*
lauerunt; *pauci*
sinistre locum ex-
unt, *vt miran-*
sit. *Heinsius rescri-*
conatus est; Qua
prodest, scena est
à poëtae. *Id quod*
intelligitur; *quod-*
ia scripsisset Naso,
lus esset. Clericus
Crit. Parte III. S. 1.
inepte poenam *in-*
tatur laborem.
anno. in Farergis
p. 163. *restituere*
est, *more suo.*
que minus prodest,
est lucrosa poëtae.
s *lectionem secu-*
urmannus recepit.
iè! an nescit vllus
res, *Ouidianum*
ludere interdum
s *aut vsurpare*
significatione ea,
s ὀξύμωρον? *at-*
: *h. l.* poena *acci-*
t. *Loquitur Naso*
nimicis, *proteruis*
tulantibus poëtis.
: quoque minus
st; *quo magis scil.*
it. *Tom. II.*

iocis illiberalibus abun-dat. Poena lucrosa poë-tae est; *poena eius valde lucrosa est*, *talis eius poena est*, *vt gaudeat*, *accipit peccuniam pro fabula.* Poena *eius est lucrum.* *Quid planius esse potest? Quid magis Ouidianum? Explicat ipse sententiam, cum ad-dit*: Tantaque non parno crimina praetor emit. *Accedit denique vt vox* poena *sit media*, *et in-terdum de bonis acci-piatur.* *vide* Dan. Heins. ad Sil. Ital. 2, 592. *et cf.* vers. 509. et 510. *in nostro loco.*

PONDVS Metam. 13, 86. Hunc ego sanguineae, successu caedis ouantem Cominus ingenti resupi-num *pondere* fudi; *saxo cf.* Homer. Iliad. ξ. 409. seqq. *Omnis oratio Aia-cis ad Homeri descriptas eius virtutes respicit.*

PONERE in flammas, *ac-cendere* Met. 8, 453. sti-pes erat, quem, cum partus enixa iaceret, Thestias, in flammas tri-plices *posuere* sorores. *Parcae.*

POPILIO Met. 15, 874. Quaeque ſolent canis frontes intexere vilis Agreſtes tineae, res obſeruata colonis Ferali mutant cum *papilione* figuram. *Totus ille locus explicatur* a Plin. Libr. 11. c. 32. „Multa autem inſecta et aliter naſcúntur, atque inprimis ex rore. Inſidet hic paphoni folio primo vere, et ſpiſſatus ſole in magnitudinem milii cogitur. Inde oritur vermiculus paruus, et triduo mox eruca, quae adiectis diebus creſcit inmobilis, duro cortice ad tactum mouetur aranei. Haec eruca quam chryſalidem appellant, rupto deinde cortice volat Papilio. *Quare vero* feralis papilio *dicatur, eo referendum* quod Plin. Libr. 28. c. 10. *ait:* Papilio quoque lucernarum luminibus aduolans, inter mala medicamenta numeratur. Huic contrarium eſt iecur caprinum &c.

POPVLABILIS *nouum ab Ouidio factum vocab.* Met. 9, 262. interea quodcunque fuit *populabile*, flammae (*q que flamma* *poterat, euerter* ciber abſtulerat.

POPVLARIS oliua *citur, quam t phalus Athenie qua terra nat oleam ſciunt om* 7, 498. Ramun *popularis* oliuae.

PORRIGERE *exte vi pingendi* Met Ipſe precor ſerpen gam *porrigar* alu xit et vt ſerpens gam tenditur *bene!* in longar porrigi *de homin conem monſtrum Nota praeterea tem Ouidianam petendo:* ſerpens gam porrigar al xit et vt ſerpens gam tenditur *Narratio inde v cepit h. l. et quendam.* * p *poët. et eleg.* M 741. Inſula nor bet, laterumque te duorum *Porr* quales media tell certos.

PORRO *de tempo terito, vt* quo

sit id, quod prae- is. Fast. 1, 635. Por- placantur postuer- ie (*Nymphae Carmen-* siue sorores siue su- comites, Moerali npha duae: altera arum postmodo quid- l erat porrima *scil. sic dicta, quia ca- t omne praeteri-* ; postuerta *vero* rum. *Vellem nota- hanc notionem* της o in Gesneri The- , *quum sit rara et ra vulgarem Gram- icorum sententiam. rum non est consilii i et huius libelli, etymologia* porrimae ostuertae, *disputare definire, sit* post- a *an* postuenta *dicen- lla Dea. Vide alia ta apud* Gell. Noct. 16, 16.

ENTIFER *vox oui- a*, Venena porten- a, *quae monstra nt* Met. 14, 55. Par- erat gurges curuos atus in arcus. — — : Dea praeficiat; *por- iferis*que venenis in- iat.

POSCERE *eleg.* poscor Palilia; *poscitur a me vt Palilia canam* Fast. 4, 721. Nox abiit, oriturque aurora. Palilia *poscor*. Non poscor frustra; si fauet alma Pales. *Nonne animaduertis concisum genus scribendi h. l suauissime adhibitum? relege locum ipse! siue vero* parilia *siue dicas* Palilia, *per me licebit; iudicent Critici ii, quorum interest. De ipso Festo satis docenda docet poëta loco cit.*

POSITOR *conditor, noue dictum* Met. 9. et in Aside terra moenia constituis, *positoris* habentia nomen. Fast. 2, 63. Templorum *positor*, templorum sancte repostor. *vide* repostor.

POTENS herbae potentes; *de veneficis* Met. 4, 49. * potens votum *dicitur cum sit, quod vouebatur* Met. 8, 752. vittae mediam, memoresque tabellae certaque cingebant, voti argumenta potentis. *Fabulam, quae hic narratur*, Erefichtonis, *describit* Callimachus in hymno Ce-

teris vers. 38. *seqq. si vtrumque poëtam conferre, et vtri palma debetur decernere velis, aut voluptate iucundissima perfrui, lege, non* Scaligerum poet. 5, cap. 8. *sed* Ernesti *singularem commentationem de* Eresichtone, *qua vterque poëta comparatur.* *
potens, *felix namque intell. et voti;* potens voti Met. 10, 340. *Dicit, Myrrha foedo patris amore correpta. Non* quia iam meus est; non est meus; *(facete nec sinistre, si quid video, sensum enim vere et breui ardentem notat.)* Ipsoque damno est mihi proximitas: aliena (*non filia*) potentior (*voti*) essem.

POTIOR *vide Clav. Part. I. in h. voc.* Met. 14, 169. Hac mihi si *potior* domus est Ithaceque carina. *amabilior, melior. Heins. coniicit:* Hac mihi si potior domus est Ithacaea carina. *At nec illa nec aliis prolatis emendationibus opus est.*

PRAECEPS tempus, *periculosum, anceps. eleg.*

Metaphora Fa
At si quis ve
esset originis
tam *praecipi*
ferret opem.
PRAECIPERE I
taedas Hymen
que *praecipi*
dignum iis o
cur praeciper
reddunt alii,
suadent, *sed*
sus. sunt ei
legant praeci
sit sententia:
ad nuptias pr
sed nec id a
Recte igitur I
MS. Florenti
Praecutiunt ;
est enim haec
me digna H
Amore. Pro
15. Ipse am
percutit ante
etiam leg. pr
cte vir doct
Gesnerus in T
plicat praecut
praeferendum
fortasse vero
h. l. est simpli
tiunt, *aut si*
ante nuptias
tripudiantes
praecipi sege
aestu, *cum a*

crescit Fast. 4,
st canis (Icarium
quo sidere mo-
i sitit tellus, *prae-*
jue seges.
APOSITVS Fast.
Praecomposito
ore venit.
JIVM diis dicere
r, *qui puniti*
m mereri faten-
:. 1, 1, 55.
ISVMERE *vox*
forte propria
89. Vtilius bel-
at esse minari,
gerere, atque
praeconsumere

TRECTARE
pulchre et si-
et. 6, 478. spe-
praecontrectat-
ndo; *quasi ocu-*
a membra con-
pererrat lumi-
, *vt ait Virgi-*

RVMPERE, *an-*
mpere voc. O-
Met. 14, 135.
ien hanc sperat,
corrumpere do-
apit.
RVPTVS *voc.*
factum. Met.
Illa quidem ve-

nit, sed *praecorrupta* (*Iuno Lucina, venit sed antea iam subornata a Iunone Iouis vxore*) meumque Qua donare caput Iunoni vellet iniquae.

PRAEDELASSARE *verbum Ouidianum; ante delassare, bene* Met. 11, 731. Adiacet vndis Facta manu moles, quae primas aequoris iras Frangit, et in cursus quae *praedelasset* aquarum.

PRAEFRIGIDVS Pont. 4, 12, 35. Et tepidus Boreas, et sit *praefrigidus* Auster.

PRAELVSTRIS *pro* illustris. *Ouidianum vocab.* Trist. 3, 4, 5. Viue tibi quantum pote, praelustria vita, saeuum *praelustri* fulmen ab arce venit.

PRAEPES *Pegasi epitheton* vt Met. 5, 257. *Inde et sic legendum*: praepes *pro* praeceps Met. 4, 417. sic celeri fissum praepes per inane volatu Terga fere pressit.

PRAESENS: *maior, potentior* Met. 3, 758. Nec si quaesieris odium Cyclopis amorne Acidis in nobis fuerit *praesentior* edam;

edam; *ex vera Heinſ. lectione quam tuentur optimi libri. Sic* Epiſt. 16, 271. O decus, o praeſens genitorum gloria fratrum. *vide* praeſentia. * Dea *praeſens, potens* Met. 14, 123.

PRAESENTIA *potentia et quidem ea, quae ſe ſtatim exſerit* Met 4, 611. tanta eſt *praeſentia* veri. Geſneri *Theſauro adſcribi haec ſignificatio poterit*, omiſſa. *licet de voce praeſens* n. 6. *monitum ſit.* * praeſentia, *potentia* Met. 4, 612. tanta eſt *praeſentia* veri - ſeu Dea tu praeſens ſeu Dis gratiſſima dixit.

PRAESIGNIS *mirabilis, pro* inſignis Met. 7, 150. Peruigilem ſupereſt herbis ſopire draconem, qui cruſta linguisque tribus *praeſignis* et vncis Dentibus horrendus, cuſtos erat arboris aureae. *Ita legendum exiſtimo, non, vt edidit Burmannus,* arietis aurei, *ſecutus Heinſii coniecturam, non ſuffragantibus vllis libris; putat non poſſe dici* auream arborem, *quae aureum vellus ferat; an*

ignotum igit
haec figura,
more eius age
ſexcentis loc
rem. ſed ſciu
Nec aliam ca
tandi ipſe H
uenire potuit
ipſa voluptas
re Apoll. Rh
ſeq. et Ouid.
101. * Met
Exhibuit gen
gnia tempora

PRAESTANS M
Nec ſi quaeſi
Cyclopis am
in vobis fueri
tior, edam.
eſt illa lectio,
que cum Bur
ſio praeſenti
praeſens.

PRAESTES *Deu*
lar, qui pra
batur rebu
Duplex genu
qui praeſtant
ra hominis
Epiſt. Differt
eorum qui cu
regionis et ſi
runt. *Praeſt*
quia praeſtant
5, 129. *Prae*
xae laribus vi
dae Aram conſ

que parua Deum. Vouerat illa quidem curias, sed multa vetustas Destructa et saxo longa senecta nocet, Causa tamen positi fuerat cognominis illis quod *praestant* oculis omnia tuta suis. cf. Brisson. de Form. Libr. 1. c. 84. p. 46. *et quae plura* docet Ouidius loc. laud. vers. seqq.

PRAETENTARE *tractare, pulsare scil. citharam* Met. 5, 393. Calliope querulas *praetentat* pollice chordas; atque hac percussis subiungit carmina neruis. * Met. 8, 7. *praetentat*que sui vires Mauortis in orbe Alcathoi. *Experitur copiarum suarum vires ante ipsum verum bellum.* * *eleg.* Met. 14, 189. *praetentat*que manu Siluas. *explorat, tangenda manu.* * *praetentaque* forti tela tenent dextra *librata.* * Met. 9, 590. ante erat ambiguis animi sententia dictis, *praetentanda, experienda mihi.*

PRAETERIRE Trist. 2, 2, 90. At, memini, vitamque meam moresque probabas, Illo, quem dederas *praetereuntis* equo. *Respicit ad munus Augusti, quo morum magister erat*; cf. Sueton. c. 22. *et notum est ex Antiquitt., equites solitos praeterire equo Censores, cum lustratio esset; qua lustratione acta nunquam se notatum a Caesare propter mores poëta dicit. Male Ciofan.* „Hoc ideo dicit, quod penes Augustum Censorum, qui equitibus equos dabant, auctoritas manserat.„ *Non auctoritas Censorum, sed ipsum munus Censoris Augusti erat; non censores equites dabant, sed adimere equitibus male moratis poterant.*

PRAETERITVS pudor, *laesus, neglectus.* Trist. 2, 410. Est et in obscoenos deflexa tragoedia risus, Multaque *praeteriti* verba pudoris habet. *Sic* Pont. 3, 4, 44. Quo magis, o lector, debes ignoscere, si quid Erratum est illic, *praeteritum*que mihi.

PRAEVISVS Met. 15, 135. Percussaque (*victima*) sanguine cultros inficit in liquida *praeuisus* forsitan vnda. *Intelligunt omnes interpretes de cultris positis iuxta victimam mactandam, quorum imaginem forte vidit in aqua, in sacris adhibita, et per pelues disposita.* conf. Fast. 1, 327. an quia *praeuisus* in aqua timet hostia cultros. *sed, etiam si vera sit explicatio, quam dedimus, aliam ipsi non inuenimus, ab hoc Metam. loco illa sententia longe est alienissima. Quid hoc ad rem, ad probandum facinoris impietatem, quod viderit victima cultros et timuerit? Est ille locus vnus eorum, quos forte emendasset secundis actis curis poëta.*

PRAEVITIARE, *vocab. ab Ouidio natum* Met. 14, 55. paruus erat gurges curuos sinuatus in arcus — hunc Dea *praeuitiat.*

PRECARIVS, forma *precaria. eleg. non propria, aliena, assumta* Met. 9, 76. arma aliena quem forma *prec*[a]lat.

PREMERE. *eleg. de terram aliquam c tibus, adeoque p tibus, poëtica ve tute.* Met. 4, 63 mum vicinia nul mebat. *Nulli fin a vicinis (qui no positi, ditissimis sine fine magni. Sed legg. optim* premebant *pro pr solita figura; qu frequens fit inpr pud Ouidium exemplis* Heinsius 3, 189; *licet no dum*, Heinsium *interdum nimis e mam loquendi a et saepius a quam par esset. forte, si licet, i fatione plura d eleg. de eo, qu sedet et arcte q gat assidentem, tam.* Met. 10, 5[5] *nus* requieuit *pressit*que et gra ipsum *Adonem*, sinu iuuenis pos uice renidens Sic mediis interserit

* *eleg. de falce*
', *quae amputat*
et arbores, quo
crescant Met. 14,
Nec iaculo grauis
d adunca dextera
qua modo luxu-
remit, (*resecat*
infelices et fruti-
uae vim crescendi
it.) et spatiantia
brachia compe-

ΛE, *pulchre ad in-*
um tum saepius,
um ardore pressum
Jus corpus. Met.
. Post cinerem,
i haustos ad pecto-
ssant. Habes Oui-
m lusum in verbb.
inerem cineres.
IVS torris Met. 12,
Ecce rapit mediis
atem Rhoetus ab
rimitium torrem.
ulla est lectio; *vi-*
c. pruniteus.
i, aedes primae
;, 284. *vide* aedes.
SSVS habere. Trist.
15. Sic tua *processus*
t fortuna perennes.
NCTVS Pont. 1, 8,
Haec in *procinctu*
na facta leges. *ra-*
Metaphora, a mi-
litibus in bellum profe-
cturis, qui celeriter abs-
que vlla solemnitate te-
stamentum, quod in
procinctu dicebatur, fa-
ciebant. Ciofan.

PROFECTVS Met. 9, 50.
Ter sine *profectu* frustra
voluit nitentia contra Re-
iicere Alcides a se mea
pectora. Poterit hoc
loco Thesaurus Gesneri
augeri. * *Incrementum*
felicitatis, accessio bono-
rum, honorum &c.
Trist. 1, 8. (al. 9.) 39.
At mea sunt proprio
quamuis pollissima casu
pectora *processu* facta se-
rena tuo. *Nihil hic di-*
cam de varietate lectio-
num, quum haec, quam
dedimus ex nostra Edi-
tione, sit veritas. sunt
etiam, qui hoc versu
inchoent nouam Ele-
giam; sed ego non vi-
deo rationem. et si at-
tenderis animum, faci-
le cognosces, omnia se-
cum bene cohaerere.

PROFICERE Trist. 1, 2,
13. verba miser frustra
non *proficientia* perdo.
Vis summa, singula
verba rem augent. Per-
dit verba, *et* miser et fru-

tem Rhoetus ab aris *pru-nitium* torrem. *Ita enim legendum est cum omnibus antiquis et bonae notae codd. vti iam viri docti monuerunt et edidit Burm. Nibili est lectio* primitium torrem: *vt est in nostra Edit. Innumera iam noua verba Ouidii notauimus, e quibus et illud h. l.*

PVBESCERE Trist. 3, 12, 7. Prataque *pubescunt* variorum flore colorum, Indociliqne loquáx gutture vernat auis. *Elegantissime! vide* Vernare.

PVBLICVS *eleg.* somnus *dicitur* publica requies curarum; *pertinet enim ad omnes, communis viuis est.* Pont. 3, 3, 7. Publica me requies curarum somnus habebat.

PVELLARIS *epith. ab Ouidio natum; certe quod equidem sciam, ante eum nemo vsus eo.* Met. 5, 393. Dumque *puellari* studio calathosque sinumque implet. * planta, *lectum ad rem Epithet.* Fast. 5, 611. saepe *puellares* subducit ab aequore plantas, et metiit tactus

adsilièntis aqua *imago ingenua quam feliciter tura, est vero mae artis line habet versus* saepe Deus pro data opera) te mittit in vndas, vt collo fortius

PVLLVS *substan* pullo colore Me lacrimis quoque dicunt Increuisse scuraque carba Naides et Dryad que habuere *pullum* sic vt ni *citur, vid. Gr* Liu. 4, 25. et F Mane cum *pu* principia conspe *terit his locis et gnif. locupletar* Gesner. *cum ips narratione Ouid de Orphei cf.* Senec. Medea. 6:

PVLSARE *belle a membra palpitan rientis* Met. 4, 1 mebunda videt cruentum membr * palpitare *de m do* Met. 5, 84. E pinus humum m da vertice *pulsa*

* poët. Met. 6,
anus erat, lateque
prope moenia
, assiduis *pulsatus*
notat ni fallor,
l dicimus anspüh-

EVS: solum pulue-
Met. 7, 113. *Pul*-
sque *solum* pede
re bisulco. *Inest*
verb. pingens nu-
; *recita eum et*
an ter repetitum
gemina litera b.
uris aliis coniun-
ibi hoc loco pla-

Trist. 1, 1, 11.
agili geminae po-
pumice frontes
is passis vt videare
vide Frons *et ad*-
st. 3, 1, 13. Quod
sum cedro flauus
umice leuis, Eru-
omino cultior esse

MEN: *purgatio et*
n ea, quae fit lu-
o, propter caedem
is, sacrorum pollu-
&c, Met. 11,
Magnetas adit va-
rsul et illic sumit
monio *purgamina*
Acasto. *De fabu*-
la ipsa vidend. Schol. Apollon. 1, 224. *et* Schol. ad Aristoph. Nub. Act. 3. scen. 3. * Fast. 2, 40. Omne nefas omnemque mali purgamina caussam credebant nostri tollere posse senes. Adde Fast, 6, 713. seq. *et* Met. 15, 327.

PVRPVRA *de filis, quae iam contexuntur* Met. 6, 61. Illic et Tyrium, quae *purpura* sensit aënum Texitur et tenues parui discriminis vmbrae. *Recte extrema de coloribus explicat* Glareanus, *sed poëta scite et apposite in hac re versatus, ex arte atque ratione physica atque optica. Vmbrae, inquit, quasi per gradus, per colorum leuia discrimina, declinantes, faciunt, vt imagines surgere et extare videantur, non secus ac radii solis in roridam cauamque nubem se fundentes, refractique fallunt visum, variosque ostendunt Iridis colores. sic enim pergit*: Qualis ab imbre solet percussus solibus arcus. (*bene* percussus, quod

quod hoc verbum textorium sit, monuimus in percutere) inficere ingenti longum curuamine coelum; in quo diuersi niteant cum mille colores, Transitus ipse tamen spectantia lumina fallit.

Q.

QVA *quatenus* Met. 9, 511. Nec mihi, *qua* fas est germana, frater ametur, *et ita saepius apud Ouid. vt* Pont. 1, 6, 10. Ibid. 17, 45. &c.

QVADRVPES cursus, *elegantissime* Met, 6, 226. *de cursu equorum, et ad veritatem recte, et ad sensus apprime inuenta locutio. In nostra quidem editione legitur,* Quadrupedis cursus; *at frigide et ex glossa;* certum flectit in orbem quadrupedes cursus, spumantiaque ora coercet.

QVAERERE *indagare, inquirere* Met. 4, 766. Cultus habitusque virorum; *sed pessimam lectionem cito emenda et rescribe* locorum *pro* virorum. *causa* ... *ti. vide* Habi...

QVAERO Met. ... *quaerit* Boeo... eleganter; ... *omisimus cha*... rit *luctus.*

QVAQVE Met. ... *que* erat et te... pont..s et aer. *ua! primum* ... *culcatum* ... *tum Ouidio* ... *vt alias caus*... *Interpretes m*... *loco se torqu*... *phyrius ad H*... 4. *h. l. comm*... *verbis:* illic ... et aether. *hin*... *puto:* vtque ... illic *cet. Vt* ... vbi. vid. voc... *mannus conii*... fuit tellus illi... tus et aer, *ni*... *cter. vide plu*... *nes variantes* ... *apud Burm a*...

QVASSVS face... Fast. 508. &c

QVA VSQVE M... *Qua* tamen *vs*... vires sibi dem... *Quatenus adl*... *et ei licet.* ... *summus* poët...

uatam perdere fa-
lam coactum sum-
n ingenio ad ex-
naturae; serua-
s amplius potest,
amuis sint debi-
es suae, omnes
adhibet vires ful-
is vtcunque de-
vt saltim molliat,
uitare nequit. le-
tum locum haec
ans et laetabere.
ELA Fast. 5, 224.
Therapnaeo feci
guine florem, Et
in folio scripta
la suo. *de Hyacin-*
iterisque in foliis
otis. duplex de hoc
fabula. vid. Plin.
11. et cf. Met. 10.
t.
QVATRVS. vid.
I. clauis. Fast. 6,
vid. Burm.

R.

IIFER Met. 15,
Vinco *racemifero*
s dedit India Bac-

S *sc. textorius* Met.
2. Vtque Cytoria-
(*Cytoris mons Pa-*
onis buxis abun-
dans) *radium* de monte
tenebat, Ter quater. Id-
moniae frontem percussit
Arachnes. *Minerua*
quod nempe pinxerat
scelerata flagitia Deo-
rum, praesente impri-
mis Dea. Mira hic con-
spicitur ars poëtae. Cer-
tant Pallas et artificiosa
Arachne; pingit vtra-
que vestes, quis dubitat
longe maiori arte fore,
vt pingatur opus Miner-
uae. Et profecto sic
quiuis de plebe poëta
rem finxisset; facilis es-
set inuentio. sed altius
insurgit Ouidius. Et
ipsa Arachne tale opus
perficit, qua Mineruae
victoriam dubiam face-
re possit. Non illud
Pallas, non illud carpere
liuor possit opus. *Quid*
igitur? nodus est ne-
xus. Iam non prospi-
cit lector, quorsum haec
tendant. Dubius hae-
ret. Iam vero Pallas ru-
pit pictas, *coelestia cri-*
mina vestes. *Non ipsa*
ars, sed argumentum
telae poenam meretur.
Pessime peccauerat A-
rachne, adeoque percu-
tit modo Pallas eius fron-
tem,

tem, quae non ad talia erubuerat: fuste agit Minerua. Et Arachne quid illa? Ipsa laqueo animosa guttura ligat. *se ipsa plectit, interficit, non Minerua. Iuno vero illa* pendentem Pallas miserata leuauit. *Dignus profecto, talis poëta fauore Mineruae qui haec fecit. Optima haec omnia! plura ipse cogitabis, nam digna res est, quam accurate perpendas. Bene etiam* animosa guttura *h. l.*

RAMALE *verbum Ouidianum pro* ramo Met. 8, 647. Multifidasque faces, *ramalia*que arida tecto detulit et minuit paruoque admouit aëno. *Bella est minutarum rerum descriptio ad rem sensibus subiiciendam, aptissima, sed integer locus pulcherrimus* vers. 149. Sedulo superiniecit textum rude sedula paucis. *Sedula vere et eleg. dicta,* textum rude, *quasi stragulum sed nulla arte factum.* Inde foco tepidum cinerem dimouit. *Vides cum sedulitate alte la-*

tentes ignes e[illegible] quaeri; et ign hesternos. *laud ius imaginis [illegible] paupertatem in idonea maxim nos ignes qua[illegible]* liisque et cor nutrit; *accend alimenta.* folia *bene decent* ha et ad flammas a[illegible] ducit anili. [illegible] anima anili. *ce[illegible] mo cum labore debili et halit erat anus, s[illegible] Sic Virgil.* gres rabat anili, *ali* Multifidasque f[illegible] *paruula ligna,* que arida, *qui non haberet tr[illegible] maiora ligna,* [illegible] minuit paruoq[illegible] uit aëno. *Omn lecta.*

RAMOSVS: hydra colubris, *quae* [illegible] *mos, capita* Met. 9, 73. Han *mosam* natis e c[illegible] lubris Crescenten lo domini, dom perenni. *dicit* [illegible] *cum luctans cu[illegible] loo cum videt n[illegible]*

iem; *sed, ni fallor,*
nt profecto talia
Herculem iam lu-
m. Audirem for-
tam poëtica esset
Hydram vocat
m natis e caede
ls; *quod in oda*
ica poëtae lauda-
locum haberet,
Herculem hic be-
it, et an dignus
e iam pugnante
igidus lusus, do-
omitamque peten-
et nouem vsque
pita duo ex vno
male ab Hercule
ceruices *appellan-*
vide voc. Heres.
m interest vatesne
ir an heros.
, *pulchre et ad*
item rei apprime.
, 289. Barba co-
e (*Aesonis*) Canii-
ita nigrum *rapue-*
tem. (*Arripuere,*
er nactae sunt.)
ERE, *elegant.*
5, 246. resoluta-
ellus In liquidas
t aquas, *minus*
; *tenuis*, rara *fit:*
cab. rarus *saepe*
it; vt mirer,
st, quod Heinsius
t. Tom. II.

dubitauerit, an rarescere *hoc sensu latine dicatur, et reposuerit in textu* rorescit, *pro* rarescit; *perquam inuenuste; si iste locus primus esset, vbi Burmanni* ἀκρίβειαν *desiderarem, idem mirarer, cur lectionem Heinsianam in contextu receperit, nullo amplius verbo dicto.*

RARVS, rara tela *pulchre tribuuntur Alexandro Troiano, vtpote imbelli, languido* Met. 12, 600: *Rara* per ignotos spargentem cernit Achiuos Tela Parin. *Nescio profecto quid sibi velint Heinsius et Burmannus tentantes emendare locum, reponentes* Vana, certa, ignaua, *et quidquid venerit in mentem, licet ipsi plane fatrantur* rara tela *bene de Paride dici. Eiusmodi exempla vel ideo subinde ponere placet, quo maturius tirones diffidere soleant.*

RASILIS fibula, i. *polita a rasoribus, quos diuersos a tornatoribus et caelatoribus facit Salmas.* Exercit.

Q Plin.

Plin. p. 736. Met. 8, 318. *Rasilis* huic summam mordebat fibula vestem. *Imitatus hunc versum est* Statius libr. 7, 658. *vide* Fibula.

REBELLARE *de luctantibus, nouam luctam ingredi.* Met. 9, 81. Deuicto restabat tertia tauri forma trucis; tauro mutatus membra *rebello.* Rebellare *de nouo redintegrato bello saepius occurrit apud Liuium.*

RECANDERE *Verbum Ouidianum* Met. 1, 434. altoque *recanduit* aestu. Met. 7, 78. Et rubuere genae, totoque *recanduit* ore, *recaluit; inflammata est. vide* Met. 3, 707. Met. 4, 530. et Remed. 734. *vt exhibent optimi codd.*

RECOGNOSCERE Fast. 1, 7. Sacra *recognosces* Annalibus eruta priscis. *rursus leges, quae ex annalibus excerpsi Sacra &c.*

RECONDERE oculos, *de moribundo* Met. 4, 146. Ad nomen Thisbes oculos iam morte grauatos (*alii* cadentes *male!*) Pyramus excepit visaque *re-*

condidit illa. * 197. Ipsa (*Eur* debatur terras relictas Et comite re suas, tactumq ri Assilientis aq midasque *rec* plantas. *Dubia auctoritas tam rium codd.; tes sio, constituit pro* recondere, *dit etiam* Bur *Certe* recondere frequens, *poetic gis, nec quod a insertum videti te ipse Ouidius uit; et alia aliam scripturan runt. Malim* r *legere, quo sim catur venuste, duxisse Europe vt conderet sub* aluo, *quasi sep uorare* Met. 12, ripuit serpens *recondidit* aluo. *nem esse ad sep notat* Burm.

RECTOR populo *graec. Homer.* ανδρων Met. Dicta refert *rect lorum* talia centi *pellatur rex ve*

um centum, *rex*
quae insula tot
habere iam dici-
Homero Iliad 2,
Ἄλλοι ϑ' οι κρη-
ατομπολιν αυ-
ντο. *Inde haec*
io Cretae sole-
cta est. *vid.* O-
Ill. 10, 67. Art.
. Hor. Epod.
seudo - Senec. in
Oetaeo 187,.
ca iam laudaue-
oc. *Ouidii* Cio-

terra Met. 5,
ae sit, *dissident*
tes. *Alii noua-*
recoli anno quo-
ndo, *aut tertio*
alii post tempo-
aratos, *denuo*
nt. *Verba haec:*
urrum Tritoni-
: in arcem Tri-
(*Ceres*) partim-
data semina iuss-
ere humo, par-
tempora longa
agri post tempo-
reculti vix esse
nouales. *Sed*
s iam de re ipsa.
vna Musarum
r inuisenti He-

liconem, *hunc cantum*,
e potius repetit hunc
cantum Calliope, *quo*
vicerat Pieridas conf.
supra libri 5, vers. 339.
qui cantus obiter vt
moneam profecto lon-
gior iusto videtur;
haec itaque omnia no-
stra verba sunt Callio-
pes; *canit datas fruges*
terrae a Cerere. *fabula*
illa nota de Triptolemo,
quae tamen diuerso quo-
dam modo narratur Fast.
libr. 4. vers. 500. *seqq.*
sed scimus morem fuis-
se poëtis vt talia muta-
rent interdum, *nec in cy-*
clo illo mythologico co-
arctatos fuisse. *Quum*
vero Musa canat datas
fruges a Cerere, *verosi-*
mile videtur, *illam re-*
cultam terram *esse*, no-
ualem, *futuram scil.*
quia antea non culta ter-
ra. *sed si conferamus*
superiorem versum 479.
Ceres irata arua iussit fal-
lere depositum, vitiata-
que semina fecit, fertili-
tas terrae latum vulgata
per orbem cassa iacet &c.;
apertum est, *tum vbi*
Ceres, *iam inuenta filia*,
cf. vers. 518. seq. *redux*

inuisit Triptolemum eique dedit currum, *&c.* *m*, *fertilitatem terrae fuisse antea datam et semina iacta. Quid igitur? Nempe et hoc loco decessit de via solita aliorum mythologorum, facitque Cererem iam ante hunc euentum frugum matrem, sed plane eas prorsus et artem terrae colendi eripientem; nunc inuenta filia denuo hanc artem Triptolemo docentem. Iam* recultae terrae *hoc loco nostro* (vers. 646.) *sunt eae, quae iam antea fuerant culta. non autem cultae fuerant, et nunc denuo recoli debebant. Ira enim Deae hoc beneficium sustulerat, aut certe in Sicilia sustulerat vt dixerat loco cit. Calliope. Sic Narrationem malim Ouidium intelligere, quam quod etiam occurrit, h. l. vt et* in libr. 1. Met. vers. notanimus: statuere lapsum temporis aut ὑϛερον-πρωτερον; *nempe Calliopen antea dixisse, quae postea demum accidere potuissent, memoria la*-

psam; *os Mu*
haec figura, s
rum dicam,
parum deceret
tim hoc loco,
tum Pieria
rum totus iste
initio longe
mus postea
poëta ipse obl
tur esse, *Mu*
non se canere
tet nobis locu
confirmemus
sententiam,
prouocare a
prudentis et
ctique lectori

RECVRVA p
graec. Home
Met. 11,465
in puppe *rec*
cussaque ma
sibi signa m
ma videt.
ctio: relicta
et quidquid
Met. 15,689
que premens
uice *recuruan*
recurua epit
ric. κορωνις
puppim amp
uam.

REDDERE vic
pari referre

m spernе: fe-
edde vices.
. proprie Fast.
Filia parua duos
rupe (al. mon-
os Et tener in-
us aeger erat.
765. Neue mi-
a redigam,
ne fuerunt (o-
)
RE, proprie,
n formam mu-
9, 400. Refor-
imos Iolaus in
Sic etiam Met.
Sed preme,
erit, dum, quod
reformet.
scriptum rega-
o. regum facta
Trist. 553. Et
ragicis scriptum
thurnis: Quae
pet, verba co-
abet. Medeam
m a se scri-
uit, nobilita-
t et laude o-
re de iis rebus
n.
vis, efficacia
o. At tu, si-
l regni est in
armen ore mo-
siue expugna-
est, valentior

ad concitandum amorem, Vtere tentatis operosae viribus herbae. *vide* operosus.

RELEGATVS, *differat ab exsule, namque triplex erat ratio abeundi a patria. Prima iussu et decreto Senatus, quasi reipubl. interesset; Altera per iudices sententiam ex lege ferentes. Tertia noua illa* relegatio *dicta, qua princeps in exilium mittebat. Haec lenissima, quae auctoritate magis, quam iure constabat. vide* Lips. ad Tacit. Annal. 1, 6. *Hinc planus fit locus* Trist. 2, 135. Adde quod edictum quamuis immane, minaxque Attamen in poenae nomine lene fuit. Quippe *relegatus* non exsul dicor in illo: Parcaque fortunae sunt data verba meae. *et verbis lenibus*, relegatione, *nominata, dicta est fortuna, poena mea. Interpretes ad illa* parca verba *mirifice nugati sunt. Nihil nugarum tamen addere vacat, et refutare. Ceterum repetit idem poëta* Trist. 5,

41, 21. Ipse *relegati* non exsulis vtitur in me nomine; tuta suo iudice causa mea est. *quia poterat Caesar ipse* reuocare in patriam, quam *relegarat, non sine auctoritate senatus, quem exsulis nomine senatus decreto patria eiecerat.*

RELEGERE labores, *mala narrare* Met. 4, 569. Dum prima retractant Fata domus *relegunt*que suos sermone labores.

RELEVARI *de pariente* Met. 9, 676. Quae voueam duo sunt: minimo vt *releuere* labore vtque marem parias.

RENARRARE rem; *i. antiquam nunc narrare aliis.* Met. 6, 316. Vtque fit a facto propiore priora *renarrant.* a facto propriore i. *cum hoc factum propius in memoriam reducat prius aliud quoddam. Frustra tentat h. l. Burmannus, et vult reponi, aut* retractant, *aut* retentat. *Nulla causa est, cur mutemus vulgatum.*

RENOVAMEN, *transmutatio, vocab. Quidio soli, quod equidem sciam,* *proprium.* Met. quorum forma mota est, et in *nouamine* mans *in aliam mutata* Forma mota *h. mutata est.*

REPOSTOR Fast. Templorum posit *ditor*) templorum *repostor. alii legu* fector, *et ipse* ad Suet. Aug. 3 *de eadem re me* *factam leges:* *retineo* repostor *enim Ouidianum* *verbis* positor - stor. *Nec plane* *tur haec vox e* *vt docuit Burm.* *gulari illa Au* *Deorum delubr* *te cf. praeter lo* *Suet. Liv.* 4. c. templorum omni ditor et restituto *latur.*

RES Pont. 2, 7, 3 timida est omni Ibid. 4, 15, 31. *moderata* cupido

RESAEVIRE *vox* *na* Trist. 1, 1, 10 que quae scibat, ta *resaeuiat* ira

tu sis altera causa,
.
IINARE *vocab. ab*
lio ad rem natam,
hoenice; quae ex se
se quasi seminat.
16, 392. Vna est,
reparet, seque ipsa
ninet, ales; Assyrii
:nica vocant.
QVI, *respondere,*
um ab Ouidio cusum
', *verbum.* Met. 6,
Talibus obscuram
uta est Pallada di-
vid. obscurus. *Sae-*
postea eo verbo O-
us vsus. Met. 8,
Illa Dei munus be-
:dere sensit, et a se se
ri gaudens, his est
uta rogantem. Met.
749. &c.
.RE, *resistere, et*
em ita, vt manere,
re, quo sis, cone-
bene. Met. 7, 411.
ria decliuis per quam
nthius heros *Restan-*
contraque diem ra-
jue micantes obli-
item oculos nexis
iante catenis cerbe-
abstraxit. *vide* obli-
e.
'INVS *pro superbo,*
ad rem pingendam
apte. Met. 6, 275. Heu!
quantum haec Niobe di-
stabat ab illa, Quae modo
Latois populum submo-
uerat aris, Et mediam tu-
lerat gressus *resupina* per
vrbem. *retro ducitur,*
et sursum collum super-
borum, videntur resu-
pinati.

RETEGERE diem, *suaui-*
ter dicitur Lucifer, qua-
si aperire portas diei.
Met. 8, 1. Iam nitidum
retegente diem, noctis-
que fugante tempora Lu-
cifero cadit Eurus.

RETEXERE orbem, *luna*
decrescens i. e. dissolue-
re, dicitur; translatio-
ne, ni fallor, audaciori
et forte alieniori. Met.
7, 533. Luna quater ple-
num tenuata *retexuit*
orbem. *Non videtur*
mihi imago satis ad rem
apta, et similis nasci, si
lunam retexere, *quasi*
telam, orbem fingo;
nisi forte Latinae magis
arrisit phantasiae, eique
conuenit, quam mihi.
* *Longe suauiori meta-*
phora de reciproca mu-
tatione elementorum
Met. 15, 249. Resoluta-
que tellus in liquidas ro-

rescit aquas, tenuatus in auras Aeraque humor abit. — — Inde retro redeunt, idemque *retexitur* ardo. *Conspicitur ars quaedam in ordine, eaque summa, et inter se omnibus coniunctis, quasi nexis rebus, vt* retexere ordinem *dissolutum antea, et per vices, dicatur elegantissime.*

RETRACTARE, *memoria reuocare, recensere* Met 4, 568. Iamque malis annisque graues dum prima *retractant* fata domus. * *proprie, iterum iterumque tangere.* Met. 10, 288. Rursus amans rursusque manu sua vota (*statuam ex voto in puellam mutatam*) *retractat. Burmannus mauult legere*: retentat. *Secutus aliquot MSS. et morem poëtae nostri, qui hoc verbum amat. Idem perfecto erit, quamcunque acceperis lectionem.* * vota retractare; *repetere* Met. 10, 370. igni carpitur indomito; furiosaque vota *retractat.*

REVERENTIA *pud*
ge elegantissime. M
251. *de statua Py*
nis, nobili illa i
Virginis est vera
quam viuere cre
si non obstet *reu*
velle moueri. *I*
bene educatae p
dore in virorum
ctu vix audent
uere. Ea igitu
adeo similis virgi
vt non eburnea,
bilis esse, sed pr
re, virginibus
non se mouere
tur. * *de officii*
ribus, qui pra
praecipuis ho
principibus,
&c. Met. 7, 611
reuerentia null
nullum discrim
principes regni e
pari modo terr
dantur, et co
tur, a pestilent

REX *simpliciter*
sacrorum. Fast
Pontifices ab re
et Flamine lar
veteri lingua F
men erat. Pl
ad Regem sacro
ne, vti etiam

e, regem sacrificu-
pertinent, ad-
re hic iuuaret, ni-
uaestioni singulari,
huic libello adiun-
ae, eam Antiquita-
articulam, nondum
ab aliis pertracta-
destinassem.

REVS pons est qui
cius vulgo appella-
r, a sublicis, eo
multa facta Fast.
22. Tum quoque
orum virgo simula-
irorum Mittere ro-
o scirpea ponte solet.
ool. ad h. l. „Intel-
Vestalem: non ta-
vna aderat, sed o-
s, et cum his Ponti-
et Praetores, alii-
mystae. Dionys.
carnassensis: ἐν ῃ
θυσαντες ἱερα τα
α τȣς νομȣς οἱ κα-
ισνοι ποντιφικες
ων οἱ διαφανεστα-
, και συν αὐτοις αἱ
ἀθανατον πυρ δια-
λαττȣσαι παρθε-
, στρατηγοι τε και
ν ἀλλων πολιτων
παρειναι ταις ἱε-
γιαις θεμις εἰδολα
οφαις ἀνθρωπον εἰ-
τμενα, Τριακοντα
τον ἀριθμον, ἀπο της
ἱερας γεφυρας βαλλȣ-
σιν εἰς το ῥευμα τȣ
Τιβερος. Qui locus ad
nostrum maxime con-
fert.

ROTA dispares rotae tri-
buuntur poëtice carmini
elegiaco propter nume-
rum pedum. Pont. 3, 4,
86. ferre etiam molles ele-
gi tam vasta triumphi Pon-
dera disparibus non po-
tuere rotis. Nescio ta-
men, an aliis magis hi
versus placebunt quam
mihi. Certe non idoneae
imagines visae sunt.

RVDIS somni, i. qui plane
somnum ignorat, per-
uigil semper. Met. 7,
213. Custodemque ru-
dem somni sopistis,
Draconem expertem so-
mni, et peruigilem cu-
stodem velleris aurei.
Ridiculus est labor criti-
corum ad h. l. quo si-
gnant se signant, teme-
re se tangunt et angunt,
vtrum rudem somni an
rudem somno sit legen-
dum; cum ipsi dicant,
vtrumque occurrere. v.
c. Trist. 2, 424. et Fast.
1, 83. Talibus conatibus

 forte

forte merentur risum eorum, qui temere inuadunt his nixi omnem artem criticam. * vestis rudis *est, ex lana rudi contexta, et crassa.* Fast. 4, 659. *veste rudi* tectum supra noua vellera *(quae nuper excoriata)* corpus Ponit, adorato per sua verba, (*verbis ex ritu et lege conceptis*) Deo. *In his velleribus quiescendum fuit interdum veteribus, vbi consilium a* numine petebant. *Attulit Neapolis huc facientem* Strabonis *locum ex* libr. 6. δεικνυται και της Δαυνιας, περι λοφον, ᾧ ὀνομα Δριον, ἡρωα. Το μεν καλχαντος ἐπ' ἀκρα τη κορυφη. ἐναγιζεσι δε αὐτω μελανα κριον οἱ μαντευομενοι, ἐγκοιμωμενοι ἐν τω δερατι.

RVGOSVS cortex *pulchre de formica, quam si accurate contemplatus fueris, et rugas in paruo corpore multas, quibus praeditae sunt, eo magis laudabis poëtam.* Met. 7, 628. Rugoso suam seruantes cortice vallem *formicas descri*bit; tota de poëtam insign parua magnu

RVMPERE Trist Sex ego Fastor totidemque lib suo finem m men habet. nuper scriptun mine Caesar l cratum sors i opus. i. *fecit v ficeretur, eder video, cur B super h. l. a nem scribere quatuor pagin plentem. Pri stat vel ex* Virg. Georg. 1 *to ab ipso duodecim lib rum fuisse p et ipse hic locu* Deinde nullam tem *certe n ponderis video* Tuo scriptum mine. *cur lega* ptum, *renuenti libris? Quidn inscriptus liber sari, postea illa deleri; cu nem opus non retur; certe emendaretur,*

mus videretur. De-
, quidquid sit sta-
lum, non adeo ma-
'es est, vt conie-
s multis et nos et
'es fatigemus.
OLA *epithet. ara-*
uidianum Trist. 4,
Tempore *ruricolae*
is fit taurus aratri
et et incuruo colla
enda iugo.

S.

, *de fonte, qui o-*
putabantur sacri.
Met. 2, 464. I pro-
inc, dixit, nec *sa-*
pollue fontes Syn-
sed h. l. forte re-
possit eo quod Dia-
hoc fonte tinguere
is vellet, indeque
dici potest. * *pro*
sanctus, *inuiolabilis*
Met. 4, 570. Num
ille mea traiectus
de serpens Cadmus
fuerit. *Deo aut*
cuidam sanctus,
laesi interimendo
serpentem. cf. scil.
3. vers. 90. seqq.
ipsa vi vocis vid.
Sacrosanctus *in* Cla-
ic. Ernest.

SACRIFER, *epithet. classis Aeneae, quippe Sacra Troiana et penates ferentis* Fast. 4, 252. cum Troiam Aeneas Italos portaret in agros, Est Dea (*Cybele*) *sacrificas* pene secuta rates.

SACRIFICVS: securis sacrifica, Met. 13, 249. veluti qui candida tauri Rumpere *sacrifica* molitur colla *securi.* * sacerdos Met. 13, 590. Des mihi *sacrificos*, colituras que ignibus aras. * Fast. 6, 803. Marcia *sacrifico* deductum nomen ab Anco. *conf. ad totum h. l.* Massoni Vit. Nasonis ad annum V. C. 767.

SALIRE, *suauissime de venis, quae, vbi tactu corporis pressae fuerint, rursus quasi prorumpunt, ablato digito.* Met. 10, 289. *Saliunt* tentatae pollice venae; *bene* tentatae; *vult enim Pygmalion tactu experiri, an verae venae sint, qua instructam statuam cernit.*

SALTVS legere Met. 5, 579. Nec me studiosius altera *saltus legit* nec posuit studiosius altera casses.

ſes. *vid.* Legere. * dare ſaltum *pro* ſalire Met. 4, 551. *Saltum*que *datura* moueri Haud vsquam potuit, ſcopuloque adfixa cohaeſit.

SAPA Faſt. 4, 780. Tum licet adpoſita veluti cratere camella, Lac niueum potes purpuream que *ſapam*. *Agitur de Palilibus.* Nonius 17, 14. „Sapa, quod nunc mellaceum dicimus, muſtum ad mediam partem decoctum.„ cf. Plin. 23, 2. „Muſtum coctum ad tertiam partem, *deſcribit.* *vide* Crater.

SARCINA publica; *de imperio* Pont. 1, 2, 101, Vtque diu ſub eo ſit *publica ſarcina* rerum; Perque manus huius tradita gentis eat. *Notum eſt ex Liuio et aliis ſcriptoribus, imperium per manus traditum dici, quod continuo ordine ex patre filius, nepos &c. accipit; atqui hic ipſa verba explicant.*

SARCVLVM, *Inſtrumentum ruſticum quo ſegetes purgantur.* Hor. od. 1, 1, 11. Agros findere *ſarculo* patrio. Ouid. Met. 11, 36. diſpe agros *ſarcula. et a*

SARISSA, *haſta,* *Macedonum.* Met 466. Qui clypeo, Macedoniaque *Sa* Conſpicuus. cf. I 8, 298. *et* 10, 47. Met. 12, 479.

SAVCIVS, *ſaucia* i ſole *glacies.* Ov. M 808. *habet hic t h. l. elegantiam m quoniam refertur Herſen inuidiae v liquentem; inde comparatio maiore cem accipit, vt a ti his monitis, per do integrum locu curatius poteſt.*

SAXIFICVS, *qui in conuertit homines randam rem miro bulo, et nouam re ua voce notat* O Met. 5, 2, 6. remou monſtra; tuaeque *ficos* vultus, qua que ea tolle, Med cf. praeced. verſ. *Ouidium nemo ea ni fallor, poſt eum rimi vſi ſunt.*

SCELERATVS, ſedes lerata, *locus ſingu orci, vbi ſcelerati l*

Met. 4, 455. Sur-
Deae (*Furiae*) *se-*
:elerata vocatur;
surgunt.) Sic
Aen. 6. , . . *sce-*
n limen, et Tibull.
7. At *scelerata* :a-
les, in nocte pro-
Abdita. cf. Pf.
Hippolyt. 1728.
IS, *coeleste signum*,
Ouid. Met. 2, 195.
:us in geminos vbi
i concauat arcus
is &c. et Virg.
. I. ipse si-
brachia contrahit
scorpius; *vbi*
s haec: *Scorpius*
m signorum spa-
tenet, *in cuius*
iis duobus posita
, signum librae,
graeci ζύγον *vo-*
hoc enim spatium
detinetur, *vt et*
ir Ouidius, (scil.

VM, *de figura in*
Hyacintho; *quae*
ai ai, Met. 10, 206.
ae nouus (*hyacin-*
lictus vt puer mor-
scripto gemitus
ere nostros. conf.
215. ipse suos ge-
foliis inscribit et

ai ai Flos habet inscri-
ptum. *Pleni sunt libri*
poëtarum huius rei me-
moriis, *quos viri docti*
ad h. l. Ouidii iam lau-
dauerunt. *Sophocles in*
Aiace. Theocrit. Idyll. 10.
Moschus in Epicedio Bio-
nis et alii; *Plinius libr.*
12. *c.* 2. *de hoc flore:*
ita discurrentibus venis,
vt graecarum literarum
figura Ai legatur inscri-
pta. *Pessima igitur et*
nostra et vulgaris lectio,
quae prodit: Ipse suos
gemitus foliis inscribit et
hya flos habet inscriptum.
Comparandus omnino
cum h. l. est alter Oui-
dii, Met. 13, 394. sqq.
vbi Aiax *in eundem flo-*
rem mutatur. Labefa-
ctaque sanguine tellus
purpureum viridi genuit
de cespite florem, qui
prius Oebalio fuerat de
vulnere natus *h. e. ex*
vulnerato Hyacintho,
Oebalio. Litera commu-
nis mediis pueroque viro-
que Inscripta est foliis:
haec nominis illa quere-
lae: *duplex* ai ai *notat*
tum primum nomen Aia-
cis, *primum nempe* Ai,
tum deinde querelam

Apollinis de hyacintho, scilicet alterum ai, notam exclamationem graecam dolentium. Ad illum commemoratum locum Met. 13. *suspicit etiam quod dicit Apollo apud Ouid.* Metam. 10, 207. Tempus et illud erit, quo se fortissimus heros Addat in hunc florem; folioque legatur eodem. *Praeclare vates et scite Apollinem haec vaticinantem inducit.* cf. Fast. 5, 223.

SED *cum elegantia et vi ad coaceruandas res, et altius menti infigendas.* Met. 5, 16. Quam (*virginem*) tibi non Perseus, verum si quaeris, ademit: *Sed* graue Nereidum numen, *sed* corniger Ammon, *sed* quae visceribus veniebat bellua ponto Exsaturanda meis. *Laudat h. l. vt exemplum geminationis, qua aceruantur non verba modo, sed et sensus et res congeruntur.* Quintilian. 9, 3. p 448. ed. Gesn. *Et habet praeterea haec vocula h. l. eam virtutem, vt bene pingat sedantem iratum ho-*

mirem, qui repet per aliquod verb eo magis res fi mum. Similem tem congestionem nies apud Nostru pius, vt Met. 1 Nec de plebe De qui coelestia mag dextra manu teneo, vaga fulmina mitt *de* libr. Met. 6, 6 7, 718. Epist. P 2, 118. et 3, 4, 25 *inuenies apud* G ad Liv. 3, 11.

SEMICREMVS, *qu* micrematus; *tert midia parte cre vocab. Ouidianum* 12, 287. *semicre* ponat repetitum vulnus.

SENTIRE moram *su dicitur, qui aegr moram in aliqua r* Met. 8, 652. *Sent moram* prohibent. *lemon et Baucis; bus colloquiis cura molesta sit mora, praeparatur coena. nulli legg.* Et moram prohibent. *l*

SEPTEMPLEX clypeu *graec. Homer.* ἑπ βοιον, *septem l*

e

tectus. Met. 13,
ıſedere duces, et
łante corona Sur-
hos Clypei Domi-
ꞔeptemplicis Aiax.
ner. Iliad. η. 219.
plur. pro verbis.
.rt. 69. Nèdum ſer-
n ſtet hones et gra-
ıx. Sic. Met. 4, 19.
'S Met. 9, 695.
ue ſomniferis ſer-
peregrina Veneni.
uitatu Iſidis conf.
d. Adſcribamus
tam Heinſii: „A-
ı ınnuit, quae Iſia-
:ri pars habetur.
rina dicitur, non
Aegypto peculia-
Salmaſius ad So-
ıg. 243. interpreta-
ed quod Creta ſer-
non alit: aut ſal-
ıon venenatos. Eſt
Naſo nunc in nar-
e rei apud Creten-
ſtae. Oblitus erat
ɔlini et ſui ipſius
ſius, cum id effu-
. Solinus quippe
t1. de Creta: Ser-
ulla, larga victis,
ſoli indulgentia. id
ı de Creta et alii
ores teſtantur, quos
Aelianus et Strabo.
ır plena ſomniferis

venenis (in Heinſ. et
Burm. edit. ſomniferi
veneni) quod hoc pro-
prium aſpidi, vnde Lu-
canus 9, 701. Aſpida
ſomniferam dixit; et
Cinna in fragmento apud
Priſcian. Somniculoſam
vt Poenus aſpidem Pſyl-
lus. Aſpidis morſu in ſo-
mnum ſolutam Cleopa-
tram expiraſſe Hiſtorici
omnes teſtantur. In
Iſiaca tabula, Bembina,
quam Pignorius edidit,
frequenter aſpis haec oc-
currit. Argenteam ſer-
pentem Iuuenal. Sat. 6,
38. dixit. Valer. Flacc.
de Iſide libr. 4, 418.
Aſpide cincta comas, et
ouanti perſona ſiſtro.
* quies, cum quies ſer-
pere per artus eleganter
dicatur. vt Virg. Aen. 2,
269. bene quidem per
ſe ipſa appellaretur, ſed
in contextis male legi-
tur apud Ouid. Met. 7,
186. Soluerat alta quies,
nullo cum murmure ſer-
pens Sopitae ſimilis, nul-
lo cum murmure ſerpit:
Immotaeque ſilent fron-
des, ſilet humidus aer. Inſi-
ceta haec eſſe et ſenſu ca-
rentia nemo non videt.
Sed

Sed tanta est Codd. varietas, vt copia ipsa noceat, et difficile sit veram lectionem tutam stabilire; medium versum tollunt omnes critici; (sopitae, similis nullo cum murmure serpit) *at* serpens nullo cum murmure *quies vt dici recte possit, non credo. Burm. edidit:* homines volucresque ferasque soluerat alta quies: nullo cum murmure sepes. Immotaeque silent frondes; silet humidus aer. *voc.* Sepem. *sustentat loco* Virg. Eclog. 1, 54. *pro* immotaeque silent frondes *legendum coniicit* Sopitaeque s. s. *non temere, propter MSS. constantiam in voc. sopitae in vers.* 187. *Iure extruso a criticis vt meam addam sententiam; acquiescendum puto in lectione Burmanni, quia non spes est, reperiendi certo signo veram Ouidianam; arbitror enim hunc locum vnum ex iis esse, quos ipse poëta nondum satis elaboratos variis ipse sententiis iuxta se positis, interim composuerat, vt postea lima en... ret eum, et melio... neret. Cum vero n... tum esset Musae hoc opus Metam.: et limae labore pe... lector quiuis mod... modo illa lectione, sibi optima vide... vsus est; hinc tan... rabilis varietas lec... quae, si coniectur... consistit; a poëta igitur ambigente ... de veritate, et plur... ba iuxta se interi... nente, proficiscitur. fido opinioni me... magis, quo mag... uersae lectiones in... dii Metam. occu... quam in vllo alio antiquo.*

SERPENTIGENA, *... uum vocab. Oui... re noua, nomin... enim* serpentigena *viri ex dentibus ... nis geniti, quos ... in agro Iason vell... reum sublatutus.* N... 212. Vos (*Heca... Dii magicis incan... nibus praesentes*) s... tigenis in se fera dedistis cf. Met. 7, 137. seqq.

ARE, *obseruare*, 5, 631. *seruat* nu-ue locumque. *pul-*! *de Alpheo*: *sedu-um illum*, *quo si-epta erat Arethusa*, *bem*, *qua inuoluta obseruat*, *et videt*, *sibi tandem haec è*, *quorsum eua-*?

PEDALIA VER-Hor. Art. 97. Pro-ampullas et *sesqui-ia verba*. i. *longa*, *rambica*, *Turnebus igit de tumidis*: *sed ga atque composita*, *qualia inuenies poëtas*, *lyricos in-is*, *fastum habent*. *a aetas effudit in-n horum carmi-infinitam fere vim*. *tumidos Youngii tores!*

RE *de ferro canden-tincto aqua*. Met. 79. at illud *ferrum* t: et in trepida sub-um *sibilat* vnda. *ele-r* trepida vnda; *o vera! tota vero aratio longe pul-ima*.

I, *connectendi par-a solemnis*; Met. 7, 505. *Sic vbi* mandatam iuuit facundia caussam. *Saepius occurrit apud Ouid*.

SIDERIVS *vox Ouidio per-quam familiaris*. Met. 1, 779. Ignes siderii. Met. 4, 169. lux sideria; *de sole* &c &c.

SIDVS *de tempestate dici sciunt docti*; *namque quem fugit*, *ab occasu et ortu siderum oriri tempestates? Hinc* Met. 5, 281. Nec dubitate, precor, tecto *graue si-dus* et imbrem, Imber erat, vitare meo. *Succe-dite tecto meo dum pluit*, *et graue quoddam sidus feram tempestatem concitat. Nec tamen* Burmannus *non putauit veram lectionem*. „An hoc conueniat imbri, du-bito. quia, cum ille ca-dit, vehementia sideris frangi solet. „ *Nonne autem tum est graue* si-dus, *cum pluit et tonat*, *et fulgurat? Sed satis est*, *notasse Burmanni philosophiam*. *Emendat ipse*: graue frigus et im-brem; *forte ipse friguit*, *cum haec scribebat*. *Pro-bat postea*, *et quidem* mul-

multis argumentis, et locis, et virorum doctorum obseruationibus, probat, inquam, vocabula Sidus *et* frigus *saepius confundi solere; adeoque quippe sibi licere h. l. res confundere.*

SIGNVM Ov. Met. 2, 18. *Signa*que sex foribus dextris, totidemque sinistris, *de regia solis: respicit poëta autem orbem signiferum in coelo, quem Graeci zodiacum vocant.* vid. Manil. 1, 263. * *omen*, Met. 10, 452. Ter pedis offensi *signo* est reuocata. *Offendere pedem, impingere, maxime sinistrum omen habitum; aut non bene futurum, aut non fore, vt contingeret, quod incipiebant, inde conii cere solebant: Bene hinc et ingeniose poëta* Trist. 1, 3, 55. ter limen tetigi, ter sum reuocatus et ipse Indulgens animo pes mihi tardus erat. *Vnde, signo pedis offensi poëta, qui in exilium eiectus erat, augurans, conqueritur, se ab eo nunquam reuocatum iri.* * *quod ab aliquo indica-*

tum, repertun
5, 8. Dicite,
tes Agonippidı
crenes Grata
signa tenetis e
fontes reperera
Medusaeus eq
gula terram p
Fabula nota ı
456. et Met
grata signa
fontes, quibu
irrigantur ora.
SILENS: *silente*
pro mortuis Mı
Rex pauet ipse
(Plutus) Ne p
que solum rete
tu; Immissusqu
pidantes terrea
totus locus ad
siue expressus
illo Iliad. β. 78
go ipsa ex dec
co Iliad. a Long
vero ipsius n
factam vide
narratam apu
fere Mythologı
Geographos &
mis cf. Ouidiu
4, 491. Pontic
3, 23. Met. 9,
770. 14, 211.
8, 32. Valer. Fl
Sil. 12, 149.
Claudian. de R

statim ab initio
etiam Burm. ad
c. 120.

de calce cocta.
107. Aut vbi
silices fornace so-
icipiunt ignem li-
m aspergine a-
. *Calcem coctam,*
m arserit in for-
aquis accendi, no-
narrat Plin libr.
. *quem locum iam*
erat Burmannus,
nparatio non exi-
honorem addit
, *Ouidii, rem e*
sumtam tam poe-
describentis, et
oco cum re com-
is; qua nihil ma-
r esse videtur. Co-
ibi ignivomos tau-
t flammas voluen-
utture vasto; *non*
quidquam esse in
natura cui sit tam
s; quam calci coctae
ce solutae ardenti.
nannus vocem Ter-
labefactare conatur,
frustra: vide Ter-
i.

OLA *epithet. Deae*
Fast. 4, 746. Dapi-
ue refectis *siluico-*

lam tepido lacte precare
Palem. *vide* Dapes.

SIMPLEX crinis Met. 8, 320. crinis erat *simplex,* nodum collectus in vnum, i. *inornatus, passus.*

SIMPLICITAS Met. 5, 400. Tantaque *simplicitas* pulcribus adfuit annis Haec quoque virgineum mouit iactura dolorem. *Sed ipsa illa imago tanta pulchritudinis venusta* simplicitate *decorata est, vt rideat. vid. infra* Virgineus. * Trist. 1, 5, 42. causa mea est melior, quia non contraria tuli Arma, sed hanc merui *simplicitate* fugam. *candore mentis, quo omnia plane euulgaui, quae sensi, cecini nimium aperte amores. Sed fere praeplacet ita intelligere, Alii contra Augustum coniurauerunt vt* Cinna &c. *ego* in mea simplicitate; licet simplex essem, merui fugam.

SIMVL pro simulac. Met. 6, 252. *et saepius vid.* h. voc. *in Part. I. Clavis.* Fast. 6, 469. At *simul* auritis violae demuntur asellis Et Cereris fruges aspera saxa ferunt. *et sic*

 alibi

alibi vid. 1. Part. Clauis.

SIMVLAMEN *vocab. Ouidianum pro* simulacrum. Met. 10, 727. luctus monumenta manebunt semper, Adoni, mei: repetitaque mortis imago Annua plangoris peraget *simulamina* nostri. *Singulis quibusque annis* Adonia, i. *Sacra in Adonis honorem celebrabantur, in quibus Adonis plangebatur at luctus Veneris referebatur. vide plura de his festis in* Archaeol. Potteri libr. 2. c. 20. p. 347. Tom. XII. Thes. Gronou. et apud Marsham. in Canone Chron. p. 31. conf. vero inprimis cum h. l. Ouidii Theocriti Idyll. 3.

SIMVLARE, *pingere, sed cum vi ad indicandam artem res scite imitandi* Met. 6, 80. Percussamque sua *simulat* de cuspide terram Prodere cum baccis foetum canentis oliuae. *. simulatum corpus, *pictum et quidem veritati naturae simile* Met. 10, 53. hau-

rit pectore F
simulati corpo

SINCERVS, Mir
cera. Met. 8, 6
tur hic bicolo
bacca *Mineruae*
nus *et* Crispini
gunt sinceram N
castam, integi
epte, *dicit Bu*
ego non laesam
ruptam *inter*
Nempe trahit v
ram *ad* baccam.
bicolor sincerae
est bacca non l
cens. *Ergo* ba
rupta *est* bacca
corruptae Miner
go amplius Min
corrupta *est*,
oliuae corrumpi
epte fere dixeri
cera *Minerua est*
tegra; *ita etiam*
l. attulit, acce
nerus *in Thesau*
laesus, Met. 17, 1
sus sine vulnere
Sincerumque fui
tinctum, foedat
guine.

SINGVLTARE, *c*
cus. Met. 5, 134.
tantem animam
santem lumina; *c*
gultu emittentem.

morientis, *vt solet* *lius*, *bene pingit*
,
ER: studiosa *sinistri*, *celeris*, *adulterii*. . 2, 257. Quodcun- attigerit, si qua est osa *sinistri*, Ad vi- mores instruet inde

RE arcum, *incur-* , *quod facere solent*, *mittunt tela*, *sed pingit vocabulum*. 8, 30. Impositis ca- ; patulos *sinuauerat* . *lege cum Burm*. isito patulos calamo urc. *Sic* Met. 8, 381. *ato* expulit arcu &c. et. 11, 553. spoliis osa superstes Vnde : victrix *sinuataque* cit vndas. *Sed lege* tas, *et* cf. Superstes. Cicero de Leg. 2, 2. siti, *inquit*, di- ur ii, qui conditi , nec tamen eorum sepulchrum est, n facta iusta et cor- incensum est. *Pro-* siti *dicuntur mor-* *et sepulti*. Ov. Met. 27. Hic *situs* est Phaë- , currus auriga pater. *Sed etiam de mor-* *tuo nondum sepulto oc-* *currit*. Ter. Phorm. 1, 2, 47. Ea *sita* erat ex ad- uerso neque quisquam aderat qui adiuuaret fu- nus.

SOCCVS: notum calceamen- ti genus, quo vtebantur comoedi. hinc saepissime pro comoedia ponitur. Hor. Art. 91. digna *soc-* *co* carmina sunt tenuia et pedestri sermone scripta.

SOCIALIS amor, *de con-* *iuge* Trist. 5, 14, 28. Esse bonam facile est vbi quod vetet esse, re- motum est. Et nihil of- ficio nupta quod obstet, habet, Cum Deus Into- nuit non se subducere nimbo, Id demum pie- tas, id *socialis* amor.

SOL ADVERSVS Met. 3, 183. Qui color infectis *aduersi solis* ab ictu, Nu- bibus esse solet, aut pur- pureae aurorae, Sic fuit in vultu visae sine veste Dia- nae. *Descriptio Iridis* *cuius colorem*, *similem* *fingit cum Dianae eru-* *bescentis vultu*; *quam* *suauis est haec compara-* *tio! quantum summi* *ingenii testimonium!* *altera cum Aurora com-*

paratio vt bella ita est nota et iam a recentioribus poëtis saepius iam vsurpata. Praeterea habet collidentes vocales literae purpureae aurorae, quo augeant pudorem Deae et illustrent, vt saltem notauit vir doctus. vid. Neue Bibl. der schoenen Wissenschaften IV. B. I. P. p. 38.

SOLARIS lumen solare Trist. 5, 9, 37. Dumque (quod o breue sit) *lumen solare* videbo, seruiet officio spiritus vsque tuo.

SOLIDVS. solida imago Lunae *est vbi plena luna dicitur* Met. 7, 181. *solida* terras spectauit imagine *luna.* * moenia solida Met. 4, 645. Id metuens solidis pomaria clauserat Atlas Moenibus, et vasto dederat seruanda draconi. *Perperam enim apud nos legitur*, montibus *pro* moenibus. *Quid sibi vellent?* montes solidi; *ac si hoc audiretur quid?* claudere montibus solidis pomaria, *de* Atlante. *coniectura consequutus erat hanc lectionem* Ciofanius,

quam deinde ... *uerant vltra d*...

SOLITVS *poeti*... *solita, ad qu*... *aliquis venir*... *erat* Met. 3, 4...

SOLLICITARE *saepius moue*... sollicitare cho... *cuntur, qui e*... s. *mouent et*... Met. 11, 171. ... cto pollice *sol*...

SOLLICITVS: se... ta, *ab effectu*... *poëtis* Trist. Hic ego *solli*... nouus incola: ... *ne* iacere. *dicu*... iacere *infelices malignitate o*...

SOLVERE ieiun... 535. ieiunia vi... rat et cultis d... errat in horti... *h. l.* simplex, *natura, for*... *euntne puel*... ceum curua arbore pomur... mina, *explica*... *pretari oracul*... 761. Carmin... non intellect... Soluerat ingeni... cipitata iacebat ambagum vat...

i ; Scilicet alma
s nec talia liquit
Protinus Aoniis
a est altera Thebis.
um exhibet editio
a qua longe re-
Burmanniana et
Heinsii coniectu-
mutae, quae ta-
t: Carmina *La-*
on intellecta prio-
luerat ingeniis, et
itata iacebat Im-
ambagum vates
i suarum. Proti-
oniis immittitur
Thebis Pestis &c.
ssimo plane eoque
nsu. si plura cu-
i voc. Obscurus.
.IS: sistrum sona-
o sonans Met. 9,
Crepuitque *sona-*
trum. *proprie in*
crepare, et sistrum
rnatum vel comi-
vid. Met. 9, 694.
. sonans os Met. 8,
Non mihi si cen-
eus ora *sonantia*
: Ingeniumque ca-
tumque Helicona
: &c. *vide* Os. *
aliquem, *pulchre*
qui nomen eius
repetitque saepius
6, 705. Te lyra

pulsa manum *te* carmina nostra *sonabunt.* * sonantia fila, *fides; belle et poët.* Met. 10, 89. fila *sonantia* mouit. * Met. 15, 734. Tura super ripas; aris ex ardine factis, parte ab vtraque *sonant,* et odorant aëra fumus. *Eleg. sonare de crepitantibus in igne turibus, et ad rem scite delecta imago!*

SOPOR *pro* somnium Pont. 3, 3, 4. seu corporis vmbra seu veri species, seu fuit ille *sopor.*

SORBERE *signate, paullatim deuorare* Met. 9, 172. Nec modus est, *sorbent* auidae praecordia flammae. *Heins. emendat:* Nec modus, exsorbent auidae &c. *quia exsorbent occurrit* Fast. 6, 145. *nec opus est, inde h. l. corrigi.*

SORDIDVS: terga *sordida* suis Met. 8, 65. *sunt* fumosa. *vide de toto loco voce.* Furca et Bicornis.

SOROR triplices sorores Met. 8, 453. *vid.* Triplex.

SORS *de prole dicitur et quidem parte prolis* Met. 13, 651. Foemineae sortis,

tis, i. *proles* Fast. 6, 30. si genus aspicitur, Saturnum prima parentem Feci. Saturni *sors* ego prima fui; *prima Saturno data sum fato* filia, *loquitur Iuno.* * Trist. 4, 5, 1. O mihi dilectos inter, sors prima sodales, *qui datus amicus princeps mihi es, quasi a fato, a sorte. bene! namque quodcunque* sors dat, sortem *dici apud Latinos posse constat* vt *loco citato* Fast. 6, 30. Saturnum prima parentem feci; Saturni sors ego prima fui.

SPARSVS, caput sparsum Ouid. Met. 3, 194. Dat *sparso capiti* viuacis cornua cerui. i. *maculato aqua. in quod sparserat Diana vltrices vndas.*

SPATIANS, alae *spatiantes bene tributae aquilae.* Met. 4, 364. *tam late extenduntur, vt quasi spatiari videantur.*

SPATIARI, spatiantia brachia arborum i. *luxuriose in omnem partem excrescentia.* Met. 14, 630. *spatiantia* passim Brachia

compescit. Sic M
364. *spatiantes* ala
SPATIOSVS, frons
sa *eleg. de boue!*
Met. 3, 20. Bos st
tollens *spatiosam*
bus altis ad coelum
tem; *ita enim cer*
cum Burm. Per
in aliis speciosam.
spatiosae fronti
κέρως βȣς *Mos*
Europa ' spatiosu
pus Id. Met. 3, 5
dit victorem sup
tiosi corporis hoste
supra h. v. mult
fecto dicta a S
in Exercit. Plin.
et a Gronou. ad
Hyppolyt. p. 805
nectus spatiosa. M
186. At si quem
spatiosa senectus
torum operum
rum reddere, vixi
bis centum, nun
viuitur aetas.
aetatem pro secu
mer Iliad. α. 247
flore τω δ᾽ ηδ
μεν γενεαι μ
ἀνθρωπων Ἐφ
οἱ οἱ προσθεν ἀμ
φεν ἠδ᾽ ἐγενοι
πυλῳ ἠγαθεη,
δε τριτατοισιν

pom locum imi-
oster; ita tamen,
vulgari notione
Nestora trecentos
iatos; cum anti-
bol. et alii inter-
Eustathius, Ser-
-c. Homeri γε-
ido 30 annorum
int, faciantque
'um Nestora 90
n. Atqui ego ipse
ntiam Ouidii iue-
uippe non indi-
Homero, imo
idabile fuerit, si
'mus Homerum
300 annorum
finxisse. Quis
les et adhuc ex-
* bellum spatio-
et. 13, 206. *spa-*
mpore *belli*. * ve-
patiosa. Met. 5,
citis enim, nec
t *spatiosa* vetu-

, *pro magna lon-*
e Ouid. Met. 2,
orrigit in *spatium*
n membra duo-
Metam. 11, 177.
lius aures Huma-
lidas patitur reti-
uram. *Sed tra-*
spatium, exten-
r. villisque alben-

tibus implet, Instabiles-
que imo facit; et dat
posse moueri &c. *Descri-*
ptio suauissima auris
Midae mutatae in au-
rem Asininam.

SPECIES: *decor, formae vi-*
gor, et pulchritudo. Fast. 5, 353. Et monet aetatis *specie*, dum floreat vti. * Fast. 5, 12. Vt primum data funt tria corpora mundo Inque nouas species omne recessit opus.

SPECIOSVS, Ov. Met. 3, 20. Bos stetit et tollens *speciosam* cornibus altis Ad coelum *frontem*. *Sed vid. voc.* spatiosus.

SPECTABILIS, *qui videri potest, visibilis.* Trist. 3, 8, 35. Haeret et ante oculos, veluti *spectabile* corpus. (*spectrum*) Adstat fortunae forma legenda meae. * *pulcher* Fast. 4, 223. Phryx puer in syluis facie *spectabilis* Altis Turrigeram casto vinxit amore Deam. i. *Cybelen. vide* Turrigera.

SPECTANDVS: *idem ac* conspicuus, *qui in aliorum hominum oculos incurrit admirandus.* Trist. 2, 511. Haec tu spe-

spectasti pectandaque sae-pe dedisti.

SPES, *pro re quae speratur*. Ov. Met. 3, 417. *de Narcisso.* Visae correptus imagine formae *spem* sine corpore amat. h. e. *rem speratam, quae exstat nusquam; corpus sperabat esse, sed non erat nisi vmbra.*

SPIRAMENTVM Met. 15, 343. Nam sine est animal tellus et viuit habetque *Spiramenta*, locis flammam exhalantia multis. *explicant seqq.* Spirandi mutare vias, quotiesque mouetur Has finire potest, illas aperire cauernas.

SPIRARE, *pulchre de apro furibundo.* Met. 8, 357. Emicat ex oculis, spirat quoque pectore flammas. *Etiamsi omnes codd. ita legerent, cum tamen nonnulli discrepent; emendandus esset in honorem Ouidii versus; et tum foret vnus ex iis, quos rudes posuerat, nondum limatos* Lux micat ex oculis *spirat*que e pectore flamma. Schepper. apud Tan. Fabr. libr. 2. Ep. 71. *legend. putat*:

Fax micat ex
consentio.

SPLENDIDVS,
nis. i. *purpur*
8. cui *splen*
Inter honorat
vertice canos
haerebat, ma
regni; *quia* s
cf. vers. 80. e

SQVALERE, o
tia hyemi *t*
chre! Trist.
cum tristis h
lentia protuli
raque marmo
facta gelu est.

STABVLARI
822. Multas
ua tegit, m
lantur in an
nulli interp
mentem venis
carmen imit
Idyllii XI.
quo Polyphe
amores queri
sed plurima
Nasonis ipsu
tet, addidit.

STAMEN *sim*
fato, *nota s*
et fila Parca
ductum Tri
Hic quoque c
talis *Stamina*
mina de nigr

ii. cf. Trist. 5, 3,
). * *filum Lyrae*
. 1, 171. *stamina*
pollice sollicitat.
llicitare.
stans tibicine villa
, 695. *vide* Tibi-

est pugnantium,
isti eo gestu quo
solent Met. 9,
nuique a pectore
n statione manus.
arus * statio im-
de rebus publicis
s; summa rerum.
2, 219. Scilicet
i princeps, *statio-*
cta, Imparibus le-
armina facta mo-
in statione mane-
excubare Fast. 2,
lent tibi coelestes,
u coelestibus annos,
Augustus Deorum
ra condidit et re-
uit) proque tua
unt in statione do-
Ibid. 2, 674. Ter-
, (*Deus*) post illud
; tibi libera non est:
ositus fueris in sta-
mane. * statione no-
ius exit. Met. 2, 115.
S *copiae et arma*
Met. 7, 510. Vires
haec habet insula

vestras ducite et omnis
eat rerum *status* iste mea-
rum. *Vobiscum eant du-*
ces mei et arma et belli
auxilia cetera. *Non vi-*
deo vllam sensus diffi-
cultatem aut mendi su-
spicionem. *At videt*
Heinsius; ille enim de-
trahendo, addendo, mu-
tando, effecit talem.
Ducite, communis re-
rum status iste mearum
est, scil. *communis vo-*
biscum. *Qui potest,*
credat.

STELLATVS *guttis, ma-*
culis velut, pellis infectus
dic. Met. 5, 461. Aptum
colori nomen habet, va-
riis *stellatus* corpora gut-
tis. *Appellatus scil.* stel-
lio; *quod est lacerta-*
rum genus, quia guttis
maculis variis, pel-
lis infectus erat. *Per-*
tinet huc locus Isidori
iam a Ciofanio cit. Libr.
3. c. 4. *stellio* de colore
inditum nomen habet,
est enim tergore pictum
lucentibus guttis, hic
autem scorpionibus adeo
contrarius traditur, vt vi-
so eo pauorem his affe-
rat et torporem *leg. for-*
te: vt visus eius pauo-
rem

rem &c. *cf. etiam* Isidor. libr. 13. c. 4., *Plura, quam necesse sit forte, dat de voce* stellatus Salmas. ad Solin. pag. 533. *Ceterum ex hoc emendari quidam Terentii locus bene potest; de quo diximus* Clav. Part. I. *in voc.* Mustellinus.

STERILIS, *suauiter de amore, cui non respondet amata*, Ov. Met. 1, 496. *sterilem* sperando nutrit amorem.

STILLARE. Ov. Met. 2, 364. *stillata*que sole rigescunt De ramis electra nouis, *de lacrymis sororum Phaëtontis in electrum mutatis.* Horat. Art. poët. 429. Etiam *stillabit* amicis ex oculis rorem. h. e. *illacrymabit in iis locis, vbi vis lacrymas excitare, simulans te sibi adeo placere, vt plane vbicunque velles animum ducere posses.*

STOLIDVS, palma stolida, Met. 6, 50. *est, quae stolidum reddit. Hypallagen alii quaerunt; sed saepius poëtae solent rebus talia verba adiicere, quae, quod efficiunt,*

designant, occ tim ex Horat. cum stupet *ins* fulgoribus; *h. reddentibus hoc itaque mo* stolida palma *i da. Probat et i* Perstat in incep daeque cupidin In fata sua ruit.

STRIDERE, plaustra. Trist. Ruris opes par cus et *stridenti* Et quas diuiti pauper habet.

STRIDVLVS, fa *eleg.* Met. 10, quoque, quam lacrymoso *stri* mo Vsque fuit que inuenit ignes. *vide* La

SVB: *per breuilo* sub igne, *quasi positus, aut voles: verbo, an* 9, 465. Nond festa sibi est nullumque *sub* facit votum: *nil quamuis aman* veruntamen ae tus. *grauiter,* *signate* aestuat. *tus ille locus* *a*

no longe pulcher-
narrandi artem
estque, si quid-
aliud, summi
pignus. Aduer-
sertim animum
ue innocentiae By-
et primae quasi
ae amoris descri-
Quam pulchre!
ondum manifesta
rabat, sed adhuc
is, quid sibi vel-
'olores, coniuncti
desiderio, et adfe-
nimi mira, qua
omnes sibi prae-
ante oculos, dile-
re erat Caunus.
m sub illo igne fa-
otum; *Suauiter;*
optat, nam nescit
, et amorem suum.
tamen aestuat in-
Nihil suauius dici
it, quasi mutatur
ellam ipsam vates,
bet vates optimus
re, sensus eius ex-
t. Vides ipsam By-
querentem! Iam
num appellat: *do-*
am amor dicere,
ipsa nondum intel-
Iam nomina san-
s odit; *nomen so-*
sibi non placet. By-
iam mauult, quam

se vocet ille sororem. *Exposuimus artem poëtae hoc loco, quo adsuefiant iuniores lectores ad notandas elegantias, et legendos poëtas cum diligentia iudicii. Quae sequuntur de somniis non minore arte inuenta: namque sic demum omnia cadunt in ingenuam Byblida, quae postea narrantur.* * *ex* Met. 5, 62. Exhalantem *sub* acerbo vulnere vitam. *Et ita eleganter, vt respondeat graeco* ὑπὸ *v. c. Sophocl. Antig.* 1037. *et saepius apud Homerum, voculam* sub *poni, vt causam et instrumentum indicet, notauit* Burm. ad h. l. et ad vers. 71. eiusd. libri. * *propter* Fast. 6, 643. Haec (*domus*) aequata solo est, nullo *sub* crimine regni, Sed quia luxuria visa nocere sua. *Deiecta est domus, non quia arcis speciem praebebat, nec ita affectati regni possessorem reum facere poterat, sed quia aliis exemplum luxuriae praebere posset. vide* Lips. ad Tacit. Annal. 1, 10.

SVB.

SVBDERE quieti, *insolentius dictum, nec tamen cum aliis mutare locum velim.* Pont. 2, 2, 78. Adde triumphatas modo Poeonas, adde quieti subdita montanae brachia Dalmatiae. *Potest bene de Dalmatia pacata intelligi, nec tamen opus vt legatur siue* quieti Reddita; *siue* quiriti subdita. Quiritem *vero in singulari dici posse docet Pars I. Clav. in Voc.* Quiritis. *At* quieti subdere *cur exulet, cum nullus fere alius scriptor tot noua det linguae suae, quam Ouidius; vt vel ex hoc libro patebit? Quae alii dicunt hanc quietem potius iugum Dalmatis fuisse, ridicula sunt. Pari insolentia dixit Ouidius,* carmina subdere iudicio Pont. 2, 4, 14. Saepe tuas factum venit modo carmen ad aures; Et noua *iudicio Subdita* Musa tuo est.

SVBIGERE digitis lanas, *pulcherrime, de Arachne lanas ducente et texente; sed totus locus summa venustate ornatus.* Met. 6, 20 decor absuit. : digitis *subigeb.* repetitaque long mollibat nebula tia tractu, siue retem versabat fusum ; seu acu ; scires a Pa ctam. *Vix maio re leui adhiber Quam noua et comparatio*; vel petita longo trac las aequantia! *te et tenuissima, q lius, hoc est, poetice describa videri possunt, la fila quasi nebu quens versus:* Si teretem versabat *fusum, expressu quidem ex Catull tur*, eiusque Nup lei. libratum teret bat pollice fusum. *vero etiam* leuis *quia ex pino fiei bat* vid. Plin. 1 *Auctor sim ei, qu poetas, vt con laud. Catulli locum nostro, et animum ma voluptate ind fecta expleat. Nob non licet esse verbo*

, nomen subli-
, claro; *Fama,*
, 10, 121. Tu
quod rarum, vi-
lime dedisti no-
b exsequiis quod
ia solet. * subli-
itur *pro* in subli-
d poetice, sed
ngente oratione.
, 222. *Sublimis*
(Medea, curru
um): sublataque
a Tempe Despicit
regionibus ad-
ngues. *MSS. ple-*
habent cretis *pro*
stra lect., quod
idem ac visis *a*
, sed parum di-
idio, antique, et
Heinsius consti-
creteis regionibus
retosis. Sed du-
oc et ipsum Oui-
longe faciliorem
refert. Burman-
utat nomen pro-
latere, cum et
codice Rottorphia-
l hoc verbum ad-
um isti montes cir-
int Thessaliam;
it legend. Oetaeis
ibus applicant an-
illa regio nota vel
rabone libr. 9. p.

429. *Ego lectionem veram coniectura talem sistam, si licet:* Despicit et *certis* regionibus applicat angues. h. e. *sibi notis, quarum certa medicamina vtilia ei erant. Nec tamen sola coniectura est; ipse Burmannus se hanc lectionem in quinque libris inuenisse testatur. Cur itaque verba perdidit in aliis coniecturis? Vox* certus *ita vsurpari probat* Epist. Ouid. 6, 90. *vbi, in eadem causa,* certa ossa *sunt quorum vsus certus, exploratus, erat in arte Magica.*

SVBSIDERE *eleg. de carmine Elegiaco* Trist. 3, 1, 11. clauda quod alterno *subsidunt* carmina versu, vel pedis hoc ratio, vel via longa facit. *Quantum placet descriptio Pentametri,* subsidunt carmina clauda versu alterno; *tantum displicet adiecta ratio:* Vel pedis hoc ratio vel via longa facit. *Alterum audiam certe! Longe venustius est, et facetius,* *quod dicit in libro* Amor. Eleg. 1, pr. Par

erat

erat inferior verſus: riſiſſe Cupido Dicitur, atque vnum ſurripuiſſe pedem. *Quam ſuauiter! Adeo laetis rebus, non triſtibus natus erat Ouidius! * bene, deorſum labi ibique ſubſiſtere, ſich niederſencken.* Faſt. 5, 13. Pondere terra ſuo ſubſedit et aequora traxit.

SVBVEHI Met. 6, 422. Obſtitit officio bellum *ſubuectaque* Ponto Barbara Mopſopios terrebant agmina muros. Subuecta ponto *agmina, per mare aduentantia, quae fuerint, quaeritur. Sed ſiue Amazonas intelligas cum Mycillo, ſiue Thracas Eumolpi temporibus contra Athenienſes bellum gerentes, profecto Ouidius permittet.* Meurſius de Reg. Attic. libr. 1. c. 14. *bellum cum Labdaco fuiſſe docet, Sed haec non ſunt* agmina barbara, *ſubuecta* ponto. *Sunt etiam qui legant:* Subiectaque ponto Barbara Mopſ. &c.

SVCCEDERE, *de laeta quadam fortuna contingente* Met. 6, 485. et *ſucceſſiſſe* duabu *Philomelae et ſor gnae)* Id putat quod erit lugubı bus. *Not. Ouidia ſum, h. l. non randum, in verb* bus. * Met. 1 Quis magno mel *cedat* Achilli; q quem magnus *ſucceſſit* Achilles Faber libr. 2, Ep *emendat. Danais* Achilles; *non r Burmanno. Fabe* „Neminem natu tror, a quo doc ſim, quid ſibi ho *Danais* ſucceſſit les.„ *At me eum puto, vtinam r uior eſſet! namq ſibi vult:* Succeſ nais Achilles; *adu Graecos bella g auxilium latum* „cam, *pergit* „quid mihi in „venit. Illud *s*, i „definit *Danais* g „tum fuit, ita „ſequens corrupta „Cum enim ab „ſcriptum fuiſſet „*nais acceſſit* A „*(quod vehemen*

x geminato illo
m fuit *successit*,
am nihili esse vi-
, latinum qui-
erbum fecerunt,
es *Successit*, sed
am latinitatis
re.,, *Vellem ta-*
ir doctus; nec
Verba ideo ad-
quum succede-
uccedere, *saepius*
tas occurrat. e.
, 6, 35. Tertia
er quae pars
ceruum. *Quid*
ius quam locus
norunt omnes;
inter postremos
successisse *Grae-*
on cognita Sty-
verf. 165. seq.
est Ouidianum
rbis, vt h. l.
io melius *suc-*
illi; quam per
agnus Danais
Achilles. *Non*
robo hunc lu-
i succedere *in*
hoc certamen
sustinente: at
ixi, Ouidiana
Met. 15, 199.
n in species
quattuor an-
is, aetatis per-
m, ll.

agentem imitamina nostri. *qui sequitur locus, pulcherrimus est!* * Met. 11, 80. dum pes vbi quaerit, et vngues, Aspicit in teretes lignum *succedere* suras. *Alii succrescere, quae est bona Glossa.*

SVCCESSOR *eleg. successor Maji Iunius* Fast. 5, 77. Nec leue propositi pignus successor honoris Iunius, a iuuenum nomine dictus, habet. * studii *successor* Met. 3, 589. Accipe, quas habeo, studii *successor* et heres, Dixit, opes.

SVCCESSVS anni, *de fertilitate terrae* Met. 8, 273. Oenea namque ferunt pleni *successibus* anni Primitias, frugem Cereri, sua vina Lyceo Palladios flauae latices libasse Mineruae.

SVCCIDVVS poples, *labans, deflexus; in imagine picta trementis non sine magna vi* Met. 10, 458. Iamque fores aperit, iam ducitur intus: at illi Poplite *succiduo* genua intremuere; fugitque Et color et sanguis:

guis: animusque relinquit euntem.

SVCCVMBERE oculi *dicuntur somno oppressi, aut plane se claudentes, eleg. in inundatione descripta* Met. 1, 714. Talia dicturus vidit Cyllenius omnes *Succubuisse* oculos, adopertaque lumina somno.

SVFFITVS, *fumo curatus, aut purgatus.* Fast. 5, 676. Huc venit incinctus tunica mercator: et vrna Purus *suffita*, quam ferat, haurit aquam. *vid.* Incinctus.

SVMERE auxilium; *opp. τῷ* petere, *notans, vltro, non precibus praemissis capere; sed in ore Aeaci habet sensus pulchritudinem.* Met. 7, 507. Ne petite auxilium, sed *sumite*, dixit, Athenae. *cf. contexta.* * * momentum; *est nutare, huc et illuc moueri, none dictum.* Met. 10, 376. *vide* Momentum. * tempora, *occasione data vti.* Fast. 3, 7. Palladis exemplo ponendae *tempora sume* Cuspidis. inuenies quod et inermis agas. * gaudia sumere

Met. 11, 310 animum simu ceptaque gau Met. 2, 175. Met. 3, 341. tamina.

SVMMA sceptri rio Met. 13, tamen vtilitas trisque datiq mouet *sceptr* vt cum sangu *eleg.* pensare guine! * b *de duce, au* Pont. 2, 1, 4 pars horum niamque tul quibus et *be* caputque, Ba to *Pannonio vt alii, D dux, cuius 1 tulus, Sueto que memin* Vellej. *Pat.* 2 *pro* summa r *te* Fast. 5, 72

SVMMANVS *fuerit non s* Fast. 6, 731 quisquis is es no templa fer cum Romani timendus era *na huic D quosdam trib*

lin. 2, 52. *Pluto-* *putant nonnulli* summum Manium, ael. Rhodigin. lect. 10, 18, p. 463. et ab Alex. Gen. Dier. *In Capitolio eius* *fictilis erat, de* *aliquando tacta.* de diuin. 1, 10. et 12, 29.

TOR populi, *pro* e, *noue!* Fast. 1, Furius antiquum *superator* Hetru- uerat, et voti sol- ante fidem. *vide* uum.

IES *pro* superior, *iti et rara signifi-* *e.* Met. 11, 553. itur et regimen; que animosa *super* nda, velut victrix, aque despicit vn- *Primum* το Sinua- *mutandum; nam* *nullum plane dat* *n, vnda elata cur* *potest sinuata, et* *pue h. l. nec fa-* *MSS. huic lectioni:* *fere legunt*: Si- s despicit vndas, Spoliisque ani- superstes Vnda ve- ctrix sinuatas despi-

cit vndas. *Heinsius e-* *mendat* superstans *et ita* *edidit Burm.*; *perperam*: *est enim glossa, explica-* *tio* τϰ *superstes.* Statius 8, 470. Ille ingens in terra iacet, stat fronte *superstes* lancea. *Eleganter victrix vnda di-* *citur* superstes. *Burmannus ad h. l. haec*: Nescio qui placere potuerit, *vnda despicit vndas?* in duobus codicibus erat, *despicit vmbras*, in Basileensi *despicit arua, et* *pro varia lectione al-* *num*, forte, *sinuatas de-* *spicit alas*, vt ne antennis iam *vi venti curua-* *tis agat, super quas vn-* *da surgebat.* ,, Haec Burmannus: *Pessime!* *mihi egregie placet* vnda despicit vndas, *et place-* *bit vnicuique, qui O-* *uidianam consuetudinem* *frequentissimam, repe-* *tendi verba, cognorit.* *Sensus*: *Vnda illa, quae* *regimen fregerat, quasi* *victrix, superstans, et* *elata quasi animo, de-* *spicit, spectat ex alto* *deorsum, vndas, aquas* *sinuatas, in sinu flexas* *iuxta nauem.* *Ita* si-

nuatus *apud ipsum* Ouid. Met. 14, 52. gurges *sinuatus* in curuos arcus. *At qualis imago Ouidiana! cf. inprimis seqq. summa laude digna et admiratione.*

SVPERARE *pro* supeesse Fast. 1, 460. Postera lux hyemem medio discrimine signat, Aequaeque praeteritae quae *superabit*, erit.

SVPERVOLARE Met. 4, 623. Despectat terras, totumque *superuolat* orbem.

SVPINVS cursus, *de fluuiis retro labentibus, et quasi sursum ad fontes suos* Pont. 4, 5, 44. - Flumina in fontes *cursu* reditura *supino* Gratia quam meriti possit abire tui.

SVPPLERE *proprie et elegantissime de Thisbe plorante, et largo effundente flumine lacrymas.* Met. 4, 140. Vulnera *suppleuit* lacrymis. *pari elegantia* Met. 7, 291. Pulsa fugit macies: abeunt pallorque situsque. Adiectoque cauae supplentur sanguine venae.

SVPPONERE Fast. 4 Da veniam culpae dum degrandinat; Agresti sano *sup* pecus. *vide* De nat.

SVPPOSITVS, *su imperio alicuius.* 4, 8, 48. Nil ita me est, supraqu cula tendit Non si serius *suppo sit* Deo. Sic et Fast. * Met. 12, 34. *Su* fertur mutasse M cerua. *loco Iph posita, data ceru bula notissima Iphigeniae immol tota narratur a nostro poëta.* Tris et Pont. 3, 2. cf. fic. 3, 25. Higy 89. *Euripidis Tr omnibus nota.*

SVPREMVS, *ignes mi, de rogo.* M 620. sensit et arsu *premis ignibus* a supremi vultus, *ribundo.* Met. 11 Patriae quoque ad oras Respicere, domum *supremos* re vultus. Veri sit nescit &c. *Tota illa adeo* παθ

lcissimum miseri-
ie sensum moueat.
LE, de carmine:
re. Fast. 5, 111.
oue surgat opus.
am Trist. 2, 559.
s ab origine prima
opus &c.
TVS Fast. 5, 31.
us intrauit mentes
lus honorum Fit
n dignis: nec sibi
e placet. reueren-
ltus honorum ho-
cepit. Suspicere
ari. Id enim quod
ur, sublatis ocu-
uemur.
SVS gradus Fast.
. Et fert suspen-
rde micante, gra-
pulchre, leuiter
is et facile, et qua-
ensis pedibus ad-
nec minus belle,
micante, de Pria-
endus totus locus,
erfentiscere vepu-

RE in aliqua Fast.
, Hanc cupit: hanc
sola suspirat in
esnerus cum aliis
in illam. Verum
in saepius ita
latiuo causae iun-
In illa suspirat

est, in ea sibi cogitanda, imagine fingenda, suspirat et ingemiscit.

SVSPIRATVS haurire Met. 14, 129. Respicit hunc vates: et *suspiratibus haustis* Nec Dea sum dixit &c.

SVSTINERE Met. 1, 530. Non *sustinet* vltra Perdere blanditias iuuenis Deus, h. e. *non potest*; *namque Daphne aufugerat.* * *sursum tollere* Met. 4, 363. serpens, quam regia *sustinet* ales (*aquila*) sublimemque rapit. * *eadem significatione de volante.* Ibid. vers. 411. *sustinuere* tamen superlucentibus alis. * *eleg. de eo, qui cum altero pugnat, resp. nostro: einen auf sich nehmen.* Met. 13, 88. Hunc (*Hectora*) ego poscentem cum quo concurreret, vnus *sustinui.* conf. Hom. Iliad. η. pr. * *cum lusu quodam verbi, sed non inconcinno.* Met. 13, 385. Hectora, qui solus qui ferrum ignemque Iouemque *Sustinuit* toties; vnam non *sustinet* iram. * *pro solari, erigere.* Trist. 1, 5, 4.

Attonitum qui me (memini) carissime primus Ausus es alloquio *sustinuisse* tuo. * Pectore in aduerso quos fecit *sustinet* angues; *i. in Aegide suo tenet.* Met. 4, 807. *vid.* Attonitus.

SVTILIS corona, *a suendo sic dicta, adhibita in Floralibus.* Fast. 5, 355. Tempora *sutilibus* cinguntur tota *coronis*, Et latet iniecta splendida mensa rosa. *Heins. legit* pota *pro* tota. *certe elegantius, nisi verius.*

SVVS, *Notum quidem est, sed tamen* notandum hoc libro, *apud Ouidium hoc voc. ita diis tribui, vt* propitium, qui preces audiat, *significet Sic* Vota suos habuere Deos. Met. 4, 373. *et saepissime!* * Met. 8, 35 Vix *sua*; i. e. *Vix sanae mentis compos; vt ipse poëta explicat.* * Fast. 4, 368. *sunt* sua verba, *legitima solemnia, ita et voc. occurrit* Fast. 2, 542. et 4, 660.

SYRTIS inhospita Met. 8, 120. Non genitrix Europa *tibi* sed inhospita syrtis, Armeniaeque tigres, Austroque ta Charybdis. *Sal de* Bello Iugurth. 78. *duas Syrtes maiorem, et min atque ait a tractu natas. quicum co re videtur ipse* Amor libr. 2, 1 *Adde* Pont. 4, 14,

T.

TABESCERE, *liq* Met 8, 227 *Tab* cerae: nudos qu lacertos.

TACITVS pallor, *v tacent enim, q tuunt pallidi* Fast Horrueram, *ta* animum *pallore* * *qui non sentit* 6, 771 *tacitis*que mus annis.

TACTVS Met. 9, que vicem *tactu* flauescit arenae. (*gitur multa are solebant luctant capere hostem possent. Plurimi* iactu *pro* tactu. *dem, idem sensu* tactus *tamen hac catione rarior, et fuse tamen; defer*

uio. obseruat. 3, *urm. edidit* iactu; *quidem vocabu-* *tali re frequens* *facile intellectu.* *quam*, hoc loco ρεχω.

M, *aliquando, vn-* Met. 9, 8. Nomi- quat suo *tandem* it ad aures Deja- uas. *obiter noto,* *quam de se ipso* *Archelous*, *ex* *le ductam, vbi* *loquens induci-* *fabula*, quae Tra- *inscribitur; sta-* *b initio*, μνηςηρ ἦν μοι ποταμος ιων λεγω κ. λ. ol. ad h. l. *Alio mo-* *iuerso ab eo, quem* *res, narratur fa-* Fast. 5, 115. seq. *loc. cf.*

RE, *excitare, com-* *e* Met. 2, 527. con- s vos *tangit.* * me- itae Trist. 1, 9, 1. i *noue et eleg. di-* *qui mouetur vt* *d credat.* Fast. 5, Hinc sua maiores se vocabula Maio r (*inducor vt cre-* *dam*) et aetati consuluis- se suae.

TARDUS *pro* serus, *at poët. et eleg.* Met. 15, 868. *Tarda* sit ille dies, et nostro serior aeuo, Qua caput Augustum, quem temperat, orbe re- licto Accedat coelo.

TECTUM, tecta pinea, *naues* Met. 14, 531. fert ecce auidas in *pinea* Tur- nus *tecta* faces. *Burm. tamen edidit* texta *secu- tus quosdam libros. Ego vulgatam perdere cur velim, non video; quam- uis occurrat* Fast. 1, 506. Pinea non sano ter pede texta ferit. *et* Trist. 1, 3, 3. Pinea texta sonant.

TEDA *de amore.* Met. 4, 60. Tempore creuit a- mor, *tedae* quoque iure coissent; Sed vetuere pa- tres, quod non potuere vetare. *vide* coire.

TELUM, *de ense* Met. 13, 393. Nec valuere manus infixum educere *telum* cf. vers. praeced.

TEMERARE, *stupro pol- luere apud* Ov. Met. 2, 592. patrium *temerasse* cubile Nyctimenem? Id Met. 15, 501.

TEMERATVS, temerata aera, s. *pulsa*, *concussa*. Met. 7, 207. quamuis (*luna*) *temerata* labores *Aera* tuos minuant. *temerare dicuntur aera*, *cum pulsantur*, *ne cantiones magicas luna audiret*, *et periret*, *cum deficiebat*; *pleni sunt libri antiqui descriptionum huius moris*, *et ipsi patres vide* Plutarch. de facie appar. in Lun. Tom. 2. p. 933 Ed. Xylandr. et Lactant. de orig. Error. c. 16. et 17. et cet. *Farnab. et Burm. cum aliis temere h. l.* Temesaea *legg. pro* temerata *ab* Temesa, *Brutiorum oppido aere claro*, *et aerifodinis vbere*; *sed ipsi confitentur*, *omnes libros scriptos constanter tenere* temerata, *Cur itaque mutandum? An quia Ouid. alio loco* Fast. 5, 441. *dicit:* Rursus aquam tangit; Temesaeaque concrepat aera. *Ergo quod illo loco scripserat poëta*, *necesse fuit hoc etiam loco scribere? Quod vero significatio τȢ* Temerare, *qua hunc occurrit*,

rara sit, *illud vi*[…] *bat esse lectioni*[…] *mendatio*; *cum* [...] merare *vsurpet*[…] *quacunque viol*[…] *pollutione*, *inpri*[…] *crorum*, v. c. a[…] uid. Epist. 17, 3. Aen. 8, 840. *rec*[…] *dea dicit h. l.* t[…] aera, *quasi violat*[…] *sacra sua* i. *Hecat*[…] *rumpere*, *et turb*[…] *nabantur*.

TEMPERARE cit[…] *pulsare* Met. 10 […] Qui citharam ne[…] neruis *temperat* […] *Apollo*. *Nota lu*[…] *verbo* neruis; *pri*[…] *ca pro fidibus*, *alt*[…] arcus proprie dict[…] positis *et vox* […] rare *scite posit h.*

TEMPESTIVVS M[…] 584. *Tempestiuu*[…] coelo Cythereïus […]

TEMPLVM, *locu*[…] *auguris in aëre* […] *tus*, *vt notum*, […] Met. 1, 381. d[…] *templo*, *de more* […] *in hac religione*. [...] *tiquitatum doctor*[…] *plurimos*.

TEMPORIVS, *v*[…] *Ouidio forte fact*[…]

m, *quod sciam* ,, *nemo, post alii ea vsi. Sed* m *est sine dubio*)uidium tempe- *ystero enim de-* *empore factum* porius *pro anti-* iperius *auctor est* is ad Cic. Epist. *et ex eo* Taub- ad Plaut. Pers. 16. *qui haec:* rius *antiquius:* is temperis: vt)igueris, et verb. ,, Ouid. Met. modo surgis Eoo *us*, (*maturius*,) coelo: modo cidis vndis. *Imi- l. Pseudo-Sene-* Nec suum tem- iere noctes, Et do remeauit or- *itandum*, Sene- *iidium frequen- erumque in iis itari, qui ambi- namenta habent. apud Ouidium*, *in numero plu- calamitatibus, statu, et quas barbari vocant antias, frequen- vt apud scri-*

ptores prosaicos, Cice- ronem et alios poni, se- mel monuisse sat erit, namque infinita adscri- bere loca non attinet. * medium Met. 4, 167. *vid.* Medius.

TENAX passus. Pont. 2, 6, 21. Turpe referre pedem, nec *passu* stare *tenaci. Eleg. ad amicitiam trans- latio constantiae in mili- tia.*

TENDERE, *extendere*, Met. 4, 175: Dixit et vt serpens in longam *tendi- tur* aluum; *eleganter, sed* cf. voc. Porrigere.

TENERE, i. *detinere* Ov. Met. 1, 600. *tenuit* fu- gam. Virg. Aen. 6, 722. Dicam equidem: nec te suspensum, nate, *tenebo*. * *pro* obtinere. Ov. Met. 2, 328. Hic situs est Phaëthon, currus auriga paterni, Quem si non *tenuit*, magnis tamen *excidit ausis. h. e. Si non feliciter et satis pru- denter rexit, vt obtine- ret eum rector.* * tenere *eleganter dicimus eum, quem iam nostrum obti- nemus victum aut no- bis donatum &c. hinc* Met. 143. gratantur Achi-

virum obseruatio et ipsa falsa, *vocem* terrrenus *apud Ouidium fere solere occurrere pro* subterraneo; *quod interdum sic obtingat*, *recte sentit*, *quod plerumque*, *fallitur*; *ut alio loco ostendi*, *quo ita explicabat voc. nempe pro* subterraneus. Met. 7, 107. *terrena* silices fornace soluti. Ibid. 248. *terrena* numina. It. Met. 15, 273. *terreno* lycus est epotus hiatu. Met. 11, 849. fuit ingens monte sub alto Regis Dercenni *terreno* ex aggere bustum.

TERRERE Ov. Met. 1, 727. profugam per totum *terruit* orbem. h. e. (*per breuiloquentiam*) *teruuit ita vbique vt per totum orbem vagaretur.*

TEXTVM pineum, *nauis* Trist. 1, 3, 3. pinea *texta* sonant. Adde Fast. 1, 506. *et vide* Tectum.

THYONEVS *epithet. Bacchi* Met. 4, 13. (*nominibus praeced. vers. add.*) Nyseus, indetonsusque *Thyoneus. causam affert laudatus ab* Micyll. ad h.

interpres Apollo[n]
1. Argonaut. 6;
Ἀισφυλος ἐγκυ
την παρεισηγα
σαν, και ἐνθε
νην, ὁμοιως δε κ
ἐφαπτομενας τ
ςρος αυτης ἐνθε
νας. *Inde etiam*
des *appellatus*,
το θυειν videlic
ὁρμαν και μαινε

TIBIA, *tibia* adun[c]
nu; *haec secunda*
nium a Mida i
curua erat et in
Bacchi praecipue
ta. Hinc Ouid. l
530. aerane tantu[m]
repulsa valent et
tibia cornu; *v*
Bacchi festis
Virg. *eam* curuam
lat Aen. 2, 737. v
ua choros indux[it]
Bacchi.

TIBICEN, quo sta
Fast. 4, 695. *est*
mella in aedificii
rustici tecta fulc
lent; *a similitud*
biae canentium,
sicut haec cantan
illa aedificiorum
sustinet. Ita
Ouidius ita: Haec
verrebat stantem

Nunc matris
na fouenda da-
uiter! Scal. poët.
). m. 462. *prae-*
tiquam lectio-
riebat raro cum
erram. *Sed pes-*
uentur, praeter
et optimi libri
lectionem. apud
Sat. 3. *interpres*
plicat vrbem ti-
iltam, tibicina-
„Vertere villam
nuenit rusticae;
e officium dili-
atris familiae hu-
: in potentiorum
id ancillae obi-
t Polyxena apud
Hec. 362.
deorum; *religio-*
us. Met. 5, 100.
in aequi cultor,
que Deorum.
notand. et h. l.
n inde a versu
tari Homericam
n describendi pu-
qua narrantur
longo et qui col-
tiderunt, et si-
scribuntur breui-
ex natura, ge-
virtute cet. t ir-
tandem in Aenei-
saepius praestitit.

TITVLVS. *sunt tituli librorum apud veteres, non primae solum paginae, s. inscriptiones, quae* indices *dicuntur, sed maiores operum partes, vt* capita *sunt minores. Plura dabit de varia huius vocis significatione* Muncker. ad Hygin. Fab. 80. Sed apud Ouid. Trist. 1, 1, 7. *malim tamen titulum intelligere primam libri paginam.* Nec *titulus* minio nec cedro charta notetur. *propter geminum illum Martialis totum* Epigr. 3, 2, 10. Et cocco rubeat superbus Index. *vide* Cedrus. * *fama* Trist. 1, 1, 53. Donec eram sospes *tituli* tangebar amore Quaerendique mihi nominis ardor erat. * praedae, *gloriosa praeda* Met. 4, 644. hunc praedae *titulum* Ioue natus habebit. *vera erat etiam sors, oraculum Themidos,* cf. Met. libr. 9, vers. 190. *oraculum ipsum habes* Met. 1, vers. 321. * honor alicui *tributus, vt* mensis titulus Fast. 4, 115. Hanc quisquam *titulo* mensis spoliare se-

cundi

cundi Audeat? a nobis sit procul iste furor. * *pro laudibus* Fast. 2, 16. At tua prosequimur studioso pectore Caesar, Nomina: per *titulos* ingredimurque tuos. Sic et Fast. 1, 15. *inde et titulus dicitur cognomen, quo eiusmodi honorifica appellatio, ab aliquo merito petita, continetur.* Fast. 1, 602. Ex vno quidam celebres aut torquis ademtae, aut corui *titulos* auxiliaris habent. „*Denotat Manlium Torquatum, Valerium Coruinum: quorum tituli (cognomina) in eorum posteros aeternum translati.* Vid. de Coruino Valer. Maxim. libr. 8. c. 13. et 15. * *omnino pro nomine* Fast. 4, 44. Isque (Siluius) Latine, tibi pater est; subit. Alba latinum. Proximus est *titulis* Epitus, Alba tuis. * *pro quauis, etiam ignominiosa* appellatione. Fast. 6, 190. Vixit, vt occideret damnatus crimine regni. Hunc illi titulum longa senecta dabat. conf. vers. 189. * Pont. 2, 1, 50. Pertulit

huc idem nobis G[illegible] ce rumor Oppida [illegible] *tulo* nominis iste [illegible] *uicta a te accessi[illegible] ri tuo amplifica[illegible] cutio singularis.* signat Seretium, op. ida Pannoniae [illegible] manico capta; qu[illegible] et cladem in illa [illegible] tione est passus [illegible] missus in Illyric[illegible] berius et German[illegible] iunctus Dalmatas [illegible] nonios variis proe[illegible] triuit. Batonem c[illegible] ducem hostium c[illegible] cepit, et in triu[illegible] egit, vt ex hoc l[illegible] tet. Imperatoris [illegible] et triumphus tam [illegible] sto, quam Tibe[illegible] cretus. Germanic[illegible] phalia ornament[illegible] noresque praetor[illegible] vt sententiam prim[illegible] Consulares dicer[illegible] que Consulatum [illegible] solutus posset [illegible] Plura Paterculus [illegible] Tacitus, Suetoni[illegible] pianus.„ *Heinf.*

TOGA libera *pro* [illegible] Trist. 4, 10, 28. [illegible] tacito passu lab[illegible] annis *Liberior* fr[illegible] mihique sumta e[illegible]

ıni Vitam Ouid. ad XVI. ad h. l. *et* ı *Elegiam. Toga vi-illa pueris Bacchi dari solita* cf. Fast. 1. 788. *cuius rei* n *habes a vers.* 784.

RE *accipere* Fast. o. Ille (Triptole- quidem mortalis sed primus arabit tet, et culta prae-*ollet* humo. * tol- preces *pro* precari re Fast. 3, 198. In- : patriamque dedi Romule, mentem preces, dixi: quod arma dabunt.

VS *epith. elegans turorum; quia ha-* oros *plurimos.* i. *ulosam pulpam car- puluillorum instar ntum; vide* Colu- , 13. *qui eiusmodi tali collo laudat, nmendat emendos.* , 429 feriunt secu- olla *torosa* boum, rum cornua vittis. ; *toros appellant,* n e *Gesnero liquet,* m *carnis musculo- et praesertim vbi ngunttur et conten-duntur nerui, puluillo-rum instar eminentem, vnde robur animalium quorundam cernitur. Ita accip. locus* Ov. Met. 2, 854. *de Ioue in taurum mutato:* colla *toris* exstant, armis palearia pendent. et apud Virg. Aen. 12, 7. comantes *tori.*

TORPERE, *lapidescere* Met. 5, 196. vitioque animi, (*timiditate*) non crinibus, inquit Gorgonei *torpetis.*

TORTILIS Met. 13, 915. Vltimaque excipiat quod *tortilis* inquina piscis, *qui se torquere soleat.*

TOTIDEM *cum ablat.* Met 4, 752. Dis tribus ille focis *totidem* de cespite ponit, Laeuum Mercurio, dextrum tibi bellica virgo, (*Pallas*) Ara Iouis media est. *Primus locus medius, proximus sinister.* vid. Lips. Elector. libr. 2. c. 2. *Assignatur h. l. Palladi prior locus, quam Mercurio, non solum ob ratione victimae, cf. Met.* 12, 151. *sed etiam, quia* Ioui proximos occupauit honores. Hor. od. 1, 12, 19.

TO-

TOTVS Ov. Met. 2, 537. fuit haec quondam niueis argentea pennis Ales, (coruus) vt aequaret *totas* sine labe columbas. *Sed mihi suspectum voc.* totas, *quanquam alii docti viri plane tacent. Quid? si leg.* totus, *h. e. in vniuersum, qs. in totum coruus per omnes partes aequat colore columbas. Certe hic sensus videtur esse h. l.* * Totus in prece Fast. 6, 251. In prece *totus* eram coelestia numina sensi Laetaque purpurea luce refulsit humus.

TRABES, *de arboribus* Met. 14, 360. praeter oculos transcurrere regis Iussit et in densum *trabibus* nemus ire videri.

TRAHERE lunam, *proprium verbum de magis, lunam et sidera mouentibus, alias* deducere *eodem sensu dicitur. Medea apud* Ov. Met. 7, 207. Te quoque, Luna, *traho*, quamuis temerata labores Aera tuos minuant. *te de coelo deduco, quanquam aera pulsa, concussa, (vt moris erat in defectu lunae) minu et defectum, tuos. Pulsaban bala et tintinna Luna incantati gicas audiret, periret, cum vide voc.* Tem vultus, *de eo q fert, indignabun tus* Pont. 4, 1, *trahis* vultus: peccasse fatebor tamen est causa p mihi. * ignes, *re* Met. 4, 674. reum ratus est *trahit* inscius i Fast. 4, 662. No et secum somni *trahit, comites.* here animum et t *i. leuare animun trahitur, consi tempus.* Trist. 5, Sic animum tem traho: meque ipsi co A contemplatu moueoque, mali. here colorem, *so locutio,* Met. 2, calorem Met. 11, suspiria trahere i. *ducere* Met. 2, 7 trahi *pro capi ad quam artem compl dam* Pont. 1, 5, 50.

iblitus patrii con-
discam Sarmati-
us: et *trahar* arte

ORMIS, *qui mu-*
alias formas pot-
. 8, 879. Ast vbi
uam *transformia*
sensit. *Eod m*
Proteus dicitur
mis Fast. 1, 373.
RIBERE, *eleg. an-*
aphora, ab iis
ina, siue pecu-
liis creditoribus
ibunt, ducta,
os vitae alteri
, *alteri datos.*
173. ergo ego
Posse tuae vi-
ium *transscribe-*
eleg. h. l. ergo,
ndignantis; pe-
lason veri 168.
neis annis; et
adde parenti.
E in iram Met.
Consumtis pre-
lentam transit in
eleg. consumtis
! * Met. 15, 226.
alens veloxque
itiumque iuuen-
fit.
'CERE *pro* per-
Met. 4, 354. De-
latices: alterna-

que brachia ducens In liquidis *translucet* aquis: vt eburnea si quis Signa tegat claro, vel candida, lilia vitro *Extellens imago! ipsa etiam verba suauitatem spirant, et augent quasi visum imaginis.*

TRANSSVO eleg. Fast. 2, 363. Dumque sacerdotes verubus *transsuta* salignis Exta parant, medias Sole tenente vias. *Imitatus hanc metaphor. est* Senec. Phoeniss. 254. pedes ferro *transsuit.*

TREMERE, tremens axis; *de frigida terra Getica.* Trist. 3, 10, 12. Dum patet et *Boreas* et nix iniecta sub Arcto, tum liquet, has gentes *axe tremente* premi. *Heinsius totum distichon adulterinum esse iudicat. Burm. rennit, at corruptum fatetur esse; et Heinsii coniecturam laudat quae talis est:* Tum pariter Boreas, et nox habitare sub Arcto: *vt* habitare *pro* habitat *sit positum; quod durius, quia mox:* liquet has gentes *sequitur. Emendat deinde ipse ita:* Tum pari-

pariter Borean et noctem habitare sub Arcto, Tum liquet has gentes axe rigente premi. *Ego vero nihil mutandum, nisi forte vocab.* Dum *censeo: vt legatur:* Tum patet et Boreas &c. *nullam iam video obscuritatem. Cum tristis hyems, inquit poëta, apparuit, et terra candida facta est gelu; tum patet Boreas, late regnat, vbique est, et patet, vbique fusa nix iniecta sub Arcto, in regione tota sub Arcto; tum liquet has gentes sub axe frigido premi, Bene autem axis tremens, ab effectu, vbi tremunt homines prae frigore.* * aliquem. Pont. 1, 4, 30. Caesaris ira mihi nocuit, *quem* solis ab ortu, Solis ab occasu vtraque terra *tremit.*

TREMVLVS Met. 15, 212. Inde senilis hyems *tremulo* venit horrida passu: *Suauissime:* hyems senilis; *et venit* horrida, *et* tremulo passu! *Pergit poëta:* Aut spoliata suos, aut quos habet alba capillos; *elegans compa-*

ratio: sed legen
tus locus.

TREPIDARE, *pra*
celeriter moueri.
Met. 1, 506. sic
penna fugiunt *tr*
columbae. *vt* Vi
IV. 121. Dum *tr*
alae saltusque i
cingunt &c. *et j*
quacunque de ca
etice ap. Hor. Car
23. cuius octauu
dauit aetas clau
strum. Id. 3. 27
belle dicuntur
fugientium; tal
videntur. Met.
Vt fugere accipitr
na *trepidante* co
Vt solet accipite
das agitare co
Vult figura sibi j
tissima poëta fu
Arethusam et in
tem Alpheum p
et habet imago q
cedant ad veritat
tamen non tim
satis bene hi ver
diantur a nymph
plici, ingenua, n
alia cum summo
citatis candore.
denique hoc loc
Mineruam non p

VS fletu. Met. 4, *trepido* manabant *fletu.*

ITIGER, *epith. ni ab Ouidio fa. a tridente, quem vt notum est, il us.* Met. 11, 203. ne *tridentigero* i. genitore profun- ortalem indditur n.

VS, flamma trisi- *r.* Met. 2, 325. *tri-* fumantia *flamma* ra dant tumulo.

S, Septentrionis *itae stellae illae se- a figura boum rum, (qui s. an-* teriones, s. trio- *quam fingunt* v. L. 6 4. *In tmesi mpositione* trio *in saepius reperitur.* Ouid. Met. 1, 64. iam *septemque m* Horrifer inuasit *s. leg. pro septem- riones. v. Heins. ad Virgil. Georg.* III. *septem* subiecta i gens effrenata vi- &c.

EX, sorores tripli- *unt* Parcae. Met. 8, in flammam *tripli- ces* posuere Sorores. Ibid. vers. 481. *vbi* triplices Poenarum Deae, *furiae dicuntur.* * opus, *mundus vniuersus, quia constat tribus elementis,* mari, coelo, terra; *ex sententia scil. Lucretii, ad quem respicit Ouidius* Trist. 2, 426 Explicat vt causas rapidi Lucretius ignis Casurumque *triplex* vaticinatur *opus. bene* vaticinatur, *quia Lucretius canit de futuro fine mundi, quem alii aeternum arbitrati errant. Respicit* Lucret. R. N. 5, 95. naturam *triplicem, tria* corpora Memmi, Tres species tam dissimiles, *tria* talia texta Vna dies dabit exitio. *Ceterum idem versus Ouidii recurrit in Elegia de* Morte Drusi ad Liuiam vers. 362. Ecce necem intentam cœlo terraeque, fretoque Casurumque *triplex* vaticinantur *opus; quanquam ibi de oraculis Sibyllae Cumaeae. Occurrunt etiam* Deae triplices. i. *Parcae, qui tres,* Ov. Met. 2, 655. *triplicesque Deae* tua fila resoluent. *generatim enim*

plex est, vbi tria distingui possunt.

TRISTIS, *infelix*, Met. 6, 140. Postea discedens succis Hecateïdos Herbae Spargit; et extemplo *tristi* medicamine tactae Defluxere comae. *Schepperus legit* Oraque *pro* postea; *cui fauere videtur* vers. 141. *versus certe elegantior redditur, et melius cetera cohaerent.* * *ab effectu, infelix.* Met. 15, 43. Nunc quoque sic lata est sententia *tristis:* et omnis calculus immitem demittitur ater in vrnam. * *Trux, immanis*, Trist. 3, 11, 39. Saeuior es *tristi* Busiride: saeuior illo Qui falsum lento torruit igne bouem. * sopor. Trist. 4, 6, 12. Tempus et in canas semen producit aristas. Et ne sint *tristi* poma *sopore* facit. * absinthium Pont. 3, 1, 23. *Tristia* per vacuos horrent absinthia campos. Pont. 3, 8, 15. *idem fere versus recurrit, sed ita solet tristis, miser Tomitanus poëta.* * *suauiter* Deus non tristis *pro* lenis, *rebus lu-*

dicris, *amori* ‹ *notissima illa figu* *phemias, vt gra* *corum filii loqu* Met. 4, 187. Illi ligati Turpiter, aliquis de *Dis no* *bus* optat; (*alii* optet, *Sed certo* *ciano constat fabu* *vere optasse hoc* *rium et Apollinem* *batur, adeoque* *let* optat) *Sic* fier *Quia scil. Ven* *amica. facete*, ‹ *dianum hoc!* *ipsa re* Hygin. f.

TRISVLCVS, igne ci, *de fulgore* O 2, 8, 48. cui dex *sulcis Ignibus* arm *et sic saepissime.*

TRVNCARE Met. *Truncat* (*Bauci* foliis, *peiora*, *folia decerpit*; *rei minutae de* *qua arte maxim* *Ouidius. bene a* *olus*, Quod suus riguo collegerat

TVMERE, *elegan* 152. Noua de palmite gemma

TVMIDVS. Ov. M 460. Pytho *t*

er *venenum*, *non* *bia elatus*, *vt qui-* *voluerunt*. *Ita* Id. , 2, 13. Pestiferum *do* vulnus ab angue 1, i. *veneno infla-* *epithet*. *Furiarum*, *anguibus tument*. 10, 313. Stipite te *tumidis*que adfla- Echidnis E tribus *ror*.

-ARE *pro* sepelire, re; tumulo, *ni fal-* *princeps dixit* O- *s* Met, 11, 566. O- et exanimis mani- *umuletur* amicis.

.TVS, aetherei tu- is; *de tonitrubus*, *nibusque*. Ov. Met, 8. corpus mortale *ltus* non tulit ae- *s*; donisque iuga- arsit.

, rotarum; *de cur-* *saepius aliquo loco* *bus*, *frequentanti-* *ocum*. Met, 6, 219. *rotarum* Dura- nollierant, subiectas la glebas; *belle de* *ri via regia!*

ARE, *quum vox* *pua turbida reddita* *ur vt* Phaedr. fab. r. 1. *omnino notat* polluere, *vt sacra* &c. Met. 6, 537. Omnia *tur-* *basti*, pellex ego facta sororis: tu geminus con- iux. non haec mihi debi- ta poena. *antea* vers. 336. coniugalia iura *nomina-* *uerat*; *haec itaque*, *et* *omnia* turbauerat, *pol-* *luerat*, *violauerat Te-* *reus*. * notas; *confun-* *dere*. Met. 8, 160. *de La-* *byrintho daedaleo*. Ponit opus *Turbat*que *notas*, et lumina flexum Ducit in errorem Variarum ambage viarum. *Tur-* *bauit notas*, *dum simi-* *les effecit*, *quae in fle-* *xos ambages duceret*, *vnde redire non possis*. * festa, *profanare* Met. 4, 33. Solae Mineïdes in- tus (*intra domum clau-* *sae*, *cum aliae omnes se* *in Cithaeronem contulis-* *sent*) Intempestiua Mi- nerua, (*lanificio non* *tempori sacro conuenien-* *te*) *turbantes festa*.

TVRBINEVS, vortex, *qui* *ceu turbo ingyrum ver-* *titur*, *eleg*. Met. 8, 556. Multa quoque hic tor- rens niuibus de monte solutis Corpora turbineo iuuenilia *vortice* mersit.

vocab. a Ouidio natum feliciter, eique, ni fallor, proprium.

TVRBO, *Meta, s. conus, qui in ima parte acutus, in superiori latior est* Ov. Met. 1, 335. caua buccina sumitur illi Tortilis, in latum quae *turbine* crescit ab *imo*. *Est enim concha, quae ab imo ita crescit, vt et torqueatur in gyrum propemodum, paullatimque fiat latior.*

TVRGESCERE, *eleg. de pullulantibus arboribus*, Trist. 3, 12, 15. Quoque loco est arbor, *turgescit* in arbore ramus, Nam procul a Geticis finibus arbor abest.

TVRRIGERA Dea, *Cybeles nomen; talis etiam, quae turrim gerat, pingitur in tabella aenea quadam, quam excusam dedit Burmannus* ad Fast. 4, 224. *Cur ita dicatur, ipse Ouidius talia:* At cur turrita caput est ornata corona? An Phrygiis turres vrbibus illa dedit? Adnuit - Phryx puer in siluis, facie spectabilis Attis *Turrigeram* casto vinxi re Deam.

TVTVS, *qui se* *prouidus*. Ov. 53. non est tua t luntas, *dein Wu unvorsichtig.* S Sat. 2, 3, 137. male *tutae* me *male sanae*. Id. 38. Serpit hun nimium, tin procellae, i. *ni bi cauens*. vid. 365.

V.

VACARE flere, *dicitur, vbi te lacrimarum; eo* vacare flere, *vb lacrymas poscu actionem, poem &c.* Met. 6, *flere vacat. (ne prae animi dolo bundo flere* Sed fasque nefas fusum ruit. *Sic* 387. (*nutrix* paratae Instrun dem spatio eodem, Seque t ditque sinus, collo Vincula tum denique *fl*

unge *elegantissime*; *utrix paullo se col*-*e*, *disciderat ve*-*vincula dilaniaue*-*atque se leuarat* *o stupore primo*, *emnum potuit*, *li*-tum denique flere *it*. *Nonnulli le*-vetauit; *pessime!*
IIVM Trist. 1, 1, 5. e purpureo velent *tia* fuco. *Nec li*-*membrana tincta* *purpureo vacci*-*ino solebant velari* Martial. epigr. 3, 2, t te purpura deli-elet.
;, vacui saltus, Ov. Met. 2, 165. adsueto *vacuos* dat e *saltus*. Succuti-: alte, similisque urrus inani. *Sed* ', *vt dixerit Na*-nere adsueto Va-saltus, *audacior* *esset haec poëtica* *a*. *quidni legis?* adsueto *vacuus* — rrus inani; *vt va*-*referatur ad cur*-*tum omnia plane*, *tia*. * aures vacuae ;, 41. Perque vices d, quod tempora

videri Non sinat in medium *Vacuas* referamus ad *aures*. in medium referre *abundanter dictum!* * Vacuis inobseruatur in herbis Met. 4, 341.

VALIDVS ignis, *de amore* Met. 7, 9. concipit interea *validos* Aeetius *ignes*.

VALLARE Fast. 3, 449. Iam vbi caeruleum *vallabunt* sidera coelum. *Ita certe* Burm. Fischer. *et nostra ex ea expressa editio. Sed ego non probo*. Burmannus *variantes lectiones adfert duas:* Variabunt sidera coelum, *et* vallabunt sidera coelum. *et addit*: „*Variabunt* mihi non displicet, vt flores enim prata variant et distinguunt, ita stellae coelum.„ *Recte quidem probat hanc lectionem*, *at cur non recepit? Equidem concoquere illud* Vallare *non possum*, *inepta*, *saltim male docta translatio mihi illa videtur*. Vallant stellae coelum? *circumdant? aut quidquid voles*, *imago erit mala. lege tutus* variabunt sidera

dera coelum. *ita* variare *pro* distinguere *centies occurrit apud ipsum solutae orationis scriptorem* Plin. 14, 2. varians coelum.

VALLIS fluuii, Ov. Met. 2, 256. Septem sine flumine *valles*, i *aluei aqua carentes. Passim poetae valles vocant alueos fluuiorum, quia inter duas ripas vallium speciem habent Sic et* valles antri *sunt loci maxime depressi* Ov. Met. 2, 761. imis in *vallibus* antri.

VARIARE Met. 12, 465. Huic aetas inter iuuenemque senemque, vir iuuenilis erat. *variabant* tempora cani. *descriptio senioris*. cf. Isidor. libr. 11. c. 2.

VARIVS sermo, *colloquium*. Met. 4, 39.

VARVS, varae manus *dicuntur proiectae, et recuruae, quales sunt pugnantium*. Met. 9, 33. tenuique a pectore *varas* In statione manus.

VASTVS draco; *epith. bene lectum* Met. 4, 646. et *vasto* dederat seruanda *draconi*. cf. cum h. l. Apollon. Rhod. l 4, 1396. *Sunt* q *gant*, dederat se *quod magis poë* *sed nescio, an bi* *gis verum*.

VATICINATOR Pe 1, 42. Ante Deum tem cornu tibicen co Cum canit; e quis stipis aera Scimus ab imperi nil tale Dianae: V men viuat *vatic* habet. *Vaticinato* *nae nomine, exig* *pem siue pecun* *consulentibus, s* *quibus vaticinia* *Et tamen scimus,* *Dianam nil tale i* *re. In Aricino* *nemore iuxta R* *habuit Diana tem* *ibi erant vaticin* *cf. Gronou. obs* libr. 4, c. 7.

VBER, dare vbera. I 324. siue es morta te genuere beati, ter felix et for profecto Si qua tib est, et quae *dedit* nutrix. *Videtur* *lutatio Salmacid* *imitatio illius*

t Hero Leandro
ılaeum verſ. - -
ıtS, vegrandia
ınae Quae male
t, veſcaque par-
ıt. Faſt. 3, 445.
ue antiquitus,
le creuerunt, id
le grandia, mi-
tam veteres ſyl-
e ad rei parui-
aeponebant. vn-
tam fabam ve-
s quoque dixe-
minores flamines
nes, Veiouem
Iouem. cf verſ.
c laud. *Apprime*
cit Feſtus: Ve-
frumentum *pro*
t minuto. *Gran-*
ud Antiquos eſt
quod *creſcere.*
ventrem, *de gra-*
ſ vera eſt vulg.
Met. 9, 686. Iam-
ndo *vexerat* illa
maturo pondere
ı. *Sed* vehere fe-
hac ſignificatione,
currit h. l. non
im videtur. Eſ-
n locutio indigna
nimo poëta, in-
etiam latino ſcri-
Libri maxime
t. Alii legg. Geſ-

ſerat; *alii* auxerat: *plurimi* vixerat. *Vnde Heinſius mihi ſatis callide et docte reſtituiſſe videtur;* Iamque ferendo Vix erat illa grauem maturo pondere ventrem. Eſſe ferendo, *non inſolita locutio, nec ab ipſo Ouidio aliena. Ipſe enim* Met. 15, 403. Cum dedit huic aetas vires, onerique ferendo eſt.

VELIVOLVS, *epith. nauis, quippe velis volat,* Pont. 4, 5, 42. Prius vmbroſa cariturus arbore montes Et freta *veliuolas* non habitura rates. Sic, Pont. 4, 16, 22. Veliuolum mare *eſt, vbi volant vela.*

VENATVS durus, Met. 4, 307. *vide* durus.

VENERATOR, *vox ab Ouidio forte facta* Pont. 2, 2, 1. Ille domus veſtrae primis *venerator* ab annis Pulſus ad Euxini Naſo ſiniſtra freti.

VERBERARE Faſt. 1, 77. Flamma nitore ſuo templorum *verberat* aurum, Et tremulum ſumma ſpargit in aede iubar. *Intell. inaurata ſacrarum aedium lacunaria.*

ue potius occupatio, (πρόληψις) *quae frequens est optimis quibusque scriptoribus*, *Ouidio praeprimis.*

VETVS, anni veteres *pro multi* i. *senectus poët. et eleg.* Met. 9, 420. queritur *Veteres Pallantios annos* coniugis esse sui. *Aurora*, *Soror patruelis Pallantis*, *vid.* Hesiod. Theog. 371. sq.

VEXARE, *venuste*, Trist. 2, 318. Cur non Argolicis potius quae concidit armis *Vexata est* iterum carmine Troia meo. *Burmannus haec*: „Indicat hoc verbo, *Vexata*, materiem ad satietatem a poëtis tractatam, vt iam fatigati sint lectores. ita fere Iuuenalis Sat. 1, 2. se *vexatum toties Thesi-de Codri* dixit.„ *Sed ego non probo illum lusum; nec cadit in hunc locum, et omnem contextum; quare, vt et ipse Burmannus posse accipi dicit, dudum intellexi, nempe* vexare Troiam, *esse*, canere vexatam Troiam et euersam; *vti saepius poëtae facere* *dicuntur, cum a*... *facta canunt.* cf. Epist. 8, 13.

VIBRARE, *elegan*... *et poëtica vena di*... *ventis sursum ag*... *bus et expande*... *vestes currentis D*... Ou. Met. 1, 537. dabant corpora Obuiaque aduersas *bant* flamina veste *vero tota illa fu*... *puellae imago, si*... *quam alia, suaui*... *que ad demonstr*... *vim phantasiae, q*... *lere debeat poëta vt capessat omn*... *mente, quae visa dinem haberent.* ... *ro vnicuique fere laus sua propri*... obuia *flamina*; a... *vestes*, impexi... *omnia hic exqui*... *uenies.*

VICEM peragere ... 218. Nosque *vic*... *agit.*

VICES reddere, i. ... *pari.* Met. 14, 36. sim voueo: sper sperne? sequenti *vices*; vnoque d... ciscere facto.

cum plur. verbi. ,635. hamum *vi-* nulla premebant. *m legendum pro* iat, *quod est in editione. vide* Pre-

uella Fast. 2, 557. tamen haec fuint *s f. parentalia) vi-* essate *puellae:* Ex- puros pinea tae- *referri nuptiis so-* lies. *His igitur vitabantur viduis* :, *forte manes lorum eas pati editi.*

'VS, labores vigi- *lucubrationibus.* l, 11. Hoc pre- urae *vigilatorum- borum* Cepimus: , poena reperta carmen vigila- *uod nocte vigila- um est aut decan-* Fast. 4, 109. Pri- ians *carmen vigi-* nocte negata Di- id clausas conci- noras: *Ita* vigilati Trist. 1, 1, 108. etium curae *vigi-* sque laborum, *inibus. de more ante fores clau-*

sas amicarum *res nota est.*

VILLOSVS colubris, i. *cui pro pilis colubri ac serpentes; de Cerbero.* Met. 10, 21. nec vti *villosa colubris* Terna Medusaei vincirem guttura. Cerbereus *est monstrum Medusaeum, quia Echidna, quae Cerberum et Orthum, Gorgonis canem peperit, ex Typhaone Medusae progenies fuit.* cf. Hesiod. Theog. 295. et vers. 306. *Dicit Orpheus se non venisse, vt Herculem, ad extrahendum Cerberum.*

VINCVLVM, *funiculus, quo canes ducuntur inter venandum.* Met. 8, 332. *Vincula* pars adimunt canibus. *vide* copula. * vincula digitorum, *pulchre de eo qui alterum tenaciter tenet, et premit manu, vt luctantem.* Met. 9, 77. summo *digitorum vincula* collo Iniicit.

VINDICARE se a crimine, *bene et eleg.* Met. 10, 312. Ipse negat nocuisse tibi sua tela cupido Myrrha, facesque suas a crimine *vindicat* isto: pur-

Agrippa aedilis in agro Lucullio collectam Romam perduxit Coss. C. Sentio et Sp. Lucretio; vt auctor est Frontinus. Virgo *autem appellata fuit, quod quaerentibus aquam militibus puella virguncula quasdam venas monstrauit, quas secuti, qui foderant, ingentem aquae modum inuenerunt.* Frontinus. cf. Fast. 1, 464. Te quoque lux eadem, Turni soror, aede recepit; Hic vbi *Virginea* campus obitur *aqua.* Pont. 1, 8, 38. virgineus liquor, *eadem aqua est.*

VIRIDIS, *de prato solemne verbum, sed fere ridiculum apud Ouid. Met.* 1, 297. Figitur in *viridi* (sic sors tulit) anchora *prato; namque quomodo pratum, aqua inundatum, adeo, vt anchora figi debeat, cerni potest viride? Peccatur a poëta contra leges pingendi. Sed totus iste locus etiam in seqq. vers. luxuriam poëtae nimiam prodit, quam iam carpsit* Seneca III. Nat. Quaest. 27. et Barth. Ad-

uers. 58. 10. * *d*
lis deorum mari
satis poëtice, e
color iste propriu
bus, quae ex aqu
ueniunt. Ov. Me
Pars in mole sede
des Siccare *capill*
tati sunt iam h
theton nostri po
capillus, *bene d*
pha fluuii, est e
color et caeruleus
rerum, quae
aqua fuerunt.
575 *virides*que
siccata *capillos* F
Alphei veteres r
amores. *Alii et*
legg. Elei; *sed*
re hercle ero fatu
ferri autem pulch
est cum omni hoc
loco Statius libr.
2, 203. *vbi ven*
mores Alphei et
sae narrat. Se
hac historia sun
fere omnes et m
gici, et poëtici,
de his locis egeru
duodecim auct
laudatis h. l. a B
no duo modo lib
tare: vid. Seru. a
Eclog. 10, 1. et
Sicil. Ant. libr. 1

viridesaequorei
ur, a colore ma-
eruleì etiam dicti.
, 2, 59. Proh Su-
viridesque Dei,
aequora curae!
Ov. Met. 3, 189.
que virilem Per-
pro viri.
mirabili virtute,
hast. Met. 4, 287.
atet: vis est no-
fontis. * pro co-
epissime occurri,
, nos vero note-
riam apud Oui-
aepius ita occur-
rt Met. 14, 274.

, Ov. Metam. 2,
mat vterque po-
os si vitiauerit
tria vestra ruent.
perit.
Ov. Met. 3, 76.
halitus exit Ore
lygio, vitiatas
irás. h. e. vitiat,
icit auras. Apud
lia epitheta plu-
advertenda.
ist. 4, 134. Rite
Venerem) Latiae
atresque nurus.
Vos quis vitta
vestis (stola)
Meretrices scil.

designat, quae nec vit-
tis, nec longa veste
vtebantur. * cum sit
tegmen capitis Vesta-
lium, et matronarum,
non virginum; hinc
Pont. 3, 3, 51. Scripsimus
haec (Artem) istis, qua-
rum nec vitta pudicos
contingit crines, nec sto-
la longa pedes; et hoc
feminarum nobilium ve-
stimentum.

VIVAX, rara signif. Ges-
nero ipsi non notata, de
eo, quod vitam alicu-
ius promouet, alit, vires
dat viuendi. Ov. Met. 1,
419. fecundaque semina
rerum Viuaci nutrita so-
lo, ceu matris in aluo
creuerunt. * ceruus vi-
uax, epithet. vulgare h.
animalis, quia scil. cer-
uus solet, ex obserua-
tione multorum viro-
rum, quam longissime
aetatem hominis viuen-
do superare. Hinc Au-
sonius de hominis aeta-
te loquens: Hos nouies
superat viuendo garru-
la cornix, Et quater e-
greditur cornicis saecula
ceruus. vid. Virg. Eclog.
7, 30. Ov. Met. 3, 198.
et saepe. * sulphura vi-
uacia

nacia Ov. Met. 3, 374. i. *acriora, quae facile ignem capiant, vt apud* Quinctil. *viuaciores* sunt *animosiores, lebhafte, muntre, elegantissimum hoc sensu sulphuris epitheton.*

VLTRIX Rhamnusia Trist. 5, 8, 9. Exiget o dignas *vltrix* Rhamnusia poenas! Imposito calcas qui mea fata pede. *Nulla placet emendatio! Rhamnusiam vocat poëta Nemesin, a pago Rhamnunte, vbi templum illius fuit. Attulit huc facientem Pausaniae in Atticis locum* Micyllus, *quem adscribere placet:* μαραθωνος δε απεχει ςαδιυς μαλιςα εξηκοντα ραμνυς, την παρα θαλασσαν ιυσιν εςι Ωρωπον, και αι μεν οικησεις επι θαλασση τοις ανθρωποις εισι, μικρον δε απο θαλασσης απο Νεμεσεως εςιν ιερον, η θεων μαλιςα ανθρωποις υβριςαις εςιν απαραιτητος &c. *Oceani filiam et Noctis faciunt, et a νεμεσα-*

σθαι h. e. *indig… dictam volunt.*

VNCVS, telum vncu… *ense falcato* Met. 4… *teloque* adcingitur … cf. vers. 726. * a… vncum Met. 341. Ceres *vnco* gleba… mouit *aratro.*

VNDA feruens, *sua… de aqua calida f…* Met. 5, 653. S… que diu resecat c… pore partem ex… sectamque domat … *tibus vndis. vi…* mare.

VNICOLOR, *vox … uidio forte nata* … 612. In medio t… hebeno sublimis … tro, Plumeus v… pullo velamine … *In nobili illa de… ne sedis Dei som… se torserunt et … interpretes in h. … dit plerosque vo… lor, quare repo… multa eruditio…* atricolor. *pessim… mum illud vo… in Plinio etiam o… testatur vel Th… ner. deinde h… maxime confe… est. sensus facill…*

) *antro erat to-*
blimis, hebeno, i.
beno, qualia loca
occurrunt. Plu-
erat i. *plumis con-*
vnicolor, *recte,*
ae .. hebenum *est*
or, *et* pullo vela-
tectus. Valeant
omnes interpretes,
is non opus, vbi
ratio, prudentia
verus interpres.
itaque tantum,
annum Heinsium
m, edidisse At
torus est, hebeno
is in atra. *Nihil*
de absurda lectio-
a hebenus; atri-
nihil de phrasi
is *in* hebeno. *Lo-*
non eget pluribus
.

/LVM Met. 14,
Qui, (*Auentinus*)
egnabat eodem
-iacet positus;
que *vocabula* mon-
omen. it. nomen,
, 511. Tu mihi
toro, mihi iun-
cabula sume, (*co-*
m nomen) Iam ti-
itatae Libera no-
rit.

VOCALIS, *qui canit.* Met. 5, 332. Hactenus ad citharam *vocalia* mouerat ora; *accinebat cantui citharae voce.* * murus, *resonantia saxa muri, coll.* Met. 8, 18. *et* Met. 8, 14. *namque Apollo Alcathoo Megaras moenibus cingenti operam nauans lyram deposuit, sonus autem lyrae in lapides subiectos transiit, vt, si quis calculo eos percusserit, eundem, quem pulsae fides, sonum redderent. vide* Pausan. Attic. c. 15. cf. in Met. 8. vers. sq. 15. et 16. * *epithet. Orphei, vide h. voc. in Ima Parte Clauis.* Met. 11, 8. hastam vatis Apollinei *vocalia* misit in ora; *canentia. Sic* vocale carmen Met. 11, 318. carmine *vocali* clarus citharaque Philammon. *Dissentiunt critici de nomine, sitne scribendus* Philammon, *an* Philemon, *an* Palemon &c. *Cuius interest, adeat is Burmannum ad h. l.* de fabula cf. Pausan. libr. 4. c. 33. et libr. 10. c. 7. et Fabric. Bibl. Graec. libr.

libr. I. c. 26. * Dodônis Met. 13, 716. *dicitur propter notam quercum, unde celebratissima oracula edebantur* cf. Sophocl. 174. Trachin. Ως την παλαιάν Φηγον ανδησαι ποτε Δωδωνι, δισσων εκ πελειαδων εφη. *Nempe columbae, aut mulieres, siue aniculae, ita πελειαδες dictae responsa deorum ediderunt. Consule Antiquitt.* libr. inpr. Potter. Archaeol. * Fast. 2, 91. Cynthiae saepe tuis fertur *Vocalis* Arion Tanquam fraternis obstupuisse modis. *confer hanc narrationem Ouidianam in seqq. versibus cum Hygino.* c. 194. *et Gellio* 16, 19. *qui quidem sumsit omnia ex* Herodot. libr. 1, c. 23.

VOLATILIS aetas, *infantia, eleg. praesertim in ea descriptione* Met. 10, 519. Labitur occulte fallitque *volatilis* aetas. *vide* Fallere.

VOLVERE, flammas pectore Met. 7, 109. Pectora sic intus clausas *voluentia* flammas, Guttu-

raque vsta sor *aeripedibus tau descriptio longe rima est, atqui tim comparat* silicibus soluti fornace, *excel est* cf. voc. Te *de fluuio*, pin Met. 1, 570. I imo effusus Pi mosis *voluitur*

VOLVMEN, *de sese serpente, e* 4, 509. Et su sunt, iunctoque *ne* serpunt. *ber* volumine, *ad f dum mariti e etiam commu amorem.* * fun *et eleg.* Met. 1 Corruit igne ro grique *volumi* Infecere diem.

VOVERE sortem *pro sorte voue locutio* Met. Hunc ego poscen quo concurreret Sustinui, sort meam *vouistis Nibil propter lo infrequentiam dum.* *Heinsiu* fouistis. cf. Hom η, 179. sqq. et

r. Met. 1, 678. *Vo-*
mae captus custos
ius *artis*, *Sic. legg.*
que edd., *at iam*
annus monuit, *non*
latina haec esse,
itque ex Codice
eo, voce noua ca-
istos Iunonius; At
uod mihi quidem
endum sane vi-
, *reddit praeterea*
elegantiorem.
l doloribus i. an-
st. 3, 489. Trist.
. Plurima sed pe-
terraque pericula
. *Vstus* ab assi-
igore Pontus ha-

, accelerare Fast. 6,
udit, et ad vo-
ncitus *vrget* iter,
virtute pingendi,
npellere Fast. 3,
Altera gramineo
s Equiria campo,
Tybris curuis in
rget aquis. *Sic*
ast. 2, 858. * *an-*
t. 5, 6, 23. Non
ti fatis *vrgemur*
, vt mea sit lon-
us quoque mota

umsi, *quamuis*,
es alibi, Trist. 1,
1, 35. *Vt* peragas mandata liber, culpabere forsan. *Etiamsi omni, quo dixi, modo te commendare volueris, tamen te vituperabunt homines et ingenium Nasonis requirent. Sic vt eadem Eleg. vers.* 61. &c.

VVIDVS *epithet. gemmae, quae tumet e palmite* Fast. 3, 238. Arboribus redeunt detonsae frigore frondes *Vuida*que e tenero palmite *gemma* tumet. Heinsius *legit* viuida; *non bene meo quidem iudicio, licet multas eruditionis copias ad hanc lectionem stabiliendam effuderit*.

VVLNIFICVS sus. Met. 8, 360. In iuuenes certo sic impete *vulnificus* sus. *Pingens in fine versus numerus. Lege autem, vasto* sic impete, *pro* certo; *et ad rem aptiori, et codice sustentato epitheto. Saepissime hoc verbo vtuntur scriptores, vt Ouid.* Met. 3, 89. libr. 11, 530. Valer. Flacc. 2, 534. &c.

VVLNVS; *homo aut res quae angit, et maxime molesta est.* Ov. Met. 2. Nuper honoratas summo, *mea vulnera*, coelo, videritis stellas illic. *Sic et* mea cura palumbes, *et similia occurrunt.*

VVLTVS: vultum recipere *dicitur Ceres cum pallore fugato hilaritatem recipit, et sollicitam frontem explicat* Fast. 4, 615. Tum demum *vultus*que Ceres animumque recepit Imposuitque suae spicea serta comae.

Z.

ZONA, teres, *epi*
elegans, et lectum
sermo de femin
chra, tenuis c
et gracilis. Fast. 2
Dat tenues tunicas
tulo murice tinct
teretem *Zonam* qu
do cincta fuit. *Te*
na est plena ioci e
na; qui cupit scir
les fuissent tunicae
et cuius generis
fuerit, *plura di*
inueniet apud
ad Athen. 14, 6.

CLAVIS VIRGILIANA

SIVE

INDEX

PHILOLOGICO-CRITICUS

IN

VIRGILII

ECLOGAS, GEORGICA, AENEIDA.

A.

breuiloquent.
:n. 12, 603.
n informis leti
tit ab alta. ne-
'penditab trabe.
10. Et teneram
ferens, Silua-
ium. i. e. radi-
'am. Sic appa
te Siluanus in
bus antiquis. *
Aen. 7, 2, 89.
n profpectat ab
:hyno.
'xcludere, re-
vide de ea fi-
Gronou. de
, 8. Occurrit
i etiam haec fi-
apud alios poë-
t. Pfeudol. 4, 4,
fe e confpectu
Ita etiam Ge-
6. Hunc quo-
que vbi aut morbo gra-
uis aut iam fegnior annis
Deficit abde domo; nec
turpi ignofce fenectae. i.
exclude, remoue domo,
vende. Pluribus haec
oftendit ad h. l. Heynius.

ABIVRATVS Aen. 8, 263.
Abftractaeque boues ab-
iurataeque rapinae. Ser-
uius abiuratas contra ius
retentas intelligit. Alii
abiuratas, abductas, at-
que alieni iuris factas
interpretantur. Errant
vtrique. Simpliciter enim
vox capienda. Cacus,
latro famofus faepius ab-
iurare facile potuit rapi-
nas, negare, dum aut
comprehendebatur, aut
cum aliis loquebatur. In-
auditae funt aliae iftae
fignificationes. Hinc o-
mnia clara.

alius numine cogitur, et certus est, se superaturum hostem. Nolo plura dicere, sed expecta plura alibi. Si placet tibi vituperatio mea, cf. vocab. vnctus, *sin minus, noli id vocabulum in hoc libro quaerere.*

ACANTHVS *duplex est apud Virgilium, cum arbor aegyptiaca ex acaciarum genere* Georg. 2, 119. *vbi* baccas *eius latiori significatu vocat pro siliquis; tum genus est syluestris atque hortensis herbae, Baerenklau. Ecl.* 3, 45. mollis acanthus *dicitur, quia eius natura flexuosa et lubrica; inde* Georg. 4, 123. vimen acanthi *dicitur eius caulis, qui se reflectit ad humum et quasi serpit.* * Georg. 4, 137. Ille comam mollis iam tum tondebat *acanthi, pro quo tamen* hyacinthi *legendum probat Heynius.* * Aen. 1, 653. circumtextum croceo velamen *acantho. Vestibus pretiosis figuram foliorum acanthi circumtexebant. Nihil hic cum Burmanno de* vestimentis acanthinis, Varro *agit, co vide hanc voc* ue Ouid.

ACCIPERE, A Oculisue aut ctem *Accipit.* *que somno d curas missas*

ACCITVS *de m niendi ad aliq* 1, 681. Regi cari genitoris Sidoniam ire

ACCVMBERE tu das epulis diuum. „Hoc „Deum facis: „nim ratione d „nores merem „rum coniugio „uiuio Deoru „et in Bucolici „Nec Deus h „sa, dea nec „cubili est. „ *non puto tan ex Bucolicis l pertinere.*

ACER, *strenuus* Georg. 3, 8. P equis. *Notum lis certamen equ vicit Myrtilum podamen duxit cum Oenomao p*

er Georg. 3, 57.
tra cornu. * acer
le vehementi Aen.
, quibus aut o-
rudele tyranni Aut
acer erat. * epi-
qui animosi Aen.
caput acris equi.
s, cruentus. Aen.
Thraces erant a-
ndam regnata Ly-
Notum ex my-
a est, Lycurgum
m contempsisse,
oenam meritam
cf. Iliad. Hom. ζ,
Plutarch. de au-
poët. p. 6. * acer
Aen. 7, 164. Aut
ndunt arcus. i. e.
ntensos.
pro acerbe. Aen.
8. Stabas acerba
, ingentem nixus
um. Adde Aen. 9,

S Georg. 1, 263.
umeros impressit
. Intelligit Cer-
uod et Heynius
, frumenta saccis
sis condita, qui-
sis inscribebat pa-
ilias, quot modios
rent; Seruius de
aceruis frumenti
sis, numerum de-
ibus, non male.

ACLIS iaculorum breue genus quod nusquam commemoratur nisi Aen. 7, 730. teretes sunt aclides illis Tela; sed haec lento mos est agitare flagello. Seruius ad h. l. „Aclides sunt tela quaedam antiqua, adeo vt nec vsquam commemorentur in bello. Legitur tamen, quod sint clauae, cubito semis factae, eminentibus hinc et hinc acuminibus; quae ita in hostem iaciuntur, religatae loro vel lino, vt peractis vulneribus possint redire. Putatur tamen esse teli genus, quod per flagellum in immensum iaci potest. Turnebus Aduers. libr. 30. c. 21. ansatas fuisse putat. Plures descriptiones dat ad h. l. de la Cerda.

ACVERE Martem Aen. 12, 108. Aeneas acuit Martem, et se suscitat ira cf. Aen. 12, 590. acuunt iras; et sic saepius Aen. 12, 850. acuuntque metum mortalibus aegris. * Aen. 7, 330. Quam Iuno his acuit verbis, ac talia fatur. instigat, irritat.

AD-

AD: ad prima Georg. 2, 134. flos ad prima tenax, i. e. *apprime, cum primis. In nostra, et aliis editionibus legitur:* apprime *pro* ad prima, *sed exulat haec glossa ex optimis et vetustioribus libris.* vid. Heynium ad h. l. * *ad* digitos *i. inter digitos.* Georg. 2, 250. * ad plenum, *elegans dictio* Georg. 2, 244.

ADDERE Georg. 1, 513. Vt cum carceribus sese effudere quadrigae *Addunt* in spatia. Addunt in spatia, *omissa vocula* se *legunt plurimi cum multis libris. Alii vero interpretes intelligunt sub addunt* cursum, *vt sit: intendunt, sumunt vires in currendo. Nonnulli* addere *hic explicant per* immittere. *Heynius pro simplici positum contendit, vt* addere *sit* dare se *ex sermonis genio intelligendum i. e. immittere se, ruere in decursum, cum impetu ferri in spatia. Spatia enim hic pro campo decursorio; sed nescio, an eo acquiesci possit. Subintelligendum hic*

aliquod verbu omnes vident. hic subintellig paulio durius es aduertit ipse . Quare suspicor, vires *substituen* dunt vires, *qua quum solita ade tuit concidi a p totus in eo est, et impetum ef equorum describ sentire mecum et Seruius, et sequi solet ple Pomponius Sabi plane malus i dum explicat: spatio currendi vires,,* In spat *legendum asseri stus e Codicibus cillimus hic fu cum alii* addu *legere mallent,* spatia *reponere nostra itaque im tione* addunt i *satis concinnu sensum: dum incipiunt equi, flammantur cu vires augent,* *ne* addunt *expre verbum quasi dici poterat, v*

e Pferde
ie locuti
esse com
, nona
dupl
gunt.
ilor ma
am vi
urate
t his
agee
tur e
s ab
m si
ine i
e me
ne ca
debat
e mem
spati
VCER
, *cont*
483.
nnibus a
s addu
llus ilie
arescerat.
O, *fute*
ict. cum
3. Sic
umque i
at. *Et*
us, ut
nter. G
ERE
ice G

ADIRE labores, *de perpetiendis malis* Aen. 1, 14.

ADNITI *bene, et cum virtute pingendi de iis, qui remis vrguent, et insurgunt* Aen 3, 208. nadtae *adnixi* torquent spumas, et caerula verrunt. *eleg.* verrunt.

ADNVERE, *dare, eleg. de Ioue, qui κατανεύειν, nutu dare munera, promittere solet* Aen. 1, 254. Nos tua progenies coeli quibus *annuis* artem; *quibus concedis artem coeli habitandam.*

ADOLERE penates, *solemni et sacra quasi locutione, colere sacrificiis.* Aen. 1, 708. ordine longo (*longa serie, deinceps cf. vers.* 380.) Cura penum struere, et flammis *adolere* penates. *Alii legunt* longam — penum; *quae varians lectio iam exstitit tempore* Gellii cf. Noct. Attic. libr. 4. c. 2.

ADRECTVS. aures adrectae *sunt aures ad audiendum sollicitae* Aen. 12, 618. Commixtum clamorem, *adrectasque* impulit *aures* confusae sonus vrbis.

ADSENSVS: *de* Georg. 3, 45. *sensa* nemorum nata refugit. *saepius magna lii artem tum nandis partibu additiunculis e sionibus rei in repetitam comm*

ADSPECTARE *a pro* spectare *A* 136. Prospicien campum *adspec*

ADSPICERE Aen. Non pugnam hanc oculis, no ra possum. *numina, quoti turos viderint e bus fauent, ab dunt. Sic Sta* Theb. 789. *A inducit Amphiar ferentem, vbi tu num morti esse n* Desiliit moerens masque auertit *A*

ADSTARE Aen. Hoste vacare dom desque *adstare* Ibid. vers. 194. t hi coeruleus supr *adstitit* imber. *in subito.*

ADSVESCERE Ae 174. Annua, q

ias, celebrate fa-
Nobiscum, et
ic sociorum *ad-*
mensis.
RE Aen. 12,
im vero *adsur-*
ie insidiis suba-
ocabulum adsur-
git h. l. quodam
t plus est quam
adsurgere cui;
orifica alicuius
ne. Consuetu-
huius rei atque
tionem locis il-
r *Cerda ad Ecl.*
Atque viro Phoe-
rus *assurrexerit*
Inde et pro ce-
ganter et auda-
org. 2, 98. sunt
mineae vites, fir-
vina, Tmolus
g. vid. Heynium
alii legg. Tmo-
urm. Tmolusque)
quibus et rex
ianaeus. *Tmolus*
ydiae et Phanaeus
itorium Chii In-
qui montes hic,
re, pro vino po-
, *quod in eis na-*
Amineae vites
e originis et Ita-
lus, Phanaeum
vocat, non, quod
it. *Tom. II.*

olim ille rex in illis terris regnauerit, sed transfert potius ad illud promontorium, cuius erat illud nomen; et vinum Chii praestans iam vocauerat Lucilius. *vide* Seruium *ad h. l Placuit itaque poëtae Phanaeum regem hic afferre, de vino, et Tmolum similiter.* Tmolus *enim erat numen illius montis. Ceterum vide, cui haec debemus,* Heynium *ad h. l.*

ADTORQVERE iaculum. Aen. 9, 52. Iaculum *adtorquens* emittit in auras, Principium pugnae. Seruius *ad morem Romanum respiciend. dicit, et ad* ius feciale, *ex quo* Pater patratus *hastam iaciebat in terram hostilem, signum belli. Plura ipse ad h. l.*

ADTRITVS, *fractus* f. *mutilatus* Ecl. 6, 17. Et grauis (*magnus*) *adtrita* pendebat cantharus ansa; *atque sic ad hoc latus inclinata pendebat. quod ad ornatum huius loci pertinet, de quo plura dicenda sub voc.* Procul.

ADVERTERE, *sic lego pro* auertere. Aen. 1, 4, 106.

Quo regnum Italiae Libycas *aduerteret* oras. *Seruio magis* auertere *probatur. Sed mihi nimis tunc dura videtur constructio, nec* auertere, *nisi me omnia fallunt, vllo loco sic reperitur, vt duplex ei adsit accusatiuus. Sensus est:* vt italicas oras ad Libycas aduerteret. * Aduertere *est ducere contra vrbem* Aen. 12, 555. Iret ad muros, vbique *aduerteret* agmen.

ADVRERE, *vt de calore, sic etiam de frigore adhibetur.* Georg. 1, 93. Ne tenues pluuiae rapidiue potentia solis Acrior aut Boreae penetrabile frigus *adurat. Plura loca collegit hic Cerda. Generaliorem hic notionem intelligendam esse monet Heynius, quae est* nocere, *quaeque ad singula vtriusque versus membra accommodari poterat.*

AEGER, *tristis* Aen. 1, 212. curis ingentibus *aeger; sic et ibid.* vers. 355. *Aegram* Multa malus simulans vana spe lusit amantem. * *fessus*

Aen. 2, 268. T
erat quo prima qui
talibus *aegris* in
dono diuum gr
serpit.

AEQVAEVVS, *a*
eiusdem aetatis.
561. Vt regem
uum crudeli vuln
Vitam exhalanten

AEQVOR, *noti*
quidquid planum
quum, id propri
dici, itaque G
50. *pro agro,*
pius quoque,
tum aequor *ibi*
antequam natur
mouerant.

AEQVVS *eleg.* con
12, 560. Eram
solo fumantia
ponam. * *inno*
org. 3, 546.
aër auibus non
Georg. 2, 22
cuis Clanius no
Accerris. *idem*
vocat A. p. 67.
Ob frequentem
undationem Cl
cerra, vrbs vi
vacua et desert
terum fere non
quin hic depr
liceat. Virgiliu
dormitantem,

ralem (*agrum*)
at Capua et vi-
:no Ora iugo, et
lanius (*fluuius*)
tus acerris. *Ni-*
obseruatum ab
ibus; *Clanius*
Gigante Clanio,
alerius Probus;

g. 2, 123. vbi
acere summum
haud vllae iactu
sagittae. *Sum-*
ra arboris dicit
mine; *audax lo-*
ierem transigit
icta, *itaque ar-*
rem dixit, *so-*
rem intelligens.
quod ad auras
in iis versatur
59. *aëria* vlmus.
rium epitheton
ud poëtas. Ecl.
ëriae palumbes,
it aerii coloris,
uius putat, *sed*
quae in summo
itant, *et nidifi-*
cl. 8, 59. aërius
org. 1, 375. aë-
s. Georg. 3, 474.
pes. * Georg. 4,
n mel, *quia ex*
e defluxo colligi
ur. Succum aë-
us vocat.

AES, *apud Latinos*, *praesertim apud poëtas*, *sicuti* χαλκος *apud Graecos*, *omne metallum dicitur*, *et* aeratus *inde* ferreus *saepius est*; *id quod vel ideo notandum duxi*, *quoniam eum vsum ignorantes interpretes et Graecorum et Latinorum poëtarum mire se interdum et frustra torserunt.* Ipse ὁ πανυ Ernesti ad Homerum vbi χαλκος, *saepius occurrit*, *vbique* fere proprie intelligit, secutus etiam Riccium, *qui in dissertationibus Homericis eo vsque progressus erat*, *vt crederet aliam fuisse aeris antiqui naturam*, *quod acui*, *et vt ferrum ad vsus bellicos adhiberi potuisset*: *quod non est. Citarem ipsos locos*, *si vtilitati id fore crederem*: *iam id notasse satis est*, *vocab.* aes *de* ferro, chabybe, auro, argento &c. *dici*; *et hinc loca esse intellig. omnia*; *hinc etiam ducenda est significatio*, *qua* aes *de* pecunia *dicitur. Sic itaque de ferro intellig.*

Aen. 5, 274. *Aerea* quem obliquum rota transiit. *si proprie intelligis, ridiculum fere esset, poëtam tam pretiosa rota modo transire voluisse obliquum serpentem. Classicus locus vere ille esse potest. At vero plura in ipso nostro poeta inueniuntur, vbi* aes *tam lato significatu accipiend. Poterit ille significatus adscribi* Thesauro Gesner. * Aen. 1, 39. vela dabant laeti, et spumas salis *aere* ruebant; *aeratis, Ferro instructis nauibus, eleg.* ruere. cf. Aen. 10, 214. campos salis *aere* secabant.

AESTIVA *de pecore* Georg. 3, 72. *proprie loca sunt, vbi greges aestate pascuntur.*

AESTVS curarum, *noue et cum efficacia,* Aen. 8, 19, quae Laomedontius Heros Cuncta videns magno curarum fluctuat *aestu; bene* fluctuat, *cum* aestus *de maris vndis saeuientibus dicatur.*

AETHRA siderea, *poëtice de splendore Aetheris* Aen. 3, 585. Nam neque erant astrorum ignes, nec lucidus *ae*rea polus: o[l] nubila coelo. *ad h. l. Aethe[r]* elementum; *a* splendor aethe[r]

AFFIGERE flam[m]*ae.* Aen. 9, [...] ceps, (*primus*) coniecit lamp[...] nus, Et flam[...] *xit* lateri.

AGER: quod [...] *cunt* territori[...] *licet partem i[l]* *pertinet ad* *aliquam vrbe[m]* ger Pictoriensi[...] *lust.* ager V[...] *apud* Tullium[...] 24. sunt aliae Latio et Laur[...] *gris* Nec genus

AGERE Aen. 12[...] mina per regesq[...] genus omne L[...] *let fieri pleru[m]* *primi regis no[...]* *qui etiam possi[...]* *apud Romano[s]* *vocantur, ap[...]* *nos* Syluii &c. *ius maiores on[...]* rhani *dicti sun[t]* *ges fuerunt.* [...] *celebrare* Geor[g] Vr magnus *ag*

Caetera, quae hic
i possint, videbis
Magnus. * pro te-
Aen. 1, 578. Tros
que mihi nullo dis-
e agetur. forte
Graec. ἀγεσθαι,
regi. forte etiam,
itur, discrimen a-
noue dixit modo,
sensu, poëta dis-
e agi.
viae, terra in via
Aen. 5, 273. Qua-
pe viae deprensus
ere serpens Aerea
obliquum rota
. * de qualibet
a, qua implentur
quae congeritur
uem locum. Aen.
. Inuadunt et fos-
gere complent.
MERARE, ele-
Aen. 4, 57., ag-
git: densi cuneis
que coactis agglo-
. * Aen. 2, 341.
per lunam (agniti
unae splendorem)
isque Dymasque Et
agglomerant no-
, adglomerant, ad-
nt se stipantes.
E fugam. Aen. 2,
Vos agitate fu-

AGMEN aquarum Georg. 1, 322. de densissimo imbre, ibid. 333. * impetus Aen. 2, 212. Illi agmine certo Laocoonta petunt. * velut agmine facto Qua data porta ruunt, et terras turbine perflant. Aen. 1, 87. hic ego proprie, ita vt imaginem fingat, verbum intelligo, non cum Seruio et aliis, vel de impetu, vel de multitudine. Venti, quos nominat, deinde, ruunt quasi agmen constituentes. * tractus Aen. 5, 90. Ille (serpens) agmine longo Tandem lates pateras et leuia pocula Serpens Libauitque dapes, rursusque innoxius imo Successit tumulo. Tota illa descriptio imitatio Homeri vid. et compara Iliad. β, 308. seqq. cum h. l. sed versum illum 89. Mille trahit varios aduerso sole colores, mutuatus ab Virgilio est Ouidius. Vide sol aduersus in l. Sectione Part. II. Clauis. * cum delectu adhibita vox Georg. 3, 423. de voluminibus et latis et for-

 tibus.

alius numine cogitur, et certus est, se superaturum hostem. Nolo plura dicere, sed expecta plura alibi. Si placet tibi vituperatio mea, cf. vocab. vncus, *sin minus, noli id vocabulum in hoc libro quaerere.*

ACANTHVS *duplex est apud Virgilium, cum arbor aegyptiaca ex acaciarum genere* Georg. 2, 119. *vbi* baccas *eius latiori significatu vocat pro filiquis; tum genus est sylvestris atque hortensis herbae, Baerenklau. Ecl.* 3, 45. mollis acanthus *dicitur, quia eius natura flexuosa et lubrica; inde* Georg. 4, 123. vimen acanthi *dicitur eius caulis, qui se reflectit ad humum et quasi serpit.* * Georg. 4, 137. Ille comam mollis iam tum tondebat *acanthi, pro quo tamen* hyacinthi *legendum probat Heynius.* * Aen. 1, 653. circumtextum croceo velamen *acantho. Vestibus pretiosis figuram foliorum acanthi circumtexebant. Nihil hic cum Burmanno de* vestimentis acanthinis, *de quibus* Varro *agit, cogitandum, vide hanc vocem in* Calepino Ouid.

ACCIPERE, Aen. 4, 531. Oculisue aut pectore noctem *Accipit.* i. e. *se neque somno dat, neque curas missas facit.*

ACCITVS *de mandato veniendi ad aliquem* Aen. 1, 681. Regius accitu cari genitoris ad vrbem Sidoniam ire parat.

ACCVMBERE Aen. 1, 83. tu das epulis accumbere diuum. „Hoc est, tu me „Deum facis: duplici e„nim ratione diuinos ho„nores meremur, Deo„rum coniugio, et con„uiuio Deorum. Vnde „et in Bucolicis legimus: „Nec Deus hunc men„sa, dea nec dignata „cubili est. „ Seruius; *non puto tamen illum ex Bucolicis locum huc pertinere.*

ACER, *strenuus*, δεινός, Georg. 3, 8. Pelops acer equis. *Notum e fabulis certamen equestre, quo vicit Myrtilum et Hippodamen duxit e pacto cum Oenomao patre eius.*

Nec

Georg. 3, 57.
i cornu. * acer
vehementi Aen.
quibus aut o-
dele tyranni Aut
r erat. * *epi-*
i animosi Aen.
put *acris* equi.
cruentus. Aen.
hraces erant *a-*
lam regnata Ly-
Notum ex my-
est, *Lycurgum*
contempsisse,
nam meritam
Iliad. Hom. ζ,
tarch. de au-
ët. p. 6. * *acer*
1. 7, 164. Aut
sunt *arcus*. *i. e.*
ensos.
ro acerbe. Aen.
Stabas *acerba*
ingentem nixus
. Adde Aen. 9,

Georg. 1, 263.
neros impressit
Intelligit Cer-
d et Heynius
frumenta satris
condita, *qui-*
inscribebat pa-
as, *quot modios*
nt; *Seruius de*
ceruis frumenti
, *numerum de-*
ms, *non male*.

ACLIS *Iaculorum breue genus quod nusquam commemoratur nisi* Aen. 7, 730. teretes sunt *aclides* illis Tela; sed haec lento mos est agitare flagello. *Seruius ad h. l.* „*Aclides sunt tela quaedam antiqua, adeo vt nec vsquam commemorentur in bello. Legitur tamen, quod sint clauae, cubito semis factae, eminentibus hinc et hinc acuminibus; quae ita in hostem iaciuntur, religatae loro vel lino, vt peractis vulneribus possint redire. Putatur tamen esse teli genus, quod per flagellum in immensum iaci potest*. Turnebus Aduers. libr. 30. c. 21. *ansatas fuisse putat*. *Plures descriptiones dat ad h. l.* de la Cerda.

ACVERE Martem Aen. 12, 108. Aeneas *acuit* Martem, et se suscitat ira. cf. Aen. 12, 590. *acuunt* iras; et sic saepius Aen. 12, 850. *acuuntque* metum mortalibus aegris. * Aen. 7, 330. Quam Iuno his *acuit* verbis, ac talia fatur. *instigat*, *irritat*.

alius numine cogitur, et certus est, se superaturum hostem. Nolo plura dicere, sed expecta plura alibi. Si placet tibi vituperatio mea, cf. vocab. vncus, *sin minus, noli id vocabulum in hoc libro quaerere.*

ACANTHVS *duplex est apud Virgilium, cum arbor aegyptiaca ex acaciarum genere* Georg. 2, 119. *vbi* baccas *eius latiori significatu vocat pro siliquis; tum genus est syluestris atque hortensis herbae, Baerenklau. Ecl.* 3, 45. mollis acanthus *dicitur, quia eius natura flexuosa et lubrica; inde* Georg. 4, 123. vimen acanthi *dicitur eius caulis, qui se reflectit ad humum et quasi serpit.* * Georg. 4, 137. Ille comam mollis iam tum tondebat *acanthi, pro quo tamen* hyacinthi *legendum probat Heynius.* * Aen. 1, 653. circumtextum croceo velamen *acantho. Vestibus pretiosis figuram foliorum acanthi circumtexebant. Nihil hic cum Burmanno de* vestimentis acanthinis, *de* Varro *agit, cogit* *vide hanc vocem* ue Ouid.

ACCIPERE, Aen. Oculisue aut pect ctem *Accipit.* i. e. *que somno dat, curas missas faci*

ACCITVS *de mand niendi ad aliquen* 1, 681. Regius cari genitoris ad Sidoniam ire para

ACCVMBERE Aen. tu das epulis *accu* diuum. „Hoc est, „Deum facis: dup „nim ratione diuin „nores meremur, „rum coniugio, e „uiuio Deorum. „et in Bucolicis leg „Nec Deus hunc „sa, dea nec d „cubili est." S *non puto tamen ex Bucolicis locum pertinere.*

ACER, *strenuus*, Georg. 3, 8. Pelop equis. *Notum e lis certamen equestr vicit Myrtilum et podamen duxit e cum Oenomao patr*

... Georg. 3, 57.
...ra cornu. * acer
...e *vehementi* Aen.
... quibus aut o-
...udele tyranni Aut
...cer erat. * *epi-*
...mi animosi Aen.
...caput *acris* equi.
..., *cruentus*. Aen.
...Thraces erant *a-*
...dam regnata Ly-
... *Notum ex my-*
... *est*, *Lycurgum*
... *contempsisse*,
...*oenam meritam*
...f. Iliad. Hom. ζ,
...lutarch. de au-
...oët. p. 6. * *acer*
...en. 7, 164. Aut
...dunt *arcus*. *i. e.*
...*tensos*.
... *pro* acerbe. Aen.
... Stabas *acerba*
..., ingentem nixus
...m. Adde Aen. 9,

... Georg. 1, 263.
...meros impressit
... *Intelligit Cer-*
...*od et Heynius*
... *frumenta satis*
...*is condita*, *qui-*
...*is inscribebat pa-*
...*lias*, *quot modios*
...*rent*; *Seruius de*
... *aceruis frumenti*
...*is*, *numerum de-*
...*ibus*, *non male*.

ACLIS *iaculorum breue ge-nus quod nusquam com-memoratur nisi* Aen. 7, 730. teretes sunt *aclides* illis Tela; sed haec len-to mos est agitare flagel-lo. *Seruius ad h. l.* „*A-clides sunt tela quaedam antiqua, adeo vt nec vs-quam commemorentur in bello. Legitur tamen, quod sint clauae, cubito semis factae, eminenti-bus hinc et hinc acumi-nibus; quae ita in ho-stem iaciuntur, religatae loro vel lino, vt per-actis vulneribus possint redire. Putatur tamen esse teli genus, quod per flagellum in immensum iaci potest.* Turnebus Ad-uers. libr. 30. c. 21. *ansa-tas fuisse putat. Plu-res descriptiones dat ad h. l.* de la Cerda.

ACVERE Martem Aen. 12, 108. Aeneas *acuit* Mar-tem, et se suscitat ira. cf. Aen. 12, 590. *acuunt* iras; et sic saepius Aen. 12, 850. *acuuntque* me-tum mortalibus aegris. * Aen. 7, 330. Quam Iu-no his *acuit* verbis, ac talia fatur. *instigat*, *ir-ritat*.

AD: ad prima Georg. 2, 134. flos ad prima tenax, i. e. *apprime, cum primis. In nostra, et aliis editionibus legitur:* apprime *pro* ad prima, *sed exulat haec glossa ex optimis et vetustioribus libris.* vid. Heynium ad h. l. * *ad* digitos *i. inter digitos.* Georg. 2, 250. * ad plenum, *elegans dictio* Georg. 2, 244.

ADDERE Georg. 1, 513. Vt cum carceribus sese effundere quadrigae *Addunt* in spatia. Addunt in spatia, *omissa vocula* se *legunt plurimi cum multis libris. Alii vero interpretes intelligunt sub addunt* cursum, *vt sit: intendunt, sumunt vires in currendo. Nonnulli* addere *hic explicant per* immittere. *Heynius pro simplici positum contendit, vt* addere *sit* dare se *ex sermonis genio intelligendum i. e. immittere se, ruere in decursum, cum impetu ferri in spatia. Spatia enim hic pro campo decursorio; sed nescio, an eo - acquiesci possit. Subintelligendum hic*

aliquod verbu omnes vident. hic subintellige paullo durius ess aduertit ipse I Quare suspicor, vires *substituend* dunt vires, *quae quum solita adeo tuit concidi a po totus in eo est, et impetum effi equorum describ sentire mecum et Seruius, et q sequi solet ple Pomponius Sabin plane malus it dum explicat:*, *spatio currendi vires,, In* spati *legendum asseri sius e Codicibus cillimus hic fu cum alii* addun *legere mallent,* spatia *reponere nostra itaque int tione* addunt in *satis concinnum sensum: dum incipiunt equi, flammantur cu vires augent, q ne* addunt *express verbum quasi dici poterat, vt*

ʳde setzen zu,
utio ex eadem
omplenda vide-
as vires addunt,
ato quasi cursu
Attamen dis-
ıanet hic locus,
omnia expediri
possint. Suffi-
tolerabilem in-
:plicationem. Vi-
ipse Silius Itali-
'ute posuisse ver-
372. et nostrum
ıitatus: Iamque
ium euecti certa-
npum In spatia
t; ibi et vetu-
nbranae habent
.
.E, *constringe-*
trahere. Georg.
vbi ignea venis
ı acta suis mise-
uxerat artus;
ille febrilis eos
'at.
uperflue, con-
um sic. Aen. 4,
Sic *adeo* insistit
: ita in corde vo-
Et ita haec vox
vt abundet ele-
Georg. 2, 323.
·85. &c.
: *pro* adfigere se,
Georg. 2, 318.

hiems nec semine iacto
Concretam patitur radicem *affigere* terrae. Concretam radicem, *quae concrescit dum adfigitur. similis locutio* Georg. 2, 422. Oleae cum semel haeserunt aruis, aurasque tulerunt.

ADFECTARE manus *pro iniicere alicui* Aen. 3, 670. Verum vbi nulla datur *dextram* adfectare potestas.

ADFLARE Aen. 2, 649. me diuum pater atque hominum rex Fulminis *adflauit* ventis. *Fabula nota haec: Cum inter aequales exsultaret Anchises, gloriatus traditur de concubitu Veneris: quod cum Ioui Venus quaesta esset, emeruit, vt in Anchisem fulmina mitterentur; sed Venus, eum cum fulmine posse vidisset interemi, miserata iuuenem, in aliam partem detorsit; Anchises tamen afflatus igne coelesti semper debilis vixit.*

ADIICERE *adsentire* Aen. 10, 182. Tercentum *adiiciunt*, mentis omnibus vna sequendi.

ADIRE labores, *de perpetiendis malis* Aen. 1, 14.

ADNITI *bene, et cum virtute pingendi de iis, qui remis vrguent, et insurgunt* Aen 3, 208, nautae *adnixi* torquent spumas, et caerula verrunt. *eleg.* verrunt.

ADNVERE, *dare, eleg. de Ioue, qui* κατανεύειν, *nutu dare munera, promittere solet* Aen. 1, 254. Nos tua progenies coeli quibus *annuis* arcem; *quibus concedis arcem coeli habitandam.*

ADOLERE penates, *solemni et sacra quasi locutione, colere sacrificiis.* Aen. 1, 708. ordine longo (*longa serie, deinceps cf. vers.* 380.) Cura penum struere, et flammis *adolere* penates. *Alii legunt* longam — penum; *quae varians lectio iam exstitit tempore* Gellii cf. Noct. Attic. libr. 4. c. 2.

ADRECTVS. aures adrectae *sunt aures ad audiendum sollicitae* Aen. 12, 618. Commixtum clamorem, *adrectas*que impulit *aures* confusae sonus vrbis.

ADSENSVS: *de* Georg. 3, 45. *sensa* nemorum nata refugit. *saepius magna lii artem tum nandis partibu additiunculis e sionibus rei in repetitam comm*

ADSPECTARE a *pro* spectare *I* 136. Prospicien campum *adspe*

ADSPICERE Aen. Non pugnam hanc oculis, ni ra possum. *numina, quoti turos viderint bus fauent, ab dunt. Sic St* Theb. 789. *A inducit Amphiar ferentem, vbi e num morti esse r* Desiliit moerens masque auertit *A*

ADSTARE Aen. Hoste vacare dom desque *adstare* Ibid. vers. 194. t hi coeruleus supr *adstitit* imber. *in subito.*

ADSVESCERE Ae 174. Annua, q

ɥ, celebrate fa-
Nobiscum, et
c sociorum *ad-*
nensis.
RE Aen. 12,
m vero *adsur-*
e insidiis suba-
cabulum adsur-
rit h. l. quodam
t plus est quam
adsurgere cui;
rifica alicuius
ne. Consuetu-
huius rei atque
ionem locis il-
Cerda ad Ecl.
tque viro Phoe-
us *assurrexerit*
Inde et pro ce-
ganter et auda-
org. 2, 98. sunt
mineae vites, fir-
vina, Tmolus
. vid. Heynium
alii legg. Tmo-
rm. Tmolusque)
quibus et rex
anaeus. *Tmolus*
diae et Phanaeus
torium Chii In-
qui montes hic,
e, pro vino po-
, *quod in eis na-*
Amineae vites
originis et Ita-
tus, Phanaeum
vocat, non, quod

olim ille rex in illis ter-ris regnauerit, sed transfert potius ad illud promontorium, cuius erat illud nomen; et vinum Chii praestans iam vocauerat Lucilius. *vide* Seruium *ad h. l Placuit itaque poëtae Phanaeum regem hic afferre, de vino, et Tmolum similiter.* Tmolus *enim erat numen illius montis. Ceterum vide, cui haec debemus,* Heynium *ad h. l.*

ADTORQVERE iaculum. Aen. 9, 52. Iaculum *adtorquens* emittit in auras, Principium pugnae. Seruius *ad morem Romanum respiciend. dicit, et ad* ius feciale, *ex quo* Pater patratus *hastam iaciebat in terram hostilem, signum belli. Plura ipse ad h. l.*

ADTRITVS, *fractus* s. *mutilatus* Ecl. 6, 17. Et grauis (*magnus*) *adtrita* pendebat cantharus ansa; *atque sic ad hoc latus inclinata pendebat. quod ad ornatum huius loci pertinet, de quo plura dicenda sub voc.* Procul.

ADVERTERE, *sic lego pro* auertere. Aen. 1, 4, 106.

Quo regnum Italiae Libycas *aduerteret* oras. *Seruio magis* auertere *probatur. Sed mihi nimis tunc dura videtur constructio, nec* auertere, *nisi me omnia fallunt, vllo loco sic reperitur, vt duplex ei adsit accusatiuus. Sensus est:* vt italicas oras ad Libycas aduerteret. * Aduertere *est ducere contra vrbem* Aen. 12, 555. Iret ad muros, vbique *aduerteret* agmen.

ADVRERE, *vt de calore, sic etiam de frigore adhibetur.* Georg. 1, 93. Ne tenues pluuiae rapidiue potentia solis Acrior aut Boreae penetrabile frigus *adurat. Plura loca collegit hic Cerda. Generaliorem hic notionem intelligendum esse monet Heynius, quae est* nocere, *quaeque ad singula vtriusque versus membra accommodari poterat.*

AEGER, *tristis* Aen. 1, 212. curis ingentibus *aeger; sic et ibid.* vers. 355. *Aegram* Multa malus simulans vana spe lusit amantem. * *fessus*

Aen. 2, 268. erat quo prima c talibus *aegris* dono diuum serpit.

AEQVAEVVS *eiusdem aetati* 561. Vt regen *uum* crudeli vi Vitam exhalant

AEQVOR, *n quidquid plan quum, id prop dici, itaque* 50. *pro agro pius quoque,* tum aequor *ib antequam nat nouerant.*

AEQVVS *eleg.* c 12, 560. Erat solo fumanti ponam. * *inr* org. 3, 546. aër auibus m Georg. 2, cuis Clanius Accerris. *iden vocat* A. p. 67 *Ob frequente undationem cerra, vrbs vacua et des terum fere n quin hic de liceat Virgi dormitantem*

Talem (*agrum*) *at* Capua et vi- :no Ora iugo, et lanius (*fluuius*) *ius* acerris. *Ni- obseruatum ab ibus*; *Clanius Gigante Clanio*, *'alerius Probus*;

rg. 2, 123. vbi ncere summum haud vllae iactu sagittae. *Sum- ra arboris dicit mine*; *audax lo- iërem transigit acta*, *itaque ar- :rem dixit*, *so- orem intelligens*. *quod ad auras in iis versatur* 59. *aëria* vlmus. *rrium epitheton md poëtas*. Ecl. *4ëriae* palumbes, *it aerii coloris*, *ruius putat*, *sed quae in summo litant*, *et nidifi-* cl. 8, 59. aërius eorg. 1, 375. aë- :s. Georg. 3, 474. pes. * Georg. 4, m mel, *quia ex e defluxo colligi 'ur*. Succum aë- *us vocat*.

AES, *apud Latinos*, *praesertim apud poë- tas*, *sicuti* χαλκος *a- pud Graecos*, *omne metallum dicitur*, *et* aeratus *inde* ferreus *sae- pius est*; *id quod vel ideo notandum duxi*, *quoniam eum vsum igno- rantes interpretes et Grae- corum et Latinorum poë- tarum mire se interdum et frustra torserunt*. Ipse ὁ πανυ Ernesti ad Homerum vbi χαλκος, *saepius occurrit*, *vbi- que* fere proprie intelli- git, secutus etiam Ric- cium, *qui in dissertatio- nibus Homericis eo vs- que progressus erat*, *vt crederet aliam fuisse aeris antiqui naturam*, *quod acui*, *et vt ferrum ad vsus bellicos adhiberi potuisset*: *quod non est*. *Citarem ipsos locos*, *si vtilitati id fore crede- rem*: *iam id notasse sa- tis est*, *vocab*. aes *de* fer- ro, chabybe, auro, argen- to &c. *dici*; *et hinc lo- ca esse intellig. omnia*; *hinc etiam ducenda est significatio*, *qua* aes *de* pecunia *dicitur*. *Sic ita- que de ferro intellig.*

Aen. 5, 274. *Aerea* quem obliquum rota transiit. si *proprie intelligis, ridiculum fere esset, poëtam tam pretiosa rota modo transire voluisse obliquum serpentem. Classicus locus vere ille esse potest. At vero plura in ipso nostro poeta inueniuntur, vbi* aes *tam lato significatu accipiend. Poterit ille significatus adscribi* Thesauro Gesner. * Aen. 1, 39. vela dabant laeti, et spumas salis *aere* ruebant; *aeratis, Ferro instructis nauibus, eleg.* ruere. cf. Aen. 10, 214. campos salis *aere* secabant.

AESTIVA *de pecore* Georg. 3, 72. *proprie loca sunt, vbi greges aestate pascuntur.*

AESTVS curarum, *noue et cum efficacia,* Aen. 8, 19, quae Laomedontius Heros Cuncta videns magno curarum fluctuat *aestu; bene* fluctuat, *cum* aestus *de maris vndis saeuientibus dicatur.*

AETHRA siderea, *poëtice de splendore Aetheris* Aen. 3, 585. Nam neque erant astrorum ignes,

nec lucidus rea polus: nubila coelo *ad h. l. Aeth* elementum; splendor aet

AFFIGERE fla *ue.* Aen. 9, ceps, (*primu* coniecit lam nus, Et fla *xit* lateri.

AGER: quod *cunt* territo *licet partem pertinet ad aliquam vrb* ger Pictorien *lust.* ager *apud* Tullium 24. sunt ali Latio et La *gris* Nec gen

AGERE Aen. 1 mina per rege genus omne *let fieri pler primi regis qui etiam po apud Roman vocantur, nos* Syluii & *ius maiores rhani dicti s ges fuerunt. celebrare* Geo Vr magnus

a, quae hic
int, videbis
a. * *pro re-*
, 578. Tros
ihi nullo dis-
retur. forte
c. ἀγεσϑαι,
forte etiam,
discrimen a-
dixit modo,
, *poëta* dis-

terra in via
, 273. Qua-
ae deprensus
rpens Aerea
iquum rota
de qualibet
a implentur
congeritur
ocum. Aen.
dunt et fos-
mplent.
ARE, *ele-*
. 4, 57., ag-
densi cuneis
pactis *agglo-*
Aen. 2, 341.
nam *(agniti*
splendorem)
Dymasque Et
merant no-
omerant, ad-
stipantes.
gam. Aen, 2,
agitate su-

AGMEN aquarum Georg. 1, 322. de densissimo imbre, ibid. 333. * *impetus* Aen. 2, 212. Illi *agmine* certo Laocoonta petunt. * *velut agmine* facto Qua data porta ruunt, et terras turbine perflant. Aen. 1, 87. *hic ego proprie, ita vt imaginem fingat, verbum intelligo, non cum* Seruio *et aliis, vel de* impetu, *vel de* multitudine. *Venti, quos nominat, deinde, ruunt quasi agmen constituentes.* * *tractus* Aen. 5, 90. Ille (*serpens*) *agmine* longo Tandem lates pateras et leuia pocula Serpens Libauitque dapes, rursusque innoxius imo Successit tumulo. *Tota illa descriptio imitatio Homeri vid. et compara* Iliad. β, 308. seqq. *cum h. l. sed versum illum* 89. Mille trahit varios aduerso sole colores, *mutuatus ab Virgilio est Ouidius. Vide* sol aduersus *in l. Sectione Part. II. Clauis.* * *cum delectu adhibita vox* Georg. 3, 423. *de voluminibus et latis et for-*

tibus vulnerati serpentis haud exigui. Magnitudinem vero et motum repentem quasi eo verbo indicari, obseruarunt alii. cf. Seruius ad Aen. 1, 186.

AHENVS: lux ahena, *de splendore armorum, qui ferro, et aere splendent,* ἀυγη χαλκειη *Homeric.* Aen. 2, 470 Exsultat telis et *luce* coruscas *ahena. Non hic cum* Cerda *plura dicam de inopia ferri tum temporis, et aere solito, vnde arma facta; qui error et ex notis pluribus ad Homerum tollendus est: vide voc.* Aes. *Breuiter,* χαλκος *et* aes *latinum de* ferro, aere *et omni materia armorum vsurpatur. Si amarem eruditionis speciem, longam notam scriberem; sed haec sufficiant.*

ALACRIS Ecl. 5, 58. alacrem voluptatem *dicit poëta, quia voluptate impleti quiescere aegre possunt. Quare optime sic verba coniunxit Heynius. In aliis plerisque legitur* alacres syluas, *male!*

ALAE, *venatores, qui equitabant, a celeritate sic dicti* Aen
Dum trepidant
tusque indagine
De la Cerda a
alati, qui equ
santi sensimque
ti terrebant fer
liorsum quam
dias tendiculas
riperent.

ALBERE; *Opti*
git enim rem.
36. Sanguin
campique ing
bus *albent.*

ALBESCERE,
maris incipiem
et fluctus ager
528. fluctus
coepit quum
vento Paullatin
lit mare, et al
Erigit, inde in
git ad aethe
Comparatio H
de Iliad. 6, 42

ALERE, Aen.
nus *alit* venis
carpitur igni
Cerda explicat
nis alit *sic,*
Veteres sibi
venis ad prae
nus transfun
cum quendam
l. 2. *affert*
mum sagittam

is in ima praecordia delapsum excepi, *suam sententiam ire studet. Quis huic loco tale quid- inesse videt? Ego hic poëtam video, elegantissime de a- e, feruide aestuan- lia dicat, qualia Di- m anxiam, turbi- ; amore inquietam dunt.*

IVS Georg. 2, 149. is mensibus aestas, *iis mensibus quibus s in aliis terris ple- e esse non solet.*

BI Aen. 3, 131. Tan- antiquis Curetum *imur* oris. *appel-* Aen. 3, 569. Igna- : viae Cyclopum *ad- ur* oris. &c.

DERE Aen. 7, 117. etiam mensas con- mus? inquit Iulus. plura *adludens.* Ea audita laborum Pri- tulit finem. *Nempe comedunt mensas, oraculum praedixe-* cf. Aen. 3, 257. *hoc signum erat finito- s laborum. Iulus ve- haec in memoriam ocat, vbi dicit*: Heus etiam mensas consumimus? *Vocem autem* alludere *varie explicant viri docti. Clarum est, non posse ea notione capi, qua posteriora tempora vsa sunt, vt* alludere *significet* respicere ad aliquid. *Igitur explicat Burm.* alludens, *subridens, vt* Iustin. 1, 4. *vt resp. Graeco* μειδιαν, *et hunc esse verum significatum contendit: sed equidem puto, ita vix dici posse* simpliciter, *non sequenti* ad aliquem. *Gesnerus interpretatur;* per iocum dicens, *quicum consentit Seruius: Loquitur iocose, non respicit ad vaticinium, verum iocans exclamat*: Heus &c. Perrault in Parallele Tom. 3, 131. *reprehendit hunc locum, vt humilem; sed et ibi notatur*: Harpyiam haec praedixisse. i. nihil maius esse his oraculis, vaticiniis &c.

ALMVS, *ab alendo dictum secundum Festum, inde proprie* Georg. 2, 232. almae, vites, *recreantes.* Ecl. 8, 17. almus dies

dies Georg. 2, 330. almus ager * alma lux, *de vita* Aen. 3, 312. si lux *alma* recessit, Hector vbi est *et siccenties.*

ALTER Ecl. 8, 39. *Alter* ab vndecimo tum me iam ceperat annus. *h. e. duodecimus, nam vndecimus hic est quasi primus in ratione. Seruius aliique aliter intellexerunt. Eleganter caeterum* ceperat *posuit, anni enim quos attingimus, accipere nos putandi sunt.*

ALTERNA: *de carmine amoebeo; vsitato et elegantissimo carminis genere inter pastores solito, quale in Eclogis aliquoties instituit Virgilius, grata imitatione Theoriti aliorumque graecorum poëtarum.* Ecl. 7, 18. *Alternis* igitur contendere versibus ambo Coepere; *antea dixerat* vers. 5. Et cantare pares et respondere parati, *haec est vero propria vis atque natura carminis amoebei, de quo quaedam macilenta Scaliger in arte poëtica.* Ecl. 7, 19. *alternos* Musae me-

minisse volebant
optime legitur;
lebam. *Musae i*
ternis delectari
pue dicuntur,
alterna Camoenae
59; *tum quia*
amoebeum simplic
habet colorem e
nium. ornatum
vero ingenii p
est in eo licenti
mulationis mira
ditas, atque int
res haec fere vn
sae laus videbat
bent, quae dixi
terna, quae ret
detur Virgilius.
sic demum nost
cum explico,
causam addider
Meliboei person
re haec, quae ce
retulisset, quia
quos perire n
Musae cf. v. 69.
cantus illas A
inquit: haec
Alii interpretan
aliter. Heynius
quae amant alte
3, 59. *hanc le*
minis dicebant
ternos versus
sent, seu reci
(μνησασθαι vi

hic abferuat) h. verfibus alternis it; fed fane hic s fermo effet, nec eius eft ratio ac 59. *cum iam anterit alternis illos rtaturos, et fub*os Corydon, illos at in ordine Thyr*confirmat me in tentia locus* Theodyll. 8, 30. feqq. *profecto ante ocubuit Virgilius et stum addi poffe, videbatur, quod eliboei perfonam, noue inducit, per-*. *Graecus vero iter* ουτω δε Μες πρωτος. * Ecl. Imo haec in viriper, quae cortice rmina defcripfi et atus *alterna* notaperiar. *h. e. alter, cantabam et mox bam in cortice, ita lus quafi ille carmoebeum tum finintelligatur. Ele vero haec adfert; experiri ea vult Menala. Sed mox uit propofitum.*

ALTERNARE Georg. 3, 220. Illi *alternantes* multa vi proelia mifcent.

ALTVM Aen. 1, 7. Multum ille et terris iactatur et *alto. vide* Iactare.

ALVMNVS, *filius* Aen. 6, 595. Nec non et Tityon terrae omniparentis *alumnum* cernere.

AMAROR, *vox Lucretiana*, Georg. 2, 247. *Locum explicabimus fub* Triftis; *tu confer Gellium* Lib. 1, c. 21.

AMBAGES, de *ambiguis fermonibus, quibus in oraculis locus dabatur, vnde etiam et* λοξιας *Apollo appellatur.* Aen. 6, 99. Horrendas canit ambages.

AMBIGVVS, *audacter pofit. pro* fallax, *aut cui non fides habenda.* Aen. 1, 665. quippe domum timet *ambiguam* Tyriosque bilingues. * voces ambiguae; *de fufpicionibus ambiguum, male fidum aliquem reddentibus.* Aen. 2, 98. hinc femper Vlyffes criminibus terrere nouis, hinc fpargere voces in vulgum *ambiguas.* * *geminus duplex*, Aen. 3, 180.

vero etiam dicit poeta, ventorum animos, *vim, saeuitiam mollit, coercet, praesertim cum addat* et temperat iras. *quae esset connexio*, Aeolus ventos mollit, (*vt nihil dicam de phrasi* mollire ventos) *et* iras temperat? *ergo* irae *forte etiam sint venti ipsi? Absit, et* animos *intelligamus, vt diri, saeuitiam, quasi excitatos mentes ventorum.* * animus, *de amore* Aen. 1, 726. Iampridem resides *animos*, desuetaque corda. i. *animum erga mortuum maritum Sichaeum, qui iam resedit, amorem propemodum exstinctum, languentem; addit* desuetaque corda; *corda, quae* desuescere *paene inceperant amare.* * *ingenium, natura.* * Georg. 2, 51. *de arboribus*, exuerint siluestrem *animum.*

ANNALES, *pro enarratione, quia annales enarrant. noue, ni fallor.* Aen. 1, 377. Vacat *annales* nostrorum audire laborum. *Et* Seruius *et* Cerda *nugantur, qui multa hic de* ann Pontificum, *et de crimine inter* hist et annales, *quo* all *volunt, eruditi.*

ANNVS Magnus Ae 284. Interea ma sol circumuoluitur *num vide* Magnu

ANTEFERO Aen. 4. Quae quibus *antef* *Seruius et alii hic tam huius verbi v tinendam putant, que haec verba* *plicant:* „quid quid posterius, *Sed hic id non via licet etymologia s explosa, tamen n deo conspurcandam seo, vt ne in vll dem loco sit seq Quae si ita sunt,* fero *erit mihi,* e *et id maxime iis sequuntur resp* Iam iam nec maxi no nec Saturniu oculis pater adspic quis. Nusquam t des. *Nulli, vt ali bis dicam, haec e ri a me possunt, homini, neque nam nulla fides retenta inuenitur*

RE Aen. 12, 84.
andore niues *antei-*
arsibus auras. *ἀπὸ*
κοινοῦ. Primum
ie; post idem ac
llere. *Sic saepius.*
Candor.
VVS *pro* nobilis *et*
ns, *vt* Aen. 1, 12.
antiqua fuit. Aen.
17. *Antiqui* proles
praeclara Dolonis.
E, *nauticum ver-*
notante Seruio,
s cedente eo, quo
itur aspectus, ali-
patescit. Aen. 3,
Et formidatus nau-
ritur Apollo. *for-*
um nautis *Apolli-*
itelligo loca saxosa,
, Apollini dicata.
go hic quaeram
liis templum quod-
aut poëtae allusio-
ad templum illud
inis Actiaci, *quod*
stus ibi, (nam Leu-
est mons prope A-
)exstruxerat. Fuit
us iam tum san-
t Apollinis. * *Ele-*
r Georg. 1, 217.
dus auratis *aperit*
cornibus annum.
sidus est signum
temporis, aperit
itaque annum pro natu-
ra temporis illius, nam
tum tellus soluta flores
effundit. De pulchri-
tudine loci plura vide
apud Heynium.

APERTVS, Georg. 1, 393. aperta serena. *i. e. cum coelum nullis nubibus obductum est. Serenum absolute positum.*

APEX, *de pileo, circa medium virga eminente, vel potius illa ipsa eminens pilei virga.* Aen. 2, 681. Ecce leuis summo de vertice visus Iuli fundere lumen *apex. bene,* leuis apex *de puero.* Catroeus *et alii* apicem *intelligunt* acumen summae flammae, *sed non patiuntur verba, licet haec notio* apicis *non infrequens sit.* cf. Clav. Ouid. h. v. *Seruius cum nonnullis putat, hoc prodigio respicere poëtam ad ciuile monstrum* Seruii Tulii regis, *quod ex historiis notum. Sed ego non video huius, vt dicunt,* allusionis *causam.*

APRICVS, *de eo, qui sole gaudet,* Aen. 5, 128. *apricis* statio gratissima mergis. *Alias illud vocabu-*

ARCVS, ingens arcus, Georg. 1, 381. *Iris bibit aquam e vulgi opinione, qua vsus poëta cum eum apparere vult dicere.* * Georg. 2, 26. propaginis arcus, *ille fit quando surculus ita inseritur, vt media pars eius terra operta radices agat.*

ARDERE, *improprie, et eleganter.* Aen. 12, 3. Se signari oculis; vltro implacabilis *ardet.* * Ecl. 2, 1. formosum pastor Corydon *ardebat* Alexim. *vehementer amabat,* cf. vrere part. I. Indicis.

ARDVVS, *elegans epitheton equi bellatoris* Georg. 2, 145. *nostri efferunt* Stoltz. *Cum magno hinnitu, explicat Pomponius, male!*

ARGITIS. Georg. 2, 99. *genus vitis dictum ab* ἀργός, *vinum candidum praebet. Est minor et maior. vide* Firmus.

ARGVERE, *ostendere.* Aen. 4, 14. Degeneres animos timor *arguit. Taubmannus inhaeret solitae huius vocis vi, et explicat* ,,Si quis degener sit, humilitatis suae conscientia premi. *Eam interpretationem lice[t] patiantur, tam reliquis cohaeret refert Aeneam [...] scium fuisse, qu[...] fortitudine; et cu[...] maxime conuen[...] sententia, quae verbis innui: ti[...] dicat, qui cuiqu[...] nimus, vtrum [...] minibus fortibu[...] tus an vero min[...]*

ARGVMENTVM, [...] *latura, vide* [...] Ouidian. Aen. 7, [...] *gumentum* inge[...]

ARGVTVS, pect[...] gutum i. *stridul[...] nans.* Aen. 7, 14[...] *to* tenues peccurr[...] ctine telas. *Si[...]* Ecl. 7, 1. Forte [...] *guta,* conseder[...] Daphnis. Ecl. 7, 1[...] ta ilex, πίτυς [...] σεται *Theocrit. quem hic imitat[...] gilius, eodem m[...] cipit ille Idyllio* [...] Ecl. 7, 24. arguta [...] Ecl. 8, 22, argut[...] mus. Georg. 1, 29[...] gutum pecten. [...] *guum* Georg. 3, [...] gutum caput, [...] *laude est.*

:org. 1, 357. ari-
r, *epitheton po-*
um, *cogitabis*
aridis lignis,
guntur. Ha-
Homerus ἀῦον
f. καρφαλεον
t Lucretius 6,
eorg. 3, 197.
ila, *sine plu-*
terea quia stan-
ei nullae plu-
pro sicco, si-
org. 4, 98. ceu
alto cum ve-
am *sicco* spuit
Aridus. Caue
hac similitu-
as, *quam in-*
t poëta, *nam*
am depingit.
1, 70 En vn-
los longo post
nes Pauperis et
gestum cespite
st aliquot, mea
ens, mirabor
ius haec tam
lia miles habe-
Exscripsimus
vt appareret,
rem esse illum
uem hic infe-
anus, *Cerda*,
tur Heynius.
Seruius ari-
etibus *positas*
m, ll.

contendit, quasi *numerasset rusticus per messes. Indicabo vero eorum explicationem*, *quamquam non omnino probem.* Post *inquiunt loco nostro esse* posthac, *vt antea* longo post tempore, *et Georg.* 3, 476. post tanto; aliquot aristas, *quia segetes rarae erunt*, *agri enim male colentur a militibus. Sed sane nec sic cohaerent omnia*, *vt ita Virgilium scripsisse mihi persuaderem. Nam hac ratione* videns v. 70. *aegre refertur* ad v. 68. 69. *neque* aliquot mirabor aristas *pro raris dictum valde placet*, *h. l. Deinde vero de eo non quaeri videtur Meliboeus*, *quod milites neglecturi sint agros*, *sed quod suas segetes*, *sua culta noualia barbarus teneat*, *impie*, *et iniuste. Equidem* post aliquot *coniungendum puto*, *quod defendi credo ex vsu talium verborum absolute quasi positorum apud Virgilium posse. Dicit igitur pastor in prioribus*, *fugiendum*

dum ipsi et vltimas oras visendas, nunquam se reuisurum vel post longum tempus suos fines et paruum tugurium sub quo tam beate vixerit; sed sit, pergit, vt et videam post aliquot, (antea desperauerat se longo post tempore vnquam visurum) intellige annos, *mea regna, illud meum tugurium, num gratulabor, mirabor aristas, vt antea? minime, nam omnia et splendidissima tam culta noualia*, miles impius habebit. * *pro* herbis. Georg. 2, 253.

ARMA, Aen. 1, 5. *Arma* virumque cano. *non proprie hic* arma *cum viris quibusdam doctis a Burm. laudatis accipio, namque ridiculum magis esset, quam poëticum promittere, canenda signa, tela, enses. Nolo verba perdere in re nota. Caeterum haec phrasis* Arma virumque cano, *postea ab omnibus fere poëtis vsurpata fuit, et vel sexcenties occurrit. Citat Burm.* Liv. 8, 5. et 13 et 25.

et 9, 31, 38. 23,
Ital. 1, 132. 4,
7, 8. Valer. Fla
Stat. Theb. 5, 3
nobili autem po
mordio consulen
laeus dans l'A
chant. 3, v. 225
j'aime mieux ce
plein d'adresse,
faire d'abord de
promesse Que
ton aisé, doux
harmonieux: J
les combats &c.
lia; *de omnil*
pertinent ad epu
instrumentis
Aen. 1, 181. Ti
rem corruptan
(*panem*) Cereal
ma Expediunt fe
Putat Seruius
carminis dignit
fugientem vilia
rem vilem, qu
mnia instrumen
nerent, auxisse
te sermonis. C
ro censet dictu
Graecum ἐντεὰ
cf. Homer. Odys
— fessi rerum
re graeco dic
Aen. 2, 99. Spa
ces in Vulgum a
et quaerere con

trans quasi ar-
a me, conscius,
gnarus, quanta
os in Palame-
rià. Sunt et
es h. l. explica-
quas prudens
* *de velis*
5. colligere *ar-*
, validisque in-
emis, *vela con-*
nt in ventum
int. vide plura
eum. * *instru-*
τλα, τευχεα,
160. Dicendum
it ducis agresti-

auro *dicitur*
quia ξιφηρη,
ides ait; h. e.
ius et gladius
fingitur stel-
e Lucanus 1,
fferi nimium
s Orionis. Virg.
17. *armatum-*
circumspicit
accurate con-
, *quia nimbo-*
occidit, eoque
itas futura, aut
indicatur. *
255. *armatae*
eruius et Cerda
; instructae ad
Frustra. sunt

simpliciter naues instructae suis armamentis. cf. Horat. 2. od. 16, 21. aeratae naues.

ARMIPOTENS, *epitheton Mineruae; causa aperta est.* Aen. 2, 425. Diuae *armipotentis* ad aram.

ARMISONA, *nobile et a Virgilio factum epitheton Mineruae* Aen. 3, 543. Numina sancta precamur Palladis *armisonae*, quae prima accepit ouantes. *Imitatus Virgilium in hoc verbo est Claudianus.*

ARRECTVS, spes arrecta, Georg. 3, 105. *pro animo cupido et strenuo.*

ARS, *opus arte factum* Aen. 5, 395. Et clypeum efferri iussit Didymaonis *artes.* v. 1. Part. Clav. * *pro virtute* Georg. 3, 101. hinc alias *artes* prolemque parentum notabis, *h. e. virtutes considera eius equi, quem admissarium vis habere, et qualis proles sit ea, quae ab iisdem cum eo parentibus nata; hinc enim iudicium fieri potest. Bene hoc monuit Burmannus.*

ARTVS, *partes* Aen. 6, 725.

725. Spiritus intus alit, totamque infusa per *artus* Mens agitat molem.

ARX, *collis* Aen. 6, 783. Septem vna sibi muro circumdedit *arces.* namque arx *poëtis est omnis locus excelsus. Sic* Georg. 1, 240. *summitates montium. Sed cf. Riphaeus* Georg. 2, 535. *colles quibus Roma aedificata.* Roma Septemque vna sibi muro circumdedit *arces. it.* Georg. 4, 461.

ASPER Aen. 1, 18. diuis opum, studiis *asperrima* belli: *de Carthagine. Bene monuit iam Cerda, lectum h. l. esse vocabulum, non tam a peritia bellandi, quam a bellandi cupiditate laudans Carthaginem. * iracundus, nocens* Georg. 3, 149. 4, 245. Aut *asper* crabro imparibus se immiscuit armis. *Sunt enim illi maiores et potentiores apibus, quibus insidiantur*, imparibus vero armis. *Ita iam Pomponius. Seruius male, inaequali consilio explicat, quia apes laborem illi consument.*

ASPERARE, *aeq*
re, hyems eleg
citur, quia
tempestatibus
inaequalibus,
ratius, procell
uigationem imp
3, 285. Glacia
aquilonibus *as*
das. *Imitati*
plures deinde
docet exemplis
Burmannus.

ASPERGO Aen.
Obiectae salsa
aspergine caute

ATRIVM Aen.
atria longa
'Atrium *h. l. e*
ante domum,
latera aedificii
vtraque in pa
bulum *pars pl*
ianuam, sed
pto a platea,
ianuam intra
trium. Na
tria h. l. disert
morantur. 1)
lum verf. 469
trium verf. 48
terior domus
Accesserunt er
vestibulum a p
ad atrium per
c) *in domum*

.ERE iras, *eleg.*, *pingat rem.* Aen. Improuifum eluti qui fentibus Preffit humi ni- *bene* humi nitens *ui duris paffibus s torquet pedibus*) trepidusque re- refugit *Attollen- s*, et coerula col- entem. *Anguis s fumit*, *criftas ubas tollit*, *hoc* tollere. *Nefcio go, an ifta com- iufta*, *et res probabilis fatis* drogeus Danaum comitante caterua *on adeo debebat cum improuifos uosdam Troianos et. Neque* vifu tus abire *neceffe tori cum* incenfa oia, (*vt ipfe di-* 375.) *pauculis icolis armatis oc- t.* * fe terra, *eleg. iis*, *qui in mari ites afpiciant pri- erram*; *namque defumtum ex i fpecie.* Aen. 3, Aen. 3, 134. Hor- are focos, arcem-

que *attollere* tectis. i. *aedificare domos*, *vt vrbs condatur.* * brachia palmis, *de pugnantibus caeftu.* Aen. 5, 364. Adfit et euinctis *attollat brachia palmis. vide* Euinctus. *phrafis vero ad graec. formata eft* ἀείρας Apoll. Rhod. 2, 14. cf. Iliad. ψ. 686. ἀνέχεσθαι χερσί.

ATTONITVS, *is qui terret*, *attonitum reddit.* Aen. 6, 52. Neque enim ante dehifcent *Attonitae* magna ora domus. *Non ante tibi Dii refpondebunt*; * *multa cum pulchritudine de hydris rigentibus et torquentibus fquamis.* Georg. 3, 545. *attoniti* fquamis adftantibus hydri, ADSTANTIBVS, *horrentibus*, *erectis.*

AVCTOR, *fponfor.* Aen. 8, 336. matrisque *egere* tremenda Carmentis Nymphae monita, et Deus *auctor* Apollo. * *qui aliquid promittit*, *fidem dat.* Aen. 5, 17. Non fi mihi Iupiter *auctor* Spondeat hoc fperem Italiam contingere coelo. *hac coeli tempeftate. Inepte*

Scaliger *dicit, his verbis Palinurum mortem suam praedixisse, quae longe post, alia exorta tempestate eum inuasit, et vaticinatum esse, se non Italiam contracturum, nisi manibus et cadauere. Inepte dicit* Cerda, „pulchre talia notasse Scaligerum.„

AVENA, *de carmine bucolico*, Aen. 1, 1. Ille ego qui quondam gracili modulatus *auena. vide* Gracilis. * Auena *pro vilissimo frumento habebatur, itaque et lolio adiungitur et carduis, atque in eam degenerare saepe triticum aut hordeum putant antiqui, de qua opinione plura habes apud Cerdam* Ecl. 5, 37. *Tantum hoc nota, duplex esse genus* auenae, *alterum semine pleno et pingui, alterum pulueru lento et marcido, quod Graecis* ἀιγίλοψ, *cuius generis ager neglectus copiam profert.* Georg. 1, 154. steriles dominantur *auenae.*

AVERTERE Aen. 1, 108. Franguntur remi; tum prora *auertit*, dat latus. i. *a* *Sic saepius. vi* pitare, *et* Insin

AVERTI, *actiue* 3, 499. Labitu *aeger*, equus *auertitur, pot* *sat.*

AVGVRARE Aen Si quid veri m *rat. Auguro* *secundum Plini* praesagio ment colligimus: *aug* ro tunc, cum ris captamus *Seruius ad h. l.*

AVIARIVM, *pro secreto praesert* *aues morari am* org. 2, 430. S isque inculta r *uiaria* baccis.

AVRA, *lux, consp* *minum.* Aen. 4, medium dictis s abrumpit et *aur* fugit.

AVRATVS. Georg. Et gemina *aura* rito cornua vu danus. *Variis* *nibus explicant* *terpretes voc.* *Nonnulli ab agr* *iacet fertilitate*

putant; Heynius
addit a succino
m, quod olim ve-
ille fluuius; de
tis aureis explicat
; alii solemne pu-
epitheton Deorum
se fluuio imposi-
At quare id Pa-
tum, et non aliis
e fluuiis quos mo-
minauerat? Pri-
a ratio praeferen-
idetur. Forte
are nos potest nota
nii, qui animad-
laudare poëtam
m patriae suae,
n, qui est Erida-
Hinc saltem ex-
poterit, quare
s dictus sit, cum a-
di epitheto uti po-
. Sed et de auro
plicant, non im-
iles. cf. Georg. 2,
166. *de laudibus*
, Haec eadem ar-
riuos aerisque me-
stendit venis atque
lurima fluxit. *quod*
im Padum hic re-
leynius, allato te-
io Plinii 33, 4. S.
Pado segmenta
epeiri.

AVRES Georg. 1, 172. In aratro binae *aures. Inde alias quaedam aratra vocantur* aurita, *quibus vtendum, si plana regio, et attolli humus possit. Constat non omnis aratri eandem structuram fuisse, sed qualis ea species fuerit, quam hic figurate describit Virgilius, nobis ignota est. Cerda non sordidus alias aut piger commentator in explicatione huius loci fere nihil habet, dicit in explicatione „si lector non ita probe intelligat sequentes partes aratri, sciat rem hanc potius esse oculorum, quam aurium.„ Exprimi curauit aratri formam eius, quo nunc Mantuani et Veneti vtuntur, Martinus, sed non satisfecit Heynio. Facilior itaque reddi hic locus ex aliorum commentariis non potest, neque ex veteris scriptis huc dicitur aliquid. Age vero audiamus Heynium, qui, quantum potuit, locum explicauit. Aures, inquit, esse videntur siue promi-*

minentiae duae, siue affixi vtrimque asserculi, aut ferramenta, quibus sulcus latior efficitur et porca altior. Hinc Palladius tit. 1, 43. aratra aurita *memorat.* Aratra simplicia, vel si plana regio permittit, aurita, quibus possint contra stationes humoris hiberni sata celsiore sulco attolli.

AVREVS. Ecl. 3, 71. aurea mala, *pulchra. Aurei coloris dicit Seruius, quare multum coniiciunt hic alii.*

AVRIGA *pro agasonibus positi, nam aurigae proprie sunt currus regentes.* Aen. 12, 85. Circumstant properi *aurigae* manibusque lacessunt pectora plausa cauis.

AVSPICIVM, *voluntas.* Aen. 4, 340. Me si fata meis paterentur ducere vitam *auspiciis.* * maiora auspicia, *quae apud Romanos fuerint, Antiquitates docent; sed quaeritur quae sint.* Aen. 3, 375. te *maioribus* ire per altum *Auspiciis* manifesta fides. *vide* Fides. *Seruius hoc loco*

prorsus negatur. *mannus explicat* auspicia, *eaden* fata, *quibus Ae* *ptus excidio Tro* *perauit pericula* *a minoribus imm* *cui sententiae v* *rem conciliet,* uid. Epist. 1, 28 can. 5, 189. *Se* *fieri doleo.* *hoc loco (confer* *ta) de fatis loq* *nus potest, qui* *ptus Aeneas ext* *iano, cum con* *etiam dicat*: ir tum maioribus *Breuiter;* ausp *sunt ipsa num* *potius eorum vo* *decreta, ita sa* *ta figura voces* *tur; vti* auspe *tor, vide* Par h. v. *sic hoc lo* cia *sunt tutam* *decreta Diuu* auspiciis *Helen* *cta, quibus t* *sum suum t* *tandem felix* *contuleris sequ* *veritate meae* *tionis dubitar* *non poteris.*

mia maiora et mi-
auspicia maiorem
emue potestatem
tuebant. Aen. 7,
paribus in regna
i Auspiciis Aeneam
i.

VM viae, de opi-
thesauris, quasi
lio itineris consi-
Aen. 1, 362. auxi-
que viae veteres tel-
recludit Thesauros,
um argenti pondus
i. mire recludit pro
uit quo loco positi
thesauri; quasi re-
thesauros, dum
, vbi conditi.

medius Aen. 6, 537.
vice sermonum ro-
e aurora quadrigis
medium aethereo
traiecerat axem.
hic omnibus liti-
ter doctos agitatis,
nonnulli v. g. Ga-
i, hunc versum sic
igunt, vt hic iudi-
, iam eo peruenisse
am, vt meridies
netur, et mox ap-
t noctis dominium;
m nox ruit interpre-
r; aliam adducam
pretationem, quo-
mihi enarrata non
placet: Nullo modo effi-
ci potest, vt aurora me-
ridiei accommodari so-
leat. Si occurrit auro-
ra, aut de primo dilu-
culo, aut de huic proxi-
mo enunciatur tempore.
Et nonne nox ruit me-
lius explicari potest fu-
git nox? Sensus is erit
itaque: iam venerat au-
rora in eam coeli plagam,
vt parum abesset quin
lux illucesceret. * axis
aetheris. Aen. 2, 512.
Aedibus in mediis nudo-
que sub aetheris axe In-
gens ara fuit iuxtaque
veterrima laurus. Sub
axe nudo aetheris est sub
diuo, quidquid tandem
axis aetheris Seruio sit.
Est vero descriptio im-
pluuii, quo Penates co-
li soliti. vide Impluuium
in Claue Cicer. Ernest.
* Aen. 4, 482. Axem
humero torquet stellis ar-
dentibus aptum. coelum.

B.

BACCATVS, ornatus
margaritis; noue dict.
Aen. 1, 659. colloque
monile baccatum: nam-
que baccae appellatae

 pro-

propter similitudinem gemmae. Imitatus Virgilium est Sil. Ital. 8, 134. *baccatum* induta monile.

BACCHATVS, *fictum vocab. ab poëta*, Naxon *bacchata*. Aen. 3, 125. *Bacchatam*que iugis Naxon; viridemque Donysam. *Aut in cuius iugis bacchatum est a Libero, cum ibi a deuictis Indis vel Gigantibus ageret triumphum; aut referendum epithet. ad fabulam, qua fertur Bacchus ibi Ariadnam adamasse, relictam a Theseo, et postea in coelum retulisse; aut ad solitum morem bacchantium hoc loco. Mihi placet* Bacchatam Naxon *omnino intelligere, celebra propter Bacchum, qui ibi bacchatus est, et magis ad historiam de Ariadne referam, quam ad alias causas, minimum ad vites ibi plurimas et fertiles*; Gesnerus in Thesauro, „*vbi bacchari et choros exercere solent*,„ at *vero id etiam in aliis pluribus locis factitatum; vt inde epitheton*

peregrinum nasci i cile potuerit. * Georg. 2, 487. campi Spercheos virginibus *bacch* oenis Taygeta, *fu montes per totam niam procurrent quibus virgines orgia Bacchi ce solebant.*

BALANTES, *simp* ouibus. Aen. 7 quinque greges il *lantum*, quina r Armenta, et terr tum vertebat arat armenta *et greg solito.*

BALATVS, exerc latum Aen. 9, 6 sub matribus agn *tum* exercent.

BELLARI *pro* bella *siu. pro actiui v gnificat.* Aen. 11 Et pictis *bellantu* zones armis. *bell*

BELLIPOTENS A 8. tibi, magne, tr *Bellipotens.* Ne *cum Seruio ha verba epitheta h sed* bellipotens *idemque est ac M*

BICORNIS, *epithet ni* Aen. 8, 727. E

hominum Morini
nisque *bicornis. puto*
m ob causam Rhe-
dictum bicornem,
nam aliis fluuiis
a tribuuntur, vide
iger.
s, ligonum genus,
ex altera parte
dentes, ex altera
em aciem ad inci-
is glebas habuisse
ur, vt annotauit
ius Georg. 2, 399.
nim inuersioni bi-
s subinde locus fuit
lo duro. Inde l. c.
ique versis aeternum
enda *bidentibus.*
Georg. 4, 119. bi-
i Paestum, διφορον,
mi est a rosarum
ate.
S cantus Aen. 9,
O vere Phrygiae,
e enim Phryges ire
alta Dindyma, vbi
tis *biforem* dat ti-
antum. *priorem ap-*
tionem O vere Phry-
, neque enim Phry-
esse ductam ex Ho-
Iliad. α, 96. *iam*
notarunt. biforem
cantum *ad duplex*
men, quo instructa
tibia solemnis in
sacris Cybeles Dindyme-
nes, respicere clarum
est; Seruii tamen liceat
adscribere notam: „bi-
sonum imparem, (bifo-
rem). *Et seruauit eis*
tibiarum suarum i. e.
Phrygiarum naturam.
Tibiae aut Serranae *di-*
cuntur, quae sunt pares,
et aequales habent ca-
uernas; aut Phrygiae,
quae impares sunt et in-
aequales habent cauer-
nas. Ergo biforem, *dis-*
sonum, dissimilemque;
non enim sunt pari mo-
dulatione compositae;
vt enim ait Varro; Ty-
bia Phrygia dextra vnum
foramen habet; sinistra
duo, quorum vnum acu-
tum sonum habet, alte-
rum grauem.

BIIVGVS, equi biiugi, *de curru Cybeles* Aen. 10, 253. Cui Dyndima cordi Turrigeraeque vrbes, biiugique ad frena leones. Lucret. 2, 601. Hanc Veteres Graium docti cecinere poëtae, Sedibus in curru *biiugos* agitare leones. *Eleg.* ad frena, i. *frena patientes, docti ferre frena.* * biiugum certamen, *noue dictum*

ab Virgilio. Aen. 5, 144. Non tam praecipites *bi-iugo* certamine campum Corripuere ruuntque ef-fusi carcere currus. *non tanto cursu ruunt in certamine bigarum cur-rus, quam scilicet istae naues volant. Sed pla-cet tibi comparatio? nonne nauem volantem viuidius cogito, si ipsam fingo, quam si comparo cum curru currente. Profecto non video, quid iuuet et amplificet rem illa comparatio? Velim me refutatum ab Hey-nio.*

BILINGVIS, *pro* fallace. Aen. 1, 665. quippe do-mum timet ambiguam, Tyriosque *bilingues.*

BIMEMBRIS, *epithet. Cen-taurorum, quia duplici corpore, humano et e-quino, formati.* Aen. 8, 293. Tu nubigenos in-uicte, *bimembres,* Hylae-umque Pholumque ma-nu, tu Cresia mactas Prodigia. *Herculis la-bores ex Mythologia no-ti. de* Centauris bimem-bribus conf. Macrob. Sa-turn. 6. c. 5.

BIPATENS Aen. 10, 4. Considunt tectis, *bipa-tentibus; Dii; duae coe-li portae, ab ortu et oc-casu, creditae vulgo. vide ad h. l.* Cerdam.

BIPEDES, *equi.* Georg. 4, 389. *monstra, vide sub* metiri *plura.*

BONVS, *ad Graec.* ἀγα-θος, *peritus, sciens al-cuius artis.* Aen. 9, 572. Hic iaculo *bonus,* hic longe fallente sagitta. *Recte* Cerda, *eumque secutus* Burm. fallentem longe sagittam *intelli-gunt, quae procul emis-sa fallit hostem, impro-uiso ferit. Sic* Valer. Flacc. 3, 182. *fallere* ner-uo Tum primum puer ausus Hylas. * *liberalis, largus.* Aen. 1, 199. so-cios partitur in omnes, Vina *bonus, quae* dein-de cadis onerarat Acestes Litore Tinacrio, dede-ratque abeuntibus, he-ros Diuidit, et dictis moerentia pectora mul-cet. *Ordo verborum ta-lis:* in socios omnes par-titur ceruos, deinde he-ros diuidit vina, quae bonus Acestes &c. *Non nego tamen, mihi lectio-*

tuaei, *quam etiam codex tuetur, valridere.* Deinde bo-
nae vina. &c. *
s, *doctus.* Ecl. 5,
i conuenimus am-
tu calamos inflare
ego dicere versus.
ca constructione,
s latinis. cf. Hor.
, 29, 9. * Georg. 2,
bona bello cornus
ibescere.
a, breuia et Syrtes
reuia syrtium. Aen.
5. tres Eurus ab al-
breuia et Syrtes
miserabile visu!
a syrtium sunt va-
loca syrtium, vbi
transire pedibus.
. Annal. 1, 70. bre-
t profunda *dicit. re-*
. latina vox grae-
ra βραχεα, *quae*
surpatur. vide He-
. 12, 17. *et. conf.*
on. Mela 1, 7. *Ad-*
n. 10, 289.
, Berecynthia, *de*
in sacris Cybeles
pari solita. Aen. 9,
Tympana vos *bu-*
ue vocant Berecyn-
natris Idaeae. *vide*
eb. Aduers. libr. 4.
o. Barthius ad The-

baid. Stat. 5, 93. *buxum a tibia diuersam fuisse ex hoc loco vult docere, sed perperam, ni fallor. Quiuis enim, qui comparat loci tenorem, videbit,* buxum *hoc versu idem cum* tibia *versu praeced. esse posse. Priori dicit, vos ire soletis, vbi tibia sonat; altero explicat quasi sententiam, vos vocare solent Tympana et tibia Cybeles ad has ambitiones.*

C.

CADERE, *residere.* Georg. 1, 354. quo signo *caderent* austri. *Contrarium est* surgere. *Aliam significationem affert* Cerda, *inductus ordinis difficultate in sequentibus versibus; quod et* Burmannus *notat, sed subtiliter illam explicationem* Heynius *exprobrat. Duplicem enim rem secundum poëtam statuit pater: primo (quam scientiam ex astrologia, vt ipse* Cerda *monuit in explicatione, assequimur)* quid menstrua luna moneret, quo

signo *caderent* austri, *quod praesertim e stellarum quarundam ortu praescitur; deinde vero magis vulgaria signa dedit pater*, quid saepe videntes agricolae, *quae subinde obseruantes rustici, sibi gradatim quaedam mutandae tempestatis certa auguria quasi experiundo collegerunt*.

CAECVS, *ignotus, improuisus, obscurus; sed nescio, anne etiam maior sit verbi vis in* Georg. 2, 503. sollicitant alii freta *caeca. id sane est turbida, furentia, nemini parcentia, et sic periculosa. Bene hic quendam Grammaticum animaduertisse video, tentant aleam marinam.* Georg. 1, 464. sol etiam *caecos* instare tumultus saepe monet. * Georg. 4, 237. *caeca* spicula apum, *tenuia, quae non animaduertuntur ante quam punxerint.* * Aen. 12, 617. Adtulit hanc illi *caecis* terroribus aura Commixtum clamorem. *Sic et, vt sit, cuius ratio non habenda, qui non timendi* Aen. 4, 209. *Caeci* inanibus ignes terrificant animos. * caeca vestigia sunt, *gressus, de quibus quo ducant, nescimus* Aen. 6, 30. *Caeca* regens filo vestigia. * *obscurus, non perspicuus.* Aen. 6, 157. *caecos*que volutat Euentus animo secum. * *de eo quod celatur.* Aen. 4, 2. Vulnus alit venis, et *caeco* carpitur igni.

CATEIA Aen. 7, 741. Teutonico ritu soliti torquere *cateias.* Seruius *ad h. l.* „tela Gallica, vnde et Teutonicum ritum dixit; *cateiam* quidam asserunt teli genus esse tale, quale *Aclides* sunt, (vide h. voc. supra) ex materia quam maxime lenta, cubitus longitudine, tota fere clauis ferreis illigata, quam in hostem iaculantes tineis, quibus eam annexuerant, reciprocam faciebant. *Cateiae* autem lingua theutisca hastae dicuntur." cf. Lipsii Poliorcet. 4, 4.

CALIGARE Aen. 2, 606. Mortales hebetat visus tibi, et humida circum *caligat. vide* Hebetare.

pede, *aut potius*
edis Aen. 5, 324.
lat *calcem*que te-
calce Diores In-
s humero, *vide*

S, *ad graec. de*
, *carcere.* Aen.
, ruptis flammam
re *caminis.*
E, Aen 9, 626.
ante aras aurata
(*de more*) iuuen-
candentem, pari-
caput cum matre
m. *Quae* Cerda
: *de more super-*
is, quo factita-
vt et creta adhi-
r ad candorem
sae, ea mihi nimis
visa sunt. Cande-
alba victima *sim-*
r, saepissime oc-
e, quis nescit?
erba vero, pariter-
aput cum matre se-
n, *recte confert*
oco Theocrit. Idyll.
nde ducta putat,
τερα ἀμνον, a-
aequalem matri.
DVS, *micans, vt*
epitheton deorum.
5, 56. *Candidus* in-
m miratur limen O-
Daphnis. *Eodem*

referatur bonus. v. 61.
65. *Dii enim* boni *pro-*
prie. Daphnim vero in-
ter numina agrestia col-
locatum, Deum coele-
stem dici candidum, *hic*
annotauit Morus, bo-
num, *vero fauentem,*
propitium.

CANDOR: *Homericus ver-*
sus, verbo ad verbum
relato. Iliad. κ. 437.
λευκοτεροι χιονος θειειν δ᾽ ανεμοισιν ὁμοιοι
Aen. 12, 84. Qui *can-*
dore niues anteirent, cur-
sibus auras.

CANERE vota Aen. 3, 438.
Iunoni *cane* vota libens
dominamque potentem
Supplicibus supera donis.
Non hic locus cum Ser-
uio *referendus est, et*
cum aliis, ad bellum
Punicum, quo matrimi
et patrimi cantauerunt
Iunoni, sed vota canere
simplici sensu accipiend.
dicare.

CANERE, *belle de oculis*
moribundis, albentibus.
Aen. 10, 418. Senior le-
to *canentia* lumina sol-
uit.

CANTARE, *incantare.*
Ecl. 8, 71. *et hac quo-*
que

que in re solemnia carmina. v. 69. 70.

CANVS, *epithet. fidei* Aen. 1, 296. Cana fides et Vesta, Remo cum fratre Quirinus Iura dabunt; nam fides albo velata panno incedit. Hor. od. 1, 35, 22.

CAPERE, *eleganter de eo, quod attingimus, assequimur.* Ecl. 8, 39. Alter ab vndecimo tum me iam ceperat annus. *conf.* alter. * *eligere oculis, spectando locum sibi eligere.* Aen. 1, 399 nunc terras ordine longo Aut *capere*, aut *captas* iam despectare videntur. *electas iam intentius despicere.* * Aen. 9, 644. Nec te Troia *capit.* *Eleganter* Brod. Miscell. 1, c. 26. *iam laudatus a* Cerda, *haec sumta coniecit a Philippi sermone laudantis generosam indolem Alexandri filii,* ζητει σεαυτω βασιλειαν ισην, Μακεδονια γαρ σε ȣ χωρει.

CAPITA *vitium, radices. Inuersum hunc ordinem multi secuti in arboribus, vide* Cerdam *ad* Georg. 2, 355. Superest deducere terram 'I ad *capita. i. e. fod aggerere ad radice*

CAPRIGENVM pecu capris, „*satis no affectate,*„ Serui Aen. 3, 221. armer demus *Caprigenu* pecus nullo custod herbas. *Sed neq sectate, neque no ctum est, quan dem iam* Pacu Quamuis *caprige* cori grandior gres

CAPTARE, Ecl. 1 frigus *captabis* o Ecl. 2, 8. Vmbras gora *captant.* * ai ribus *quid sit, e. Seruius ad* Aen. Haud segnis strat Palinurus, et omr plorat ventos, auribus aëra *ca* „naturale est, *inq* a qua parte flatu ventus, ad eam a mota frigidior *de qua obseruati dicent me doctio fici. Pergit Vi* Sidera cuncta no to labentia coel labentia. tacitum *explicant interpr* renum: *non ben*

m *enim coelum* : tacitum *dicitur.* *dit hunc locum,* *singulis laudandis* *pompam agit* Sca-n Poët. libr. 3, c. *est vere locus imi-* *Homeric.* Odyss. ε, ὁ πηδαλλιω ὁ τεχνηεντος ος: ἐδε οἱ ὑπνος λεφαροισι ἐπιπ- λιαδας τ' ἐσορων- ὀψε δυντα Βοω- λετον τε κ. λ. , Georg. 4, 319. ii sacrum *caput* , *non ad fontem* *Penei referendum,* *men plerumque se-* *Nympharum habe-* , *sed ad ostium* *is contendit* Bur-s, *assentitur* Hey- *tum quia* extremi *dicatur, tum ob* 359 - 362. *qui* *ntem fluminis re-* *nequeant. At a* *tamen tantum im-* *e non possumus,* *nam non negari* , caput *de ostio* *is dici, vix tamen* *Graecos, vt notat* . Extremus *nobis* *dici videtur, quia* *it. Tom. II.*

a Tempe, vnde fugiebat, Aristaeus ad fontem tendebat, qui sic finis erat contrarii fluminis; tum vero sacrum caput *de fonte praedicari, eo nihil est solemnius. Accedit quod versus* 365, 366. *sqq non nisi de fonte et illo antro, quo quasi plures fluuii oriantur, intelligi possunt. Quid enim poëtam mouere potuisset, vt sub medio alueo fluuii Penei, vnde hauserit suam opinionem, quaereret caeteros quoque fluminum fontes; at cum semel de fonte et Nympharum sede sermo esset inceptus, facile fuit, vt ibi videret* omnia sub magna labentia flumina terra *et* speluncis lacus clausas, *seu cauernas quibus singuli fluuii deriuarentur.* cf. v. 368. Et *caput,* vnde altus primum se erumpit Enipeus. *Quare versus illi* 359 - 362. *ad quos prouocant illi, qui contrariam a nobis sententiam tuentur, sic potius habendi, vt ibi a labendi flumine poëta credatur ornatum suum*

sumsisse ad describendam magnifice viam, qua ad Nymphae sedem, sub fonte, pertransierit Aristaeus. Iis saltem argumentis, quibus vsi sunt Burmannus *et* Heynius, *vt vulgarem interpretandi huius loci rationem exprobarent, non satis acquiescere potuimus.* * Aen. 8, 44. sub ilicibus sus triginta *capitum* foetus enixa iacebat. περιφραςικως. * Aen. 12, 600. Se caussam clamat, crimenque *caputque* malorum i. auctor. *vt* Aen. 11, 361. O Latio *caput* horum. * *de imagine totius corporis*, Aen. 4, 640. Dardaniique rogam *capitis* permittere flammae.

CARBASVS, *de veste linea* Aen. 8, 33. Eum tenuis glauco velabat amictu *Carbasus*; *(Deum Tiberinum) quali amictu vestiti dii marini solemni modo pinguntur; sicuti et mos est*, Coronam *eis dare ex arundine, loc. laud. pergit poëta:* Crines vmbrosa tegebat arundo.

CARMEN, *titulu scriptio, namque est omnis solemn mula* Aen. 3, 28 cauo clypeum, m stamen Atlantis, aduersis figo; D dono, et rem signo. *Ridicule tur* Seruius, carn *loco de vno vers explicauimus* vc *de magis, foli* Aen. 4, 486. Hae *minibus* promitti re mentes.

CARPERE, Georg. Acri *carpere* pra *ibid.* 191. Carp rum incipiat eq *de* gyrum. ibid. 3 ciferi primo con frigida rura *car tum grege scili eductione eius pascua sermo, e dem ratione* car *dicitur, ac* carpe * auras vitales, *circumlocutio* Aen. 1, 391. (es, haud (credo sus coelestibus, a tales *carpis.* * A Et caeco *carpitu Cerda vult per* ἐσθιειν *explica*

ste! eleg. trala-lucta ab carpen-bulis, *quae locutio* *requens.*

\, de *nauibus*, |, 112. faces in *ca-* lissem. *Sic de sta-* *nautica.* Aen. 3, nos *castra* moue-*Seruius :* „classem at,„ Tentamusque et velorum pandi-as. i. *antennas cum* *xtendimus*, *quae* *uasi alae nauis.*

, *de serpentium* *sobole.* Georg. 3, Aut *catulos* tectis ia relinquens Ar-d solem et linguis ora trisulcis,

; mons; *antrum.* , 85. *Canum* con-ispide montem Im-n latus. *Alii ali-* *plicant*, *sed fru-*

RE aliquid. i. *ce-* *afferre.* Aen. 1, Haec *celerans* (*mu-* *vid. vers. praeced.* *properans*) iter es, tendebat Acha-r deproperare myr-*ide* deproperare *in* *l. Clauis.*

CEREALIS, Georg. 1, 212. *Cereale* Papauer, *quia Ce-* *reris ornamentum sym-* *bolicum esse solet in si-* *gnis apud poëtas Cau-* *sam scrutari si iubet, e-* *uolue* Cerdam. * Aen. 1, 181. Tum Cererem cor-ruptam vndis *cerealia*que arma Expediunt fessi re-rum. *vide* Arma.

CEREVS. Ecl. 2, 53. *Ce-* *rea* pruna. *Plures ad ma-* *turitatem referunt*, *sed* *ii melius et accommoda-* *tius ad ipsum locum, qui* *de colore intelligunt*, ce-rea, *flaua et speciosa*, *de corona enim conficien-* *da promittit Corydon*, *ad quam cum flores al-* *laturae sint ipsae Nym-* *phae*, *se velle ornatus* *quosdam addere dicit*, *qui displicere non pos-* *sint*, *et odoriferas her-* *bas. Videtur Cerda* mala, castaneas, nuces, pruna *pro munere acce-* *pisse*, *quod donare vel-* *let Corydon Amasio*; *Sed* *sic locus multum elegan-* *tiae perderet*, *taceo cae-* *tera. Cara* mala, *tene-* *ra lanugine intelligebat* *Martinus praecocia*, *mu-* *nera nimirum palatis*

Alexis offerenda cogitabat, de Cydoneis, cotoneis, (Quitten); quae Seruius iam protulerat. Heynius sequitur, allatis locis duobus, vbi de Cydoneis hirsutis, lanigeris. Mallem hic respici ad nullum certum genus, plura enim mala lanuginosa, praesertim ante maturitatem. Vt ornatum quendam adderet coronae, eundemque magis insolitum, coxa *promittit mala,* lanugine, *quae simul et mollia. Singulare quoddam prunorum genus flauum seu* cereum *indicat Ouidius* Lib. 13, Metam. Prunaque non solum nigro lucentia succo, Verum etiam generosa, nouasque imitantia ceras.

CERNVVS, *dicitur equus, qui cadit in faciem.* Aen. 10, 894. Eiecto incumbit *cernuus* armo.

CERTAMEN Aen. 3, 128. Nauticus exoritur vario *certamine* clamor. i. *clamant certantes vario modo et sono.* * certamina ἆθλα, *praemia certaminis.* Georg. 2, 530. Velocis iac*tamina* ponit in *Ponit, et ipsum g est* τιθέναι.

CERTARE. Ecl. 5, lus tibi *certet* A *graeco more, pr* μάχεσθαι τινι. 1, 551. Non me cio nec te *certa* rem poeniteat. *mauult* ne *pro* ne Doruillius Iliad. et ψ, 205. *cum b parat ; tu confer* phont. Memor. 2

CERTVS, Georg. Et Venerem *cert* tunt armenta *haud inepte* Pl rius: Certis *pro* *que aliis vllis.* * 2. Interea medi neas iam classe *certus* iter. i. *partem itineris rat eodem* certo *quo antea fuer quoad amorem non commotus sed constanti me gens. Sic* certus *occurrit v. c. cer. pro S. Rosci* certus accusator ; *ti mente. conf. libr.* 4. *inprim*

q. *Reliquae omnes* *retationes aliorum* *uidquam huc fa-* *Quod vero* Bur- s *dubitat*, me- iter tenere *vix* *esse*, *valde errat*. *s*, *animosus*. Aen. . tales animos iu- , et tam *certa* pectora, *obtuli-* *edistis*.

Georg. 4, 273. mo ingentem tol- *cespite* siluam. *lli de radice*, *alii* *intelligunt*, *quo* *herba*: *posterius* *ramosa enim her-* *a solo*. conf. De Indicis.

i, *de eo*, *qui lon-* *mbitus pererrat*, *is circa aliquem* , *nec in via bene* Aen. 3, 430. Prae- inacrii metas lu- achyni *Cessantem*, et circumflectere

scutum, *lorum*, *ebantur Afri et* i. Aen. 7, 732. *etra* tegit. *Mul-* *in his* cetris: *ex-* *is ad h. l.* Cerda, *onfer*, *si placet*.

CHELAE Georg. 1, 33. Anne nouum tardis sidus te mensibus addas, Qua locus Erigonen inter *chelas*que sequentes Panditur. *Ipse* tibi iam brachia contrahit ardens Scorpius et coeli iusta plus parte relinquit. *Augustum alloquitur*, *an velit inter sidera numerari*. *Duplex vero fuit siderum numerandorum ratio*, *vt h. l. inculcat* Seruius. *Chaldaei vndecim numerabant*, *quibus scorpius cum librae stellis vnum sidus*, *Aegyptii vero*, *libra separatim posita*, *inter Scorpium et Virginem h. e. Erigonem*, *duodecim habebant signa*. *Hic itaque locus supererat*, *quo constitui nouum sidus posset*, *secundum Chaldaeorum rationem*, *et cum sub librae signo natus esset Augustus*, *in hoc eum sidus referri*, *aut ibi suum locum occupare vult poëta*. *At quanta cum pulchritudine*, *et hoc vnum dabimus exemplum*, *quo perspici possit*, *qua ratione poëtae ingenium res alias*

simplices et ieiunas, cuius generis sunt astrologica, probare delicatis auribus atque menti venustati deditae soleat. Relatus itaque inter sidera Augustus, quando libram occuparet, necesse fuisset, vt stellas, quas ad Scorpium referebant Chaldaei, eiusque forcipes repraesentabant, redderet illi signo librae; aduentanti itaque Caesari et locum illum antea vacuum possidenti contrahit Chelas Scorpius, *eae enim sic non videntur, et* plus iusta parte relinquit *ei, cum quasi e reuerentia in chelarum suarum locum eum succedere patitur.*

CHLAMYS *est vestis in venando solemnis, sinistra manu implicata, et vsui erat, si aut ferae in venato insilirent, aut pugnaretur cum illis; haec* Cerda Aen. 4, 137. Sidoniam picto *chlamydem* circumdata limbo.

CICVTA, *pro* canna, *saepius.* E. gr. Ecl. 2, 36. &c.

CIERE fletus Aen. 3, 345. Thalia fundebat lacrymas, longosque *ciebat* sum fletus. * *mi* Aen. 12, 104. M veluti cum prima i lia taurus Terrific

CIRCVM Georg. 4 doli *circum* haec frangentur inanes *cum* vincula. *Si la adhibentur,* *cula vaticinabitu teus et doli, qui titur, vt variis tis formis elabatu gentur, vt fiant Vinculis adstrict mum cogebatur,* *ticinia ederet.* *modo teneri potu cum sese transfi mirifice in* Ignem ribilemque feram uiumque liguen 441. *viderit poë sane ambigo.*

CIRCVMPLECTI, Aen. 5, 312. Al feto) Amazonia retram, plenam gittis Threiciis quam *circump* auro Balteus.

CIRCVMSPICERE *rate contemplar* 3, 517. Arm auro *circumspici* na. *vid.* Armatus.

12, 896. Nec plura effatus, saxum *circumspicit* ingens. *Homeri totus hic locus est*, Iliad. H. 264. αλλ ἀναχασσαμενος λιθον κ. τ. λ. *et* Iliad. M. 445.

CLARVS Georg. I, 460. *clarus* aquilo, qui nebulas fugauerit, et sereno coelo flat. cf. Albus. P. I. Indicis, *et id quod* Horatius od. 1, 5, 7, ventos nigros *vocat*.

CLASSICVM Georgic. 2, 539. Necdum etiam audierant inflari *classica. h. e. cani inflato cornu. Tales transmutationes frequentissimae apud* Virgilium, Cerda *habebat pro instrumento, et* Pomponius *explicat* tubas. *Male vterque*.

CLAVDERE, *custodire*. Ecl. 7, 15. depulsos a lacte domi, quae *clauderet* agnos, *intellige ancillas aut amicas*.

CLAVSTRVM Georg. 2, 161. *de aggere, quo lacum Lucrinum secludi a mari iussit* Augustus, *et postquam eum cum lacu Auerno coniunxerat, portum securum effecit, qui* Iulius *vocatur*. Lacus Auernus *intimus portus erat, itaque dicit* 164. Tyrrhenusque fretis immittitur aestus Auernis, *unde enim maxima per ostium aggeris in Lucrinum lacum acta, ex hoc facta fossa in Auernum transfigebat. Accurate, vt solet, rem exposuit h. l.* Heynius.

CLAVSVS clympus, *poëtice*; *coelum enim die aperitur, nocte clauditur, propter tenebras*. Aen. 1, 378. Ante diem *clauso* componet vesper Olympo. *vide* Componere.

CLITVMNVS Georg. 2, 146. *Vmbriae Cisapenninae fluuius, iuxta vrbem Meuaniam fluens, cuius vis ea esse credebatur, quod armenta, quae ex eo potauerant, alba redderet; albi enim tauri in ea regione, quibus vtebantur in triumphis. Tantum hic notasse satis sit, vt locus apertus*.

COACTVS. Eclog. 6, 31. Canebat; vti magnum per inane *coacta* semina terrarumque, animaeque marisque fuissent et liquidi simul ignis. *Exponit*

ponit primum rerum initium. Insistit versibus Apollonii Argon 1, 496. seqq. *quos* Orpheus *cecinisse dicitur. Ille canebat, uti tellus, mare, sidera, coeli mista fuere olim, atque una cognita forma, quae tamen in varias formas cessere, deinde astra prius coepere polum fundataque in illo haerent.*

COECVS, scelus coecum i. *ignotum* Aen. 1, 360. *coecum* domus scelus omne retexit. *Sed ita vox* coecus *saepius etiam apud nostrum poëtam. vt* Aen. 2, 453. *coecae* fores *sunt occultae, non omnibus notae. vide hoc vocab.* in 1. sectione *huius Clav.* Parte 2.

COELESTIS, *cum vi et elegantia.* Aen. 1, 15. Tantaene animis *coelestibus* irae? *bene* animi coelestes!

COELVM Georg. 1, 335. *coeli* menses. Georg. 3, 327. *coeli* hora. *Ratio huius locutionis in promtu est.* Georg. 3, 478. *coeli* morbus, *haud inconcinne de vitiato, corrupto aere, causa pestis.*

COERCERE, *de d* *agmen cogentibus* 9, 27. Messapus acies, postrema *c* Tyrrhidae iuuenes cere *de legibus et datis dici, notum et illa nostra sign*

COERVLEVS Aen. arae *coeruleis* vittis atraque c *i. nigris, qui c lemnis in tali re, scere ex multis rum veterum lo teris. Sic et* 194. tum mihi *c* supra caput adsti ber; *ater, caligi*

COGERE Aen. 5, nubem *cogitur* ac *sior et grauior.* de Nat. Deor. 2,

COLERE Ecl. 3, 61 *re, curae habere* ter *colit* terras. 16.

COLLIGERE se i *dicitur, qui po tum se claudit,* Aen. 10, 412. in aduersos, sequ *colligit* arma. Aen. 12, 491. *collegit* in arma. *se texit, vt null posset feriri.*

org. 4, 122.
tem Narcis-
o florentem.
od. 7, 2. Sub
coelo etiam
ui tempore,
ut Decembri
hic annotat
auctoribus.
M Aen. 10,
commercia,
redimantur,
r eis,) Tur-
ipse prior.
, statim, sine
e. Georg. 1,

, peccatum,
o. posthac non
ena commissa
. tali, quali
borum obiur-
la. Seruius ad
tur.
RE, exqui-
tate de parti-
unctis, coag-
Aen. 3, 428.
immani corpo-
ix Delphinum
tero commissa
Sic et apud
cf. Part. 2. Cla-
tionem, in hac
ludos, propria
committi gla-
dicuntur, cum

par cum pari certat, pugnaturus sistitur. Hinc Aen 5, 113. Et tuba commissos medio canit aggere ludos. vide hoc vocab. in Claue Cicer.

COMMOVERE sacra, Aen. 4, 302. Qualis commotis excita sacri Thyas. Quot interpretes, tot fere explicationes. Alii ita intelligunt, vt commotis sacris hanc vim habeat „simul atque templa aperta sunt, quod veteres hoc vocabulo vti soliti fuerunt tum, quum templa aperta fuerint sacrificandi causa. Alii melius explicant per „commotis imaginibus Bacchi, et ab hac interpretatione, haud intelligo, an sit recedendum. Quis enim nescit, bacchantes simulacrum Bacchi orgiis circumtulisse, ad quem ritum respic. Hor. od. 1, v. 12. Non ego te candide Bassareu Inuitum quatiam.

COMPONERE arma dicuntur in pace; hinc noue et audacter de rege pace fruente Aen. 1, 253. placida compositus pace

pace quiescit. *scil. compositis armis, et compositis, ordinatis omnibus imperii rebus.* * diem vesper *dicitur, quia finit, et quasi sepelit, quod est, vt sciunt docti,* componere. Aen. 1, 378. Ante diem clauso *componet* vesper olympo. Olympus clausus *est tectus tenebris, ereptus oculis.* cf vers. 159. * *bene de eo, qui instituit homines, a feritate ad mansuetiorem vitam traducit.* Aen. 8, 322. Is genus indocile (*indoctum, rude*) ac dispersum montibus altis *Composuit*, legesque dedit. *Sic* Cicero *etiam hoc verbo vsus Rhetor. I,* feros adhuc homines magni cuiusdam viri oratione *compositos*.

COMPOSITO, *pro frequentiori* ex composito. i. *ex pacto, siue potius, ex tacita consensione.* Aen. 2, 129. *Composito* rumpit vocem et me destinat arae.

CONCEPTVS, i. e. *placitus, animo praedestinatus.* Aen. 12, 158. Aut tu bella cie, *con*que excute foedu

CONCIDERE Ge 260. magnos f *concidere* montes ce: *scrobres creb cere in ea terra.*

CONCILIARE, *ben clementem redde* 1, 82. Tu mihi q que hoc, qui tu Iouemque *concil mihi das sceptra reddis clementem*

CONCIPERE, con dus. i. e. *concept bis rem transige mis.* Concepta verba *dicuntur randi formula.* I 13. Fer sacra p *concipe* foedus, ' Aen. 4, 474. E *concepit* furias eu lore. *furere inc*

CONCVRRERE, concurrere. *P cursurum esse, quasi Dea, ben senti vsa sit t quae etiam futu nebat.* Aen. 1 Hunc iuuenum bus video *co* fatis.

CONCVSSVS, *tri territus.* Aen.

concussam bacchatur fama per vrbem.

CONCVTERE, *eleg.* Aen. 12, 147. Non sic immissis aurigae vndantia lora concussere iugis, pronique in verbera pendent. *vide Vndare. suauiter:* proni pendent in verbera: *pingitur enim res, et quasi* sublime flagellum *tenentem, et ad caedendum se paullo incuruantem videre videmur.* * Aen. 7, 338. foecundum (*malitia*) *concute* pectus. *eleg. expro me quaecunque possis artium malarum. Sic Cicero quodam loco:* excute mentem tuam.

CONDERE Ecl. 6, 7. *tristia condere* bella, *de poëtis.* * *eleganter*, qui *totos dies cantando consumit* Ecl. 9, 52. longos cantando *condere* soles *dicitur*; καταδυσασθαι. * *cum breuiloquentia* Aen. 9, 38. Ingenti clamore per omnes *condunt* se Teucri portas, et moenia complent. i. e. *se concludunt*, *non erumpunt vrbe. vide seqq. sparguntur* per *portus castrorum*, *sed ita*, *vt ne erumpant*; Moenia *hic* vallum *significant.*

CONFERRE gradum, i. e. *coire* Aen 6, 488. Iuuat vsque morari Et *conferre* gradum, et veniendi discere caussas.

CONFIERI, *fieri.* Aen. 4, 116. Nunc qua ratione quod instat, *Confieri* possit.

CONFVNDERE, *proprie de fluuio se fundente in alterum*, *et cum eo se commiscente.* Aen. 3, 696. qui nunc (*fluuius Alpheus*) ore Arethusa tuo Siculis *confunditur* vndis. *Expressit hunc versum et omnem de Alpheo et Arethusa fabulam elegantissimus Voltairius in quodam loco.* cf. Georg. 4, 344. et Ouid. Metam. lib. 13.

CONGERERE, *absolute*, *de auibus*, *pro nidum construere.* Ecl. 3, 69. locum, aëriae quo *congessere* palumbes.

CONIVRATVS Georg. 2, 497. *Coniurato* descendens Dacus cum populis Histro *adiacentibus et secum sociatis.* Descendere *de Dacis vsitatum*, *qui montium iuga trans* Hi-

Histrum incolebant. καταβαίνειν *e sacris litteris nemini ignotum.*

CONIVX, *amica in coniugium destinata. Amata.* Ecl. 8, 18. * *amator, seu amatus.* Ecl. 8, 66.

CONSCIVS Aen. 4, 519. Testatur moritura Deos et *conscia* fati sidera. *Haec vltima verba ad opinionem nec nostris temporibus plane depositam respiciunt, quod ex positu siderum, quid cuique acciderit, cognosci possit.*

CONSIDERE luctu *bene vrbs dicitur, quae eo pene oppressa, demersa* Aen. 11, 350. Lumina tot cecidisse ducum, totamque videmus *Consedisse* vrbem luctu. Cerda *ad habitum lugentium respici iubet, de quo plurima profert. Dubito ego vero ei assentiri. Ceterum nota, totam orationem Drancis persona sua dignam esse, audacem, efferam, et lingua prolatam nisi* ventosa, *vt est vers.* 390. *tamen, arroganti, et loquaci.*

CONSISTERE Aen. 1, Neque enim patriu *sistere* mentem pass mor, *quietum, quillum esse.* * *p sedes* Aen. 8, 10. *consistere* Teucros ctum Aeneam class ctosque penates li *Alii legunt* consi *minus bene.* Con *notat non modo eo errores varios in sedes cepisse, sed i composuisse ad arn bello eos defenden*

CONSORS Aen. 10, Et me *consortem* concede *sepulcbro eandem nactum s*

CONSTERNERE; *e tissime vt hoc vo corporis magnitud primatur.* Aen. 12 Te quoque Lauren derunt Aeole camp petere, et late t *consternere* tergo. *cutere,* Aen. 4, *Consternunt* terram cusso stipite frond

CONSVLERE, *noue to, pro* cauere, dere Aen. 9, 322. ne qua manus se a re nobis A tergo custodi, et *con*

ſpice prouidus,

XERE, *de machi-*
tificioſe compacta;
equo Troiano. Aen.
. trabibus *contex-*
rnis Equus.
GVVS, *qui tangi*
intra iactum te-
us. Aen. 10, 457.
bi *contiguum* miſ-
e credidit haſtae.
NGERE *pro* con-
re, tinguere. Ge-
3, 403. Lac parco
ntingunt hiemique
unt. *Nugatur hic*
s in parco, *dum*
rnatore *poſitum eſ-*
tdt, nam et homo
, addit, vocatur
. *Nimium* ſalis,
endit Columella 7,
eterum quod dici
. l. de inconſtantia
poſſit, videas ſub
re. Georg. 3, 448.
contingunt corpus
ra.
ACTVS, *proprie*
rigore. Georg. 4,
Ignauaeque fame et
actae frigore pigrae.
pars l. Indicis. in
Contractus, *vbi et*
s lectionem concin-
m dare experieba-
mur. Contracto frigore *per translationem poëticam interpretantur alii, vide* Heynium. *Nos, cuique ſuum,* ſtatuimus.

CONTRAHERE viros, *colligere.* Aen. 3, 8. Incerti quo fata ferant, vbi ſiſtere detur, *contrahimus*que viros. Aen. 12, 89. Verte omnis tete in facies, et *contrahe* quidquid ſiue animis ſiue arte vales. *Indicatur hoſtilis iracundia.*

CONVECTARE, *verbum quo primus poëta vſus videtur* Aen. 7, 749. *Conuectare* iuuat praedas et viuere rapto. *Adde* Aen. 9, 613. *vbi tamen multi legunt:* Comportare iuuat praedas et viuere rapto.

CONVERTERE fugam clamore, i. e. *redire cum clamore, ſicut in exercitu ſolet fieri.* Aen. 12, 252. *Conuertunt* clamore fugam, mirabile viſu.

CONVEXVS, *curuus.* Aen. 1, 314. claſſem in *conuexo* nemorum, ſub rupe cauata Arboribus clauſam circum et horrentibus vmbris Occulit. *rupes cauata eſt* ſpelunca.

Ita

ita et Aen. 11, 515. Furta, (Insidias) paro belli *conuexo* in tramite siluae Vt biuias armato obsidam milite fauces. conf. vers. 522. *vbi* conuexus trames *describitur. Est curuo anfractu* vallis, accommoda, fraudi Armorumque dolis. * Aen. 1, 612. In freta dum fluuii current, dum montibus vmbrae Lustrabunt *conuexa* valles; *dum vmbrae e montibus circuibunt, circumdabunt valles. Adsuut etiam variae lectiones, sed non dignae, quae accipiantur. cf. vocab.* Lustrare *et* Pascere. * conuexa *de coelo saepius apud Virgil., sed adiecta voce* supera Aen. 10, 251. Tum breuiter *supera* adspectans *conuexa* precatur.

COPIA, *in singulari de* manu militum Aen. 2, 564. quae sit me circum *copia* lustro. *vide* Cortium ad Salust. Catilin. 56.

COQVERE Aen. 7, 345. Foemineae ardentem, curaeque iraeque *coquebant. Sic et* Cic. de Senect. c. 1.

CORNIGER. *epithet. solemne Deorum fluuiorum: causae plures produntur; mibi ea placet quam affert* Aelian. Var. Histor. 33. libr. 2. *apud veteres coli soliti fluuii, partim boum forma, partim humana vide ad h. l.* Perizon.

CORNV antennarum, *noua translatione.* Aen. 3, 549. *Cornua* velatarum obuertimus antennarum *velatae* antennae *dicuntur, et quidem extremitates,* cornua, *quia vela circumligata,* obuertimus terrae, *adeoque discedimus.* cf. Aen. 5, 832.

CORONA Aen. 4, 418. Puppibus et laeti nautae imposuere *coronas. Multi* funium coronas *accipere voluerunt, quoniam funes in coronae formam, quoties nauigaretur, componi solerent. Haec vero non video. Vox* laeti *de nulla re nos cogitare iubet, quam de illis solemnibus laetitiae signis.*

CORONARE, Georg. 2, 528. fususque per herbam ignis (*ara cum igni*) vbi

medio et socii cra-
nonant. Corona-
ἐπιςεφειν Hom.
A. 470. κῦροι
κρητῆρας ἐπεςε-
ο ποτοῖο. *de po-*
vt et hic expli-
Cerda *et alii*, *in*
inibus et conuiuiis.
Aen. 1, 728. Cra-
magnos statuunt,
na *coronant*; *et*
7, 146. Crateres
statuunt, et vina
ant. *Sed quid sit*
are vina *quaeritur*,
ntell. adeo plenos
as *vino fundunt*,
uasi corona vini su-
t in cratere, *siue*,
citer, *floribus cir-*
lant pocula, *cin-*
; *quae posterior ex-*
io mihi verior vi-
. *sustentatur enim*
gemmis *antiquis* cf.
ii librum: Ueber
Nutzen und Ge-
h der alten geschnit-
Steine. pag. 107.
aliis pluribus locis
tationes quidem
lit multas et de vi-
superante labra *po-*
explicuit vir do-
vide Neue Biblio-
der schön. Wissen-
schaft. und der fr. Kün-
ste B. VII. St. I. pag. 83.
sed nihil aliud nisi effe-
cit, *vt doleam fines hu-*
ius libelli non capere v-
beriorem de ea re dispu-
tationem. *Quae loca*
attulit ex Athenaeo,
Suida *et* Hesychio, *ea*
nil profecto probant,
namque sunt eae ipsae
explicationes eorum tem-
porum, *quae auctorita-*
tem classicam non habent.
Quot falsa, *ridicula*, *pra-*
ue explicata inuenerunt
iam et reprobarunt Ca-
saubonus et *alii docti*
viri in his auctoribus!
Quis est qui falli non
posse Heyschium et Athe-
naeum *credat? Quae ve-*
ro loca veterum aucto-
rum afferuntur ad *pro-*
bandam sententiam
suam, *ea ita me amet*
Apollo, *pro nobis magis*
pugnant, *quam contra*
nos. *Putat vir doctus*
rem claram fieri ex Aen.
3, 525. *bene est*, *accipio*
omen. *En locum!* Ita-
liam laeto socii clamore
salutant. Tum pater
Anchises magnum crate-
ra corona Induit (*Haec*
de vera corona florum

serto

ferto intelligenda esse ipse vir doctus non negat) impleuitque mero diuosque vocat. *Haec verba dicit priora explicare*, το implere mero *esse idem*, *quod* corona induere; *serio haec eum dixisse non putauerim*, *talem* tautologiam *quaesiisse in Virgilio non possum a me, vt credam, impetrare. Ridiculus totus locus esset, et ita intelligendus :* corona induit Aeneas cratera, hoc est, vt sciatis posteri, mero impleuit. *Minime! sensus est facillimus:* corona, serto florum cinxit cratera; *deinde infudit vinum.* implere vino cratera *non est, ita implere vt exstet quasi corona, et superet labra poculi. Vidisse ipse malam suam causam videtur vir doctus, adroque tandem statuit, vtrumque esse coniungendum, et* επιςεφειν, coronare vina, *intellig. infundere in cratera cinctum corona tantum vini, vt attingat illam coronam. Noua hercle sed nulla nisi*

noua explicati ni et in his e nibus Hesychi *tum esse et A vulgarem falsa nem statuarm illa loca nihil e tra auctorum elegantiam poss periret aut i tur, si ea seq praeterea sciu hos auctores s compilasse ipsos que adeo eis j esse. Nolo ego copiam ostent afferre plurima ea, quae diserti stram explicatio bant. Ille ipse primum posuin* cus Georg 2, 5 *clarus est, vt n pra esse possit. herbam* coronan ra *Quod ver tratur vir doct* cit. p. 84. *illa* nandi pocula *r libationes nece fuisse, in eo v rat: namque ipse tus non sacer fu tamen adhibitus in re sacra.* Hor 3, 13, 2. *ad fonte*

:: O fons Bandu-
:, *ait*, splendidior
Dulci digne mero,
ine floribus; *i. di-*
t qui misceari vi-
t qui florum ser is
is. *Sunt et innu-*
alia loca, quae o-
nt, ille mos tan-
abesse vt sacer et
rius fuerit, vt
in conuiuiis qui-
nque laetis value-
Dixi iam plura
volui, reseruans
quam dixi alii
ri.
IPERE *eleganter*
I, 585. *de Camilla.*
i haud *correpta*
Militia tali, co-
lacessere Teucros.
nit vocab, corripe
. *improuisum fa-*
it damnum, prae-
am caedem hoc
et vim fati quae
t eam illigatam
huic militiae.
IA Phoebi. i. e.
em Apollinis Aen.
. Neque te Phoe-
ina fefellit.
VS, Georg. 1, 328.
corusca fulmina
r dextra. Corusca
Seneca et Hora-
tius rubente dextra. *Ac*
sic melius coniungitur
verbum, quam si co-
rusca fulmina *legeres*;
nam fulminis rubor
ipsam manum Iouis illu-
minabat conf Heynium.
bene autem molitur, *pa-*
rat.
CRATES Aen. 7, 632.
Tegmina tuta cauant ca-
pitum, flectuntque sali-
gnas Vmbonum *crates.*
Tegmina tuta *ab effectu,*
vt saepius, quae tutos
praestant; *de galeis be-*
ne cauare. Flectunt cra-
tes &c *est, ex salice si-*
bi scuta compingunt,
quam arborem flectunt
ad formandos vmbones.
Scuta e cratibus notissima
sunt. Heins *pro* tuta *le-*
git suta; *pessime.*
CREBRESCERE, *suauissi-*
me Aen. 3, 530. *Crebres-*
cunt optatae aurae por-
tusque patescit Iam pro-
pior. *Eleganter etiam*
patescit *vide* patescere.
CREPITARE, *eleg. de so-*
nitu pulsantium se inui-
cem caestibus et ictibus.
Aen. 5, 436. duro *cre-*
pitant sub vulnere malae.
knirschen *Vnde meta-*
phora ducta, docet com-

paratio illa paulo abhinc Aen. 5, 458. quam multa grandine nimbi culminibus *crepitant.* sic densis (*multis*) ictibus heros Creber vtraque manu pulsat versatque Dareta. * *Eleg. de vento placido, lene murmur efficiente* Aen. 3, 70. lenis *crepitans* vocat Auster in altum; *non legend.* lene crepitans. *Saepius ita duo epitheta, inprimis, si vnum est participium, coniunguntur.*

CREPIDO Aen. 10, 653. Torte ratis celsi coniuncta *crepidine* saxi Expositis stabat scalis. Coniuncta crepidine, *pro* crepidini. *Est vero* crepido celsi saxi, *vel abrupti saxi altitudo, vel* λιθος s. ἐυνη, *lapis, e quo est nauis alligata, vide* Gesner. ad Orph. Argon. 490.

CRIMEN: *insolenter quod Troiani in Italia consederunt commune* Crimen, i. e. *omnium Latinorum, vocatur.* Aen. 12, 16. Et solus ferro *crimen* commune refellam. *Malim ego vero* crimen *h. l. de* Aenea *ipso intelligere, qui ideo*

crimen *dicitur* *scelera agitat,* *sponsam Turno,* *Italis &c. con* *stantiua plura* *vsurpari, in o* *nibus, vt,* pessimum *apu* tium, scelus,

CRINITVS, *epit* *linis* Aen. 9, 63 ria tum forte *nitus* Apollo Ausonias acies videbat. Cerd *dere putat ho* *graeco:* ἀκε h. e. *intonsus.* *ton vero illud* *ex* Ennio *dux* Alcmaeone, *crinitus* Apollo

CRISPARE *pro* *noue* Aen. 1, 3 manu lato *cris* lia ferro. *repe* *versus.* Aen. Bina manu lat hastilia ferro. *haec vox et a*

CRISTATVS, *ep* *chillis, secund* *merum, qui* *Achillis cristis* *quiddam fuisse* 380. περι δε λειαν ἀνειρας

, βριαρην, ηδ
ως απελαμπ'εν,
ης τρυφαλεια.
, 472. insilabat cur-
latus Achilles.
3, *durus*, *de coe-*
n. 5, 69. *Cruda*
ugnam committere
* *crudelis*, *siue*
cruentus. Aen.
82. *crudum* per
exigat ensem. *vi-*
v. in I. Parte Cla-

, *obsoleta vox*.
, I. Dic mihi, Da-
, *cuium* pecus.
N Aen. 2, 290.
habet muros: ruit
a *culmine* Troia.
ad h. l. Burmannus
Homeri notauerat
N. 773. Ὤλετο
κατ' ἄκρης Ἴλιος
νη. *quem imita-*
ertissime Virgilius
ed inde legendum
, *vt iam video*
anno in mentem
e, *videtur* alta
lto, *vt respondeat*
ἀπεινῃ *et* a culmi-
et κατ' ἄκρης. *ab-*
nter alioquin di-
alto a culmine. *ac-*
similis ille locus
2, 603. Diuum in

clementia diuum Has euertit opes, sternitque a *culmine* Troian. * Aen. 4, 671. Flammaeque furentes *culmina* perque hominum perque Deorum. *domos et templa.*

CVLPA, *de vitio, morbo, non infrequens.* Georg. 3, 468. Continuo *culpam* ferro compesce, priusquam Dira per incautum serpant contagia vulgus. i. e. *caede pecudem, ne malum diuulgetur. Talia monenda sunt, ne nugis Seruii aut Cerdae forte immoreris.*

CVM *comitatem habet*, Georg. 1, 389. Cornix plena pluuiam vocat improba voce Et sola in sicca *secum* spatiatur arena, *se ipso quasi comite contenta* Georg. 4, 465. Te dulcis coniux, te solo in littore *secum*, te veniente die, te decedente canebat. * Ecl. 2, 12. At *mecum* raucis — resonant arbusta cicadis. i. e. *me etiam cantante, vt optime* Burmannus coll. Georg. 1, 41. Georg. 2, 8. *Dirimi volebat* Hein-

 sius.

fius. Nemefian. Ecl. 4. *expreſſit locum. ſolus* cano, me fonat omnis filua, nec aeſtiuis cantu concedo cicadis. * *ambiguus locus* Georg. 2, 424. Ipfa fatis tellus quum dente recluditur vnco Sufficit humorem et grauidas cum vomere fruges. *Alii* cum *retrahunt ad* recluditur. cum recluditur, *dure! Seruius redundare* cum *putat, vt in illo apud Ennium* Effundit voces proprio *cum* pectore fancto. *Alii* cum vomere *explicant* adhibito vomere, *tale apud Plinium* Ep. lib. 2. Ep. 19. quae fcripfimus *cum* labore, *cum* labore etiam audiri putamus. Vrbanus, *quem* Seruius *citat, explicat* grauidas cum vomere, *ſtatim poſt arationem. Equidem puto,* dente recluditur vnco *non diuerſum eſſe ab eo, quod exprimit* vomere; Heynius *aliter ſentit.* Vomere *igitur arationem innuit, cum ſubigitur terra, vt inſerantur oliuae,* cum eo, *nulla accedente alia cura aut*

opera illas dat g *fruges, vt oliu* *gibus iam ab* *Comparat* Oliuetu vineto, *cuius c* *finita.* cf. 397. fi CVMAEVS Ecl. 4, tima *Cumaei* ve carminis aetas. *qui de carmine* *deo, nam ille C* *riundus, patre* Di *dicta ſumant,* *quos de vetuſ* *nonnulli, ſed et* *tiores aliqui. A* *gnat, ne ſingula* *mus, omne c* *poëtae, in hac* *expoſitum. De* *vero Sibylla ret* *telligetur, qu* *quatuor ſaecula* γενεσιαν *futur* *niſſe fertur, cu* *men aliquod tun* *fuiſſe probat* H *vnde talia vatici* *ſim vulgata arri* *tuiſſet Virgilius.* *itaque laeta augu* *more poëtarum* *ſolito exornat i* *imaginibus, a t* *frugibus, a gr* *ipſo etiam Heſio* *tis. In hoc enim*

itium sonum atque m huius eclogae, alias paullo maiora , quam quae ferat itium ingenium, antum possit, feli- errae mutationem u pastoris expri- talemque vitam t. Legenda tibi quae accommoda- nostrum locum de ne buccolico in vni- m, et de Virgilia- logis proprie, mo- , hoc est optime ait Heynius, *in ientatione, eclogis in nupera editione praemissa: de no- ecloga accuratius t* pag. 201. *Lae- taque rerum immu- iem futuram canit, esset,* vltima *Cu-* carminis aetas. h. e. *indicata a Sibylla aesenti temporum e vltima erat futu- t integrum ordi- restitueret ita ta- vt nunc inuerso e a ferrea aetate m fere transacta rocia et Saturnia a rediretur.* vid. 8. 13. 16. 38. seqq.

tunc reditura quoque virgo S. Iustitia, Hesiod. opera 195. sq. Senec. Octauia Act. 2, 21. 46. sqq. *De ipsa vero huius eclogae interpretatione, quod maxime tempus his imaginibus adumbrauerit poëta, et cuius quasi sit carmen Genethliacum putandum, scire eorum hic nihil interfuturum esse arbitror quibus scribimus, nec capit disputationem de ea re instituendam hic libellus; et nimis multae sunt interpretationes quarum quasdam valde esse temerarias credent, si cognouerint plures, inter quos nobis Cerda tantum nominandus, expressa hic vaticinia inuenisse de felici temporum statu post Christum hominem emersuro. Sed data est in vaticiniis explicandis mira licentia. Innuemus modo, quod verisimillimum sit, et ad quae respexerit solum Virgilius, temporis momenta, vt ea, quantum probabiliter potuit, exposuit* Hey-

nius *in argumento huius eclogae. Referenda ea ad illa tempora, quibus post miserrimos ciuici belli tumultus pace Brundisii inita inter Antonium et Octauium, non sine Pollionis cura huic quoque rei praestita* (Dio. 47, 28.) *hi illi principes data quasi in restauratae beneuolentiae pignus Antonio Octauia, Octauii sorore, firmare iam securitatem toto terrarum orbi videbantur. Hanc rem, vt caneret poëta, sed* ἀλληγορικῶς, *quod quidem tutius esset, commodum ipsi argumentum praebuisse videbatur ipsa Octauia, pacis quasi restauratrix, quae cum grauida e priore marito, Antonio nupsisset, spem dabat, fore, vt natus ex illa puer sub principis vtriusque auspiciis, regnum antea diuisum cum summa felicitate regnaret Sed iam oriuntur in illa historia difficultates quaedam vix expediendae, in quibus a nonnullis quoque versus* 10. tuus iam regnat

Apollo, *habendu*
Seruii ratio seq
qui eo vltimum s
indicari putat, q
cundum Sibyllan
erit regnaturus.
tare vero licet,
agere pro more,
rem semel apte ar
ita illustrare, vt
magis et verisim
ni, quam ordini
tribuat. Carme
eusum Consule
probauit Heynius
ta Virgilii Ann
714. *in huius P*
laudem itaque V
haec canebat, s
in eius consulatu
11. *eiusque opera*
licitas successura
tur. Longius s
cendum de arg
eclogae quartae,
hic non deesse de
tibus, in carmin
tissimo volebamu
CVMVLATVS: ve
mulata, *magna.*
435 Quam mi
dederis *Cumulata*
tanta series int
tionum, vt, si
rare velim, ne v
dem plagula si
Alii cumulatam

eferunt, *vt lega-*
Quam mihi cum
;, cumulata mor-
inquam. *Sed qui*
sensus inde efflo-
Alii aliam in me-
roferunt, *et qui-*
tam artificiosam,
ix intelligatur.
uterpretatio niti-
quod saepius be-
cumulare *dicatur*,
st nil nisi cumu-
ιasi beneficiorum
quo constituere.
m itaque hic ad
a vocem cumula-
lemus spectare,
npedit, *quo mi-*
nulatus *per* ma-
eplicemus?
RI, *de eo quod*
s est et graui-
eorg. 2, 236. gle-
ctantes crassaque
specta. *Elegan-*
x enim illae ce-
meri. Sic Aen.
auidusque refrin-
ctantem. * *ele-*
Aen. 8, 388. Di-
'enus) et niueis
ue hinc Diua la-
unctantem am-
molli mouet.
e ἦθος *expri-*
unctatur, *dubi-*
tat, *tergiuersatur mari-*
tus asper Vulcanus, *at*
Venus aurea, *vxor* am-
plectitur eum — et ni-
ueis lacertis — fouet —
molli, *amabili* ample-
xu. — *Quid inde aliud*
sequi poterat nisi: Ille
repente accepit solitam
flammam: notusque (*be-*
ne notus!) medullas in-
trauit calor et labefacta
per ossa cucurrit. * *di-*
gredi, *permeare* Aen.
10, 717. Ille autem im-
pauidus partes *cunctatur*
in omnes, Dentibus in-
frendens, et tergo (*scu-*
to) decutit hastas.

CVRA, *dolor*, *morbus.* Georg. 3, 539. Nec gregibus nocturnus obambulat (*lupus*) acrior illum Cura domat. * *amor.* Aen. 4, 1. At regina graui iam dudum saucia *cura.* *Atque saepius in hoc libro hanc vim huius vocis reperimus vt* L. 5, 488. et 331. *et aliis locis.* * *consilium*, *Proiect.* Aen. 4, 341. et sponte mea componere *curas.*

CVRRVS Iunonis Aen. 1, 21. Hic illius (*Iunonis*) arma (*hasta*) Hic *currus*

fuit

fuit. *respicit currum Iunonis descriptum apud* Homer. Iliad. E vers. — *quo vtitur saepius apud hunc poëtam.* conf. Valer. Flacc. 5. 184. *et* Statii Theb. 13, 298. *Ibi in vrbe Carthaginensi dicit poëta fuisse currum Iunonis, h. e. ibi habitasse; sed viderint doctiores an bona h. l. sit inuentio, currum Iunonis in vrbe Carthaginensi collocare. Mihi, non diffiteor, non satis placet. Quid enim sibi vult currus in illa vrbe? Quod si ibi Iuno habitat, non currus ibi tamen, sed in Olympo potius esse debet; sed relinquo dubitationem viris, quos dixi, doctioribus, praesertim* Heynio. * *equi, qui sub curribus sunt.* Aen. 12, 287. infrenant alii *currus,* aut corpora Saltu subiiciunt in equos. cf. ad h. l. Georg. 1, 514. Fertur equis auriga, neque audit *currus* habenas.

CVRVVS, *cauus, de opere fornicato ducta locutio* Georg. 2, 216. *Curuae* latebrae. *plura dicenda sunt de il*... *sed conf.* Scaber.

CVSTOS Georg. ... *Custos* furum a... uium Priapeus. i... custodit et defen... tos ab iis.

CYLLENIVS ignis ... 1, 337. *stella M*... *hic enim Cylleniu*... *natus in illo m*... Cyllenia proles ... 260.

CYMBIVM, *poculo*... *nus, cymbae simi*... *longum, forma* ... *stum.* Aen. 3, 66 ... rimus tepido spi... *cymbia* lacte. *de* ... *tali re. Bene* In... *quod proprium v*... *vnde* inferiae *dict*... tepidum et spum... lac nouum recens... pressum, *cuius i*... *riis etiam solemn*... *Occurrit hoc p*... *idem apud Virgil*... 5, 267. Cymbia... gento perfecta, ... aspera signis. *Si*... *de iis poculis q*... cf. Maccob. Saturn. ... *qui ista* cymbia ... *illustrat.*

D.

D.

LVS, *epithet. Cir-* ingeniosam *expli-* *interprett.* daeda- Aen. 7, 282. patri *Daedala* Circe Sup- de matre nothos creauit.

ARE votis; *cum* iter *saepius dica-* e eo, *qui preces au-* et *ad vota, quae* iebant *precantes,* ida *eos obligat.* re Ecl. 5, 80. Vt o, Cererique, tibi ta quotannis Agri- facient; *damnabis* oque votis, *pro* *Daphni, diuinus* *dabitur, tuque* nimum *curaueris.* am Aen. 12, 727. *damnet* labor et ergat pondere le- *ntelligo, quem vo-* ret *labor proelian-* rta *scilicet victo-* nam *ob incolumi-* *votis exsoluitur.* *terpretantur; quem* *suus liberet, amor* *t. Sunt qui voc. la-* *militia intelligant;* *nale. sensus tum*

esset: quem militia vo- *tis damnat; dat vota.*

DARE, *de eo, qui edisse-* *rit, docet.* Eclog. 1, 19. Iste Deus, qui sit, *da,* Tityre, nobis. *Inde est* *etiam pro* inuenire. Ge- org. 3, 115. Freta Pele- thronii Lapithae, gyros- que *dedere* Impositi dor- so. *docuere* equos in gy- rum flectere, gubernare frenis. * dare se, *conce-* *dere, ad voluntatem al-* *terius se inclinare.* Ge- org. 1, 287. Multa adeo gelida melius se no- cte *dedere, dare solent,* i. e. *optime persici pos-* *sunt; loquitur de rebus,* *quo quaeque tempore o-* *ptime succedunt.* * dare quietem, *sibi* Aen. 8, 30. Procubuit, seramque *dedit* per membra quie- tem, *indulsit defatiga-* *tus somno.* * dare vasta loca, *pro* vastare, *noue.* Aen. 9, 323. Haec ego *vasta dabo,* et lato te li- mite ducam. *Recte* Cer- da *hanc vocem insignem* *ad omnem solitudinem* *indicandam iudicat;* *idemque et toto hoc lo-* *co inuenit imitationem* *Homericam, quibus re-*

fertus est Virgilius. lato te limite ducam, *est limitem, i. e. viam, faciam tibi latam ferro meo caedente. vox* limes γεφυρη *graec. respondet.* * *facere* Aen. 12, 453. Horrescunt corda agricolis: *dabit* ille ruinas arboribus, Terent. Eun. 4. 3. 2. Quas turbas *dedit.* et ipse Lib. 2, 482. Et ingentem lato *dedit* ore fenestram. * *concedere* Aen. 4, 140. Sed non ante *datur* telluris operta subire. * dare se super quem; *de eo qui se post aliquem interficit.* Aen. 4, 606. natumque patremque Cum genere exstinxum memet *super dedissem.* * dare se, *suppetere.* Aen. 4, 627. Nunc olim quocunque *dabunt se* tempore vires.

DE Aen. 2, 662. aderit multo Priamo *de* sanguine Pyrrhus. *reuersus e sanguine aderit hic.*

DEBERE Ecl. 8. 93. *Debent* haec pignora Daphnim, *Eleganter! Habebat vestes Daphnidis illas, dum sub limine condit, eam per magicam artem, vult illuc adtrahere vel inuitam. sic tulit communis opinio.*

DECEDERE: *singularis eius vocis vis est.* Georg. 1, 222. *Si lectio recte se habet, in qua tamen vix variant codices. Ibi pro* oriri *esse positam res ipsa postulat. Locus vero hic:* Ante tibi Eoae Atlantides abscondantur Gnosiaque ardentis *decedat* stella coronae Debita quam sulcis committas semina. *Occasus Vergiliarum fit Mense Nouembri secundum* Columellam. 2, 8. *tunc fit tritici satio, at tunc coronae sidus non occidit, quod* decedere *diceres, sed potius exoritur,* Colum. 11, 2, 73. III. Non. Octobres Corona incipit exoriri, *vide plura loca apud* Heynium. *Quo facto lectionem nonnulli emendare voluerunt, vt* discedat, descendat, succedat *legerent; potuissent et* procedat; *sed omnia sine auctoritate. Attamen* decedere *frequenter de occasu; vide ipsum* Vir-

Virgilium Georg. 4, 466. Te veniente die, te *decidente* canebat. *Hanc itaque difficultatem dirimere iam* Seruius *ita voluit, vt de heliaco ortu sideris intelligeret, quo radiis solis offusa tandem se emergit stella, vt videri possit; ita explicant post eum omnes. Sed dura est locutio, vt fatetur* Heynius *quoque, ex eo forte aliquantum molliendа, quod et absolute* desedere *dicitur pro* decedere de via, *cum quasi ardens coronae stella fugit solem, quo fit, vt hominibus ea quasi exsurgat. Attulit iam* Heynius *commodum locum* Columellae Lib. 10, 52. Expectetur hiems, dum Bacchi Gnosius ardor Aequore caeruleo celeretur (celetur *vulgo*) vertice mundi solis et aduersos metuant Atlantides ortus. *Simile dicit noster* v. 218. auerso cedens canis occidit astro. *Ceterum vnde sidus illud* Coronae *nomen accepit, notum e fabulis, vid.* Seruium; *inde et* Gnosia i. e. *Cretensis, nam Ariadnes, cuius corona fuit Minois, regis Cretae filia.* Stellam *vero vocat poëta totum sidus, ab vna eius stella, quae inter caeteras est luculentissima.* * Ecl. 8, 88. ferae *decedere* nocti, *quasi eam fugere, domum repetendo.* id. Georg. 3, 467. Georg. 4, 23. Vicina inuitet *decedere* ripa calori. *h. e. sub vmbram.*

DECEPTVS, *superflue.* Aen. 4, 16. Postquam primus amor *deceptam* morte fefellit. *Interpretatio* Scaligeri *non est absona „postquam spe perpetui amoris interfecto marito frustrata sum.*

DECVS Ecl. 4, 12. decus aeui, *h. e. aeuum caeteris omnibus praestantius.* * Decus dedit, *i. e. ad ornamentum, vt* Aen. 11. 657. quas ipsa *decus* sibi dia Camilla Delegit. cf. Aen. 12, 83. Pilumno quos ipsa *decus* dedit Orithyia.

DECVTERE, *eleg. propellere* Aen. 10, 718. Dentibus infrendens, et tergo *decutit* hastas.

DEDVCERE; *qui primi extra Graeciam in aliqua arte inclarescunt laude poëtae, apte illi Musas in suam patriam* deducere *dicuntur. Inde* Georg. 3, 10. Primus ego in patriam mecum (*in* Mantuam) modo vita supersit Aonio (*Helicone*) rediens *deducam* vertice Musas. Rediens *poëtica copia additum Alii ad id referunt, quod poëta Neapoli scripsisse Georgica in fine librorum (incerto auctore) dicitur.* Burmannus *ad victoriam respici monet.*

DEDVCTVM, *tenue, exile: significatione translata a lana in filum* deducta. cf. Quintil. Lib. 8. cap. 2. Ecl. 6, 5. pascere oportet oues, *deductum* dicere carmen. Ecl. 1. *dicit*: siluestrem tenui Musam meditari auena.

DEFENDERE Ecl. 7, 47. solstitium pecori *defendite* i. e. *a pecore.* cf. P. 1. Indicis in hac voce. Ecl. 7, 6. Huc mihi, dum teneras *defendo* a frigore myrthos, Vir gregis ipse caper deerrauerat. *Difficultatem impegit interpretibus, quod dicatur Meliboeus myrthos* defendisse a frigore, *cum tota res, quae narratur, gesta sit tempore aestiuo. Mutarunt alii. Optime Heynius, qui ad Vernum tempus refert eclogam, vbi nocte adhuc premi poterant myrthus, et arbores frigoris impatientes. Neque tanti habenda est illa difficultas, si modo cogitemus; occasionem tantum describi, qui factum sit, vt Meliboeus veniret ad pastores illos. scilicet aliquam sibi operam sumserat, non diligentem adeo, vt stramine aut sarmentis contegeret myrthos, sed quomodocunque tueri eas a vento grauiori moliretur, aut aquam ad radices collectam deducent; huic rei cum esset intentus, ecce caper gregem seduxerat.*

DEFLERE Aen. 11, 59. Haec vbi *defleuit* (i. *cum lacrymis prolocutus est*) tolli miserabile corpus Imperat.

DEFOSSA: *Specus* Georg. 3, 376. *alte fossa, in enim*

enim proprie est deso-dere.

DEGENER, *exsortes hominum* Aen. 4, 14. *Degeneres* animos timor arguit. *vid.* Arguere.

DEGVSTARE h. l. *leuiter tangere, translate et eleg.* Aen. 12, 376. rumpitque infixa bilicem loricam, et summum *degustat* vulnere corpus. *Stringit corpus propter exiguitatem sanguinis, vnde contra de alto vulnere ait* 11, 804. Virgineumque alte *bibit* acta cruorem.

DEHISCERE Aen. 6, 52. Neque enim ante *dehiscent* attonitae magna ora domus i. e. *Non prius magna vox Deorum in templo voce illa concusso fata enuntiabunt.* * alicui, Aen. 4, 24. Sed mihi vel tellus optem prius ima *dehiscat. Quomodo Seruius hic id callidi, quasi malit tum marito veteri morte coniungi, inuenerit, comprehendere nequeo. Est quidem callida exsecratio, sed illa calliditas sub his non latet.*

DEIICERE coniuge, *noue* Aen. 3, 317. quis te casus *Deiectam* coniuge tanto (*priuatam electione*) Excipit? aut quae digna satis fortuna recusat. *Bene* excipit, *cum praecesserit* deiicere. * leto Aen. 10, 319. Immanemque Gyan sternentes agmina claua *Deiecit* leto. *hic phrasis plena, aliis locis modo* deiicere *simpliciter est detrudere ad mortem, occidere*, vt Aen. 11, 833. *Deiecta* crudescit pugna Camilla. *Et ita* deiicere *saepius. Forte etiam illo loco* Aen. 11, *ad rem respicitur: equo vecta Camilla subito prolapsa erat.* conf. vers 828. seq.

DEMITTERE mentes, *de desperantibus; sicut e contra sperantes aliquid* erigunt mentes Aen. 12, 609. *Demittunt* mentes, it scissa veste Latinus. * Georg. 2, 231. altoque iubebis In solido puteum *demitti.* In solido *est in solo continenti.* Puteus *scrobis.* Demitti *eleganter; demta enim gradatim terra, fundus se quasi subducit.*

DEMORARI Aen. 3, 481. Quid vltra Prouehor et fundo surgentes *demoror* austros? *audacter dicit pro, vos demoror, ne ventis vtamini secundis.* * Aen. 10, 30. Et tua progenies mortalia *demoror* arma. *Sustineo; dea mortalium armis intersum.* * Aen. 11, 175. infelix Teucros quid *demoror* armis? *ab armis, quo minus necem filii mei vindicent.* cf. sqq.

DENS Saturni, *bene pro* falce. Georg. 2, 406. Rusticus et curuo Saturni *dente* relictam Persequitur vitem attondens. * ib. 423. tellus *dente* recluditur vnco, *ligone, sarculo. Hinc* Bidens, *quod vide.*

DENSARE *elegant.* Aen. 11, 650. lenta manu spargens hastilia *densat. dense, sparse iacit; tam multa hastilia iacit, vt densa proueniant in hostem. Sunt qui legant,* densent, *pro* densant. *nec* male! *est enim non infrequens vox* densere *pro* densare *et codd. addicunt.* * Georg. 1, 419. Verum vbi tempestas, et coeli mobilis humor Mutauere vias et Iupiter humidus austris *densat. vide sub* via.

DENSVS, *frequens* Georg. 4, 347. Aque (*sic legunt optimi, vt* Ecl. 6, 63. *quoque*) chao *densos* diuum numerabat amores. A Chao, *h. e. ab eo inde tempore, cum Dii adhuc essent in Chao, de quo Hesiodus plura.* Georg. 1, 382. e pastu decedens agmine magno Coruorum increpuit *densis* exercitus alis, *densi volantes* Georg. 3, 196 densus Aquilo, *validus, grauis; eleganter vero addit* Incubuit. *Qualis Hyperboreis aquilo cum* densus *ab oris Incubuit, Scythiaeque hiemes, atque arida differt Nubila: tum segetes altae, campique natantes Lenibus horrescunt flabris.* Aen. 5, 459. Densis (*multis*) ictibus heros Creber vtraque manu pulsat, versatque Dareta. * vir, Aen 10, 361. Concurrunt: haeret pede pes *densus*que viro vir. *Comparatio cum ventis, versibus*

praecedd. ex Ho-
sumta, sicuti
s ille, quem posui-
versus. cf. Iliad.
15. ἀσπὶς δ᾽ἀσπίδ᾽
ε, κορυς κορυν,
x δ᾽ἀνὴρ. *Sed lon-*
sterior Homero Vir-
s. Nam hoc loco
rat densitas, quae
os versu indicatur
ibenda; sed vis et
ersus, qualis est
rum. Tum το
s non bene adest,
describitur toto
, neque erat di-
ponendum.
LE, *pars aratri*
g. 1, 172. *Huic a*
pedes temo proten-
s octo Binae aures
ci aptantur *dentalia*
. *Quod nulla cer-*
huius loci explica-
et quam ob cau-
diximus iam sub
Augere rem con-
ris nolumus. Sed
mus Heynium,
hic instar omnium
is. „Dentale, *in-*
est lignum, quod
rem recipit, cui
r includitur; sed
do aut duplici *dor-*
tari, aut potius
ipsum duplici dorso *esse possit, difficile dictu est;* dorsum quidem *pars dentalis auersa esse debet, cuius forte vtrumque eminet latus, cuiusmodi vomeres Seruius in Italia fere omnes esse ait. Nam* duplex *pro* lato *dictum cum aliis (E. gr.* Cerda, *qui huc locum* Georg. 3, 87. *adfert frustra) accipere nolim. possunt etiam* dentalia *per appositionem posita videri ad:* binae aures, *vt vtrumque eandem rem, asserculos illos modo dictos, (vid.* aures) *significet.*"

DEPASCI, Aen. 2, 215. miseros morsu *depascitur* artus. *Sic et* Georg. 3, 458. Atque artus *depascitur* arida febris.

DEPONERE, *in praemium proponere, collocare in sponsione.* Eclog. 3, 31. Ego hanc vitulam *depono:* tu dic mecum, quo pignore certes? v. 36. *simpliciter dicit* ponere καταθεῖναι ἄεθλον. * Aen. 12, 564. Nec *scuta* aut spicula densi *deponunt. Ex eo, quod non est factum, quid fieri*

fieri soleat, indicauit, vt supra 130.

DEPOSITVS i. e. *desperatus* Aen. 12, 395. Ille vt *depositi* proferret fata parentis. *Nam apud veteres consuetudo erat, vt desperati ante ianuas suas collocarentur, vel extremum spiritum reddeant terrae, vel vt possent a transeuntibus forte curari, qui aliquando simili laborauerant morbo.* Statius in Thebaid. Ferte *depositis* opem.

DEPREHENSVS, *de nautis simpliciter pro periclitanti.* Georg. 4, 421. *Depensis* olim statio tutissima nautis. cf. Hor. Od. 2, 16, 2.

DEPRENDERE, *elegantissime!* Aen. 10, 98. Ceu flamma prima cum *deprensa* fremunt siluis, et caeca volutant Murmura venturos nautis prodentia ventos. *Praeclara comparatio primorum se attollentium ventorum annuncianti·m tempestatem cum vario fremitu et adsensu Deorum in concilio agitato, vbi hic illa Vene lius et alia Iuno murmurat adpla Vox* deprensa *su di·itur;* Cerda ,: *gregie dictum,* ı *vt alio synonymo nes; dicuntur venti* deprendi *vbi quasi arboril retiti, et coarcti siluis fremunt s tenui gracili.*

DEPVLSVS Ecl. 3, 8 *pulsi* hoedi, *nim. cte, sic dicunt de foetus.* Ecl. 7, 15 *e se*: *Depulsos* a lact quae clauderet ho

DERIGERE, *rigere* 3, 259. At sociis gelidus formidine guis *deriguit. ita legend., non dir vt ostendit ad h. ı* mannus. *ita plura ponuntur verba;* Deproeliari *in* I. Clauis. *occurrit verbum sic vitiose ptum in edd. libr.* 308. Sic et Aen. 8: *Diriguit* visu in n calor ossa reliquit *nam plenus tali et li phrasi est* Vir

Miror in Thesauro Gesneri nihil de vera scriptione monitum esse, et dirigere adeo retentum.
* Aen. 7, 447. Iuueni oranti subitus tremor occupat artus: *Deriguere* oculi; *quod nos dicimus* erstarren.

DERIPERE, *bene, vt pingat rem.* Aen. 3, 267. litore funem *Deripere* excussosque iubet laxare rudentes. *In summa celeritate* anchoralia incidunt, *quo citius nauigare possint, rapiunt,* excussos funes (*sc. nuper tempestate* cf 196.) *Et ita intellig. etiam locus* Aen. 4, 593. Non arma expedient, totaque ex vrbe sequentur, *Diripient*que rates alii naualibus? *Quomodo naues, quae iam currunt, possunt in naualibus diripi?* Nemo *docuit. Sensus est: nonne mei ciues laxabunt, et soluent naues meas, quibus insequantur Aeneam? Ergo lege:* deripient *sc. a terra, ad quam alligatae sunt. Sic etiam legebat* Heinsius.

DESERTVS, *inhabitabilis, vnde nil auxilii sperandum* Aen. 4, 32. Hinc *deserta* siti regio lateque furentes Barcaei. *Illa regio est Xerolibya.*

DESIDERE *dicuntur naues mersae, aut depressae fluctibus.* Aen. 3, 565. Subducta ad Manes imos *desidimus* vnda. *Plura similia loca contulit ad h. l* Burmannus.

DESILIRE equo, *moris erat Romani, et significatio reuerentiae, vbi occurrebat alicui patrono aut magistratui.* Hinc Camilla Aen. 11, 500. *occurrens Turno,* portis ab equo regina sub ipsis *Desiluit.*

DESINERE Ecl. 8, 10. A te principium tibi *desinet. Solitus est in carminibus honos, qui datur fautori, cuius quasi numine adiuti carmen fingere se ostentabant. Imitatus noster* Theocritum Idyll. 17. init. Ἐκ Διὸς ἀρχώμεσθα, καὶ εἰς Δία λήγετε Μοῖσαι. cf. Horat. Epist. 1, 1.

DESVPER *singulariter* venire *desuper* vrbi *pro* opprimere vrbem. Aen. 2, 47.

2, 47. Aut haec in nostros fabricata est machina muros (cf. Veget. libr. 4. c. 19. *qui Maronem de equo Troiano loqui, vt de Machina oppugnatoria, scribit.*) Inspectura domos, venturaque *desuper* vrbi. *venit enimuero* desuper vrbi *machina, quae expugnat, diruit muros.*

DETEXERE, *multum texere et finire.* Ecl. 2, 72. Quin tu aliquid saltem potius, quorum indiget vsus, viminibus, mollique paras *detexere* iunco. *Est vero haec vox in iis, quae augmentatiuam vim habent. vid.* Delitigare, parte I. Indicis. *Postremus huius eclogae versus melius sic legitur:* Inuenies alium, si te hic fastidit, Alexin. *vid* Heynius.

DEVERTI, *deflectere, se deuertere.* Georg. 3, 293. Iuuat ire iugis qua nulla priorum Castaliam molli *diuertitur* orbita cliuo.

DEVEXVS olympus. *de inclinante quasi die, qui ab Olympo prodit* Aen. 8, 280. *Deuexo* inter- ea propior fit ves[...] lympo.

DEVINCERE, bell[...] cta. 1. *finita, su[...]* Aen. 10, 370 per fortia facta per d[...] uandri nomen, *d[...]* que bella.

DICARE Aen. 1, 77 nubio iungam stab[...] priamque *dicabo.* *explicat Muretus ne vero* stabili co[...] iungere; *de vxo[...] tima; et ingeniose [...]num promittit Iu[...]lo, quia* Dea p[...] *est; quare et pr[...]* Nympham *dabit vt Venus Parid[...]nam, ad quodda[...]pus, et connubi[...]li pinget. Habe[...] verba* ἦθος.

DICTAMNVM, *H[...] quae licet vbique [...]tur, melior ta[...] Creta est. Haec vulneri, in quo [...] est, extrahit fer[...] tantum, vt a[...] apud Cretam, cu[...]rint vulnerata, a[...] herbam currant depasta, tela cor[...] cantur excutere* [...] 412. *Dictamnu[...]*

Cretaea carpit ab

S Georg. 3, 6. Cui
dictus Hylas puer.
erties dicere *pro* ca-
vid. e. gr. Ecl. 3,
;9. 532. tu calamos
e leues; ego *dice-*
rfus.
E Aen. 8, 132. Co-
iqne patres, tua ter-
idita fama, *diuul-*
, *quasi distributa;*
!

.en. 11, 425. Mul-
's (*i. e. tempus vt*
us) variique labor
bilis aeui Rettulit
elius: multos alter-
euisens Lusit et in
, rursus fortuna Lo-
. *in* melius referre
e dict. putat Cerda.
LE; *in diuersum*
n ferre, quasi dis-
e; ita Georg. 4,
Ille etiam feras in
m *distulit* vlmos.
cat Philargyrius.
ILIS, Georg. 2,
difficiles terrae,
non sunt liberales
et munificae, sed
e; steriles. Ele-
r ab hominibus
fis ducta locutio;
tatim subiungit:

maligni colles, *eadem vi. Alias* frugiferas *vocat faciles, liberales.* E. gr. Georg. 2, 223. facilem pecori et patientem vomeris vnci. *h. e. qua pasci grex, quaeque arari potest.*

DIGERERE Aen. 3, 446. Quaecunque in foliis descripsit carmina virgo *Digerit* in numerum, atque antro seclusa relinquit. *vid.* Numerus.

DIGNOR; *passiue.* Aen. 3, 475. coniugio, Anchisa, Veneris *dignate* superbo; *de quo vere gloriari possis. vide* Superbus.

DILVVIVM Aen. 12, 205. Non si tellurem effundat in vndas *Diluuio* miscens. bene miscere de *aquae superfusione vniuersa.*

DIMENSVS, dimensi Rutulique viri. *sunt inter se per certa spatia diuisi, quo quisque loco pugnaret.* Aen. 12, 117. *Dimensi* Rutulique viri Teucrique parabant.

DIRIGERE, *sed male scriptum; cum debeat legi* derigere Aen. 3, 260. *vide* Derigere.

DIRIMERE bellum, *h. e. finire, componere; vt saepius*

saepius apud Liuium Aen. 12, 79. Et Rutulum Nostro *dirimamus* sanguine bellum.

DIRIPERE Aen. 9, 75. facibus pubes adiungitur atris (*vide* Ater) *Diripuere* focos; piceum fert fumida lumen Taeda. *Quaerit* Seruius, *vnde foci hoc loco?* Catroeus *capit de communibus focis, vbi ignes erant, et vnde torres rapuerunt. quicum facio.* Burm. *credit poëtam focos agrestium in locis circa castra habitantium intelligere.* * *deiicere, deturbare.* Aen. 12, 383. *Diripuere* aras: it toto turbida coelo &c.

DISCEDERE Georg. 3, 24. Vel scena vt versis *discedat* frontibus. *vide locum explicatum sub* Frons. * Aen. 9, 20. vnde haec tam clara repente tempestas? medium video *discedere* coelum, Palantesque polo stellas. *diuisae sunt nubes scilicet. vide* Cic. de Diuin. 1, 43, 44. et 2, 28. *vbi est phoenomenon Locus Virgil. ex Homero desumt. qui* Iliad. X. Vers. 554. οὐρανόθεν ὑπεῤῥάγη ἄσπετ θήρ. *bene vero specie apparente* tes stellae *de fulg et quasi volantibu tillis.* conf Call Hymn. in Delum 176.

DISCRIMEN peri *dici notum est,* *ue tamen dixit lius,* discrimina Aen. 1, 208. Per casus per tot *disc* rerum Tendimus tium. * Aen. 10 Tros Rutulusue nullo *discrimine* * *soni diuersi ex sis chordis* Aen. 6 Obloquitur nume ptem *discrimina*

DISCRIMINARE, *ter de luce in vi* 11, 144 Lucet via ordine flammaru late *discriminat*

DISPERDERE Ecl. stridenti miserum *disperdere* carmen *et inuidiose, pro* miserabiliter. *Nostr* brechen.

DISPONERE Aen. Haud secus ac i ciunt (i. *arma cap*

verf. 234.) tecto-
per herbam *Dispo-*
enses *(tegunt pa-*
pugnae herbis) et
latentia condunt
unt gramine, vt
t,)

ERE Aen. 11, 381.
distinet hostem Ag-
urorum, nec in-
t sanguine fossae.
gunt Detinet; *sed*
ir mihi h. l. ro
re *cum efficacia*
ositum, vt apud
rum: ὡς ἄρα τὰς
γον ἐπαλξεις.

VS *pro* dispersus.
, 74. Aut age *di-*
et disiice corpora
. *disperge eos per*
a.

RE, *per breuilo-*
iam Aen. 8, 20.
: animum nunc huc
n, nunc *diuidit*
diuidit se quasi,
elerius modo hoc
illud contempla-
pensitat. Pergit
: in partesque ra-
rias perque omnia
. *Quae sequitur*
ratio adeo venusta,
a, et noua, vt
nnibus aliis in Vir-
gilii operibus palmam
praeripiat.

DIVORTIVM Aen. 9, 379. Obiiciunt equites sese ad *diuortia* nota Hinc atque hinc, omnemque abitum custode coronant. *eleg.* coronant *sunt qui legant* aditum *pro* abitum. *sine vlla, vt quiuis videt, ratione*: *diuortia sunt viae in diuersa tendentes, diuerticula viae militaris*; *et diuerticula sunt semitae transuersae a latere viae militaris.*

DOLERE aliquid, *pro offendi aliqua re, irasci ob aliquam rem.* Aen. 1, 13. quidue *dolens* regina Deum.

DOLVS tecti, *de via erronea.* Aen. 6, 29. ipse *dolos* tecti ambagesque resoluit.

DOMARE, *ad graec. frequentiss.* δομάζειν Aen. 2, 198. Quos neque Tydides, nec Larissaeus Achilles Non anni *domuere (vicere)* decem, non mille carinae. * terram, *de cultura.* Aen. 9, 608. patiens operum, paruoque adsueta iuuentus Aut rastris terram *domat*, aut quatit oppida bello. *vi-*

 de

de Burm. ad Petron. c. 99. ante domandum Georg. 3, 206 i. e. *antea quam domentur, de equis.*

DOMINVS, *princeps, cui alii subiecti sunt.* Aen. 4, 214. *dominum* Aeneam in regna recepit. *Burm. videtur de* marito *explicare, sed illa interpretatio, cui* v. 103, *fauet, vt de illo qui regat alios, accipiatur, probanda videtur. accedit similis locus* Aen. 11, 805. *vbi* domina *regina est.*

DOMITARE Aen. 7, 163. Exercentur equis, *domitantque* in puluere currus, i. *equo, sub curribus. vide* Cerdam *ad h. l.*

DOMITOR equûm, *ad graec.* ἱππόδαμος, *bellicosus.* Aen. 7, 691. Messapus equûm *domitor*, Neptunia proles. *repetitur idem versus* Aen. 9, 523.

DOMVS i. e. *genus, familia.* Aen. 12, 59. Te penes: in te omnis *domus* inclinata recumbit; *cum efficacia sermonis dict.*

DONARIA, *pro lo nariorum seu t* Georg. 3, 533. Vi paribus d. ctos a *donaria* currus. Heynius, *relicto ad id refert, qua erat niueis bubus pompa, praesertii ducendae. Hinc* res *Virgilius dici forma et colore.*

DORIS, *Nympharu ter, pro mari* Ec sic tibi, cum fluct terlabere Sicanos amara suam non i sceat vndam. *N fabula de Arethus pha ab Alpheo et mutata in font de Elide per su neos meatus subt re in Siciliam em*

DORSVM, *frequer montibus, de con cumine aut iugo de siluis in mont tis, eorumque po lo. Ita* Georg. Ne mihi dum sub dio carpere Neu *dorso* nem beat iacuisse per * maris, *dicitur, aut quaeuis em* Aen. 1, 114.

ıne mari summo;
opulis. perperam h.
ıterpretes referunt
'omeric. phras. vo-
ϑαλασσης, namque
ocutio apud Home-
modò ipsam super-
s maris, non seq.
notat.

ΓARE, cunctari
9, 12. Quid dubi-
nunc tempus e-
, nunc poscere cur-

ΣE sorte, sacerdo-
, pontificem, con-
n &c. solemnis lo-
), quotiescunque
creabantur homi.
ıd munera obeunda.
2, 201. Laocoon
tus Neptuno sorte
dos. conf. Hygin. c.
* eleg. de flexili
ento, quod extendi-
Aen. 6, 126. viuos
ent de marmore vul.
Sic et Aen. 7, 634.
s ocreas lento ducunt
ento. lento, i. molli,
enti, quod facile du-
otest.
'OR, dominus na-
, ναυκληρος, non
ıernator. Aen. 5, 133.
o Ductores longe ef-

fulgent ostroque decori. Sic et Aen. 5, 749.

DVLCEDO, laetitia, gaudium. Georg. 1, 412. Corui saepe cubilibus altis Nescio qua praeter solitum, dulcedine laeto Inter se foliis strepitant: iuuat imbribus actis Progeniem paruam dulcesque reuisere nidos. Sic Georg. 4, 55. Nescio qua dulcedine laeti Progeniem nidosque fouent (apes). Quaerit in sequentibus, quaenam sit huius rei ratio, vt illi corui serenitatem coeli praesagire possint certis quibusdam signis datis. Reiicit eorum philosophiam, qui hoc ingenii cuidam virtuti tribuerent, quae data iis diuinitus sit, vt maiorem hac in re haberent prudentiam, quam quae concessa, seu data fato caeteris rebus esset. Tunc exponit physicas causas eius rei. Illam vero doctrinam amplectebantur Pythagoraei, Platonici, et Stoici, vide eorum placita a Virgilio de hac re expressa Georg. 4, 219. 220.

DVLCIS, Dulcia ſtagna. Georg 1, 384. pelagi volucres et quae Aſia circum *Dulcibus* in ſtagnis rimantur prata Cayſtri. *Locum varie interpretantur. Aliam explicationem poſt Burmannum dedit Heynius. Cayſter eſt fluuius in Aſia, terra ita vocata, ſiue potius anguſto tractu Lydiae, eoque paluſtri non longe a Tmolo. Hanc terram Cayſter egreſſus ripas inundat ſaepius, ita fere, non vt ſtagna relinquat, quieſcentia; ſed ſuos quaſi fluuios per illum agrum ducat. His itaque paludibus cum non ſtagnat aqua*, dulcis *eſt ſeu viua, non putreſcens. Prata vero, quae vnda teguntur, praebent pabulum Cygnis, qui herbas, radices caet. rimantur in fundo.* Circum *ad* rimantur *traduxit Burmannus, ſed Heynius* circum *explicat per* Circum Circa, (*ſic* Georg 2, 199. Campus paſcit niueos herboſo flumine Cygnos). *Ego tantum haereo, an hac ratione expoſita, dicta*

ſint a Virgilio dul
gna *Licet enim*
ditiorem rationem
re, quam miror
interprete eſſe t
ne a Cerda *quide*
tamen varia hic
cit. Cayſter et in
illa ab eo prata
propria ſedes cyg
Sic Homerus Il
461. η κυκνων δ
δειρων Ασιω ἐν
νι καϋςριε αμφ
θρα: *locum quem*
deſignat; vti etia
dius Met. 2, 253.
5, 1, 12. Cayſtri
eos vocat. Hinc d
la ſtagna *dixiſſe*
Virgilius, quia
ſunt dulcia, ibi
rantur frequente
mant ea, cf. Georg
Omnia nam late
ipſasque (*apes*)
Ore ferunt *dulcei*
immitibus eſcam
61. aquas *dulces*
dea ſemper tecta
Aquas vero ante
ſcripſerat. 25.
dium ſeu ſtabit i
profluet humor.
itaque reſpectu a
naturam dixit
Neque videntur i

ces aquae f. profluentes *facere aliquid ad Cygnorum voluptatem.*

DVPLEX spina *in equis* Georg. 3, 87. At *duplex* agitur per lumbos spina. *Ad oculorum iudicium describit In equo enim generoso extrema dorsi pars versus clunes sulcum trahit. et spina ibi quasi* duplex *esse videtur. Non necesse est, vt* duplicem *explicemus per* latum, crassum. *Laudatur vero spina* duplex *equi tam apud Graecos quam latinos scriptores, vide loca apud* Cerdam. * duplices palmae, Aen. 1, 97. Ingemit et *duplices* tendens ad sidera palmas. *et alibi apud Virgilium, vt* Aen. 9, 16. &c. *intelligo* duplicatas, *complicatas et coelum versum sublatas, quales sunt supplicantium; non* duplices, *vt alii omnes,* geminas, ambas, *explico. videtur enim mea interpretatio imaginem quandam ostendere, quae poëtam profecto deceret his locis, cum non fuisset necessarium, vt nobis diceret, Aeneam et alios,* duas habuisse manus, *id quod ex vulgari interpretatione aliquis colligat.*

DVPLICARE Aen. 8, 556. vota metu *duplicant* matres propiusque periclo It timor, et maior Martis apparet imago. *timor est magis victus periculo, adeoque verior, non vanus, et grauior, terribilior fit cogitatio (imago) Martis, pugnarum.*

DVRARE, *indurescere.* Ecl. 6, 35. Tum *durare* solum, et discludere Nerea ponto Coeperit.

DVRVS, Ecl. 6, 47. Alpinas, ah *dura*, niues et frigora Rheni Me sine sola vides. *verba sunt Galli quaerentis.* Duram *amicam vocat, non simpliciter* crudelem, immitem, *sed singulari elegantia sic vocat, quia in indigna a se fuga tanta possit incommoda sustinere, cum eam teneram maxime putasset. Nimium ex hoc augetur indignatio, quod sine se nullum eam adire periculum posse putaue-*

rat. *Pertinet huc* Propertius Lib. 1.

Tu pedibus teneris positas calcare pruinas?
Tu potes insolitas, Cynthia, ferre niues?

Quod ad versus 44. 54. *nostri loci attinet, innuit* Seruius, *quem* Cerda *in eo sequi videtur, non intelligendos esse eos de quadam expeditione Galli; (vid.* Heynius *in prooemio huius eclogae; (sed ex amantium more hic Gallum conqueri, qui fingat se eo esse, vbi Lycoris, eam vero inter arma; videtur enim militem aliquem secuta in Agrippae exercitu, qui* a. v. 717. *in Galliam ductus Rhenum transiit. Haec Seruii opinio firmatur ex eo, quod ante dicit Gallus, potuisse se cum Lycoride beate viuere, si modo adesset.* v. 42. sq. hic gelidi fontes, hic mollia prata Lycori Hic nemus: hic ipso tecum consumerer aeuo. *Non displicet illa sententia.* * *qui multa ferre potest,*

non vt Burmanni laboriosus. Aen. Iamque volans api latera ardua cernit tis *duri.* Burman *eo, quod coelum ille mons, deduci det: multo meli hi ea, quam posui ficatio videtur, n primam vocis vim quit.*

E.

EDERA *aut* alba. 38. 3, 39. Georg. pallentes *hedera* nigra. Georg. 2, *Accurate de ea eg* tinus Anglus *ad* 3, 39.

EDERE Aen. 12, 80 te tantus *edat* t dolor, et mihi Saepe tuo dulci tri ore recursent.

EFFOETVS, *pro de to, exhausto v* Georg. 2, 417. l nit extremos *effoe* nitor ant . Ca tremos antes *h. e det se eo peruei canit. An vere pertineat* effoetus nere, *dubito. sim*

su dicitur senectus effoeta, Aen. 8, 508. Sed mihi sanda gelu, seclisque (*i. e. annis*) *effoeta* senectus.

EFFVLTVS *pro* fultus. Aen. 8, 368. angusti subter fastigia tecti Ingentem Aenean duxit, stratisque locauit *Effultum* foliis, et pelle Libystidis vrsae. *Sic* Ecl. 6, 53. Ille laetus niueum molli *fultus* hyacintho. *Ceterum mihi illa oppositio*: angustum tectum *et* ingens Aeneas *non placet. quaesita nimis videtur, et de ingenti* Aeneae *hucusque nihil audiuimus, sed de pio. Forsitan retractaturus opus suum et hunc locum emendasset poëta*

EFFVNDERE animam Aen. 1, 102. *et alibi, non est, vt* Seruius *et alii volunt, dictum secundum eos, qui dicunt, sanguinem esse animam: ridiculi fere sunt, qui talia Virgilio tribuant; Sed est modo pingens verbum; emittunt morientes animam, et quia simul cum effuso sanguine anima exit, quasi* effundere *videntur. eleg.!* * *eleganter de multitudine simul et celerrime currente.* Aen. 5, 317. signoque repente Corripiunt spatio audito, limenque relinquunt *Effusi* nimbo similes: simul vltima signant *i. ad metam oculis prospiciunt. vide* Limen. * Aen. 4, 485. Pronam sterne solo, portisque *effunde* sub altis; *scil. e curru, humum, satis poëtice et satis audacter! sed et alibi ita; et ea, qua supra diximus, significatione. Sic eleganter* effundere habenas Aen. 5, 818. Spumantiaque addit frena feris, manibusque omnes *effundit* (*emittit celeriter*) habenas.

EGELIDVS *pro* gelidus; *nullam emphasin prorsus habet, vt alii volunt* Aen. 8, 610. vt procul *egelido* secretum flumine vidit.

EGESTAS, Georg. 3, 319. Ergo omni studio glaciem ventosque riuales Quo minus est illis curae mortalis *egestas* Auertes. *Plurimi false interpretati sunt, qui* mortalis egestas *coniungerent.* O-

ptimi

ptimi intelligunt egestas curae mortalis *Minus vero indigent capellae* (egestas *illis minus est*) *cura mortali seu hominum, quia sagacius illud pecus, et sensus habere prae caeteris animantibus videtur. Propterea vero eo iustius impendendam esse illam curam, qua ab iniuria tempestatis defendantur, suadet poëta.*

EGREGIVS, animi; *fortis, heros.* Aen. 11, 411. Ille mihi ante alios fortunatusque laborum *Egregius*que animi, qui, ne quid tale videret, Procubuitque moriens, & humum semel ore momordit. *Non placet mihi illud* semel. *imitatio est Homeric.* Iliad. β. 418. ὀδὰξ ὃς λαζοίατο γαῖαν. *quae phrasis etiam saepius apud Homerum occurrit.* * *pulcher* Aen. 4, 150. *egregio* decus enitet ore.

ELECTRVM *de metallo* Seruius *et* Heynius *intelligunt.* Georg. 3, 522. non mollia possunt Prata mouere animum, non qui per saxa volutus Purior *electro* campum petit amnis. *Aquaru dorem cum meta parari frequent apud poëtas hic* Heynius. Cerda *cino intelligebat.*

ELVCTARI, *elegi aqua quae pe qualo, et emerge sim gutta labit* org. 2, 244. aq *elabitur* omnis et grandes ibunt mina guttae. *vero totius hui sentiet suauitate modo eum pe tantam prae se f plicitatem et ru tem.*

EMERE: *fuit v mus ritus matr vt praeter vsum farreationem eti emtione illud ini mniter posset, a trimque data, vt est ex Antiquitt.* 1, 31. Tibi serui ma Thule Teque nerum Thetys e mnibus vndis. *El simus versus. I tem erat, vt, inter Deos relat etiam Dea quaed iungeretur. Hi*

Augusto, si Deus esse immensi maris vellet, daturum ipsi esse filiarum vnam, Nympham, cui omnes vndae in dotem darentur.

EMICARE *eleg. exsilire.* Aen. 2, 175. terque ipsa (*Pallas, scil. statua eius*) mirabile dictu! *Emicuit*, parmamque ferens hastamque trementem. „*His enim signis Palladium a caeteris discernebant*„. Seruius. cf. *imagines huius Deae, vbi haec signa* Seruianà *semper inuenies. bene autem h. l.* trementem hastam; *quia* emicuit, *exsiluit statua, adeoque* tremere *hasta visa est.* * *eleganter de eo, qui saliendo aliquem cursu superat.* Aen. 5, 319. Primus abit, longeque ante omnia corpora Nisus *Emicat*, et ventis, et fulminis ocyor alis. *Sic et* ibid. 337: *Emicat* Euryalus et munere victor amici Prima tenet. i. *beneficio, auxilio.* * *de prosiliente; ut saepius apud poëtas* Aen. 9, 736. Cum Pandarus ingens *Emicat*, et mortis fraternae feruidus ira effatur. Ira mortis, *est, propter mortem. Sic etiam eodem significatu pulchre de prosiliente, exultante equo.* Aen. 11, 496. Adsuetus aquae perfundi flumine noto, *Emicat*, arrectisque fremit ceruicibus alte *luxurians. vide voc.* Luxurians, *infra, et de hac vocis* emicare *significatione* Clav. Ouidian. *in hoc vocab.* Aen. 6, 5. Iuuenum manus *emicat* ardens litus in Hesperium. *Praecipue bene illud* emicat *de* iuuenum manu.

EN, En vnquam, *ita saepius* Virgilius. Ecl. 1, 68. 87. *En* erit *vnquam* ille dies mihi, cum liceat tua dicere facta. *Idem est ac* vnquamne?

ENIM *pro* igitur. Georg. 3, 70. semper erunt quarum mutari corpora malis. Semper *enim* refice. Enim *hic abundare inquit* Seruius. * Aen 8, 84. Quam (suem) pius Aeneas tibi *enim*, tibi, maxuma Iuno Mactat sacra ferens, et cum grege sistit ad aram. *Explico ego sic vt dicerem nostra lingua: dir, ja dir, grosse Iuno.*

ENI-

ENITESCO, *de agro, qui nunc colitur, ante rudis erat.* Georg. 2, 211. At rudis *enituit* impulso (*adacto*) vomere campus. Nitere *de omni quod est habile, cultum, sine macredine, aut horrore dicitur.* cf. P. I. Indicis.

ENITI Aen. 3, 327. Stirpis Achilleae fastus, iuuenemque superbum seruitio *enixae* tulimus. *loquitur Andromache.* Nonius *et alii* enixam *h. l. labore exercitam explicuere, alii alio modo, sed verbum solito suo significatu accipiendum; cum, vt iam notauit* Burmannus, *ex Euripidis* Andromache *constet, eam liberos ex Neoptolemo sustulisse.*

ENSIS, *extremae ensis partes, vagina et capulus. Burmannus pro sola vagina positum putat, sed ego in verbis nil tale deprehendo.* Aen. 4, 262. atque illi stellatus iaspide fulua *Ensis* erat. *Nonnulli voluerunt in* iaspide *praesidium quoddam custodiae reperire, sed non est.*

Est magis orna
tia positum, qu
docet.

EOVS Georg. 1, 2
atlantides, *Vergi*
iades, Eoae, *q*
ne occidunt in
tali parte dum
git. Fit illud i
Etobri.

ERGO age, *cum*
dam hortationis
increpationis eiu
tarde rem agit.
707. *Ergo age,*
ter; ceruici i
(*impone te*) nost
subibo humeris,
labor iste grauab

ERIPERE *fugam d*
non puto, hinc
619. *lego secut*
doctos viros Ar
Ouid. Fastor. 3,
Aen. 7, 119. Ea
dita laborum Pr
lit finem, prin
loquentis ab ore
pater, et stupefac
mine pressit. *Bu*
plicat accepit omi
si Aeneas diceret:
das ists! *et* erip
celeriter accipere.
men ei absonum
arripuit. *Sed eg*
ligo ita, vt sit

βετο, ὑπεδέξατο, *excepit celeriter dicentem; et sequens* pressit, *scil. vocem*, secutus est, *vt* premere vestigia. *Ita eodem libro* vers. 217. dicta sequi. *Alii interpretes mire nugati sunt. Burm.* expl. pressit, forte manu sua os Ascanii. *ergo* numine *est* manu; *aut quid est* pressit manu sua os Ascanii, *et* numine? *et qualis ridicula fictio!*

ERRARE *de pascentibus aut passim vagantibus, saepissime. vt* Eclog. 4, 19. Aen. 6, 448. Aen. 7, 491. &c. * *de eo qui metam, scopum non contingit* Aen. 7, 498. Nec dextrae *erranti* deus abfuit, actaque multo Perque vterum sonitu, perque illa venit arundo. * *eleg.* errare *dicuntur morientium oculi circumspicientes adhuc natantes.* Aen. 4, 691. Ter revoluta toro est, oculisque *errantibus* alto Quaesiuit coelo lucem. * *eleg.* Aen. 3, 75. Quam (*insulam*) pius Arcitenens oras et litora circum. *Errantem* Gyaro celsa, Myconoque reuinxit Immotamque coli dedit et contemnere ventos. *Sic et* erratiua Delos, *vide* Clav. Ouidian. Reuinxit *capio pro simplici* vinxit. *Sed cur Apollo dicitur* pius? *aut quia vltus est matrem de Tityone, de Niobe, de Pythone? Ita* Seruius. *Sed hac ratione quis fere Deorum esset, cui non epithet.* pii *conueniret? Profecto tam alte repetita nomina non placent. Aut est epitheton quaesitum a pietate, qua vsus Apollo erga vagantem insulam? Ita* Cerda. *Quis vero tandum est, qui inde* pium *Apollinem dictum putet? An amat hoc verbum adeo Virgilius, vt non continuo solum Aeneam talem nominet, verum etiam quoscunque lubet alios Deos? Dicam quae sentio. Legendum est cum nonnullis codd.* prius *pro* pius. Quam *prius* Arcitenens oras et littora circum &c. *antea iam, priori tempore. Nonne ita omnia melius cohaerent, quam* si

si Apollo pius *sit*, *quia* insulae *bene fecit*? *De illa ipsa historia autem lege inter alios multos scriptores* Plin. Hist. Nat. libr. 4. c. 12.

ERROR, *fraus dolus*, Aen. 2, 48. Aut aliquis latet error. *Sic etiam* Aen. 6, 27. inextricabilis *error*. * *de furore* Georg. 3, 513. Di meliora piis, *errorem*que hostibus illum.

ERVBESCERE, *cum quarto casu*, *signif.* vereri. Aen. 2, 542. Iura fidemque Supplicis *erubuit*. fides supplicis *est* erga supplicem praestanda, *quae sacrosanctis legibus mandabatur*, *vt libri Antiquitatum affatim docent*.

ERVCTARE, *de Aetna igniuomo*, *suauissime*. Aen. 3, 576. Interdum scopulos auolsaque viscera montis Erigit *eructans*, liquefactaque saxa sub auras Cum gemitu glomerat, fundoque exaestuat imo. *Quae imago! et quam poëtice*, liquefacta saxa!

ESSE, *licere*, *posse*. Eclog. 10, 46. Nec *sit* mihi credere, i. e. *hi non crede* 4, 447. Scis P ipse, neque *est* cuiquam. sed velle. *subint.* *ludere assumt formis.* cf. *mo vbi* pellucia *p recte restituit Alii sub* velle *i* cognoscere adu causam. *Male.*

ESSEDVM Georg Belgica vel mo feret *esseda* coll da *atque curr cum intelligun* nius *id altius v petitum dicit a tam*, *nec vllu essedorum vsu Romanos in bell itaque currus e lautiorum hom imperatorum*, *telligendos*, *qu* esseda belgica *vo ab origine*, *vel prio*. *Sed pace* su ri *vulgarem ill plicationem ampl* Esseda *belgicis f sitata*, *vt et Br erat genus curru lerrimum.* Caes. gallic, L. 4. c. 33.

respexisse poeta vi-
, *vt virtutem e-*
scribat ; nam quod
non fueri t vsita-
bello apud Roma-
hic nihil impedit.
im vsum voluit
e. cf v. 179. *dicit*
cedenti versu Elei
specie pro genere
Ferre currum
pere, raptum au-
defendit Heyrius.
increpantis; *in*
nita lingua, *so.*
, 305. Dissimula-
u sperasti, perfide
i Posse.
.E; Aen. 12, 907:
patium *euasit* to-
c pertulit ictum.
IS; *bacchantes, i.*
hum Euan (*nam*
mine etiam venit)
es: Aen. 6, 517:
orum simulans *E-*
orgia circum du-
Phrygius. *Constat*
m a bacchantibus
om fuisse Euan;
ius *docet* 5. Theb:
summis auditus
ous *Euan; vbi de*
nt bus.
S; *tuens*, *labefa-*
Georg. 1, 500:
altem *euerso* iuue-
t, Tom. II.

nem succurrere seclo Ne prohibete. *Notat* Augustum, *qui tum* 27. *circa annum agebat.*

EVINCTVS, *vinctus*, Aen. 5, 364. Si cui virtus animusque in pectore *praesens* (*fortis*) Adsit et *euinctis*. (*i. e. vinctis caestu*) attollat brachia palmis. cf. vers. 379. *et vide* Attollere.

EVOLVERE, *verbum, vatibus conueniens et canentibus* Georg. 4, 509: *de Orpheo querente*; Septem illum totos perhibent ex ordine menses Fleuisse et gelidis haec *euoluisse* sub antris. Haec, *quae passus fuerat*, *quaeque antea exposuit* Virgilius. *Ita* euoluere *pro* exponere *etiam* Aen. 9, 528. &c.

EXCEDERE palma i. *cedere.* Aen. 5, 380: Ergo alacris, cunctosque putans *excedere* palma. *Probant omnes Critici lectionem* palma; *reprobantque aliam illam* pugna. excedere palma, *vt diximus*, *est cedere.*

EXCIDIVM, *noue de ipsis cadaueribus*; *reliquiis vrbis* Aen. 10, 46: per

euerſae genitor, fumantia Troiae *excidia* obteſtor. *Quod conſtet mea interpretatio, patet ex epitheto* fumantia.

EXCIPERE, *cum vi dicitur, de eo, qui leniter tractat, fouet.* Georg. 2, 345. Si non *exciperet* coeli indulgentia terras. i. e. *clementia, temperies, poſt frigoris caloriſque moleſtiam.* * forti, Aen. 9, 270. illumque ipſum clypeum, criſtasque rubentes *Excipiam* forti, iam nunc tua praemia Niſe. *Extra ſortem ſeponam, excipiam ſortitioni praedae ſolemni, et tibi prae aliis ſtatim dabo.* * *animaduertere* Aen. 4, 297. Motusque *excepit* prima futuros.

EXCVTERE, *eleg.* Aen. 9, 68. duris dolor oſſibus ardet, Qua tentet ratione aditus, et qua via clauſos *Excutiat (eliciat aut agat ex)* vallo, atque effundat in aequor. *etiam bene* effundat in aequor, *in planitiem.* qua *h. l. pro,* qua parte *poſit. plerique accipiunt, ego vero* quae *legendum eſſe crediderim.* tamen Burm. *ad* 9, 1.

EXERCERE choros Aen. 1, 503. Q Eurotae ripis, iuga Cynthi Diana choros. *ne ro, an illa con* Dianae choros *cum* Didone, q ceſſit magno iuue pante caterua, vrgeat, *ſatis ſi Quae ſimilitudo* venantis *cum* Dic dificante? Et *cu mus Dianam* pharetram fert *Saltim optem al imaginem magis quam mihi.* *eod ſu, in nobili illa cellenti comp* Aen. 7, 380. Ce dam torto volit verbere turbo Qu ri magno in gyı atria circum Inte *exercent.* ille act na curuatis fertu &c. *vide* To Aen. 8, 412. addens operi; que ad lumina lo *ercet* penſo. *fati get.* Sic et Aen.

s Aen. 9, 175. Ex-
, *exercet*que vices,
cuique tuendum
ide vices. *bene* ex-
, *cum de militari*
re, *mandato aga-*
* diem, *pro*, *die*
ri, *fatigari*. Aen.
98. Dum pluit: in
possint vt sole re-
Exercere diem.
STVS labor; *vul-*
locutio; *At obscu-*
reta Georg 2, 398.
iam ille labor cu-
vitibus alter, Cui
am *exhausti* satis
xhausti *pro* exhau-
, *iam* Seruius *no-*
qui nunquam sa-
hauritur. * *fini-*
n. 4, 14. quae bel-
austa canebat. *bel-*
lum.
E, *pro* explorare,
o. Aen. 1, 313.
neant (nam incul-
et) hominesne fe-
Quaerere consti-
sociisque *exacta*
, * Aen. 10, 682.
n per costas *exigat*
Sic et ibid. vers.
&c.
RE Aen. 1, 706.
manibus famuli
ias Cereremque ca-

nistris *Expediunt*; *pro-*
ferunt, *ministrant*. * *li-*
berum euadere eleg.
Aen. 2, 633. Ducente
Deo flammam inter et
hostes *Expedior*. *aufu-*
gio. v. l. P. Clav.

EXPENDERE scelus, *pro*, *luere poenam ob scelus commissum*, Aen. 2, 229. scelus *expendisse* merentem Laocoonta ferunt.

EXPERIENTIA Georg. 1, 4. quae cura boum, qui cultus habendo sit pecori, apibus quanta *experientia* parcis. *ad vsum hominum et ex eo natam doctrinam de habendis, curandis apibus trahunt omnes recte. Bene autem* experientiam *apposuit*, *apum enim cura in eo videtur consistere maxima, vt quis eorum naturam obseruet, quam habent mirabilem, et quam Iupiter ipse addidit* cf. Georg. 4, 149. sqq *neque in ea cura possunt homines suo ingenio tantum indulgere, quantum in aliis.* Georg. 4, 316. Vnde noua ingressus hominum *experientia* coepit. *vid.* extundere.

EXPLORARE *eleganter pro* penetrare. Georg. 1, 175. Et suspensa focis exploret robora fumus. *Alii, vt* Seruius, *pro* probare *hic dictum esse putant* explorare, *num iustae nimirum soliditatis lignum sit, materies curruum et aratrorum. At prior ratio simplicior et eleganter illud praeceptum inculcat, quod habet* Hesiodus ἐργ. L. 2. v. 627. πηδάλιον δ' εὐεργὲς ὑπὲρ καπνοῦ κρεμάσασθαι. Aen. 1, 815 Tuus, o regina, quid optes *Explorare (deliberare, quaerere modo)* labor; mihi iussa capessere fas est.

EXSERTARE, Aen. 3, 425. At Scyllam coecis cohibet spelunca latebris Ora *exsertantem* et naues in saxa trahentem. Cohibet *h. l. simpliciter* tenet.

EXSILIVM Georg. 2, 511. gaudent perfusi sanguine fratrum *Exsilioque* domos et dulcia limina mutant. *Ad veteranos hic respexisse poëtam suspicatur* Heynius, *qui bel-lo ciuili transacti quod auaritia eos me pertraxerat, a tos illis agros occup suas itaque domo quaerebant, et qu tificiose inferat patriam non cu amplius, sed in h filio, dum in c essent deducti, be uebant.* Dulcia limina *vocat* prop *rum tuguria, e hominum.* cf. Ecl. *Tangit obscurius tas res romanas.*

EXSORS Aen. 8, 552 tur equi Teucris I na petentibus arua cunt *exsortem* A Seruius: „*ing praecipuum; sed Aeneae adducunt e non sortito, sed gunt sine sorte, v* 9, 271. excipere *Sic etiam* exsors 534. Talibus at *exsortem* ducere res *sine sorte, eu munera sortito da Et auolarat columl go eam ferire non rat, et columbae praemium ferre. contexta.*

TARE, *morari* 225. Tyria Car- , quo nunc *Ex-* .

ARE, *pulchre de* *bus, qui profi-* *et huc et illuc* *conferunt* Aen. 3. Feminea *ex-* luratis agmina *Sed mihi com-* Camillae *cum* ne *plane displi-* *ft enim eiusdem* *a eadem re com-* , *quam recte iam* t Homius, Grund- der Critic Tom. 19. *quae sequn-* *f. 664. dicta ad* *mem* Homeri, cf. ad. π. 692. &c.

ARE, *transire*, *re* Aen. 3, 698. o praepingue so- gnantis Eloni. * *ilio, quod per-* *ut comprobetur* , 591. vbi nulla ecum *exsuperare* consilium. * Aen. 3. *Exsuperatque* *difficultates.*

ITVS, *concita-* *riis quasi actus.* 3, 149. de asilo e *vesparum ge-* *nere. vide plura apud* *Virgil. h. l.*) Asper, acerba sonans, quo tota *exterrita* siluis diffugiunt armenta. *Eodem sensu positum* Georg. 3, 434. *de Melydro, probat* Heynius. Exsilit in siccum, et flammantia lumina torquens Saeuit agris, asperque siti, atque *exterritus* aestu. *Serpentes enim siti fieri saeuiores, docent auctores; hic* exterritus aestu, ἐκπλαγεις, *correptus et incitatus ad saeuitiam. Legunt alii*, exercitus. *Habet haec poëta a* Nicandro. *vid.* Heynium.

EXTORRIS, *remotus* Aen. 4, 615. At -- finibus *extorris* complexu auulsus Iuli (*reliquerat filium suum* Ascanium *ad* Euandrum *proficiscens auxilium petiturus.*)

EXTREMVS, mors extrema. Aen. 2, 447. Quando vltima (*ruinam*) cernunt Extrema iam in *morte* parant defendere telis. *Intelligo ego: in ipsa morte, cum iam instaret mors; licet alibi eiusmodi plures locutiones abundantes occur-*

 rant.

tatem, quanquam notum esset; faciles Nymphae, *quae hoc scelus tulerunt, cum alii Dei seuere punituri fuissent. Nympharum enim ingenium in illo crimine placabilius.* Simplices Nymphae *dicit Horatius in eadem re* Lib. 2. od. 8, 14. * facilis fiscina Georg. 1, 266. *facta e viminibus flexibilibus et teretibus.* * oculus ei *tribuitur, qui celeriter et viuido vultu omnia circumspectat, non de vino cum* Seruio *cogitandum* Aen. 8, 310. Miratur, *faciles*que oculos fert omnia circum Aeneas. *vbi eodem modo Seruius nugatur.*

FALLACIA Georg. 4, 443. Verum vbi nullam fugam reperit *fallacia*; pellucia *recte restituit* Heinsius, *vide plura sub* Esse.

FALLAX filiqua Georg. 1, 195. Grandior vt foetus filiquis *fallacibus* esset. *Eleganter, non enim semper pleni folliculi, sed saepe inanes, ventosi,* *atque sic* fallaces nius.

FALLERE Georg. 2 Nescia *fallere* vita *stans et tuta, nu riculo aut metui xia.* * *de sagitta* 10, 754. longe *s* sagitta, *quae emu* lere, *superuenire* * numen *i. e. de id non seruant, per Deos facere i re.* Aen. 6, 323. I ius iurare timent e *re* numen. Quer sum sic, *quoniam tirones offendere interpretor? Time sic per Stygem iura promissis non stem*

FALSVS *fallax* Geo 463. Solem quis *falsum* audeat?

FAMA malum quo aliud velocius vllur bilitate viget viresq quirit eundo (*mi suauiter cum alii do defatigentur*) meta primo, mox attollit in auras, i diturque solo et inter nubila condit. strum horrendum ir cui quot sunt cc plumae, tot vigile

I

ter, mirabile dictu, linguae, totidem nant, tot subrigit, Tam ficti praui tenax quam nuntia Aen. 4, 173. seq. qtui quin hanc celem famae descriptiobic ponerem, quum, ab aliis nonnullis is reprehensa, adeo ra sit, vt uix mulmiles in Aeneide louenire possis. Nulcura reprehensiod ἀλληγορίαν bene detegere cura. Non lit famam esse mons horrendum, quo s descriptio pulchra Similes famae deiones vt Butleri amque hic omitto, et Homerum, cuius c imitator est Vir-

M, iustum Aen. 1, Si genus humanum ortalia temnitis art sperate (i. timete) memores fandi atefandi. bene memoqui certe, licet non u, puniens.

GIVM, de profune, Georg. 2, 288. tam et scrobibus, quae sint fastigia quaeras cf. profundus. * nome Aen. 1, 346. summa sequor fastigia rerum, longe suauissima metaphora, non totam rem per ambages, quasi longum aedificium permeabo, sed leuiter tangam, summam rerum enarrabo, extremitates quasi exponam, initium et finem.

FATALIS, vt saepius, vide h v. in 1. Sectione Partis II. Clauis. supra, Aen. 2, 165. Fatale aggressi sacrato auellere templo Palladium. bene auellere, namque, vt tradunt mythologi, vinctum catenis alligatumque templo erat. Sic et Aen. 2, 237. Scandit fatalis machina muros. et, vt sit fatale fato datum Aen. 4, 355. Quem regno Hesperie fraudo et fatalibus aruis.

FATIDICVS Aen. 7, 82. Rex sollicitus monstris oracula Fauni Fatidici genitoris, adit, lucosque sub alta consulit Albunea. cf. vers. 47. vide Clav. Ouidian. in h. v.

bus opus fortunaturi * *propitius, qui dat felicitatem* Aen. 1, 334. Sis *felix* nostrumque leues quaecunque laborem. *Sic plane* Bucol. 5. Ecl. 65. sis bonus, o *felix*que tuis. *Et contra luna* Aen. 7, 309. Quae potui *infelix, aduersa Troianis.*

FENESTRA, *foramen*, Aen. 2, 482. excisa trabe firma cauauit Robora et ingentem lato dedit ore *fenestram*. *bene* ingentem *h. l. et addit insuper* lato ore.

FERAE; *de auibus* Georg. 1, 139. Tum laqueis captare *feras*, et fallere visco Iuuentum.

FERENS, *secundus, felix eleg. de vento, qui ferre nauem solet.* Aen. 4, 400. Exspectes facilemque fugam ventosque *ferentes.*

FERRATVS orbis, *de rotis atque plaustris* Georg. 3, 361. Vndaque iam tergo *ferratos* sustinet orbes Puppibus illa prius patulis, nunc Hospita plaustris. *Ferratos* rotarum orbes *habet* Lucretius L. 6, 555. *quem to-*

ties expressit n
Aen. 7, 622. T
na Deum coelo
morantes Impu
manu portas, e
verso Belli *ferra*
Saturnia postes.
Ennii, qui: Bel
tos postes porta
fregit. *vide* Hor
1, 7, 9.

FERRE *pro* auferr
51. Omnia *fer*
animum quoqu
memoriam cons
Aen. 12, 285. (
que focosque *fe*
ferre pedem; *ven*
esse. Georg. 1, 1
simul Faunique
Dryadesque puel
gatur Seruius. *
cra *sacerdotis est*
Georg. 2, 476.
quarum sacra *fe*
cuius sum sacerd
Hor. od. lib. 3, 1,
bem. *noue* Aen.
alii rapiunt ince
*runt*que pergam
cum ferunt omn
iana, aut incen
populantur) * (
forma Aen 4, 11.
sese ore *ferens*,
forti pectore et a

l Georg. 2, 501.
ura, *multa cum*
t poëta simplicem
extollens agre-
hominum, *per*
iustitia excedens
vltima vestigia
; *quibus non o-*
iurium vinculis
utiendam virtu-
Nec ferrea iura
nque forum aut
tabularia vidit.
si ad leges aere
respexit poëta,
io more expressit,
st enim verborum
, * somnus Aen.
o. Olli dura quies
, et *ferreus* vr-
somnus. cf. Hom.
A, 241, *et alibi*,
ὰλκεος ὕπνος. *
belle de Campo,
astae, *spicula*, *te-*
rro coniiciuntur,
enentur sublimia
manibus, *vt adeo*
consitus ager vi-
r. Aen. 1, 601. la-
rreus hastis Horret
campique armis
nibus ardent. *bene*
omnia verba Hor-
— sublimia arma —
t campi. —

FERVERE, *longe suauissi-*
me Aen. 1, 440. *Feruet*
opus, *de ardenti sedu-*
litate.

FERRVGO Aen. 9, 582.
Pictus acu Chlamydem;
mire pro Gerens pictam
acu chlamyden, *vt* Aen.
4, 484. et *ferrugine* cla-
rus Hibera. i. *splendens*
colore illo fusco, *subni-*
gro ex Hispaniis quem
pullum *vocabant colo-*
rem, *natiuum*, *Spanum*,
siue Hispanum, *vt ait*
Nonius, *siue etiam Ibe-*
rum, *Baeticum*, *ferru-*
gineum. *Plura et lon-*
ge doctiora leges de hoc
colore apud Cerdam *ad*
h. l.

FESSVS, *adflictus* Aen. 12,
593. Accidit haec *fessis*
etiam fortuna Latinis, *et*
sic saepius.

FESTINARE, *festinanter*
exsequi Aen. 6, 176.
Tum iussa Sibyllae Haud
mora, *festinant* flentes.
vide Deproperare *in Cla-*
uis P. I.

FICTOR fandi *epithet. V-*
lyssis, *aut ad Graecum*
λογοδαίδαλος, *siue*,
vt quidem potius rear,
δολομήτις Aen. 9, 602.
Non

maticum redolent. * *splendere*, *translate* Aen. 7, 804. *florentes* aere cateruae.

FLVCTVARE, *eleganter de re fulgurante et resplendente* Georg. 2, 281. ac late *fluctuat* omnis Aere renidenti tellus. *Coruscat tremulante splendore, armorum, inter agmen eorumque lineas; quae dum se mouent in tellure, ipsa tellus resplendere dicitur. Inuersam rationem, sed aeque elegantem, quamvis vulgarem, habes* Georg 3, 439. *Vbi de vibranti lingua et trepidante serpentis.* Ille linguis micat ore trisulcis, *vid.* Heynium. * Aen. 12, 486 Haec quid agat vario nequidquam *fluctuat* aestu.

FLVERE, *de vuis abundantibus, et vinosis* Georg. 2, 160. Argitisque minor; cui non certauerit vlla, Aut tantum *fluere*, aut totidem durare per annos. *confer, quae sub* firma *monuimus.* ibid. 190 Multoque *fluentes* Baccho vites. * *pro* luxuriari,

Georg. 2, 370. compesce *fluentes.* *de cadente, et pr* *te subito, vt* '*i* Aen 11, 828. fin dictis linquebat h Ad terram non *fluens.* *Notat ha* *celeritatem, et c* *totam fingit im* *miserandae ex i* *procumbentis sub* *millae.*

FLVMEN, *vt olim* *Olympici habeban* *Alpheum flumen* Georg. 3, 180. A phea rotis praelal *mina* Pisae. *Sic c* *est* fluminum *com* *ratio in ludorum* *ptione* Georg. 3, 18 tum quadriiugos a ad *flumina* currus *mittit ludos ins* *dos in honorem A* *si Mantuam redi* *Mincium vero fl* *respexit.*

FOEDARE Aen. 1 Impulerat ferro A cos *foedare* Lateb *Impulit.* *Iul* *haec:* „Noluit *di* *re:* vel vt aliter vulgus loqueretur. *uius notauit, si*

urpe, *sed* crudele *a-*
oetam et Sallullium.
? tamen Cort ad Cat.
.) *significare. Alii*
re *secundum Grae-*
cipiunt. Quid e-
oedius, quam du-
Graecorum latentes
bendi? Recte. Ma-
placet illa posterior
tatio; nam susten-
verbis: argolicas
as. * *pro cruenta-*
vulnerare. Aen. 3,
Obscoenas pelagi
foedare volucres.
oedare *et saepius*
nostrum, vt Aen.
8. * vnguibus, i.
rare Aen. 4, 673.
ibus ora soror *foe-*

S *pro* lege Aen. 1,
qui *foedere* certo Et
ere et laxas sciret
iussus habenas. *ad*
. διαθήκη, *quod*
us modo leges *non*
is notat, cuius si-
ationis vsus in N.
tam est. * aequum,
matrimonio iusto;
quoniam legibus
arium bis matrimo-
ungi. Aen. 4, 520.
si quod non aequo

foedere amantis curae nu-
men habet.

FOETA, *de enixa, quae peperit, sumunt interpretes* Georg 1, 50. Non insueta graues tentabunt pabula *foetas.* graues, *aegras e partu* Heynius; Cerda *nimis ingeniose* foetas *ad sequentem versum transferebat, quem sequitur nostra editio, male.*

FOETVS *omnino de apibus, qui alueorum suboles* Georg. 4, 231. bis grauidos cogunt *foetus, nim. mellarii; duo sunt tempora mellationis, tum vt mel eximant fugant apes ex aluearia.* * Georg. 4, 163. foetus adulti, *examina noua. Dicit vero illos cogere s. abigere* grauidos foetus, *quia plena tenent aluearia.* * *de fructu* Georg 1, 55. Hic segetes, illic veniunt felicius vuae, arborei *foetus* alibi. Georg. 2, 429. Nec minus interea foetu nemus omne grauescit. *Hinc de fructo quo arbor viret* Georg. 2, 56. Crescentique adimunt *foetus*, vruntque ferentem. * Georg. 1, 189.

de floribus nucis, vt ipse locus docet.

FOETVS *adiect. pro* plenus Aen. 1, 55. Nimborum in patriam loca *foeta* furentibus Austris Aeoliam venit. *Sic et* Aen. 2, 238. foeta armis. *Quae sequitur, descriptio, summo poëta, virgilio digna, hoc est, longe praestantissima, quod ideo moneo, vt discant iuuenes mature singulas imaginis lineas contemplari, et hoc loco inde iudicare de vatum arte et virtutibus poëticis. Notandum est v. 9. h. l. poëtam vsum esse data opera voce* Austris *pro* ventis, *quia inde horrisonus quodammodo et pingens rem enascitur versus.* conf. Luctari. * foeta *etiam est et grauida et partu liberata, vt* Aen. 8, 630. Fecerat et viridi *foetam* Mauortis in antro. *v. supra.*

FOMES, *de ipsa materia arida* Aen. 1, 180 arida circum Nûtrimenta dedit, rapitque in *fomite* flammam. *Virgilium in illo loco imitatum Theocritum* Idyll. 22, 33. *et*

auctorem Hymni [illegible] *cur.* vers. 110. [illegible] Doruillius.

FORI, καταςρωμ[illegible] Aen. 6, 412. In[illegible] animas Deturbat, [illegible] que *foros. Alii t*[illegible] foros *interpretari* [illegible] *runt, vt sint loc*[illegible] *bus insiderent nau*[illegible] *quibus numeran*[illegible] Seruius, *qui* fora[illegible] *idem esse ac* fori [illegible] xant, *vacui sun*[illegible] *tis, arbitratur, et* [illegible] *opinione non alie*[illegible] sipater. *Alii ve*[illegible] καταςρωμματα [illegible] *bus calculum adi*[illegible] *cet non satis a*[illegible] *de hac re loq*[illegible] *Nam non illa vi*[illegible] *cessus, quibus in* [illegible] *nauem, intelli*[illegible] *quod quidem non* [illegible] *gligendum. Q*[illegible] *probationis est, ill*[illegible] fori *pro* καταςρ[illegible] *σι occurrunt in* [illegible] *Senectut.* Cic. c. 6 [illegible] alii malos scanda[illegible] per *foros* cursant [illegible] *alio sensu accip*[illegible] *possunt. Deinde* [illegible] *innuit, quod* [illegible] *aperiatur, aut* [illegible] *aut alia quaedam*

et denique commodum sensum et cum consequentibus conuenientem suppeditat. Nam sequentibus Aeneam accepisse Charon fertur, et quid magis respondet naturae, quam introitus illo esse ab eo patefactos? Non tamen valde repugnemus, si quis priorem illam significationem, qua fori *sunt* tabulata, *accipere malit, et ita, ni fallor, intellig.* Aen. 4, 604. Faces in castra (*classem, vt saepius apud nostrum*) tulissem, Implessemque foros flammis.

FORMARE classem, *pro aedificare* Aen. 9, 80. Tempore quo primum Phrygia *formabat* in Ida Aeneas classem.

FORMIDO, *linea alias vocatur, quae versicoloribus pinnis innectitur, qua re terrent et in retia feras repellunt venatores.* Georg. 3, 372. Hos non immissis canibus non cassibus vllis Puniceaeue agitant pauidos *formidine* pinnae. * *religio, cultus.* Aen. 7, 607. Sunt geminae belli portae, sic nomine dicunt Religione sacrae et saeui *formidine* Martis, cf. verss. sqq *vide* Metus.

FORS Aen. 1, 381. *Forte* sua Libycis tempestas appulit oris. i. *casu suo. quae sequuntur verba Aeneae profecto non bene lecta et tribuat personae ab Virgilio, quidquid dicat* Seruius *ad h. l. et* Scaliger, *quorum prior ineptus, alter odiosus nugatur, et quidquid alii proferunt, vt* Cerda, *qui ex Plutarcho de laude sui ipsius Maronem defendit, ceterique laudatores. Nimis apertum est, Virgilium h. l illum versum Homeri* Odyss. 1, 20. καὶ μευ κλέος οὐρανὸν ἵκει *imitari voluisse, sed nunc non erat his locus.*

FORTIS, *simplic.* fortia *de factis fortibus, virtutis operibus* Aen. 8, 509. seclis effoeta senectus Inuidet imperium, seraeque ad *fortia* vires.

FORTVNA de *casu* Aen. 12, 593. Adcidit haec fessis etiam *fortuna* Latinis.

FOVERE, *amplecti, perſequi, amare.* Ecl. 3, 4. Ipſe Neaeram dum *fouet. Aegon amicam perſequens reliquit gregem et Damoetae male credidit.* Georg. 3, 420. fouere humum, *aſſidue ibi morari.* Idem Georg. 4, 43. ſub terra *fouere* larem, *de apibus.* * *curare, medicari* Georg. 2, 135. animas et olentia Medi ora *fouent* illo, et ſenibus medicantur anhelis. * *conſeruandum curare, tueri.* Aen. 4, 218. Quippe tuis ferimus famamque *fouemus* inanem *i. e. ideoque inaniter tibi fidem habemus, et te tam potentem tantumque gubernatorem dicimus.*

FRAGILIS Ecl. 8, 82. *fragiles* incende bitumine lauros. *h. e crepantes, fragorem edentes dum vruntur. habet iam ſic* Lucretius L. 6, 111. Et *fragiles* ſonitus chartarum commeditatur. *Imitatus vero noſter* Theocritum Ecl. 2, 23. 24. Δελφις ἐμ᾽ ἀνιασεν· Εγω δ᾽επι Δελφιδι δαφναν Αιθω. χ᾽ιως αυλα λακεει καππυρισασα. *autem haec res bo nis.*

FREMERE, *ita vt mat hoc vocabul ſtrum Schnauben ſignum eſt equo lacritatis. Soleb equorum vel m vel alacritate e futurum dimicat ligere* Aen. 12, 8 cit equos ga tuens ante ora *fre* * *cum quarto ca* 5, 555. quos omn tes Trinacriae *fremit* Troiaeque tus. *cum fremen nante applauſu quitur! Sic eti ſentiri cum ſonit ſtrepitu, de mu ne. bene* Aen. 1 cuncti ſimul ore *bant* Dardanidae. *ſit illud Homeric* verſ. 27. ἐνθ᾽ μὲν πάντες ἐπ μησαν. *quod v et alibi ita inuen*

FRENARE Aen. 1, 5 ctantes ventos ter teſque ſonoras I premit, eſt vinclis cere *frenat. ſuaui*

, *cum praecesserit*
1. vinclis et carcere
vinculis in carcere
t omnes.
M Aen. 12, 568.
renum accipere et
parere fatentur.
VS Georg. 4, 104.
la tecta, *relicta,*
non habitantur as-
, *fouentur.* * *mor-*
Georg. 4, 506. Illa
m Stygia nabat iam
la Cymba. *ibid.*
de Eurydice iterum
immissa: Eurydicen
psa et *frigida* lin-
Ah miseram Eurydi-
anima fugiente vo-
, *et ita vocabulum*
es; semel annotasse
sit. * frigidus an-
Ecl. 3, 93.
i, *simpliciter de*
o tempore apud po-
Georg. 3, 279. aut
nigerrimus Auster
tur, et pluuio con-
: *frigore* coelum.
tarunt h. l. docti
an cum de Austro
ermo sit, frigoris
ionem hic bene fe-
poëta Optime de-
t locum, ista, quam
ximus, ratione
ius; vt enim plu-

uia tempestas plerumque est frigidiuscula, hanc rem, quae raro aliter accidere solet, arripiunt poëtae, vt constans pluuii temporis ea effingant epitheton. Georg. 4. 261. frigidum *vocat* Austrum, *quem alias* Georg. 1, 462 humidum *dixerat.*

FRONS, *variae scenae frontes, de immutationibus scenae* Georg. 3, 24. 25. Vel scena, vt versis discedat *frontibus; vtque purpurea intexti tollant aulaea Britanni. scenae tunc erant versatiles, quae circumagebantur vt diuersae partes ostenderentur, et sic* frontes *verterentur.* Discedat *ad id pertinet, quod ita erant fabricatae, vt a se diuelli partes, et vero etiam coniungi possent. vid* Pegma P. I. Indicis. *Aulaeum autem non pro nostro more superne affixum inde demittebatur, sed a solio in altum tollebatur, ad obuoluendam scenam; ita imagines pictae quales sunt h. l. intexti Britanni, qui bellicosa specie cum sensim*

 e ter-

e terra surgere sic viderentur, tollere bellum dicuntur. cf Ouid. Metam. L. 3. vers. 111-114.

FRVSTRARI Aen. 6, 488. Inceptus clamor *frustratur* hiantes; elegant. *Quaesitum est, qui fieri potuerit, vt clamare haud potuerint, cum tamen cum illis Aeneam loquutum esse liqueat. Pauci respondere potest ex natura idolo non id esse depromtum, vt in magico susurramine, quod refert* Appuleius Lib. 3. *in re magica &c. situm fuerit colloquium.*

FVLMINEVS, *de Heroe praeclare* Aen. 9, 812.

FVNALE *est, quod intra ceram est, dictum a funibus quos ante vsum papyri cera circumdatos habuere veteres. Alii* funalia *appellarunt, quod in fune vt cincendula lucet, quos Graeci πυρσες vocant Varro de vita pop. Rom.* Facibus aut candela simplici aut ex funiculo facta, cera vestita, quibus ea figebant, appellarunt *funalia.* Aen. 1, 731. noctem flammis *funalia* vincunt.

FVNDA, *retis genus, iaculum* (βολος) *quod funditur in aquam.* Georg. 1, 141. atque alius latum *funda*, iam verberat amnem, alta petens; pelagoque alius trahit humida lina. Altum petens *explicat Heynius de medio alueo fluminis; sic* Burmannus *quoque, qui et exempla affert* flumen altum *dici, quae an huc pertineant, dubito. Fuerunt iam ante* Seruium, *qui post* amnem *distinguerent,* altum petens *vero traherent ad maris piscationem. Et nobis quoque videtur prior illa ratio incommodior, praesertim si ad incrementum artis videndum, cum alius latum amnem transnauigat, alius vero iam securior alta petit, et in ipso mari piscatur.*

FVNGVS, *de solidioribus partibus atque sordidis, quae ex ellychnio in fungi speciem excrescunt.* Georg 392. testa (*lucerna fictili*) cum viderent, scintillare oleum et putres concrescere fungos

Bene adiicit pu-

, *de ipsa morte*
11, 28. Abstulit
ies, et *funere* mer-
rbo. *audacter dict.*
, *morte aliquem*
re. * funera pati
go ego *de calami-*
s, interitu na-
, *vrbis Troiae, et*
m. Aen. 1, 236.
s tot *funera* passis
s ob Italiam ter-
clauditur orbis. *
inere,mortuo. Aen.
1. Quo sequar,
uae nunc artus,
que membra Et
(*corpus*) lacerum
habet, *sic etiam*
pio Aen. 4, 618.
ue indigna suo-
nera, *indigne foe-*

rvorum commu-
ellatio Ecl. 3, 16.
omini faciant, au-
num talia *fures?*

ventorum, *poëti-*
noue de procellis
sis Aen 10, 694.
astum quae pro-
equor Obuia ven-
furiis, expostа-
ito.

FVRTVM, *de latenti no-ctiurna caede* Aen. 9, 356. Hic *furto* feruidus instat. *vide* h. v. in Claue Ouidiana.

FVSVS, *nota res in manibus parcarum, quae si humanas res moderantur aut tempora, id suis fusis facere dicuntur.* Ecl. 4, 46. Talia secla, suis dixerunt currite *fusis* parcae. *Ita* Catullus 60, 320. Currite ducentes sub tegmina, currite *fusi. Id vult Virgilius; dixerunt parcae suis fusis currite per haec tam felicia secula, ita vt non interrumpantur vnquam, id enim infestum erat.*

FVTILIS, *fragilis.* Aen. 12, 740. Mortalis mucro glacies ceu *futilis* ictu dissiluit. Aen. 11, 339. consiliis habitus non *futilis* auctor, *inanis, inutilis. vide* h. v. in I. Part. Clauis.

G.

GALERVS, *genus pilei in modum galeae* Aen. 7, 688. pars spicula gestat Bina manu, fuluosque

lupi de pelle *galeros* Tegmen habent capiti. *vide* Varron. de L. L. 4, 23. Iunius *putat respondere hunc pileum ei, quem Dionysius vocat* πῖλον κωνοειδῆ.

GAVDERE, *Alacritatem voluit leonis exprimere gaudii verbo* Aen. 12, 6. Gaudetque comantes Excutiens ceruice toros. *suauiter, ad imaginem veram effingendam!*

GEMERE, *suauiter et poetice de fluuiis* Aen. 5, 806. cum — Millia multa daret leto, *gemerent*que repleti Amnes, nec reperire viam atque euoluere posset In mare se Xanthus. *comp. cum h. l.* Iliad. Φ, 9. sqq.

GEMINVS Aen. 7, 450. quaerentem dicere plura Repulit et *geminos* erexit crinibus angues. *Atqui omnes erexit? Ergo* similes *explic.* Seruius. *Quod cum profecto sit frigidum,* Burmann. *malit* gelidos. *Sed quidni* duos *praecipue? Aut forte* extraxit? *quia sequitur* verbera insonuit. *vt vers.* 346. Vnum de crinibus anguem Conlicit; *adeoque e ctum.*

GENERATIM, *per gula genera* Geor 35. Quare agite, o prios *generatim* cultus, Agricolae

GENIALIS, *magn instar eius rei, qu ptiis in honorem paratur.* Aen. 6. Lucent *genialibus* Aurea fulcra toris *que* tori geniales *magnifici, lecti a cumbendum, tales les in nuptiis in rem genii stern Quem sensum etia bat, vt* Cerda Hor. ep. 1. L. 1, 8 ctus *genialis* in a **quodcunque tale eo liceat genio i dulgere,* geniale Georg. 1, 302. que inter se laeti uia curant; Inui *nialis* hiems, c resoluit. *Hiems genialis.*

GENITALIS Geo 324. Vere tumet et *genitalia* sem eunt; *quibus p tur fruges.*

ro *genere, aut gre*-
eorg 3, 73. et pe-
est idem dilectus
o Tu modo, quos
em statues submit-
rentis. Praecipuum
inde a teneris im-
: laborem. *ibid.* 122.
unique ipsa deducat
ae *gentem. ibid.*
continuoque notas
omina gentis inu-
, *de more; vid. ad*
e. Cerdam, *et ad*
g. 1, 263. *genus et*
itas et patria desi-
atur, atque domi-

E *de imitatione*
imili specie Aen. 12,
Cuncta *gerens*, vo-
ue et corpus et ar-
Metisci. * gerere no-
, *de celebritate fa-*
Aen. 2, 90. Et nos
od nomenque de-
ae *gessimus*, i *nomi-*
decus. * Aen. 2,
vittaeque Deum,
hostia *gessi, ex mo-*
terum, quo hostiae
s cingebantur. vt ex
uitt. notum.

ALIS, *epithet. hie-*
pulchr. Aen. 3, 285.
lacialis hyems aqui-

lonibus asperat vndis.
vide Asperare.

GLISCERE, *crescere, au-*
geri, Et quidem laten-
ter crescere, Vox cum
delectu vsurp. Aen. 12,
9. Haud secus adscenso
gliscit violentia Turno.
Bene ergo hoc verbo v-
titur, de quo v. t.: Vl-
tro implacabiles ardet
Aen. 12, 3.

GLOBVS flammarum, *ve-*
nuste Aen. 3, 574. At-
tollitque *globos* flamma-
rum, et sidera lambit.
Tota descriptio longe ex-
cellentissima. lege ipsum
locum et conf. vocab.
Ruina. * *de assurgente*
puluere. Aen. 9, 36.
Quis *globus*, O ciues
caligine voluitur atra *be-*
ne voluitur, *de globo.*
cf. vers. 33.

GLOMERARE fuga, Aen.
4, 155. Agmina cerui
pulnerulenta fuga *glo-*
merant. suauiter Pulue-
rulenta, *nec minus* glo-
merare; *rem subiicere*
videntur verba oculis.
* *bene* Aen. 2, 315. Sed
glomerare manum bello,
et concurrere in arcem.
Cum sociis ardent ani-
mis. adde Aen. 9, 792.

Acrius hoc Teucri clamore incumbere magno et *glomerare* manum. * *de multitudine eunte* Aen. 1, 504. mille secutae Hinc atque hinc *glomerantur* Oreades. * *de Aetna igniuomo cum insigni virtute pingendi* Aen. 3, 577. Cum gemitu *glomerat* fundoque exaestuat imo. * gressus glomerare *eleganter de equo in palaestra exercitato* Georg. 3, 117. equitem docuere sub armis Insultare solo et gressus *glomerare* superbos. *Quod proprie hic est equi, id equiti insedenti recte tribuitur* v. 191. 192. *fere idem* carpere mox gyrum incipiat, gradibusque sonare Compositis sinuetque alterna volumina crurum Sitque laboranti similis.

GRACILIS auena, *tenuis* Aen. 1, 1. Ille ego qui quondam *gracili* modulatus auena Carmen, et egressus silvis vicina coëgi. *Quaerunt interpretes, cur* gracilem *auenam dixerit; res vero est in promptu, namque stilus Bucolicorum*

tenuis est. vocab respicit Bucolic voc. vicina *Georg amarem lectionis speciem, quamp doctos viros lau qui disputarent, priores quatuor Virgilii, an Tu Varii, qui rece hoc opus eos adi Sed Janus poetic sensus, et doctus mecum conspirab spero, si dicam esse eos versus V nos.* Marcklandus tii Silv. 3, 8. *plu ctiora dare potest ego profiteor, ho sus non redolere lianam rationem. que repugnat p legibus epici car de se poëtam talia tio carminis iactat inde versus terti* quamuis auido p arua colono *haben cio quid superflui, plicentis stili; d illud* At *versu* 4 *sensum. Tandem apertum est, Vir in initio carmin Homerum imit qui sic Odysseam i*

ι μοι ἔννεπε &c.
t *vt his verbis*
los initium faciant
Amor. 1, 15, 22.
tial. 8, 51. *et Ser-*
ta eos interprete-
vt diserte dicat, a
itione fieri initium.
t *mecum etiam*
gallus le Bossu
, c. 1. hos versus
o plane indignos,
rimordio bono de-
ici poëtae prorsus
rentes, vt taceam,
iam Burmannus *vi-*
oëgi, vt parerent
trasin minus ele-
n, licet in tali re
stro iudicio prae-
in poëtis, fiden-
it. Vox gracilis
ita etiam anti-
nnullis poëtis v-
a est, vt notet
tenuem; *exempla*
a Cerda *ad h. l.*
pertio, qui graci-
as dixit de carmi-
tenuis orationis,
iliis. Sed cur vi-
ia dicantur, ne-
elligit.
VS pater, *nomen*
Aen. 3, 35. Nym-
venerabor agrestes
*um*que patrem Ge-

ticis qui praesidet aruis. *Dicitur* gradiuus, *quod* graditur *quasi in pugnis. Mihi pingi maiestas Dei hoc verbo, in pugnis magnis gressibus, qui eum decent, incedentis, videtur. Omitto omnia alia explicationis genera.*

GRAIVGENA, *Antiqua vox pro* graeco. Aen. 3, 550. *Graiugenum*que domos suspectaque linquimus arua.

GRAMEN segetis. Aen. 7, 808. Illa vel intactae segetis per summa volaret *gramina* (*cuspides*) nec teneras cursu laesisset aristas, vel mare per medium, fluctu suspensa tumenti Ferret iter, celeres nec tingueret aequore plantas. *Quam bella descriptio volitantis, rapidae virginis. Laudat h. l. pluribus* Marmontel dans la poëtique francoise. Tom. I. pag. 2.

GRANDAEVVS, *vox forte a Virgilio nata* Aen. 1, 121. Qua (nam) rectus Abas et qua *grandaeuus* Alethes. *postea plures poëtae,* Ouidius

alii-

aliique hoc vocabulo vsi sunt.

GRATIA *pro* vtilitate Georg. 1, 83. sic quoque mutatis requiescunt foetibus arua. Nec nulla interea est inaratae *gratia* terrae. *per fructus suos ager fit gratiosus. Dissentiunt, vt video, interpretes in explicatione huius loci, neque certi aliquid quisquam addidit. Obseruandum vero est ne illud, quod dicit* nec nulla *more consueto sumatur, affirmando, vt fere omnes intellexerunt, et quo inductus Seruius per λιτοτητα dictum arbitrabatur, oblique sane. Constant vero verba Virgilii a versu 73. sic optime: post legumina et vicias farra seres iterum, lina autem auenae et papauera in illo agro non serenda, nimis enim vrunt et exsiccant eum, sed tamen si alternis annis tales fruges seruntur vt scilicet vrentes excipiant aliae, quae minus succi desiderant, et agrum non exsugunt, facilis fit agri labor, sub quo non succumb beat, tu modo eu iuues, et fimo at nere sub aration crees. Ita enim non est, vt req ager noualis, commendauerat \ sed alternis illis quibus leues frug requiescit iam qu tu habes hanc 1 tem, vt nec qua beas (quod forte annis, vbi interc ager) nullam es tui vtilitatem, qu ualis scilicet et in isto anno fit.*

GRAVATVS, nodi uatum robur, *de Herculis* Aen. 8: rapit arma manu: que *grauatum* Grauatum *pro* gr *xit.*

GRAVIDVS imperii *multos reges re* Aen. 4, 229. qu *uidam* imperiis b frementem Italian ret.

GRAVIS *fortis* Ae 458. Fecit ense g Thymbraeus O Sallustius fragm. Lusitaniae *grauen*

*auctoritate pol-
venerabilis. Aen.
5. pietate grauem
ritis si forte virum
Conspexere, silent.
dona grauia intel-
go aurum ipsum;
grauia, quia au-
nstabant. Aen. 3,
Dona dehinc auro
, sectoque elephan-
perat ad naues fer-
ba secto elephanto
tulerim ad grauia,
pio dona elephan-
to pro ex eleph. s.
pl(ssime, i. e. ebo-
Nihili est quaestio
„vtrum aurea, an
us non totis aureis
o auro pondus ac-
rit?„ * Ecl. 1, 50.
nsueta graues ten-
t pabula foetas.
betus. Si post tan-
iros, qui hunc lo-
tentarunt, licet
quod videtur, sim-
mus est sensus et
gis conueniens, si
intelligantur prae-
s, his enim pabu-
xime salubria, cu-
di sunt consueta,
randa sunt, gra-
additum ornatus
, non propriae si-
gnificationis. Non au-
diendi, qui, quod duo
hic coniungantur adie-
ctiua, regerant. * Ge-
org 3, 415 galbaneo-
que agitare graues ni lo-
re chelydros. graues che-
lydri quod foetore into-
lerabiles aut venenosi.
Alii legere malunt graui
nidore, male, vid. Hey-
nium. Georg. 3, 451. El-
leborus grauis, graui o-
dore.

GVRGES curuatus, de flu-
ctibus impetuosis, si-
nuantibus Aen. 3, 564.
Tollimur in coelum cur-
uato gurgite et idem
Subducta ad manes imos
desidimus vnda. praecla-
ra descriptio!

GYRVS interior, breuior.
Aen. 11, 695. Orsilo-
chum fugitas, magnum-
que agitata per orbem
Eludit gyro interior se-
quiturque sequentem.
pulchra descriptio: de vo-
ce gyro. cf. L Part. Clav.
* bene de serpente Aen.
5, 85. Dixerat haec:
adytis quum lubricus an-
guis ab imis Septem in-
gens gyros septena vo-
lumina traxit. Verba
omnia proinde lecta!

Eiusmodi vero signa solemnia fuere quae angues *indicarent, quos* genios *loci credebant. Hoc loco vero, in tota illa narratione* Virgilius *est imitator illius portenti Homer.* Iliad. *β*, 308 &c. *quam comparare necesse est c. h. l.* * Georg. 3, 117. equitem docere sub armis Insultare solo et gressus glomerare superbos; *qui locus conf.* cum Georg. 3, 191, et 192. vbi carpere *gyrum.* vide Glomerare.

H.

HABENA, *de funibus nauium recte explicat* Seruius *in* Aen. 6, 1. Sic fatur lacrymans, classique immittit *habenas. Recte etiam notatum est esse imitationem Homeri, qui* Odyss. *δ*, 782. ἐντυνχαντο δ' ἐρετμα τροοις ἐν δερματινοισιν. *et* Odyss. *β*, 426. ἑλκον δ'ἱςια λευκα ἐϋς ρεπτοισι βοεσσι. *i. e. loris bouis, his enim vtebantur antiqui. Omnino notandum, et maiorem partem huius*

sexti libri, *ita constare imit* *Homericis.* * 662. furit imm canus *habenis. n a poëta. ignis vi impetu furit, ruens immissis* * teres Aen. 11 fundam *tereti* c put egit *haben bene tortili.* * 499. suscitat, i omnes effundit cf. Lib. 1, 63.

HABERE Ecl 3.{ age si quid *hab* * *est proprium cuaria* habere p *trire., seruare bitum.* Georg. cultus *habendu* cori. Georg. 3, quos aut peco sumittere *hab* Hoc *habet*, i. *percussus est Apud antiquos e erat nota inprimis de gl bus:* hoc hab *nunc*, peractum *Terentius:* Cert est, *habet.* A 296. Hoc *hab* melior magnis ctima Diuis.

t est, quasi de loci ate inuentus; nam uper aras cecidit, laec melior magnis ictima Diuis.

; Georg. 2, 92. ibus hae terris *ha-* leuioribus illae, *uae s. vites. si qua arbori cuidam est modatior, in ea* ollis *et maxime vi-* Colum. 3, 2. *quae- vites terrae medio- laetantur.* * arcus 1, 322. humeris de *habilem* suspende- um. Seruius „a- sexui,, *explicat,* sexui? habilis ar- *aptus, decens, et bene tractare pos- nus. vid. hoc. vo- s I. Part. Clauis.*

'S Georg. 1, 52. *is* locorum, *natu- enius agri*, Φυσις *ης, vt Xenophon* conom. 16.

RE Georg. 2, 422. vlla est oleis cura, i semel *haeserunt* aurasque tulerunt. unt aruis, *radices nt* cf. 318. *Ma-* Heynius *versum nostrum* 422. *trahi ad id, quod sequitur, non vero coniungi cum prioribus versibus, id quod fit apud omnes fere, sic enim frigidiusculus ille versus videatur. Nobis sane nunc ita videtur.* Auras ferre arbor *dicitur, si iam validior, nec prorsus recens ac tenuis.* * Aen. 7, 533. *Haesit* enim sub gutture vulnus, et vdae vocis iter, tenuemque inclusit sanguine vitam. Haesit vulnus. i. *mansit infixum, bene* iter vocis inclusit, *nec minus* tenuem vitam. * *immutabile esse* Aen. 4, 614. Et si fata Iouis poscunt, hic terminus *Haeret.* * haeret vox, *obmutescit* Aen. 4, 280. Arrectaeque horrore comae et *vox* faucibus *haesit.*

HASTA Aen. 6, 760. Ille, vides? pura iuuenis qui nititur *hasta. Contra omnes interpretes asseruit* Cerda *sub* pura hasta *sceptrum intelligendum, id quod multis exemplis effecit. In quo consentio, quum* 765. *is, cui* hasta *tribuitur, tanquam*

ren

rex indicetur. cf. Cerda *ad h. l.*

HASTILE *dicitur* ramus, *teret et rotundus, aptus hastis faciendis, et ab ipso hoc vsu dictus* Aen. 3, 23. cornea sum. o virgulta et densis *hastilibus* horrida myrtus. *non voc.* horrida *ad terram referendum, sed ad ipsam myrtum, quae* horret *densis ramis: vox* hastile *ita occurrit etiam paullo abhinc* vers. 37.

HAVRIRE, *emetiri, peragrare, quasi adimplere* Georg, 4, 426. *de sole medio. Et* medium sol igneus orbem *hauserat. Eleganter quoque de pauore* Georg. 3, 105. Exsultantiaque *haurit* Corda pauor pulsans *Et physicam vim expressit poëta.* Pauorem *vero hic omnes affectus significare, quibus turbantur homines, dum cursu certarent, monet* Heynius. * *occidere, audacter* Aen. 2, 600. ni mea cura resistat iam flammae tulerint, inimicus et *hauserit* ignis. *vide hanc vocem in laue Ouidiana.* * latus, *confodere* Aen. 1 Per tunicam squ auro latus *hauri* tum. *vide* Hau *Clav. Ouid.* aper tus *est*, *quod ap* ὕςερον πρότερο *matici vocant.* * coelum i, *aërem* 899. Vt auras St *hausit* coelum, temque recepit. plicium, *noue pr* Aen. 4, 383. Spe dem mediis, si q numina possunt, cia *hausurum*, *Similiter fere* Ci *cul.* 1, 35. *hausi* tates. * *impropr eleganter saepius noster hoc vocabi* auribus *hausi: sensu corporis to verbum ad sensu mi En varietate* 12, 26. Sublatis dolis simul hoc *hausi.*

HAVSTVS Georg. 4 Esse apibus parten nae mentis, et *h* Aetherios dicere. *spiritus emanant anima vniuersi, igneae aethereae turae esse crede*

vero ille locus est
osophia pythagori-
u qui hanc in ea
sequebantur, pla-
rum et stoicorum;
animas esse par-
s uniuersi seu ani-
undi, quae si cor-
relinquant, eo re-
tur. Inde est quod
v. 226. 227. *dicit*
olare sideris in nu-
n atque alto succe-
oelo. *h. e. animae*
in coelum inter si-
redeunt, ibi reci-
ur ab Aethere seu
Deo. * Georg. 4,
Si quando sedem
tam seruataque mel-
esauris relines (*e-*
t errorem in nostra
ne) prius *hausta*
ectius legitur) spar-
narum Ora (*idem*
s) foue, fumosque
praetende sequaces.
cus difficilis non ob
nis verae impedi-
t, sed etiam sen-
plane eruendum.
ouere haustu aqua
xquisite dixisse vi-
pro aqua hausta
fouere seu eluere.
fere ratione expli-
leynius, *nisi quod*
et. Tom. II.

fouere *simpliciter expli-cat pro tenere, contine-re. potest vero locus* Georg. 2, 135. olentia Medi ora fouent illo et senibus medicantur anhelis *optime huc trahi. vid. voc.* fouere. Sparsus *ornatus, causa additum, cum enim aquam haurit, ea quasi spargitur seu imbuitur. Qui* sparsus per spargens *explicant, male interpretantur. Sed est varia interpretum quoque opinio de ratione huius praecepti.* Seruius *aqua spargendas esse apes monet, ne irritatae noceant; amplectitur hanc sententiam* Cerda. Philargyrius *lepide sane sic explicat, vt eo signo silentium sit mellario impositum.* Burmannus *et qui eum sequitur* Heynius *de purificatione oris intelligunt, quia malus odor ingratus apibus, addam etiam ipsi melli noxius. Hanc ob rem maluerunt etiam cum* Heinsio *legi* v. 228. sedem augustam, *sancte, casteque adeundam scilicet. „Imprimis, ait „Plinius, praecipitur,*

org. 4, 474. *hibernus* imber. cf. Hiems.

HIBISCVS, *maluarum agrestium genus* Ecl. 2, 30. Hoedorumque gregem viridi compellere hibisco. *Intelligendum h. l. de virga* hibisci, *qua gregem agit pastor.*

HIEMS, *simpliciter pro tempestate* Georg. 3, 470. Non tam creber agens *hiemem* ruit aequore turbo. Georg. 1, 320. Omnia ventorum concurrere proelia vidi Quae grauidam late segetem — Sublime expulsam eruerent; ita turbine nigro Ferret *hiems.* *Varie interpretantur hunc locum, de constructione enim inter plerosque non satis conuenit. Optime* Heynius *rem totam constituit in commentario suo; Variauit, inquit, poëta orationem, cuius naturalis ordo hic erat: vidi ventos, seu ventorum proelia concurrere et hiemem ferre. h. e. cum dicit vidi — vt ita hiems ferret; omisit particulam copulandi.* Georg. 1, 391. Nec nocturna quidem c pensa puellae N *hiemem h. e. ten horridiores.* * *pro procellis* G 197. Hyperbor lo quum densus Incubuit Scythiae mis atque arida Nubila. * *pro sig malibus.* Georg. Quum rapidus s dum *hiemem* c equis.

HILARANS Ecl. 5, multo inprimis conuiuia Baccho. *ritas praecipue d dicitur», h. l.* Cerda.

HISCERE *elegantiss eo, qui prae non loqui aperte sed per singultun la verba, aut so misse prodit* Aen. Vix pauca furen cio, et raris turb cibus *hisco. bene* cibus.

HONESTVM, *pu formosum, inte consueta significa ecclesiasticis script deinde adamata;* tullianus *saepius tur. de Bacchi*

Georg. 2, 392. Caput *honestum. de elegantia huius loci vide* Heynium; *tam multa complexus est ea allegoria Virgilius. conferenda praeterea sunt, quae sub* oscillum *dicentur.* Aen. 10, 133. Dardanius caput ecce puer detectus *honestum, quae sequitur comparatio elegans laudatur et fuse explicatur a Francogallo* Le Bossu du poëme epique libr. 1. c. 6.

HONOR arborum, *silvarum, pro fronde frequenter apud poëtas.* Georg. 2, 403. Frigidus et silvis aquilo decussit *honorem.* * *simpliciter pro sacrificio. sic* Georg. 3, 486. saepe in *honore* Deûm medio stans hostia ad aram. * *de pudicitia, illibata iuuentute, qui vere potest et solet eleganter* honor *dici* Aen. 1, 32. sprêtaeque iniuria formae Et genus inuisum et rapti Ganymedis *honores.* spretam formam *referendum esse ad iudicium Paridis, apertum est,* cf. Fast. Ouid. 6, 43. genus *vero* inuisum *pertinet ad* Electram pellicem *Iouis ex qua Dardanus natus, vnde Troiani ducunt originem.* Rapti *denique* honores *respiciunt fabulam de Ioue, qua narratur puerum Ganymedem a Ioue raptum* cf. Valer. Flacc. 2, 414 *vbi raptus fusius describitur et* honores *Ganymedis. Adde* Ouid. Met. 10, 155. *Sunt qui* raptos honores Ganymedis *intelligant de honore quo in coelo* pincerna Iouis *receptus est, loco Hebes, quae antea hoc munere infundendi et miscendi nectaris vsa erat. Sed illi ne refutatione quidem digni.* * Aen. 1, 53. supplex aris imponat *honorem; tura in meum honorem, suaviter. Sic et* Aen. 3, 118. meritos aris mactauit *honores, de sacrificiis.* * honores *de oculis* Aen. 1, 595. Caesariem nato genitrix, lumenque iuuentae Purpureum et laetos oculis afflaret *honores; decentiam, pulchritudinem.* * honorem indicere templis, *de festis, supplicationibus apud*

pud Virg. Aen. 1, 636. simul Aeneam in regia ducit Tecta; simul diuum templis indicit *honorem. Adscribam hic notam* Seruii: Apud maiores nostros fuit mos, „vt magistratus post res „serias, quae consulto „peragebantur, in fine „actus adderent: *diis honorem dico:* vel alio „modo: *hinc ad Deos:* „quod poëta, amator „antiquitatis, subtiliter „docet: („*non amator, sed poëta antiquitatis, tum temporis enim adhuc hic mos inualuit*) infert enim Didonem, „post habitum cum Aenea colloquium, et iunctam hospitalitatem. „*Quare agite, o tectis,* „*iuuenes, succedite no-* „*stris:* vt supra: *vr-* „*bem quam statuo vestra* „*est:* post actum publicum Diis sacra iussisse. indicere *hac in re notum et solemne verbum.* * Aen. 3, 484. Fert picturatas auri subtemine vestes Et Phrygiam Ascanio chlamydem, nec cedit *honori.* Seruius *explicat,*„ tanta dat munera, quanta m Ascanius„. *Sim legunt* honore; *pretantur:* „hon „cedit Steleno, „tri eius et auo „rat multa„. *no* Burmannus *haec* „nor verborum i „tur, qui saepe „rit„ *pessime! sensus:* non cedi ri *est: honorem praebet*, *hono ornat*, *scilicet c ta dona dare*; *tim sequitur:* busque onerat d cedere *et apud nem occurrit* sac *praemium.* Aen. Omnibus hic e *honor.*

HONORATVS Ae Iamque dies, ni fa est, quem semp bum, semper *tum*, sic Dii habebo. „ *quia fectus Anchises tuus*„ Seruius. e honoratum *fin intelligo, dignus ribus, feriis, de iam sequitur or neae vers. cons*

praesertim verſ. 53. *et* 58...

HORRENDVS clamor Aen. 2, 222. Clamores ſimul *horrendos* ad ſidera tollit. ; Quales mugitus &c. cf. *cum toto illo de Laocoonte loco imitationem Petronii in* Haloiſi Troiana *et praecipue* Leſſingii Laocoontem, *ſiue* über die Grenzen der Poëſie und Mahlerey pag. 54. &c. *vbi et laudatum* Winckelmannum, *qui ſtatuam explicat hoc monſtrum exhibentem, et alia, quae huc pertinent, plura leges, quae ideo excerpere non lubet, quod et nimis multa et lectu per ſe digniſſima ſunt.*

HORRENS, *de eo, quod horrorem iniicit, ab effectu, vt mos poëtis eſt.* Aen. 1, 315. Arboribus clauſam circum et *horrentibus* vmbris. * Aen. 1, 638. magnorum *horrentia* centum Terga ſuum. *bene, quia horrebant ſetis.*

HORRERE *apud poëtas id dici ſolet, quod erectum ſtat, eminet* aut dureſcit Georg. 1, 151. *Eleganter de carduo, qui ſpinis erectis ſtàt,* Segnis *horret* in aruis carduus. Georg. 2, 69. horrida arbutus *a cordice hiſpido.* Georg. 3, 161. Campum *horrentem* fractis inuertere glebis, *durum et incultum* Georg 1, 449. Tam multa in tectis crepitans ſalit *horrida* grando. *Eleganter quae exſultim ludit.* * *de acie in haſtis et armis ſtante conſueta locutio* Georg. 2, 142. Nec galeis denſisque virum ſeges *horruit* haſtis. *ſegetem vocat, quia nati e dentibus ſatis. Nota eſt fabula de Iaſone. Caeterum eſt ad notandum iucundiſſima illa ars, quam hic adhibet poëta vt laudes Italiae prae ceteris regionibus extollat* 140 - 148. * Aen. 2, 12. Quamquam animus meminiſſe *horret* luctuque refugit. *i. diſceſſit a me, de ſtatu deiectus ſum.* * luſtra horrentia Aen. 11, 570. *ſunt ſqualida, quae excitant horrorem.* * *de campo vbi haſtae erectae, ſublimes, manibus elatae aſperum quaſi pro-*

spectum effingunt Aen. 11, 602. late ferreus hastis *Horret* ager, campique armis sublimibus ardent. *Est vero ducta imago ex Homero. vide voc.* Ferreus. * Aen. 6, 419. Cui vates *horrere* videns iam colla colubris — offam obiicit. *Belle* horrere, *sich straeuben adhibetur de* colubris, *cum Cerberus pro* pilis serpentes *habuisse fertur.*

I.

IACERE, telo, *per breuiloquentiam, iacere interfectum telo.* Aen. 1, 103. Saeuus vbi Aeacidae *telo iacet* Hector. Iacere *dici de victis et interemptis notum est.* * terta iacens; *quasi in longum exposita, epithethon pingens* Aen. 1, 228. Iupiter aethere summo Despiciens mare veliuolum, *terrasque iacentes. vide* Veliuolus.

IACTARE, *dici* iactari, *qui errant, praesertim in mari, procellis huc illuc acti, notum est, sed non adeo notum fuisse videtur, bene e* terris iactari *illum qui ad varias re[giones] appellit, errabund[us] mari, id quod a[ccidit] Aeneae, vt ex Vi[rgilio] constat, male itaq[ue] omnes fere inter[pretes] versum hunc:* A[en. 1,] 7. multum ille et [terris] *iactatus* et alto, *[ex]plicuerunt, vt in* iactatum *Aeneam i[n]gerent de* monst[ris] Thracia, pestilent[ia] Creta, Harpyiis in [Stro]phadibus, patris [morte] in Sicilia; *cum* [...] *referendum sit a[d va]rios illos errores,* [...] *bus in Sicilia,* [...] *&c. morari c[oactus] fuit.*

IACVLARI ignem, *d[icitur ...] tente fulmina* A[en. 1,] 46. Ipsa Iouis ra[pidum] *iaculata* e nubibus [ignem] Disiicit rates, euer[titque] aequora ventis. *Ha[c] l. vocab.* ipsa *vim* [...] *dam:* dulcis enim [...] pria manu quaesita [...] dicta, *vt iam m[onuit] Seruius.* Iaculari [...] *sic etiam apud* Hor[atium] cf. *hoc vocab.* in l. Clauis. * *eleg.* A[...]

anaum Phrygios
is puppibus ignes.
de flammis in
iduentantes Grae-
e potius nauem
ai coniectis ab
. cf. praeter Ho-
Ouid. Met. 13.
unt Troes ferrum-
nesque Iouemque
tas classes. bene
ulari de vibratis,
do impetu conie-
nibus. Vsurpa-
hoc verbum ita
libi reperies in l.
Clauis.
e telo quum con-
et propulsatur
Aen. 2, 544. te-
imbelle sine ictu
oniecit. bene te-
ibelle h. l.
VS Idumaea aut
pro tota Iudaea.
ro terra erat pal-
s feracissima at-
iis celebris maxi-
ter poëtas; inde
ea solemnis epithe-
lmae a nobili quo-
ius genere Georg.
Primus Idumaeas
n tibi, Mantua,
. Virgilius pri-
oëta Mantuanus;
nus iam haec su-

pra. *De Idumaeis palmis pro genere vniuerso plura habes loca apud* Cerdam e. gr. Martial. libr. 10. ep. 50. Franget *idumaeas* tristis victoria *palmas.* Silius 7. *Idumaeas* referat de Pallade palmas. *His obseruatis facile carere* Seruii *nota possumus*, *qui* idumaeas *abundantes explicat*; *frequenti enim epitheto vtitur Virgilius*, *propriae eius significationi minime inhaerens.*

IGNARVS *passiue*, *ignotus*, *qui ignoratur* Aen. 10, 706. *Ignarum* Laurens habet ora Mimanta. * *cui nondum aliquid nuntiatum est* Aen. 9, 288. Hanc ego nunc *ignaram* huius quodcunque, pericli est, Inque salutatam linquo. * *ad* Aen. 1, 202. *Seruius* ignarum *explicit* immemorem, *male! simplex est ib. signific. accip.*

IGNAVVS Georg. 1, 299. hiems *ignaua* colono, *quae eum retardat*, *otiosum esse iubet. conf.* Segnis.

IGNEVS, *belle de acri*, *pugnante feruido heroe.*

Aen. 11, 746. Volat *igneus* aequore, *campo quo certatur* Tarchon Arma virumque ferens. cf. *praeced.*

IGNIPOTENS, *epithet. Vulcani*, Aen. 8, 414. Haud secus *ignipotens*, nec tempore segnior illo Mollibus e stratis opera ad fabrilia surgit. *Sic et ibid.* 423. *&c.* Aen. 12, 90. Ensem quem Dauno *ignipotens* Deus ipse parenti fecerat.

IGNIS, *nota appellatio eius, cuius amore aliquis flagrat.* Ecl. 3, 66. mihi sese offert vltro meus *ignis* Amyntas. cf. Hor. Od. 3, 7, 11.

IGNOBILIS, *qui in rebus magnis ac grauibus non inclaruit. hinc* ignobile otium Georg. 4, 564. *de poëta. cf.* Inglorius.

ILICET, *vt respondeat gallico* enfin, *kurtz.* Aen. 2, 424. *Ilicet* obruimur numero. * *confestim, continuo.* Aen. 8, 223. fugit *ilicet* Ocior Euro. *sic etiam* Aen. 2, 758.

ILLABI animis, *de Apolline oracula edente.* Aen. 3, 89. Da pater augurium atque animis
re nostris. „Quia
linis oracula, licet
per obscura, vera
sunt; vnde cum i
gentia oraculum
lat„ Seruius. *Eg*
pliciter intelligo
animis, *de edente*
la, qui ἔνθεος
solet, aut animo
minum capere, in

ILLAETABILIS,
pro tristis, inf
Aen. 3, 707. Hinc
pani me portus et
tabilis ora Accipit
pter mortem A
tristis locus.

ILLAVDATVS Geo
5. quis *illaudati*
Busiridis aras? *Ini*
fecerunt Virgilio
ob vocem nonnull
fendit eum iam
Lib. 2. c. 6. *qui* il
tum *dici pro illau*
nulla memoria
probat. Nec est
verborum vsus p
insolens apud Latin
h. l. Seruius. Il
tus *dici poterat B*
quia eius crudelita
ta dicebatur, vt
nisi cum horror
quam eius nomini

'et. *Quod hic* Cer-
·aesertim *disputat*
:isse poëtam ad Iso-
orationem, qua
idem laudauit,
iure explodit Hey-

κατ' ἐξοχήν, ille
i. *e. princeps fera-*
Aen. 12, 5. Sau-
lle graui venantum
re pectus. *Ceterum*
c comparatione v-
adhaesit Virgilius
er, Iliad. 20, *vbi*
s cum Achille com-
io.

ERE, *per fraudem*
liam parere. Ele-
r de animalculis,
in areas rusticorum
furtim inducunt.
g. 1, 181. tum va-
illudant pestes. *bu-*
, curculiones, for-
, &c. intelligit,
furtim irrepunt et
m agricolarum elu-
. Georg. 2, 375.
super indignas hie-
solemque poten-
silvestres vri assidue,
aeque sequaces Illu-
. *laedunt, sed haec*
petulantiam bene
ssit, qua arboribus
ndis insultant. *
sic de Proteo formam
mutante et in varias se-
se species induente, ne
teneatur. Georg 4, 406.
Tum variae *illudent* spe-
cies atque ora ferarum.
Alii malunt legere elu-
dent. *Vtrumque posi-*
tum mira cum suauita-
te esse potest. * *de arti-*
fice grata locutio, qui
sic imitando naturam
expressit, vt eamne
ipsam teneas an men-
dacium fere nescias. Ge-
org. 2, 464. *illusae* auro
vestes, *pictae vt natu-*
ram mentiantur; sic
etiam opera, quae ex-
cellens artifex producit,
illusa *dicuntur.*

IMAGO, *de phantasia, cogitationibus mentis.* Aen. 8, 557. propiusque periclo It timor et maior apparet Martis *imago.* * *species* Aen. 2, 369. Luctus vbique pauor, et plurima mortis *imago.* *variae quasi species, i. genera mortis. Sic etiam* Aen. 12, 560. Continuo pugnae adscendit maioris *imago.* * *vmbra* Aen. 4, 654. Et nunc magna mei sub terras ibit *imago.*

IMBELLIS Georg. 2, 172. Qui nunc extremis Asiae iam victor in oris *Imbellem* auertis romanis arcibus Indum. *Vulgare est epitheton populorum Asiaticorum, qui molles, delicati vocantur ob benigniorem scilicet suae regionis naturam.* conf. Georg. 1, 57. *Consueto itaque Indorum epitheto hic vsus videri poterat Virgilius, nisi parum accommodatum haberi posset ad eam, quam infert, Augusti Caesaris laudem, qui tunc auertebat a finibus Romanorum* Imbelles *Indos; quid enim magni, si molles ac timidos? Quaerunt itaque alii probabiliorem interpretationem* imbellium. Seruius *vult idem esse ac auertendo eos reddis imbelles. Sed talia frustra, seruat poëta tenorem orationis, atque vt antea strenuam virtutem veterum Romanorum praedicauerat, eandem habet ante oculos in Augusti laudibus, qui nulla fractus molestia extremos regni fines tuetur, ita vt delicati illi Indi consistere Italiae tantam vi atque laborum t tiam non possint.*

IMBVERE *proprie defacere seu perfu hinc implendi, nandi assumit si tionem, vtrumq iunctum, si de cio dicitur.* Ecl. 1 lius aram saepe te stris ab ouilibus agnus. * *in choa* 7, 542. Promissi cta potens, vbi sa bellum Imbuit. *h. l.* imbuere *tali explic. sequentia,* mae commisit fun gnae.

IMMANIS ora, *tem sa intellig.* Aen. 1 Quis te, nate De tanta pericula ca sequitur? Quae v *manibus* applicat *Nihil hic de saeu gionibus cum alii tandum.*

IMMEDICABILIS, *quod vulnera leta fligit* Aen. 12, 85 lum immedicabile

IMMEMOR Aen. 2 Instamus tamen *mores* caecique

ites, sine omni memoria, et ad- ndi mente.
SVS, *bene de Cy- Polyphemo.* Aen. 3, lacuitque per an- *immensus. Lauda- unc locum* Quinti- Lib. 8. c. 3. *quem*
.
ERE, *prope adsta- d cum virtute pin-* , Aen. 1, 169. Hor- ae atrum nemus et vmbra. *sic et ibro* verf. 423. col- i *imminet.*
S, *epithet. Achil-* n. 1, 34.
TTERE: habenas Aen. 6, 1. Sic fa- crymans, classique *ttit* habenas. Im- *idem ac permittit, tit; sic etiam Valer.* Argon. 8. Fugit *ssis* nam puppis ha- *Praeterea hic bel- aurigae ad naues antur.* Artemido- b. 3, c. 58. *loquens uo* ὁμοιως δε εςι πλοιω, *probat, Homerus naues ap- erat equos.*
IDVS Aen. 12, 611. lem *immundo* per- fusam puluere turpans, cf. Georg. 1, 81. Et ci- nerem *immundum* ia- ctare per agros.
IMMVNIS, Immunis *est, qui nihil praestat, qua- si* fine muniis Aen. 12, 559. *Immunem* tanti belli atque impune quie- tam.
IMPACATVS, *ferus, in- domitus.* Georg. 3, 408. *Impacati* Iberi, *quibus totum praedonum et la- tronum genus poëtarum more innuit Virgilius.*
IMPELLERE labentem, *adferre quid ad lapsum, befoerdern.* Aen. 4, 23. Solus hic inflexit fenfus, animumque labentem *impulit. pulcra imago. Antea Dido, quam im- motus ipsius sit animus, narrauerat. Nunc cum solido quasi comparat il- lam, signif.* quomodo *dimota ab Aenea et ad labandum procliuis per hunc quasi fuerit protru- sa et incitata.*
IMPERDITVS, *noua Vir- gilii vox* Aen. 10, 430. Et vos o Graiis *imperdi- ta* corpora, Teucri. *Ser- uius* „*quos Graeci ad Troiam perdere nequi- erunt.*

Ουτω τοι και Δελφις ενι φλογι σαρξ ἀμαθυνοι.

* Georg. 2, 332. *In*que nouos soles audent se germina tuto Credere. Credunt se in solem *noue dixit Virgilius vt h. l. animaduertit* Heynius, *qui causam locutionis ita exponit, credunt se, dum in nouum solem prodeunt. similiter dixit poëta* Georg. 3, 551. saeuit et *in* lucem stygiis emissa tenebris Tisiphone. *Imitatur praeterea hic vt in toto loco* Lucretium Lib. 5, 780. * *in* proelia meditari, *rara sed eleg. locutio* Aen. 10, 455. Specula cum vidit ab alta Stare procul campis meditantem *in* proelia taurum. *Firmat hanc lectionem ingenti locorum copia et pluribus verbis* Heins. *ad h. l. Alii legunt:* meditantem proelia. * Aen. 10, 746. *In* aeternam clauduntur lumina noctem. *praecedens locutio* ferreus vrget somnus *est Homerica,* conf Iliad. δ, 241. πεσων κοιμησατο χαλκεον ὑπνον. * *cum*

vltimo casu p[…] Aen. 2, 541. no[…] tum quo te […] Achilles, Talis fuit. *Nihili est* […] *tio, qua* in ho[…] *pitur,* cum se ho[…] reret, cum ipse […] set; *repugnat* […] *tinitati. conf.* c[…] *laudato Virgilii* […] Eleg. 3, 19. e[…] Trist. 5, 2, 29.

INAMABILIS, *inu*[…] *testabilis* Georg. […] deformis arundo […] tardaque palus i[…] *lis* vnda. *sic m*[…] *gunt, alii* inna[…] Gellium 2, 6. […] *odiosus* Aen. 6, 4[…] obstat, tristiqu[…] *inamabilis* vnda […] et nouies Styx […] coercet, *respond*[…] *lunt illi loco Ho*[…] Odyss. λ, 749. ό[…] δης νεκυας και[…] πεα χωρον. […] *riant Codd. et n*[…] *gunt* innabilis *pr*[…] bilis. Heins. *laud*[…] Noct. Att. 2, […] crob. Saturn. 6, […] *lectio* inamabilis […] *tur. Sed, vti* […] *xi, non pauci libr*[…]

ꝑ. τὸ innabilis, et
ſt apud Virgil. Ge-
, 479. licet et ibi
is ſit lectio, et Hey-
cceperit in textum
bilis. v. ſupra. Vide-
raeterea mihi h. l.
6, 438. τὸ innabi-
gis conuenire rei,
eſt innabilis, ideo
. Nonne etiam
idem bis dictum,
et inamabilis? Sed
ſtatuere certum,
Heynii auctoritas
nidum reddat. Le-
vero Fata obſtant,
Fas obſtat, mihi
videtur.

, vacuus, conca-
uoque. Georg. 1,
Agricola incuruo
molitus aratro —
rauibus raſtris pa-
pulſabit inanes. *
. 2, 255. Non ani-
modo vti paſcat
ctus inanem. Nam
mutandum de ſcri-
; per translatio-
licit, animum in-
delectat. * epi-
picturae Aen. 1,
animum pictura
inani. eleg. h. l.
pictura; quae rem
adumbrat, innuit.

* currus inanis i. recto-
re priuatus Aen. 1, 480.
* Aen. 12, 354. Ante
leui iaculo longum per
inane ſecutus. Longum
per inane, eſt per lon-
gum ſpatium.

INCEDERE, venuſte et
cum vi ethica Aen. 1,
50. Aſt ego, quae di-
uûm incedo regina Iouis-
que Et ſoror et coniux
vna cum gente tot an-
nos Bella gero. Seruius:
„incedere proprie eſt no-
bilium perſonarum„ hoc
non opus, ſed pingit
haec vox Iunonem cum
aliqua dignitate irabun-
dam ambulantem, et
auget totam rem De
omni vero illo ſolilo-
quio Iunonis iam plu-
rimi monuerunt, eſſe
longe praeſtantiſſimum
et perſona Iunonis longe
digniſſimum. Singula
ipſe perpende. vox ince-
dere vero ſic vt h. l. oc-
currit etiam Aen. 1, 496.
Regina ad templum for-
ma pulcherrima Dido in-
ceſſit, graditur. cf. Aen.
5, 68.

INCERTVS, incerti men-
ſes, ſunt veris et au-
ctumni, ii enim dubiae

sunt tempestatis, Cum modo frigoribus premitur, modo soluitur aestu Aere non *certo*. Ouid. Art. 2, 318. sic Georg. 1, 115. praesertim *incertis* si mensibus amnis abundans erit. *de verno tempore tantum hic intelligendum*. * Aen. 6, 270. Quale per *incertam* lunam sub luce maligna Est iter in syluis. Incertum *hic non nouilunium innuere potest, quia illo tempore nulla splendorem, aut sibi parem emittit. Hoc adductus malim cum aliis* incertam lunam *intelligere, quae per nubes modo obuoluitur, modo ab illis est immunis.*

INCESSERE, *adoriri, occupare*. Georg. 4, 68. sin autem ad pugnam exierint, nam saepe duobus Regibus *incessit* magno discordia motu. Incessere *alicui non insueta constructio, quare nihil mutandum, vt aliis videbatur. In omnibus aliis editionibus* nam saepe duobus — discordia motu *inclusa parenthesi leguntur, sine ra*-

tione, vt docet H *Non animaduer docti viri ad seri monis, quae cum difficilior videret currere illi incor tiae voluerunt, sum planiorem r at, idem fuit ob Nam post Philar hic obseruat l poëtam negligent ratione esse vsum gressione semel redire demum n nem orationis in v. 86. 87. eosque continere apodosi* autem ad pugnar rint. *Alii minus de apodosin v. 7*5 *prehendisse puta inuadere* Aen. 1 *Incessi* muros: i tecta volare *et pius.*

INCIDERE, *pra* Ecl. 9, 14. Quod quacunque nouas *re* lites Ante m cornix. *quacunq tione lites caue veteranis militib occupantibus,* *fuit.*

INCIPERE, *elega tione vt graecum*

or poëta, dum indicit pro ἀρχο- i. e. primum. 3, 295. Incipiens edico, in mollibam Carpere oues. post hinc digref-

Aen. 12, 492. subsidens: api men incita sumlasta tulit. i. cum iacta.

IODVM, de sumalis et periculis , 24. Quo te cunus miserantem inda nostra Forte

ESSVS, nefann. 1, 651. incon- Hymenaei.

ITA, non artifiiEta, vt fieri in um affectibus, ,. cet. solet. Ecl. bi haec incondita fontibus et syluis iactabat inani. Ge- 386. versus in-

ENTVM, . sobo- 4, 49. Magnum crementum. Διο- ς graeci.

ARE, bene de tunte, desides casti-

gante, quasi increpante, excitante et acuente acres. Aen 9, 504. At tuba terribilem sonitum procul ore canoro increpuit. vide quam bene lecta omnia verba, et quam bene litterae ipsae horrisonae rem exprimant. Quoties repetita est, litera r, et quam duri penitus sonant sonitus! * cum virtute pingendi, arguere familiariter Aen 1, 742. Bitiae dedit increpans pateram. * obiurgare, incusare Aen 12, 758. Ille simul fugiens Rutulos simul increpat omnis. cf. Georg. 4, 138 Aestatem increpitam seram.

INCVBARE, poët. et eleg. Aen. 1, 94. Ponte nox incubat atra. Sensit poeticam huius verbi virtutem etiam Cerda, sed minus scite explicauit, „Hoc verbo molestissimum quiddam indicatur.„ Est vero imago horrida, sistens densam et quasi impressam, arcte inhaerentem mari caliginem. * Aen. 4, 83. Sola domo moeret vacua, stratisque relictis incubat.

Vltimorum verborum hic sensus: Modo lectum aggreditur, modo relinquit et denuo aggreditur.

INCVMBERE *de aestate.* Georg. 2, 377. grauis *incumbens* scopulis arentibus aestas. *quam pulchre, ad exprimendam molestiam.* * *suauiter de ventis, qui ingruunt ponto, et super eo quasi iacent.* Aen. 1, 88. *Incubuere mari*, totumque à sedibus imis Vna Eurusque Notusque ruunt. *vide* Ruere. * humero, *bene dicitur,* currens, *qui premit anteuntem, instat, et prope impendet ei, quem iam anteuertere studet.* Aen. 5, 325. Ecce volat *calcemque terit iam*, calce Dioris *Incumbens* humeris. *vide* Terere. * *vti, belle de diuitiis.* Aen. 6, 610. Aut qui diuitiis soli *incubuere* repertis Nec partem posuere suis.

INCVTERE vim, *pro* augere Aen. 1, 73. *Incute* vim ventis, submersasque obrue puppes. *Nihili est nonnullorum explicatio; incute Troia-*

nis vim, per veni ablatiuus sit venti

INDAGO, *series rum, quae circu ponuntur, secu* Cerdam, *in saltil capiendas fer . . . t* 121. Dum trepida saltusque *indagin* gunt.

INDIGNATVS Aer 952. Vitaque cu mitu fugit *ind* sub ymbras. *Sic Iliad.* ε, 856. δ' ϐκ μελεων πτ κ. τ. λ. *Occurrit versus et alibi ap strum poëtam.* Ae 831.

INDIGNVM, *nota gnificatio apud p qua id, quo alt gnus non est, g est iusto et iniquu* dignum *appellant* org. 2, 373. pecc super *indignas* hien lemque potentem stres vri capreaequ quaces Illudunt. *Seruius* saeuas *expl*

INDOCILIS, *ferus, ctus.* Aen. 8, 321. nus *indocile*; ac d sum montibus altis posuit. *vide* Compo

IN

AITVS, *bene* Aen.
21. raptis concur-
vndique telis *Indo-*
agricolae. *feroces*;
t haec vox exerci-
ruricolarum fae-
, *fine more*, *fine*
e furentium.
ITARE *pro* dubita-
en. 8, 404. absiste
ndo viribus *indubi-*
uis.
ERE *pro* ducere
, 30. Instituit Da-
thiasos *inducere*
L. i. e. *choros duce-*
st enim thiasus sal-
in Bacchi honorem,
iberalibus, *quibus*
cchi expeditio re-
ntari solebat: *huc*
et versus 29. *
e, *induere* Ecl. 5,
argite humum fo-
inducite fontibus
s Pastores: man-
ri sibi talia Daph-
Haec puto non
e pertinere ad fu-
n honorem pasto-
ed potius ad ali-
cultum, *quem*
re Daphni, *opti-*
stori, *et nunc sa-*
er Deos relato de-
t. *Ad hoc enim*
it oratio, *quam*

deinde persequuntur. Fuit vero solemne in festis diebus laetitiis flores spargere, *loca sunt satis obuia*, *neque abludit ab hoc more et illa caerimonia* inducendi *fontes frondibus praesertim inter homines rusticos*, *qui sic suos Deos colebant. Idem mos commendatur* Ecl. 9, 19. Quis caneret nymphas, quis humum florentibus herbis Spargeret? aut viridi fontes *induceret* vmbra? *ad pristina gaudia respicit et solemnia sacra. Quare non dubito*, *quin locus ita intelligendus sit*, *vt Mopsus velit post acerbas de Daphni querelas ea re se solari*, *quod sciat praestantem iam inter Diuos haberi*, *eumque sibi sacra fieri mandare*, *in eius vero memoriam tumulum aeterno carmine ornandum iubeat. Confirmat et id aliquo modo imitatio Theocriti*, *cui inhaesit hic Virgilius*, *qui Ecl.* 1, 142. *eadem fere infert. Addendum denique est*, *quod ipse fatetur* Heynius, *inter hono-*

res mortuis habitos nusquam memorari, quantum ille sciat, has caerimonias. Erravit itaque iam Seruius *qui* spargite humum &c. *de loco sepulchri intellexit. Neque etiam opus est, vt de satione florum aut arborum interpretemur, vt volunt nonnulli, tegebant enim puteos seu fontes frondibus, vt de fontanalibus scripsit* Varro L. L. Lib 5.

INDVERE Georg. 1, 187. quum se nux plurima siluis *induet* in florem, *vestiet sese floribus.* Induere in florem, *non vulgare.* * Induere se mucrone, *configere se.* Aen. 10, 681. An sese *mucrone* ob tantum dedecus amens *Induat. explicant seqq.* et crudum per costas exigat ensem.

INDVLGERE, *relaxare, non nimis contendere atque rem vrgere, hinc commode.* Georg. 2, 277. si pinguis ager Densa serere Sin tumulis adcliue solum collesque supinos *Indulge* ordinibus. *Bene* Seruius: *ordines effice largiores. Alii haud recte interpretantu... cito ordines.* * Aen. 8, 577. tu... et annis Et gene... *indulgent. sequit... plicatio,* quem ... pascunt. *conf. p... vers.* 502. seqq.

INELVCTABILIS ... 325. Venit summ... et *ineluctabile* ... Dardaniae. „Q... mo eluctari pos... effugiat, cum de... nis luctati sumus... nius

INERMVS Aen. 10 ... Arcadio infelix t... pectus *inermum.*

INEXPLETVM, ... Aen. 8, 559 T... ter Euandrus ... complexus eunteis ... *inexpletum* lac... *Mire variant co... vera videtur, qu... dimus, lectio. graec.* ἀπληρωτ... πληστον; *adeo l... tur, vt ne exple... impense plorat.*

INFECTVS: hyme... *fecti, rara locuti... dum peracti.* A... 720. Graius hom... *fectos* linquens p... hymenaeos. * A...

354. Pulsatos referens *infecto* foedere Diuos. cf. Aen. 12, 242.

INFELIX, *sterile.* Georg. 1, 154. *Infelix* lolium et steriles dominantur auenae *sic saepius.* * Infelix animi, *turbidus, inquietus.* Aen. 4, 629. At non *infelix animi* Phoenissa.

INFENSVS Aen. 11, 859. volucrem Threissa sagittam Depromsit pharetra, cornuque *infensa (cum ira)* tetendit Et duxit longe, donec curuata coirent Inter se capita, et manibus iam tangeret aequis Laeua aciem ferri dextra neruoque papillam. *praeclara profecto descriptio, et ingenii documentum vere poëtici: sed sumta non ex Virgilii ipsius mente, verum Homeri. Iliad. δ, 122. sqq.*

INFORMIS, *verosimilius de magnitudine* Georg. 3, 247. *Informes* vrsi Ouid. Trist. 3. Eleg. 5. turpes vrsi. conf. Turpis. * Aen. 12, 603. Et nodum *informis* leti trabe nectit ab alta. *Informe* letum *dicit, quasi mortem infamissimam. Cautum enim in Pontificialibus libris, vt qui laqueo vitam finisset, insepultus abiiceretur.*

INFRACTVS Aen. 9, 499. Torpent *infractae (fractae)* ad proelia vires. *Nescio quid sibi velit* Seruius, *qui et hoc et alio loco* Aen. 12, 1. infractum *interpretatur: non fractum.* Turnus vt *infractos* aduerso Marte Latinos Defecisse videt. cf. Aen. 9, 499, infractae vires. *i. e. debilitatae.*

INFRENIS Aen. 10, 750. Illum *infrenis* equi lapsu tellure iacentem. *Intelligit* Seruius *asperrimum equum, frenorum spernentem regimen.* Cerda *efferatum, et praeduri oris. Sed quidni sit* infrenis equus, *qui modo frenis caret, immissis currens et elapsis manu frenis?*

INFVNDERE, *de sole.* Aen. 9, 461. Iam sole *infuso*, iam rebus luce refectis. *noua, ni fallor, haec imago et Virgilio propria, quales profecto non multas apud eum inuenies.*

INGENIVM, *indoles, natura, de aruis.* Georg. 2, 177. Nunc locus aruorum *ingeniis*, quae robora cuique Quis color, et quae sit rebus natura ferendis. * *absolute, de poëtis.* Georg. 2, 382. praemiaque *ingeniis* (*sic profecto legendum cum* Heinsio *et* Burmanno, *non* ingentes, *quod vulgatum*) pagos et compita circum theside posuere. *Describit hanc primam institutionem scenae in ludis compitalitiis* Horatius, A. v. 275. sqq.

INGENS pontus *pro* magna copia aquae Aen. 1, 118. Ipsius ante oculos *ingens* a vertice pontus In puppim ferit; excutitur pronusque magister Voluitur in caput. *pro* puppim *dicit* in puppim, *graecorum exemplo* ἐπι πρυμναν ἐλαυνειν.

INGLORIVS, *qui nullam famam quaerit e rebus magnis et cum grauitate peragendis* Georg. 2, 486. flumina amem siluasque *inglorius*. *Loquitur de se poëta, suamque artem opponit iam philosophiae gloria*[...] *dere enim poëtae fu*[...] *tum causa videbi*[...] *vide* Ignobilis *q*[...] cf. Aen. 12, 397. 548. &c.

INGREDI, *adgredi*, [...] *tuere*. Georg. 2, 17[...] turnia tellus: tibi [...] tiquae laudis et ar[...] *gredior, h. e. re*[...] *sticam apud maior*[...] *stros maxime cult*[...] *in summa laude* [...] *tutam dicere adgr*[...] *in tuum, Italia,* [...] *rem.* * *praesto essi*[...] org. 1, 41. *Igna*[...] *viae* mecum mi[...] agrestes *ingredere*, *tis* iam nunc adsue[...] cari. * *alloqui* A[...] 107. Sic contra [...] *gressa* Venus.

INHIARE, *eleganti*[...] *ne de rusticis pa*[...] *bus et duris* Geo[...] 463. Nec vario[...] *hiant* pulchra tes[...] postes. * *de stupo*[...] *mirantium belle!* [...] 7, 840. effusa iu[...] Turbaque miratu[...] trum, et prospecta[...] tem Attonitis *i*[...] animis.

I

ESTVS, vulnus in-
um. i. *deforme*,
deturpat. Aen. 6,
populata tempora
Auribus, et trun-
honesto vulnere na-

ERE Georg. 1,
spicea iam campis
messis *inhorruit*.
iorrere.
ITVS, *barbarus*,
1,41. Et Numidae
ii cingunt et *in-*
a Syrtis.
S Aen. 11, 531.
iitque locum, et
insedit *iniquis*.
rimum insedit, *de*
s struente: latet se-
ilte. vocem autem
Cerda explicat,
issentiunt nonnulli
naequalibus *siluis*,
ca iam alta, *iam*
iam surrecta, *iam*
sa. *Sed ego non*
tio, *accipiens* ini-
iluas, *hostiles qua-*
xias hosti, *quia*
e ibi latent; ini-
saepe esse noxium
. cf. Part. I. Clav.
Mihi videtur lo-
oëticus magis esse
si animari magis,
juae siluae, *sunt*
tales accipiendae, *qua-*
les dixi. * *quo quis in-*
dignus, *quo iniuste fru-*
itur. Aen. 4, 618. Nec
quum se sub leges pacis
iniquas. *Perbelle in*
ore Didonis, *quae quae-*
que mala Aeneae appre-
cabatur, *cuique pax nil*
optati de Aenea esse po-
terat.

INIRE, *prodire*, *vitam*
inire, Ecl. 4, 11. Te-
que adeo decus hoc aeui,
te consule *inibit* Pollio.
Varie intellexerunt ver-
ba interpretes atque con-
iunxerunt. *Vulgare est*
vt decus aeui *intelliga-*
tur pro aeuum optimum
et aureum. *quod* ineat,
h. e. inchoet. *Difficul-*
tatem mouet Burmannus,
qui inire *absolute sic po-*
ni pro inchoare *negat*,
quare ita verba mauult
coniungi: Apollo *i. e.*
Caesar Augustus (*qui si-*
ne dubio significatur,)
inibit decus hoc aeui te,
Pollio, consule. *sed haec*
sunt contra ordinem et
tenorem carminis. *Cogi-*
tabamus aliquando decus
illud aeui *intellig*: *ipsum*
puerum nascendum, *de*
quo optima quaecunque

INSERTARE manum clipeo. i. e. *loro affixo clipei.* Aen. 2, 671. ferro accingor clipeoque sinistram *Insertabam* aptans. *explicat hunc locum laudatis gemmis, vbi hic status exprimitur,* Klotzius *in libro* Ueber den Nutzen und Gebrauch der geschnittenen Steine. pag, 105. *Cunctationem hoc verbo ostendi putauit* Seruius *ad h. l. Ego non facile crediderim, est enim hoc verbum hac in re proprium, vnde lorum illud, quo scutum apprehenditur, dicitur* insertorium.

INSERTVS, fenestrae insertae. Aen. 3, 152. multo manifesti lumine qua se Plena per *insertas* fundebat luna fenestras. *Sunt aut* fenestrae *non* seratae, *quasi* inseratae *secundum Seruium, quod plane improbo; aut traiectae, penetrataeque luce, quam fundebat luna, ad eum modum, quo pellucida corpora transmitti solent a lumine, vt vult* Cerda, *quam tamen explicationem ego duram inuenio.*

Aut denique, Turnebus, *cui interpositae aedi[...] pote per varias [...] rum partes affi[...] veluti* insertae *a[...] illa visio* Phry[...] penatium tota cf[...] *ta, non admir[...] habet meam.* C[...] *omnes penates a[...] et cur* vaticinan[...] *nempe poëtae r[...] dent, qua duct[...] neas non Delph[...] fectus est. Plu[...] to, et noto mo[...] hi videri hunc [...] dignum aut accu[...] fensione aut v[...] tione.*

INSIGNE, *de* [...] Aen. 11, 89. [...] equus positis *in[...]* Aethon It lacrym[...] *lacrymis* cf. Home[...] T, 408. it. Iliad. [...] *quem hoc loco i[...] est Virgilius, ita vt solitam verec[...] adhiberet, apud [...]* rum *enim longe a[...] ra.* * *de armis,* [...] *dum* Seruium A[...] 389. Mutemus [...] Danaumque *i[...]* nobis Aptemus. ([...]

n ego malim de o-
us signis, quibus
i a Troianis distin-
entur, intelligere.
non diuersa Tro-
um et Graecorum
, vt ex Homero
le liquet; nisi Ar-
enses *alios fuisse*
hrygios *ex vers.*
colligis; sed versus
dens fouet meae
ationi, et praeser-
vers. 412. oritur-
iiserrima caedes Ar-
n facie („feritate,
us) et Graiarum er-
iubarunt, *crista-*
quas diuersas igi-
et insignia *fuisse*
t. * *Ornamentum*
, 392. comantem
gei galeam clypei-
signe decorum In-
, laterique Argi-
ccommodat ensem.
rnamentis regum
is, diademate
dici, notum. Sic
2, 289. *et alibi.*
S Georg. 3, 7. hu-
ne Pelops *insignis*
. *Nota est fabula*
umero eburneo,
Ceres ei reddidit.
RE *de pictura or-*
splendida Aen.

7, 790. At laeuum cli-
peum sublatis cornibus
Io Auro *insignibat*, iam
fetis obsita, iam bos. *
Aen. 11, 386. quando
stragis aceruos Teucro-
rum tua dextra dedit,
passimque tropaeis *Insi-*
gnes agros, possit quid
viuida virtus experiare
licet.

INSINCERVS cruor, i. *corruptus ex putredine* Georg. 4, 285. quoque modo caesis iam saepe iuuencis *Insincerus* apes tulerit (*protulerit, generarit*) cruor.

INSINVARE Aen. 2, 229. *Insinuit* pauor, *pro* insinuatur, vel, insinuat se.

INSISTERE curis; *indulgere*, Aen. 4, 533. Sic adeo *insistit*, secumque ita in corde volutat. Seruius „*in proposito lucis fugiendae manere*„ *interpretari studet, sed cur studeat, non video. in perpetuitate sermonis, qui de hoc proposito agat, non est. Quid? quod iam, quid faciendum, deliberat Dido.* * Aen. 6, 563. Nulli fas casto sceleratum *insistere* limen: *adire.*

IN-

fiat, vt ratio exigit sacrificii: aliter si fiat, temerata, *et* turbata *sunt sacrificia.*,,

INTEMPESTVS Aen. 10, 184. Et Pyrgi veteres, *intempestae*que Grauiscae. *pestilentes temperie coeli carentes. cf. Serv.* * *noctis epitheton* Aen. 12, 846. Quas et Tartaream Nox *intempesta* Megaeram vno eodemque tulit partu, *&c. Sic etiam* Georg. 2, 247. *&c.*

INTENDERE vincula. i. *illigare.* Aen. 2, 236. Stuppea vincula collo *Intendunt. Simili sensu* Aen. 4, 506. *Intendit*que lorum sertis, et fronde coronat.

INTERIOR Aen. 5, 170. Radit iter laeuum *interior* subitoque priorem Praeterit. *h. e. breuiori cursu. Finge naues ita habuisse aduersum se metam, vt illarum puppes terram respicerent: deinde cogita cursum inceptum a dextra ita, vt sinistra esset meta. Inde fiebat, vt duae naues, cum currerent, illa sinistra ire diceretur, quae* propior *esse*
illa contra dex
remotior. Hin
clara; quantu
fieri potuit, fo
in aqua Circi r
go pars sinistra
quae metae p
pars dextra,
motior. Hinc r
neb. libr. 14. c. 4
lengerus de Circ
accipiunt interio
sum, *pro sin*
breuiori. Sic f
da *h. l. interp*
at vero etiam
pacto explicari
cursus *potest, v*
breuiorem; *nem*
ribus ab vno co
puncto descriptis
lis, interiora
sunt breuiora. vi
in I. Parte Clav.
5, 204.

INTERLVCERE. *e*
raro, sparsim ap
Aen. 9, 508. Q
est acies, *interlu*
corona Non tam
viris.

INTERLVERE Ae
717. Quosque
infaustum *interlui*
nomen. *Quare*
faustum nomen,

Romanae, et pu-
ntra Gallos pu-
infelici Alliensi
Heinsio *placet*
iit *pro* interluit,
!
ECTERE Aen.
vt fibula crinem
nterneEtat. i. *au-*
ula.
ES, *eleganter,*
isita latinitate is,
si medius est in-
aut plures, qui
ır *barbare dici-*
n. 10, 175. Ille
ni diuûmque *in-*
Asylas, Cui pecu-
rae, coeli cui si-
rent. *Non potest*
erpres *proprie ca-*
pter adiecta ver-
ninumque diuûm-
Aen. 4, 608. Tu
curarum *inter-*
t conscia Iuno.
et Taubmannus
ocum ita intelli-
vt sub voce in-
positum esse pu-
unus Iunonis, ad-
andarum nuptia-
Quantum id ve-
at, facile est per-
Non nego, for-
n tanta obscuri-
oc mentem posse
t. Tom. II.

nostram subire, sed nimis durum mihi videtur, hanc vim huic verbo tribuere, quoniam nil est in sermonis perpetuitate, id quod iubeat, et quoniam haec significatio plane caret exemplis. Neque magis Cerdae *placet sententia, qui exemplo Apollinis totam rem dilucidare conatur. Putat Apollinem interpretem ob narrationem voluntatis Iouis. At vero scimus, oracula, proprium esse Apollinis, administrare; de eoque commode haec posse dici; iam vero quomodo in Iunonem cadunt? Mihi vero interpres h. l. dici Iuno recte videtur ob eam causam, quia hunc Didoni amorem iniecerit; quasi* arbitra *fuerit i. e. interpres. quae sequitur vox,* conscia *non solum fauet huic explicationi, verum etiam tota rerum ab Virgilio narratarum series.*

INTERRVPTVS Aen. 9, 239. *Interrupti* ignes, aterque ad sidera fumus Erigitur. *supra vers.* 189.

 dixe-

dixerat Lumina rara micant. interrupti ignes *nescio an alibi hoc sensu occurrant.*

INTONARE Aen. 9,709. Dat gellus gemitum, et clypeum super *intonat* ingens ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ. Iliad. δ, 503. *et saepius.* Clypeum *h. l. malo cum* Seruio *neutrius generis accipere, quam* super clypeum *coniungere, quod vix sanum sensum praebet.*

INTRACTABILIS bello *dicitur, aut qui non facile superatur, aut qui nullam fidem seruat, quicum nihil in bello agi potest.* Aen. 1,343 fines Libyci, genus *intractabile* belli. *Burm.* fines Libyci *explic.* regna Libyca. *Sed hoc vel tironibus notum.*

INVADERE, *acriter alloqui*, Aen. 4,265. Continuo *inuadit.*

INVERGERE *i. e. conuersa in sinistram partem manu deorsum ita fundere, vt patera conuertatur, et id fit* in sacrificiis *oblatis Diis* inferis. *huic oppositum est* fundere, *quo in dextram conuerti sacrificatur sup* 6, 244. Consti tique *inuergit* cerdos.

INVISERE Geo Tuque adeo, quae sint habi rum Concilia est, vrbisne Caesar Terraru lis curam. *V. terpretandi ra vt* vrbis *positu* vrbes *putent.* lium Noct. 1 *At* vrbes inuise *cutio de Deis, quasi praesent e. maxime col entur. Vrbi cum terris co ipso Virgilio a pluribus locis* nus *sed dub trahendum h sit* velis. E *aliique sic c sensum:* an vel vrbes, an cur *Veteres sequen pretes, qui c locum intellexe* vrbis *sit* vrbes. lium l. c. *phra* et loca inuisere: *quentius de Dii.*

velis curam *non*
frigide dictum,
locutio ad ho-
gusti amplifi-
composita;, *mi-*
ificanter extu-
upias *aut* optes,
is velis *hic po-*
ëta, *dum idem*
imperio repe-
29. Venias *in-*
lem, *qua dixi-*
lone. *Videtur*
aliam amplecti
itionem, *quam*
am tentauerant,
i est secundus
e orbis inuisere
coniungendum.
hanc locutio-
rnius, *vt ferri*
te possit. *Equi-*
eteribus gram-
nquam quid tri-
hoc sane loco

non visus, *oc-*
n. 8, 245. Vm-
penitus patuere
(Caci) Non se-
qua penitus vi
hiscens Infernas
des, et regna
Pallida, Dis
repidentque im-
nine manes. *ele-*
a descriptio, *at*
lineae picturae

expressae ex Homero Iliad. υ. vers. 61. ἔδδεισεν δ' ὑπένερθεν ἄναξ ἐνέρων Ἀϊδωνεὺς Δείσας δ' ἐκ θρόνου ἆλτο καὶ ἴαχε κ. τ. λ. * Aen 2, 574. Abdiderat sese atque aris *inuisa* sedebat. Helena *aut* Diis inuisa, *aut* non ab aliis visa. *posterius placet*; *sic non solum praeced. modo loco occurrebat*, *verum etiam* Horat. od. 1, 34, 10. *Inuisam* Taenaro sedem *dixit*. *Obiter noto*, *versus* duo et viginti *inde a* 567. *abesse a plurimis codicibus*, *et sublatos fuisse a Tucca et Vario*. *Quaeris*, *quo iure*? *Si recto et accurato iudicio vtendum est*, *abesse profecto possunt*, *namque totum illud soliloquium non suo loco stare videtur*.

INVNDARE, *bene de confluentibus multis*. Aen. 12, 280. Hinc densi cursus *inundant* Troës, Agyllinique et pictis Arcades armis.

IPSE, eleg. *pro sua sponte*, *sine adiumento*, *per naturam*. Ecl. 4, 21. *Ipsae* lacte demum refe-

rent diſtenta capellae V-bera. i. e. *non accerſitae.* Ecl. 7, 11. Hac *ipſi* potum venient per prata iuuenci. Georg. 2, 459. Agricolas quibus *ipſa* procul diſcordibus armis Fundit humo facilem victum iuſtiſſima tellus. Ecl. 4, 23. *Ipſa* tibi blandos fundent cunabula flores. v. 43. *Ipſe* ſed in pratis aries iam ſuaue rubenti Murice, iam croceo mutabit vellera luto. Georg. 2, 423. *Ipſa* ſatis tellus ſufficit humorem. i. e. *ſine aratione.* * *praecipuam habet ſignificationem, vt inſignem quemque maxime et eminentem indicet; inde* ipſe *in Aeneidos libris eſt* Aeneas. *ſic* Ecl. 7, 7. Vir gregis *ipſe* caper deerrauerat. *adeoque et hoedi totusque grex, vt bene hic monet* Heynius. *Ducem enim deſignat poëta. vid.* Seruium *ad* Georg. 3, 387. *et* Burmannum *ad* Georg. 4, 82. *vbi* ipſi *abſolute de apibus pro regibus earum. Ipſi* per medias acies, *inſignibus alis* Ingentes animos anguſto in pectore verſant.

Breuiores enim pennae, inquit 11, 16. * ipſi, *ſpondeat Graec.* Aen. 1, 44. exurere claſſem vûm, atque *ipſo* ſubmergere ponto *Graecos,* ἐπιβατ *recte intellexit* D *Sic* Homer. Iliad. Iliad. λ, 525. *et*

IRA alicuius, *pro aliquem* Aen. 2 Danai gemitu et virginis *ira*; *pro bi ereptam Caſſa ſic etiam alibi.*

IRASCI Georg. 3 Iraſci in cornua, *plane more dictu grammatica rati iudicandum, ſec tae ingenio, qu dicere vellet bou tum exercere ſe nuum vſum, et* iraſci in cornua. *acute, et magis n ſu incorrupto, qu ctrina inani, e* Heynius.

IRRIGARE, *elega ſomno* Aen. 3, 5 ſos ſopor *irrigat*

IRRIGVVS, *actiue, rigat.* Georg. 4,

que bibant viola-
em. Violaria *h.*
iolis *accipi vult*
.
Aen. 11, 735.
rum, quidue haec
tela *irrita* dex-
ertia, quae nos
minime valent,
t. Seruius. *Sunt*
rita tela, *quae*
r irrito consilio.
ota.
, *nota regio In-*
vicina, incolae
di arte clari.
lipp. 2. c. 8. 44.
cus optimos de-
vocat Ityraeos
ieorg. 2, 448.
:ristis serpentum
206. Pectora
(*anguium*) in-
us arrecta *iubae*
iguineae exsupe-
as. *exstant aquis.*
is in Haloisi Tro-
totum hunc de
te locum Virgi-
tur: liberae pon-
coruscant lumi-
fulmineum iubar
aequor, sibilis-
lae tremunt &c.
. *ipsum laud. et*
ssingii Laocoont.
eber die Grenzen
ie und Mahlerey,

pag. 55. sqq. *vbi plura leges et alia quam quae hic libellus capit, et quae scire tua interest.*

IVBERE *de consilio dato, aut proposito. vide* hui. voc. *significationem illam explicatam* in I. Parte Clav. *et adde*: Aen. 12, 584. vrbem alii; reserare *iubent* et pandere portas.

IVGALE vinclum, *coniugium; iugale propterea, quod, vt Seruius ait, iugum imponebatur matrimoniis coniungendis.* Aen. 4, 16. Ne cui vinclo vellem sociare *iugali.*

IVSTVS, *aptum epitheton terrae, quae quod ipsi creditur, sine fraude, cum foenore adeo, reddit.* Georg. 2, 460. fundit humo facilem victum *iustissima* tellus. * Aen. 10, 132. Veneris *iustissima* cura Dardanius caput, ecce, puer detectus honestum. iustissima cura *est accuratissima, pro quo agit curam diligentissimam; sic vox* iustus *et alibi occurrit. bene* caput honestum *h. l. decorum, puero dignum nobili*

IVVENTVS, *praeclare de ser-*

serpentibus pellibus suis exutis, qui sic quasi noui et iuuenes bona sane Virgilii arte dicuntur. Georg. 3, 437. quum positis nouus exuuiis nitidusque *iuuenta* Voluitur.

IXION, *noua quaedam ad Ixionis fabulam pertinentia vid.* Georg. 3, 38. metuet tortosque *Ixionis* angues Immanemque rotam. *Anguibus religatus ad rotam; „Certe in aere rota agebatur, et proxime accedit quod Euripidis Scholiast.* Phoen. 1192. *haud dubie e vetustiore aliquo auctore sua excerpens memorat,* οργιϑεις δε ὁ Ζευς υποπτερῳ τροχῳ τον Ιξιονα δησας αφηκε τῳ αερι φερεσϑαι — Seruius hoc idem confirmat.„ Heynius ad Georg. 4, 484 Atque *Ixionii* vento rota constitit orbis. Vento constitit: i. e. *a vento, cohibuit se, quo minus a vento non impelleretur. Fabula non vulgaris. v.* Heynius.

L.

LABEFACTVS. Georg. 2, 264. *labefacta* iugera, de *terra quae foditu... uetur, concutit...* uere terram v. 31...

LABI, oleum labe... 3, 281. Exercent... Oleo *labente* p... Nudati socii. *an*... *imo* labens oleum... *quidum, quo co...* *cile perfunditur...* *volante* Aen. 1:... *Labere,* nymph... finesque inuise... *Ita* labi *et alibi.*

LABOR Georg. ... Mox ex frument... additus. *noxae,* *recensentur stati...* *quaedam.* * *de* *quae pecudum...* *infertur arborib...* org. 2, 372. ... dum frons tene... prudensque *labo...* *de molestia frig...* *que aestus* Georg... Nec res hunc ten... sent perferre *lab...* *non tanta quies...* *gusque caloremq...* * *de Lunae def...* *ganter* Georg. ... defectus solis vari... naeque *labores.* ... 10, 1. Extremu... Arethusa mihi... *laborem, pro*...

quo indignum Galli amorem defleret; munus vocat Ecl. 8, 60. *et h. l. v.* 6. sollicitos dicamus amores. * Georg. 2, 514. Agricola incuruo terram dimouit aratro: Hinc anni *labor*, hinc patriam paruosque nepotes Sustinet. *Intellexit iam* Seruius *de prouentu e labore annuo, sequuntur alii;* Cerda *in explicatione h. l. de opere annuo, s. per totum annum intelligit, non male, vt mihi videtur. Descripserat enim poëta varia studia, quibus sollicitarentur homines ad satiendas suas cupiditates. quanto felicior agricola! Vnice incumbit suis agris colendis et rei rusticae augendae, nihil praeterea curans nec incertus de re futura, per totum annum suum laborem beatus persequitur, et habet vnde patriam suosque sustentet.* Laborum *seriem et in felicitate ponit* Horatius Epod. 9, 9. sqq. * Georg. 3, 97. *admissuram equi senio confecti vocat* laborem ingratum. *vid. locum.* Si quando ad proelia ventum est, *proelia Veneris intellige.* Aen. 11, 736. nocturna bella *vocat. Hanc explicationem locus ipse exigit.* Georg. 3, 127. ne blando nequeat superesse *labori.* * Aen. 1, 181. Tuus, regina, quid optes Explorare *labor*, mihi iussa capessere fas est. *Omnia in quibus te laborare decet, modo est voluntas, modo delectus optandi. tuum est modo optare, meum perficere.* * labores *de calamitatibus, vt saepius* Aen. 1, 246. Quem das finem, rex magne, *laborum? et ita centies.*

LABORATVS, vestes arte laboratae, *noue, de vestibus artificiose textis, de stragulis pretiosis* Aen. 1, 643. Arte *laboratae* vestes, ostroque superbo. * *epitheton Cereris, quae* laborem poscit, *Seru. ego potius interpretor* Aen. 8, 181. onerantque canistris Dona *laboratae* Cereris, *fruges terrae, panem &c. labore parta dona Cereris.*

LACRYMA, Aen. 1, 466. Sunt *lacrymae* rerum et mentem mortalia tangunt. *Burm. interpungit:* sunt lacrymae: rerum et m. m. tang. *nam* lacrymae rerum *quid sit, se non capere dicit; phrasin vero* mortalia rerum *sic dictam putat, vt* pretiosa rerum Senec. epist. 93. Mortalia rerum *vero* i. mortales res *intelligit humanas. Sed non cogitasse videtur* Burmannus, *qualis paene absurde formatus versus ex illa interpunctione profluat.* Sunt lacrymae. rerum et mentem mortalia tangunt. *Ego talem Virgilii versum concoquere non possum; praeterea, si* mortalia rerum *dici potest, quidni* lacrymae rerum i. lacrymabiles res? *Denique, quamuis sit noua phrasis, non reiicienda est, plura noua in quoque felici poëta inueniuntur. Accedit vt, quod equidem sciam,* Burmanni *sententia ne vno quidem codice sustentetur.* * Aen. 12, 72. Ne quaeso, ne me *lacrymis* neue omine tanto pros *Sunt quippe la infelix omen pr ris.*

LACRYMANS, *be Aenea, quum mal haberent.* Aen. 6 1, 459 &c. *No sunt hic audiend qui et Homerun Achillem* iliad. 1, 3 crymantem *seorsi re iusserit, vitio haud dubitarunt emisitiis Homeru lustrat oculis, tu poris magis natur homines sequutos adfectatam men tionem videt. Q rum, si etiam Vi hic sic Aeneam dep Dignum est bon heroe, commoue aduersis. Et rec* Cerda *vidit,* chus 2. *de fortu xandri notat, vt nis tyrannus P rum, spectan goediam Hecubae lyxenae tepidus e tro exsiluit, quod sericordia ad la commoueri vider parum abfuerit qu*

n interfecerit,
ẽ emolluisset..
:I, bene succede-
cui Aen. 6, 392.
ero Alcidem me
laetatus euntem,
sse lacu. non bene
uccessit, siue male
actum fuit, quod
rim &c.

;, habet vox ha-
is, pinguedinis et
antiae notam. Ob-
haec Georg. 2,
Glande sues laeti
it. ibid. 526 pin-
ue in gramine lae-
Inter se aduersis lu-
ir cornibus hoedi.
tius Lib. 2. v. 320.
tiati agni ludunt,
eque coniscant Ge-
, 310. Laeta ma-
essis manabunt flu-
mammis. * Lae-
o pinguis posit. pu-
eruius Aen. 3, 220.
boum passim cam-
armenta videmus.
sunt laeta armenta
, quae nobis laeti-
creabant, ab effe-
dicta, vt mos est
s.

S, noxius Aen. 10,
, Sirius ordo — Lae-

suo contristat lumine coelum. cf vers. praeced.

LANIARE Aen. 12, 606. Et roseas laniata genas tum cetera circum Turba furit ante rogos.

LANIGER apex; virga illa pilei pontificialis Aen. 8, 664. Lanigerosque apices et lapsa ancilia coelo Extuderat. Adscribamus hic notam Seruii: „Flamines in capite habebant pileum: in quo erat breuis virga desuper habens lanae aliquid, quod cum per aestus ferre non possent, filo tantum capita religare coeperunt: nam nudis penitus eos capitibus incedere nefas fuerat, vnde a filo, quo vtebantur, flamines sunt dicti quasi filamines. Verum festis diebus filo deposito, pilea necesse erat accipere, quae secundum alios ad ostendendam sacerdotii eminentiam sunt reperta: sicut columnae mortuis nobilibus superponuntur, ad ostendendum eorum columen. Alii dicunt, non propter eminentiam dignitatis hoc factum, sed quia, cum

tum sacrificarent apud Laurolauinium et eis exta frequenter aues de vicinis venientes lucis abriperent, eminentia virgarum eas terrere voluerunt. Exinde etiam consuetudo permansit, vt apud Laurolauinium ingentes haberent virgas, non breues vt in vrbe. „

LANX Aen. 12, 725. Iupiter ipse duas aequato examine *lances* Sustinet et fata imponit diuersa duorum. *belli: locus ex Virgilio translatus, longe et pulcherrimus et celeberrimus* cf. Homer. Iliad. 10, 209.

LAPSARE *nouum verbum Virgilii* Aen. 2, 551. in multo *lapsantem* sanguine nati; *vacillantem, et lapsum minantem. Vsus est postea eo verbo* Silius Italicus, *neque non* Tacitus.

LAPSVS rotarum *pro* rotis Aen. 2, 236. Accingunt (se) omnes operi pedibus (*scil. equi*) *rotarum* subiiciant *lapsus. Supponunt rotas pedibus equi, quo trahere possint in vrbem.*

LAQVEAR, *quid s*… *in Parte I. Clau.* … 730. dependent *laquearibus* aur… Aen. 8, 25. Sicut tremulum labris … men aeris sole re… sum aut radiantis … ne lunae Omnia … litat late loca iam… auras (*sursum*) tur summique fe… *quearia* tecti. *A*… *lis comparatio, cu*… *mo celeriter cog*… *et trepidante!*

LATRARE, *de vn*… *nantibus, noue*… 7, 538. vt pelagi … magno veniente … Quae sese multis *latrantibus* vndis … tenet &c. (*iterum*… *et bene* veniente f… i. *quasi ex impro*… *cupante*). Heinsi… *priorem horum* … *suum, aut pro*… *praecedentem* ver… *spurium putat*,

LAVDARE *id ben*… *mur, quod non* … *rimus, cuius p*… *laudando tantum* … *scimus.* Georg. … *Laudato* ingenti… Exiguum colito.

dilectu dixisse vi-
ingentia, *at sim-*
er exiguum.
in singulari, de
te, et actionibus
dignis Aen. 1,
Sunt hic etiam sua
nia *laudi, plura di-*
Burmann. *ad* Valer.
. 6, 546.
RE, *translate.* Aen.
15. Ceterum per ter-
omnes animalia so-
Laxabant curas, et
a oblita laborum.
E *belle, pro* co-
cere Aen. 6, 755.
— possit aduersos
e et venientum disce-
ultus. * legere ore,
pere. Aen. 4, 684.
xtremus si quis super
us errat, *Ore legam.*
enim apud veteres
luerat, vt, si quis
retur, propinqui
lii os morientis ori
ouerent, quo spiri-
exciperent.
, Aen. 4, 231. to-
sub *leges* mitteret
m. *i. e. Qui totu s*
m in vnum impe-
s concludat.
ARE, *nouum Vir-*
verbum, certe in
pictura Aen. 3, 384.

Ante et Trinacria *lentan-*
dus remus in vnda: *fle-*
ctendus. proprie lentus
faciendus, *atque adeo*
incuruus, quod sit, quia
remus semper humecta-
tur, et ita fit lentus.

LENTESCO Georg. 2, 250.
haud vnquam manibus
iactata satiscit, sed picis
in morem ad digitos *len-*
tescit habendo. *Pinguis*
terra, dum manu tene-
tur, adhaerescit digitis.

LENTVS, *de gestu cuban-*
tis Ecl. 1, 4. Tu, Tity-
re, *lentus* in vmbra for-
mosam resonare doces
Amaryllida siluas. * ar-
gentum lentum *est mol-*
le, quod facile ducitur,
flectitur, Aen. 7, 634.
Aut leues ocreas *lento*
ducunt argento. * *de ha-*
stilibus Aen. 11, 650.
lenta manu spargens ha-
stilia densat. *vide* Den-
sare. *Videtur poëta* len-
ta hastilia, *et* validam
bipennem *posuisse, ad*
peritiam et laudem Ca-
millae, quae omni telo-
rum genere apte et mi-
litariter vteretur. „*Fa-*
bricius.

LEVARE omen, *noue di-*
ctum a Virgilio Aen. 3,
36.

36. Rite secundarent visus (*secundum euentum darent*) omenque *leuarent; in bonum conuerterent.* * *pro* leuigare Aen. 5, 306. Gnosia bina dabo *leuato* lucida ferro Spicula. *Sic et* leuis Aen. 7, 798. At *leuem* clypeum sublatis cornibus Io.

LEVIS limus Georg. 4, 45. Tu tamen e *leui* rimosa cubilia limo Vngue fouens circum. *haec recta lectio. Quare* leuis *dici* limus *possit, indicat* Heynius, *nam aqua subactus, inquit, et tactu lubricus, et visu nitidus est.* Vnguere e limo *proprie dictum pro* cum limo, *ad medicorum morem, docet h. l.* Burmannus, *vt dicunt* ex oleo terere. *Fimo bubulo id factum esse, quod hic iubet Virgilius, multa veterum loca demonstrant, collecta apud* Cerdam. * *nitidus, glatt.* Aen. 8, 624. *leues* ocreas electro auroque recocto. *imitatio Homeri Iliad.* Σ. 608. seqq. *vide* Recoctus.

LIBARE Aen. 1, 260 li (*Veneri*) subridet minum sator atque rum Vultu, quo lum, tempestatesq renat Oscula libauit *Multa hic dicunt* pretes, *dum volu* *stendere, quomod* *buerit Veneris* *Iupiter; sed vnu* *verum.* Oscula, *la, ora Veneris h* *osculatus est; Sed* *egregie!* Vultu qu lum tempestatesque nat. *Sunt qui m* *basiis intelligant,* *de leui tactu et bl* *pessime!*

LIMEN, *regula, fi* *in Circo, vnde* *habetur, ereta fal* *vide* Plin. libr. 35. Aen. 5, 316. sig repente Corripiunt audito; *limen*que quunt. *Plura de* *illo* lineae *ducend* *Circo ex Antiquit* *dat ad h. l.* Cerda. mina, *partes d* Aen. 6, 45. Int domus irrumpit *li*

LIMES, *sic vt respo* *graeco* γεφυρη, *v* *ta, triva* Aen. 9,

ego vasta dabo, et te *limite* ducam. *vi-* dare vasta. *Sunt* *egant:* recto limite; *ue!* *vox* limes *ita* *etiam occurrit eod.* *vers.* 372. procul aeuo flectentes *limi-* mant.

A volucrum; *de au-* *is* Aen. 3, 361. Qui idas Clarii lauros, idera sentis Et volu- *linguas*, et prae- omina pennae. *vide* ire.

R Georg. 1, 262. it arbore *lintres*, *in-* *pera biemalia rusti-* *on scaphas*, *vt vul-* *it*, *hic intelligi vult* nius, *sed vt vitae* *icae sit accommo-* *us*, *vasa lignea*, *con-* *et alueos*, *qui inter* *ica instrumenta sunt.* Tibull. 1, 5, 23.

A Georg 1, 142 pe- que alius trahit hu- a *lina*. *cf.* Funda.

NS campus. *de ma-* en. 6, 724. Princi- coelum ac terras, posque *liquentes*. — ERE, flumina *liquen-* Aen. 9, 679. Quales e *liquentia* flumina circum &c. *Sunt qui li-* quetia *contendant lege-* *re*, *vt sit nomen pro-* *prium*, *sed mihi plane* *improbatur illa lectio*, *cum*, *quia codicum au-* *ctoritas dissuadet*, *tum* *propter eum locum*, *quem diserte imitatus* *est poëta*, *Homeri* Iliad. μ. 127. s. q.

LIQVI, *ad graec.* τήκε- σθαι, *destillare* Aen 3, 28. huic (*arbori*) atro *liquuntur* sanguine gut- tae; et terram tabo ma- culant. *et sic saepius.*

LIQVIDVS, *purus*, Aen. 7, 699. Ceu quondam niuei *liquida* inter *nubi-* *la* cygni Quum sese e pastu referunt, et longa canoros Dant per colla modos. nubila *liquida* *sunt* aer purus. *praecla-* *ra autem descriptio* „Cy- gni vel ideo suauius ca- nunt, quia colla longa habent et inflexa: et ne- cesse est, eluctantem vo- cem per longum et fle- xuosum varias reddere modulationes„ Plin. Hi- stor. Nat. * nox liquida i. *serena*, *pura*, Aen. 10, 272. Non secus ac *li-* *quida* si quando *nocte*

co-

cometae sanguinei lugubre rubent, aut Sirius ardor. *belle* Sirius ardor! *sic* liquidus *et alibi. vide* Clauis Part. I. Aen. 5, 525. volans *liquidis* in nubibus arsit arundo. nubes *pro* aëre *posit. iam notauerat* Seruius.

LITARE, *verbum sacrum, de sacrificiis, quae* litasse *dicebantur, quum placatos Deos ostendissent; deinde vero etiam pro* placare *simpliciter vsurpatur*, Aen. 2, 118. Sanguine quaerendi reditus, animaque *litandum* Argolica. cf. vers. 116. *vbi* placare *idem.*

LITTOREVS i. e. *palustris* Aen. 12, 248. *Littoreos* agitabat auis turbamque sonantem agminis aligeri. *Littus enim dicitur omnis terra aquis vicina, vt* L. 8, 83. Viridisque in *littore* conspicitur sus.

LIVERE, *belle* Aen. 7, 687. Pars maxima glandes *Liuentis* plumbi spargit.

LONGE, *valde, secundum* Seruium Aen. 2, 711. Mihi paruus Iulus sit comes et *longe* seruet vestigia coniux. *At ne-*

scio, an longe *ali* *notione occurrat.* mannus *haec*: „defendit hic Vi „Catroeus, et *lon* „non longo int „capit, quia debe „stigia seruare,, *E* *ro cui placet? audiam Cerdan* „vere, *inquit, lo* „qui debuit, ne, „ti exirent vna, „henderentur ab „bus,, *Sed nec ho* *facit. Crediderin illud vocab.* lo *poëta h. l. esse po* *vt inseruiret se* *rationi, nec tame* interea *fuisse po* *donec, dum retra* *opus suum, aut* *ret, aut locum re* *planiorem. Opt* *fuerit dicere* long *hoc loco, paululu* *iecto spatio, ein v* *hinter uns. Sed* *dixi, vix probare* *vocem ita possim.*

LOQVAX, *eleg. de* *gnis, vbi cygni ca* *figura saepe apud* *tas obuia.* Aen. 11, dant sonitum rauc stagna *loquacia* cy

, eloqui. referre.
, 28. Daphni tuum,
s etiam ingemuisse
Interitum mon-
: feri siluaeque lo-
ur. Dura res!
e, montes dixisse,
ilisse id, quod leo-
gemuissent. Vi-
t iam alii hanc
ltatem et mutane-
locum, vt Marck-
s ad Stat Silv. 2,
, sic explicans vt
ntur absolute sit,
runt, leones inge-
e montesque feros
que; Sed haec le-
ulla re probari pot-
Videtur omnino
lius ita scripsisse,
bemus, quod fere
is apparet, quibus
isse putandus est,
heocrit. Idyll. 1.
s Idyll. 1, 32. Si
esse arbitri volu-
tque liberales, tunc
Virgilius ita expli-
s est, vt loquun-
lem plane sit, quod
dixerat, testes
v. 21. Flebant;
oruli testes et flu-
nymphis. Hac ra-
eniri id aliquo mo-
test, quod durum

alias, nam quod montibus siluis vox tribuatur, nihil insoliti est, et Burmannus h. l. atque Cerda quoque hoc tantum efficiunt, vt demonstrarent. Nos sane cum Heynio Virgilium vix excusamus. Poenos vero leones non pro Afris proprie hic accipi velim: sed pro genere ferocissimo, quale omnino leonum est. * Ecl. 2, 22. pinus loquentes s. stridulae, cantillantes.

LVBRICVS, *cui fides haberi nequit* Aen. 11, 616. ne quicquam patrias tentasti *lubricus* artes, *explic. vers. seq.* Nec fraus te incolumem fallaci perferet Auro.

LVCTAMEN, *de molimine, difficultate remigandi* Aen. 8, 9. remo vt *luctamen* abesset.

LVCTARI, *eleg. de ventis imperio Aeoli pressis in antro, elaborantibus quasi egredi, sed coercitis.* Aen. 1, 56 Hic vasto rex Aeolus antro *Luctantes* ventos tempestatesque sonoras Imperio premit, ac vinclis et carcere frenat. *Omnia verba*

ba delecta, omnia cum singulari virtute posita. antrum — vastum — Luctantes venti — tempestates sonorae — premere — imperio — frenare — vinclis — carcere. *Praeterea habent hi versus numerum pingentem; recita quaeso verba:* luctantes ventos tempestatesque sonoras! *explicuit pluribus huius loci illam artem* Marmontelius dans la poëtique françoise. *vide librum:* Ueber die Harmonie des Stils des Herrn Marmontels pag. 5. *Vtitur Virgilius vt concederet delectui auris, epitheto:* sonoras, *quod imagini* imperio premit, *non plane respondet, et vtitur eo, loco aliorum epithetorum, v. c.* rebelles, frementes, minaces, *qualia poscere imago videbatur. Imitatus hunc nobilem locum est* Valer. Flaccus Argonaut. 1, 576. Ac *minori arte, et cum vitio luxuriae, nimius est et turgidus fere in describendo. Sumsit tamen dimidium versus ex Virgilio* vers.

667. Di quib
rum tempestatis
norae Imperium
re ridiculum h.
precantis epith
rus. *Supplicem*
est Valerius, *a*
Virgilius descri
tum editum in
quasi animad
cum intrare v
trum Iuno. vi
rus.

LVCTIFICVS,
grauiter, de fu
cto Aen. 7, 324.
ficam Alecto Dir
sede sororum Inf
ciet tenebris.

LVDERE, *saltare*
27. tum vero i
rum Faunosque
videres *Ludere*
modum rythmi.

LVDICRVS Aen. 1
Neque enim *lud*
tantur praemia:
ni de vita et
certant. *Versus*
mero translati
X. 159. Επει
ϱηΐον ȣδε βοειν

LVMEN, *aer,*
Georg. 2, 47. sp
quae se tollunt i
nis auras, *alii*
oras, *non bene.*

ad auras aetherias
* lumen iuuentu-
plendens, egregia
us, quae facile
eteris animaduer-
et quum addatur
eum, de colore
intellig. praeci-
en. 1, 593 deco-
esariem nato ge-
lumenque iuuen-
rpureum, et lae-
ulis afflarat hono-

VS, peltae luna-
it, in formam lu-
m mediae facta,
ferit Iphicrates
Cornel. Nepot. in
c. l. et Lipsium
lit. Romana. Aen.
. Ducit Amazo-
lunatis agmina
Penthesilea furens,
que in millibus ar-
en. 11, 663. Qua-
circum Hippoly-
u se Martia cum
silea refert. De
amen comparatio-
bito, an satis re-
habeat. Id volo:
ne idem cum eo-
omparari, Camil-
um Penthesilea.
rentibus dixi sa-
it. Tom. II.

tis; hoc loco non plura additurus.

LVPVS Ecl. 9, 54. Lupi Moerim videre priores. Est in prouerbio ad subitum et maximum terrorem exprimendum. vid. Erasmi Chiliaden. Bene eo hic vtitur Moeris, qui tantis periculis erat obrutus. vide v. 2. et 16.

LVSTRALIS Aen. 8, 183. Vescitur Aeneas, simul et Troiana iuuentus. Perpetui tergo bouis et lustralibus extis. vide perpetuus.

LVSTRARE, Aen. 1, 612. dum montibus vmbrae lustrabunt conuexa inumbrabunt. Seruius. Sunt qui conuexa ad sidera referant, pendentia, sed dure. vide Conuexus. * circumire. Aen. 12, 474. Peruolat, et pennis alta atria lustrat hirundo. cf. 462. * illustrare. Postera (aurora) Poebea lustrabat lampade terras. Bella descriptio: Sic etiam v. 637.

LVSTRARI, expiari immolandis sacrificiis Aen. 3, 279. Lustramurque Ioui, de more, quia ludos

 sacros

sacros celebraturi votis- que incendimus aras. *vota facientes.*

LVSTRVM, *latibulum ferarum.* Aen. 4, 151. Postquam ventum in montes atque inula *lustra.*

LVTEVS, *de pallore Aurorae, dum surgit,* Aen. 7, 25. Aurora in roseis fulgebat *lutea* bigis. *Seruius ad h. l.* lutea est crocei coloris, vt Ecl. 4, 44. Croceo mutabit vellera luto. *Poterit haec significatio addi* Thesauro Gesneri.

LVX, *pulcherrime, atque non facile melius in alio loco, de surgente die.* Aen. 12, 115. Cum primum alto se gurgite tollunt Solis equi, *lucem*que elatis naribus *efflant.* cf. lib. 4, 522. *vbi noctem,* quam Dido peruigilans deliberat, *eadem elegantia describit.* * Aen. 4, 631. Inuisam quaerens quam primum abrumpere *lucem. noue* abrumpere lucem, *de caede*

LVXVRIANS, equus, *de ludente exsultim, et prae animi gaudio fer*-*uente, exsiliente*[...] *ue* Aen. 11, 497[...] lis vbi abreptis fug[...] sepia vinclis Tan[...] ber equus, ca[...] potitus aperto [...] in pastus armenta[...] dit; equarum, [...] suetus aquae perfu[...] mine noto Emi[...] rectisque fremit [...] bus alte *Luxuri*[...] *Qualis compa*[...] *quam nobilis, q*[...] *etica! sed pro!* [...] *non est Virgili*[...] *eam modo transl*[...] *quidem paene* [...] *bum ex* Homer[...] ζ, 806. &c. *C*[...] *quae vbique est* [...] *ars, bene delect*[...] *sunt, et felicit*[...] *ingenii poëtici a*[...] *texta omnia. Sic* [...] dem *habet* ἦθος, [...] *aliquando factus* [...] *est equus, adeoq*[...] *gis exsilit. belle* [...] emicat, *cf. h. v* [...] campus apertus [...] *etiam* vinclis *oppo*[...] ctae ceruices *non* [...] *suauiter ping*[...] *sed, vti diximu*[...] *sit omnia ex sum*[...] *mero.*

bello sensu, *de* *lantia*, *magnifi-* Aen. 1, 641. At interior regali ida *luxu* instruitur.

M.

E *pro* coqui *iam* *uit* Turnebus *in* *irgilii* Georg. 1, Et quamuis igni properata *made-* *nim. fabae. Ego* *n fumo pro* mol- , *ausquelien*, *sci-* *vt maturius vi* *t*, *cum iam sint* *e* h. e. properatae. dens de *vnguen-* Aen. 12, 100. Vi- calido ferro, myr- e *madentis*.

LIVS Ecl. 8, 21. *alii* versus, *quales* *re pastores amantes* *nte Maenalo in Ar-* *solent*.

IA Aen. 1, 425. ur molem Aeneas, *lia* quondam. Cato num primo „Maga- dificia quasi cohor- rotundas dicunt." nagalia, *casas Poe-* *n pastorales dicunt*; *asas rotundas sub-* *urbanas*. cf. Aen. 4, 259. *et vide* Pompon. Melam 1, 8.

MAGISTER Ecl. 2, 33. Pan curat oues, ouiumque *Magistros*. Georg. 2, 529. pecoris *Magistri*. Georg. 3, 445 Dulcibus idcirco fluuiis pecus omne *magistri* Perfundunt.

MAGNVS, *praeclarus*, *illustris*, *memorabilis*: *sic* *aurea secula*. Ecl. 4, 5. *Magnus* ab integro seclorum nascitur ordo. v. 12. incipient *magni* procedere menses. *Et quoque protractius illud tempus fingebatur*. pulcher *explicat* Seruius *Ipsa vero illorum temporum imago longe iucundissima suggerebat eiusmodi descriptiones*, *quae a pulchritudine*, *magnitudine*, *felicitate ducebantur*. * Aen. 4, 634. Et nunc *magna* mei sub terras ibit imago. *Fuerunt qui de magnitudine physica intellectum voluerunt*, *sed id quod adducunt exemplum* Cerda *iam refutauit*, *vide eum ad* Aen. 4, 654. * Georg. 2, 327. Tum pater omnipotens fecundis im-

bribus aether Coniugis in gremium laetae descendit, et omnes *Magnus* alit *magno* commixtus corpore foetus. Iupiter, *aer*, mater *terra*. Magna *perpetuum eius epitheton*; *inde et* magnae matris numen. ibid. 338. Ver *magnus* agebat orbis. *celebria illa ex antiqua poesi.* * *vehemens* Georg. 2, 334. *magni* aquilones. * *crassus*, *compactus*. Georg. 3, 54. 55. Omnia *magna*: Pes etiam. *sic optime explicat* Heynius, *pedes enim non longi*, *sed breues laudantur in bubus.* σκελη πάχυτερα Geopon. *Mirifice se cruciant alii*, *vt alia et probabiliori quam praetendunt ratione explicent locum. sed non tanta est durities eius dictionis*, *modo intelligamus poëtam hic generalius dicere* magnum, *id quum ad pedem bouis refert deinde pro sua ratione intelligendum est.* * Magnus annus *solaris dicitur opp. lunari* Aen. 3, 484. Interea *magnum* sol circumuoluitur an-

num. * magna m*e* *uinâ est* Aen. 6, vers. 49.

MAIA, *vna stella* *dum*, *hine pro t* *dere* Georg. 1, 22 casus *Maiae*.

MALE *pro* non. A 23. Nunc tantu*r* et statio *male* fid nis. *periculosa*. *I* *cum Seruio intell* *nostram pernicien* *ibi graeci latuer* *Sic et* Male sana, *sana*, *vesana*, Aen. 4, 8. Quu*r* nimem alloquitu*r* sana sororem.

MALIFER, *noue*, *lor*, Aen. 7, 746. *ferae* despectant Abellae.

MALIGNVS Georg. Difficiles primum collesque *malign* Difficilis. * *poët.* 270. sub luce *n* i. e. *quasi non f* *obscura*; *eadem* *catione* Aen. 5, 5 gustaeque ferunt aditusque maligni

MALVS Ecl. 3, 11. me arbustum vid*e* conis Atque *ma* incidere falce . n

eruius, *qua male*
. *Diximus iam*
verbo Part. I. In-

, *velle.* Aen. 8,
gesque dedit La-
ie vocari *Maluit,*
oniam latuisset tu-
oris. *Non cum*
referendum ad
Saturnia, *quod*
uisset nomini La-

E, *florere* Aen 2,
issima fama Insula
ipum, Priami dum
manebant. *Sic et*
rers. 56. Priami-
rx alta *maneres.*
Aen. 2, 455. *&c.*
. 11, 615 *Mansis-*
iam fortuna.
, *de poena.* Aen. 6,
Quisque suos pati-
tnes cf. integrum
inde ratio tropi
apparebit. * Aen.
Aggeritur tumulo
(i. *vt tumulus fiat*)
manibus arae cae-
moestae vittis a-
cupresso. *ex more*
m, qui religione
ntur, vt mortuis
m sepultis aut fu-
natis iusta ponen-
onumentis persol-

uerent. Caeruleae vittae *sunt* nigrae, *moesti coloris.*

MANVS, in manibus *esse ea dicuntur, quae prope sunt, in vicinia, atque in promtu. pluribus id locis demonstrauit* Burmannus *ad locum* Georg. 2, 45. Ades et primi lege littoris oram. In *manibus* terrae. *Rogat suum Maecenatem, vt ipsi adsit in effingendo carmine, quod quum fieret beneuolentia patroni, poëtae sic rem effingunt, quasi adiuuarentur ab eo.* cf. Ecl. 8, 6. *Vtitur vero poëta hic eleganter imagine nauigationis, cuius dux atque rector esset patronus. quum itaque quaedam tantum perstringere carmine vellet, oram littoris se legere velle dicit, non immensum experiri mare aut plenis sese ventis dare, sed ita cursum suum dirigere vt* terrae semper sint in manibus, h. e. *vt recolere eas statim possit seu nunquam amittat earum repetendarum facultatem. Sic et poëta in fine fere*

 operis

operis Georg. 4, 117. Vela traham et terris festinem aduertere proram.

MARMOR *pro* mari Georg. 1, 254. quando infidum remis impellere marmor Conueniat. μαρμαρον, *nitidum, candidum, laeue. hinc et aequor.*

MARMOREVS Georg. 4, 523. *Marmorea* ceruix, alias cerea i. e. *candida, pulchra.*

MASCVLVS Ecl. 8, 65. *Mascula* thura, *optima, praestantissima, apud Veteres.*

MATVRARE Georg. 1, 261. Multa forent, quae mox coelo properanda sereno *Maturare* datur. *Propriam vim verbi* maturare *ex hoc loco demonstrant* Gellius Lib. 10, cap. 11. Macrobius 17, 8. *quod enim fit industriae celeritate et diligentiae tarditate, id* maturari *dicendum.*

MEDICA Georg. 1, 215. tum te quoque, *Medica,* patres accipiunt sulci. Medica, *herba a Medis aduecta per bella Persarum Graecis illata, pabuli genus praestantissimi, nostrum, Lucerne,*

Heynius. Elim 18, 43. *sic d* „similis est trifol foliisque genicul cum in caulem in folio contr *pabulum erat* ; *tim equorum.*

MEDICARE, *infic gere succis* Ge 193. Semina vi dem multos *n* ferentes. semina *h. l. legumina* 4, 65. Ipsae c *medicatis* sedib *randae sunt sed catae apum exa i. e. dulci succo gendi rami et ob seu aliae quaed vt ibidem facil dant, id enim vbi sapor est quod animaduert* ro 3, 16.

MEDITARI, *exper ercere.* Georg. 1 Vt varias vsus *n do* extunderet a

MEDIVS Ecl. 8, mnia vel *mediu* mare *i. e. altum stum vel verum vox amantis de tis, maximas e les parum hab*

1, 127. In *me-*
[q]uaerebant; *quid-*
trabant, in pu-
bonum conuer-
* gens media,
, plebs Aen. 5,
Non *media* de
Phrygum exedisse
Vrbem odiis sa-
opp. media gens
et sociis eius.
e locis, vbi vox
ita occurrit dat
. Burmannus. *
104. Dicitur an-
media inter nu-
uum. *Hic Ser-*
alii, qui eum
putant media
mina *significare*
aliis Diis. Ego
spectare ad id
quod rex omni-
ginibus aut sta-
umdatus Iouem
it.
ro Persa Georg.
est hic mos non
poëtis. Aliis
molestiam crea-
enim Indiae flu-
ydaspes. *Mihi*
ic graecum ali-
xpressisse vide-
uanquam forte
mmode, et de-
imperium Vete-
rum Persarum, cuius fines ad Indiae illam partem pertinebant. Ita Heynius.

MENS, *consilium* Aen. 12, 554. Hic *mentem* Aeneae Genetrix pulcherrima misit. cf. 1, 626. — nostram nunc accipe *mentem.* Aen. 4, 319. Oro, si quis adhuc precibus locus, exue *mentem.*

MENSES coeli Georg. 1, 335. Coeli *menses* et sidera serua. *ad coeli sidera respicere poëtam non dubium est, quare non displicet Seruii explicatio, vt sint duodecim signa Zodiaci, quibus menses cognoscimus, ea enim totidem fere mensibus sol peragrat, ita tamen vt ipsa tempora intelligamus, quae tali cursu describuntur, sic poëta* v. 232. Per duodena regit mundi sol aureus astra. *Et siderum cursus seruandus, in cuius rei exemplum affert Saturni stellam et Mercurii, quarum progressu temporum vices obseruantur, neque tanti est quod scimus Saturni motum tardissimum*

 esse,

esse, vt hinc poëtam reprehendamus, illustrat enim tantum quod in superiori inculcauerat. Alii multum hic afferunt de pluuioso Saturno, neque hoc ad rem.

MENTIRI, *referre, praebere atque ostendere, quod insititium est, non natiuum; elegantissime!* Ecl. 4, 42. Nec varios discet *mentiri* lana colores, *confer* Illudere.

MEPHITIS *terrae putor, qui nascitur de aquis sulphuratis* Aen. 7, 84. nemorum quae (Albunea) maxuma sacro Fonte sonat, saeuamque exhalit opaca *mephitim.* Seruius *ad h. l.* „Mephitis „terrae putor; et est in „nemoribus grauior ex „densitate siluarum. Alii „*mephitim* Deum vo„lunt (Leucotortheae con„nexum: sicut est Vene„ri Adonis, Dianae Vir„bius. Alii *mephitim* „Iunonem volunt) quem „aërem esse constat. No„uimus autem, putorem „ex corruptione aëris „nasci; vt sit *mephitis* „Dea odoris grauissimi, „id est graue olentis.„

MERCES *pro labor... ganti metonymia* ...org. 2, 62. Omn... *bores*) cogendae cum (*scrobem*) a... ta *mercede* doman...

MERGERE Aen. 1... Abstulit atra dies, ...nere *mersit* acerb... funus *est hoc loco* ...chrum; *aut pro* *posit. et* mergere *quod subigere, pl... primere; translat... tis poëtica, se... etiam audaci.*

MERITVS Georg. ... hinc patriam pa... nepotes Sustinet armenta boum, *n*... que iuuencos. *Su... consortes laboris* ... *inquit* Seruius. * 4, 455. Miserabi... pheus haud quaq... *meritum. h. e. ... rito suo, miserab... get vxorem sine ... pa amissam.*

META viarum; *fin... ris* Aen. 8, 59... per dumos, qua... ma *meta* viarum tendunt. * Aen. His ego nec m... rum nec tempor... *bene* ponere meta...

li Clav. Cic. *in hoc*
bulo. Seruius „*me-*
d terras retulit, *tem-*
ad annos. Lauinio
lbae finem statuit,
anis aeternitatem „
n. 12, 546. Hic ti-
ıortis erunt *metae*
ıs alta sub Ida. conf.
. Iliad. τ, 416. τε-
θανατοιο. .

RI Georg. 2, 274.
ıguis agros *metabe-*
ampi. h. e. *instituis,*
s, sic enim prius
ntur limitibus. Eli-
non male explicat
ius.

RE *pro* vindemiare
g. 2, 410. *Talia fi-*
e poëtarum more,
pud Virgilium hac
'e frequenter. vide
s.

I, *pro transire, per-*
re notum. Georg.
389. magnum qui
ibus aequor Et vin-
bipedum curru *meti-*
equorum. piscibus et
to curru bipedum e-
rum *intellige pisces*
riori parte, superio-
qui, hinc bipedes.
ota vero narratione,
e hic sequitur, ad-
umbrauit Virgilius Ho-
merum Odyss. Δ. 364.
sqq.

METVERE, *cauere, de-*
sistere, euitare vid. P. 1.
Indicis. Georg. 1, 246.
Arctos Oceani *metuen-*
tes aequore tingi. *Du-*
plicem ursam putat ma-
iorem et minorem s. he-
licen et cynosuram, se-
ptentrionalia sidera, quae
nunquam occidunt in-
fra horizontem, quod
poëtarum more exprimi-
tur: non tinguntur Ocea-
no. * Ecl. 3, 111. dul-
ces *metuet* amores, *iis*
fruetur, quibus se sci-
licet beatissimum praedi-
cat; tales enim qui quod
habent nihil eo melius
putant consequi posse,
metuunt id quod possi-
dent. Sed de huius loci
explicatione atque sensu
monebimus quaedam sub
Quisquis. * Georg. 1,
186. inopi *metuens* for-
mica senectae. * *cauere*
Aen. 1, 65. pater omni-
potens speluncis abdidit
atris (ventos) Hoc *me-*
tuens, prouidus, ca-
uens, quod scil. dictum
vers. praeced. 63. quip-
pe (venti) ferant rapidi

secum verrantque per auras Omnia.

METVS, *religio*, *cultus* Aen. 7, 60. Laurus erat tecti medio, in penetralibus altis Sacra comam, multosque *metu* seruata per annos.

MICARE Aen. 1, 94. crebribus *micat* ignibus aether. *resplendere* sic et Aen. 12, 102. Scintillae absistunt: oculis *micat* acribus ignis. *Homeri est* Iliad. A. 104. Ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐΐκτην. * *eleg. de palpitantibus membris recisis* Aen. 10, 396. Te decisa Suum, Laride, dextera quaerit Semanimesque *micant* digiti, ferrumque retractant. *Priorem adscriptum versum iure culpat et ineptum vocat* Marmontelius in Arte Poëtica. Part. I. cap. 4. pag. 128. vers. german. *imitatus eum est praue etiam Ouidius* Met. 6, 559. et Siluis 13, 240.

MINOR, minores, *de nepotibus siue posteris, vt saepius* Aen. 3, 165. nunc fama *minores* Italiam dixisse. Aen. 8, 268. Ex illo celebratur honos, lae tique *minores* Seruauer diem. *Frustra se, tor quet* Seruius *in explican do vocabulo* minore *quum de aetate subse quenti bene dici possit et, quamuis Euande aequalis Caco fuerit, qu longaeuus* cf. vers. 307 et 560. *tamen iam fili eorum, qui Cacum vi derant, celebrare tum poterant festum, iiqu* minores *bene dicuntur.*

MIRACVLVM Georg. 4 441. *de Proteo*: Omni transformat sese in *mira cula* rerum; *iucunde di ctum pro, in miras fo res seu species induit.*

MISCERE *eleg.* Aen. 2, 298. Diuerso intere *miscentur* moenia luctu *Bene exprimit hoc ver bum turbatam, caedi bus, incendiis, ruin vrbem, et omnia com mista, conturbata.* Si incendia miscere *ibid* vers. 329. *et alibi simi liter. Sic et pro* misceri *repleri, perquam bell et sensibus accommodat* Aen. 4, 411. *Misceri* an te oculos tantis clamori bus aequor.

MISER

Aen. 4, 20. An-
itebor enim; *mise-*
ſt fata Sichaei: *Do-*
x fata, *de genere*
ſatis funeſto hic
fieri, *licet* Seruius
alia coniecerit.

RI parentis. *In*
πα-θος *definit o-*
Priami ad filium
rem dehortans il-
congreſſu cum A
προς δε με τον
ηνον εν Φρονεοντα
ρε. vt Aen. 12, 43.
e res bello varias:
re parentis lon-

ERE, *elegantiſſi-*
temporibus paca-
ello poſito, *finito*
1, 291. aſpera tum
miteſcent ſaecula

, *incuruus pileus*,
lieribus geſtatus,
e opprobrio erat
Aen. 4, 216. Et
ille Paris (*ita di-*
Aeneas, *vt dede-*
etur, *nam Paris*
inatus homo) cum
iro comitatu Moeo-
entum *mitra* cri-
ne madentem Sub-
&c.

MITTERE: *commode quod mercatura ex quadam regione aſportatur*, *illud* mittere *haec terra dicitur* Georg. 1, 57. India *mittit* ebur, molles ſua thura Sabaei.

MODO, *plura ſuper ea voce fruſtra dixerunt interpretes ad* Aen. 9, 141. Sed periiſſe ſemel ſatis eſt, penitus *modo* non genus omne peroſos Femineum: quibus haec medii fiducia valli Foſſarumque morae leti diſcrimina parua Dant animos. *Satis fuiſſet*, *Troianos ſemel tantum perire*, *ſatis ſemel tantum eos peccaſſe* (*capienda Helena ſed*) *quoque omne genus femineum penitus peroſos i. e. ita vt odiſſent omnes pene feminas*; *το odiſſe hic eſt infelices reddere.* modo non *pro* ſi non, *vt ſaepius.* Burm. modo non *explic.* tantum non, *quod idem*; *nec opus erat multis exemplis talem notam ſignificationem firmare.* Markland. *mutat* non *in* nunc; male! *Quae ſequuntur* „quibus haec medii &c. μυκ-

τηρ

τηξιςικως, *sed expressit poëta locum verbis:* fossarumque morae, leti discrimina parua *illum locum* Arati. *quem* affert Longinus *de sublim. cap.* 10. p. 85. ed. Toll.

MODVLARI, *de carminibus canendis; putauerim ego, hoc vocabulum bucolicum quoddam, et ad genus scribendi tenue pertinens.* Aen. 1, 1. Ille ego qui quondam gracili *modulatus* auena. *vide* Gracilis.

MOENIA, *de vallo* Aen. 9, 39. Condunt se Teucri portas, et *moenia* complent. *vide* Condere.

MOLES, *pro* difficultate Aen. 1, 37. Tantae *molis* erat, Romanam condere gentem. *Praeclara sententia, laudato iam a Francogallo* le Bossu, *qui ita:* Cet Epiphoneme donne une idée haute et juste de l'importance de son sujet. *Ego vero quaero a doctissimis viris, et Attici, hoc est, optimi saporis, anne totum primordium Aeneidos, praesertim versu 24. hucusque nimis lo-*

quacem reddat in tem poëtam, anne nulla bis repetat fir atque saltim neruo gis dedisset operi, exemplum Homer cissimis versibus missis statim orsus Vix e conspectu S &c. vers. 38. * A 62 *molem*que et tes insuper altos fuit. Seruius *et al plic. per* ἐν δια molemque, hoc est, tes altos, *sed e et poëtae dant infa cur enim dixisset* tes *insuper* altos? *h. l. est* antrum et spelunca atra, *sensu saepius occ* huic antro *insuper* tes *altos* imposi *de vndis turbati elatis, altis.* Ae 158 tantos audebi lere *moles?* * *ele de ingenti Polyp* Aen. 3, 655. Vi ipsum inter pecude se *mole* mouentem *florem Polyphemu* littora nota pet *Omnia verba lecta* lyphemus pastor pecudes — mo

ſe — mole — vaſta — *Verſus ſequens multorum laudibus decantatus propter pingentem elocutionem et repetitum hiatum, quo fiat, vt horreat ipſe verſus, ſicut ipſe Polyphemus horrebat.* * *de turri alta, vaſta.* Aen. 9, 542. Semineces ad terram, immani *mole* ſecutaConfixique ſuis telis et pectora dura Transfoſſi ligno veniunt. * *pompa, ambitus* Aen. 12, 161. Interea reges ingenti *mole* Latinus. Dant cuneum denſaque ad muros *mole* feruntur. *Denſi cum impetu feruntur.*

MOLIRI Georg. 1, 494. Agricola incuruo terram *molitus* aratro. *Sic Lucretius quoque* 5, 932. ferro *molirier* arua. * Aen. 3, 6. Auguriis agimur Diuum, claſſemque ſub ipſa Antandro et Phrygiae *molimur* montibus Idae. *quem montem optimum fuiſſe caedendae materiae, ex* Strabone *ad h. l. probat* Cerda. * Aen. 7, 158. Ipſe humili deſignat moenia foſſa *Molitur*que locum; i. *fundamenta iacit, ſignat.* cf. verſ. 127. * Moliri ignem, Aen. 10, 131. Hi iaculis, illi certant defendere ſaxis *Moliri*que ignem, neruoque aptare ſagittas. Seruius *quaerit, quid eſt* moliri? *Eſt vero* tela ignita iacere; *ſicut* neruo aptare ſagittas, *eſt neruo tento mittere.* * moliri viam. *elegant. de haſta cum difficultate perrumpente clypeum.* Aen 10, 477. Incidit atque viam clypei *molita* per oras. * moliri laborem, *contendere ad* Aen. 4, 233. Nec ſuper ipſe ſua *molitur* laude laborem.

MOLLIS, *flexilis* Ecl. 2, 72. Viminibus *molli*que paras detexere iunco. Ecl. 5, 31. foliis lentas intexere *mollibus* haſtas. Georg. 3, 76. *mollia* crura reponit; *de equo generoſo qui gradiendo facile incuruat et cum arte crura.* * Ecl. 4, 28. *Molli* paullatim flaueſcet campus ariſta. *Varie explicant,* fertilis *habet* Seruius, *neſcio qua ex cauſa, niſi forte reſpexerit*

xerit ad fluctuantem segetem. Cerda *explicat* maturam; *confert enim cum eo, quod dicatur* pomum molle, *quod sit* maturum, *sed id res nostro loco minime fert, aristae enim si maturae, horrent potius, sic noster quoque* Georg. 1, 314. spicea iam campis messis inhorruit. *Quare sequimur recentiores interpretes* Martinum *et* Heynium, *qui* leues *explicant. Ita vere* est, *arista enim, quae iamiam efflorescit, et modo flauescit*, mollis *dici potest, flexilis, lenis. Nota tantum sequentia.* Ecl 6, 54. *mollis* hyacinthus. Ecl. 7, 45. Muscosi fontes et somno *mollior* herba, *expressum* e Theocrit. Idyll. 5, 51. et 15, 125. * Mollis *solemne epitheton somni* Georg. 2, 470. *Mollesque* sub arbore somni. Georg. 2, 384. mollia prata. Ecl. 8, 64 *laneam* vittam *vocat* mollem. Georg. 3, 295. *mollia* stabula, *bene strata, vt statim explicat.* * *remissum, frigidiusculum.*

Georg. 1, 311. breuiorque dic *lior* aestas, (464. *Molli* succ brae * mollitu *tus.* Georg. 3, *le* collum equi *opponitur ardu* 423. Aditus m org. 3, 293. I iugis, qua nulla Castalium *molli* tur orbita cliuo. *hic* Cerda, (*fontem non in i se vertice Parn in ima, inde f eum accessus.* E qua se subducer Incipiunt, *molli* gum demittere molli cliuo. i. e. *accliui, elegant montium iuga demittuntur et cum plano coniu tractu. opposita dicitur* assurgunt *Versum* 9. *lege* res, iam fracta ca fagos. conf. Ecl *notum epitheton rum Asiaticorun qui sub clementi lo habitant* Georg *molles* Sabaei. * 82. sunt nobis mi

ma, Castaneae *molles* et pressi copia lactis. *Magna hic interpretum dissensio. Seruius* maturas *explicat, quem quidem multi sequuntur, ob notam eius vocis significationem, quando poma cet. vocantur* mollia. *inde et* Seruius *castaneas, mala esse putat. Nec satis tamen commoda huic loco illa explicatio videtur, praecesserant* mitia poma, *atque ipsi rei non valde consentanea ista significatio.* coctas *alii intellexerunt, alii castaneas superioris anni, repositas, in cellula maturatas.* Turnebus *et* Cerda *aliique explicant per proprium quoddam genus, cuius cortex seu echinus non durus adeo atque hirsutus* cf. Cerdam *ad* Ecl. 7, 53. *sed generis eius mentio nihil hic necessaria. Simplicius explicantur* molles *per* dulces, *valet haec lanx maxime de Castaneis cicuribus vt de nucibus: deinde quoque satis consueta illa locutio apud poëtas* molle merum, vinum. *Vide et nostrum* Georg. 1, 341. tunc pingues agni, et tunc *mollissima* vina: tunc somni dulces densaeque in montibus vmbrae. *Meminisse debemus quod antea iam adfuit, somnum dici aliis in locis* mollis, *qui hic* dulcis. * aurum *molle* Aen. 10, 138. ceruix cui lactea crines Accipit et *molli* subnectens circulus auro. * Aen 9, 804. haud *mollia* iussa ferentem. *acerba, ingrata.* * haud mollia fatu, *aspera sunt verba, quae cum veritate dicuntur* Aen. 12, 25. Sine me haec *haud mollia fatu* Sublatis aperire dolis. * Aen. 11, 622. Latini clamorem tollunt, et *mollia* colla reflectunt. „*domita, scilicet domitorum equorum, qui facile flectuntur,*„ Seruius.

MOLORCHVS Georg. 3, 19. *ludos Nemaeos intelligens memorat* lucos Molorchi, *ille enim Herculem hospitio excepit, cum ludos hic restitueret interemto leone Nemaeo.*

MONS,

MONS, *rupes, saxa, fragmina* Georg. 3, 254. non obiecta retardant Flumina, correptosque vnda torquentia *montes.*

MONSTRATOR, *inuentor; sic monstrare, ostendere pro inuenire.* cf. P. I. Indicis Georg. 1, 19. Vncique puer *monstrator* aratri i. e. Triptolemus.

MONSTRVM, *miraculum, prodigium* Aen. 9, 128. haec *monstra* petunt. cf. praeced. *haec miracula ad eos omnia pertinent quae sequuntur, praeclara in ore Turni ducis exercitus, qui audaciam addere et vigorem animis curat, fuit haec vero solemnis boni ducis ars, vt prodigia fauens explicaret, si qua occurrissent visu et coniectura mala. Vbique, vti et h. l.,* Turnus *se exhibet heroem nobilem, verum, audacem quidem, sed vere magnum ducem, adeo vt misericordiam lectoris ad se trahat quam maxime et Aeneae fauorem eripiat. Profecto persona Turni non recte ad vim car-*

minis integri summam pict… Abstineo pluribu… to modo a leg… vt sensus suos ex… perlecta Aenei… faueant, cuius… sciant, quem… quem optent v… quis e iudicio re… ior et admirabi… ros sit, vtrum… an Turnus. Sc… dem, quid obiic… delius in der Th… schön. Wissenscha… *haec contraria ce… relata non id, qu… vir doctissimus… stant, non auge… ster Aeneae amo… amore etiam adspectamus Tu… non eadem ca… quae in Homero in personis pinge… ctori et Achillis… que Achillis* χα… *longe alius ac Aen… verba:* non tel… ignes Expectant R… *quae emendare n… frustra conati sun… cte ex sarcasmo cantur a Burm…* expectabant tela et… nauibus iniicienda

xc ab igne nihil
lum, quia iam
demtae, ergo fo-
estari, quae mil-
s terrestri proelio
coniicient. * *de*
modam, *miracu-*
d monstret *quasi*
Deorum aut fu-
nta Aen. 2, 171.
diis ea signa de-
onia *monstris*. *
de omni mirabi-
lm Aen. 3, 583.
illam tecti in
nmania *monstra*
ius. *scil. ruinam*
et eructatos mon-
s. vide praeced.
IVS *fluuius i. e.*
nte praecipitans
, 305. rapidus
o flumine torrens
igros, sternit sata
oumque labores
; praecipitesque
iluas: stupet in-
o Accipiens soni-
i de vertice pa-
ta descriptio, siue
omparatio descri-
x Homer. Iliad. *δ*,
5. cet. *vbi singula*
. *Non est con-*
tri, *nec patitur*
, *vt adferamus*
rum indicia, *vter*
poëta palmam mereatur.
Satis hic est, *fuisse Vir-*
gilium imitatorem, *Ho-*
merum archetypon.

MONVMENTVM Aen. 3, 102. genitor veterum voluens *monumenta* virorum, *historias*. * *eleg.* Aen. 3, 486. Accipe et haec manuum tibi quae *monumenta* mearum, *quae tibi mei et mearum manuum memoriam facient.*

MORARI Aen. 5, 400. Nec dona *moror* i. *curo.* *pluribus locis et rationibus hanc explicationem confirmat ad h. l.* Burmannus.

MORDERE, de fibula eleganter *comprehendere*, *continere* Aen. 12, 224. Baltheus, et laterum vincturas fibula *mordet*.

MORSVS, *de apum ictu*, *haud ineleganti simplicitate* Georg. 4, 237. laesaeque venenum *Morsibus* inspirant.

MOS: supra morem *tantum pro magis*, *poëtica ratione* Georg. 2, 227. Rara sit an *supra morem* si densa, requiras.

MOTARE Ecl. 5, 5. siue sub incertas Zephyris *motan-*

tantibus vmbras. *De lectione concertatur: alii volunt* mutantibus, *quod et Heynius probat. Si ex arte poëtae hic aliquid augurari liceat, praeferrem* motare. *fit enim imago illustrior, frequenter mouet aut se aut vmbras. Similis fere ratio* Ecl. 6, 28. Videres tum rigidos *motare* cacumina quercus, *vbi et alii habent* mutare, *quod probo.* Incertae vmbrae *in illo loco non pro vituperio habenda notat* Heynius.

MOVERE Georg. 1, 123. pater ipse — primusque per artem *Mouit* agros. *fecit moueri, arari instituit.* * tellurem mouere, ad scrobes fodiendas Georg. 2, 316. Nec tibi tam prudens quisquam persuadeat auctor Tellurem borea rigidam spirante moueri. Cerda *h. l. explicat per arare. Adeone necesse erat, vt Virgilius praeciperet hyeme terram gelu rigentem arari non debere? Quamquam fatendum est, Virgilium loqui generalius quasi de agro-*

rum cultu prae… sed quidquid d… dicitur de segete … mne tr…nsfertur ad vineas saepe, … loco monuimus. 1, 266. Voluens … arcana *mouebo.* … *gunt* monebo, … cebo. *Nihil e… mutandum, sed tamen dictum* Mouebo voluens fatorum, *vt sit* … seriem enarrans m… *et* arcana mouere *occlusa aperire,* … *lucem protrahere* … uere *tum est* … *quomodo voluam… ta, vt* Ecl. 4, 4… rere fata *est, cu… efficere. Sic* vo… *etiam occurrit* … 102. *et ita apud* … *me hoc vocabul… surpatum legere n…* * Mouere cantu… canere Aen. 7, 641 … dite nunc Helicona… cantusque mouete … bello exciti reges, … quemque secutae … pleri vt campos ac… *Imitatio Homeri,* Iliad. β, 484. ἐσ… νῦν μοι Μȣσαι, …

ατ' ἐχεσαι &c.
, an *pari cum*
felicitate, hoc
idoneo loco;
Homerus tam
enumerat ex-
t magnum, vt
mana vix o-
cire posse videa-
'a res est apud
s. Nolo hic
m *aliosque*
, *nec ipsum*
adeoque lecto-
arbitrium do.
'it monete *pro*
pessime! oc-
m versus Aen.
in simili re,
aiori cum gra-
puet arma, est
experitur; nam
it de viribus
us vnius cuius-
:n. 12, 6. Tum
iouet arma leo.
capi, delectari
18. ardescitque
oenissa, et pue-
donisque *mo-*
'ide hoc verb.
Ouid.
fluctus, *noue,*
ire, mitigare,
ictus. Aen. 1,
ulcere dedit flu-
:ollere ventos.

Burm. *legit* vento *quod praeplacet, vt huic loco maxime consentaneum. Indicabit ipse lector. Sic et ibid.* vers. 157. Ille regit dictis animos, et pectora *mulcet.*

MVLCTRA, *vas in quod lac mulgetur.* Ecl. 3, 30. bis venit ad *mulctram*, binos alit vbere foetus. *Sic* Theocritus Idyll. 1, 25. 26.

Αιγα τε τοι δωσω διδυματοκον ες τρις αμελξαι,
Α δυ' εχοισ' εριφως, ποταμελξεται, ες δυο πελλας.

alii de tempore, quo mulgeantur pecora, male. Georg 3, 177. Nec tibi foetae More patrum niuea implebunt *mulctraria* vaccae.

MVLTARE morte, *noue.* Aen. 11, 839. Prospexit tristi *multatam* morte Camillam. *Affectam, damnatam explic.* Seruius. *respicit autem haec vox ad audaciam Camillae, qua contra Troianos a numinibus sustentatos arma ferre susceperit.* cf. vers. 847. ni-

mium crudele Iuisti Supplicium Teucros conata lacessere bello.

MVLTVS: *magnus, ingens* Aen. 4, 3. Multa viri virtus *multus*que recursat gentis honos.

MVNDVS *pro* coelo. Georg. 1, 5. Vos o clarissima *mundi* lumina. v. 240. Mundus vt ad Scythiam Riphaeasque arduus arces Consurgit. *sic et* v. 232. astra *mundi. Sic enim ista optime coniunguntur.*

MVNVS Georg. 4, 520. spretae Ciconum quo *munere* matres — Discerptum latos iuuenem sparsere per agros. *fuit locus valde molestus interpretibus, cum lectionis tum sensus difficultate; locum insanabilem iudicat Burmannus. Omissis aliorum interpretationibus duris et improbabilibus, adscribamus tantum eam, quam Heynius dedit. Cum ipsi libri, inquit,* spreto quo munere *tueantur (vid. var. lectiones) videndum an non interpretatione aliquantum adiuuari ea lectio possit;* munus *pro officio*, p
tate in defunctu
feriis, *honore*
mortuos proseq
bene dicitur; qui
munere spreto *f*
Orphei pietate i
iugem contemta,
rum motae, *mu*
respectu habito
vero puto velle
lium per haec
spretae munere,
suggerere, *qua*
tae discerpserin
Thraces mulieres
nim series oration
Munus *optime e*
per officium et p
quam praebebat
ctae Eurydice
querelas illas et
voluntatem nulla
tendi matrimon
vocat. cf. Ecl. 8,
tremum hoc *mu*
rientis habeto, *i*
carmina, querela
placet itaque vul
ctio, *quae* spre
munere *habet*,
tam Orphei in Eu
pietatem, *ita v*
stus deserta pete
nulla Venus, *n*
animum flectere
naei possent, *e*

otum erat genus ineum, spretae s mulieres h sunt m matres, et ignominiam vlci- tur. Explicauit sper grammaticus Philargyrium, et us quoque locum munere sit, ea re, , a qua ratione nge nostra, quam imus aberrat, us vero ieiunam esse dicit, neque satis dignam sed e hic non licet a- e religiosus. * *au-* Aen. 5, 337. t Euryalus et *mu-* victor amici Prima plausuque volat, uque secundo. cf. 35. * *officium* Aen. 4. Cineri haec mit- stro *Munera.*

R *suauissime de , et quidem cum ation parentibus.* 1, 59. Illi indignan- gno cum *murmu-* ntis Circum clau- emunt. *fictio ve- ëtica et laudabilis,* nt venti circa clau- montis indignantes n magno murmure.

Perperam nonnulli ex- plicant cum magno mur- mure montis; *cur enim* murmur montis? *quid fremit? at ventorum* murmur *auget ideam.*

MVSSARE *eleg. et noue.* Aen. 11, 345. Cuncti se scire fatentur Quid for- tuna ferat populi, sed dicere *mussant breui- loqu. dicere timent, a- deoque tantum* mussant. *Nempe* mussandi *signifi- catus indicium est ti- moris. mussant, quia timent, et quid mussant, timent. Sic, eadem fe- re ratione* Aen. 12, 657. *Mussat* rex ipse Latinus. *dubitat dicere, nec cla- re proloquitur.* * Aen. 11, 454. Flent moesti, *mussant*que patres. *que- runtur, cum indigna- tione.*

MVTARE, *de coloribus* Ecl. 4, 44. Ipse sed in pratis aries iam suaue ru- benti Murice, iam cro- ceo *mutabit* vellera lu- to. * Mutari, *emi, ven- di. antiquo more.* Ge- org. 3, 307. quamuis Mi- lesia magno vellera *mu- tentur* Tyrios incocta ru- bores, magno mutantur,

magni emuntur incocta Tyrios rubores, *graece.*

MVTVS: artes *mutae*, *de arte medica.* Aen. 12, 397. vsumque medendi Maluit et *mutas* agitare inglorius *artes.* Seruius „mutae artes, *quatenus Musicae opponuntur, vel manu tractantur*, *tum enim cessat oratio. alii tactum venae intelligunt;* Burm. *laudat Gronoui ad Stat.* Theb. 4, 183. *alii ad medicorum silentium respici putant et iuramentum Hippocrat.* c. 19. *alii ad silentium in mysteriis. Alii, quia lente Hippocratis artem didicerunt vsu, non voce praeceptoris. Tu confer* Georg. 2, 486. *vbi est* inglorius *non magnopere clarus. Sed* muta *dicitur ars medica h. l. quia oppon. augurio et citharae, vbi voces et strepitus, ex oppositis epithet. intellig. et hinc omnia plana.*

N.

NAM. *Singularem eius vsum habes* Georg. 4, 445. atque hominis tandem ore locutus. quis te, iuuenum fidentissime, nostra sit adire domos? *est vsus graeci γα dem ratione, su altero orationis m Seruius* nam qui quisnam *antique cat.*

NATANS Georg. 3 tum segetes altae que *natantes* l horrescunt flabri ctuantes *alibi*, *e imagine. Difficu quam hic inue interpretes q iam diximus su beum. Videtur rum poëta magis xisse ad ipsum quem dant segetes tae vento, stri sibilantem.* * Ge 496. Conditque *tia* lumina somnus *to iam motu flu tia*, *C oculi mor vbi subita vi in turbantur. Nam admodum qui iam latent sub iam emergunt*, *morte videtur lu brum errare, ne consistere. Ex*

e. *Est hic locus ele-*
ssimus; Lucretio
debet Virgilius
ornatum, qui iam
iis sic infit 3, 479.
cit linguā, madet
, *Nant* oculi, cla-
singultus, iurgia
nt. *Post Virgilium*
s vsurpata illa
de moribundis
ne. Vide agmen
d aemulorum apud
n *in notis.* et si-
su *de oppressis so-*
et aegre videnti-
utribus, *vt ait Ho-*
oculis vsurpata
conf. Aen. 5, 856.
nti *natantia* lumi-
iit. *vide* Soluere.
A Georg. 2, 49.
sua quae se tol-
ominis auras Infe-
quidem, sed lae-
fortia surgunt.
e solo *natura* sub-
Retractandi sunt
9-21. *vbi tria*
m genera fecerat,
diuerso modo nasce-
, *sponte aliae,*
x semine, e radi-
denique et insitio-
e. Sponte igitur
nascuntur, quam-
sunt infecundae,

stes vocauerat v. 12.,
genestas, populos, sali-
ces; laetae tamen sunt
et luxuriantes atque for-
tes, quia nec pro semi-
nis ratione vigorem nan-
ciscuntur cf. vers. 57.
aut e radice alterius ar-
boris suum succum tra-
hunt, sed tantum natu-
ra *h. e. propria vis in-*
nata, nulla accedente
aut opera, aut alius rei
virtute, tas prouehit,
neque, quod statim sub-
iicit poeta, solum illud
fossione aut aliis artibus
curatum fuit. Videtur
tamen poeta, quod haud
alienum est ab eius vsu
probato et eleganti, gra-
uem quandam senten-
tiam inculcare strictim,
fieri scilicet omnia for-
tiora, et praestantiora,
quibus haud medicata
natura subsit. Haec
omnia itaque quam-
quam ad rationem non
satis accurate dicta, ta-
men sunt eleganter; di-
stinguit quoque ea, quae
non sic natura tantum
sua adiuuentur. Neque
nos mouet Quinctiliani
locus, qui naturae et
verae vi opponit imita-

tionem, quemque huc trahit Heynius, vt Virgilium durius iusto hic locutum conqueramur.

NAVIFRAGVS; *vocab. a Virgilio primo forte factum pro* naufragus. Aen. 3, 553. Caulonesque arces et *nauifragum* Scylaceum. *vbi naufragia fieri solent.*

NEFANDVM Aen. 1, 547. At sperate Deos memores fandi atque *nefandi. vide* Fandum. * Aen. 6, 26. Hic — Minotaurus inest, Veneris monumenta *nefandae. Venus* nefanda *cernitur in χενσει κατα φυσιν, vt homines cum feris coëant.* cf. Plinius l. 7. *qui narrat Indorum quosdam cum feris coire mistosque et semiferos esse partus; et Plutarchus in conuiuio septem sapientum.*

NEMOROSVS Aen. 3, 270. Iam medio apparet fluctu *nemorosa* Zacynthus. *ad Homer.* Iliad. 1, 24. ὑλησσσα ζακυνθος.

NEQVIDQVAM Georg. 1, 192. Aut si luxuria foliorum exuberat vmbra *Nequidquam* pingues palea feret area culmos. Nequidquam *Seruius et cum eo Cerda sumunt pro* non, *non pingue quidquam*, Nequidquam pingues palea; *at simpliciorem explicationem, quam Heynius dat, sequimur, qui* nequidquam *coniungit cum* teret. Area pingues palea (*sic antiqui legerunt; Seruius Philargyrius, et videtur recta lectio*) culmos, nequidquam teret Area teret *poëtica translatio. sunt pingues quidem culmi, fortes et ampli, sed nequidquam fit tritura, grana sunt pauca, aut exilia, laboris vix pretium.* * Georg. 1, 403. solis et occasum seruans de culmine summo *Nequidquam* seros exercet noctua cantus. *hoc vult, quamquam cantus noctuae plerumque fit ominosus, tempestatem praesagiens (Plin. 18, 82.) his tamen coniunctis signis, tantum abest, vt tempestatem metuere debeas, vt ipsa noctua, sub vespero canens, suo vlulatu nihil contra valeat sed nequidquam suo* *can*

exercere putanda
Nequidquam *per*
xplicari posse, se-
us Seruium, Cer-
Martinum, ne-
l. Heynius. * Ne-
uam *pro* non, Aen.
6. protinus ore re-
n (telum) Et sum-
lypei *nequidquam*
ne pependit. *Sic*
rsius 2, 51. *Ne-*
uam fundo suspiret
us in imo. *Do-*
ad h. l. „pene-
aliqua ex parte
contextu, telum
ns inhaerebat.„
cur antea itaque
protinus aëre re-
m? *et cum fuisset*
sine ictu (vers.
) *profecto pendere*
le telum non in ae-
uit. Burm. *explicat*
ierio, penetrauit co-
quo obtentum erat
ypei, quod raucum
, quod non ma-
sed obscurum ex
ctu sonitum dabat,
uidquam *igitur ac-*
pro frustra, sine
u; *at, nesciuitne*
annus, *nesciuit-*
Pierius corium *non*
ctum aeri, ex mo-
re illo veteri fuisse, sed
aes super inductum co-
riis, ita Homerus clypeos
describit pluribus locis,
et res etiam aliunde con-
stat; adeoque quis assen-
titur Burmanno? *Occur-*
rit vox nequidquam
etiam alibi ita adhibita.

NESCIVS Aen. 4, 72. liquidque volatile ferrum. Nescius. *Aut* nescius, *quo fugerit*; *aut ignoratus et latens.* Seruius. *Ego intelligo,* nescius, *se eam feriisse, et satis mihi id significare perpetuitas loci videtur. pastor agit telis ceruam, et inter agendum emittit telum, nesciens tamen an ceruam feriit;* liquit volatile ferrum.

NIDVS Aen. 4, 75. Pabula parua legens, *nidis*que loquacibus escas. Nidi loquaces *elegantissime de pullulis.*

NIGRANS Aen. 9, 87. Lucus in arce fuit summa, quo sacra ferebant *Nigranti* picea trabibusque obscurus acernis. *vmbrosa belle* nigrans h. l. *vocatur, bene etiam* trabes *de arboribus h. l. quae trabes fiunt.*

NITERE, oculi nitentes *pulchre Veneri tributi* Aen. 1, 232. Tristior et lacrymis *oculos* suffusa *nitentes.* * Aen. 3, 20. supero *nitentem* Coelicolum regi mactabam in litore taurum. *h. e. vel* candidum. *ex religione, qua diis victime albae offerebantur, vel, quod magis placet, pinguem (non saginatum, vt vult Cerda, id quod contra ritus religionis fuisset) egregium, opimum. Ita etiam* nitidus *occurrit apud Horatium* Epist. 1, 7. me pinguem et *nitidum* curata bene cute vises. *Nugae sunt, quae proferunt Cerda, Seruius, alii de tauro mactato Ioui, cui iuuencus legitimus fuisset, vnde monstrum illud horrendum.*

NITESCERE Aen. 5, 135. Nudatos humeros oleo perfusa *nitescit. proprium in hac re vocab.*

NITI humi, *ire, sed vt referatur ad gressus firmos, et dure impressos terrae.* Aen. 2, 381. Sentibus vnguem pressit *humi nitens*; trepidusque repente refugit A… tollentem iras. *vide* A… tollere.

NIVEVS, *noue dict.* Ae… 3, 126. *niueam*que P… ron sparsasque per aequ… Cycladas. *propter cand… dum marmor, vnd…* Parius lapis Aen. 1, 59… *et alibi.* Cerda *locum huc pertinentem. ex* Stra… bon. Geograph. libr. 10 *attulit.* ἐν δε τῃ παρ… ἡ παρια λιϑος λεγομε… νη ἀριςη. *Bene autem loc. c. Virg.* sparsos Cycladas *dicit, quia interfusae* sunt aequora, *vt ait Horat.* od. 1, 14. vers. vlt. *quas longo ordine circuire necesse est, vnde dictae* Cyclades.

NOCTIVAGVS, *epithet. praeclare delectum curus Lunae* Aen. 10, 216. almaque curru *Noctiuago* Phoebe medium pulsabat Olympum. *eleg.* pulsabat olympum, *cum strepitu currus adit.*

NODVS: nodi *pro* catena. Aen. 1, 300. Furor impius (belli) intus saeua sedens super arma, et centum vinctus aënis Post tergum *nodis*, fremet horridus ore cruento.

Vult

urnebus, *vt iam* *rat* Cerda; *adum-* *s hic a Marone* , *pictum ab A-* *forma humana*, *is post tergum* *us: quam tabu-* *gustus in suo fo-* *rauit*, *cuius rei* *Plinius* libr. 35. Macrobius *locum* *t cum relatione* *ernam ventorum*. *Ceterum notand.* *is fictio vere poë-* *icet equidem sen-* *non decere allego-* *ales personas car-* *epici dignitatem*, *hunc locum da-* *aut vituperare* *sim.* * nodus pu- *pulchre de heroë*, *iam creante diffi-* *m vincendi*. Aen. 8. Primus Aban- positum interimit, : *nodum*que mo- e. *Nollem h. l.* Cerda *ad* ἑρκος *rum respici*.

, *pro generositate* *ilitate saepius*, *sic* 2, 240. Seruius, nnus *et alii intel*. Salsa autem tellus, o perhibetur amara Frugibus infelix (ea nec mansuescit arando Nec Baccho genus aut pomis sua *nomina* seruat) *sed dubito*, *an non de natura vini et pomorum simplici ratione intelligendum sit*. *naturam mutant fruges in alieno solo transpositae*, *eo vero mutato*, *pristinum suum* nomen *merito amittunt*.

NOTVM; *quod amamus*, *plurimum tractamus*. Georg. 1, 363, *notas*que paludes deserit, atque altam supra volat arda nubem. Georg. 4, 266. fessas ad pabula *nota* vocantem. cf. P. 1. Indicis. Notum *latissime patet poëtis ad ea non modo*, *quibus adsueti sumus*, *verum etiam in quibus cum maxime versamur*, *quae sentimus*, *quorum conscii sumus*, *et quae quocunque alio modo nos attingunt signif. Ita explicat* Heynius *ad* Georg. 3, 130. cf. 251.

NOVALIA *pro agro quocunque* Ecl. 1, 71. &c. *proprie sunt rara noua*, *siue quae nuper complanabantur*, (Seruius *ad* h. l.

h. l. secundum quosdam libros) siue quod sterilia annum interquieuerant et sic renouata erant, Varro de R. R. 29, 1. Plin. 18, 49. Nouales *quoque dicuntur* Georg. 1, 71.

NOVARE res, *noue dict. pro, prius consilium abiicere, aliud sequi.* Aen. 4, 290. Arma parent, et quae sit rebus causa *nouandis* Dissimulent. arma, *quae sint intellig. docet, vers. praec.*

NOVVS, nouum lac Ecl. 5, 74. *recens et pretiosus.* Ecl. 2, 22. *Lac* mihi non aestate *nouum* non frigore desit. *Male* Burmannus *distinguit post* aestate, *vt* nouum lac *ad laudem pertineat hiemis abundantiae.* Seruius *locum explicat e* Georg. 2, 150. *vbi greges Italiae bis grauidae laudantur. Vtrumque nimis acute. suae rei laudem extollit Corydon, pastor, lac ei semper suppetere nouum et delicatum dicit, id sibi neque deesse, vt in aestate, ita non hieme, semper enim erant vaccae quae tale praeberent, aut si de pecude, quis in enarrandis suis opibus tunc adeo religiosus, quando amat? praeterea superare hic studuit poëta suum Theocritum, qui caseum modo in medium fert.* Idyll. 11, 36. Τυρος δ' ȣ λειπει μ' ȣτ' εν θερει ȣτ' εν οπωρῃ. *suauius quid pollicetur Virgilius, id quod et gloriosius erat, ad abundantiam declarandam, et pretium* Ecl. 5, 67. pocula bina *nouo* spumantia *lacte* quotannis — statuam tibi. * Ecl. 5, 71. *vina,* nouum nectar, *dulce, vetustum, quod tantum non est nectar.* * Georg. 3, 370. *cum eximia elegantia de casu niuis altae.* Confecto agmine cerui Torpent mole *noua* et summis vix cornibus exstant. mole noua, *insolenti* Heynius. *Ad niuem magis accommodate intelligo, quae quamuis decutiatur, accrescit. Redderes: unter der frischen Last. casu niui*

aut magnitudine niuis explicant veteres * Georg. 4, 457. noua formidine, *repentina, optime* Heynius. * Aen. 12, 54. At regina *noua* pugnae conterrita sorte Flebat. Nouam sortem *vocauit, metuendam, magnitudine noui timoris percellentem; sermo est de singulari certamine.*

NVBES, *de examine apum.* Georg. 4, 557.

NVBIGENA, *de Centauro; nota enim est istorum generatio.* Aen. 7, 674. Ceu duo *nubigenae* quum vertice montis ab alto Descendunt Centauri &c. *Comparatio egregia; sed tota illa enumeratio heroum et exercitus aperta imitatio est Homeri* cf. Iliad. β, 490. seqq. *et nimis, ni fallor, pressa; adeo singulae pulchritudines, et descriptiones desumtae ex Graeco poëta. vox* nubigena *vero ita et occurrit* Aen. 8, 293.

NVDARE, ἐν διλογίᾳ *posit.* Aen. 1, 359. Crudeles aras (*vbi crudele factum perpetratum*) traiectaque pectora ferro *Nudauit: indicauit. neque enim* aras, *neque* pectora, *vmbra* nudare *poterat, certe non* aras. *Sic et* retexit *intellig.* operuit scelus.

NVDVS Georg. 1, 58. Chalybes *nudi, propter ferri cudendi studium, recte* Seruius, *gens enim illa Schythiae nobilis ab hoc genere operae.* * *insepultus* Aen. 5, 871. *Nudus* in ignota Palinore iacebis arena. *Ita et* Ecl. 1, 61. Et freta destituent *nudos* in litore *pisces.*

NVMEN Ecl. 4, 47. Concordes stabili fatorum *numine* Parcae. * Aen. 1, 13. Musa mihi causas memora, quo *numine* laeso Quidue dolens Regina Deum tot voluere casus Insignem pietate virum — Impulerit. *Torquent se interpretes, quid sibi velint verba,* quo numine laeso. *Sunt qui legant,* quo numine laesa. *vt* numen *sit potestas virtus; et sensus: qua parte potentiae eius laesa. Alii intellig.* quo *separatim, pro* qua re, qua causa. *Si liceret* con-

coniecturis indulgere, ego ponerem: quo, nomine, *h. e. crimine laeso. Sed non opus arte medica. Simplicissimus est sensus:* Musa dic mihi causas, *inquit poëta,* quo numine laeso, *quo deo offenso, aut quo crimine in ipsam Iunonem (quidue dolens regina Deum) factum sit vt Iuno impulerit heroa ad tot casus perpetiendos. Non viderunt quippe interpretes verba:* quo numine laeso *non pertinere ad ipsam Iunonem, de qua demum sequenti versu:* quidue dolens regina Deum. *sed in vniuersum valere.* * *permissus* Aen. 1, 137. Iam coelum terramque meo sine *numine,* venti Miscere et tantas audetis tollere moles? * *auxilium, tutela, vt saepius, etiam* Aen. 2, 703. Vestrum hoc augurium vestroque in *numine* Troia est. * *de simulacro Deae* Aen. 1, 451. Hic templum Iunoni ingens Sidonia Dido Condebat, donis opulentum et *numine* Diuae. *Intell. auream statuam Iunonis, vnde* opulentum *etiam* numine, *vt donis templum.* * *de voluntate Dei* Aen. 3, 399. Troiugena interpres diuum, qui Numina Phoebi, Qui tripodas, clari lauros, *qui sidera sentis* &c. * *poena* Aen. 4, 611. Accipite haec meritumque malis aduertite *numen. Alii e. g.* Seruius *legunt* auertite. *quod vero tam longe abest a vero, vt nimis durum esse videatur.* Numen *vero ita esse interpretandum docet vox* meritum, *docent antecedentes versus et consequentes.*

NVMERVS stellarum *pro ratione ineunda de ortu et occasu et vniuerso motu siderum* Georg. 1, 137. Nauita tum stellis *numeros* et nomina fecit * *de ordine scriptorum, continuatione historiarum* &c. Aen. 3, 446. Quaecunque in foliis descripsit carmina virgo Digerit *in numerum,* atque antro seclusa relinquit. *ordinat, disponit, recte* Seruius. *cf. cum h. l.* Aen. 6, 11. *et* seqq.

* Aen.

6, 546. Ne saeui sacerdos, *Disce-* *explebo* numerum, que tenebris. Nu- *est tempus, quod* *debebant in infer-* *ue dum liberaren-* *deo vt cum Pla-* *d opinione consen-* *qui id docet vid.* *ad h. l. qui Ser-* *t alios refutat.*
E Ecl. 4, 50.
ice conuexo *nu-* *antem* pondere nundum
rasque tractusque naris coelumque rofundum
ice venturo laeten- ur vt omnia seclo.
is explicat de lae- *io priores versus,* *tremiscere orbis s.* *i dicatur aduentu* *aritione numinis,* *im inuisurus sit* *Coeli commotio* *inatio in tali de-* *me non insueta,* *nimirum rebus* *incolis laeta prae-* *solent. Mirum* *ntum alii hic nu-* *interpretes, sed* *n tantum est, id* *ptimum videtur,* *apponere. Talem, quam* *Heynius dedit, explicatio-* *nem versus 52. omnino* *desiderat, sed an iam* *priores versus id iam* *significent dubito, vide-* *tur sane conuenientius* *esse et verbis et poëtae* *sensui versum 50, 51.* *sumere pro descriptione* *earum rerum, quas prae-* *ferre laetitiam vers. 52.* *demum indicat, alias* *enim vehementer* offen- det illa *repetitio* Aspi- ce — Aspice — *quae* *multum habet virtutis* *si eam sequaris rationem,* *quam Heynius quoque* *subiecit e Constantini* *interprete graeco. Ita* *versus 50. tantum poë-* *tica est descriptio coeli,* *quod conuexum sub pon-* *dere quasi nutat, i.* *quod non fulcitur. Mun-* *dus vero pro coelo sae-* *pius, et hic potius de* *extenso illo quod ὀρι-* *ζοντα vocant.*

NVTRITOR *pro nutri, an-* *tique* Georg. 2, 425. Hoc pinguem et placitum paci *nutritor* *oliuam* φιλειρηνον *Graeci*; cf. Aen. 8, vers. 116. paci- feram Oliuam.

NVX Ecl. 8, 30. sparge marite *nuces*: tibi deserit Hesperus Oetam. *Mos antiquis Romanis erat, vt* nuces *spargerentur pueris, nupta iam in domum et thalamum deducta. Hinc elegans Damonis indignatio. Causas eius ritus diligenter anquirit* h. l. Cerda. * Georg. 1, 187. *pro* Amygdalo. quum se *non* plurima siluis induet in florem. *Conferendus* Cerda.

O.

OB Aen. 1, 237. Cunctus *ob* Italiam terrarum clauditur orbis. *Sensus facilis; multi vero* ob *explicant* iuxta, *antiquo more dictum. pars orbis clauditur, quae circa Italiam est. Sed hoc non placet. Ego interpretor h. l.* ob *per* circum, *vt sit breuiloquentia*; Clauditur totus orbis errantibus circum Italiam, *nec eo peruenire possunt*, ob Italiam *est igitur circa totam oram Italiae. Ita* ob *occurrit etiam* Aen. 12, 865. Turni se pestis *ob* ora cet.

OBDVCERE, *noue*, dolo obductus *i. celatus* q... *obliteratus, vnde translatione sumta* obduci di*cuntur, tum* vulnera cicatrice, *tum literae aliis literis, dum delentur priores.* Aen. 10 64. silentia cogis Rumpere et *obductum* verbi vulgare dolorem.

OBESVS Georg. 3, 497. fauces obesae, *tumentes* Seruius. *de angina suum sic loquitur poëta.*

OBIECTVS, *de aggere, mole.* Aen. 1, 164. Insula portum Efficit *obiectu* laterum.

OBIICERE Aen. 9, 45. Et si conferre manum pudor, iraque monstrant, Obiiciunt portas tamen, i. e. *obturant portas.* cf. seqq. *et hunc aggerem* obiiciunt, προβάλλοντα, *hosti. Sic* Liuius 1, 14. Portarum fores *obiicere.*

OBLIQVARE, *breuiloquenter.* Aen. 5, 16. colligere arma (*contrahere vela*) iubet validisque incumbere remis, *obliquat*que sinus in ventum. *h. e.*

ntracta illa vela
quat in eam par-
nde flat ventus,
t efficiantur, in
rare possint ven-
mannus sinus de
'is accipit, et ci-
. ad Petron. cap.

Ecl. 9, 53. Nunc
ibi tot carmina.
'S, qui quocun-
do ab alio pen-
sf. Gellius 7, 17.
ieorg. 1, 396.
tris radiis obno-
ere luna vide-
a videtur quasi
ole suum lumen
, sed sua luce
t. Georg. 2, 439.
ua videre Non ra-
minum nonnulli
curae.
IVS: Georg. 1,
Obscoeni canes,
eorum epi-
ideri potest, hoc
n loco magis ad
omina respicitur,
ominosi, mala
entes recte ex-
r, vt statim im-
e volucris, ea-
causa. * obscoe-
, de anili, quae
negat pudorem
. Tom. II.

virginibus proprium. Aen, 7, 417. frontem obscoenam rugis arat. (bene!) Induit albos cum vitta crines. (quia sacerdotem simulat, vittas gerit) tum ramum innectit oliuae, (illigat vittis, quod gestamen sacerdotum solemne conf. Aen. 8, 128. vitta comptos voluit praetendere ramos) Fit Chalybe, Iunonis anus, templique sacerdos. * volucres obscoenae dicuntur Harpyiae Aen. 3, 241. non, quod volunt quidam, quia omen infaustum, quo sensu voc. obscoenus vsurpatur alias, sed proprie. cf. vers. 214. sqq. * obscoena fames dicitur, male auspicata, siue potius malo omine praedicta, vt ab Harpyiis 367. Harpyia Celaeno Prodigium canit et tristes denuntiat iras obscoenamque famem.

OBSITVS aeuo. Aen. 8, 307. Ibat rex obsitus aeuo. vocem aeuum de senectute dici, notum, et cui non notum, ei probat exemplis multis Burmannus ad h. l. Ceterum

ego intelligo obsitum aeuo *cum* Ruaeo, sparsum canis. Burm. *explicat, ita plenum aeuo, vt toto ex corpore appareret senectus, et caput tremulum, et vultus rugosus, et pedes infirmi, &c. Nonnulli* obsitum *insitum et obsessum accipiunt. Similis locus cum nostro est* Ter. Eun. 2, 2, 5. annis, pannisque *obsitus.*

OBTENTVS Aen. 11, 66. Exstructos Toros *obtentu* frondis inumbrant. *alii* obumbrant. obtentus *proprie h. l.* Cerda *de coronis mortuo dari solitis accipit.*

OBTORTVS, Aen. 5, 559. it pectore summo Flexilis *obtorti* per collum circulus auri. *bene describit torquem.* cf. Aen. 7, 351. *et* Aen. 10, 138.

OCCVMBERE morti, *nouam locutionem et penitus remotam iudicat* Seruius *ad* Aen. 2, 62. seu versare dolor, seu certae *occumbere morti.* *Ennius primus ea vsus.* vt vos vostri liberi defendant, pro nostra vita *morti occumba* titer.

ODOR, *res, quae sensum excitat,* ne Heynius *ad* G 251. Nonne vi tota tremor pert quorum Corpora tum notas *odor* auras. Georg. 4, 2 iam Galbaneos incendere *odores.* por *pro re quae praebet* Georg. Proderit et tunsu admiscere *saporem* org. 1, 56. nom Croceos vt Tmo *res* — mittat. *mons proprie Ly no generoso pol croco haud notu re est difficultas* Cerda *putat* Cr *l. esse pro vin odoris h. e. dul scebatur quoque saepius croco. prorsus non plac lius. Burmannu quum Cilicia cro rosa, Tmolum v rore Ciliciae fuiss tum probat. vi atque Heynium qui et hanc subiicit, Tmolu*

olim traecum tulis.
et si Virgilius vete-
graecum quendam
expresserit, nihil
quod quaeramus.
ATVS *pro* odorifer
7, 13. Vrit *odora-*
nocturna in lumina
m. *Seruius ad h. l.*
ideo, quia vsus
apud maiores non
, praecipue in Ita-
is
IA Georg. 4, 125:
que sub *Oebaliae*
ni me turribus al-
: Corycium vidisse
. *Ita habet vul-*
lectio, quam pror-
mprobat Heynius,
tum quosdam re-
s: Oebaliae — arcis:
ia arx, sic Taren-
vocatur, a Lace-
oniis, qui ibi con-
unt; oebalus vero
Lacedaemoniorum
hinc arx illa Lace-
onia *dici poterat*
a; *at* oebaliae tur-
rri non possit.
, *epitheton.* Cedri,
11, 137. euertunt
ad sidera pinus Ro-
nec cuneis, et *olen-*
scindere cedrum,
laustris cessant, ve-

ctare gementibus ornos
Fuere qui culparent Vir-
gilium, quia cedrus in
Italia non nascatur; sed
nec defuere, qui Italicas
cedros *ostenderent.*
OLIM, *aliquando, tem-*
pus quodcunque Georg.
2, 94. Et passo psythia
vtilior, tenuisque La-
geos Tentarura pedes *o-*
lim, vincturaque lin-
guam. *et ita saepius.*
OMINA *pro* auxilio, *bo-*
nis ominibus significa-
to. Georg. 3, 456. me-
liora Deos *omina* poscens;
Ita securus legas. No-
stra editio secuta est vul-
gares, at non optimos:
Meliora omina *ad grae-*
cum esset βελτιονά
παντα: * omen *de nu-*
ptiis, quia sacrificiis per-
agendis nuptiae agebant-
tur, non necesse est, vt
vult Burm. *vt referatur*
ad ritum Romanorum
in nuptiis celebrandis;
namque omina, *auguria*
etiam apud alias gentes
captabantur. Aen. 1, 350.
cui pater intactam dede-
rat primisque iugarat
ominibus: plane vt no-
ster poeta, Propertius
libr. 3, eleg. 20. Con-

 tineant

tineant nobis *omina* prima fidem. * omina *de signis praeteritae rei, non futurae.* Aen. 4, 662. Et nostrae secum ferat omina mortis. *Nonnulli inhaerent consuetae huius vocis vi, et explicant sic, et videat, quid ipsi acciderit in posterum propter mortem nostram ab ipso acceleratam. Liceat autem aliam interpretationem praeferre; abiens signa ipsi contingant, ex quibus me mortuam esse perspiciat. Quae ad hanc explicationem afferri possunt confirmandam sunt duo, unum est quod* nostrae mortis omina *dicatur, quod si solitus* ominis *sensus retinendus esset, innueret signa futurae Didonis mortis; quis autem est in hoc sermone, qui hoc accipiat. Alterum, quod versus antecedens cum hac interpretatione pugnet, verba sunt:* Hauriat hunc oculis ignem crudelis ab alto Dardanus. *quid haec sibi volunt verba? satis liquet, non de signis futurae rei, sed praesent esse dictum.*

OMNIPOTENS, *oly pithet.* Aen. 10, 1 ditur interea : do *mnipotentis* olym *diei ortu intellig* uius; *unde epit* mnipotens *elegant ciperet significat nam ubique pate tens est dies ab missus. Sed err* nius. *est h. l. de de Deorum sern haec omnia fiunt dies demum app* *ostea* cf. vers. 215 que dies coelo c rat &c.

ONAGER *ferum g sinorum, celeb re venatoria, n inutile. vid.* Ce Georg. 3, 409 etiam cursu timi tabis *onagros. Italia nulli: L interpretes.* Ona *venatione maxin cebantur canes.* Heynius: *poëtice cum omnino fera canibus agitari nominare vellet, quoddam genus*

ibi vrsos, ceruos

M Ecl. 1, 53. fri-
ıptabis *opacum*, *in*
paco.

E, *eligere* Aen. 1,
Pars *optare* locum
, et concludere sul-
fossa, *ciuitas enim*,
domus, *circumda-*
ulco. *Sic etiam* Aen.
9. *Optauit*que lo-
egno.

VS, optima dies.
. 3, 66. *optuma*
ue *dies* miseris mor-
s aeui Prima fugit.
iuentute, *vt bona*
apud alios. *Cae-*
quod hic Heynius
, *sententiam de*
i hominum aetate,
vt vult Sabinus
are, *de prompto*
iuuenilis aetatis,
antea de pecore a-
, *male esse inculca-*
repetendum nobis

rbis, *noue dict*. *a*
, *signif*. *aedificium*
ns vrbis magnitu-
s Aen. 5, 119. In-
mque Gyas ingenti
chimaeram, *vrbis*

ORARE, *loqui* Aen. 7, 440. At iuueni *oranti* subitus tremor occupat artus.

ORBIS Georg. 1, 26. et te maximus *orbis* accipiat. *h. e. coelum*, *idem ac magnus orbis*. Georg. 1, 231. Idcirco certis dimensum partibus *orbem* Per duodena regit mundi sol aureus astra. cf. mundus. * Georg. 1, 337. quos ignis coeli Cyllenius erret in *orbes*. * orbes *de flexibus sinuosis anguium* Aen. 2, 204. immensis *orbibus* angues Incumbunt pelago. *bene* incumbunt. * *via*, *et* orbes torti, *obliquae*, *implicatae viae*. Aen. 12, 481. Haud minus Aeneas *tortos* legit obuius *orbes*.

ORTVS Georg. 1, 432. Phoebe - sin *ortu* quarto pura, *quarto die post nouam lunam*. Aen. 4, 110. Vbi primos crastinus *ortus* Extulerit Titan.

OS, *pro tota forma* Georg. 4, 92. hic melior insignis et *ore* et rutilis clarus squammis. *sic et* facies. vers. 95. vt binae

regum *facies*, ita corpora plenis. *De hac diuersitate* Aristoteles Hist. anim. Lib. 9. cap. 4. εισι δε γενη δυο ηγεμονων, ο μεν βελτιων, πυρος, ο δ' ετερος μελας και ποικιλωτερος, το δε μεγεθος διπλασιος της χρηστης μελιττης. *Flaui coloris optimos dicit auctor Geopon. Columella Lib.* 10. *reges esse ait pulchri coloris, nitidos, leues* &c. *deinde alios reperiri infuscos atque hirsutos. Bene id expressit poeta voc.* horridus, *et eleganter addit* desidia, *hac enim maiores apes negligentiores, breues et in rotunditatem compactiles,* αυξωνοι.

ORA belli Aen. 9, 528.
Et mecum ingentes *oras* euoluite *belli. Sunt et aliae lectiones, sed omnes reiiciendae.* orae belli *sunt omnia belli facta prima et extrema. vide* Barth. *ad* Stat. Thebaid. 1, 2.

OSSA, *stirps* Aen. 4, 625.
Exoriare aliquis nostris ex *ossibus* vltor. *Quis sit ille, quaesiuerunt interpretes, et alii in* [...]*nibalem inciderunt alio. Sed quorsum omnia? Nonne fu*[...]*da haec dicit Dido*

OSCILLVM Georg. 2
Et te, Bacche, [...] per carmina laeta, [...]que *oscilla* ex alta [...]dunt mollia pinu [...]*prie* parua ora. *E*[...]*tis aliorum inter*[...]*tionibus nihil hic*[...]*ri elegantius et pr*[...]*lius potest, quam* Heynius *ad expl*[...]*nem huius loci* Oscilla *laruae e*[...] *corticibus factae in honorem, vi*[...] *facta, et eius D*[...]*tum referentes.* [...] *pendula, mobilia.* [...] *vocat mollia, nam* [...]*debant ea arbori*[...]*gricolae in illis lu*[...]*his quaqua versus* [...]*to conuersis Deus* [...] *agri pars summa*[...] *vbertatem habitu*[...]*dicaret, quod* [...]*tur, si eo facien*[...]*uerteret person*[...] *causam eius riti*[...]*plicauerat Spen*[...] *Polymete.* Pr. 20,

[Georg. 3, 17. Il-
r ego, et Iyrio
tus in *oſtro* Cen-
adriiugos agitabo
ina currus. *Ad ſa-*
m purpuram hic
vane docet Ser-
riumphantum to-
ud dubie deſcri-
id. Heynium. *Vi-*
ſemper h. l.
fert poëta, qui
e Graecos cogi-

de alacribus et
am modo ſperan-
ilitibus. Aen. 9,
aſſem — Aggeri-
tam circum, et
bus vndis Inuadit,
r inuadere, ag-
r) ſociosque in-
poſcit *ouantes*.
vt incendia cre-
on de materia, ex
endia ſequantur,
rujo *intellig. ſe-*
, atque manum
lagranti feruidus
, *quod non de to-*
re, pinu in ma-
nta accipio, vt
d de taeda *ex pi-*
ta, vt ſolent lo-
ëtae; *non enim*
cauſam, quare
oſa affingam huic

loco. Aen. 3, 189. Cuncti dicto paremus *ouantes*, i. *alacres, laeti, quia finem laborum et certam ſperamus ſedem. Sic etiam* Aen. 3, 544. Numina ſancta precamur Palladis armiſonae quae prima accepit *ouantes*.

P.

PACISCI Aen. 12, 49. Deponas, letumque ſinas pro laude *paciſci*. *fortem eſſe cum periculo praeſentiſſimo vitae.*

PALAM luce. Aen. 9, 153. Luce, palam, certum eſt, igni circumdare muros. lux tenebris, *palam* furtis verſ. 150. oppon.

PALARI, *de fugatis diſperſisque hoſtibus, huc illuc vagantibus* Aen. 11, 734. Femina *palantes* agit, atque haec agmina vertit? * palantes ſtellae, *de fulguribus* Aen. 9, 20. medium video diſcedere coelum, *Palantes*que polo ſtellas. *vide* Diſcedere.

PALLA Aen. 1, 652. Ferre iubet *pallam* ſignis auroque rigentem. *vide voc.*

voc. Rigere; *vbi explic.* palla.

PALLENS Ecl. 2, 47. *pallentes* violae, *flauae.* 5, 16. pallens oliua. 6, 54. pallentes herbae, *a proprio earum colore. et sic plura.*

PALMA, *pro victoria frequenter.* Georg. 1, 59. mittit Eliadum *palmas* Epiros equarum. h. e. *equos, qui in ludis olympicis victoriam acquirunt. Hoc fert quidem grammatica ratio, nec aliter sensus vllus subest his verbis; sed viderit Virgilius ipse, an satis commoda haec,* palmae Eliadum equarum, *pro equis optimis, quae inter alias olympicas equas palmam consequuntur. alii explicant inuersione poëtica,* mittit Epirus equas palmarum Eliadum. h. e. *quae palmas in Elide obtinent. Difficile est semper in rebus a iusta ratione recedentibus iudicium.* Equas, *noto more; quo sexus feminei animantia praestantiora habentur;* Heynius.

PALMOSVS, *nomen* Aen. 3, 705. Teque datis li ventis *palmosa* S *Sic dicta a copia p rum, quae magna in illo tractu, vt bit* Cicero in Ver

PALMVLA, *extrema remi, in modum mae protenta.* Ae 163. Litus ama, uas stringat sine p cautes. *eleg.* string

PAR Georg. 1, 258. poribusque *parem* fis quatuor annum *uenerunt veteres matici singularem statem in eo, quo xisset* parem in di *Diuersa anni temp num annum con parem et ita ordin cedentem, quo similis sibi maneat* org. 1, 489. Int *paribus* concurrer Romanas acies i videre Philippi. pa la; *ciuium cum c* Iterum *cum* con *coniungendum, his quoque monet* nius, *qui et illam cultatem, quae* 491. 492. *in alia traxit interpretes, me dissoluit in co*

id h. l. * alae paeëtice volanti tri-
Aen. 9, 14. Dixit, coelum paribus se
: alis Ingentemque ecuit sub nubibus
. Pingit rem poë-
epetiti vero sunt
ex Aen. 7, 784.
: Aen. 2, 121. Cui
arent, quem po-
pollo. int. mortem
.

E Ecl. 3, 94. par-
nes nimium proce-
*, parcere metu
1, 261. Parce me-
therea: manent im-
tuorum Fata tibi.
utem dixerat Ve-
vers. 241. quae te
or sententia vertit.
comparat cum hoc
illum ex Iliad. 8.
ει τριτογενεια Φι-
εκος, et alium ex
Italico; sed vix est
es ipsa quae com-
i possit. tales com-
iones nimiae sunt.
E, eleg. de terra,
ter, et ex voto a-
tarum fruges feren-
en. 1, 3. Vt quam-
nido parerent arua
no. Sed displicet
versus, cur enim

quamuis auido colono? videtur id versus explendi gratia dictum, et probat, hos quatuor versus non a summo meo poëta Virgilio esse profectos. cf. voc. Gracilis. * Aen. 2, 784. Illic res laetae, regnumque et regia coniux Parta tibi. Seruius quaerit „an parata, an acquisita armis?„ Sed neque hoc est, neque illud, verum simpliciter capio. parta est tibi coniux. Iam peperit tibi regina coniugem.

PARS Aen. 4, 374. Et regni demens in parte locaui: i. e. ego feci, vt ei sit regnum mecum commune et imperium.

PASCERE polus sidera dicitur non poëtice solum, et audacter, verum etiam ex opinione veterum, quae ali sidera humore ex mari extracto credebat. vide Heins. ad Ouid. Trist. 1, 11, 16. et Burm. ad Valer. Flacc. 2, 62. sed apud Virgil. Aen. 1, 612. Aeneas mihi non hac phrasi solum, verum etiam tota illa oratione male vti videtur.

tur. Primum imitatus visus iam aliis est hac locutione Callimach. in Hymno in Delum 176. *vbi de stellis* ἠνίκα πλεῖστα κατ' ἀέρα βουκολέονται *deinde totus ille character Aeneae non placet. conf. voc.* Pius.

PASSVM Georg. 2, 93. Seruius] *et* Cerda *dictum putant a* patiendo, *quia illae vuae adurentur in ipsis adhuc vitibus et sic solem passae essent; rectius alii, cum quibus facit* Heynius, *a pandendo deriuant, ad solem siccatis vuis.* Georg. 4, 269. psythia *passi* de vita racemi.

PASTORALIS, signum pastorale, *est quo pastores ad pugnam excitantur,* Aen. 7, 513. de culmine summo *Pastorale* canit signum. Cerda *interpretatur: buccina, quae sit pastorum inuentum. male, quod inde vocetur* pastorale signum; *sed* buccina *esse conclamatum, vere se habet.* cf. vers. 519. * Aen. 7, 817. *pastoralem* praefixa cuspide myrtum.

Intelligo cum Ge*stam myrteam.*

PATENS Georg. campi patentes *apes amant sunt quidus et purus bus non clausu enim apum* Seruius.

PATESCERE *dicu ca, quae e longin uentantibus ma gisque apparent dentur* Aen. 3 Crebrescunt optat portusque *pates* propior.

PATI, *absolute* E 53. Certum est i inter spelaea ferar le *pati*, tenerisq incidere amores bus. * pati mo e. *mutari in noue et ad gra* 7, 21. Quae ne pii *paterentur* tal delati in portus, tora dira subiren ptunus ventis illa secundis. cf. sqq.

PATIENS, *qui ca est* Aen. 6, 77. bi nondum *patie* manis in antro B vatis, *Qui lo*

opinor, ita interpretandus; nondum Sibylla ita erat composita et eo loco constituta, vaticinia quae ei Apollo traderet, vt capere posset. Et id si probe tenetur v. 79. excussisse Deum nil sibi vult, nisi quod omnia, quae Apollo haec ei tradendi gratia, in vate produceret, declinaret.

PATVLVS, *expansus, potens.* Ecl. 1, 1. *patula* fagus, *diffusis nimirum ramis.* Georg. 1, 376. *patulis* captauit naribus auras. Georg. 3, 362. puppes *patulae* νηες κοιλαι, ευρειαι *graecis.*

PAVIDVS, *praeclara vox, signans eum, qui gloriae aut rei bene gerendae cupidissimus ardet, et simul tamen sollicitus timet, inter spem metumque palpitante corde* Aen. 5, 575. Excipiunt plausu *pauidos.* *sic et* Georg. 3, 106. *et alibi in Aeneide.*

PAVSIA, *genus oliuarum, quarum tria tantum ex infinitis numerat poëta* Georg. 2, 86. Orchades et radii et amare *pausia* bacca. pausia *legitur dum adhuc viridis est, et acerba, inde eam dicit* amara bacca.

PAX, *venia* Aen. 4, 56. Principia delubra adeunt *pacem*que per aras Exquirunt.

PECVARIA *pro ipsis pecoribus* Georg. 3, 64. Mitte in Venerem *pecuaria* primus Atque aliam ex alia generando suffice prolem. cf. aestiua.

PELLAEVS: Pella *nobilis Macedoniae vrbs, vnde* Macedonii, pellaei. *Inde Aegyptus, postquam Macedoniae reges eam occupauerant, sic designatur* Georg. 4, 287. *Pellaei* gens fortunati Canopi. Canopus *vrbs antiqua in occidentali Aegypti parte. Nam totam Aegyptum hic describit per duas partes, occidentalem* 287. seq. *orientalem, Persis s. Parthis conterminam* v. 290. seq. *Locum difficilem accuratius exponit* Heynius, *qui idem totam istam descriptionem frigidiorem declarat, quamquam singula membra splendeant. Videtur ipsi hic Virgilius Euphorio-*

rionem aliquem aut alium poëtam Alexandrinum expressisse.

PELLAX, *epitheton Vlyssis, bene lectum; de eo qui solebat per blanditias decipere* Aen. 2, 90. Inuidia postquam *pellacis* Vlyssis (Haud ignota loquor) superas concessit ad oras.

PELTA, lunata Aen. 1, 594. Ducit Amazonidum *lunatis* agmina *peltis* Penthesilea furens. *vide* Lunatus.

PENDERE, Georg. 1, 214. Dum sicca tellure licet, dum nubila *pendent*. *Eleganter* pendent, *imminent. Describit tempus ab aequinoctio autumnali usque ad brumam.*

PENITVS Aen. 10, 526. Est domus alta: iacent *penitus* defossa talenta Coelati argenti. *Nescio an otiose positum sit* το penitus; *forte augere debet rem, se mortuo nemini profuturas illas pecunias, plane latentes. Totus vero locus est effictus ad imitationem Homeri* Iliad. ζ, 46. sqq. * *valde, vehementer.*

Aen. 1, 204. Vos et laeam rabiem, pe que sonantes A scopulos. *vide ho cab. in I. Parte C* Aen. 2, 487. *penit* uae plangoribus Femineis vlulant. *per omnes partes, que.*

PENNA Aen. 12, Cernum, aut pu septum formidine *nae*. cf. Lucanus 4 Claudit adoratae m tes aëra *pennae*.

PENNATVS, *epithe mae, eleg. nifallo vocabulum in an bus Virgilio vetu bus non occurrit* 473. Interea pa volitans *pennata* p bem Nuntia Fam matrisque adlabit res Euryali.

PENSVM *proprie, v sit, quae ad pensu tur puellis intra c tempus paranda.* 1, 390. Nocturn pentes pensa puella Horat. 3. od. 27, 6

PER Georg. 2, 27. *per* herbam; *stra herba.* * *propter* 12, 601. Multaq

um demens effata
m.
GERE fortunam;
tuere res suas,
venisse ad id, quo
tur, aut eo, vt
n non amplius for-
n quaerere debeas.
3, 493. Viuite feli-
uibus est fortuna
ta iam sua: nos a-
aliis in fata voca-
Mire nugatur
us, cum explicat
iam fortunam, *du-*
aut prostratam;
otam loci perpetui-
spectes, nulla alia
er eam, quam po-
us, explicatio lo-
inuenire potest,
ertim coll. versu
Vobis parta quies:
m maris aequor a-
m &c.
CERE, *perfunde-*
perungere Georg 4,
Haec ait et liqui-
ambrosiae diffundit
em.: quo totum na-
rpus *perduxit. In*
enti versu quaerit
iius, *quid sibi ve-*
dulces aurae, com-
i crines, *nondum*
satisfacere ipsi in-
etationes aliorum

possunt, Cerda *et* Seruius, *cuius an recte legamus verba, dubitarunt quidam. vid. Burmannum. ita exponunt quasi hoc firmatus iuuenis fuerit vt videndi numinis haberet facultatem.* Vincendi *aut* Vinciendi *legere malebat in Seruio auctor britannus in Miscell. obseruatt. sed nec hac ratione tollitur difficultas, quid enim* crines *ad hoc? Ornatus causa adiectum id quidem videtur, neque alia eius excogitanda causa, quam vt habitus iuuenis depingeretur, qui totus perfusus vnguento esset, a capite ad reliqua vsque membra. Ad vnctionis effectum demum referendus versus* 418. Crines compositi *iuuenis ornati.* conf. Horat. Lib. 3. od. 20, 14. *de colore orationis.*

PERFICERE honorem *pro rite exigere sacrificiorum morem, quae sunt* honores Deûm. Aen. 3, 178. *Perfecto* laetus *honore* Anchisen facio certum. * perfectum auro poculum i. *totum argenteum*

teum Aen. 9, 263. Bina dabo argento *perfecta*, atque aspera signis, (*emblemate*; *caelatura exornata*) pocula deuicta genitor quae cepit Aristu. *plena exstat phrasis eod. libro* verf. 357. Multa virum solido argento *perfecta* relinquunt Arma.

PERFVNDERE Aen. 5, 112. ostro *perfusae* vestes. *obiter noto totum illum librum quintum Aeneidos esse imitationem Homericam, et quidem funeris Patrocli in vlt. Iliad. libro.*

PERLABI *noue et suauiter, de Neptuno percurrente summas aquas* Aen. 1, 151. Atque rotis summas leuibus *perlabitur* vndas. *Qualis imago!*

PERPETVVS, Aen. 7, 176. hic ariete caeso (*victima sacra mactata*) *Perpetuis* soliti patres considere mensis. Seruius *explicat* longis; ad ordinem exaequatis sedentium. *vide* Burm. ad h. l. *et ad* Petron. c. 34. *opponuntur* mensae perpetuae *mensis singulis, quae in tricliniis posi singulis conuiuis appon bantur.* * perpetuus bo Aen. 8, 183. Vescitu Aeneas simul et Troian iuuentus *Perpetui* terg *bouis* et lustralibus ex tis. *Seruius, aut intell apposuit magni* boui partes eas, *quae apu maiores in honore fue runt; aut vere perpe tui, nam de hoc bou immolato Herculi, ca nes carius vendebantur, causa religionis. Mihi videtur* tergum perpe tui bouis *esse totum ter gum bouis integri.* tergum perpetuum *est ex* Iliad. η, 321. διηνεκέεσ Lustralia exta *eodem lo co sunt, quae supere rant ex sacrificiis lustra libus. Notum inde da pes celebrari solitos. Alia multa dicunt interpretes, quibus neque fidem habere, neque hic dare locum possum.* * Aen. 4, 32. Solane *perpetua* moerens carpere iuuenta.

PERPLEXVS, iter *perplexum* Aen. 9, 391. rursus *perplexum* iter omne reuoluens fallacis siluae.

ERE ; penetrare
; 3, 442. Vbi fri-
imber Altius ad
ı *perſedit*, et hor-
ano Bruma gelu.
LITARE, *noue*, *de*
radiante Aen. 8, 24.
aquae tremulum la-
bi lumen aënis Sole
cuſſum, aut radian-
ıagine Lunae Omnia
ılitat late loca, iam-
ſub auras Erigitur
ııque ferit laquearia
Longe venuſtiſſi-
comparatio! conf.
praeced. 20. *nobis*
non licet eſſe copio-

Aen. 5, 830. Vna o-
ı fecere *pedem*; pa-
que ſiniſtras, nunc
ras ſoluere ſinus:
ardua torquent Cor-
, detorquentque. ſe-
ſua flamina claſſem.
m eſt de molimine
gandi eſſe ſermo-
: *iam quaeritur,*
l ſit: vna omnes fe-
pedem *Seruius ex-*
it: „podium, hoc eſt
nem, quo tenditur
lum, quod Graeci
δα vocant„ *Accura-*
expoſuit hanc phra-
Geſnerus in Theſau-
ro, *adſcripta interpre-*
tatione Voſſi *ad* Catull.
p. 12. *quam* Voſſi *notam*
hic adſcribere liceat:
„Pedes ſunt funes, qui-
„bus inferiores veli an-
„guli puppim verſus ad-
„ducuntur. Religatis
„itaque ad vtrumque la-
„tus pedibus, et vento
„pone afflante, nauiga-
„tio erat maxime ſecun-
„da, tumque nauis cur-
„rit *vtroque pede*. *Vno*
„autem *pede* nauigabant,
„ſi ventus eſſet obliquus,
„quippe ſi a ſiniſtra flaret,
„tum dextrum adduce-
„bant *pedem*, ſin autem
„a dextra, ſiniſtro ſo-
„lum *pede* vtebantur.
cf. Salmaſ. ad Solin. p.
400. *cuius tamen expli-*
catio non aequat pretium
Voſſianae. *Hinc vere*
perſpicuus totus locus
Virgilii. *Sinus ſoluere
eſt vela alligare, *ne ſint*
amplius collecta in ſi-
num, ſed expanſa, Ob-
liquare ſinus; *quod vo-*
cab. conf.
PHALARICA, *teli genus*
miſſile quo vtuntur ex
phalis i. locis exſtructis.
Aen. 9, 705. magnum
ſtridens contorta *phala-*
rica

rica venit. *Adscribamus hic notam* Seruii, *non illam quidem minime ad hunc locum facientem.* „De hoc telo legitur, „(*phalarica*) quia est „ingens, torno factum, ha„bens ferrum cubitale, et „rotunditatem de plum„bo in modum sphaerae. „In ipsa summitate dici„tur etiam ignem habere „affixum; (stuppa cir„cumdatum,) et pice ob„litum : incensumque „aut vulnere hostem, aut „igne consumit. Hoc „autem telo pugnatur „de turribus, quas *pha„las* dici manifestum est; „(vnde et in circo *pha„lae* dicuntur diuisiones „inter euripum et metas, „quod ibi constructis ad „tempus turribus, his „telis pugnaedi solebat). „Iuuenalis: *Consulit ante „phalas, delphinorum„que columnas.* Ergo „a *phalis* dicta est *pha„larica*, sicut a muris, „*muralis*. Sane *phala„ricam* Lucanus dixit „neruis mitti tortilibus „e quadam machina, vt „libr. 6, 198. *Hunc aut „tortilibus vibrata pha„larica neru[i]* „Virgilius ver[...] „num manu i[...] „tuisse; vnd[e] „aut a Lucan[o] „sin illius, q[...] „dus fuerat, e[...] „aut a Virgil[...] „dem Turni, [...] „hastam manu[...] „est.„ *Recte valet*, *et pr[...] perpetuitas*: *inquit poëta*, venit illa phala[...]

PHARETRATVS [...] *ton pulchrum* Aen. 11, 649. vnum exserta gnae, *pharet[...]* milla.

PHILOMELA E[...] sqq. Aut vt m[...] rei narrauerit a[...] illi *Philomela* d[...] dona pararit, C[...] deserta petiuer[...] bus ante Infelix superuolitauerit *insistendum no[...] variis explica[...] quibus hunc lo[...] rarunt interpre[...] cile carebimus [...] litate, si hic mo[...] aduerterim[...] haud insuetum*

omnibus antiquis, re nomina gemina, um, sororum &c. bulis antiquis. No- quoque de Philo- et eius sorore Pro- vid. Baxterum ad 3, od. 29, 64. qua la difficultas, quod melam Ityn inter- it et epulas paraue- itri, cum de Pro- llud facinus narre- nulla est. vide quo- Cerdam. Neque is 80. 81. tantam at molestiam. per- ratio de Philomela: iuerat scilicet Sile- quo cursu ea defer- tiuerit h. e. qua for- ncesserit, lusciniae; tunc subiicit de sorore, Progne t, quae est illa an- felix, de ea enim igendum, quod de mela alias narra- vitiatam esse a Te- et linguam exse- , quibus ea alis h. cuius alitis forma ecta superuolitaue- Prognen et pro hi- ine habet Georg. 4, et bene conspirant ii versus Metam. 6. fab. 7, 868 869. quarum, sororum, petit altera, Philomela, siluas, Altera tecta subit.

PIARE *pro* expiare, Aen. 2, 184. Effigiem statuere, nefas quae triste piaret. cf. vers. 171. sq.

PICEA, *arboris genus, unde nix desudat* Seruius, Aen. 9, 87. Lucus in arce fuit summa, quo sacra ferebant Nigranti *picea* trabibusque obscuris acernis. *vide voc.* Nigrans.

PICTVRATVS *pro* pictus, *de vestibus acu pictis, noue.* Aen. 3, 483. Fert *picturatas* auri subtemine vestes Et Phrygiam Ascanio chlamydem. *Postea plures posteriores poëtae hoc vocabulum, secuti Virgilium, vsurparunt.*

PICTVS, *de auibus variis coloribus et multis ornatis.* Aen. 4, 524. Cum tacet omnis ager pecudes *pictae*que volucres. Pi- ctae *mirabili ob similitudinem pulchritudine. Nolim cum* Cerda *ad varietatem omnium auium referre, sed ipsam coloris vicissitudinem in vna*

aui quaero. Est enim illius sententia nimis quaesita. * Aen. 4, 137. Sidoniam *picto* chlamydem circumdata limbo. Pictus *est limbus, si coloribus est distinctus, seiunctusque ab aliis tunicae partibus, vt iam in toga praetexta id haud insolens fuisse scimus. et* v. 146. Mixti altaria circum Cretesque Dryopesque fremunt, *picti*que Agathyrsi, Picti *dicuntur* Agathyrsi, *quoniam se caeruleo pingere solebant colore, ita vt pro dignitate aut parum aut plus coloris adhiberetur.*

PILENTVM Aen. 8, 666. castae ducebant sacra per vrbem *Pilentis* matres in mollibus. *Seruius ad h. l.* „Pilenta sunt vehi„cula, pensilia (*vnde mollia dicta*) quibus nisi castae, adeoque matronae vti non poterant. cf. Gesn. Thes.

PINEVS ardor, *noue* Aen. 11, 786. Quem primi colimus, cui *pineus* ardor aceruo Pascitur et medium freti metate per ignem Cultores multa premimus vestigi na. *de more, et al currente.* pineus *sunt prunae ex sed poëtice de qu cunque vsurpa Burm. ad h. l. ia dauit commentat Sil. Ital.* 5, 178.

PINGERE, *elegant distinguere,* o Ecl. 2, 50. Tu atque aliis intexe uibus herbis Mo teola *pingit* vacci tha. *dum sertum texit casia aliisq bis bene olentibu teolas.* h. e. *flau thas adhibet, distinguit, variu vaccinia, tenera mei tactus.*

PINGVIS Georg. 1, stro si munere Chaoniam *pingui* dem mutauit aris guedo *elogii loco cta aristae, inqu* da; Heynius *expli* ἁδρὰν, *crassam lentam,* conf. Ge 192. Nequidqua *gues* polea tenet a mos. *Quod si gl aut panem gla confectum cogi*

forte in mentem veniat caussa, quare poëta hoc adiecerit, pinguior enim panis e frumento oleoso. * pinguia dumeta, Georg. 1, 15. *saltus herbosos explicat* Heynius * Georg. 1, 105. Male *pinguis* arena, est *tenax, condensata.* * Georg. 2, 139. Totaque turiferis Panchaïa *pinguis* arenis. *ob tus regionem illam Arabiae pinguem dixisse videtur poëta, turifero scilicet solo* h. e. *arenis.* * Georg. 4, 14. *pinguia* stabula, *de apum fauis.*

PINVS, *duplex, hortensis, et agrestis.* Ecl. 7, 65. Fraxinus in siluis pulcherrima, *pinus* in hortis. *arbor semper virens, et apibus grata* Georg. 4, 112. Ipse thymum *pinos*que ferens de montibus altis Secta ferat late circum cui talia curae. *vid.* Heinsium ad Ecl. 7, 65. *et* Cerdam *ad postremum locum, in quo non est necesse* pinos *mutare in* tinos, *quod studuisse video* Bodenium in dissert. de Ramo gentium felici. *Tentauerat iam tale quid* Salmasius ad Ouid. art. Lib. 3, 692. *sed explosus a Heinsio ibid.* cf. Georg. 4, 141.

PISCIS Georg. 4, 233. seq. Bis grauidos cogunt foetus, duo tempora messis Taygete simul os terris ostendit honestum Plias et Oceani spretos pede repulit amnis Aut eadem sidus fugiens vbi *piscis* aquosi Tristior hibernas coelo descendit in vndas. *Describit ortum et occasum Pleiadum, e quibus vnam tantum nominat. Oriuntur autem mense Maio et occidunt Nouembri. sed inextricabilis est difficultas huius loci, si astronomicas rationes sequimur. Pisces enim non oriuntur, si iam Pleiades occidunt, hoc tamen esset:* Plias — fugiens sidus piscis aquosi. *Totum locum varie tentauerunt docti interpretes. Multorum sententias adduxit* Heynius. *Nobis hic satis sit, illius adscribere sententiam paullo diligentius, quia rationem, qua explicari tandem Virgilius possit, aperit.* „*Ex astrono-*

micis itaque rationibus nullam plane loci interpretationem procedere omnes fatentur. Restat adhuc vna ratio, quam vt satis clare exponam, duo ante monere liceat: primum solemne esse poëtis omnibus, etiam iis, qui de astronomicis praecipiunt, vt in describendis siderum sedibus tabulas sui temporis coelestes et asterismos in iis seu constellationes sequantur, et formas figurasque in eis pictas ita exprimant, quasi eae in coelo conspiciantur, scilicet vt ornatum versibus suis ex earum varietate petant. Est porro iisdem poëtis commune, vt fugere dicatur sidus occidens alterum, non alia de causa, quam quod in illa tabula coelesti proximum ei visitur. Sic apud Manilium 1. 263. 264. Aurato princeps Aries in velle surgens Respicit admirans auersum surgere Taurum. *Iam si notissimum illud Marmor Farnesianum inspicias, inclinante sese Tauri capite Pleias, si virginis speciem cogites, fugere videri potest alterum Piscium. Atque hoc poëtae ex communi, quem commemorauimus visu, vt talem eam descriptionem institueret, satis esse potuit. Restat difficultas in epitheto* aquosus, *quod nimis tenue videri potest: sed epithetorum genus frequens est, quod siue ad vim, siue ad ornatum plane vacare videatur, sed tamen naturae rei accommodatum sit* „

PISTRIX, *bellua marina longi sed angusti corporis* Aen. 3, 427. *de Scylla*: prima hominis facies, et pulchro pectore virgo Pube tenus: postrema immani corpore *pistrix*. *vide* Senec. Epist. 92. et Macrob. lib. 1. c. 6. *Occurrit rursus apud* Virgil. Aen. 5, 126. agit acri corpore *pistrim*. et Aen. 12, 211. in *pistrim* desinit aluus. *Plura loca auctorum et sat multa laudat ad loc. Aen.* 3. *commem.* Burm.

PIVS: *perpetuum epitheton Aeneae in toto carmine*

irgilii; quod quo-
cadere in virum,
possit, et dubita-
meas super illo
lcre Aeneae, non-
ue in omnem Ae-
artem, quoad
:θειαν, obserua-
vide in voc. Vir.
n *maiorem forte*
im et iustam na-
ccasionem ea di-
uae nunc timidus

/S, Aen. 1, 131.
placidum caput
vnda. i. *propi-*
scil. Troianis. sic
s *saepius. Tor-*
se ideo interpretes
ito, qui quaerunt
acidus *esse possit,*
iuiter sit commo-
rauiter commotus
ra ventos,) placi-
ianis.
/M: vltra placitum
, *immodice, ma-*
m illi qui laudat,
it videtur. Ecl.
pastores edera cre-
ornate poëtam,
s, inuidia rum-
vt ilia Codro:
ltra *placitum* lau-
baccare frontem
:, ne voti noceat
mala lingua futuro. *Co-*
drum antea valde lau-
dauerat Corydon, sperat
nunc vero Thyrsis, posse
facile superare Codrum
illum, si Arcades illi
adsint. quare vt se poë-
tam efficiant rogat con-
cessis solitis poëtarum si-
gnis (vid. Cerda h. l.)
si vero vltra placitum,
magis quam iuste vellet,
eum forte laudarit Co-
drus, eo scilicet animo
vt sic fascinaret orien-
tem poëtam, (nota super-
stitio,) baccare *se coro-*
nari optat, (cui vim in-
esse contra fascinum hoc
ex loco videmus) ne va-
ti noceat futuro mala
lingua *Georg 2, 425.
placita oliua *vid.* nutri-
tor. * placitus amor. i.
e. *vehemens.* Aen. 4,
38. *Placitone* etiam pu-
gnabis *amori.*

PLAGAE, *funes illi, qui-*
bus retia tenduntur cir-
ca imam et summam
partem. Aen. 4, 131.
Retia rara, *plagae*, lato
venabula ferro. *Alii* re-
tia rara, *maiora*, plagas
minora intelligunt: alii
plagas *intelligunt, quae*
sunt retia rara.

PLANTA, plantas *vocat* Georg. 2, 65. *id arborum genus, quarum surculi seu sine radicibus rami non vero resecti in terra plantantur.* conf. ibid. 28. 29. * Georg. 2, 80. feraces plantae *sunt, surculi arboris fertilis, qui inseruntur agresti arbore.*

PLENVS: ad plenum, *poëtice pro valde, optime* Georg. 2, 244. Huc ager ille malus, dulcesque a fontibus vndae *ad plenum* calcentur. cf. Hor. 1. od. 17, 15. * anni pleni *de matura, nubili virgine* Aen. 7, 53. Iam matura viro, iam *plenis* nubilis *annis.*

PLVRIMVS, *multus* Georg. 1, 184. et quae *plurima* terrae monstra ferunt. Georg 2, 183 tractu surgens Oleaster eodem *plurimus.* Georg. 2, 166. Italia auro *plurima* fluxit. *sic et* Georg. 1, 187. quum se nux *plurima* siluis induet in florem, *per translationem pro, multum induit. in fertilis anni signum ea res iam a veteribus obseruata fuit.* Burmannus plurima explicat, *multae multis in locis,* ... *commode.* Ecl. 8, ... herbas atque haec ... mihi lecta venen... dedit Moeris, nas... plurima ponto.

PLVS *pro* plus qua... org. 4, 207. Neq... *plus* septima ducit ... stas.

POCVLA Ecl. 8, 2... nient ad *pocula* ... *ad potum.* Ge... 529. pocula sunt ... liquidi atque ... cursu Flumina.

POENITERE Ecl. ... stant et oues ... nostri nec *poenit*... Nec te *poeniteat* ... *cantibus nostris d*... *tur oues, et nun*... *nobiscum lugere* ... *dignantur, et t*... *que accipe earun*... *tus lugubres,* ... *dignas indica* ... *quas et Adonis* ... *non detrectauit;* ... mannus.

POLLVERE, *laeder*... 5, 6. Quae tant... cenderit ignem C... tet: duri magno ... more dolores *Poll*...

tumque, furens quid foemina possit Triste per augurium Teucrorum pectora ducunt. *Mire se torquent hic interpretes, sed frustra intellectu locus facilis: ignorant caussam tanti ignis, sed* dolores duri polluto magno amore *sunt noti illis, et praeterea notum illud, quid possit furens foemina: haec itaque* ducunt, *induunt* triste augurium per pectora Teucrorum.

PONDVS auri, *de ingenti multitudine* Aen. 3, 49. Hunc Polydorum *auri* quondam cum *pondere* magno Infelix Priamus furtim mandarat alendum Threicio regi.

PONE. Aen. 2, 208. iubae Sanguineae *(anguium)* exsuperant vndas; pars cetera pontum *Pone* legit. „Post transit,„ Seruius. *Sic et* Aen. 3, 292. *et* Aen. 2, 725. Pone *subit sequitur* coniux.

PONERE, *facere, dare ad Graec.* τιθεναι, *commutantur enim apud graecos* διδοναι, τιθεναι, ποιειν, *vti notum est, eadem verba apud Hebraeos commutari.* Aen. 10, 623. Si mora praesentis leti tempusque caduco Oratur iuueni, meque hoc ita *ponere* sentis. *Potest etiam idem valere ac* decernere. * ponere bellum 1, 295. Aspera tunc *positis* mitescent saecula *bellis.* * poni, *de mortuis: proprium in hac re vocabulum.* Aen. 4, 681. Sic te vt *posita* crudelis abessem.

PONS, pontes *de tabulatis in turri magni operis, ita vt ex vna contignatatione tali ascensum iretur in alias, et istae contabulationes essent loco pontium, quod necessarium fuit in summa turris altitudine* Aen. 9, 530. Turris erat vasto suspecto et *pontibus* altis opportuna loco. *cf. de tali turri* Iul. Caesar. de bello ciuil. libr. 2. cap. 18. in expugnatione Massiliensi.

POPVLARE, *actiue* Aen. 1, 531. Non nos aut ferro Libycos *populare* penates Venimus.

PORRICERE, *propria vox de* extis proiiciendis *in mare aut ignem, de*

more in sacrificiis celebrandis Aen. 5, 238. Constituam ante aras voti reus, extaque salsas *Porriciam* in fluctus, et vina liquentia fundam.

PORTA coeli Georg. 3, 261. *porta* tonat *coeli*. *Hic cogitari debet coelum tanquam regia aut templum quo Iupiter moratur, cum ex nubibus tanquam e portis suae sedis fulgura mittit. Plura huc pertinentia loca ex Homero aliisque legas apud* Cerdam.

POSCERE numina Aen. 1, 670 Ad te confugio, et supplex tua numina, *auxilium tuum*, posco. *Sed dic quaeso, lector erudite, et sensu praedite venusti iusto; decet haec oratio Venerem ad puerum, filium ipsum suum? Estne ridiculum, Venerem fingere* supplicem Cupidini, *filio, et dicentem*, supplex te oro, *et dicentem*, ad te confugio, *et loquentem tam verbose, vti loquitur toto illo loco? Blanda vox, breues non preces, sed blanditiae decerent hoc loco Venerem, non talia, q h. l. legimus. Pr ea in sui ipsius mai condemnationem poëta, sive potius* vers. 673. Nota tib nostro doluisti saep lore. *Hinc igitur opus tibi tot verb bona Venus, tot s cibus vocibus. hoc et pluribus alii gilius mihi errasse tur in effingendis nis et orationibus. que (obiter mone vitio mihi videt borare gratiarum Aeneae erga Did inde a versu 60* sola infandos Troi serata labores &c. *loquax est* Aeneas, *talem, ni fallor, decebat, et sapit rhetoricam artem lem vt cum ma Quam opto, vt e vt me errasse mo viri docti, et aequ me dubitantem aut confirmet, a futet in hoc loco cando* Heynius. * re fata i. e. *expl qualia sint fata.* 45. Ventum erat

cum virgo, *posce*-
'a Tempus, ait.
S, *iactus quocun*-
nodo Georg. 2, 14.
autem *posito* fur-
de femine. *Volunt*
Burmannus quo-
ex hac voce elice-
qui hic poëtam de
rboribus, quas se-
sset cura hominum
um illud genus vers.
19. *earum esse ar*-
n: quae sponte
nirent et nascerent-
: suo semine. At
t hoc Virgilius, de
itione, quam Bur-
ius putat, deinde
et vers. 10. *ge*-
describit arborum
nientium nullius
is facta mentione
eorg. 1, 22. nouas
non vllo femine
s. Neque enim hoc
'a poëtarum religio-
qui quod non vi-
, id quoque abesse
ent. prioris autem
ris semina minuta,
ito dissipantur, glan-
vero, castaneae &c.
idi generis facile fi-
faciunt, arborem
nine esse ortam. cf.
terea v. 47. *et* 57.

et conf. *quae sub* Natura *diximus.*

POST *pro* pone Ecl. 3, 20. Et quum clamarem: Quo nunc fe proripit ille? Tityre coge pecus, tu *post* carecta latebas. * *praeter* Georg. 1, 284. feptima *post* decimam felix *Amplectitur* Cerda *significationem illam, quam et* Heynius *adscripsit, vt sit septima dies felix quamquam et decimus quoque. decima dies felix nominanda, sed deinde et septima quoque. Qui de duplicando numero septenario hic cogitant cum Seruio, vt sit decimus quartus, quem et Hesiodus laudauerit, oppido ineptiunt.*

POTENS *saepe adiunctam habet significationem duritiei, molestiae, crudelitatis.* Georg. 2, 373. Indignas hiemes folemque *potentem: recte Seruius, „grauem solem, intolerabilem.*

POTESTAS *pro* rege, *noue* Aen. 10, 18. o pater o hominum diuumque aeterna *potestas. Non varias lectiones comme*-

 mora-

morabo, quae omnes modo glossas continent.

PRAECEPS, *de volante, celerrime actis pennis et quasi se praecipitante* Aen. 7, 516. *Praecipites* atrae ceu tempestate columbae Condensae, et et Diuûm amplexae simulacra sedebant. *Multi codd. legunt* tenebant, *vt iam Pomponius Sabinus notauerat, post eum Burmannus. Non tamen legerem* tenebant. conf. Ouid. Metam. 15, 417. *qui hunc* Maronis *locum imitatus est.*

PRAECIPERE, *suauiter* Aen. 11, 491. Exultatque animis et spe iam *praecipit* hostem. *Omitto interpretes et intelligo: prae nimia spe iam cepisse ante pugnam* (praecepisse) *hostem, ratus. ad* vers. 490. conf. Homer. Iliad. π, 369. * *etymologicam significationem habet* Aen. 6, 103. Omnia *praecepi*, atque animo mecum ante peregi. *In hoc versu quae sit illi vis, facile cognosces. Omnia haec fore vt mihi accidant ante cogitaui. Fortasse hic aliquid innuitur; stoici docebant, sapienti omnino debere animo cubare, vt nihil improuisum.* * *a... pere, auferre ... proprie.* Ecl. 3, ... lac *praeceperit*, aestu ... stra pressabimus vb...

PRAECIPITARE A... 2, 7. Nox humid... lo *praecipitat*; *p... pitatur s. praecipit... et sic similia plur... quibus vide* Dr... ad Sil. Ital. 9, 645...

PRAEDVLCIS Aen. ... 155 quantum non ... ria in armis Et *prae...* decus primo cert... posset.

PRAEDVRVS Aen. ... 748. Partheniumq... po, et *praedurum* ... bus Orsen.

PRAEFODIRE porta... *ante portas fossas* Aen. 11, 473. *P... diunt* alii portas, a... xa sudesque Subue... bello dat signum cruentum Buccina.

PRAEMETVERE A... 573. poenas Dana... deserti coniugis *Praemetuens.*

PI

NS Mars, *de eo* *non iam amplius* , *citoque erum-* *bello*, Aen. 8, 495. , ad supplicium *nti* Marte repo- *bene h. l.* suppli- * *de eo*, *quod ce-* *datur*, *ita vt* *um significet id*, *celeriter prodest*, , *efficit*. *Vid. hoc* *ulum in I. Parte* : Aen. 3, 611. Ipse dextrum Anchises multa moratus Dat i atque animum *enti* pignore firmat. *nter* animum fir- *Quod vero* prae- signus *sit h. l. dex-* *rompte data in pi-* *amicitiae*, *vltra* *m est et indicant* *verba*: haud mul- oratur. Seruius *ve-* *igatur et piget no-* *eius adscribere*. * entes Dii Ecl. 1, 42. e seruitio me exire ebat, Nec tam *prae-* *s* alibi cognoscere s. Georg. 1, 10. Vos stium *praesentia* nu- i, fauni. * praesens lium Georg. 2, 127. non *praesentius* vl- lum Pocula si quando saeuae infecere nouer- cae — *Auxilium* venit. * praesens fortuna Georg. 3, 452. Non tamen vlla magis *praesens fortuna* laborum est Quam si quis ferre potuit rescin- dere summum Vlceris os. fortuna laborum *succes-* *sus est curationis*, *in* *quam labor impenditur*, praesens fortuna, *facilis* *et felix successus*. *Prae-* *ferimus hanc explicatio-* *nem alteri*, *qua* labores *intelliguntur de morbo*. * praesentius, *efficacius*, *vehementius*: Aen. 12, 152. Tu pro germano si quid *praesentius* audes. *maxima audacia co-* *naris*.

PRAESVMERE, *eleg.* Aen. 11, 18. Arma parate animis et spe *praesumite* bellum. Seruius: „aut „hypallage est, *pro ar-* „*mis* parate animos, aut „certe est mutanda di- „stinctio.„ *Posterius* *amplector*, *legens*: arma parate, animis et spe *praesumite* bellum. *spe-* *rate adeo*, *vt finitum* *bellum iam vobis finga-* *tis*,

tis, praesumatis *spe*, *et animi fiducia*

PRAETENDERE taedas, *de matrimonio inito* Aen. 4, 339. Nec coniugis vnquam *Praetendi taedas*. *Erat enim apud veteres in vsu, vt aut sponsus aut sponsa aut mater &c. praeferrent taedas in nuptiis celebrandis notares.*

PRAETERLABI, *eleg. pro* praeternauigare, *ita vt deuites locum.* Aen. 3, 478. *Et tamen hanc pelago praeterlabare* necesse est.

PRAEVERTI Aen. 1, 321. Qualis equos Threissa fatigat (*agit*) Harpalice volucremque fuga *praeuertitur* (*se praeuertit*) Hebrum. Rutgersius Venus. lect. c. 6. *legebat* Eurum *pro* Hebrum; *et Burmannus fusius exponit, quae* Rutgersius *modo indicauerat*; *et veram illam emendationem honori Rutgersii tribuere studet. Nos, qui eruditionem, nisi vtilis est et iuuat, non amamus, breuiter profitemur, arridere valde emendationem, et lectio-*

nem τȣ Eurum p brum *accipiendam ri*; *sequimur hic* rum, *qui ad* Her 25. vlt. *eandem nem probauit*; R sius *enim et ib* Hebro *mutauer* Euro. *Qui cupi* Burm. *ad h. l. et* *ad loc. commem.*

PRAEVSTVS Aen. 7 Non iam certam gresti stipitibus d gitur, Sudibusue *ustis. sic apud* 7, 71. ἀκοντια κχυτοι.

PRECARI Aen. 12, Tum pius Aeneas sic ense *precatur.* nunc sol testis &c Homer. Iliad. 3, Ζευ πατηρ Ιδηθε θεων κ. τ. λ.

PRECIAE vuae, Ge 95. *quasi praec cito enim mature*

PREHENDI, *elegan animali domando, antea libere errabat* org. 1, 285. *pren* mitare boues Geo 207. ante dom: Ingentes tollent a *prensique* negabun bera lenta pati, et

lopatis. *dum do-*
r
E arua, *dicitur*
ibi exundans vi-
arua populatur,
, *inundat* Aen.
, Vnde per ora
vasto cum mur-
montis It mare
otum et pelago
arua sonanti.
aeso; lector, placet
enus, Ioui patri
ans, cum talem
m *descriptionem*,
placitam necessa-
quiris mentem,
Mihi certe hic
lacet, licet alias.
e cur describit
phantasiae vi lo-
tanta colorum
nescit Iupiter
ocum? an perti-
! preces obtinen-
t dicat, esse fon-
inianı *quendam*,
ra nouem habeat?
vastum murmur
vbi mare praeru-
vnde inundatio-
ent saepius? ad
locum heroem
m venisse? bre-
vere debebat, An-
s vrbem condidis-
rte oblitus est hic

Virgilius, Venerem hoc loco, non se ipsum loqui debere. * pressus pro *suppressus* Aen. 12, 322. *Pressa* est insignis gloria facti. * premere vestigia, *sequi*. Aen. 6, 197. Sic effatus *praestigia pressit*, obseruans quae signa ferunt. *Hic Scaligero et Taubmanno, non a me impetrare possum, vt assentiar, quippe qui hanc dictionem per subsistere non per sequi explicatam voluerunt, et prouocant ad nescio quid antiquitatis, quod consueuerint ad auguria captanda post preces vel sedere vel stare. Primum vnde illud antiquitatis decerpserint, vtrum ex vera historia, an potius ex falsa huius loci interpretatione, iure meritoque quaeri a nobis potest. sed sit aliqua huius rei in auctoribus narratio, cui bono? si satis ex tota sermonis perpetuitate patet, hic aliam amplectendam esse interpretationem. Quod* vestigia premere, τȣ sequi *vim habeat, qui legerit, ignorabit*

Ecl. *6*, 16. Silenum pueri fomno videre iacentem Serta *procul tantum* capiti delapſa iacebant. Ecl. 10, 46. Tu *procul* a patria (nec ſit mihi credere) *tantum* Alpinas niues — me ſine ſola vides. *Haud diuerſa videtur eſſe ſignificatio horum verborum in vtroque loco. Sed interpretum ſententiae diſſentiunt. In poſteriori loco* Seruius *quosdam adfert, qui* tantum, *tam longe, explicarunt, et ad* credere *retulerunt, quam ſententiam et* Cerda *aliique probarunt. Alii* tantum *intellexerunt, tantam rem, tam ingratam et atrocem credere ne cogar, vt* Heumannus *explicat. Burmannus* tantum *refert ad poſteriora verba, et capit pro* ſolum, *ſola ſine me vides.* Heynius *intelligit, nil vides praeter Alpinas niues, quod vix credere poſſim. En mirum diſſenſum! ſic quoque in illo loco* Ecl. 6, 16. *non vna eſt interpretatio.* Turnebus *iungebat* tantum *cum* delapſa, *erant delapſa, ſed non prorſus. Sic et* Seruius. „tantum capiti delapſa, *vt oſtenderet non longius prouolutam coronam.* cf. Aen. 10, 836 procul aerea ramis Dependet galea. Heynius explicat procul, *modo prope, id eſt iuxta, et hoc voluiſſe poëtam* coll. Ecl. 2, 3 ſuſpicatur *hos pueros illi ſoli neminem comitem, nullum Faunum vel Satyrum habenti ſuperueniſſe, vt adeo vincire ſertis Silenum potuerint.* Tantum ſerta a capite *pendentia et* cantharus *cum eo erant. Sed nec ipſe ſibi ſatisfacit hac explicatione* Heynius. *Reliquum eſt, vt* procul tantum *habeas coniunctim dictum pro, valde longum, et ſic graecam dictionem olet* πόῤῥωθεν ὅσον, *ad quam et Faber iam retulit, ſed vide* Heynium. *Eſſe vero poteſt talis ſignificatio verborum in vtroque loco, nam* ſerta capiti delapſa procul tantum iacebant, *longe prouoluta erant a capite;* procul *enim*

dici de rebus alias
nis recte potest, cf.
modo Aen. 10, 836.
etiam Georg. 4, 424.
VRARE corpus, *no-*
cum alias dicatur
re corpus. Aen. 9,
. laeti bene gestis
ora rebus *Procurate*
, et pugnam sperate
ti.
ERE ad mortem Aen.
42. Italia, ad mor-
si te *prodiderim.* *
. 4, 431. Non iam
ugium antiquum,
d *prodidit*, oro.
IGVS, *de altero apium*
, *aemulo.* Georg. 4,
Deterior qui visus,
, ne *prodigus* obsit
a neci. *h. e. vt*
es interpretantur;
te vt victus regimi-
raesit et itaque tan-
mel consumat, ni-
praeterea. Confer,
uid requiras, loca
e huc adduxit Cerda.
VCERE Aen. 9,
. Heu terra ignota
ibus data praeda Lati-
Alitibusque iaces, nec
ua funera mater *Pro-*
ri, pressiue oculos
vulnera laui. *Locum*
uptum agnoscunt

omnes fere interpretes, variique eum emendare sustinent. Fabritius ex antiquitatibus profert h. l. funeras *doloris participes, ad quas funus pertinet, diuersas a* praeficis, *quae mercede conductae plangebant mortuum.* Heinsius *fauet lectioni*: funere produxi *pro* funera; *cui etiam assentitur* Burm. *sunt et alii plurimi, qui emendarunt h. l., sed bone Deus!* Donatus *et hoc loco et alio legit*: nec te in tua funera mater produxi. *vox* producere *de funeribus et exequiis ferendis solemnis. Quid itaque planius, ego mater te, o fili, non in funera producere potui; aut, si legis, vt habent vulgati codd. sermo doloris erit, et interruptus*, nec te, *dicit mater, statim munus in mentem venit, pergit*, tua funera ego mater produxi! nec te — nec funera tua produxi: *supple ad voc.* te *condere sepulchro potui aut simile quid. possunt etiam verba*: tua funera *intelligi,*

ligi, te mortuum, *et tum omnia fere plana. vid. voc.* Funus.

PROFANI, *non sacris initiati homines* Aen. 6, 58. Procul, o procul este *profani*. *Sunt, et inter eos Cerda, qui sub* profanis *manes intelligere velint, quoniam saepius acciderit, vt horrendae species apparerent. Sed quantum in hoc sit veri non video, quum ne vola quidem huius rei hic appareat et vestigium. Malim itaque sic interpretari, vt sub* profanis *homines intelligantur, qui non sint apti, vt eiusmodi sacris intersint.*

PROFLARE somnum, *de stertente, noue, et cum sermonis castitate* Aen. 9, 326. sorte stapetibus altis Exstructus toto *proflabat* pectore somnum.

PROFVNDVS, *de coelo, pro* sublimis Aen. 1, 62. Maria ac terras coelumque *profundum* Quippe ferant rapidi secum verrantque per auras. *reprehenditur hic locus in* Parrhasianis Tom. I. pag. 22. *et quaeritur* q[...] turi sint venti c[...] *Sed ego respond[...] ea re ipsos vento[...] rogare* Parrhasiu[...] *buisse. Profecto* [...] *les imagines non eum refutare pig[...]* cum ferre *nihil al[...] nisi imago ventor[...] pidorum, qui, [...] struunt, secum res videntur. vi[...]* fere. Georg. 4, [...] Deum namque i[...] omnes Terrasque [...] que maris coel[...] *profundum. idem* Ecl. 4, 51.

PROLVDERE, *exc[...] quasi legitime cer[...] dare.* Aen. 12, 1[...] tibus, et sparsa [...] gnam *proludit* ar[...]

PROLVERE Aen. 1 [...] pleno se *proluit plenam pateram auream. plura de h. v. dat ad h. l.*

PROPERARE mort[...] *ad mortem.* Aen. [...] an se medios mo[...] in enses Inferat, [...] chram *properet* pe[...] nera mortem. Geo[...] 170. lentis Cyclop[...] mina massis quun[...]

?; *properanter con-*
?. *sic saepius apud*
', *vid.* e. g. Hor.,
24.
LVS, *festiuus*, *ve-*
Aen. 12, 85. Cir-
unt *properi* aurigae,
usque lacessunt pe-

IQVARE augu-
amicum, *fauens*
e explic. Cerda.
10, 254. Tu mihi
pugnae princeps tu
propinques Augu-
Phrygibusque ad-
ede, Diua, secun-
Seruius interpreta-
natures, *iubetque*
ri Aen. 1, 529.
a foret propinqua
debebat esse augu-
xplicari forte pos-
loco gemino. Aen.
adsis o tantum et
s tua numina fir-
vbi propius firma-
esse arbitror quod
ns i. propitius.
tamen simul inesse
catio vere appro-
endi res illas laetas;
significationem ego
priori loco tribuo.
S, Aen. 12, 218.
magis *propius* res
: nostras.

PROPRIVS Aen. 1, 77. coniugio iungam stabili *propriamque* dicabo. *perpetuam explic.* Cerda; *et confert* Ter. proprias voluptates Deorum, *sed errat; et* propria *h. l. est, quae non eripietur, vt Paridi Helena.* cf. dicare. * Ecl. 7, 31. saetosi caput hoc apri, tibi Laelia paruus Et ramosa Mycon viuacis cornua cerui. Si *proprium* hoc fuerit, leui marmore tota Puniceo stabis suras euincta cothurno. proprium *pro perpetuo saepius. vid.* Seruius. *Sed quaeritur hic ab interpretibus, quo referendum illud sit, de quo hic Corydon agat. Amoebaei carminis ratio sic quidem fert, vt non ad ea, quae supra responderat alter, respiciatur, sed noua semper res contentionis caussa ab eo qui primus incepit, laudetur. Quare non ex antecedentibus huc transferamus caussam, ad quam respiciat Corydon, sed quod in promtu erat, id canit. Vidit vero iam protoma illa Myconis venatoris*

Dianae ditata, de iis itaque nunc incipit. Sed altera est difficultas grauior, quid sub proprio *intelligendum, quod sibi expetit Corydon. Referunt alii ad venaturam Myconis cuius ipse Corydon fuisset socius. vid.* Burm. Cerdam. *Alii ad carmina, de quibus v.* 21. *sqq. respexisse putant. alii ad gregem, quem pascebat, vt versu* 36. *respondeatur. sic nonnulli apud* Seruium. *Planior fortassis sensus et ad amoeboei carminis leuem iuncturam accommodatior emergit, si obseruamus, stetisse hic Corydonem in loco quodam laetissimo, parte alicuius luci.* cf. v. 1. 11. sqq. *Hic vbi videt dona suspensa Dianae a venatore Mycone, id arripit atque rogat concepto voto velit Diana* proprium *ipsi hunc locum concedere atque perpetuum, quo sub eius praesidio possit gregem tutum ab omni periculo pascere.*

PROSCINDERE agrum, *de prima plerumque aratione, qua fissura* [...]*gulae trahuntur in* [...] *sic* Georg. 1, 97. *proscisso* quae [...] aequore terga Ru[...] obliquum verso p[...] pit aratro. Georg. [...] glebas cunctantes [...] que terga exspe[...] validis terram *pr*[...] iuuencis.

PROSEQVI *proprie* [...] *deducere aliquem* [...] *discedit* Aen. 1[...] Neue omine tan[...] *sequere* in duri ce[...] Martis euntem.

PROSPECTVS A[...] 254. fumum Eu[...] uoluitque domu[...] gine caeca *Pro*[...] Eripilus oculis. [...] prospectum *pro*[...] cere Aen. 1, 1[...] mnem *Prospect*[...] pelago petit.

PROTERRERE: [...] *ctum* Aen. 12, 2[...] uerso *proterre*[...] ruit ille recedens

PROVEHI, *perger*[...] *mone* Aen. 3, 4[...] vltra *Prouehor*, [...] do surgentes [...] austros. *vide* De[...]

PROVISVS Georg. [...] omnia quae mu[...]

memor *promiſſa* repones. cf. prouiſus Part. I. Indicis.

PROXIMVM *id eſt quod coniungitur* Ecl. 2, 54. Et vos, o lauri, carpam, et te, *proxima* myrte. *quae cum lauro in ſerto floreo iungatur, et optime lauro conuenit.* cf. Horat. od. 3, 4, 19.

PVBESCERE, *eleganter de vinea feraci* Georg. 3, 390. Hinc omnis largo *pubeſcit* vinea foetu. *peractis ſcilicet illis ſacris atque feſtis in honorem Liberi patris.* cf. Tumeſcere.

PVLLVLARE, *cum virtute pingendi* Aen. 7, 329. Tot (Alecto) ſeſe vertit in ora, tam ſaeuae facies, tot *pullulat* atra colubris.

PVLSATVS *violatus*: *Pulſati* Diui, f. *violati, laeſi fractis foederibus* Aen. 12, 286. *Pulſatos* referens infecto foedere Diuos.

PVNICEVS Ecl. 7, 23. *puniceo* ſtabis ſuras euincta cothurnis. *Cothurni calceamenta venatoria; eiusmodi Dianae ſtatuam erigendam promittit Corydon, quae totam referat imaginem ad ſuras vsque vinctas cothurno puniceo i. e. purpureo colore tincto, ſic fuit antiquiſſimus mos in ſtatuis. vide* Heynium h. l.

PVRPVREVS, anima purpurea Aen. 9, 349. Pectore in aduerſo totum cui comminus enſem Condidit adſurgenti; et multa morte recepit (i. e. *variis vulneribus multis, alii omnes hic in diuerſa fruſtra abeunt*) *Purpuream* vomit ille animam; et cum ſanguine mixta vina refert moriens. i. e. *ſanguinem purpuream vomit, quocum anima effunditur. Hinc omnia plana, et poëtica imago bella!* * Ecl. 9, 40. purpureum ver, *pulchrum ramigatum, vt tunc eſt terra. opponitur h. l.* luteo mari.

PVRVS Aen. 12, 169. Procedunt caſtris, *puraque* in veſte ſacerdos. *Impolluta et* pura *dicitur veſtis, qua feſtis diebus vti conſueuerant*

sacra celebraturi. * purum *de serenitate coeli frequens*, *at* Georg. 2, 364. *tantum de aëre.* Dum se laetus ad auras Palmes agit, laxis per *purum* immissus habenis.

PVTARE *cum corde* i. *cogitare* Aen. 8, 522. Aeneas Anchisiades et fidus Achates Multaque dura suo tristi cum corde *putabant.*

PVTEVS *pro scrobe. vide* Demitti.

PVTRIS Georg. 1, 44. putris gleba, *resoluta*, *tepore emollita*, *tenera.* Georg. 2, 204. putre solum; *solubile*, *quod si tale non est a natura, arando id efficere student, vt glebae frangantur et comminuantur. it.* Georg. 2, 262. * Georg. 1, 215. Vere fabis satio: tum te quoque, Medica, *putres* Accipiunt sulci *h. e. glebis fractis et mollitis crebra aratione, stercoratione et frigoris vi. sic* Colum. 2, 11. 3. „Locum in quo Medicam proximo vere saturus es; proscindito circa Calendas Octobris, et eum tota hieme putrescere sinito„ *Aliter explicat* Seruius, *qui ad naturam ipsius herbae respici putat. Medica enim semel sata denis annis durat, ergo ille ager quotannis non commouetur, sed quiescit solum et torpet. Posterior versus illud subindicat* et milio venit annua cura. h. e. *seritur milium*, *quod fieri Medicae quotannis non opus est. Non male haec* Seruius, *foret enim alias inconcinnior oratio.*

Q.

QVA *quatenus* Aen. 12, 147. *Qua* visa est fortuna pati Parcaeque sinebant Cedere res Latio *potest etiam explicari permisit; et sic ait* qua visa est, *vt supra* Lib. 11, 292. Coëant in foedera dextrae, *Qua* datur *sane latenter ostenditur fauorem numinum sine concessione fatorum non posse procedere.*

QVADRA Aen. 7, 115. Instituunt dapes, et adorea liba per herbam Subiiciunt epulis (sic Iupite

ille monebat) Et
solum pomis a-
..s augent; Con-
hic forte aliis, vt
morsus Exiguam
erem penuria egit
Et violare manu
ne audacibus *or-*
atalis *crusti*, patu-
: parcere *quadris.*
tiam mensas con-
us, inquit Iulus,
ura adludens. *Ad-*
nus ideo totum
, *quia inde vera*
quadrae *explicatio*
nda est; *eoque*
, *quia*, *nisi me*
fallunt, Gesnerus
sauro *non veram*
huius vocabuli si-
tionem. Interpre-
quadram, „men-
m instrumentum,
quod dapes scin-
ur, siue adponun-
quod quadrata
a fieri soleat: ve-
rotunda reposito-
orbes, dicuntur.
sam, pergit vir do-
, *orbem*, *quadram*,
eandem esse docet
s Virgilii Aen. 7,
&c. coll. Aen. 3,
. Sed non ante da-
cingetis moenibus

„vrbem, Quam vos dira
„fames, nostraeque in-
„iuria caedis Ambesas sub-
„igat malis absumere
„*mensas*. „ *Iam putauit*
Gesnerus, *quoniam quae*
alio loco mensae, *dican-*
tur, *alii nuncupentur*
quadrae; *esse* quadram,
mensam. *Sed non est.*
Primum illa quadrae
significatio nusquam oc-
currit; *verum vbique*
de frustis quadratis *haec*
vox occurrit; *adeoque*
rara et vnica illa notio
multis egeret probatio-
nibus. Sunt vero illae
nullae. namque, *licet*
quae Aen. 3, l. c. qua-
dra *vocatur*, *vocetur*
mensa Aen. 7, 115. *no-*
tandum, quadram *ideo*
tantum ita vocari, *quia*
iam vsum mensae prae-
bet, *non vero quia* qua-
drae *talis vera sit signi-*
ficatio. Deinde bonus
sensus ex solita notione
funditur. Harpyiae *prae-*
dixerant, *fore vt Ae-*
neas cum sociis mensas
comederet; *iam* (Aen.
7, 109. &c.) *loco men-*
sae adsunt frusta panis,
i. *quadrae*, *illae quadrae*
autem orbis *vice fun-*

guntur, ideoque sic appellari possunt, sunt vero crusta vt *ipse ait Virgilius* vers. 115. *illa* frusta, *loco mensarum adhibita ab Harpyiis* mensae *nuncupabantur, et ita iam euentum habet* vaticinium. *Vocantur illae* quadrae *versu* 109. adorea liba; *hinc noua causa, cur* orbes *dici possint, vt plane euanescat etiam argumentum ex voce* orbes *ductum, quo noua illa* quadrae *notio sustentetur. Non maiori iure* Gesnerus *ex h. l nouam illam notionem* quadrae *ducere potest, quam potuerit dicere* quadram *significare* solum, *quia diceretur h. l.* Cereale solum. vers. 111. *Accipiamus igitur et nostro loco* Aen. 7, 115. quadras *solita notione, vt sint* frusta panis *seu* crusta, *vt ipse Virgilius dicit. De* pulchritudine loci, *quam Gesnerus dulcissimam praedicat, et, si locus et descriptio ipsa, non quoad perpetuitatem totius carminis spectatur, vere est dulcis, non item*

si ars integri ca
diiudicatur; alibi
mus: conf. voc. All
Perraultius in Pa
Tom. III, p. 131. *rep*
dit locum vt hu
cui quidem ex ani
pugno. Nihil in
quod humile *dici*
Error, si quis sit,
nitur modo in va
Harpyiarum *collat*
h. l. namque ri
vindicta videtur
digna diris Ha
atque praeterea n
gna satis persona A
cui tam misere in
tur. Plura qua
loco commemorat
vos. Alludere, *si*
et quaedam his
in vocab. Vir *inu*
QVADRIGAE *pro*
solito more poëtar
Georg. 3, 268. *du*
ctum videtur pro
qui Glaucum de
discerpserunt, no
bulis. Et mente
nus ipsa dedit, qu
pore Glauci Po
malis membra abs
quadrigae. Null
men interpres
monet.

QVADRVPEDANS *sonitu, voce de equo et vetusta*. Aen. 8, 596. *Quadrupedante* putrem sonitu quatit vngula campum. *Numerum et literas rem ipsam auribus quasi subiicientem iam omnes vere, qui Virgilium legerunt, et qui non legerunt, notarunt. Similes aliorum de equis currentibus poëtarum descriptiones congessit* Cerda *ad h. l. Occurrit vero idem fere versus* Aen. 11, 875.

QVAESITVM, *rogatum* Aen. 4, 647. Ensemque recludit Dardanium non hos *quaesitum* munus in vsus. *Alii volunt hoc vocabulum per relictum interpretari, vt sensus hic sit; non hunc in finem relictus est ensis. Longissime vero hic sensus a verbo discedit, ideoque nolui amplecti. malim, vt dixi potius ad id referre, Didonem tum quum munera inter eaque ensem accepisset, ea non hunc in finem petiisse; est cogitatio poëtae.*

QVAM Aen. 4, 102. aut grauiora timet *quam* morte Sichaei. *Fuerunt qui illud* quam *in vertendo detrahendum putarent, et superfluum. quod non est, et vocab. sic explicandum: non timet ne praeter illam mortem Sichaei quae multa tulerat funesta, alia accederent, quae miseriam imperii augerent.*

QVAMVIS *pro* quantumuis Aen. 1, 3. quamuis auido parerent arua colono. *quantumuis auidus sit frugum terrae. Sic Cicero* Marcell. 10. *quamuis* sis sapiens &c.

QVASSARE Aen. 9, 521. Parte alia horrendus visu *quassabat* Hetruscam pinum. *vibrabat et adferebat taedam ex pinu factam.* * Aen. 12, 894. *elegantissime*, ille caput *quassans*, Non me tua feruida terrent dicta. cf. 7, 292. Tunc *quassans* caput. * eleganter etiam Aen. 7, 291. Stetit (Iuno acri fixa dolore (*bene* fixa.) *Tum quassans* caput haec effundit pectore dicta. *Suauis ima-*

go irati et commoti animi. * Aen. 9, 91. Nec cursu quassatae i. *fatiscentes, concussae, vt rimas capiant, nec turbine venti vincantur.*

QVATERE, *exercere, conficere* Georg. 3, 131. saepe etiam cursu *quatiunt* et sole fatigant, *equos aut vaccas.* * *bene de horrore quo trepidamus* Aen. 3, 30. Mihi frigidus horror Membra *quatit* gelidusque coit formidine sanguis. *Servius ad h. l.* „Physice lo„quitur et rationabiliter: „nam hinc et pallor na„scitur, cum se ad prae„cordia fugiens contra„hit sanguis.„ * *de volantibus cum stridore* Aen. 3, 226. At subito horrifico lapsu de montibus adsunt Harpyiae, et magnis *quatiunt* clangoribus alas. *vix dignum notatione, esse, qui legant* plangoribus, *pro* clangoribus, *et Catroeo eam lectionem placere, quia vox* dira *sequatur.* * Quatere oppida bello. *poët. et noue.* Aen. 9, 608. patiens operum paruoque adsueta iuuentus Aut rastris terram domat, aut *quatit* oppida bello. *terret, sic.* Hor. od. 3, 2, 3, mente quatere solida. * quatere campos *bene dicuntur equites missi in pugna ad occupandos et perturbandos campos.* Aen. 11, 513. equitum leuia improbus arma Praemisit *quaterent* campos. * quatere *suauiter pro exagitare* Aen. 12, 337. Talis equos alacer media inter proelia Turnus fumantis sudore *quatit.*

QVIRINALIS Aen. 7, 187. Ipse *Quirinali* lituo, paruaque sedebat succinctus trabea. i. *gestans regium baculum, qualem Quirinus postea gerere solitus. Fuere qui* succinctus *ad* trabeam *et* lituum *etiam referrent, indeque mira dicerent. Sed saepius apud Virgilium ita sine adiecto verbo vocabula.* v. g. Aen. 1, 321. 9, 260. 7, 260. &c. * Aen. 6, 612. Ipse *Quirinali* trabea, cinctuque Gabino Insignis reserat stridentia limina Consul. *Ioui, cum bellum decretum.* Quirinalem trabeam *intellige*

Romanam. *Ad-*
e hic liceat notam
non inutilem
et ad h. l. expli-
n, et ad Anti-
ritum pertinen-
, Gabinus cinctus
a sic in tergum
, vt inra eius la-
a tergo reuocata,
em cingat. Hoc
vestimenti genere
Latini, dum nec-
arma habebant,
ctis togis, bella-
vnde etiam mili-
procinctu *esse di-*
. Hoc rursus
ur consul, bella
trus idec, quia,
iabii, Campaniae
, sacris operare-
ellum subito eue-
unc ciues cincti
gis ab aris sunt ad
rofecti et adepti
iam. Propter
omen tali habitu
vtebantur in bel-
ide ortus hic mos.
IS *pro* quisque, *vt*
ist. famil. L. 6.
1. vid. Manutium.
108. sqq. Non
n est, inter vos
componere lites
ula tu dignus, et

hic et *quisquis* amores
Aut metuet dulces aut
experietur amaros. *Sim-*
pliciter haec explicamus,
omissis aliorum interpre-
tationibus maximam par-
tem duris, et improbabi-
libus. Arbiter constitu-
tus Palaemon, postquam
Damoetas et Menalcas,
posito pignore, vitula a
Damoeta, a Menalca
poculis, carminibus cer-
tare inceperant, quibus
Menalcas suos amores
laudauerat dulces v. 82.
Damoetas experiebatur
graues v. 80. *sed idem*
laudauerat antea suum
Amyntam et suaues amo-
res extulerat 65, 72. *con-*
tra quod Menalcas que-
rebatur de indigno amo-
re Amyntae, 74. *Haec*
itaque omnia cum egre-
gie persecuti essent, de-
sperat Palaemon posse
vni prae altero palmam
concedi, vtrumque esse
victorem, neutrum vi-
ctum. sic et lis dirimi-
tur apud Theocritum
Idyll. 6, 46. *et apud Cal-*
purn. Ecl. 2, 99. Esto
pares et ob hoc concor-
des viuite; nam vos et
decor et cantus et amor
socia-

secianit et aetas. *Recensat itaque sibi oblatum munus: Non nostrum est, inter vos tantas componere lites, et ne quis victorem se fuisse ostendat, tu dignus es praemio et ille, et vterque suam persequatur rationem, neque animum abiiciat* quisque *in suo genere perfectus, et perget aut dulcem amorem celebrare, aut de amaro conqueri; nunquam enim constitui de lite inter vos poterit. Hanc esse sententiam Palaemonis putamus, quod vero carmine celebrari solebat, ita effert, vt rem ipsam actam dicat, quale fieri apud poëtas saepius solet, et ipse noster fecit* conf. Ecl. 6, 7. 45. 62. 63. Ecl. 9, 19. 20. *Haud iniucundum est, Palaemonem, qui de cantu tantum constitutus esset arbiter, audire ad ipsum argumentum ad res illas, vt cuique acciderant, sententiam transferentem.*

QVONDAM *aliquando* Aen. 2, 678. *significare tradunt nonnulli: falso;*

et est solita sua sig
tione vox intelli
Verba sunt Cr
Hanc primum tuta
mum, cui paruus
Cui pater et qu
coniux tua dicta
quor. *Respicit*
vocabulum ad fu
tempus. relinquor
inquit Creusa, tu
coniux, quondam;
licta olim *modo tu*
iux fui, non am
praeteriit nomen.
est huius particul
notio, vt sit, inte
aliquando *in ali*
Georg. 3, 99. Vt
dam in stipulis n
sine viribus ignis,
sum furit.

R.

RABIES scyllaea *in*
phrasi personae
Scylla *rabie furen*
festante. Aen. 1,
Vos et scyllaeam *r*
penitusque sonante
cestis scopulos. *vi*
nitus.

RADERE Aen. 3,
Hinc altas cautes
ctaque saxa Pachy
dimus &c. sic

Propter saxa latentia. Bene radimus *nimium adiuncti praeterimus, vt* Aen. 5, 170. *radit* iter laeuum interior. *vid.* Interior.

RAPERE Aen. 1, 32. Et genus inuisum et *rapti* Ganymedis honores. *vide* Honor. * *de festinante bene* Aen. 12, 450. Ille volat campoque atrum *rapit* agmen aperto. * Aen. 6, 8. quaerit pars semina flammae Abstrusa in venis silicis: pars densa ferarum Tecta *rapit*, siluas: Inuentaque flumina monstrat. *Variae hic distinctiones, variae explicationes reperiuntur; Duas modo ponam. Ruaeus explicat*, colligit ligna arborum, *quae sunt domus ferarum.* Trappeus, „*occupat rapide Siluas.*„ *Ego* Ruaeo *accedere nequeo, quia sequitur;* inuentaque flumina monstrat; *quod pertinet ad voces*: pars, quae tecta rapit. *Ergo per* breuiloquentiam *interpretandum locum arbitror.* pars sociorum rapit tecta ferarum, Siluas; *i. rapide permeat, occupat, scil. vt quaereret fontes; adeoque* inuenta flumina monstrat. *Simili fere elegantia* rapere Aen. 10, 178. Mille *rapit* densos acie, atque horrentibus hastis.

RAPIDVS Ecl. 2, 10. Thestylis (*nota tunc eis ministra*) et *rapido* fessis messoribus aestu &c. *vehementi* Georg. 2, 321. quum *rapidus* sol nondum hiemem contingit equis. *Quamquam hoc solis frequentius fit epitheton, nescio an nugetur h. l.* Pomponius, *qui* rapidum *dictum hanc ob causam putat, quod breuiores iam tunc fierent dies* cf. Georg. 2, 481. *Valde poëtice sic dictum esset* rapidus sol, *quia celerius diurnum cursum conficit, et is in dies fit breuior. ita de celeritate, suauiter* Aen. 8, 442. Nunc viribus vsus, Nunc manibus *rapidis*, omni nunc arte magistra. *bene* rapidae manus! *pingunt rem illo loco.*

RARESCERE, *elegantissime* Aen. 3, 411. Ast vbi digressum Siculae te admoue-

mouerit ora Ventus, et angusti *rarescent* claustra Pelori. *Seruius ad h. l.* „*rarescent* ideo, quia venientibus de Ionio àd Calabriam propter curuaturam littorum clausae videntur angustiae, quae paullatim propinquantibus aperiri videntur; *ergo* rarescent *est*, *tenues*, *rarae videbuntur*; *sed pingit rem*, *nec explanari*, *sed sentiri magis debet*.

RARVS Aen. 9, 383. *Rara* per occultos lucebat semita colles. rara semita *est* ὀλιγη ὁδος, *via non lata*; *an est potius interrupta*, *non vbique trita?*

RAVCVS *eleg. in comparatione aciei* Aen. 7, 705. Nec quisquam aeratus acies ex agmine tanto Misceri putet? aeriam sed gurgite ab alto Vrgueri volucrum *raucarum* ad littora nubem. *Est vero haec tota comparatio Homerica*, conf. Iliad. β. 459. τῶν δ' ὡς ὀρνιθων πετεηνων ἐθνεα πολλα κ. λ. *Notat* Seruius *Virgilium secundum morem prouinciae suae locutum esse*, i*n qua bene canentes cygni* rauciores *vocarentur*.

RECALERE *pro* cale[re] Aen. 12, 35. *recalen*[t] nostro Tiberina fluent[a] sanguine adhuc. *Indi*[cium] *magnae cladis*; *si*[militer] *dictum ab* Ho[mero] et aliis saepius.

RECENS caede locus Aen. 9, 455. Ingens concur[sus] ad ipsa Corpora, se[mi]neceisque viros, tepi[]daque *recentem* caede lo[]cum. *tepidum locum re*[]*centi caede*. * *viren*[s] Aen. 6, 674. Riparu[m] toros et prata *recenti* riuis Incolimus „recenti prata *sunt*, *quae hu*[]*more perpetuo aluntur et viridia sunt*, *vt sem*[]*per quasi noua appareant*. *vid. ad* Nemes. 2. Ecl. 22. *Vondelius vertit*, *quasi riuis recentibus irrigua prata dixisset*, *per hypallagen*. *Et ita* recentes herbae Ouid. Fast. 5, 123. *Virides*, *nouae*. *vid.* Heins. h. l. 636. recens aqua *ex flumio viuo et perenni*." Burmann.

REGIDIVVM, *denuo exstructum*, *aedificatum*. Aen.

44. Et *recidiua* fuissem Pergama

ro libero. Aen. ediogue ex ho-i; *liberaui*. Sic 182. frugesque Et torrere pa-omis et frangere *eratas e pericu-agii*.

RE Aen. 1, 367. nque viae veteres *ecludit* Thesau-*e* Auxilium *fu-*

VS, aurum reco-*l purgatum*, *a-de puro*, *pretio-sr* Aen. 8, 624. creas electro au-*ecocto*. *superin-intellige vid.* uis.

, recta vestigia *rsis* Aen. 8, 210. ios (*boues*) ne ent pedibus vesti-*is* Cauda in spe-tractos, versis-arum Indiciis ra-axo occultabant

ARE animo, Aen. Multa viri virtus, que *recursat* gen-os *reputat*.

RECVTERE *pro* concutere Aen. 2, 52. Stetit illa tremens vteroque *recus-so* Insonuere cauae gemitumque dedere cauernae. *Fuere*, *qui sonum in his versibus rem pingentem animaduerterent*, *et dactylos cum literis significantibus coniunctos*, *data opera positos ostenderent*.

REDDERE, *de sacris* Georg. 2, 194. fumentia *reddimus* exta. *quidquid debetur*, *redditur*.

REDIMICVLVM, *vinculum*, *quo alligatur mitra* Aen. 9, 616. Et tunicae manicas et habent *redimicula* mitrae. *conf. h. l.* Cerdam, *qui fuse probat mitras mollium fuisse et feminarum*, *adeoque probrosas viris*. *de* redimiculo *idem complurima collegit*, *quae compilare non placet*. Propert. Eleg. 2, 29. ligamina *vocat*, *quae Maro h. l.* redimicula. Quae cum Sidoniae nocturna ligamina mitrae.

REDIRE *simpliciter pro ire*, *procedere*. *De monte*, *flectere se*, *tendere*. Georg. 3, 351. quaque redit

redit medium Rhodope porrecta sub axem. *Vergit ille mons ad* septentrionem.

REDVCTVS sinus, *translate et belle* Aen. 1, 165. In sinus scindit sese vnda *reductos*. * *eleganter, atque propria quadam vi, vt exprimeret actionem qua disiectio facta est* Aen. 12, 307. ille securi Aduersi frontem mediam, mentumque *reducta* disiicit.

REFERRE Ecl. 2, 66. Aspice, aratra iugo *referunt* suspensa iuuenci, *domum reducunt*. cf. Horat. Epod. 2, 63. *Omnia iam languescere dicit atque diem inclinari; suum autem amorem nullo modo remitti posse. Multo elegantius hoc significat Theocritus* 2, 38. 39. Αυι δε, σιγᾶ μεν ποντος, σιγωντι δ' αηται Α δ εμα ου σιγα ςεργων εντοσθεν ανια. * *pro simpl.* ferre *aut* proferre Aen. 1, 98. Talia voce *refert*. *quae sequuntur, expressa videntur ex* Odyss. ε, 306. sq. * Referre retro, Aen. 2, 169. Ex illo fluere ac retro sublapsa *refer* Spes Danaum. *adiect vocula* retro *pro mini tolli, noue!* * propri *positum est* Aen. 12, 37 Quo *referor* totie quae mentem insania mu tat? * *repetere* Aen. 4 338. talisque miserrim fletus Fertque *refertqu* soror. *Seruius han vim huic* refert *inef putat: reportat fletu ad Didonem, redit fle ab Aenea. et* Burman nus *id putat esse argu mento quod sequatur sed nullis ille monetu fletibus. At vero hui repugnant multa. Equidem* refero *cum Aene coniungo, vt sit sensus fletus edidit, et quum non moneretur Aenea denuo edidit. Nam nu dum de reditu dicitu ad Didonem, voxqu* nullis *in sequentibu probabilem reddit mea sententiam.* * referre ore *simile esse alicui.* Aen. 4, 324. Qui te tame ore *referret*. *ita et alibi.*

REFICERE, *facere, cre re* Aen. 10, 234. Hae genetrix faciem miserat *refecit*; *nobis dedit.*

REFV-

;, *poëtice de re*
i, *quando ob-*
Georg. 1, 442.
ıedio *refugerit*
e. *si ex aliqua*
curatur, si me-
orbis non con-
vid. Heynium.

RE Aen. 1, 129.
na *refusa* vadis.
t, *turbata*; *at*
oëtice! stagna
funda maris;
ima profunda,
et eruta sensit
s.

l. 3, 106. Dic,
t terris inscripti
regum Nascan-
s. *Est hyacin-*
i literas αἰ αἰ
referebat. vid.
letam. 13, 398.
elam designare
: *heu! heu!*
et hae litterae
sunt in Aiacis
inde Aenigma
it Menalcas. re
it ambigue, et
numero et obli-
ates in Troiano
intelligens, *ita*
Homerus. flores
nomina, *notus*
nus.

REGIO viarum *de celebriori, latiori via* Aen. 2, 737. auia cursu Dum sequor et nota excedo regione viarum, Heu! misero coniux fatone erepta Creüsa Substitit errauitue via, seu lassa recedit, Incertum: neque post oculis est reddita nostris. Regionem viarum *dici solemni vsu latinitatis* viam celebriorem, maiorem, *multis probat ad h. l.* Burmannus. *Sic apud Ter.* Eun. 5, 9, 32. Cur te in his ego conspicor *regionibus*, *de parte vrbis et quidem* platea; *et apud* Martial. 3, epigr. 4. Flaminiae dices de *regione* viae. *It. apud nostram poëtam* Aen. 9, 385. Euryalum tenebrae ramorum, onerosaque praeda Impediunt, fallitque timor *regione* viarum. *Cum ergo superiori loco* Aen. 2, 737. regioni viarum *opponantur* auia, *intell. sunt* semitae, *a viis in vrbe celebribus et frequentibus deflectentibus. De re vero ipsa nolo hoc loco pluribus agere. Namque* Battesius, *alii-*

que reprehendunt Aeneam, quod Creusam tam improuide amiserit, eoque ipso poëtam. Videtur mihi hoc loco bene et poëta excusari et Aeneas posse. Modo perpetuitas loci legenda, nec vlla perfidia Aeneae cernetur, aut error vatis. Longiorem disputatiunculam huic loco, vt dixi, attexere non placet.

REGRESSVS Aen. 11, 413. Si nullam nostris vltra spem ponis in armis; Si tam deserti sumus, et semel agmine verso Funditus occidimus, neque habet Fortuna regressum; Oremus pacem. Sunt qui legant recursum; male. vide Burm. ad Ouid. Met. 6, 450. Noue vero dictum: regressum habet fortuna; pro recurrere, iterum nos reuisere potest. Tota oratio heroica, et digna Turno, tali, qualem se vbique exhibet, i. e. fortem et vere magnum heroem.

RELICTVS Georg. 2, 406. Rusticus et curuo Saturni dente relictam Persequitur vitem attondens.

De putatione haec
ba agere non de
queatione, cum i
radiculae ferro i
duntur, vt vult
bene hic inculca
nius, idemque
ablaqueationem s
tatione complecti
Columellam 4, 24
At relictam viten
modo explicent,
variant inter
sententiae. Seru
alii vetustiores r
putant neglectan
tea non putatam
ibus suffragatur B
nus, eam dici
mans cui post
miam nullam eti
ram adhibuerat
vsque ad tempus
tari et fingi in
tem annum debea
nius et ante eum
nus aliter; relict
tem, et fructu
dibus nudatam
igitur eius reliqu
iam nunc est put
facile probatur h
plicatio, cum
dignior sit oratio
et magis pingen
vero ob id, quod
teced. adfuit de a

qui arbores nu-
Georg. 4, 128.
ıca relicti lugera
ant. relictum rus
putat neglectum,
m putatum, quod
ius probat, qui et
interpretatio-
ert, qui de agro
io intellexerunt,
tione intra limi-
n recepto. Alii
relictum hic pro
umunt, a patre
sic potius intel-
t sit: cui pauca
gera relicta erant.
ıae erant ipsius,
ssidebat: parum
se habebat, nec
tile.
religionem dici
ni cultu diuino,
ctum in I. Parte
c et Aen. 2, 715.
cupressus Religio-
um, (cultu) mul-
ata per annos. *
2, 182. quaeque
alti Religio, et
aeruleo sunt nu-
ponto patet ex
numina, religio-
l. esse deos, qui
tr.
VERE Aen. 8,
Discessu mugire

boues atque omne que-
relis impleri nemus, et
colles clamore relinqui.
Varie varii interpretes
h. l. explicuere. Sed ve-
rum paucis tetigit Bur-
man. relinqui esse a boui-
bus praeteriri, cum cla-
more et mugitu. vid.
eum ad Valer. Flacc. 3,
686.

REMIGIVM pro ipsis re-
migibus Aen. 3, 471.
Addit equos, additque
duces: Remigium sup-
plet. vide Supplere.

REMITTERE se, cedere,
Aen. 12, 833. Do, quod
vis, et me victusque vo-
lensque remitto. * re-
mittere morte, Aen. 4,
436. Quam mihi (ve-
niam) cum dederis, mor-
te remittam. Seruius et
alii legunt relinquam.
Sed siue remittam, siue
relinquam legas, vnum
erit idemque.

RENARRARE pro narrare
Aen. 3, 717. Fata renar-
rabat Diuum, cursusque
docebat. Non ego h. l.
interpretor iterum nar-
rare; namque Didoni
prima vice narrabat, et
referre vocab. ad alias
alio tempore narratio-
nes,

nes, absurdum mihi videtur. De significatione verbi renarrare, *quae est* rursus narrare *vide* Clav. Ouidian. h. v. Docere *h. l. respondet graeco* διδασκειν; *quod etiam est* narrare, *vt h. l.*

REPENDERE Aen. 2, 161. Tu modo promissis maneas, seruataque serues Troia fidem, si vera canam; si magna *rependam. reddam quasi, pro libertate mihi donata, si emero quasi libertatem meam aperiendis animis Graecorum.*

REPERTOR Aen. 8, 29. Olli subridens hominum rerumque *repertor.*

REPONERE, *Tantum notes poëticam dicendi formam* Georg. 2, 416. Iam falcem abrusta *reponunt*, i. e. *non amplius requirunt eam vites, reponi eam patiuntur.* * *de epulis* Georg. 3, 527. Non illis epulae nocuere *repostae. pro simplici explicat* Heynius. *Videtur verbo curam exprimere poëta et magnificentiam apparatus, quo opus est in illa luxuria.*

pretiosas *explic.* cf Georg. 4, 37 epulis onerat mer plena *reponunt* * reponere in Aen. 1, 257. E tatis honos, sic sceptra *reponis.* *missum regnum.*

REPOSCERE, *re innouare* Aen. 1: Ferte faces prope dusque *reposcite* fl *noue dictum.*

REQVIESCERE Ec Et mutata suos *runt* flumina curs *liter explicat hunc versum, alii, eodem tam su.* Requierun cursus *est*, *inqu quietos esse feceru que enim sic nul currit apud lati* quiescere. *Sed ratio forte prob dum graeco mor iunctum putant* suos cursus i. e. *su sibus, vt sexcen pud poëtas. M runt suos cursus ueos flumina et tem deflexerant, cum assecuta essen stiterunt.*

quod faciendum,
» Aen. 4, 267.
gni *rerum*que ob-
arum.
.en. 1, 726. viuo
praeuertere amore
idem *resides* ani-
lesuetaque corda.
r: „pigros et ad
am inertes.„ *vide*
nimus.
\RE Aen. 4, 244.
mnos, adimitque,
ina morte *resignat.*
urbas in hoc vo-
explicando inter-
egerunt. Seruius
it „claudit, l. au-
gna luminibus; *id*
signorum, quibus
ue noscuntur, in-
tum tollit„ pro-
ad Ciceronem, qui
pro Archia c. 5.
Quamdiu incolu-
it, lenitas, post
tionem calamitas,
ı tabularum fidem
isset. hoc est abs-
» *sed non credo*
Seruio. Plurima
verborum copia
n emendat Bur-
is, *legitque* limina
mina: *cui lectio-*
ui potest, fidem
; non ego. Gesne-
rus in Thesauro accedit
Turnebo, *qui* Aduers.
14, 26. *resignat expli-*
cat aperit. *et ipse addit*
„clausos mortuis oculos
„sat notum. An etiam
„obsignati? Colligunt
„Germanus Valens et
„Cerda ex illo Varronis
„apud Non. 2, 785. ne
„filii patribus luci claro
„sigillent oculos, *occlu-*
„*dent„ sed profecto*
cur haec omnia scripsi?
nempe vt discant tirones
aliique, quam male se
saepius eruditio habeat,
et quam diffidendum sit
copiae eruditionis, prae-
sertim in exponendis po-
etis. dicam meam sen-
tentiam, nec, puto,
erit, quin assensum det.
Resignare *est solita trala-*
tione, aperire, *illam et*
hoc loco valere debere,
docti viri iam notarunt;
sed cur quaeramus pro-
cul, quae sunt ante pe-
des? Notum est, vt mo-
net Gesnerus, clausos
esse mortuorum oculos:
sed et hoc ipsum notum
est, moribundorum ocu-
los nunquam clausos es-
se, et claudi *demum so-*
leri. Mortuorum ocu-

 los

los *esse apertos*, *et* magis apertos, *quam uiuentum constat, postea demum illi ab aliis clauduntur. Quidni hinc bene dici potest*, virga Mercurii aperit oculus moribundorum. *Certe nulla alia interpretatio hucusque mihi sufficit*; *et, si vel ipse mihi et tibi non satis facio*, *non video quod melius sit*; *nisi forte hoc placeret*, *vt* resignare *sit idem quod* signare, *quia constat plura verba composita (vide v. g. supra voc.* Renarrare.) *nihil amplius significare nisi Simplicia*; *hinc omnia plana forent et intellectu facilia.* Signat mors oculos mortuorum, *obsignat*, *claudit.*

RESISTERE in voce, *haerere*, *stecken bleiben.* Aen. 4, 76. Incipit effari, mediaque in voce *resistit. Alii legunt* affari, *malim uero vulgatam accipi.*

RESOLVERE iura; *locutio solemnis pro temerare*, *aut se liberare nexu legis* Aen. 2, 157. Fas mihi Graiorum sacrata *resoluere* iura. *de* sacramento *int cui assentitur* B nos. *Non ego*; *n verius mihi vide* crata iura *in vni capere de arcanis suae*, *certe vti ferebat*, *quae e i* crato *sancto*, *cu Graecus*, *euulga debebat. Non c etiam clare*, *qua set hoc* iusiurand *quo loquitur* Serui et resoluo, *de iure bus violatis*, *non tralatione* Aen. Ante pudor quam lo aut tua iura *Somniant hic grammatici*, *int que* Priscianus, *ctiuum esse pon ideoque* violem, uam. *Quid v veteres codices e lectione pugnant*, *si*, *eam qui habe recentiores*, *et bio grammaticis corrupti?* * resol los *est*, *educere e roneis.* Aen. 6, 2 dolos tecti amb *resoluit.*

.RE, *facere reso-noue* Aen. 7, 12. inaccessos vbi Solis cos Adsidua *reso-*ıtu. *Est vero ex-n ex* Homero O-c. 210. seqq. it. q.

.RE *de secunda a frequenter dici-quae si nobis con-tanquam sidus d sese nobis obtu-licitur. Genera- rebus fortunatis* , 28. Libertas *re-* inertem h. e. *Ti- seruum, qui an-tm acquirere non rat. vid.* Heynium. spectare Georg. 1, laua Ceres alto ne-uam *spectat* O-.

IDERE, *singulari e ponitur de ne amoeboeo dicen-* l. 7, 5. et cantare et *respondere* para-*sic saepe.* * verbum *is rei, idem est ac, esse, et felix, id respondet votis et* i. Georg. 2, 64. uncis oleae melius, gine vites *Respon-dent.* h. l. *e propagine vites.*

RESVLTARE, *suauiter et noue de repercussa voce montibus* Aen. 5, 150. Consonat omne nemus: vocemque inclusa volutant Litora: pulsati colles clamore *resultant.*

RESVRGENS Aen. 4, 531. Rursusque *resurgens* Saeuit amor. *noua* tralatione, sed hic *pro more pleonastice adhibitum, vti* iterum *etiam et similia plura.*

RETIA rara, *instrumenta magna vel huius generis maxima, ad capturam aptata, quae* rara *dicuntur, quoniam ex tenui materia erant constructa, vti, quae ex tenui lino composita, alioquin laudari solent.* Aen. 4, 131. Retia *rara*, plagae, lato venabula ferro. *vide voc.* Plagae.

RETRACTARE *repetere, reuoluere.* Aen. 12, 11. nihil est quod dicta *retractent* Ignaui Aeneadae.

REVELLERE Aen. 4, 545. et quos Sidonia vix vrbe reuelli, i. e. *vix e con-*

spectu Siculae telluris in altum vela dabant laeti.

REVOLVERE Aen. 10, 61. Xanthum et Simoenta Redde oro miseris; iterumque *reuoluere* casus Da pater Iliacos Teucros, *oro saltem vt ad Troiam miseros Troianos perferas, ad fluuios Xanthum et Simoentem, atque ibi da, fac vt redeant, reuoluantur omnes casus iniqui; modo non in Italia pereant.*

REVOMERE *pro* vomere Aen. 5, 182. Illum et labentem Teucri et risere natantem; Et salsos rident *reuomentem* pectore fluctus. *Inepte Seruius* „Saepius vomentem." *Nec, si Virgilius vomentis imaginem non ostendisset, irascerer.*

RHAETICVM *vinum bonum et gratum, attamen Falerno non anteponi posse dicit* Georg. 2, 95. 96 *ex hoc interpretandus locus.* Et quo te carmine dicam Rhaetica? nec cellis ideo contende Falernis.

RHIPHAEI montes Georg. 3, 382. gens effrena virum *rhiphaeo* f Euro. rhiphaeus, *trionalis. Docet* Cerda *montes* rh *dictos, quia* i *ventorum ibi* o *est impetus. Be uius* Rhiphaeum *explicat, ventu thicum. diffici vident nonnulli, hic de Euro lo sed est pro vn vento, et Scyt parte ad septent erat.* Georg. 4 Rhipaeae pro Funditur *est, pre exercetur,* cf. qua Georg. 1, 240. Rhiphaeae.

RIGERE, *eleg. vt rem* Aen. 1, 652. ra praeterea Iliacis ruinis Ferre iube lam signis auroque tem. *quia dura aspera quasi p von Golde stroz diceremus. Eg* pallam signis et a gentem *intell.* a ctam, *sic enim e signa, vbi de* a *sermo.* cf. Aen. 1 *Seruius haec* „Si tunicam, pallium

ium Varronem *pal-* ta est, ab irriga- et mobilitate: est in fine huiusmo- tium ἀπο τε. παλ- „ *Aliam hanc pal-* *fingunt Salmasius* opisci Carin. c. 20, *ex auro, purpu-* *aspera; et* Rube- de re vestiaria 11. *tunicam rectam,* *Graecis* ὀρθοςαδιος *r, intelligit. Sed* *Tali plane pingen-* *rtute* Aen. 5, 405. rum ingentia septem boum plumbo in- ferroque *rigebant.* *nenter se cruciant* *oretes, quid sit:* rum ingentia septem *sed facilis sensus;* puere animi! *adeo* *ia terga erant. for-* *Latinis, inprimis* *io, frequentissima,* *, satis. mirari licet* *oretes, inter quos* iannus *et alii, de no-* *ctionibus cogitas-* ons *similem locum* 8, 621.

Georg. 1, 143. ferri *rigor* atque ar- : lamina serrae — variae venere artes. ferri rigor *pro ferro ipso positus, vt apud alios. monet tamen* Heynius, *quandam qualitatem ferri indicari, quae arte ferro addatur. referendum itaque esse ad instrumenta e ferro procudenda, quibus fabricandis durari ferrum plerumque solet* e. gr. *in securi, cultro, cuspide* &c.

RISVS Ecl. 4, 60. Incipe parue puer *risu* cognoscere matrem — Incipe parue puer; cui non risere parentes Nec Deus hunc mensa, Dea nec dignata cubili est. *Celerem partum optat illius pueri, qui tempora tam felicia allaturus sit, incipe in auras prodire et ex eo quod tibi arridet, matrem agnosce. Pertinet vero hoc ad ipsam laetitiam, quam talis partus portentebat, vt parentes arriderent tam felici puero. Id enim necesse esse infert, quando talis puer nascendus sit, qui inter Deos referatur, et Deorum habeatur soboles.* cf. 49. *Ad Vulcanum autem respici* *in*

in postremis verbis quisque videt, illum enim deformiter natum excludebant Dii, et a Minerua spretus fuit, cuius coniugium ille appetierat.

RITE, *de more, vt leges vel ritus sacri poscunt* Aen. 3, 546. *rite* Iunoni Argiuae iussos adolemur honores. *Sic et* Aen. 5, 77. &c. * *similiter vt sit secundum leges apud inferorum Deorum sacrificia obseruandas.* Aen. 4, 638. Sacra Ioui stygio, quae *rite* incepta paraui.

RIVVS Georg. 2, 165. Haec eadem argenti *riuos* aerisque metalla Ostendit venis. argenti riuos, *de frequenti copia. saepe autem ibi subiungit* ostendit, *nam erant tantum certa vestigia, metalla omnia non exercebantur. vid. h. l.* Heynium.

ROBVR. *Notae locutiones* acuto robore valli Georg. 2, 25. solido de robore myrtus. ib. 64. *et cf. quae dicta sub* Truncus Georg. 2, 305. Ignis furtim pingui primum sub cortice tectu Robora comprendit. *de claua* Aen. 8, 220 rapit arma manu; (*sagittas*) nodisque grauatum *Robur. vid.* grauatus. * robur coctum *de hasta* Aen. 11, 553. Telum immane, manu valida quod forte gerebat Bellator, solidum nodis et *robore* cocto. Telum *de hasta dici ex pluribus locis liquet. Non vero est* recoctum robur *antiquum intellig. quid enim faciet ad rem, siue antiqua hasta fuerit, siue noua, neque* recoctum *vnquam est* antiquum; *sed est* recoctum robur *hasta ex robore, quercu, quae igne durata fuerat, qualis fuit eorum mos temporum.*

ROBVSTVS Georg. 1, 219 robusta farra dic. *quia aeris, ventorum, pluuiarumque ac frigoris iniuriam melius, quam alia frumenti genera, praesertim legumina, ferre possint.* auras ferre *alio loco dicit de arboribus* Georg. 2, 422.

RORARE, *longe elegantissime* Aeneid. 3, 56

T

spumam elisam et
tia vidimus astra.
e conspersa spuma,
ad astra usque. *
.8, 645. et sparsi
ant sanguine ve-
quod nos dicimus
n, humorem, in-
roris, paullatim de-
re. * *eleganter* Aen.
512. curru abscissa
um suspendit capita
rantia sanguine por-
et sic saepius.
o floribus, e qui-
succum sugere pos-
s. rorem apes Georg.
13. Vix humiles api-
asias *roremque mi-*
at. Caeteri inter-
s intelligunt fere
es rorem marinum,
m fruticem: at re-
atur Heynius, quem
mur eo lubentius,
suauior fit eius in-
retatione locutio po-

DVS Ecl. 4, 30. ro-
mella i. e. *quae ro-*
ore delabuntur, gut-
n. Ad aureae aeta-
ortunatam rationem
t id, quod e quer-
s mella rorent, vt
liis arboribus credi
numero solet. simi-
lem metamorphosin prae-
dicit versu anteced. ru-
bens pendebit sentibus
vua.

ROTAE *pro plaustro non in-*
suetum at Georg. 3, 170.
inanes rotae *sunt plau-*
stra vacua, indeque le-
uia, quae summo tan-
tum puluere signent s.
relinquant vestigia. Mox
dicit iunctos orbes *pro*
curru.

ROTARE Aen. 10, 361.
qua saxa *rotantia* (i. *ro-*
tata, passiue) late impu-
lerat torrens.

RVBENS ver Georg. 2,
310. florum purpura et
solis claro splendore. cf.
Georg. 4, 306.

RVBESCERE Georg. 2,
34. et prunis lapidosa
rubescere corna. lapidosa
sunt dura, cornum enim
ipsum vocatum a cornea
duritie. Corna *vero*
sunt pro ramis corni.
Rubescunt *eleganter, nam*
rubicundas baccas fe-
runt. Georg. 2, 430. san-
guineisque inculta *ru-*
bent auiaria baccis.

RVDENS prora, i. *stri-*
dens Aen. 3, 561. pri-
musque *rudentem* con-
torsit laeuas proram Pa-
linu-

linurus ad vndas. *Ita et* Aen. 7, 16. Et fera sub nocte *rudentum. Sed* Heinf. ad Aen. 5, 143. *suspicatur priori loco legend.* tridentem, *quia ei rostrum tridens affixum. male!*

RVERE, *inclinare in finem* Georg. 1, 313. quum *ruit* imbriferum ver. *sub finem autem veris et initium auctumni frequentiores tempestates.* * *ruere facere, agere, emittere* Georg. 2, 308. *ruit* atram ad coelum nubem. * *eruere, euertere* Aen. 1, 89. Incubuere mari totumque a sedibus imis Vna Eurusque Notusque *ruunt*, creberque procellis Africus. *de voce ruere cum quarto casu egit* Heinf. *ad* Aen. 8, 63. *Imitatus h. l. est, vt iam notauerat* Burm. Silius Ital. 9, 492. *Sed et aliae similes descriptiones tempestatum exstant, quae comparatae cum nostro Virgilio voluptatem exhibent insignem, et ingenium poëtae luce sua collustrant propria. Contulit quaedam loca Scaliger in Poët. in Hy-*

pertritico; prae *comp. Ouidius* M *Si viros doctos, l* *tes hanc Virgi* *descriptionem, om* *nominare vellem* *amplum agmen* *tuerem. Sed me* *ipsius suis vnun* *que oculis videre,* *suo pulchritudine.* *nire et perfen* *Versus sequens* I turque clamorque stridorque rudente *merum habet ping* *vt iam alii notar* *strepitum quasi* *exprimit imitan* *eleg. cum impetu* Aen. 12, 123. T nusque *ruit*, varii citur armis, *et ita* *sime* * *Eruere*, *re* Aen. 12, 454.

RVINA coeli, *de t* *bus. eleg.* Aen. 1 Fluctibus oppresso as, coelique *ruin* *ne de Aetna v* *ignes, quibus ru* *ca et res videntur* 3, 571. Horrificis iu nat Aetna *ruinis. be* na tonat, *nec min* rificis ruinis. *Not* *pingentem huius*

m, qui repetitis
et t horrificum
sonum reddit.
a tota est descri-
Aetna igniuomo.
psi lectorem pul-
ines docebunt.
Noct. Attic. libr.
›. *et* Macrob. libr.
irn. 17. *qui ma-*
illum locum vi-
unt. Cerda *non*
rgilium defendit.
h. l. Pindar. od.
ı. *inde a verbis*
'ερᾶνια συνεχεῖ.
σ᾿ Αιτνα πανϛ-
ιονος ὀξειας τι-
Τᾶς ερευγονται
ϱλα — Τα πυ-
νοτᾶται Εκ μυ-
αγαι κ. τ. λ.
E, *eleganter de*
'a *copia* Georg. 1,
ius immensae *ru-*
horrea messes. *
o sonitu et pene-
Georg. 3, 328.
u querulae *rum-*
busta cicadae. *Mi-*
st, quod hic in-
; Cerda *laudem*
ie harmoniae in
, * rumpi *pro e-*
re Georg. 3, 428.
m amnes vlli *rum-*
· fontibus. * rum-

pere vocem, *noue, ni fallor* Aen. 3, 246. Infelix vates, *rumpit*que hanc pectore vocem. *Sic et* Aen. 2, 129. *est vero expressum illud Homeric.* φωνην ερρηξε. * *fatigare* Aen. 12, 527. Fluctuat ira intus, *rumpuntur* nescia vinci Pectora. * rumpere viam. Aen. 10, 372. Ferro *rumpenda* per hostes Est via. *Heins. leg.* rapienda. *male! vide* Burm. *ad h. l. et ad* Valer. Facc. 1, 3.

RVRSVS, *vicissim* Aen. 4, 534. En quid agam? *rursus*ne procos irrisa priores Experiar. *Seruius videtur etiam huius interpretationis patrocinium suscipere. Patet eius veritas ex historia, qua ante scimus reginam non accepiisse illos reges.*

RVSCVS Georg. 2, 413. Nec non etiam aspera *rusci* vimina per syluam — caeditur. Ruscum *virgultum est vnde vites ligantur. Et commemorat labores, qui licet circa alia, tamen pro viribus exercentur.* Seruius.

RVSTI-

RVSTICVS Ecl. 2, 56. rusticus es Corydon - *per stultum explicant. sed simile quid dicere vult, quod vrbana illa puella Eunica apud Theocritum respondebat, quum rustici osculum sperneret.* Βωκολος ων, εθελεις με κυσσαι ταλαν; Idyll. 20, 3.

RVTILARE, *eleg. de armis inter fulgura, quorum proprius* rutilus *color splendens.* Aeneid. 8, 529. Arma inter nubem, coeli regione serena. Per sudum *rutilare* vident, et pulsa tonare i. *sonare, quae glossa et quosdam libros obsidet. Imitatio est loci Homeric.* Iliad. τ, 12. sqq.

S.

SACER, os sacrum, *Lucifero tributum* Aen. 8, 591. Qualis vbi Oceani perfusus Lucifer vnda Quem Venus ante alios astrorum diligit ignes Extulit *os sacrum* coelo, tenebrasque resoluit. *poëtam per* os. *expressisse graecum* εἶδος, *vultum, notat* Burm. *cur vero sacrum dicatur, patet e antiqua religione, cuius ritu omnia sidera sacerant. Ceterum illa comparatio egregia est, bene etiam a* Bessero, *poeta quodam nostro, veteri, alias non bene, expressa in simili re.*

SACRARIVM: *proprie locus in templo, in quo sacra reponuntur. Sed de templo ipso toto saepius vsurpatur* Aen. 12, 199. Vimque Deum infernam, et duri *sacraria* Ditis.

SAEVVS tridens i. *potens, vel potius respicit hoc epitheton iram Neptuni* Aen. 1, 142. Non illi (Aeolo) imperium pelagi, *saeuum*que (*coercentem impetum ventorum*) tridentem, Sed mihi sorte datum.

SALICTVM Georg. 2, 13. glauca canentia fronte *salicta, sic* Ecl. 1, 55. Hinc tibi quae semper vicino ab limite saepes Hyblaeis apibus florem depasta *salicti* Saepe leui somnum suadebit inire susurro. salictum limes, *est ager vicinus saepi illa discretus.*

Sed haerent inter hoc in loco, *diffi-nim est quo* Hinc *eat*; *et* quae *quid velit. In lectione cum vix aliquid* -*e conentur*, Bur-*us ita componit* : Haec saepes ab vicino, quae sem-pasta florem salicti Hyblaeis, suadebit surro leni inire so-. *sed tamen pa-ommoda illa*: *qua-*eynius *mauult ita constituere*: Hic ua semper, *hoc mo-erpretans*: *hic fri-captabis opacum*, *inquam*, *qua sepes r* — *suadebit su-inire somnum*.,, *non liquet*. Hinc *ucnti versu habet m sensum*, *vt in-ndum sit*, *quo ve-audiatur*.

S Ecl. 6, 56. nemo-am claudite *saltus*. *nter* Heynius *ad h.* morum saltus *sunt litus ad siluas*, *an-fere*, *asperi et gosi*, *quae loca ie* saltus *dicuntur*. *roprie de aruis aut de vineis in monte con-sitis*, *de his enim verisi-milius intelligendum est* Georg. 2, 391. Hinc o-mnis largo pubescit vinea foetu: complentur val-lesque cauae *saltus*que profundi.

SALVBRIS Georg. 1, 272. Balantumque gregem flu-uio mersare *salubri*. *lice-bat festis diebus abluere oues*, *non purgandae lanae caussa*, *sed cura-tionis*, *abluendae scabiei*, *transfert itaque poëta hoc ad ipsum fluuium*, *quem* salubrem *propterea vocat*.

SALVTARE, *venerari* Aen. 12, 257. Tum vero au-gurium Rutuli clamore *salutant*. *vid.* Terent. Phorm. 2, 1, 81. At ego Deos penates hinc *salu-tatum* domum diuortar. *et* Plautus in Curculione 3, 1, 19. Quis est, qui operto capite *salutat* Ae-sculapium.

SANCIRE *proprie est*, *san-ctum aliquid*, *i. e. con-secratum facere*, *fuso sanguine hostiae*, *et di-ctum* sanctum, quasi san-guine consecratum; *de-inde varie vsurpatur*, *ita*

ita vt et de fulmine, omen firmante dicatur. Aen. 12, 200. Audiat haec genitor, qui foedera fulmine *sancit*.

SANCTVS Georg. 2, 175. tibi res antiquae laudis et artis Ingredior, *sanctos* ausus recludere fontes Ascreumque cano Romana per oppida carmen. i. e. *quos accedere metuebant alii reuerentia numinis alicuius quasi absterriti. ita* Heynius. * sanctus *eleganter dicitur* senatus, *quia ille quasi inuiolabilis, cuius iura tenenda, leges seruandae, ipse non violandus. sic enim* sanctus *alibi etiam vsurpatur. vid.* Ernesti Clav. Cicer. *in h. v.* Aen. 1, 430. Iura magistratusque legunt, *sanctum*que senatum.

SANDYX, *color rubicundus, in metallis inuenitur. Nostri,* Menning; *vocatur et sandaracha, rubrum colorem in genere significat. Ita adhibuit Virgilius* Ecl. 4, 45. sponte sua *sandyx* pascentes vestiet agnos, i. e. *eiusmodi color tinguet; vt antea dixerat* croceo mutabit vellera luto.

SANGVINEVS, *eleganter feruidus, de oculis, fur[...] ckelnd.* Aen. 6, 41[...] *Sanguineam* voluens [...] ciem.

SANVS *de eo, qui non a[...]mat frequentissime, [...] enim insanus.* Ecl. 8, 66 coniugis vt magicis sa[...]nos auertere sacris Experiar sensus. *Vult magi[...] Daphnidis animum a[...]uertere ab amore alte[...]rius puellae, et ad se pel[...]licere, vt sui amore in[...]sanus fiat, quo nunc erat vacuus, quare sa[...]nos* sensus *vocat. Est vera hic complexio du[...]plicis significatus in ver[...]bo* auertere, *vt est saepius apud poëtas.* conf. 80. 81.

SATVRNVS Georg. 4, 30[...] hyali *saturo* fucate lan[...] colore i. e. *lana quae sa[...]tis eo colore imbuta est commutatio poëtica.* hyalus color, *viridis, vitreus. vid.* Heynium.

SAVCIVS, pectus Aen. 11, 5. *Saucius* ille graui venantum vulnere pectus. * Aen. 4, 1. At regina graui iam dudum *saucia* cura.

Saucia cura *plane dictum*; *nam vt haec vis adscriba-on inusitatum est,* *curae, id nouum.*
:l. 8, 6. Tu mihi nagni superas iam Timaui. *Alloqui-nium Pollionem,* *bat* Heynius. Ti- *fluuius in Italia, cursu per montes us labens, inde sa-inifcitur poëta de loquens.*
M, *aduerbiali mo-me* Georg. 4, 370. mque sonans Hy-*asperum et vehe-r.*
Georg. 2, 214. scaber, *a sua ate sit dictus, vt ment grammatici; ipso illo loco, quo-constitui debeat, onuenit inter in-tes. Plurimi fit gunt*: Nam ieiu-dem oliuosi glacea Vix humiles apibus roremque (*intell. vnde fuctum col-*) ministrat; Et to-*caber* et nigris exe-lydris Creta, *scil.* *pro apibus mini-it.* *Tom. II.*

strat. Negant, *intell. auctores,* (*Nicandrum et Solinum nominat* Seruius) alios aeque serpentibus agros Dulcem ferre cibum. *Sed illa ratio ieiuna, et vix vera. Quare alium modum interpretandi suppeditat* Heynius, *quem et secu-tum esse Pomponium Sa-binum video, non pror-sus futilem Grammati-cum* (*vid. de eo indi-cium* Heinsii *ad* Georg. 1, 513.) *hi igitur sic ex-plicari locum volunt, vt post* Creta *distinctio tol-latur, verbaque sic in-telligantur,* tophus et Creta negant alios agros serpentibus aeque dulcem ferre cibum ac se. *Sed neutrum nobis placet. praetulerimus* Cerdae *in-terpretationem, qui post* ministrat quidem *distin-guit, ita tamen, vt ad superiora referat ea, quae sequuntur,* Et tophus &c. *Nam docuerat antea poëta, quae terra, optima frumentis, di-xerat pinguem, et eam, qua eruta fuerit silua. De iis vero quae nunc sequuntur, contrariam*

 sen-

sententiam vult intelligi, quam de glorioso agro sit infert, vt dicat, cum vix herbas proferre, quibus apes alantur; tophosum *vero subiicit et* cretosum, *ineptum aeque esse frumentis ferendis (hoc intellige ἀπο τȣ κοινȣ, et hic distinctionem pone) tam parum ad fruges habiles illi sunt agri, vt serpentibus potius iucundissimum hi cibum, vt omnes fatentur, qui de tali re disserunt, praebeant, et commoda domicilia. potuit et poëta, secundum Cerdam, vim aliquam imposuisse verbis* scaber *et* exesa chelydris, *vt bis significaret diuersitatem, a pingui illo agro et sterilitatem itaque opertam.*

SCELERATVS *pro* noxio Georg. 2, 256. At *sceleratum* exquirere frigus; difficile est.

SCENA, *inumbratio*, ἀπο της σκιας, Aen. 1, 168. Siluis *scena* coruscis Desuper. Seruius *respici dicit ad antiquas in theatro scenas, quae fuerunt de frondibus umbracula; quia tum t... scena non pari... buerit.*

SCEPTRVM Aen. ...
Vt *sceptrum* ho...
sceptrum nam sc...
bat) *Homeri locu... ad verbum red...* A. 234. Ναὶ ...
σκηπτρον κ. τ...
iuuat aliorum ... hic compilare, ... rum duorum ... comparationem ... runt. Vnum ... monuisse: Apu... lum nulla c... quare haec omn... ptro dicantur, ... pud Homerum ... res sit. Dextra ... nam forte gere... *satis causae ho... consequuntur.*

SCINDERE, *de ... pulis obiectis ... dente, et sic ... reductos intra...* org. 4, 420. ... mo vento Cog... que sinus *sci...* vnda reductos. *explicatio mag... quam ea, quae ... intelligit de ip... seu fluctibus, ... lantur scopulis.*

unt recessus longi. vallis Horat. od. 17. cf. pars I. Iq-

culta; de *alluendis* Aen. 8, 63. Strin- ripas et pinguia *secantem.* cf. Aen. *et hoc libro* vers. as secare i. *prae-* culta, s. *agri. vt* 9, 141.

3, *de sinu secreto,* *m eleganter dici-* gus secessus; *lon-* *ctus a celebritate* *m* Aen. 1, 163. *secessu* longo lo- sula portum Effi- ctu laterum (*ma-* *ostra editione le-* obiectis) quibus ab alto Frangitur inus scindit sese eductos. *Seruius* *cum esse fictum* *d tamen descri-* *eta portum Car-* *Hispaniensis. Cete-* *ta illa descriptio* *atio Homeri, qui* *Ithacae simili fe-* *lo pinxit,* conf. v. 96. sq.

ERE, *omittere,* *excludere.* Aen. 1, soluite corde me- tum, Teucri; *secludite* curas.

SECTVS elephantus, *pro* ebur Aen. 3, 464. Dona dehinc auro grauia *secto*que elephanto Imperat ad naues ferri. *Dona secto* elephanto *sunt ex secto elephanto constantia. vide* Grauis.

SECVNDARE euentus, *pro monstrare secundos euentos* Georg. 4, 397. *de Proteo vate.* Hic tibi, nate, prius vinclis capiundus, vt omnem Expediat morbi caussam, euentusque *secundet.* * visus Aen. 3, 36. Rite *secundarent* visus, omenque leuarent. *vide* Leuare.

SECVNDVS Ecl. 2, 38. Fistula Damoetas dono mihi quam dedit olim Et dixit moriens, Te nunc habet ista secundum. * clamor, *de clamore laetitiae* Aeneid. 10, 266. Quales sub nubibus atris Strymoniae dant signa grues atque aethera tonant cum sonitu, fugiuntque notos clamore *secundo comparatio tota expressa est ex Homer.* Iliad. γ. 3. sqq. * haruspex,

spex, *qui felicia omina nuntiat*. Aen. 11, 739. sacra *secundus* haruspex Nuntiat, ac lucos vocat hostia pinguis in altos.

SECVRVS Aen. 1, 354. clam ferro incautum superat *securus* amorum Germanae. *Seruius explic. contemnens, negligens. Burm. nihil timuisse ab amoribus Didûs, quasi imbellis mulieris, quae de vindicta non cogitaret; dicere debebat; quae vindicare se non posset. Burmanni explicatio est modo explicatio explicationis Seruianae. Sic etiam* Aen. 7, 304. *Securi* pelagi atque mei i. e. *contemtores. Adde* Aen. 10, 326. **actiue de eo quod securum reddit, facit, vt obliuiscamur.* Aen. 6, 115. Animae — *securos* latices et longa obliuia potant.

SECVS Georg. 2, 277. Nec *secus* omnis in vnguem Arboribus positis secta via limite quadret. *porro, item.*

SEDERE, *nacta est haec vox significationem otii atque inertiae, quam*

eleganter inserui
gilius illo loco G
456. Dum med
hibere manus ad
pastor Abnegat,
libra Deos *sede*
poscens. *sic leg*
omina. * Georg.
Immunisque *sed*
na ad pabula fuc
munis *est iners.*
660. Et *sedet*
mo, perituraequ
Troiae Teque
iuuat. *Ita plane*
vt sedere *sit* firn
haerere animo
418. idque pio *s*
neae. *et* Aen. 7,
alibi vbi certa *se*
bus sententia pu

SEDES Aen. 6, 15
bus hunc refer a
et conde sepulcro
contra Seruii op
malim de ipso lo
sepelirentur, in
cui sententiae,
sunt alii docti,
culum adiecerun
enim? si aedes
mortui cum Se
telligeres, cur
ta libr. 11. *dica*
poribus, finitin
lunt in agros?
mea interpretati

congrua est? „et sepulcro? *et quod mum est* verſ. 328. *alio modo accipi , in quo tamen de re agitur*„ Trans- re prius quam *sedi-* ossa quaerunt. * se- ptatae, *loca boni* s Aen. 6, 203. *Se- optatis* geminae *ego, non* gemina) arbore sedunt. *explicatio ex se- ibus versibus mani- est.*

Notus est ille mos um, vt res, aut a sua, aut simili- e, coniunctas, e sua saepe addu- saepe inter se com- it. Quare cum um, segetum, ar- n, vineae cultura ms in modis consi- habeat, aut ma- n, aut artem, il- es inter se commi- ur a poeta, vt is de vniuerso gene- qui videatur, si de lis formis separa- intelligendus sit, le certa quadam ra- rusticae operae, quasi de agricultu- ra tantum verba adhi- beat. Sic igitur seges *apud Virgilium non sem- per de frumentis et her- bis intelligenda, sed etiam de plantis, surculis, ra- dicibus transferendis ma- leolis &c. vt quoquo lo- co res ipsa feret.* Georg. 2, 267. de vineis plan- tandis. Ante locum simi- lem exquirunt, vbi pri- ma paretur Arboribus *seges* i. e. *vbi arbores feruntur. vid. ad h. l.* Cerda. ib. 302. neu fer- ro laede retuso semina, *surculos, sarmenta.* ib. 317. *vid. Heynium ad h. l. et ad* v. 267. *sic contra* Georg. 2, 346. agri *de vineis intelligen- di. Possent plura hic col- ligi exempla de ea re, sed cuicunque, qui in poetis paullulum versa- tus fuerit, tales dictio- nes vix poterunt insoli- tae videri.* * seges *de agro segeti apparato* Georg. 1, 47. Illa *seges* demum, votis respondet auari A- gricolae, bis quae solem, bis frigora sensit. *Nos iis innixi, quae adtulit doctissimus Heynius ad h. l. et interpretatione*

Plinii ibi adscriptae ex lib. 18, 20. „quarto feri fulco Virgilius exsistimatur voluisse, cum dixit, optimam esse segetem, quae bis solem, bis frigora sensisset.„ *De bina iteratione arationis intelligimus factae semel statim post messem sub finem auctumni, tum sub vere anni proximi, item aestate, tum denique ante sationem tempore auctumnali, quibus itaque arationibus cum ager proscinderetur atque sic aperiretur terra, eleganter, suo more,* sentire *dicit poëta agrum frigora atque aestum. Est vero rustici diligentissimi quater arare agrum; alias solita est tertiatio.* * *pro ipso arvo* Aen 3, 141. victum *seges* aegra negabat. *vide* Exurere.

SEGNIS Georg. 1, 151. vt mala culmos Esset rubigo, *segnis*que horreret in aruis carduus. *plurimi explicant infoecundum, inutilem. Melius* Heynius, *qui intelligit de eo, qui segne facit et retardat, quodcum-que adhaerescit se*[...] *nax est.* * *minus* [...] *didus* Aen. 4, 149. illo *segnior* ibat A[...] *Posset quidem etiam* [...] *prie accipi: at nol*[...]

SEMINA Aen. 6, [...] Igneus est illis vig[...] coelestis origo *Semi*[...] *Quid sibi velint h*[...] mina, *res esse videtu*[...] *gioris subsellii, pr*[...] *tim si opiniones* [...] *pretum nostram m*[...] *permiscere patia*[...] Cerda *vult ex*[...] *per aërem et i*[...] *Sed quaeri potest* [...] *hic tautologiae loc*[...] *ri queat, quum* [...] *dum concisis hic* [...] *loquatur Virgiliu*[...] *philosophus. Sub* [...] *secundum* Cerdam [...] *lum, et sub coelo* [...] *intell. ideoque esse*[...] *tologia. Deinde* [...] *potest, annon ca*[...] *dius, quoniam* [...] *de anima hic differ*[...] da *fatetur, vox* sem[...] *ad mentem* v. 72[...] *ferri queat, et* [...] *plicetur, quod ad* [...] *attinet, erat* c[...] *origo. Fugit eni*[...] *minem loca se*[...]

, et in Cicerone
, vbi anima coe-
nominatur, quo-
manasse putabant
mentes ex mente
, quod huic no-
lemati est accom-
m.
ATA Ecl. 2, 70.
tata tibi frondosa
ı vlmo est. *Bis*
nis amputabantur
f. Georg. 2, 410.
si neglexerat, aut
ecerat, non debuit
vino sacrificare
nam credebat fu-
o, talem corre-
furore iri. fron-
lmus aeque ampu-
ne solem cohibe-
itibus. prouerbio
maxime necessa-
esse, vt laborem
it, cum omnia
rentur, vt sic ab
pastorem retrahe-

, elegantissime,
gendam viuidam
em, de formicis,
ruido conatu fe-
is vndique, sed
et limite denso,
mita *frumentum*;
fit vocis feruere
itudo non explica-
ri satis potest, sed senti-
ri, si quis agmen tale
formicarum in opere a-
criter laborantium con-
spicit. En totum locum,
Aen. 4, 407. At veluti
ingentem formicae farris
aceruum Cum populant,
hyemis memores, tecto-
que reponunt, It nigrum
campis agmen, praedam-
que per herbas Conue-
ctant calle angusto, pars
grandia trudunt obnixae
frumenta humeris: pars
agmina cogunt Castigant-
que moras: opere omnis
semita feruet. *respicit*
vox semita *illum* callem
angustum vers. 405.
Multus esse possim eno-
dandis loci illius pulchri-
tudinibus, sed nimis
multus forem; et limi-
tes huius libelli trans-
grederer; quare satis sit,
notasse, singula fere ver-
ba singularem habere ele-
gantiam, et lectori tra-
do totum locum accura-
ta animo lance perpen-
dendum.

SENEX Georg. 2, 135. ani-
mos et olentia Medi Ora
fouent illo et *senibus* me-
dicantur anhelis; *anheli-*
tui, spiritui foeto.

SENTENTIA, *quam nos appellamus* Gesinnung Aen. 1, 264. neque me *sententia* vertet. *supra dixerat* Venus vers. 241. quae te genitor *sententia* vertit. *Sic et apud Ciceronem et alios vox* sententiae *saepius.* * *de timore animi, trepidatione, ex mentis praua sententia scil. orta* Aen. 11, 21. ne qua mora ignaros — Impediat, segnisque metu *sententia* tardet. *timor* h. l. segnis sententia.

SENTIRE, *summa cum elegantia hac voce vtitur poeta de surculis insitis, dum concrescunt cum trunco, eiusque succus attrahunt* Georg. 2, 426. poma quoque vt primum truncos *sensere* valentes. *Atque ex hoc non mediocrem deduxit venustatem poeta in his carminibus, quod res agrarias verbis effert ab hominum similitudine sumtis. Tales scilicet locutiones, quia ipsum nostrum affectum exprimunt, habent insignem pulchritudinem, quam sensu metimur nostro,*

non ratione. * S *audacter de illo i Vaticinantium, q esse Deum sentiun flatu propinqui nu* Aen. 3, 360. in Diuum, qui n Phoebi Qui tripod rii lauros, qui side *tis*, Et volucrum l et praepetis omin nae; *qui peritus rum rerum et sc vaticinandi. Serui*

SENTIS *pro eo omni nimia luxurie et solum implicat herbas frumenti* 2, 411.

SEPTENA Aen. 6 Tum pendere Cecropidae iussi rum! *septena* qu corpora natorum. *cultas orta est in Grammaticis, p diuersitatem hui bulae; namque a ctores narrant,* to in Phaedone δις *quatuordecim i quotannis esse non* septem. *Sic* ripides: σωσας Δις ἑπτα, ταυρο σιον καταντανω *lunt itaque in* v

ptena corpora *respici ad numeri distributionem et distinctionem, ac per* septena corpora *intelligunt* quatuordecim. *Nos his triciis ita optime expediemus, si cogitamus, licuisse, vt ex plurimis locis patet, poëtis,* mythologiae fabulas *immutare, emendare, noua fingere etcet. Sic, ni fallor, apud solum* Horatium *Orion apud Inferos leones agitat,* Od. 2, 13, 39. *et ita plura.*

SEPVLTVS, *sopitus* Aen. 6, 24. Occupat Aeneas aditum custode *sepulto.*

SEQVAX Georg. 2, 379. Cui super indignas hiemes solemque potentem Siluestres vri adsidue capreaeque *sequaces* *Illudunt. Eleganter* capreae sequaces, persecutrices *habet Seruius* i. e. *quae insectantur vites, statim subiicit eadem virtute* auidae iuuencae.

SEQVESTER, pax sequestra, *de induciis. Seruius* „*pacem temporariam et mediam inter bellum praeteritum et futurum* Aen. 11, 133. Bis senos pepigere dies, et pace *sequestra* Per siluas Teucri, mixtique impune Latini Errauere iugis.

SEQVI Aen. 3, 378. Quidue *sequens* possim tantos superare labores; *qua tandem ratione inita, quid obseruans, quo vsus remedio, tanta pericula et mala effugere possim.* * *pro insequi* Aen. 12, 354. Ante leui iacula longum per inane *secutus* (cf. Aen. 12, 615. Balantis *sequitur* grauis.)

SERENVS, *epithet. nouum Pelagi* Aen. 5, 870. O nimium coelo et pelago confise *sereno. nempe si coelum est* serenum, *et ipsum* pelagus *non turbidum, sed clarum.* Burm. *laud.* Marckl. ad Stat. Silv. 3, 2, 10. *Sed non opus erat.*

SERPERE *Eleganter* Ecl. 8, 13. hanc sine tempora circum Inter victrices ederam tibi *serpere* lauros. *Ad naturam ederae accommodate exprimit: precatur vero Virgilius, nolit Pollio inter laudes suas victrices, hoc, qualecunque esset, quod ei dicaret, carmen sperne-*

re. * *elegantissime, de somno, artus permeante quasi et mulcente tacite et leniter.* Aen. 2, 269. Tempus erat, quo prima quies mortalibus aegris Incipit et dono Diuum gratissima *serpit. suauiter additur* gratissima, *de quiete prima qui* γλαυκας ὕπνος *vel* μελιηδης *graecis auditur.*

SERVARE connubia, *noue* Aeneid. 3, 319. Hectoris Andromache Pyrrhin' connubia *seruas. tenes, colis. sic* Aen. 7, 3. Et nunc *seruat* honos sedem, tuaque, ossa, nomenque. * *constanter tenere, vel amare, vt alibi dicitur* Georg. 4, 459. *seruantem* ripas alta non vidit in herba.

SERVIRE Aen. 4, 103. Liceat Phrygio *seruire marito* Dotalesque tuae Tyrios permittere dextrae. *Quem locum sic explico: Fac, vt subiiciamus Aeneae cum Didone connubio coniuncto Tyrios quos quasi pro dote accipiat.*

SERVS *tristis, luctifer* Aen. 12, 864. Nocte sedens, *serum* canit importuna per vmbras. *Sed* lib. 5, 524. *Sera*que terrifici cecinerunt omina vates; *f. quae sero intellecta et inuenta fuerunt. ita recte explicat* Broukhous. *ad* Propert. 3, 11, 55. *Adde* Aen. 12, 864. *Alii* sera omina *grauia et tristia interpretati sunt sinistre. bene* terrifici vates.

SEVERVS, *tristis, formidabilis, saeuus. perpetuum rerum infernarum epitheton* Georg. 3, 37. sqq. quam splendida imago Inuidiae *debellatae, et iam iam ad orcum proturbandae.* Inuidia infelix furias, amnemque *seuerum* Cocyti metuet, tortosque Ixionis angues, Immanemque rotam, et non exsuperabile saxum (*Sisiphi.*)

SI *pro* siquidem Georg. 1, 7. vestro *si* munere tellus Maoniam pingui glandem mutauit arista. *il.* 17. tua *si* tibi Maenala (*Arcadiae mons, pascua egregius*) curae * *cum quando* Aen. 5, 64. nona diem mortalibus almum

m Aurora extulerit, que retexerit or- noto hunc versum lae satis frequen- potissimum ideo, fuerunt, qui liti- it ad h. l., num itionaliter sit acci- l., an pro quando, non ipsa contexta claram redderent. Aen. 4, 85. Infan- si fallere possit a- m., illud infandum io poëtae adiectum Didonis sententia. si ita eum existi- et, quomodo ei in- ebat. Sic occurrit 110. et saepissime. vt resp. graec. ἀυ- , pro sic temere, for- en. 1, 229. Iupiter despiciens mare veli- m terrasque iacentes raque et latos popu- sic vertice coeli con-

S; siccum lignum eo, quod e radici- nullum succum ad- trahere potest, re- is scilicet iis cum dibus Georg. 2, 321 i et caudicibus sectis abile dictu) truditur co radix oleagina li- gno. caudices secti sunt ita resecti vt sint sine ra- mis et radicibus. De ipso modo huius planta- tionis vid. Cerdam vt Heynium; talis truncus fissus aliqua ex parte in terra defodiebatur, sic radices agebat, et sur- culos protreabat plures.

SIDERA de temporibus a- pud poëtas, saepissime occurrunt, quia side- rum mutatione consti- tuuntur tempora. Ge- org. 1, 311. sidera au- ctumni. Quid tempesta- tes auctumni et sidera dicam? conf. Mensis. Aen. 4, 322. Qua sola sidera adibam Fama prior. Sola hic belle respondet τῷ prior. Antea, non tecum coniuncta maxi- ma fama florebam, quae nunc amissa. Sidera in- telligunt nonnulli h. l. regiones, plagas terrae; male! adire sidera fama est poëtica locutio de summo honore, fama celebratissima, vti Hor. od. 1, 1, vlt. sublimi fe- riam Sidera vertice. Ha- bet vim maximam illa Didonis oratio.

SIDEREVS Aen. 12, 167. *Sidereo* flagrans clypeo et coelestibus armis *Latino imaginem solis dederat*; *Turnus crispat modo hastilia*; *Aeneas ornatus est clypeo sidereo*; *venuste*, flagrare, *exprimit rem pingendo.*

SIGNARE, eleg. Aen. 9, 181. ora puer prima *signans* intonsa iuuenta. *Recte* Cerda *notat indicare erumpentem primam lanuginem, quae graecis* ἥβη. * *signo notare* eleg. Aen. 12, 3. Se *signari oculis*; vltro implacabilis ardet. i. *ad se omnium oculos referri, suam opem omnes poscere, notare cunctos eum oculis expectationis sperantis; non enim placet interpretatio eorum, qui eum in contumeliam quasi notatum vt causam malorum intelligunt.* cf. Aen. 12, 657.

SILVA, *de arboribus in genere* Georg. 2, 172. *sic et nemus* ib 15. Georg. 2, 87. pomaque et Alcinoi *siluae* h. l. *pomiferae. Alcinous clarus eorum cultor. vid.* Seruium. * *etiam de herbis pro more poëtarum* Georg. 1, 76. *siluam* sonantem, *de leguminibus.* ib. 152. Intereunt segetes: subit aspera *silua* Lappaeque tribulique. subit h. e. *succedit in locum segetis*; *quam bene vero* aspera, *horrent enim.* it. 4, 273.

SIMPLEX Georg. 3, 482. Et genus omne neci pecudum dedit omne ferarum — Nec via mortis erat *simplex. plures sunt huius loci explicationes, quibus fere omnibus poëtae sensus, vt mihi videtur, haud exprimitur. Haec vero simplicissima fortasse est interpretatio, vt* viam mortis *intelligamus de morbo letifero, cum itaque iam una morbi species suffecisset ad mortem parandam, mutabatur illa, et aliud succedebat morbi genus, priori fere contrarium, qui itaque hic* simplicem viam *explicant per difficilem, aut crudelem morbum, aut complicatum, haud longe distant a nostra interpretatione, quam ipse poëta confirmat. in l. sqq*

Sed

Sed vbi ignea venis omnibus acta sitis miseros adduxerat artus Rursus abundabat fluidus liquor. *Aperte intendit ad mortis miram varietatem, qua re fiebat, vt haud simplici modo mors accerseretur.*

SIMVL *pro* simul cum Aen. 11, 827. *simul* his dictis linquebat habenas. *Occurrit haec vox et alibi ita.*

SIMVLACRA, *defunctorum vmbrae*, Georg. 1, 477. *simulacra* modis pallentia miris visa sub obscurum noctis et saepius.

SIMVLARE, *imitari* Aen. 7, 385. Quin etiam in siluas *simulato* numine Bacchi (*quasi celebraret Thyas sacra Bacchi*) Maius adorta nefas, maioremque orsa furorem Euolat.

SIMVS, *frequens epitheton quorundam animalium* Ecl. 10, 7. *simae* capellae. Theocrit. Idyl. σιμαὶ ἔριφοι. &c.

SINERE, *permittere, ferre* Georg. 4, 47. Neu propius tectis taxum *sine*. *hinc* Georg. 4, 7. *contra* Burmannum *defendit* Heynius *rectum vsum verbi*, si quem Numina laeua *sinunt*, *intell.* dicere haec. laeua *vero hic sunt aduersa; multi aliter, qui ex augurum doctrina sua repetere volunt*, iis laeua *fausta sunt.*

SINVS, *de syrmate sinuoso* Aen. 1, 324. Nuda genu, nodoque *sinus* collecta fluentes. *bene* fluentes *de syrmate prolixo. inde vestis* βαθυκολπος cf. vers. 407. *Habitus vero Veneris docte electus; talis enim est venantium, quae nudae ad genu colligere vestem nodo solitae, ne flueret ad imos pedes, et tantum attingeret summum genu; vt pluribus locis auctorum veterum docet ad h. l.* Cerda. * *gremium* Aen. 4, 30. Sic effata *sinum* lacrymis impleuit obortis. *Sunt qui hic* sinus *pro* sinum *legant, et* sinus *palpebras esse affirment. Melius vero cum Cerda de gremio intelligerem, quoniam Didonis toti sermoni et dissimulationi magis congruum est, si tot* lacry-

lacrymas effudisse dicamus. Et fortasse etiam vox implere satis suppeditat argumenti interpretationi. Quid vero si proprie sinum *intelligeremus? Qui lacrymatur* sinum *facilius, quam gremium implere potest.*

SIRIVS, *orto hoc signo nimii oriebantur calores in Aegypto et Africa hinc* Georg. 4, 425. Iam rapiens torrens sitientes *Sirius* Indos Ardebat. coelo et medium sol igneus orbem Hauserat. *aestatem mediam priori, diei vero medium tempus altero versu significari vult* Heynius. *Quod vero illo tempore, quando oritur* Sirius, *maximus aestus est in Aegypto et Africa, potuit et summam illius aestus vim sic describere, quae est media die.*

SITVS, *quies, otium agri a cultura.* Georg. 1, 72. segnem patiere *situ* durescere campum.

SOL, sub sole Aen. 1, 435. Quales apes aestate noua per florea rura Exercet *sub sole* labor Burmann. *explicat, summo mane, sole oriente; sed neque* sol κατ' ἐξοχήν est so[l] oriens, *neque summ[o] mane euolant apes; se[d] iam plenius lucente sol[e]* *Inepte huc refertur* Ge[org.] 4, 185. Mane ruun[t] portis; *hoc enim non est* sole oriente. *sub sole h. l. int. est*, in sole, *quam diu sol est, vt interpre[]tatur* Seruius. *Ceterum pulcherrima illa, tam [] veritate ducta, quam elegantissime exposit[] comparatio non eget lau[]de nostra.*

SOLA, *vnica* Aen. 4, 3[] Solane perpetua moeren[s] carpere iuuenta? Bur[]mannus *refert* sola *ad id, quod Dido orbata sit vi[]ro, sed ego ad tristitiam, qua vna in sua iuuentute vniuersa angatur. E[st] enim conuenientius or[atio] consolanti et tristitia liberaturo.*

SOLARI Ecl. 6, 46. Et for[]tunatam, si numquam armenta fuissent Pasi[]phaen niuei *solatur* amo[]re iuuenci *Singulari[s] est huius verbi vis at[]que elegantia. De qu[a] antea canebat Silenus nunc praesens. adduxi[t] poëta, ita vt, cum com[]misi

ns eius fortunam,
t Silenus, solari
icatur ob illum a-
i insanum s. leuare
rg. 1,293. longum
solari laborem. *
famem Georg. 1,
fc Hor. od. 2, 5, 7.
i aestum * Georg.
. Ipse caua solans ae-
testudine amorem.
NIA mittere de iis,
tumulo debentur,
s &c. Aen. 6,
Et statuent tumu-
t tumulo *solemnia*
it.
S Aen. 11, 427.
dies, variique la-
iutabilis aeui Retu-
i melius; multos
a reuisens Lusit et
do rursus Fortuna
t. *Verba* alterna
is, graecam vocem
προς αλλον, For-
et Martis epithe-
cprimere, iam alii
int. belle autem in
locauit. *i. q. in tu-*
o posuit; quae so-
perpetuitatem spon-
Cerda non huc
tia, vt et alibi,
t.
'S, humus solita,
pulchro condendo

bene Aen. 9, 214. Sit qui me raptum pugna, pretiove redemtum Mandet humo *solita* aut si qua id Fortuna vetabit Absenti ferat inferias decoretque sepulchro. Mandare humo solito, i. e. *solito ritu, aut possis etiam simpliciter capere, humus* solita, *vt sit,* cui mandari defuncti solent. *Sed prius praeplacet. Inepte Burmannus tuetur, et recepit lectionem* solida, *pro* solita: *non de naufragio aut genere mortis misero in mari cogitare Euryalus poterat cf. contexta, et videbis Burmannum. vid.* Heins. ad Ouid. Trist. 1, 2, 53. *Inferiae illae et sepulchra de cenotaphiis accipe.* cf. Georg. 4, 545. *et de more solemni et superstitione vulgari.* Aelian. Var. histor. libr. 5, cap. 14. *ibique* Perizon. pag. 392.

SOLSTITIVM Ecl. 7, 47. *solstitium* pecori defendite. h. e. *vim solis simpliciter aestiui, vt bene annotauit ad h. l.* Heynius. *sed qui potuerunt fontes muscosi aut somno*

mollior

mollior herba (*habet Theocr.* ὕπνω μαλακώτερα) *defendere solem? Fontes, dicit Cerda, sua amoenitate, herbae sua mollitie. Papae!* muscosi fontes *praebent semper frigidiusculam aquam;* mollis herba, s. *tenera, succo plena, refrigerat, pastu, et recreat dum pecus ea sese prosternit. De aduenienti iam aestate loquitur; aestate vero sol videtur, quasi lentius procedere et vrgere terram. cf. quae sub* rapidus *adnotauimus.* solstitium *omnino pro aestate* Georg. 1, 100. humida *solstitia* atque hiemes orate serenas. *boni vero omnes* solstitium *tantum de aestiuo sumunt, hiemale enim numquam sic vocatur. vid.* Cerda. *id cum non obseruasset* Seruius *h. l. aut quis ille sit nugator, mirum in modum ineptit.*

SOLVERE numina *quid sit quaeritur ad* Aen. 5, 856. cunctanti natantia lumina *soluit* (*Somnus*). Burmannus *negat se expedire posse; sed explic.*

laxare. cf. vers.
vers. seq. vix p
opina quies
artus. *Recte*
posset cum H
dyss. v. 57. λ
ὕπνος. *qui*
xat omnia me
ipsos oculos. con
422. et 9, 18
Stat. Achill. 1,
solutus (*sterte*
les. * solui me
gore, metu &
tur ad graec.
λυτο γυνατα.
pius occurrit A
Extemplo Ae
uuntur frigore
Alii iam in h.
runt imitatione
ri Odyss. ε, 40
milia, et repreh
Romanum; q
aliud sit λυτο
et soluuntur frig
bra. *Sed bene*
est et poëtice
frigore membra
pus erat, vt a
verteret Virgi
merum.

SOLVM, *de mari*
199. Subtrahitu
lum: quod
rei subiacet, s

e *est* solum nauis,
e; *et aer diuum.*
VS Aen. 12, 908.
elut in *somnis* ocu-
vbi languida pressit
e quies. *Imitatio*
eri cf. Iliad. X. 199.
ἐν ονειρω, κ. λ.
LE, scopuli *sonan-*
ien. 1, 204. Vos et
aeam rabiem peni-
ae *sonantes* Acestis
ılos. *vehementer so-*
es scopuli sunt πε-
πλαγκται *apud*
er. Odyss. μ. 59.
Scyllam. * *graeca*
ructione Aen. 1,
namque haud tibi
s Mortalis nec vox
inem *sonat; quasi*
u hominem indicat.
um bene mones Cer-
totum h. l. adum-
im esse ex Homero
f. ε, 149. *vbi Vlysses*
iam Alcinoi. Γουνε-
τε ανασσα. θεος νυ
ἢ βροτος ἐσσι. εἰ
τις θεος ἐσσι, τοι
ον ἑυρον ἐχουσι
εμιδι σε ἐγωγε
κουρη μεγαλοιο
τε μεγεθος τε
, τ᾽ αγχιστα ἐισκω
* Aen. 12, 522.
elut immissi diuer-
iet. Tom. II.

sis partibus ignes Aren-
tem in syluam et virgul-
ta *sonantia* lauro. So-
nantia, *cum crepitu ar-*
dentia.

SONORVS, tempestates sonorae *dicuntur ad graec.* Homeric. ηχηεσσα θυελλη. Aen. 1, 57. Luctantes ventos, tempestatesque *sonoras* Imperio premit. (*Aeolus*) Grauisonas *explicat* Seruius, *bene; et quasi* strepentes. *Simili fere sensu* flumina Aen. 12, 139. sonora *appellantur.* cf. Hom. Iliad. α, 157. *De priori loco cf. voc.* Luctari.

SOPITVS; arae sopitae, *de ignibus sopitis in aris* Aen. 8, 542. Et primum Herculeis *sopitas* ignibus aras Excitat hesternumque Larem, *cui pridie sacrificauerat*; Seru. *Sed* Cerda *accipit* Larem *pro* foco, *sed qui est tunc* focus hesternus?

SOPORATVS melle Aen. 6, 420. Melle *soporatam* et medicatis frugibus offam obiicit. *Quanta verborum serie* Cerda *refutare studeat* Turnebum, *pro* soporatam, sapo-

saporatam *legentem, vix dici potest. Inter multa alia argumenta a* Turnebo *adducta haec mihi praecipua videntur, quod sic in peruetusto* Priscla-ni *libro reperiatur, et quod nemo Aesculapii filiorum, melli vim* soporandi *inesse, demonstrauerit. Fateor rationem, quam Cerda, quod ad Codices attinet, protulit, habere aliquid speciei: multitudine codicum* soporatam *legentium huius Prisciani superari auctoritatem. Sed quid respondeam, certum est. Quid facilius erat, quam vt in omnibus illis pro a legeretur* o, *quum ipsae litterae facile confundi possint? Praeterea errat* Cerda, *multitudine codicum absolui omnia; absoluuntur vetustate et auctoritate. Quam ieiunum vero est illud ex* Aen. 4, 486. *adductum* „humida mella, sopiferumque papauer. *Nescitne* Cerda, papauer *ea esse iam natura, vt ad somnum perducat, quod secus est in melle, vbi id locum habere probabit nemo? Quae cum* … *et quum non fin*… *dem possit, qui*… *huc adferat; non non in Turnebi* … *tentiam: longe* … *est in alio loco.* … 855. ramum rore …tem Vique *sop*… Stygia super quassat Tempora *que* vim Stygiae *esse, quae sopore*… *satis notum: q*… *de melle valet.* … *nec accedere* Gesn… *sim, qui tuetur* … sauro *lectionem* … tum. *Certe, q*… *serim dixi, et q*… *bitem. Si cui* … poratum *magis non repugnabo, ex consilio, quo illa offa, susten*… *tentiam suam* … *Vbique, hoc ta*… *maxime, facilis primae refutatio palmam dabo.*

SORDIDVM Ecl. 2 … tantum libeat m… bi *sordida* rura A… miles habitare ca… dida *vocat, quia* … *sticitas quaedam neque omnia pol*…

, *sed magis natura* *n arte viuitur.*
Aen. 6, 430. Nec ve- *ae* sine *sorte* datae, iudice, sedes. *Di-* *atum est inter in-* *etes, vtrum* sors *ad* *es, an causas sit* *endum. Primum as-* *t et* Cerda *et* Nan- *postremum* Budae- c. Budaeus *cur mi-* *recte existimauerit* *video. Sequentia* *ocent.* v. 432. *dici-* ,, Quaesitor Minos n mouet, *hic ita-* *imulac de vrna ver-* *iunt, de sortibus* *e fiunt. Postulare* *e videtur tota* *s sententiam descri-* *Deinde, quam* *us esset sensus:* *sie sind nicht ohne* *der Richter, ohne* *er hieher versezt.* *ue vnius tantum.* *Minois mentio fit,* *semper exploret* *; semper vrnam* *at. Ex quo satis* *puto,* Budaei *sen-* *m esse verissimam.* *es, oracula, erant* *lia, quibus volun-* *e sententia Apolli-*
nis mandabatur. Aen. 4, 377. Nunc Lyciae *sor-* *tes,* nunc et Ioue missus ab ipso Interpres Diuum fert horrida iussa per auras. conf. Aen. 6, 72. Hic ego namque tuas *sortes* arcanaque fata Dicta meae genti ponam. Sortes *et* arcana fata *pro vno eo-* *demque a pluribus ha-* *bentur, in quo autem* *dissideo ab illis cum* Cerda. Sortes *sunt, sen-* *tentia Cerdae, surculi,* *quibus litterae erant in-* *sculptae ad diuinandum,* *ipsi taeniis aut vittis* *quibusdam inuoluti ser-* *uabantur. Erant au-* *tem diuersi a libris Sibyl-* *linis. Contra* arcana fa- ta *sunt libri Sibyllini.* *Nam hi* fatales libri *ap-* *pellantur* cf. Liv. lib. 42. Ob haec prodigia *libri* *fatales* inspecti. * sors, *conditio, quae aetati* *certae conuenit* Aen. 6, 14. minas — ferebat — vltra vires *sortemque* senectae.

SORTIRI, *solemne ver-* *bum de iis, qui pan-* *dunt oracula, nam illae* *ipsae* sortes *dictae* Aen. 3, 376. Sic fata Deûm

rex *Sortitur*, voluitque vices. *vide* Vices. * Aen. 12, 920. noue: *fortitus* fortunam oculis, et corpore toto eminus intorquet. *Sensus: hunc locum ad feriendum oculis elegit Aeneas, quem fortuna destinauerat vulneri.*

SORTITVS, *de diuisionibus praedae partiendae, quae fiebant interdum sorte, vnde etiam, vbi nulla sors, vsurpatur vocabulum, vt* Aen. 3, 323. quae *sortitus* non pertulit vllos, *vt distribueretur et dono daretur alicui victori hosti,* Nec victoris heri tetigit captiua cubile. *Sed nota singula verba, quae singulam vim exserunt.* Sortitus perferre — tangere cubile — victoris — *et* heri, *et* captiua. *In voce tangere nulla vero est emphasis, de qua nugatur Seruius.*

SPARGERE, *eleganter pro obtegere.* Ecl. 5, 7. adspice vt antrum Siluestris roris *sparsit* labrusca racemis. * *breuiloquenter pro discerpere et spargere* Aen. 3, 605. *Spargite* me in fluctus vastoqu[e] immergite ponto. *Si certe* Seruius *interpretatur, ego vero nullam breuiloquentiam video; sensus*: vasto ponto m[e] immergite adeoque m[e] spargite in fluctus. *Ridiculum vero est de di[-] lacerando bono homin[e] cogitare h. l.* * Aen. 11, 51. Et nos tela pater ferrumque haud debile dextra *spargimus. Tale illud* Homeric. Iliad. 20, *ore Hectoris ad minitantem Achillem* ἐπεὶ καὶ ἐμοὶ βέλος ὀξύ. * *suauiter* Aen. 12, 113. Postera vix summos *spargebat* lumine montes orta dies. * sparsus, *extensus elegantissime* Aen. 4, 668. Aspiciunt comites ensemque cruore spumantem *sparsasque* manus.

SPECIES *pro habitu, indole.* Georg. 1, 420. Vertuntur *species* animorum et pectora motus Nunc alios alios, dum nubila ventos agebat, Concipiunt. *Modo tristes fiunt animi et grauati, modo laeti.* * *spectaculum* Aen. 2, 407. Non tulit hanc *speciem* furiata mente

Coroe-

bus; quod Cassan- traheretur vincta s palmis per vr-

ARE Georg. 1, 96. Ceres alto nequid- spectat olympo. espicere.

A pro cacumine is: Ecl. 8, 59. prae- erii specula de mon- vndas Deferar.

ILIS, spirabile coe- nen; Aen. 3, 600. dera testor, per su- atque hoc coeli ile lumen. „Vita- nquit Seruius, de piramus„ noue cer- cit Virgilius de lu- tali, licet vox spi- s de animo iam a- Ciceronem Lib. 2, lat. Deor. cap. 6. rat.

VLVM Aeneid. 7, Hic specus horren- saeui spiracula Di- iditus explic. Ser- Sed Heinsius e Pli- 1, 39. exhalationes eras. cf. Aen. 6, 240. s sese offundens. Si litu capiamus, spi- um debet esse cana- per quem ducitur E. canalis, per quem Pluto ducit et spi- rat aërem, idem est a- ditus.

SPIRAE, de nodis serpen- tum, dum sinuant sese Aeneid. 2, 217. et 220. Corripiunt, spirisque ligant ingentibus; et iam Bis medium amplexi bis collo squamea circum Terga dati, superant ca- pite et ceruicibus altis. similem pulchram simi- lis rei descriptionem ex Nonnii libr. 4. at- tulit ad h. l. Cerda, quem conferes, si pla- cuerit voluptatem capes- sere.

SPIRAMENTVM Aen. 4, 580. Et laeuo adfixa est lateri manus, abditaque intus Spiramenta animae lethali vulnere rumpit. Seruius pulmones intel- ligit spiramenta; ego po- tius de corde accipio, domicilio spirationis. * Spiramenta oras alueo- rum vocat poëta Georg. 4, 39. Neque illae Ne- quicquam in fatis certa- tim tenuia cera spira- menta linunt. angustos aditus v. 35. vocat.

SPIRARE Georg. 3, 34. stabunt et parii lapides,

spirantia signa *summam* , *exprimit artem earum statuarum.* * *aspirare, vel fauere* Aen. 3, 529. ferte viam vento facilem, et *spirate* secundi. *Habet vero hoc verbum h. l. elegantiam quandam, nam proprie venti* spirant. *Venuste etiam h. l.* spirate *secundi.* * Georg. 1, 27. caua flumina crescunt cum sonitu feruetque fretis *spirantibus* aequor. freta spirantia, *aestuantia*; *pulchre!* * aurae spirantes *dicuntur, per quas* spiramus. Aen. 9, 645. ab alto Aethere se mittit, *spirantes* dimouet auras. Cerda *mauult accipere, quae aurae ex se odorem emittunt acceptum ab Apolline, vt* Aen. 1, 407. Ambrosiaeque comae diuinum Vertice odorem *spirauere. Sed tamen prius mihi praeplacet* * Aen. 10, 291. speculatus litora Tarchon Qua vada non *spirant. Heins.* „*scil.* aqua, i. e. *eam mittunt vehementius s. plena sunt aqua.*„ *Sunt qui malint:* „*non emittunt ventum, non turbantur vento; sed e hoc durum, vti etiam si* spirans vadum *de* breuibus aestuosis *dicitur in quae naues abripiuntur.* Seruii *aetate vero iam legebatur* sperat *pro* spirant. *h. esset, vbi non timet* (*sic* sperare *centies*) *vada; cui lectioni sustentatae etiam ab aliis Codd.*, *non nego me fauere.* * spirans, *palpitans* Aen. 4, 63. pecudumque reclusis Pectoribus, inhians *spirantia* consulit exta.

SPISSVS Aen. 9, 509. Qua rara est acies, interlucetque corona Non tam *spissa* viris. *vide* h. v. *in* I. Parte Clauis.

SPVMEVS *pro spumosus, vel spuma tectus; vtraque significatione saepius occurrit apud Virgilium* Aen. 2, 419. stridunt siluae saeuitque Tridenti *Spumeus*, atque imo, Nereus ciet aequora fundo. *Nereum h. l. pro* Neptuno *positum, eumque Deum maris, tridentigerum*, *intelligendum esse, pluribus ad h. l. probauit* Cerda.

SQVA-

.ERE, *situ et de-*
itate iacere, *eleg.*
gris vastatis et de-
Georg. 1, 507.
ent abductis arua
iis. torpere *dicit a-*
co Georg. 1, 124.
org. 2, 348. *squa-*
: infode conchas. i.
sa saliua inductas.
ius ad Georg. 4,
naculae auro *squa-*
:: *putidum*, *scri-*
est Grammatico-
, Gellii 2, 6. &c. *et*
i ad h. l. commen-
squalere *a squamis*
centium. * squalere
, *eleg. de vestibus*
is, quasi auro crebro
lenso, rigentibus,
ibi poëta dicit Aen.
314. Per tunicam
entem auro latus
t opertum. *vide*
ire. *sic et*, *abundans*,
tus. (*Medium enim*
ocabulum squalere,
ordidum modo, *sed*
libet rei etiam pul-
e et honestae, *den-*
m significans.) Aen.
17. Ipse dehinc auro
lentem alboque ori-
o circumdat lori-
humeris.

STABILIS, coniugium stabile Aen. 1, 77. coniugio iungam *stabili*, propriamque dicabo. *vide* Dicare.

STARE, *verbum solemne in sacrificiis* Georg. 2, 395. Ergo rite suum Baccho dicemus honorem — Et ductus cornu *stabit* sacer hircus ad aram. *Ad bonitatem victimae hoc verbo respici*, *monet hic* Seruius, *quae tunc apta sit*, *quando animal illud patiens inueniatur*, *itaque* stabit *explicat per* placebit. *Nimis fortasse argute*, *certe parum constans est in illis minutiis poëtarum vsus: idem verbum Virgilius quoque adhibet de pecore aegro s. infecto*, *nulla eius rei significatione* Georg. 3, 486. Saepe in honore Deum medio *stans* hostia ad aram, Lanea dum niuea circumdatur infula vitta Inter cunctantes cecidit moribundo ministros. stat *victima ad aram*, *interim cum vota concipiantur et mola ei adspergatur.* Cerda, *melius.* * *plenum esse* Aen. 12, 408.

408. Iam puluere coelum *stare* vident: subeuntque equites &c. cf. Ecl. 7, 53. *stat* puluere coelum. *potest et simpliciter ad imaginem pingendam accipi, vt* Aen. 4, 135. *stat* sonipes ac freua ferox spumantia mandit. *vide plura exempla collecta in* Klotzii Vindic. Horat. p. 41.

STATVERE, *ordinare vt certum sit; sic* Georg. 1, 353. Ipse pater *statuit* quid menstrua luna moneret, Quo signo caderent austris, *ita ordinauit has res, vt certa sint motu suo et phasi signa variarum tempestatum: plenius id exposuit* Aratus phoenom. v. 10. sqq.

STELLA, *pro sidere, συνεκδοχικως vid.* decedere. Georg. 1, 222. ante tibi Eoae Atlantides abscondantur Gnosiaque ardentis decedat *stella* corona.

STERILIS arbor, *aut nullos habens fructus, aut maligne ferens est* Georg. 2, 54. Nec non et *sterilis* (*arbor*) quae stirpibus exit ab imis. *de stolonibus ab radice pullulantibus, seu viuis radicibus loquitur, quibus succum materna arbor detrahit.*

STERNAX *ferox equus, qui facile sternit sedentem.* Aen. 12, 364. Et *sternacis* equi lapsum ceruice Thymoeten.

STIRPS *pro inferiori parte arboris s. tigni* Georg. 1, 171. Huic (*vlmo aut pari*) a *stirpe* pedes temo protentus in octo. * stirps, *scil. Aeneae* Aen. 4, 622. Tum vos o Tyrii *stirpem* et genus omne futurum Exercete odiis.

STRICTVRA, *terra ferri in massam coacta* Aen. 8, 421. Validi incudibus ictus Auditi referunt gemitum, striduntque cauernis *stricturae* chalybum (*populorum apud quos nascitur ferrum cf.* Georg. 1, 58.) et fornacibus ignis anhelat.

STRIDERE Aen. 5, 143. Infindunt pariter sulcos totumque dehiscit Conuulsum remis rostrisque *stridentibus* aequor. *Sed* Burmannus *vult legi* rostrisque tridentibus. *vi*
de

ridens. * alae stri-
s, *bene de volan-*
Aen. 1, 401. redu-
lli (*cygni*) ludunt
ntibus alis. Seruius
„signum augurii
c etiam vt pingat
rem, et oculis qua-
iciat Aen. 1, 459.
is cardo *stridebat*
k.
OR Aen. 12, 869.
ocul vt Dirae *stri-*
s adgnouit et alas.
Homerus inducit
anta Iliad. B. 315.
GERE, *de fluuio,*
vi pingendi, Aen.
:. Ego sum pleno
i flumine cernis *Strin-*
m ripas, et pin-
culta secantem;
t veterem morem
m; stringere *enim*
ficat tactu modico
erire, vt Aen. 10,
magno *stringit* de
ore Turni.
GERE Aen. 1, 556.
luis (*e siluis*) aptare
s, et *stringere* re-
„aut defrondare aut
are,„ Seruius. *Prius*
m, et signif. strin-
arbores, e quibus
remi. conf. Aen. 4,
Sic etiam aptare
trabes *in siluis ex arbo-*
ribus. Heinsius, *proban-*
te Burmanno, *legit* opta-
re, *h. e. eligere* trabes
silv. *et pluribus probat,*
optare *ita occurrere. Hoc*
quis negat? sed h. l. ita
legendum quis dicet?
Qui assentientur Burm.
et Heinsio? non, puto,
multi; certe non ego.
Similis huic nostro loco
est ille Ecl. 9, 61. agri-
colae *stringunt* frondes.

STVDIVM, *opinio, sen-*
tentia Aen. 2, 39. Scin-
ditur incertum *studia* in
contraria vulgus, *imita-*
tus h. l. est Statius Theb.
5, 147.

STVLTVS, *homo non sa-*
tis acutus, simplex et
parum versatus in re-
bus a sua terra remotis
Ecl. 1, 21.

SVB, Georg. 4, 490. Resti-
tit Eurydicenque suam
iam luce *sub* ipsa respe-
xit, *cum iam ventum*
esset ad superas auras ex
Erebo. * *versus* Aen.
5, 853. oculos *sub* astra
tenebat; *sic* Aen. 7, 527.
sub nubila; *versus nu-*
bes. * Aen. 4, 560. Na-
te Dea, potes hoc *sub*
casu ducere somnos: *in-*

terea dum hoc accidit, sub h. l. * Aen. 12, 180. Cuncta tuo qui bella pater *sub* numine torques i. e. *subiecta tuo numine.*

SVBACTVS, scrobes subactae Georg. 2, 50. *efossae*, *ita* Phaedrus L. 4, 9, 2. *agere cuniculos*.

SVBDVCERE Ecl. 9, 7. colles se subducunt, *vbi decrescunt et in planum deducuntur.*

SVBIGERE Aen. 7, 627. spicula lucida tergent Aruina pingui, *subigant*que in cote secures. *Seruius* aruinam *interpretatur*, *durum pingue*, *quod est inter cutem et viscus. videtur fuisse* lardum *vel* adeps. *eleg.* subigere secures cote! * Aen. 8, 117. Iuuenes, quae causa *subegit* (*coegit*) Ignotas tentare vias. *ita* subigere *pro* cogere *saepissime apud Virgilium.*

SVBIICERE se, *attollere sese*, *crescere*. Ecl. 10, 74. viridis se *subiicit* vlnus, Georg. 2, 19. laurus Parua sub ingenti matris se *subiicit* vmbra. conf. Georg. 2, 47. *et* 57. * Georg. 4, 385. flamma ad summum tecti *subiecta* reluxit, *in lacunari emicans et inde repercussa.* * Aen. 7, 110 adorea liba per herbam *Subiiciunt* epulis. *Supponunt in epularum locum*, Seruius; *sed male*; *et est proprie intelligend.* cf. vers. seqq. *vbi* cereale solum *appellantur. pergit poëta*: sic Iupiter ille monebat. (*alii legunt*: ipse; *sed dissuadent* codd.) *quo respicit ad oraculum datum* libr. Aen. 3, 257. *vide* Absumere.

SVBIRE palmae, *in locum alterius succedere vt palmam pro eo capessas*, Aen. 5, 346. qui *subiit* palmae, frustra quae ad praemia venit Vltima, *notum enim est* subire *esse* succedere, *v.* Aen. 12, 43. Ipsa *subit* manibusque vndantis flectit habenas.

SVBMITTERE, *admittere ita* Ecl. 1, 46. pascite vt ante boues, pueri, *submittite* tauros. *vid. loc.* Heynio *laudata. Saepius enim poëtae verba adhibent*, *vt tantum* rei

psam in memoriam ant, non accura- verbi sensum do- . vult vero indica- omne illud nego- , quod pertinet ad m colendum, et metu periculi au- em, ipsis permiss esse. * Georg. 3, uos in spem statues ittere gentis i. e. um aliorum substi- , vt gregem pro- t nouum. ib. 159. ios aut pecori ma- ubmittere habendo. abere.

TI muro vrbs dici- cincta, circumda- uro. Aen. 3, 402. Philoctetae subni- Petilia muro. Simi- cus est, vnde me- ra huius loci ex- ri quodammodo pot- en. 4, 216. Maeo- entam mitra crinem- madentem subnixus nem vnguentatum, gatum habens.

DERE remane- latere, Latinorum et multitudine. Aen. 135. Vtque est, no- erit commixti cor- tanto subsident Teu- cri. cf. L. 5. 498. Galeaque ima subsedit Acestes.

SVBTEMEN, vide Part. I. Clav. sic et Aen. 3, 483. Fert picturatas auri subtemine vestes. Seruius „filo, quod intra stamen currit,„ intelliguntur vero vestes acu pictae. vide Picturatus.

SVBTEXERE, viuida translatione Aen. 3, 582. coelum subtexere fumo.

SVBTRAHERE Aen. 5, 199. Subtrahiturque solum. vide Solum.

SVCCEDERE Aen. 11, 794. Audit et voti Phoebus succedere partem Mente dedit, partem volucres dispersit in auras. conf. Homer. Iliad. π. 246. sqq. * Aen. 11, 826. haec Turno mandata nouissima perfer, succedat pugnae, succurrat exercitu.

SVCCIDERE Aen. 12, 911. et in mediis conatibus aegri succidimus.

SVCCINCTVS Ecl. 6, 57. Quid loquar aut scyllam nisi quam fama secuta est (intelligendum vero hic vt narrauerit e sequenti, vt bene monet Hey-

Heynius) Candida succinctam latrantibus inguina monstris. *deorsum conuersa erat ope Circes in Canis formas. vid.* Heynium *et* Cerdam, *qui de monstrosa Scyllae forma disputant.*

SVDARE, *cum vi positum pro* decurrere Georg. 3, 203. Hic (*equus*) vel ad Elei metas et maxima campi *sudabit* spatia.

SVFFICERE *pro* inficere Aen. 2, 210. Ardentes oculos *suffecti* sanguine et igni Sibila lambebant linguis vibrantibus ora. *Qualis imago?* cf. Valer. Flacc. 1, 821. *Fuerunt qui verba rem imitantia in hoc loco inuenirent, repetitamque litteram* S *tale quid referre censerent.*

SVLCVS, *poëtice de tota aratione* Georg. 1, 134. Vt vsus — *sulcis* frumenti quaereret herbam i. e. *per arationem sibi messem s. fruges pararet.* * Aen. 1, 429. Pars optare locum tecto et concludere *sulco. fossa. vide* optare, *et voc.* sulcus *in priori Sectione huius* 2. Part. Clav.

SVMMVS; summae r *periculis magnis.* A 199. Mene igitur S *summis* adiungere Nise, fugis. Po res summae *vero esse, summae l gloriae. hinc S* „Bene in re dubi mone vsus dubio: hoc dicit: Non del nec a tua gloria, periculo segregare. vers. 227.

SVPER, *propter* A 33. His accensa Nonius *explicat vehementer, valde sime!* * *pro* Insupe 2, 71. Cui neque Danaos vsquam et *super* ipso Dard infessi poenas cum guine poscunt. ἦθος τὸ super *ho Tota Sinonis orati ficiosissima et summ genii documentum ximum recte ab om celebratur.* * *au pos.* Aen. 3, 489. hi sola mei *super* nactis imago. i. *tu mihi sola ima styan. superes, Plene exstat phras* 8, 251. Neque eni

super vlla pericli est. ...tio vero est supe... locus illius Homeri... dyss. δ, 149. κεῖνα ... τοῖοι δὲ πόδες, ... ἠδὲ τε χεῖρες Ὀφ... μων τε βολαὶ κε... ἡ τε ἐφύπερθε ... χαῖται. et Virgi... imitatus est Statius ... 1. Achill. 339. — ...rgo gradus sic ora ...isque Nate feras. * ...uperne Aen. 8, 245. ...que immane bara... ...n Cernatur. ὑψο... ab iis, qui desu... ...ernunt. * insuper, ...erea, noch dazu, ... 11, 226. medio in ...nte tumultu Ecce ... moesti magna Dio... ...s ab vrbe Legati re... ...a ferunt.

...ARE, verbum nau... ..., peruenire vltra ...em locum Aen. 1, ... Regna Liburnorum ...ntem superare Ti... * superstitem es... ...uere Aen. 2, 597. su... coniupone Creusa? ...ane ibid. vers. 643. ... superauimus vrbi. ... 3, 339. superatne ...citur aura. Aen. 12, ... Murrharum, quo non superat mihi carior alter. * eleg. Aen. 3, 439. Iunoni cane vota libens, dominamque potentem Supplicibus supera donis, clementem redde. * subesse Aen. 12, 873.

SVPERBVS, nobilis, eminens Aen. 1, 25. Hinc populum late regem, belloque superbum. Restiue et eleg. late regem pro regnantem. nam est epitheton omnium earum rerum, quae superbos homines reddere possint, ab effectu, vt mos non infrequens est. Aen. 1, 643. Arte laboratae vestes, ostroque superbo. Sic et alibi pluribus locis h. v. intellig. vide etiam idem voc. in Part. I. Clav. Aen. 11, 341. genus huic materna superbum Nobilitas dabat, praestans, nobile.

SVPERIMMINERE Aen. 12, 306. Ense sequens nudo superimminet: ille securi &c.

SVPERSTITIO religio, metus; Aen. 12, 817. Vna superstitio superis quae reddita Diuis. Solent enim Dii vnum hoc insiuran-

iurandum reuereri, *per* Stygii caput. conf. *Homeri locum* Iliad. O, 37. 'και το κατειβομενον Στυγος ὑδωρ ὃς τε μεγιστος Ὁρκος. κ. λ.

SVPINATVS Georg. 2, 261. *supinatas* aquiloni ostendere glebas i. e. *erutas*, *scrobe enim facta*, *terra quae effoditur*, *aquiloni exponenda*, *vt frigore excoquatur*, *mitescat*, *gleba enim tantum terram significat potita*, *more enim suo de vireto sic loquitur quasi de agro serendo*. *vide* v. 267.

SVPPLERE, *eleg. cum verbum militare sit*, *vnde* supplementa *dicta*. Aen. 3, 470. Addit equos, additque duces: Remigium *supplet* h. e. *addit*, *qui defecerant*, remiges.

SVPPLICITER tristis Aen. 1, 485. Crinibus Iliades passis, peplumque ferebant *suppliciter tristes*, et tunsae pectora palmis.

SVRGERE, *poëtice de re*, *quae exstruitur* Georg. 3, 29. nouali *surgentes* aere columnae: h. l. *columnae quae e rastris aereis*

efficiuntur. *cf.*
* Aen. 12, 172.
surgentem con
mina solem &c.
nam ceremonia
cutus est, *cum*
tem spectare dice
qui esset precatu
Aen. 11, 635.
caede virorum
mes voluuntur eq
gna aspera *surg*
pit. * *crescere*
(6), 364. Per
rem, per spem *s*
Iuli. *Sic et* Aen.
Ascanium *surge*
spes heredis Iuli

SVSCITARE, Ae
499. Saeuam nu
crimine caedem
irarumque omni
dit habenas.

SVSPECTVS, *de e*
suspicari recte d
Georg. 1, 443.
nascentem maculi
uerit ortum — *s*
tibi sint imbres.
Aen. 9, 530. T
rat vasto *suspect*
sta et alta, *et*
bus altis opportu
vide Pons.

SVSPENDERE agr
co tenui Georg.
leuiter aratro per

tica ratione di-
ebam supinatam,
loco dicit. *At si*
ratur perrumpe-
aratro, proscin-
um.
RE, *efficere, ele-*
Aesculus Georg.
media ipsa in-
sustinet vmbram.
ra.
Aen. *6*, 414. Ge-
pondere cymba
et multam acce-
ssa paludem. *Do-*
, *quid sit* suti-
a, *laborarunt.*
is *et* Cerda *arbi-*
nauem fuisse
structam, qua-
n Britanni ha-
Quae quidem
minus abiicien-
etur, quoniam
etiam naues ex
exstructas fuisse
Primum cana
adefacto vimine
Texitur in pup-
os induta iuuen-
oris patiens tu-
supereminet a-
Et forte huc
eferendus est, 6,
yraceis nauibus
que Nili petere-
uoniam naues

eiusmodi exstitisse appa-
ret, cur pro sutilis, su-
tilis *legam, vt quidam*
voluit, non video, cum
accedat nulla codicis
confirmatio. Quamuis
vero illa explicatio τοῦ
sutilis *stare possit, ma-*
lim tamen ego cymbam
sutilem *intelligere* com-
pactam; *ita vt ad com-*
paratam nauem referatur, nec in propria vi
vocis quaeram subtilitatem.

SVVS, *singulari vocis vsu apud poetas, vt notet, id quod felix, secundum est* Georg. 4, 190. fessos-que sapor *suus* accusat artus i. e. *qualem exigere fessi artus videntur, iis debitus. et ita saepius. conf. h. v.* in Claue Ouidian.

T.

TABVLARIVM, *locus Romae, in atrio Libertatis vbi publica instrumenta asseruabantur de vectigalibus, portoriis, pascuis, si quis ea redemerat. Hinc* Georg. 2, 502. *de rustico:* nec ferrea iura Insanumque forum

rum aut populi *tabularia* vidit, *non vectigalia*, *portoria &c. conduxit.*

TABVLATVM *vox vinitoribus solemnis* vid. Colum. 5, 6, 11. 12. 23. 24. *Vocant sic ordines ramorum in arboribus, quorum quidam recisi, alii in planum tendunt, vt quasi variae sint in arbore contignationes. Haec* tabulata *in vineis efficiunt agricolae, vt robustiores palmites vnum post alterum ramum vlmi attingere iisque sese applicari possint* Georg, 2, 360. Assuescant vites summas sequi *tabulata* per vlmos.

TALARIA, Aen. 4, 239. Et primum pedibus *talaria* nectit. v. 240. *expresse dicit alis fuisse ornata.*

TANDEM, *vt resp. Graeco* ποτε Aen. 1, 335. Quo sub coelo *tandem*, quibus orbis in oris iactemur doceas, *vvo vvir in aller Welt izt sind. Habet haec vox* ἦθος *quoddam h. l. Plane ita accip.* ibid. vers. 373. Sed vos, qui *tandem?* quibus aut veni ris? *vbi* Seruit hoc loco tander *et Burm. effud bandam vocu dam vim insigi ditionem. et saepius.*

TANGERE anim 12, 57. Turne ego te lacrymai quis Amatae *ta* nos animum.

TANTO, *loco* tar *lud enim sublin quam si diceret Aures limatissin quentur hanc ele* Aen. 12, 19. ipse feroci virtu peras, *tanto* m sius aequum est.

TARDVS, *iners* C 125. Et gena i dem sumtis no pharetris. *Indi i arte strenui. Si hic versus est nil enim conti illustrationem v antecedentis, de ro et id plurimo dit quod versu quenti vox* tardu *repetatur, quod ctum a Virgili possit, quare et*

varie. Nobis hic
re nil agere licet.
lus sapor explicatur
palato immanens,
ens; sic tam Phi-
rius, nisi forte eo
ticatur, quod res
ae tarde et inuite
tiuntur. Inepte
us, qui tardum ex-
vix intelligibilem,
s sapor medii citri.
itro hic sermonem
probat Cerda.
M: in tecta vocare
prouerbium est, de
biberi solitum, qui
sibi propitios red-
precibus et sacrifi-
ludent Georg. 1,
Terque nouas Cir-
felix eat hostia fru-
- Et Cererem cla-
vocent in tecta.
N fuluum quid sit
n, 1, 279 quaeri-
Verba ita fluunt:
upo fuluo nutricis
ne laetus Romulus
et gentem, et Ma-
condet Moenia.
t et erudita profe-
interpretes, quibus
latis doctus videri
; At nolo: simpli-
iuuat locum ex-
e. Aut laetus ful-
it. Tom. II.

no tegmine Romulus est,
qui in memoriam lupae
nutricis suae sic indui
solitus erat; aut est de-
scriptio modo Romuli,
et locus sic capiendus.
Romulus excipiet (inter-
empto Remo, de quo
docte tacentem inducit poeta) gentem,
qui Romulus tegmine,
tutela lupae, conseruatus
erat. tegmen fuluum
pingit rem, et quasi
contegentem lupam Ro-
mulum.

TELVM, noue de ictibus,
qui manibus infliguntur
Aen. 5, 438. Corpore
tela modo, atque oculis
vigilantibus exit. bene
exire!

TEMERE Aen. 9, 375.
Haud temere est visum,
conclamat ab agmine
Volscens, non errauimus
videndo, non falsum
vidimus conf. praecedi
Errat igitur Heinsius,
qui leg. iubet viso pro
visum, et Burm qui le-
git visa. scilicet galea vi-
sa haud temere est. Sen-
sus apertus, sed pluri-
bus dicendis eum obscu-
rum reddere conatus est
Burmannus.

TEMPERARE, *tranquil*lare Aen. 1, 50. Vaſtas aperit Syrtes (Neptunus) et *temperat* aequor. *conferri cum toto illo Aeneidos loco poteſt Kleiſtii iſte:* Wenn vom Orkan gepeitſcht des Meeres Fluth ſich mit dem hangenden Gewölke miſcht, und izt zur Hölle niederſteigt, und izt ſich wieder in den Himmel thürmt und heult, und *bellt* und'donnert, wenn alsdenn Neptun den mächtigen Trident mit ſtarkem Arm aus Waſſerbergen hebt, wie denn der Sturm zu ſeiner Höhle flieht, und Meer und Land und Himmel fröhlich lacht &c:

TEMPESTAS *eleganter poſita* Aen. 12, 284. A toto turbida coelo *tempeſtas* telorum ac ferreus ingruit imber; *poſtremo ſatis oſtendunt, quam apte in translatione permanſerit noſter.* * tempeſtates *pro anni temporibus, quae et variam coeli temperiem aërisque mutationem proferunt dici, vel tirones norunt. Ita accipi etiam contra alios mauult*

Heynius Georg. *vbi cum frugi iunguntur*, et mus orbis Auct gum *tempeſt* potentem Accipi peſtates *pro te quibuscunque et; Lucretius.* G 252. Hinc *te* dubio praediſce Poſſumus, hinc que diem tempe rendi cf. v. 25 *temperie* Georg. Hic quondam m li miſeranda co *Tempeſtas* toto ctumnum incand i. e. *qualis eſſe nalis aeſtus ſole grauiſſimus.*

TEMPESTIVVS *d quae ad maceri moda et ſatis* Georg. 1, 256. *peſtiuam* ſiluis pinum, *Quan credita fuerit a de* loca *apud* C

TEMPLVM, *delub pulcro impoſitu* 4, 457. Praetere tectis de Marmo *plum* coniugis *Hanc interpre* Cerda *ita conſ*

vt nihil desiderari possit. Moris erat, vt delubra supra sepulcris collocarentur, quod quidem describere ex Cerda, *non est necessarium; vnde probari possit.*

TENAX, *venuste* rostros *vocat* tenaces Georg. 2, 421. *quia terrae adfiguntur et omnia secum trahunt* Georg. 4, 412. tenacia vincula *pro rei natura.*

TENDERE, *in animo habere, studere, conari* Aen. 1, 22. hoc regnum Dea gentibus esse Si qua fata sinant, iam tum *tendit*que fouetque. **tentoria habere* Aen. 2, 21. Hic Dolopum manus, hic saeuus *tendebat* Achilles. *Videtur hunc locum ante oculos habuisse Ouidius, dum comparabat Epistolam Penelopes ad Vlyssem* Heroid. 1. *vid. imprimis* vers. 35. &c. * Aen. 2, 674. in limine coniux Haerebat, paruumque patri *tendebat* Iulum. *porrigebat, ostendebat.* * Georg. 3, 396. magis vbera *tendunt, dicit* Ecl. 9, 31. distendunt vbera vaccae. * Georg. 4, 535. Tu munera supplex *Tende* potens pacem, *portende, offer, explicat* Heynius cf. Aen. 2, 674. Ecce autem complexa pedes in limine coniux Haerebat paruumque patri *tendebat* Iulum. *Optima est haec loci interpretatio, quanquam insolita sit illa significatio, quare et alii mutare scripturam maluerunt.* * *contendere* Aen 12, 553. Nec mora nec requies: vasto certamine *tendunt.*

TENER Ecl. 6, 34. *tener* mundi orbis concreuerit, *recens; sic* Manilius *orbem* vocat *infantem. sic et* Georg. 2, 343. res *tenerae.*

TENERE, *retinere* Aen. 4, 308. Nec moritura *tenet* crudeli funere Dido. *nec, quae moritura est, si tu discesseris, Dido te retinet, non eius mors abitum tuum remouet?*

TENOR Georg. 2, 337. Non alios prima crescentis origine mundi Illuxisse dies aliumue habuisse *tenorem* Crediderim,

i. e. *tractum et tempestates.*

TENTAMENTVM Aen. 8, 144. His Fretus non legatos neque prima per artem *Tentamenta* tui pepegi. *Constructio mutata, quam* hypallagen *vocant Grammaticorum filii. Sensus: non tentaui pacta tecum arte et calliditate; ipse venio.* cf. seqq.

TENTARE, *attrectare, attingere* vid. P. I. Indicis. *De rebus noxiis et morbis.* Eclog. 1, 50. Non insueta graues *tentabunt* pabula foetus. *cf. quae sub voc.* grauis *dicta sunt* * *pro gustare res, praesertim acerbas* Georg. 2, 247. ora tristia *tentantium* sensu torquebit amaror. * *adire* Georg. 1, 207. quibus in patriam ventosa per aequora vectis Pontus et ostriferi fauces *tentantur* Abydi. Abydos, *oppidum Hellesponti, ostreis nobilis.* Georg. 3, 8. *tentanda* via est, *noua scilicet et difficilis.* * tentare precando, animum Aen. 4, 113. Tu coniux tibi fas animum *tentare* precando.

TENVIS Minerua, *de lanificio, tenuem victum praebente.* Aen. 8, 409. Cui tolerare colo vitam *tenui*que Minerua Impositum (*a necessitate*) * Georg 2, 93. *tenuis*que Lageos Tentatura pedes olim vincturaque linguam. Lageos *idem ac leporaria vua a colore vid.* Cerdam. *sed unde hic* tenuis *dicta?* Vehemens *explicauit* Erythraeus *in indice non satis commode. Melius* Seruius: *quod cito descendit ad venas, penetrabilis, facile enim illud vini genus inebriat.* * tenues vmbrae Georg. 4, 472. *manes, hinc et Horatius* exilis plutonia domus, od. 1, 4, 17. * Georg. 2, 180. tenuis argilla *Distingunt hic alii inter genera argillae, cum aliud sit pingue, exile aliud et sine humore. Sed in vniuersum hic respicit poëta ad regiones argillaceas, et commune esse epitheton argillae potest, vt* tenuis *dicatur, est enim leuior et arenosa*

sa. * Georg. 3, 335. *tenues* dare aquas. * Aen. 6, 292. Et ni docta comes *tenues* sine corpore vitas Admoneat volitare. Tenuis vita, *est anima, quam tenuis materia, vt aer, circumdat. Iam viderunt alii, nec non verisimile est, nil adfuisse materiae, hic innui.*

TEREBINTHVS vid. Clav. Ouid. Aen. 10, 136. Quale per artem Inclusum buxo aut Oricia *terebintho* Lucet ebur. *Adscribam ad h. l. notam Seruii*. „Oricus ciuitas est Epiri, iuxta quam nascitur *terebinthus* nigrum lignum habens, folia in buxi speciem. *Retulit* autem comparationem ad candidum vultum, qui erat crinibus nigris cinctus„ *bene!*

TERERE calcem calce *quomodo explicandum, quaerunt interpretes ad* Aen. 5, 324. Ecce volat calcemque *terit* iam calce Diores Incumbens humero. *Mire hic nugantur omnes de possibilitate, vt ita dicam; et si diuersas sententias breuiter modo hic ponere velim, facto negotio plures paginas compleam.* Cerda, Scaliger *in critico*, Taubmannus, Catroeus, Ruaeus, Burmannus, *omnes, qui commentati sunt in Virgilium, diuersas inuicem et longas interpretationes attulerunt. Sed, nisi fallor, omnis quaestio inanis, et veritas plana ante oculos posita. Nempe* calx *pro* pede *posita est, cum, vt* Seruius *iam notauit*, planta *dici possit* calx; „calcem dicimus, vnde terram calcamus„ *ergo hoc loco, in cursu posterior prope assecutus priorem sua* planta calcem *prioris* terit. *Supersedeamus licet hic doctrina subtili aliorum interpretum. Hoc vero magis dignum notatione est, hunc locum imitationem illius Homeric.* Iliad. 23. — ὄδυσσος θέεν ἐγγύθεν, αὐτὰρ ὄπισθεν ἴχνια τύπτε πόδεσσι, πάρος κόνιν ἀμφιχυθῆναι. *namque, vt iam alibi monuimus, totus* quintus Aeneidos *liber con-*

stat imitatione Homerica, eiusque funeris, quod in honorem Patrocli celebrabatur.

TERES habena, *habilis, tortilis* Aen. 11, 579. fundam *tereti* circum caput egit *habena.*

TERGEMINVS *vid.* Tonare.

TERGVM, *scutum* Aen. 10, 717. partes cunctatus in omnes Dentibus infrendens et *tergo* decutit hastas.

TERMINVS, Aen. 4, 614. Et si fata Iouis poscunt hic *terminus* haeret. *Referendum esse puto ad Deum* Terminum, *stabilem eum omnium rerum, et constantem Deum, postea mire fauentem Romanis* conf. Liv. 1, 55. et Hor. Carm. Saecul. vers. 27.

TERRIFICVS vates Aen. 5, 524. Seraque *terrifici* cecinerunt omia vates. *vide* Seruis.

TERRITARE Aen. 11, 350. Troia tentat Castra fugae fidens et coelum *territat* armis *respic. praecedentes versus, vbi infelix et delusus Turnus proelio eripitur; quam fugam ei reprobat, prodigii nescius,* Drances, *et digne persona sua, audaci, et loquaci verba facit.*

TESTVDO, *de caverna templi fornicata, referente imaginem coeli.* Aen. 1, 108. foribus diuae media *testudine* templi. * Georg. 2, 463. varii pulchra *testudine* postes. *de foribus opere variegato, testudineo* melius *explicat* Heynius *quam* Cerda, *qui opus amussi scatum intelligit.*

THIASVS, *chorus in Bacchi honorem saltans.* Ecl. 5, 30. Daphnis et Armenias curru subiungere Tigres Instituit, Daphnis *thiasos* inducere Bacchi, Et foliis lentas intexere mollibus hastas. *Haec simpliciter eo interpretanda sunt, vt ad augendas eius laudes et amplificandam dignitatem, Daphnidem suum vnum ex Bacchi commilitonibus et sociis fuisse fingat, qui sacra Bacchi instituerit inter pastores atque adeo Caerimonias in Liberalibus solemnes exhibuerit, inter quas Bacchi*

bi res gestae impri-
me ad Indos expedi-
epraesentari solebat.
ripsimus notam Hey-
quia nihil est quo
us ille locus illustra-
ossit. Caeterum in
Ecloga poëtam vo-
e Iulii Caesaris lau-
anere Seruius *existi-*
it et alii. vid. ta-
Heynium *in argu-*
to huic Eclogae prae-
o.
ERE Aen. 12, 358.
entem *tinguit* iugu-
que haec insuper ad-
pingens vox, ensem
dientem collum alto
ere, et sanguine
persum indicans.
ERE Aen. 12, 39.
non incolumi potius
mina *tollo; finio.*
RE ore, Aen. 4,
. Tercentum *tonat*
deos Erebumque
osque *Qui locus quia*
non expeditus est,
hic explicabo. Ter-
um *est, multipliciter*
tis nominibus, et
e non ita cum voc.
vt alii connecto, ut
tos deos vocasse vi-
tur. Idque elucet ex
entibus „tergemi-
nam Hecatan, h. e. *quae*
delectabatur nominibus
leaenae, canis, tauri;
siue potius, quae et Dia-
na, *et* Luna, *et* Proser-
pina *est, idquod etiam*
elucet ex illis „tria virgi-
nis ora Dianae, „ *ergo*
sub nomine Lunae Dia-
nae et Proserpinae; os
tonans *vero de more Sa-*
crificis inuocantibus di-
uos tribuitur.

TONDERE, *suauissime de*
equis pascentibus, qui
campum quasi tondent,
cum gramina carpunt.
Aen. 3, 538. *Tondentes*
campum late candore ni-
uali. * Georg. 3, 312.
Nec minus interea bar-
bas incanaque menta Ci-
nyphii *tondent* hirci, sae-
tasque comantes Vsum
in castrorum et miseris
velamina nautis. *Non*
vani omnino hic viden-
tur ii, qui tondent *in-*
transitiue h. l., vt lo-
quuntur, sumi volunt;
est sane sic iucundius,
qua si homines, aut pa-
stores subintelligendos
hic inferre velis. Facile
esset talem vsum verbo-
rum e poëtis demonstra-
re pluribus, si necesse
esset.

esset. *Est* tondent *pro* tondere solent *et hoc est deponere, praebere in vsum. sic* Georg. 3, 365. Et totae solidum in glaciem vertere lacunae, *vbi bene animaduertit* Heynius *vertere se, seu* verti solent, cf. *et* Eclog. 1, 29. Candidior postquam *tondenti* barba cadebat.

TONSAE: de remis; *a decutiendis fluctibus deriuat* Seruius; *ego malim inde duci, quia* remi *sunt* rami tonsi Aen. 7, 29. in lento luctantur marmore tonsae. *eleganter* luctantur — *nec minus* in lento marmore. *vide* Luctari.

TORQVERE, *allidere* Aen. 1, 112. Tres notus, abreptus in saxa latentia *torquet.* * *deflectere* Aen 5, 738. *torquet* medios nox humida currus * *regere*, Aen. 12, 180. Cuncta tua qui bella pater sub numine *torques. sic et* Aen 9, 93. Filius huic contra *torquet* qui sidera mundi et Aen. 12, 158. Cuncta tuo qui bella, pater, sub numine *torques.* &c. *Adde* Aen. 4, 269. *Similis*; *sis est apud* Cicero Nat. Deor. 1, 10 torquere mundum. *stinere* Aen. 4, 481. xem humero *torque* lis fulgentibus aptu *agere cum vi* Ae 121. illam ter fl Ibidem *Torquet* circum et rapidus aequore vortex. * 9, 671. Iupiter ho austris *Torquet* aq hyemem. *elegans, a exprimendam lectu cabulum; simili suauitate* Aen. 7, Ipse pedes tegmen *quens* immane leon *excitare* Aen. 4, Adnixi *torquent* sp et caerula verrunt. *belle* spumas torq *quoniam, quo plus laboratur*, eo *magi si spuma vexatur.*

TORRENS Aen. 9, idque ratum Stygi flumina fratris Pe *torrentes* atraque v ne ripas. Adnuit totum nutu trem olympum. *Seruius* rentes *explicat* ard *male!* torrere *non-e* dere, *transitiue s.*

gnare; sed vrere, *actiue*, Statius Silv. 1, 2, 97. *torrentes* sanguine campi i. *vndantes*, *fluentes*, *vt* loca fluentia tabo. cf. Ecl. 7, 65. *Notum est*, flumen *etiam dici* torrentem. i., *rapide currens*, *et ager*, *seu ripa*, *in qua fluit flumen*, *aeque ac* fluuius fluens &c. *Vltima verba* nutu tremefecit Olympum, *sunt illa Homeric.* Iliad. α, 530. μεγαν δ' ελελιξεν ολυμπον,

TORNVS, *instrumentum fabrile*, *quo tornatur* Ecl. 3, 38. Pocula ponam Fagina, caelatum diuini opus Alcimedontis: Lenta quibus *torno* facili superaddita vitis Diffusos hedera vestit pallente corymbos. *Vide talem poculorum descriptionem apud Theocritum* Id. 1, 29. sqq. *Ibi* περι μεν χειλη μαρυεται ὑψοθι κισσος Κισσος ἑλιχρυσω κεκονισμενος, ὁ δε κατ' αὐτον Καρπω ἑλιξ εἱλειται αγαλλομενα κροκοεντι. *In explicatione vero loci Virgiliani facile assentimur* Burmanno *et* Heynio, tornum *intelligentes non de instrumento*, *quo efficta fuerit figura vitis*, *sed torno rotundatum poculum erat et politum.* facili torno, *ad exprimendam artificis peritiam et artem in leuigando illo poculi*, *et* Heynii *ratio praesertim placet*, *qui hoc tantum exprimere voluisse poëtam putat*, *ab artifice manu factum illud poculum fuisse* facilem tornum *sumas itaque de opere polite tornato.* *At quod* Heynio *placuit*, *disiungendum esse superadditum*, *ita vt sit* vitis addita super torno facili, *non necesse puto; facilior est haec interpretatio*: *pocula caelata*, *in quibus scilicet torno facili h. e. planae et leuigatae superficiei caelo superaddita erat vitis lenta seu vt tenuis illa est et flexuosa.* *Ita et sua pocula laudat Damoetas* v. 45. Et nobis idem Alcimedon duo pocula fecit: Et molli circum est ansas amplexus acantho. mollis acanthus Georg. 4, 137. *de natu-*

natura eius, exprimit vero artem artificis, qui sic frutices illas expressit, vt omnem suam naturam retinuisse viderentur: nec minor est elegantia poëtae, dum describit figuras, ipsum illud narrans, quod imagine tantum facere illae figurae videbantur. sic pulchre Theocritus in l. c. *sic quoque Homerus* Iliad. Λ, 631. sqq. *quem locum, miror, non ab aliis notatum fuisse.* δεπας περικαλλες — χρυσειοις ηλοισι πεπαρμενον, ουατα δ' αυτȣ Τεσσαρι εσαν, δοιαι δε πελειαδες αμφις εκαςον χρυσειαι νεμεθοντο, δοω δ' υπο πυθμενες ησαν. *In loco Virgilii* v. 39. explicat se et serpit vitis super racemos hederaceos e. *vestit diffusos corymbos ex hedera pallente*; pallens, *quia et genus est hederae albo colore.*

TORTVS, tortum verber Aen. 7, 378. Ceu quondam *torto* volitans sub verbere turbo Quem pueri magno in gyro vacua atria circum Inten exercent &c. tortu ber *est* πληγη s *sio, quae fit m orbem agenda. postea dicitur* a bena, *vt funda q tatur.* turbo *est e buxo aut simili ein Kreisel.* Co *tio vero illa* lon *cellentissima est, maiorem laudem* Virgilii *parat, q aliunde expressa, uenta* est. *Qual go* furentis *femin adeo curis et fu pitur, vt a verb* bo! *vehementia simul cum celerit pida exprimitu infestant innum grauissimi dolore pectus.*

TORVS, Aen. 4, 6 impressa *toro*; q *ritus morientiun* eund. libr. vers. *riparum* tori *su ipsae, similes scamnis* Aeneid. Riparum *toros* *recentia* riuis Inc *vide* Recens.

TORVVM clamare; *Ster, ab adspectu*

Aen. 7, 399. na-
urnique canit hy-
os Sanguineam tor-
aciem; *toruum-*
pente clamat. *pot-*
diximus eo voca-
mul indicari vul-
clamantis horri-
i toruus *adspectu.*
, *proprium epi-*
leaenae, trucu-
scilicet et aspectu
lis Ecl. 2, 63. *Tor-*
ena lupum sequi-
pus ipse capellam
tem cytisum sequi-
cina puella Te Co-
o Alexi. *Expres-*
heocritum, qui
10, 30. *sic* Ἁ αἶξ
υτισον, ὁ λυκος
ιγα διωκει Ἁ γε-
τωροτρον. εγω
τιν μεμανημαι,
commodius et ele-
s, quam ille, vt
ibi admonuit Hey-
* torua facies *in-*
tas bonas vacca-
eorg. 3, 51. Optu-
rruae forma bouis
rpe caput. v. 58.
tauro propior.
, Aen. 4, 363. *to-*
e pererrat lumini-
citis. *Sc. Aeneam;*
tibi vultum aspi-
cientis aliquem, a capi-
te ad calcem sensim de-
iectis oculis et reiectis,
tacite per omnia oculis
lustrantem. Longe sua-
uissima est tota illa sce-
na, sed hi versus pal-
mam fere omnibus prae-
ripiunt, pingentes rem
tanta cum veritate quan-
ta summis modo conti-
git poëtis: Talia dicen-
tem iam dudum auersa
tuetur. Huc illuc vol-
uens oculos totumque
pererrat Luminibus.

TRABALIS: Trabale te-
lum *est telum magnitu-*
dinem trabis habens Aen.
12, 294. Messapus telo-
que orantem multa *tra-*
bali desuper altus equo
grauiter ferit. *de more*
veterum vatum: ὑπερ-
βολικως.

TRACTABILIS, *mobilis,*
inconstans Aen. 4, 53.
Quassatae rates, dum
non *tractabile* coelum.
elegans vox, et poëtice
suauiterque exprimens
coeli tempestates mare
infestantes; tractabilis
est quicum facile agi
potest.

TRACTIM, *de languen-*
tibus apibus Georg. 4,
260.

260. Tum sonus auditur grauior *tractim*que susurrant. *alii intelligunt, sine intermissione, alii, per totum alueum, ab uno angulo ad alterum. Mihi uidetur expressisse poëta sonum languentem gementium proprium et luctuosum, non clarum aut abruptum, et fortem.*

TRACTVS, *de flamma circumeunte* Aen. 2, 683. visus — fundere lumen apex *tractu*que innoxia molli Lambere flamma comas et circumque tempora pasci. *Sunt qui legant* tactu *pro* tractu, *quod non probo, quia voc.* tractus h. l. *ad rem magis accommodatum, sicut reliqua omnia verba docte delecta sunt, et scite*; Fundere — molli tractu — lambere — pasci — *vide voc.* Apex.

TRAHA, *instrumentum triturae* Georg. 1, 164. Tribulaque *trahae*que et iniquo pondere rastri.

TRAHERE vitam, *bene de infelici, tristi* Aen. 2, 92. Adflictus vitam in tenebris luctuque *trahebam* Et casum insontis mecum indign[...] ci. *Nota inpr[...] numeros apto[...] et oculis quasi [...] tristem subiic[...]* Georg. 3, 485. [...] se *trahebat* [...] quor i. e. *maio[...] bi pars in co[...] cum ossa fusi, iam quasi notab[...] minutatim r[...] tur.* * trahi [...] *tempus dicitur, serie et ordine [...] pto sequitur se [...] tecedens.* Geor[...] quae sint, qu[...] quae mox ver[...] *hantur. pulch[...] tio Homerici ve[...]* A, 70. ὃς ἤδ[...] ἐόντα, τά τ' [...] να, πρό τ' [...] Georg. 1, 235 zonae quarum [...] torrida — Qu[...] extremae dextr[...] *trahuntur* cae[...] cie concretae [...] bribus atris. *p[...] ratio.*

TRANARE *bell[...] lante.* Aen. 4, [...] turbida *tranat* [...]

TREMERE, [...] *membris*, [...]

ntibus, *quod pro-*
in hac re vocabu-
en. 3, 627. Vidi
m membra fluen-
bo. *De Cyclope*
nte homines. bene
artus *ad redden-*
orribiliorem ima-
Tota descriptio
Cyclopis atque eius
itatis, *vere poë-*
, *et rem horren-*
orrenda pingit pi-
Sed tota vero
la imago et histo-
ressa est ex Home-
yss. IX. *vbi res*
or. Fuere et alii
poëtae, *qui hanc*
ersibus depinge-
: quorum nonnul-
atus est Virgilius.
volentes conferre
ic loco bene pote-
t cum voluptate
Metam. 6, v. 270.
ceterum vereor ne
ere cogar de illa
one Achaemenidis,
cium ferre, *quod*
filio huius libelli
eret, *Amando eum*,
ra cupit, *ad Fran-*
m le Bossu de car-
pico Lib. 3, c. 6.
um iuuabit ipse
et elegantiarum

TREPIDARE, *currere*, *accurrere cum trepidatione* Aen. 2, 685. Nos pauidi *trepidare* metu, crinemque flagrantem Excutere et sanctos restinguere fontibus ignes. *vide voc.* Apex. *Ita et vt sit festinare* Aen. 9, 114. ne *trepidate* meas Teucri defendere naues (*vid. hanc vocem* in I. Part. Clav.) *ne currite huc et illuc*, *festinantes*, *vt defendatis naues*. *Ita centies* trepidare, *vt* Aen. 4, 121. Dum *trepidant* alae *&c.*

TREPIDVS, *pro trepidante h. e. festinante* Aen. 8, 666. nos procul inde fugam *trepidi* celerare recepto supplice. *sic etiam* Aen. 9, 233. Accepit trepidos ac Nisum dicere iussit. *vid.* Trepidare. * *de festinante et cursitante rapidis pedibus*, *eleg.* Aen. 8, 15. Extemplo turbati animi simul omne *tumultu* coniurat *trepido* Latium. *bene* trepidus tumultus. * Trepidus *adiunctam habere festinandi notionem notum est* Georg. 4, 69. Continuoque animos vulgi

vulgi et *trepidantia* bello corda licet longe praesciscere h. e. *tum flagrant belli cupiditate.* ibid. v. 73. tum *trepidare* inter se coëunt. * Georg. 1, 296. trepidus ahenus, *eleganter de bulliente.* * Aen. 12, 589. Illae intus *trepidae* rerum per cerea castra discurrunt. trepidae rerum, *ad graecismum.*

TRIDENS, *ex lectione* Burmanni, *ni fallor, minus vera* Aen. 5, 143. Infindunt pariter sulcos, totumque dehiscit conuulsum remis rostrisque *tridentibus* aequor. *antea, et in omnibus aliis codd. et Editionibus legitur* rostrisque stridentibus, *quam lectionem, quare mutemus, non video: accedit vt plane ita legatur alio loco* Aen. 8, 690. Heinsius *tamen, quem sequitur Burmannus, sollicitare hanc lectionem ausi sunt; et volunt respici ad rostrum prorae affixum. Quaeris causam mutationis? nulla profecto est, nisi quod reperiatur apud* Val. Flacc. 1, 688. Infin-

ditque solum, e
vomit aere *tri*
trifidum rostrun
moretur a Silio
Tali causae qu
Effuderunt Hei
que Burmannus
nae copiam,
aliud, nisi oste
st, inueniretur il
non temere esse
iiciendam, sed
dam eam contra
fidem Codd. at
sciani, *qui n*
eandem tenet le
nihil probarum
potest probari.

TRISTIS, *infelix*
pissime apud poë
2, 184. nefas qu
piaret. *vide* Pla
marus Georg 1,
stis lupinus. G
126. tristes succ
tardum saporen
Tardus. Georg.
At sapor indiciu
manifestus, et or
tentantum sensu
bit amaror. *T*
epitheta vates
iucunditate; sap
festus indicium
pro indicium
stum: sic et cum
sensum *vellet ex*

tristia ora *dicit* tentantum h. e. *gustantum et eleganter* torquebit, *tardus enim sapor acerbus et palatum configit* Georg. 3, 448. Aut tonsum *tristi* contingunt corpus amurca. * Aen. 10, 612. Sollicitas aegram, *tristem, dolentem, animo aegram* et tua *tristia* dicta, *increpationes, iurgia* timentem.

TRIVIA, *de viis vrbis* Aen. 4, 609. Nocturnis Hecate *triuiis* vlulata per vrbes. *Vult* Cerda *triuiis vias quascunque vrbis intelligere, quicum consentio.*

TROPAEVM, *quale fuerit, quomodo de more instructum, disci potest ex* Aen. 11. 5. sqq. Ingentem quercum decisis vndique ramis Constituit tumulo (*Notauit iam* Cerda, quercum *ad excitanda tropaea in vulgari vsu fuisse*) fulgentiaque induit arma, Mezenti ducis exuuias (*de more ducis arma spolia opima in tropaeo affixa*) tibi, magne, *tropaeum*, Bellipotens: aptat rorantes sanguine cristas, (i. e. *affigit cristas sanguine conspersas, eleg.* rorantes) Telaque trunca viri, et vix sex toraca petitum (*ab Aenea in certamine, ante quam Mezentius vinci posset, non hic cum* Seruio *respiciend. putem ad morem, quo interempti duces ab omni exercitu vulnerabantur coll. Homer. Iliad. X. 370. et duodecim Tusciae populi partes*) clipeumque ex aere sinistrae Subligat, atque ensem collo suspendit eburnum. *de* capulo *intelligit* Barthius ad Stat. Theb. 3, 88. *Monet bene* Burm. *conferendum hoc tropaeum esse cum epigrammate primo* libr. 1. cap. 3. anthologiae, *ibique* conf. Obsopaeum.

TVMDEMVM; *nouissime cum vi quadam et efficacia* Aen. 12, 6. Tumdemum monet arma leo, gaudetque comantes Excutiens ceruice toros: *nouissime, demum, vbi fuerit vulnere lacessitus. Haec enim natura leonum est, vt nisi lacessiti irasci nequeant* Aen. 12, 6.

TVMERE Georg. 2, 324. Vere *tument* terrae et genitalia semina poscunt. tument *commode dictum*, *terra enim soluta et frugi ferendo matura*, *a pubertate puellarum translatum. vid.* Cerda.

TVMESCERE, *de tumultibus et bellis* Georg. 1, 465. Sol etiam coecos instare tumultus Saepe monet Fraudemque et operta *tumescere* bella. *Vt inundationes enim et calamitates timendae*, *si mare aut fluuii tumescunt*, *sic et de belli periculis imminentibus.*

TVMIDVS, *epitheton serpentum commune*, *quod* tument *veneno*. Aen. 7, 472. Frigida sub terra *tumidum* quem bruma tegebat. *et ita alibi.*

TVRBARE omina, *est polluere*, *sinistra omina et infelicia reddere*; *quod verbis* male ominatis *et pluribus infelicitatem significare creditis rebus fieri solebat*, *vt* v. 5. hostili facie. Aen. 3, 407. ne qua inter sanctos ignes in honore Deorum Hostilis facies occurrat, et omina *turbet*. * *bare* Aen. 12, 5 cius, et subita *t* clade Latinos * Aen. 12, 633. *turbasti* teque l bella dedisti.

TVRBIDVS: *plena ris et perturbatio* 12, 15. Tum sic regem, atque ita *dus* infit.

TVRPIS, *deformi tentosus* Georg. Cui *turpe* capu *frons*; sic v. 247 mes vrsi *vasti et vt bene* Cerda. 4, 395. turpes *de magnitudine git* Seruius. * e *epitheton senect quod alias grat non amplius pla* org. 3, 96. vbi a bo grauis aut iam annis Deficit, ab mo; nec *turpi* senectae. Nec tu *iungi volunt* a *male*; Heynius o *poëtarum ration cat senectae*, cu *est*, *huic se rei* a *militer* Horatius od. 5, 6. Milesne coniuge barbara

us vixit? * Georg. 9. turpis podagra, lauo interpretantur ti. ib. 441. turpis s, quas deformat. 557. In stabulis dilapsa cadauera

GERA vrbs, de be- unita Aen. 7, 631. i, Crustumerique et igerae Antemnae. * gerae vrbes, belle ëtice de vrbibus, colunt Cybelen; il- m pingi solita tur- in capite gestans, quae vrbes hanc i venerabantur tem- e ei statuerant, tur- e dictae; i. haben- nulacra huius Deae , qualia diximus, voc. Turritus in Ouid. Aen. 10, Cui Dindyma con- urrigeraeque vrbes ique ad frena leones. ue Hanc (Deam) s Graium docti ce- poëtae Sedibus in biiugos agitare leo- Lucret. 2, 601. eleg. quisite ad frena bi- frenis coerciti. fi- loca attulit ad h. l.

TVRRITVS, puppes tur- ritae Aen. 8, 693. sunt iam memoratae ab Po- lybio; male igitur Ser- uius dicit, primum Agrip- pam hoc genus inuenisse. Est autem nauis cum turri, qualem Pollux pag. 28. memorat ἔχουσα πυργίδια δύο. * de Cybele Aen. 6, 785. Qua- lis Berecynthia mater in- uehitur curru Phrygias turrita per vrbes. Oui- dius in Fast. dixit. pri- mis turres vrbibus illa dedit. cf. praeced. voc. Turrigera, atque idem vocab. in Claue Ouid.

TVTVS: de eo quod tu- tum reddit Aen. 4, 87. portusue aut propugna- cula bello Tuta parant.

TYMPANVM, rota ex solidis tabulis composita, sine radiis Georg. 2, 444. hinc radios triuere rotis, hinc tympana plaustris.

V.

VACVVS: postulant poëta- rum artes, vt si dele- ctari iis voluerimus, va- cuam mentem afferamus a negotiis serioribus at- que curis, vnice otio de- diti.

diti. Hinc saepius huius rei apud poëtas fit mentio. vid. P. I. vacuus et vaciue. Georg. 3, 3. Caetera quae *vacuas* tenuissent carmina mentes. *bene etiam* tenere, *delectationem exprimit.* * Georg. 3, 143. *dum saltus vult exprimere, quibus otiosae possint pascere grauidae vaccae, atque sine impedimento, remotae ab aliis armentis, etiam a maritorum molestia, ut* Philargyrius *exponit;* vacuos saltus *nominat. Magnos explicauit* Seruius, *quem* Cerda *sequitur, at minus bene.* Vacua nemora *alias apud poëtas pro asylo et iucunda quiete.* * Aen. 12, 476. Et nunc porticibus *vacuis* (*magnis, explic. nonnulli*) nunc tumida circum stagna sonat.

VAPORARE *actiue* Aen. 11, 481. Succedunt matres et templum ture *vaporant. Expressa est vero tota illa ambitio deae et tota res ex Homer.* Iliad. ζ. 305. *oratio vero magis translata est,*

quam ad effig
pressa

VASTVS, dare v
vastare Aeneid.
Haec ego *vasta*
lato te limite d

VBER, *pro humo*
quocunque Ge
233. rarum
seu vitibus almi
vber erit. * *pr*
te Georg. 2, 18
vbere campus.
2, 275. si pingu
metaberis camp
fere: in denso
gnior *vbere* Bacc
satis apte vber *h*
lo sumitur, ut s
so vbere *s. sol*
placet quibusd
pretibus; de d
solo vix loquit
de pingui differ
248. *vid.* Cerd
229. *Densa ma*
ri rarissima qu
aeo vid. 227.
itaque hic aut
positum, dican
subintelligendu
dine, ut densa
denso, h. e. si
runtur vites, q
gui in agro fie
tamen non seg
vbere Bacchus,

pterea fertilitas minor, vites enim haud multum succi desiderant, et si ager pinguis, vt ne vites tum pampinis luxurientur (Colum. 3, 13.) *dense serendae sunt, vt succus soli non abundet.* * Vber, *substantia, fertilitas* Aen. 1, 535. Terra antiqua, potens armis atque *vbere* glebae. *Ita et* Aen. 7, 262. Non votis rege Latino diuitis, *vber* agri Troiaeve opulentia deerit.

VELIVOLVS: mare velivolum, *in quo vela volant.* Vrsinus *putat hoc vocab. mutuatum poëtam esse ex* Liuio Andronico. Aen. 1, 228. Iupiter aethere summo Despiciens mare *velivolum. proprie h. l.* despiciens; *ex alto spectans.*

VELLERE signa, *quia mos erat, vbi ad pugnam proficiscebatur, affixa enim signa humi in castris, de ipso exitu ad proelium* Aen. 11, 19. Ne qua mora ignaros, vbi primum *vellere* signa Adnuerint superi, pubemque educere castris Impediat. Adnuerint superi; *belle, namque augurium erat in* vellendis signis, *num bene sequebantur, aut aegre extrahi possent; de, quo plura ex* Liuio *mihi occurrunt, quae tamen taceo.*

VENABVLVM, Aen. 4, 131. Retia rara plagae lato *venabula* ferro.

VENENVM, Φαρμακον, *de quouis succo, acriore inprimis, hinc de colore purpureo* Georg. 2, 465. Alba neque Assyrio fucatur lana *veneno.*

VENIRE, *futurum esse, vt est* Georg. 1, 29. An Deus immensi *venias* maris. * *crescere* Georg. 1, 54. Hic segetes, illic *veniunt* felicius vuae. * *prouenire, inueniri* Georg. 1, 145. tum variae *venere* artes. * Aen. 1, 26. Hinc populo late regem belloque superbum *Venturum* excidio; *ad excidium.*

VENTOSVS, lingua ventosa; *eleganter.* Aen. 11, 390. an tibi Mauors *Ventosa* in lingua pedibusque fugacibus istis semper erit?

VERBA Georg. 2, 129. non innoxia verba, *loquitur de incantationibus. Quam vero eleganter hic omnia, vates quae interserit!*

VERBER Georg. 1, 309. stuppea *verbera* fundae torquere; *poetice dictum pro* iacere fundum. Balearis funda, *quia incolae Balearium in ea arte principes habiti, vnde et nomen insularum dictum demonstrat h. l.* Cerda.

VERRERE, *cum insigni vi pingendi de ventis, qui rapidi omnia secum abripiunt, et quasi vacuis locis relictis trahunt.* Aen. 1, 63. Venti — maria ac terras coelumque profundum Quippe ferant rapidi secum *verrant*que per auras. *Male mihi videtur* Seruius *ducere translationem a* rete, quod verriculum dicatur. cf. h. voc. in I. Sectione Part. II. Clav. *et sic* verrere *et alibi, vt* Aen. 2, 290. &c. * Aen. 1, 428. Et *versa* puluis inscribitur hasta. i. e. *tracta, vt explicat* Seruius.

VERSARE Eclog.
Aethiopum
oues i. e. *agemi*
mus oues inter a
Imitatur graec
λειν. * versa
exigere Aen. 2
vtrumque par
versare dolos,
occumbere mor
tere, f. *euerte*
336. tu potes
armare in proel
Atque odiis *ve*
mos. * versan
animum, circ
Aen. 4, 286.
que rapit vari
omnia *versat.*
volumina, *belle*
753. saucius a
sinuosa volumi
vide Volumen.

VERSVS, *pro*
arborum, gra
Georg. 4, 144.
seras in *versu*
vlmos. *hic locu*
plantatione arb
adultarum opti
ligitur.

VERTERE Georg
Cui nomen Asyl
num est, oestr
vertere vocant
beris merito,
re hic nugati

, *cum essent obli-* *oëtam non adeo* *'ari velle sua ver-* *nam Philosophus* *rnus. Nihil vero* *dum in voce* ver- *nam quod ii fa-* *qui ex aliena lin-* *n suam transver-* *vt quaeque nomi-* *s insigniant nomi-* *idem facere grae-* *:it loco nostro, cum* *a reddunt aut vo-* ›estrum. *Tanti re-* *ognouisse cum An-* (Cic. de Orat. L. 2.) *poëtas alia qua-* *ingua loqui.* * *pro* re Aen. 1, 24. Pro- n sed enim Troia- sanguine duci Au- , Tyrias olim quae *ret* arces. * verti *de eo, qui agilem* *tebet et modo huc* *illuc se conuertit* 7, 784. Ipse inter ›s praestanti corpore us *Vertitur* arma , et toto vertice est.

X Georg. 1, 242. itur Libyae deuexus ustros Hic *vertex* semper sublimis ad sub pedibus styx atra videt. πολος *grae-* *ce,* sublimem *vocat ar-* *cticum, antarcticus* pro- fundus. Georg. 2, 310. si tempestas a *vertice* sil- uis incubuit h. e. *desu-* *per de coelo,* quae ignem a summis oleastris deiicit in vites. *Ab ipsis cacu-* *minibus explicat* Pom- ponius, *aliter* Seruius, *et* Burm. *aliter, sed non* *bene. vid.* Heynium. cf. Georg. 1, 324. * Aen. 1, 118. ingens a *vertice* pontus In puppim ferit; *magna copia aquae ferit* *puppim; sed quid est,* a vertice? Cerda *explicat* ex alto, *vt resp. Grae-* *co* ὑψοθεν. *sed hoc sen-* *su voc.* vertex *his con-* *textis non accipiendum* *videtur. Alii interpre-* *tantur* a vento, *sed nec* *hoc placet.* Ruaeus *ex-* *plicat vndam, a prora* *in puppim subuersam* *nauim, et proram posse* *dici* verticem, *quia, licet* *puppis sit altior, prora* *tamen facilius tolli pot-* *est impetu fluctuum.* *Quis assentitur? Et* *quidquid habent inter-* *pretes, non mihi satis-* *facit. Quid multa? Le-*

 gen-

gendum ego coniicio ingens a vortice pontus. *Iam omnia clara. conf. inprimis* verf. 121. *vbi* rapidus vortex. *Accedit ut voce.* vortex et vertex *saepissime confusa legantur, id quod ipse Burm. ad vers. cit. notat.* vortex *dicitur circumacta in se vnda, et quae quasi sorbere videatur; quae notio confirmat emendationem meam.*

VESCI aura, *pro* viuere, *noue* Aen. 1, 550. si *vescitur* aura Aetherea. *Sic et* Aen. 3, 339. Quid puer Afcanius superatne et *vescitur aura?*

VESCVS Georg. 3, 175. *vescae* salicum frondes *tenerum et exile explicat* h. l. Philargyrius, *id proprie esse* vescum; Georg. 4, 131. *Vescum*que papauer, *parua grana habens.*

VESTIBVLVM Georg. 4, 20. palmaque *vestibulum* aut ingens oleaster inumbret. *Eleganter sic locum nominat, vbi posita aluearia. Bene* Pomponius ante aluearia. *Vestibulum enim proprie locus apertus ante aedes.*

VESTIGARE, *est* ... *re; translatio a* ... *qui per vestigia* ... *dum signa feru* ... *gant.* Aen. 12, 4... *stigat*que virum ... cta per agmina ... vestigare oculis ... *sollicita cura qu* ... *belle!* Aen. 6, 14... ante *vestiga* ocul...

VETVS; *eleganter* ... to Georg. 1, 37... *rem* in limo ra... nere *querelam.* ... *hoc in loco* S... Cerda, *quam* ... *eptiri possit* ... *quibus sapere v* ... *sum vulgi non* ... *leganter vero h* ... *ne exprimit po* ... *dium, cum* ... *ranarum coaxa* ...

VEXARE Ecl. 6, ... Iam dulichias *ve* ... tes. *Nihil leuite* ... *xisse Virgilium* ... *quam euertisset* ... *Sylla, probat* ... 6. *est enim rape* ... *trahere.*

VIA *pro ratione, atque habitu.* ... 418. Verum vb... stas et coeli mo... mor Mutauere

r humidus austris (*hanc lectionem* :. *probat* Cerda) quae rara modo. :oelum *et aer mu-* *quasi aliam in-* ir *rationem atque* *ars, ratio, expe-* Georg. 2, 22. i (*modi arborum* *rum*) quos ipse i reperit vsus. *In-* *et obseruatio ho-* *arte quadam ef-* *ropagationem ar-* , *insitione e. gr.* g. 2, 278. Omnis iem Arboribus po- :cto *Via* limite :, viae f. *interstitia* *ant*, *h. e. pariter* *int*, *nec deflectant* *rsum*, *sed secto li-* *seu linea ducta* *m ordinem ser-* Quadratum *vero* *n hic respici, mo-* *iterpretes docti.* :, *de volubilita-* *guae serpentum* , 211. sibila lam- linguis *vibranti-* 1. Plinius *de lin-* *rpentum* libr. 1, 7. tenuissima ser- 1s et trisulca, vi- atri coloris. *vide*

sufficere. * Aen. 12, 109. *Vibratos* calido ferro myrrhaque madentis.

VICES *de pugnis, quia per vicissitudinem pugnatur, vt recte* Seruius Aen. 2, 433. Testor in occasu vestro nec tela nec vllas Vitauisse *vices* Danaûm; et si fata fuissent, vt caderem, meruisse manu. Statius *plene dicit* Theb. 10, 749 belli tentare *vices*. *De variis lectionibus nihil dicam, cum vulgata mihi satis certa esse videatur. bene* meruisse manu, vt caderem; *fortiter pugnando, et interficiendo hostes.* * *pericula, fata* Aen. 3, 376. Sortitur voluitque *vices*, *pericula enarrat: sic et alibi* voluere, *quod vide.* * vices sortiri Aen. 3, 634. nos magna precati Numina *sortitique* vices, vna vndique circum Fundimur. h. e. *quo quis loco staret, aut quid quisque in hoc negotio muneris obiret. Expressit vero poeta hac phrasi illud Homericum:* τὰς ἄλλας κλήρῳ πεπαλάχθαι ἄνωγον. *In eadem narratione, in*

qua omnino Virgilius Homerum aemulatur. * Aen. 9, 164. Discurrunt variantque *vices* fusique per herbam Indulgent vino. i. *alternis excubias et alia munera militaria obeunt, succedentibus aliis et aliis; vt etiam* vers. 175. *vide* Burm. *ad h. l. et ad* Ouid. Met. 1, 626. *Ceterum et archetypon huius imaginis excubiarum habes apud Homerum* Iliad. libro 10: οἱ δ' ὅτε δὴ Φυλάκεσσιν ἐν ἀγρομένοισι γένοντο, Οὐδὲ μὲν κ. τ. λ.

VICTOR, *effector propositi et voti, ita* Seruius. *Et sane de magna re, et plena honore, loquens poeta eleganter hac voce vtitur.* Georg. 3, 9. tentanda via est, qua me quoque possim Tollere humo, *victor*que virûm volitare per ora. cf. Herod. 1,20,4. inuidiaque maior vrbes relinquam. * ib. 17. Illi *victor* ego — Centum quadriiugos agitabo ad flumina currus. *Loquitur iam de eo poeta, quod non tantum e certamine cum*

Musis graecis palm... *ferre vellet, sed e*... *quod solemne erat* ... *ribus, ex illis ludis* ... Heynium *ad h. l.*) ... *plum aedificare,* ... *riae monumentum,* ... *que Caesari dedica*... *cuius honorem et* ... *ludos celebres insti*... *sic nihil insolens in* ... *illa oratione poet*... *docte demonstrauit* ... nius. *Cetera sub* ... *admonuimus.* * vic... *eo, qui magnis pe*... *exhaustis voti t*... *compos fit,* Aen. ... Sic denique *victor* ... cria fines Italos n... relicta.

VIGILANDVS Geor... 313. tempora vig... viris *h. e. quae ob*... *re vigilanter et pr*... *re debent homines.*

VIGILIS, *apud que*... *gilatur, vt ne e*... *guatur* Aen. 4, 200 ... tum aras posuit *vi*... que sacrauerat igne...

VILIS *ex frequentia* ... *pia* Georg. 1, 227. ... faselus. ibid. v. 274 ... poma.

VINCERE Georg. 2, ... Annus Prouentuqu...

-nt sulcos, atque horrea vincat. *horrea non sunt capacia frumentorum* Georg. 1, 49. immensae ruperunt horrea messes.

VINCIRE, *bene de cothurno circumdante suras,* Aen. 1, 340. Virginibus Tyriis mos est gestare pharetram Purpureoque suras alte *vincire* cothurno. *recte* alte, *quia cothurnus excurrebat per tibiam, et* purpureus color *Laconum quibus se Venus assimilauerat, calceamentis proprius, vt docet Pollux.*

VINDEMIA, *pro vitibus et fructibus earum.* Georg. 2, 89. Non eadem arboribus pendet *vindemia* nostris Georg. 2, 522. et alte Mitis in apricis coquitur *vindemia* saxis.

VIOLARE, *maculare* Aen. 12, 67. Indum sanguineo veluti *violauerit* ostro. cf. Hom. 4. Iliad. v. 141. ὡν δε ὁτι τις ελεφαντα κ. τ. λ. O-*lim ebur infici solitum purpureo colore, multa clamant, quae hanc artem fuisse conuincunt, etiamsi apud nostros non reperiatur.*

VIOLENTIA, *ira et quidem magna, ardens* Aen. 11, 376. Talibus exarsit dictis violentia Turni.

VIR, *homo qui est puris moribus, opponitur mollibus atque effoeminatis libidine* Ecl. 3, 7. parcius ista *viris* tamen obiicienda memento. *Tu me increpas, sed hoc sane tacere non deberes, cum maiori vitio culpandus, libidine scilicet sis infamis.* Nouimus et qui te, *subintelligi vult* corruperit. * vir gregis ipse caper. Ecl. 7, 7. *non insolita dictio apud poetas, qui et maritos et vxores narrant inter feras et pecora.* Theocr. Idyll. 8, 49. ὡραυε λευκαν αιγαν ανερ. Ipse caper deerrauerat, *adeoque et hoedi totusque grex se segregauerat, bene* Heynius. *vid.* Ipse.

* Vir *pro* heroë Aen. 1, 1. Arma *virum*que cano. *vide* voc. Arma. *ille autem* vir, heros, *cum* pius *fingatur*, insignis pietate vir vers. 14. ibid. *atque quasi* fondum

ponat totius Aeneidos illa pietas Aeneae, liceat mihi quaedam hoc loco communicare cum lectoribus doctis, quae in animo dudum obuersantia, diu multumque cogitata, iam aut probationi aut refutationi eruditorum virorum trado; antea (vide supra voc. Pius) saepius timide tergiuersatus. Ingrediens vero hanc causam deprecor inuidiam, eamque maleuolentiam, quae sinistre omnia interpretans, quicunque iudicium ferentes de locis Veterum, vituperanda nonnulla censeant, eos Perraultiis similes nuncupat, atque male ominatis verbis onerare solet; cuius nuper triste dedit exemplum auctor libri qui inscribitur: kritische Wälder, vbi vel acutissima Perillust. Klotzii iudicia et misere intelliguntur, et ridicule reprehenduntur. Colo Veteres et amo, et disco veram inde pulchritudinem, elegantiam, doctrinam, nec tamen is sum, qui eos mensuram ingenii humani expleuisse, et omni fuisse maiores errore, omnis humanae sortis expertes credam. Si qui sint forte, qui mirentur, qui fit, quod talia praemittam; timidum me profiteor aggredi reprehensionem Virgilii. At vero iacta alea esto; et cum mare secemus, nimirum danda sunt vela.

Videtur mihi Virgilius, quamuis excellens, et summa ornandus laude poeta, in effingenda persona Aeneae non satis et carmini suo et lectorum expectationi fecisse. Fingitur Aeneas pius: qui quidem χαρακτη[illegible] vereor, vt epici carminis regulis respondeat, et ne imbecillum aut nimis languidum illud reddat; Maculas crediderim aspersisse non leues huic operi praestantissimo. Iam primum quaero, sitne heros pius, minus efficax, minus idoneus ad constituendam principem totius carminis personam? — Mente equidem et cogitatione diiudicare hanc quaestionem

ctionem non ausim; certas personarum formas ponendas duco, de quibus iudicium feratur. Potest heros plus talis fingi, additis multis animi atque mentis affectionibus, virtutibus et vitiis, ut efficax *quam maxime idem sit; quo fiat, ut pietas tantum absit ut noceat, ut ultro nouum adiungere splendorem possit. Sed videamus de Aenea. Sola modo pietate insignis est; aliaeque virtutes inde omnes nascuntur.*

Positum sit inprimis, principem carminis epici virum talem effingi, qui nostram συμπαθειαν, Interesse *excitet, qui admirationem nostram sibi paret, agendo pro sua ipsius salute nos reddat sollicitos; euentum rerum incertum et timeat et speret, virtutibus et vitiis sibi oppositis prodat, quam vocant,* poëticam bonitatem, *talem. Pingebat Homerus* Achillem acrem, impigrum, inexorabilem, iracundum, *talem* Vlyssem πολυτροπον, callidum, efficacem. *Iam vero Aeneas* ipse *quidem fere nihil agit; omnia iussa diuum, numinibus tectus efficit; virtutem heroicam, bellicam, aut alias admirabiles cernimus nullas. Quaecumque fuerint admiratione digna, Deos habent auctores, (non quemadmodum apud Homerum, qui Deos non detrahere patitur heroibus, potius augentes eorum praestantiam et virtutes inducit,) nec quae fiunt itaque ad laudem Aeneae conducunt, qui* instrumentum *modo Deorum experitur; quorsum et certamen in fine poëmatis iure suo referendum.*

Dum effert humeris Anchisen, incensa Troia, pium se exhibet et agere incipit. Iam proficiscitur, at numine Diuum *iussus. Errat in mari, sed non, nisi pia agit; plena omnia in toto opere sacrificiorum, oraculorum, numinum adiuuantium; ipse vero Aeneas sequitur modo fata, non quaerit sibi;*

non

non parat, *vt Homerici heroes*. *Video* insignem pietate virum (Aen. 1, 14.) multos adire labores, *sed non virtute superare*, *Diuum solo auxilio*.

Vix e conspectu Siculae telluris in altum Vela dat Aen. 1, 381. *iam ex nostro eripitur conspectu a poëta*, *et* Iuno, Aeolus, Venus, Neptunus apparent. *Bene quidem*, *atque ita etiam Homerus*: *sed quid agit*, *et vbi Aeneas? Ipse pater* pius *timet et precatur*. Extemplo (Aen. 1, 96) Aeneae soluuntur frigore membra. *Nec tamen eam scenam ego vituperem*, *dignam Aenea*, *si cogites orationem viri*, *praeferentis mortem in bello partam misera tali in vndis et gloriae experti excidio*. *Delatus post ad aras Libyae* (Aen. 1, 213.) Spem vultu simulat, premit alto corde dolorem; *a Venere autem solatio accepto*, nube inuoluitur vers. 415. *Non nego*, *mihi causam non satis idoneam huius amictus esse*, *quam* *ponit poëta*, cernere ne quis eos, neu quis contingere posset, Moliriue moram, aut veniendi poscere causas. *Certe Vlysses eo amictu*, *ne tum quidem*, *cum accederet ingentem* πελώριον Polyphemum, *tegebatur*; *et longe aliae causae nebulas apud Homerum excitant*. *Prorumpit Aeneas ex nube*, *vbi tranquilla omnia et tuta videt*, *atque compellatus antea ab Achate*. *Optarem*, *non adeo timidum se gerere Aeneam*.

Benigne exceptus heros a Didone, *narrat ei* libro secundo *fata Iliaca*, *quem librum inter optimos Aeneidos dudum viri doctissimi habuerunt*; *atque profecto vnus fere est*, *qui* virtutem *bellicam Aeneae monstret eam*, *quam non ipsi Dii infundunt pectus heroicum ipsum parit*.

Non eadem luce col lustrata splendet perso na Aeneae libro tertio *Vbique cernimus regem subtimidum*, *anxi vbi*

vbique quaerentem Diuum auxilia atque opem sibi ipsi non fidentem. Actus ad litora Strophadum *bellum cum* Harpyiis gerit (3, 219. &c.) *at bonus heros eluditur. Edicit tamen ei Celaeno, poenam temeritatis, qua inuaserat volucres foedas; et qualem famem? longe atrocissimam.* non ante datam cingetis moenibus vrbem, Quam vos dira fames, nostraeque iniuria caedis Ambesas subigat malis absumere mensas. — *Quid igitur Aeneas?* numina magna vocat, meritosque indicit honores. Dii prohibete minas, dii talem auertite casum, Et placidi seruate pios. *Profecto* pios, *sed et maiores piis optem vos esse. Mihi certe haud bene depingere* heroa magnum *illa scena videtur, si comparatur euentus huius oraculi* Aen. 7, 110. *Vereor ne risum moueat bonus et pius heros. Hic pluribus abstineo, conf. si placet interim supra voc.* Absumere. *Nec tamen Aeneas timore se abstinuit, verum paullo abhinc* Helenum consulit vers. 362. Fore age — — quae prima pericula cito Quidue sequens tantos possim superare labores. *Sed* prohibent Parcae, *quo minus Helenus, diuino ex ore sacerdos oraculum* Harpyiarum *expedire possit. Effugit Aeneas monitu oraculi has terras, iactatur mari. Quae narrantur ab Achaemenide, longe pulchriora exponuntur ab Homero in Odyssea. Aeneas vero* sonitumque pedum, vocemque tremiscit Cyclopum. *Non ita Vlysses.* cf. Od. α, 69. &c. Aen. 3, 590. 5, 46, 636. Od. ι, 513. seqq.

Quae libro quarto *aguntur, ad imitationem Homeri fieri, quis nescit? Aeneas nempe Vlysses alter, Dido Calypso pingitur* conf. Odyss. η, 254. sqq. *At vero qualia agit apud Didonem Aeneas? Nihil certe, quod heroem fingat atque ostendat. Licet pulcherrimum illum cantum noua vsque cum voluptate perlegam, tamen*

ad characterem Aeneae illustrandum nihil adfert. Relinquit amatam, at nullo apud se constituto consilio, non meditatus, vt graeci heroes κατα φρενα και κατα θυμον, verum rurſus numine coactus Iouis. Sequitur modo mandatum.

Liber quintus *constans mera Homeri imitatione, vti iam adnotauit* Seruius, *quamuis sit aestuosus, non tamen praeter* pietatem *erga Anchisen mortuum quidquam monstrat, quod ad* formam *ſ. characterem Aeneae constituendum accedat. Vlyſſes simili fere constitutus conditione, quasi* agere ipſum *vbique, ei necesse esset, virtutem suam exserit* cf. Odyſſ. θ, 97. ſqq.

Sexto libro oraculum timidum Aeneam denuo consolatur; et numinum tecto tutela datur pio filio Ire ad conſpectum chori genitoris, *et* ora contingere. docetur iter, et ſacra oſtia Ditis, Elyſiique panduntur.

Ducitur heros [...] *mortalibus non* [...] *quae videre qui*[...] *talis, sibylla* [...] *mite, possit.* [...] *nissimum indico ipsum librum,* [...] *ximum magni poëtici artificiu*[...] *dum disputo* [...] *ctere* Aeneae, [...] *illo libro nouam illi imagini addi*[...] *uenio, quae* [...] *prodat heroa.*

Apparet libro [...] *et reliquis aliu*[...] *quicum certamen est ineundum:* a[...] pulcherrimus om[...] nus auis atauis[...] tens: quem reg[...] iux Adiungi [...] miro properabat *Sed* variis portent[...] terroribus. *Er*[...] *Aeneas, sed porte*[...] *pedimento sunt. Quodsi* Turnum [...] *ramus cum Aene*[...] *ne arripit sibi ill*[...] *nostram* συμπ[...] *vti etiam alii cu*[...] tario *recte censi*[...] Hectoris *quidem nam induit* Turn[...] *vero tamen Aene*[...]

sonam Achillis, *adeoque illa ex contrariis et paribus sibi relatis excitata ab Homero* συμπάθεια *frustra hic desideratur.*

Quaecunque etiam postea Aeneas agit, aut antea probe gnarus, se vinci non posse, aut armis diuinis instructus perpetrat; neque magis, ac antea se ipsum, qualis sit heros ostendit. Sed video, iam plura a me dicta esse, quam quae huius loci, et consilii mei erant, praetereaque tam amplam eam esse quaestionem, vt longiorem disputationem requirat. Neque ignoro, quae pro pio Aenea *solent proferri, et quae excusata sunt a Francogallo* le Bossu *de* carmine epico libro 1. cap. 11. *quibus tamen diligenter excussis residet scrupulus, quem modo indicaui, sitne* pius Aeneas *nimis* pius, *et minus, quam decebat principem carminis epici personam, efficax. Paucis iam liceat mihi mentem meam significare, quam alio loco, et proxima quaque occasione vberiori explicabo disputatione: Placet,* mirifice placet Aeneis; parum placet, Aeneas. *Admiror carmen, cuius laudem non imminutam plane hac mea dubitatione velim, sed tamen alium optarim Aeneam, alium Turnum. Veritus ne mea haec liberior paullo sententia aduersarios nanciscatur, facessant nunc alia quaecunque in hanc meam causam proferre animus erat, quoad rationes ferent, vt, quae senserim, aut retractem, aut confirmare studeam: multa enim adhuc circumspecta vsus prouidentia, condita seruo.*

VIRGINEVS Georg. 1, 430. At si *virgineum* suffuderit ore ruborem, ventus erit. *Perelegantem subrubicundae lunae descriptionem hoc epitheto dedit Virgilius* illo loco, *cuius poëticum ingenium in iis rebus exornandis, quas alii modo ei subministrauerint, saepius admiror.* * vittae Virgineae, *de Minerua*

ua aeterna virgine Aen. 2, 168. *Virgineas* ausi diuae contingere vittas. * virgineus vultus *tribuitur Harpyiis* Aen. 3, 216. *Virginei* volucrum *vultus*, foedissima ventris Proluuies, vncaeque manus et pallida semper Ora fame. *vide* Vncus, *et vocabulum* Virgineus *in Claue Ouid.*

VIROSVS, *tetri odoris. hoc enim proprie virus* Georg. 1, 58. virosa castorea, *inter medicos nota.* * Georg. 1, 129. virus malum i. e. *venenum noxium.*

VIS, *inclementia, violentia* Aen. 1, 8. *Vi* superum, memorem Iunonis ob iram. * vis *de omni dici, quod contra leges, iniustum est, iam notatum in Claue Cicer. Sic et* Aen. 3, 55. Polydorum obtruncat, et auro *vi* potitur. *non violentia cum* Seruio *dicerem.* * *de vulnere aut laesione* Aen. 3, 242. neque *vim* plumis vllam aut vulnera tergo Accipiunt (*de Harpyiis*). * *multitudo* Aen. 4, 132. Massylique ruunt equites et odora canu * vis stygia, *let aut potius mors* 855. *Vi*que sop *stygia* super vtraqu sat Tempora, *e inerat coniiciendi nem in somnum num.*

VISCVM, *est planta sitica, quae in q bus nascitur*, E spel, *caule et ran uis, foliis vir Non nascitur q hyeme tantum, se me conspicitur, l tibus arboribus ob flauum colore lucit, quasi aure set.* Fronde noua *per viridi et velut Ceterum e bacci* visci *coquitur* visc cupum, *vid. Bu* Aen. 6, 205. Qu let siluis brumali *viscum* Fronde noua. cf. Gesn. Tl

VITA, *ipsa natura ditio. Sic saepius.* 4, 252. quoniam apibus quoque vita tulit.

VITISATOR *noue l* 179. Italusque pa Sabinus *vitisator*,

nam seruans sub imagine falcem. *qui primus vites in Italia serere docuit.*

VIVAX Ecl. 7, 30. *Viuacis* cornua cerui. longissima enim cerui aetas celebrata apud poëtas; *Iuuen. Satyr.* 14. *coniungit longam et ceruinam senectutem. Subintell. in Virgilii illo loco* dicauit. * Georg. 2, 181. viuax oliua; πολυχρονιώτατον Theophrastus *vocat, et* tarde crescentem; *hanc ob rem dixit noster* v. 3. *ut Seruius obseruat.*

VIVERE Ecl. 8, 58. *Viuite* siluae. **eleg.* Aen. 4, 67. Et tacitum *viuit* sub pectore vulnus. *vrit, agitat.*

VIVVS Ecl. 9, 2. O Lycida *viui* peruenimus aduena nostri — vt possessor agelli diceret. *Inepte explicat Seruius* viui *per diu viuendo. Mauult Heynius cum Heinsio legere* Quo Lycida. *Equidem non assentior. Describit enim Moeris cum dolore primo statum suum praesentem, qui factus sit, deinde respondet:* Nunc victi &c. O Lycida, viui peruenimus vt &c. *Sic explico, vt miserrimam suam sortem describat villicus, ad quam redactus omnia, tantum non vitam amiserit* cf. v. 16. *condicit vero optime haec res primo versui. Rerum ignarus (cf. v. 7. cet.) Lycidas quaerit an velit haedum vendendum in vrbem portare. Respondet Moeris, valde immutatam esse fortunam illam.* * Georg. 2, 27. Viua plantaria *sunt quae radices habent.* cf. 30. siccum lignum. sua terra *est in ea, qua mater creuit.* * viuus amor i. *viui, opp. mortui amor.* Aen. 1, 725. Paullatim abolere Sichaeum Incipit et *viuo* tentat praeuertere amore. Iam pridem resides animos desuetaque corda. *Eleg. vero h. l.* viuo amore; *a mortuo Sichaeo ad viuum Aeneam transfertur amor Didonis.*

VLTRO, *insuper, noch dazu.* Aen. 2, 145. His lacrymis vitam damus et miserescimus *vltro. Sic et alibi in Prosaicis auctoribus.* cf. Ernest. Clav. Cicer. * *de eo, qui allo-*

quitur aliquem statim, non antea compellatus Aen. 2, 279. *vltro* flens ipse videbar compellare virum et moestas exprimere voces. *Sic et ibid.* vers. 372. * Aen. 12, 3. Se signari oculis *vltro* implacabilis ardet. conf. Aen. 12, 613. Dardanium Aeneam generumque adsciuerit *vltro*.

VLVLATVS, *vlulatu quaesitus* Aen. 4, 609. Nocturnis Hecate triuiis *vlulata* per vrbes. *Referas ad id temporis quo a matre Proserpina quaerebatur.*

VMBER Aen. 12, 753. Mille fugit, refugitque vias: at viuidus *vmber* Haeret hians iamque tenet. *Hi duo versus ad verbum sunt translati ex Apollonio* 11, 278.

VMBRARE, *vmbra tegere, noue, ni fallor, licet a posterioribus scriptoribus vsurpatum, dixit poëta* Aen. 3, 508. Sol ruit interea, et montes *vmbrantur* opaci.

VNCVS: manus vncae *pro* vnguibus Aen. 3, 216. *de Harpyiis.* Virginei volucrum vultus, foedissima ventris proluuies, caeque manus, et [...] da semper ora fame. [...] *pressit poëta illis* ma[...] vncis *Homeric.* καμ[...] νυχας Iliad. π, 42[...] *alibi. Sed quomodo* [...] *cet tibi, o lector, d*[...] *ptio? bene? et* [...] *bene. At quomodo* [...] *cet* ventris proluuies [...] dissima? *Voluit pri*[...] *Aeneas nominanda* [...] dium effusione foeda [...] *doni placidam creare* [...] *prae taedio iret cubi*[...] *quae iam diu aua*[...] *Troiana fata? An* [...] *rem principis Di*[...] *tentare voluit? pro*[...] *non h. l.* proluuies [...] tris *describitur. abs*[...] *aliae foeditatis linea*[...] *ferantur. cf. voc.* V[...] neus.

VNDA, *de multitud*[...] *quae se effundit: ele*[...] *ter.* Georg. 2, 462. [...] mus alta superbis M[...] salutantum totis vo[...] aedibus *vndam*.

VNDARE *de flammis* [...] *insueta vox apud poë*[...] Georg. 1, 472. Vidim[...] *vndantem* Aetnam, *fla*[...] *mas effundentem.* * *s*[...] *ad sensum expressum* [...] *arb*[...]

ttis leniter se incli-bus fluctuum mo-luctuare Georg. 2, et iuuat *vndantem* spectare Cytorum, *le mons Paphlago-buxo fertilis.* cf. na-* Georg. 3, 28. *Vn-m* bello Nilum h. e. *ptiacae prouinciae, bello tument, quod t.* cf. tumere. *Ele-r vero imaginem belli aegyptiaci Cleopatra)* a Nilo ite, *minitante, et vehementer irato.* *iuiter* Aen. 2, 609. vides mixtoque *vn-m* puluere fumum. *odum vndarum se entem.* * *eleg.* vn-i lora i. *large effu-nmissa* Aen. 5, 146. sic immissis aurigae *ntia* lora concussere, proniqne in ver-pendent. *bene* con-:: *et illa verba,* in verbera pendent; *nt rem viuido pe-s. videre videris am, dum vult cae-equos, se incur-m, et flectentem, t* pronus quasi pen-*in equos.* * *poëtice et cum virtute pingendi* Aen. 10, 908. haud inscius accipit ensem, *vndantique* animam diffundit in arma cruori. vndare *h. l. prosilire cum impetu vulneribus mortiferis sanguis solet. bene et h. l.* diffundere animam. Aen. 12, 471. Ipsa subit manibusque *vndantis* flectit habenas.

VOCARE: *eleganter dicitur* vocare ventos, *qui volare incipit.* Vocare *vero est aduocare. Hinc* Georg. 3, 194. tum cursibus auras Tum *vocet* ac per aperta volans: *de alacri et furenti cursu equi dicitur, haud absimili ratione ac aues* ventos vocare *dicuntur, cum ales expandunt ad volatum. pluribus illustrauit hunc locum* Burmannus. *Dixit Virgilius; tum non currit potius, tum auras petit. Et his quasi fertur.* * vocare in praedam Iouem Aen. 3, 223. ipsumque vocamus In partem praedamque Iouem *h. e. in partem praedae; et intellig. Iupiter dictus* praedatus, *cui* decima

 pars

pars praedae *de more devouebatur, et dicabatur. Qui mos et hoc loco obseruatus* in praedae partem vocauit Iouem. *quia solemnia verba* carmina *in hoc ritu; inde* vocare Iou. &c. * *aduocare* Aen. 4, 303. Nocturnusque *vocat* clamore Cithaeron: *de monte, in quo bacchantes consistebant, alii aduocabantur.*

VOCATVS: inuocatio, preces. Aen. 12, 95. Vociferans: Nunc o nunquam frustrata *vocatus* hasta meos.

VOLITANS, *substantiue pro musca, insecto*, Georg. 3, 147. Est lucos Silani circa ilicibusque virentem Plurimus Alburnum *volitans*, cui nomen Asilo (*pro* Asilus.)

VOLVCRIS Eclog. 6, 42. Caucasiasque refert *volucres*que furtumque Promethei. *Nota poena Promethei; de eo quod in plurali numero extulerit poëta, non omnino displicet illa suspicio* Cerdae *esse factum, quod ab aliis aquila, ab aliis vultur, narraretur, quam rem itaque dubiam hic reliquisset poëta* * aura Aen. 11, 795. Audiit et voti Phoeb... eodem partem ... dedit; partem ... dispersit in aura... volucres *h. l. quib... lant vota, effugi... rita*, cf. *voc.* Suc...

VOLVERE, *exige...* ...org. 2, 295. M... rûm *voluens* sae... *passiue* Georg. 1... *voluentia* tarda (... *de*) plaustra. *sic ... cretius*: multaque ... lum solis *voluen*... stra. *subintellig*... uentia se. * vol... sus, *noue et ele... molem quandam.* ... 13. Quidue dole... na Deum, tot ... casus — Impule... *nius explicat pe... lagen* volui casib... *Parcis eleg.* Aen... sic *voluere* Parc... *Parcae* voluunt ... *fila. Graeci* νη... κλώθειν, *volu*... *merare.* * vol... annis, i. *voluti*... *voluentibus* Aen... cf. Drakenb. ad ... 9, 645. *et ita* vo... *in Virgilio centi*... euoluere Aen. ... *voluens* fatorum...

monebo. *vide* Monere. *Siue potius* voluere *est hoc sensu accip. vt sit* enarrare, *quomodo fata voluantur. Ita occurrit etiam* Aen. 3, 107. Veterum voluens monumenta virorum. Monumenta virorum *sunt historiae. Adde* Aen. 3, 376. *et cet.* * voluenda dies Aen. 9, 7. Quod optanti Diuum promittere nemo Auderet *voluenda dies* en obtulit vltro. *i. aduoluta dies.* Cerda *interpretatur* voluens se, *et similia loca laudat.*

VOLVMEN, *de nodis illis, in quos se curuant sinuantes serpentes, saepissime quidem, at praeclara in comparatione pulchre* Aen. 11, 753. Saucius at serpens sinuosa *volumina* versat. *bene* versare volumina. *tota vero comparatio, vt solet Virgilius, expressa est ex Hom.* Iliad. μ, 200. sqq.

VOLVTARE, *verbum lectum ad indicandam cogitationem haesitantem, aut repetentem cogitata, huc et illuc versantem.* Aen. 1, 54. Talia flammato secum Dea corde *volutans.* * Aen. 1, 729. Fit strepitus tectis, vocemque per ampla *volutant* atria. *imitatus est Homerum*, Iliad. α, 472. sqq. et Odyss. α, 151. sqq.

VOMERE *bene de domo dicitur, qua glomeratim homines sese effundunt*, Georg. 2, 462. Ingentem foribus domus alta superbis Mane salutantum totis *vomit* aedibus vndam. *Hinc et* vomitaria *in spectaculis apud Latinos.*

VORARE, *de aqua procellosa eleg.* Aen. 1, 121. rapidus *vorat* aequore vertex. *sic Graec.* καταπίνειν.

VRBS Georg. 1, 25. *Saepius de vrbe simpliciter vid. Burm. ad h. l.* cf. Horat. L. 3. Od. 24, 27. O quisquis volet impias caedes et rabiem tollere ciuicam; si quaeret pater *vrbium* subscribi statuis.

VRERE Georg. 2, 56. Rami matris (*arboris Poloni*) crescenti adimunt foetus *vruntque* ferentem. *Eleganter* vrere; *putat* Heynius, *quia succum subducunt, ad-*

do, et ob exuberantes ramos pluuiam excipiunt, vt puluere exarescat. * *ardere, incendere amore* Georg. 3, 215. *Prit*que videndo femina. * Georg. 2, 196. *Urentes* culta capellae, *non solo tantum capr arum, sed et saliua earum habebat, qua lambendo arbusta linirent, credo, quia acribus dentibus non modo corticem, sed et librum arboris demunt. Ita vero Plinius* 8, 50. Morsus caprarum arbori exitialis. Oliuam lambendo quoque sterilem faciunt. ,, *atque sic quasi veneno arbores oblinire credebantur, quod vreret, morderet, siccaret.* cf. Georg. 2, 378. quantum illi nocuere greges durique venenum dentis et admorso signata in stirpe cicatrix.

VRGERE, *imminere, instare, minari periculum* Georg. 1, 443. namque *vrguet* ab alto Arboribusque satisque notus pecorique sinister. h. e. *noxius.* * *premere, obtegere* Georg. 2, 352.

iamque reperti
super atque ing
dere testae *vr*
protrudere se
200. longique
ad litora fluctus
gere, de vicini
org. 4, 290. qu
retratae vicini
vrguet h. e. q
pto Persis est co
Quas super h
lites docti vi
que indicat B
cauere omnes n
mus, cum
satis est a Burm
nio, *Persis hic*
thorum regnu
gari consuetu
poëtas sic dict
pharetrata Pe
thi vero illa
gnes. Aliam
vincturam e
constituere ex
Heynius, *qui*
cta h. l. a vici
tat, ita coniu
quaque amnis
coloratis Indis
Nilus pharetrat
vicina loca, fi
dis vrguet h. e.
tali Aegypti p
versus ostium
siacum. indi

illum sensum Pomponius Sabinus, *et probo. habet* vrgere *hic semper notam adiunctam noxae, siue sit a Parthis siue a flumine inundante et aestuante.* * Aen. 1, 115. Tres Eurus ab alto In breuia et Syrtes *vrget, pellit, ac deinde allidit, vt haereant. vox significans! vide* Breuia. * *alacrem reddere, irritare* Aen. 9, 73. Tum vero incumbunt: *vrget* praesentia Turni.

VT *admirantis seu dolentis particula* Ecl. 8, 41. *vt* vidi, *vt* perii, *vt* me malus abstulit error! Vt vidi, *de tempore intelligunt alii, forte melius est admirantis, qui memor illius temporis, tam cito amore flagrasse adhuc dum miratur. vid. Theocrit.* 3, 42. ὡς ιδεν ὡς εμανη ὡς εκ βαθον ἄλλετ' ἔρωτα! conf. Hor. od. 3, 25, 12, *vt* mihi deuio ripas et vacuum nemus Mirari libet! * *pro* vbi Aen. 5, 329. caesis *vt* forte iuuencis Fusus humum (*sanguis*) viridesque super madefecerat herbas, *sic certe Cerda aliique, et Burmannus, explicant. sed male! ego intelligo, ita, vt fusus erat sanguis, vvie es so da lag. plura loca, in quibus vt pro* vbi, *affert affatim ad h. l.* Cerda. *Sed* vt *eodem sensu, quo ego explicui, iterum occurrit eodem libro* Aen. 5, 388. Proximus *vt* viridante toro consederat herbae. *melius sentitur quam explicatur vis voculae. eleg. autem* viridante toro herbae!

VVIDVS Ecl, 10, 20. *Vuidus* hiberna venit de glande Menalcas. *Quod inter* humidum *et* vuidum *constituunt discrimen, non semper obseruatur a poetis, vt h. l. non enim pertinet ad interius quid et oppido ineptit* Cerda, *qui hic de pinguedine Menalcae glandibus cum suis ouibus pasti lepide commentatur. Quanto melior ille, qui multa doctrina non sensum abnegat suum*, Heynius *in comment. ad h. l. de subul-*

ro, inquit, Menalca loquitur poeta, qui modo de nocte in siluis glandibus ad pastum gregis hibernum legendis vacarit. *Hinc* vvidus *a rore matutino.* * Georg. 1, 418. Iupiter vuidus (*sic enim legendum, vid. Burm.*) *aer.* mobilem *vocat* coeli humorem *in antecedd.*

VVLGVS, *bene de grege ceruorum opp. ductoribus maioribus ceruis* Aen. 1, 194. tum *vulgus* et omnem Miscet agens telis nemora inter frondea turbam.

VVLNVS *pro* telo *positum omnes putant interpretes* Aen. 2, 529. Illum ardens infesto *vulnere* Pyrrhus Insequitur. *Sed ego, quia non rudis poëtici sermonis mihi videor,* infesto vul *simpliciter intellig*o lum infesto vulnere clatus, *aut simile* ardens Pyrrhus in tur. *Placetne inte tatio? Sed* vulnus *p* lo *occurrit* Aen. 7, *et* 10, 140. *et* 12, *non vero* Aen. 2, vulnus *est* telum, vulnere tardus Vly *aeger, et fessus ex nere, propter vuln Vlysse infixum.*

VVLTVS *eleg. de* Aen. 5, 848. Me tis placidi *vultum* ctusque quietos Ig iubes. *mutabilitate terpretatur* Seruiu *ro Oratio illa dign lemio, gnaro tem tum, ventorumqu tabilitatis.*

FINIS.

AD

ADDENDA ET EMENDANDA.

Quo plura in hoc libro esse suspicamur, partim operis debita, partim humanitati, cui, praesertim in tali molesto opere, fas est obrepere somnum; eo minus sedulo nobis ipsis quaerenda esse duximus, et maleuolentiae detegenda. Fidimus comitati et aequitati lectorum; adeoque modo notamus, omnia quae dicta in voc. *Sesquipedalis*, *sinistre huc tralata delenda esse*. Cumprimum poterimus, accuratam huius libri et diligentem emendationem in singulari *Appendice* exhibebimus. Cum ipsa temporis angustia nos nunc inde arceret, sequentes operarum errores in I. Parte Clauis, corrigere placuit.

pag.	sect.	lin.	pro — lege —
3.	1.	5.	— dictis — dicta
7.	2.	20.	post coepit del. punctum
8.	2.	17. 18.	*omnes veneres sensus est*. lege: sensus est, omnes veneres.
11.	2.	29.	pro *odis* l. odisti.
12.	1.	9.	post *vt* del. punctum.
13.	1.	15.	pro *posit* l. *posuit*.
—	2.	31.	— causa — causam
25.	2.	35.	— enises — enisus
28.	2.	7.	— tutetus — tutetur
—	—	16.	— futua — fatua
35.	2.	27.	— simile — simillis
36.	2.	16.	— vtilitate — vtilitati
37.	2.	vlt.	— facile — facie
80.	2.	31.	dele voc. CRESSVS.

pag.	sect.	lin.	pro — lege —
314.	1.	30.	post verba *Simon. Ser. supple* 1, 1, 33.
—	—	33.	l. δειμελλαν
315.	1.	9.	l. Chaerea
—	—	21.	pro *eidem* l. *ei dem*
—	—	26.	l. intellexerit
—	—	35.	pro *respondeam. Recte* l. *respondeam: Recte*
316.	2.	14.	l. Quid huic reditio est!
—	—	15.	l *μακρολογία*
—	—	16. 17.	pro *reducti:* l. *redisti*
—	1.	5.	l. accusarat
—	—	11.	l. permouere
—	—	23.	l. luminosa
—	—	27.	l. partem
317.	2.	1.	pro religere l. relegere.
—	—	20.	pro RELIGIO, lege RELIGIONEM.

